

[Rok]

ISCED 1

Školský vzdelávací program

Základná škola v Prečíne je neplnoorganizovaná škola. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie podľa § 16 ods. 3. Školského zákona.

Logo školy

Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie

Škola, kde učenie je hra

<i>Vzdelávací program</i>	Primárne vzdelávanie
<i>Stupeň vzdelania</i>	ISCED 1
<i>Dĺžka štúdia štyri roky</i>	4
<i>Vyučovací jazyk:</i>	slovenský
<i>Študijná forma :</i>	denná
<i>Druh školy:</i>	štátna
<i>Predkladateľ:</i>	Základná škola
<i>Adresa</i>	Prečín 106, 01815
<i>IČO</i>	710059396
<i>Riaditeľ školy</i>	Mgr. Tesková Jarmila
<i>Koordinátor pre tvorbu ŠVP</i>	Mgr. Gaššová Miroslava
<i>Ďalšie kontakty</i>	
<i>Zriaďovateľ:</i>	Obec Prečín
<i>Adresa</i>	Prečín 364
<i>Kontakty</i>	Anton Lagíň
<i>Platnosť dokumentu od</i>	1.9.2011

Podpis riaditeľa

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

VEĽKOSŤ A VYBAVENIE ŠKOLY

Základná škola v Prečíne je neplnoorganizovaná škola. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie podľa § 16 ods. 3. Školského zákona.

Prvý stupeň našej základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Pre každý ročník je otvorená jedna trieda. Škola je umiestnená v strede dediny vo veľmi nevyhovujúcom prostredí z hľadiska bezpečnosti žiakov v blízkosti hlavného cestného ťahu.

Najvyšší počet žiakov v triede základnej školy je

a) 16 žiakov v triede nultého ročníka,

b) 22 žiakov v triede prvého ročníka,

c) 24 žiakov v triede, v ktorej sú žiaci viacerých ročníkov prvého stupňa základnej

školy,

d) 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,

Triedu podľa charakteru vzdelávacieho programu možno deliť na skupiny. Kapacitne je naša škola schopná vzdelávať vo VVP 97 žiakov.

- ✓ Do nultého ročníka môže byť zaradené dieťa len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa. Takéto dieťa začína plniť povinnú školskú dochádzku v nultom ročníku.
- ✓ Triedu nultého ročníka možno zriadiť, ak sa v nej bude vzdelávať najmenej osem žiakov; v neplnoorganizovanej základnej škole najmenej šesť žiakov.
- ✓ V škole možno po súhlase zriaďovateľa zriadiť triedu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- ✓ V základnej škole môže pôsobiť aj asistent učiteľa.
- ✓ Základná škola môže organizovať výlety, exkurzie, športový výcvik, pobyty žiakov v škole v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka.
- ✓ Ministerstvo školstva ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom organizáciu základnej školy, plnenie povinnej školskej dochádzky vrátane jej plnenia mimo územia Slovenskej republiky, organizáciu a zabezpečovanie výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole vrátane integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a mimo nej, pravidlá hodnotenia a klasifikáciu a pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov.

PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY

Škola má pre každý ročník samostatnú triedu, triedu pre ŠKD, zriadené a využíva tieto odborné učebne: učebňu výpočtovej techniky 10 počítačov a 11 NTB, 2 dataprojektory a e-Beam tabuľu. Najväčšiu učebňu využívame na besedy, slávnosti a akadémie. Každá trieda má LCD TV s DVD prehrávačom, CD prehrávače.

Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty.

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie, mnohé z vybavenia pochádza ešte z prvotného vybavenia školy.

Pri obnove učebných pomôcok sú veľmi nápomocní rodičia.

Školské ihrisko je v nevyhovujúcom stave, potrebujeme doň investovať, podali sme niekoľko projektov na zrenovovanie ihrisk.

Počas školského roka sme dopĺňali veľké množstvo moderných učebných pomôcok, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

Škola má viaceré obmedzenia. Veľkosť tried nezodpovedá hygienickým požiadavkám, nemáme telocvičňu, nemáme

samostatnú miestnosť na školskú knižnicu, stravovať sa chodia žiaci do MŠ, ku ktorej je prístup po frekventovanej cestnej komunikácii.

CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

- ✓ Na škole prevládajú žiaci vo veku 6-10 roční, sme spádovou oblasťou pre obce Bodiná a Počarová. Žiaci zo spádových obcí sú nútení dochádzať do školy autobusovou dopravou a tomu je prispôbená aj organizácia školského roka – začiatok a koniec vyučovacieho dňa je prispôbený autobusovým spojom.
- ✓ Do triedy základnej školy možno začleniť aj žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Ak riaditeľ školy alebo príslušné zariadenie výchovného poradenstva a prevencie zistí, že vzdelávanie nie je na prospech začlenenému žiakovi alebo žiakom, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania, navrhne po písomnom súhlase orgánu miestnej štátnej správy v školstve a príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie zákonnému zástupcovi iný spôsob vzdelávania dieťaťa. Príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve uhradí zo štátneho rozpočtu zákonnému zástupcovi dieťaťa cestovné náklady vo výške ceny hromadnej dopravy na jeho dopravu do a zo školy, do ktorej je žiak po zmene zaradený.
- ✓ Ak zákonný zástupca nesúhlasí so zmenou spôsobu vzdelávania svojho dieťaťa, o jeho ďalšom vzdelávaní rozhodne súd.
- ✓ Výkonom práv začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania.
- ✓ V priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu prestúpiť do inej základnej školy. O prestupe žiaka rozhoduje v rámci rozhodovania o prijatí riaditeľ základnej školy, do ktorej sa žiak hlási.
- ✓ Ak riaditeľ základnej školy prijme žiaka podľa z inej ZŠ, je povinný bez zbytočného odkladu zaslať kópiu rozhodnutia o jeho prijatí riaditeľovi základnej školy, z ktorej žiak prestupuje; Riaditeľ základnej školy, z ktorej žiak prestupuje, je povinný do piatich pracovných dní od doručenia kópie rozhodnutia, zaslať riaditeľovi základnej školy, do ktorej je žiak prijatý, fotokópiu dokumentácie žiaka a túto zmenu nahlási do školského registra
- ✓ Riaditeľ základnej školy môže na základe návrhu triedneho učiteľa a žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo s jeho informovaným súhlasom a na základe odporúčenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie preradiť žiaka zo školského vzdelávacieho programu, ktorý plní príslušná škola, do školského vzdelávacieho programu zodpovedajúceho jeho špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.
- ✓ Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčenia praktického lekára pre deti a dorast môže riaditeľ základnej školy zo zdravotných dôvodov alebo iných závažných dôvodov rozhodnúť o oslobodení alebo čiastočnom oslobodení žiaka od vyučovania niektorého predmetu, a to na celý školský rok alebo jeho časť; v rozhodnutí určí náhradný spôsob vzdelávania žiaka v čase vyučovania tohto predmetu. Ak je vyučovacím predmetom zaradený ako prvá alebo posledná vyučovacia hodina dňa, môže byť žiak so súhlasom zákonného zástupcu uvoľnený z výchovy a vzdelávania bez náhrady.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU

Realizácia štátneho vzdelávacieho programu vo výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zodpovedajúce personálne podmienky, ktoré zabezpečia efektívnosť vzdelávania a vytváranie spolupracujúcich sociálnych vzťahov medzi účastníkmi procesu vzdelávania. Ide o nasledujúce cieľové podmienky, ku ktorým majú školy smerovať.

PEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom,
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj sebarozvoj a celoživotné učenie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

VEDÚCI PEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI:

- svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky.

Vzhľadom na veľkosť školy je potrebných v priemere 6-7 pedagogických pracovníkov na to, aby VVP prebiehal bezproblémovo. Kmeňových učiteľov a vychovávateľov je 5. Riaditeľ školy má uväzok 12 hodín a preto je potrebná

ďalšia sila, aby sa nenarušila plynulosť vzdelávania ostatných tried. Na škole učia 2 externí učitelia a to učiteľ náboženskej výchovy, ktorý potrebuje špeciálne vzdelanie, takže vyučovanie NV nemôže byť pokryté učiteľom s aprobáciou učiteľ pre 1.-4. ročník a učiteľka HV a AJ. Školského psychológa, výchovného poradcu, špeciálnych pedagógov a ani asistentov pedagóga na škole nemáme. Na škole pracujú koordinátor školského vzdelávacieho programu, koordinátor pre environmentálnu výchovu, koordinátor drogovej výchovy – to všetko sú kmeňoví učitelia ZŠ.

Vzhľadom na to, že vyučovanie prvého cudzieho jazyka je povinné od 3 ročníka ZŠ a ani jeden kmeňový zamestnanec nemá certifikát o ovládaní cudzieho jazyka a ani štátnu záverečnú skúšku, je to veľmi prínosné pre školu, aby si v niektorých pani učiteľky formou ďalšieho vzdelávania učiteľov zvýšili svoju aprobáciu o štátnu skúšku z cudzieho jazyka. Zabezpečiť sa tak kvalifikovanosť vyučovania jazyka na našej škole.

ROZDELENIE ÚLOH PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKOV NA ŠKOLE

Príloha 1

HODNOTENIE PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKOV NA ŠKOLE

Príloha 2

ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKOV

Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov (ďalej len „ĎVPZ“) má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Naš školský systém ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov (ďalej len „ŠkSDV“) je súčasťou plánu školy a každý rok ho aktualizujeme. Tento systém má tieto **ciele**:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavanie a zvyšovanie kompetencií pedagogických zamestnancov.
- Motivácia pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovávanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovanie a rozvoj tvorivosti pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívnych a časovo aktuálnych transfer odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Od školského roku 2009/2010 sa realizuje pod gesciou MPC Národný projekt Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov, financovaný z Operačného programu Vzdelávanie. Cieľom projektu je vytvoriť efektívny systém ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení s dôrazom na rozvoj ich kľúčových kompetencií. Projekt je vytvorený v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s vyhláškou MŠ SR č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. O vzdelávacích a iných aktivitách súvisiacich s realizáciou tohto projektu sú pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci škôl a školských zariadení priebežne informovaní prostredníctvom projektových manažérov projektu, riaditeľov regionálnych pracovísk MPC, webovej stránky MPC www.mpc-edu.sk a postupne aj prostredníctvom na tento účel zriadeného edukačného portálu.

MŠ SR na webovej stránke www.minedu.sk v časti „Kontinuálne vzdelávanie“ bližšie informuje pedagogickú i odbornú verejnosť o legislatívnych úpravách v oblasti kontinuálneho vzdelávania, o jednotlivých poskytovateľoch kontinuálneho vzdelávania, ktorých vzdelávacie programy jej akreditované. Zároveň uvádza vzory žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu, štruktúru vzdelávacieho programu.

Ponuky vzdelávacích aktivít a spôsob prihlasovania sa bude MPC priebežne zverejňovať na webovej stránke www.mpc-edu.sk. Kontakty:

- Metodicko-pedagogické centrum, generálne riaditeľstvo: Tomášikova ul. 4, 820 09 Bratislava, www.mpc-edu.sk,
- Regionálne pracoviská MPC:
 - MPC regionálne pracovisko, Ševčenkova ul. 11, 851 01 Bratislava,
 - MPC regionálne pracovisko, Pod Sokolicami 14, 911 01 Trenčín,
 - MPC regionálne pracovisko, Horná ul. 97, 975 46 Banská Bystrica,
 - MPC regionálne pracovisko, Ul. T. Ševčenka 11, 080 20 Prešov,
 - MPC regionálne pracovisko, Ul. kozmonautov 5, 949 01 Nitra
 - MPC regionálne pracovisko, Zádielska ul. 1, 040 01 Košice
 - MPC regionálne pracovisko, Predmestská ul. 1613, 010 01 Žilina
 - MPC regionálne pracovisko, Lomonosovova 2797/6, 918 54 Trnava
- MPC, regionálne pracovisko Prešov realizuje projekt špecializovaného kvalifikačného štúdia Asistent učiteľa schválený MŠ SR dňa 18. januára 2003 pod číslom 84/2002-10.

V súlade s prioritnými úlohami MŠ SR je úlohou riaditeľov škôl a školských zariadení podporovať a iniciovať kontinuálne vzdelávanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov v rámci ponuky akreditovaných vzdelávacích programov priamo riadených vzdelávacích organizácií MŠ SR, resp. iných poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania podľa § 35 ods. 2 zákona č. 317/2009 Z. z. podľa aktuálnych potrieb a zamerania školy. Riaditelia škôl zodpovedajú za kontinuálne vzdelávanie a koordinujú kontinuálne vzdelávanie podľa ročného plánu kontinuálneho vzdelávania.

Školy a školské zariadenia si môžu prostredníctvom MPC a jeho regionálnych pracovísk objednať neakreditované vzdelávacie programy/podujatia na tému práce s deťmi/žiakmi z minoritných skupín.

V súlade s Uznesením vlády SR č. 447/7/2008 k návrhu stratégie vzdelávania vo finančnej oblasti a Modelu ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti rozvoja finančnej gramotnosti realizuje MPC akreditované vzdelávacie programy pre multiplikátorov a učiteľov k rozvoju finančnej gramotnosti v školách. Ponuka akreditovaných vzdelávacích programov bude zverejnená na webovej stránke MPC www.mpc-edu.sk.

MPC v rámci programu Comenius v spolupráci s Nemeckom, Talianskom, Francúzskom a Tureckom pripraví multilaterálny projekt, ktorého cieľom je implementovať kooperatívne metódy učenia do programov pre ďalšie vzdelávanie učiteľov a do vyučovacích programov na školách. Plánovaný začiatok realizácie projektu je október 2010.

Zamerať vzdelávacie aktivity pre pedagogických zamestnancov na metódy a formy práce orientované na rozvíjanie kľúčových kompetencií detí/žakov.

Pri organizovaní vzdelávacích podujatí pre pedagogických zamestnancov uplatňovať efektívne formy skupinovej práce s dôrazom na rozvíjanie ich zručností v oblasti prevencie a riešenia šikanovania.

V súlade s prioritnými úlohami MŠ SR riaditelia škôl a školských zariadení podporujú a iniciujú kontinuálne vzdelávanie riaditeľov a vedúcich zariadení školského stravovania v rámci ponuky vzdelávacích programov vzdelávacích organizácií MŠ SR. Na organizačnom zabezpečovaní vzdelávacích aktivít spolupracuje Celoslovenská sekcia pre školské stravovanie s krajskými školskými úradmi.

Cieľom národných projektov Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov a Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania je zmena formy vyučovania v materských, základných aj stredných školách, ktorá povedie k modernizácii výchovy a vzdelávania. Národné projekty prispievajú k zabezpečeniu premeny tradičnej školy na modernú. V rámci uvedených národných projektov sa vytvorí moderné vyučovacie prostredie, vrátane využívania IKT vo výchovno-vzdelávacom procese.

Učitelia majú príležitosť získať základné zručnosti s IKT na školeniach organizovaných Školskými výpočtovými strediskami, ktoré sú pracoviskami ÚIPŠ.

V rámci národného projektu Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Konceptiou vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách, realizovanému v rámci Operačného programu Vzdelávanie Štátnym pedagogickým ústavom, si učitelia 1. stupňa ZŠ doplnia kvalifikáciu o cudzí jazyk na úroveň B2 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky a didaktiku cudzieho jazyka so zameraním na cieľovú skupinu detí.

V prípade, že by kvalifikovaní učitelia cudzích jazykov na 2. stupni ZŠ chceli učiť cudzí jazyk na 1. stupni ZŠ, rozšíria si v rámci vyššie uvedeného projektu kvalifikáciu o všeobecnú pedagogiku, t. j. pedagogicko-psychologické základy vyučovania cudzieho jazyka a didaktiku cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, t. j. pre žiakov mladšieho školského veku.

ŠIOV zabezpečuje:

- *priebežné vzdelávanie učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy so zameraním na rozširovanie pedagogických a odborných kompetencií v oblasti:*
- *zavádzania nových a inovovaných študijných a učebných odborov do praxe,*
- *metodiky tvorby učebníc a učebných materiálov, hodnotenia učebníc, prezentácie nových učebníc a ich využitia vo vyučovacom procese,*
- *aplikovania informačných a komunikačných technológií vo vyučovaní odborných predmetov.*
- *školenia k zmenám a úpravám štátnych vzdelávacích programov na základe požiadaviek regionálnej školskej samosprávy (prípadne ďalších vzdelávacích inštitúcií).*

Pri organizovaní vzdelávacích podujatí zameraných na prácu s deťmi so ŠVVP, ako aj podujatí zameraných na rozvoj sociálnych spôsobilostí a tvorivosti pedagogických zamestnancov odporúčame spoluprácu MPC s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie poskytuje pedagogickým zamestnancom špecializačné vzdelávanie Edukácia intelektovo nadaných detí v základnej škole a psychológom kurz Identifikácia intelektovo nadaných detí. Akreditácia podľa nových predpisov sa pripravuje.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie poskytuje konzultácie pedagogickým zamestnancom v oblasti práce s rôznymi skupinami detí a žiakov (zo sociálne znevýhodneného prostredia, nadané deti a žiaci, školská pripravenosť a spôsobilosť, kariérové poradenstvo, školská integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením a i.). Bližšie informácie na www.vudpap.sk.

Ponuky ďalšieho vzdelávania a supervízie pre pracovníkov CPPPaP bude Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie zverejňovať na svojej webovej stránke www.vudpap.sk.

Odporúča sa riaditeľom škôl a školských zariadení pravidelne kontrolovať svoje e-mailové schránky z dôvodu zabezpečenia rýchlej a efektívnej komunikácie so zriaďovateľmi, priamo riadenými organizáciami v školstve a verejnosťou.

CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Všetky ciele a nové pojmy sú v súlade so zákonom o pedagogických zamestnancoch a s vyhláškou o kontinuálnom vzdelávaní.

Celoživotné vzdelávanie zahŕňa formálne, neformálne a nevyučbové vzdelávanie sa jednotlivca počas celého života. Môžu ho zabezpečovať školy, školské zariadenia a vzdelávacie zariadenia iných právnických osôb a fyzických osôb (vzdelávacie ustanovizne). Z uvedeného dôvodu je potrebné:

- a) podporovať kreditový systém v celoživotnom vzdelávaní, ktorý umožňuje rozdeľovať kvalifikácie na kreditné jednotky, zaručujúce neustálu inováciu obsahu vzdelávania, dostatočný výber modulov s možnosťou výberu pre rôzne skupiny účastníkov,
- b) zamerať vzdelávacie aktivity nielen na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí, ale aj na ich rozširovanie a získavanie nových kvalifikácií,
- c) zamerať sa na potreby trhu práce pri určovaní obsahu vzdelávacích aktivít zabezpečovaných v rámci celoživotného vzdelávania.

Celoživotné vzdelávanie má byť zamerané predovšetkým na to, aby všetci mali základnú prípravu v oblasti kľúčových kompetencií (IKT, komunikácia v cudzom jazyku, schopnosť učiť sa a ďalšie).

Mgr. Bieliková a Mgr. Tesková navštevujú vzdelávanie Anglického jazyka – 3ročné vzdelávanie ukončené štátnou skúškou.

Mgr. Tesková Jarmila navštevuje 3 ročné vzdelávanie v oblasti IKT taktiež zakončené štátnou skúškou.

CIELE

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Ďalšie čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov.

ADAPTAČNÉ VZDELÁVANIE

umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

AKTUALIZAČNÉ VZDELÁVANIE

poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

INOVAČNÉ VZDELÁVANIE

umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.**

ŠPECIALIZAČNÉ VZDELÁVANIE

zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností.

Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie.

Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

FUNKČNÉ VZDELÁVANIE

umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov.

Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, hlavný majster odbornej výchovy, vedúci vychovávateľ, vedúci odborného útvaru ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

KVALIFIKAČNÉ VZDELÁVANIE

umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie

kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

Škola alebo školské zariadenie má pedagogických zamestnancov, ktorí získavajú vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – **nezískavajú kredity,**

b. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením – **nezískavajú sa kredity,**

c. ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu – **získavajú kredity.**

Škola a školské zariadenie poskytne priestor iniciatíve učiteľa, umožní mu prezentovať **inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo** schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborné preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. **Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity.**

Ak škola a školské zariadenie umožní pedagogickým a odborným zamestnancom absolvovať **vzdelávanie v zahraničí** súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti, tak sa za dané vzdelávanie **v zahraničí priznávajú kredity.**

(Podrobnosti o získavaní kreditov sú súčasťou vyhlášky MŠ SR o kontinuálnom vzdelávaní.)

Samotný plán kontinuálneho vzdelávania vychádza z plánov metodického združenia (MZ) a osobného plánu profesijného rastu pedagogického a odborného zamestnanca. Pri zostavovaní a spracovaní osobných plánov profesijného rastu pedagogického a odborného zamestnanca významnú úlohu zohrávajú vedúci MZ a PK, ktorí by mali najlepšie poznať potreby na rozvoj individuálnej kariéry zamestnanca a následne by mali viesť zosúladiť osobné plány do súboru, ktorý korešponduje s potrebami školy. Účastníci vzdelávania by mali mať možnosť voľby organizačných foriem, metód a materiálnych prostriedkov svojho vzdelávania. Hlavnými znakmi práce vzdelávaných by mali byť: motivácia, iniciatíva, samostatnosť, aktivita, kritické postoje, spätná väzba, tvorivosť, zodpovednosť za výsledky.

Kontinuálny plán vzdelávania pedagogických zamestnancov Príloha 2

ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA

1) Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť, ak zákon neustanovuje inak.

2) Na základné vzdelávanie sa prijíma dieťa, ktoré splnilo podmienky na začatie plnenia

povinnnej školskej dochádzky podľa § 19 školského zákona a o ktorého prijatie na základe zápisu podľa § 20ods. 2 požiadal zákonný zástupca do spádovej školy alebo inej školy podľa výberu zákonného zástupcu. Na základné vzdelávanie možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dospelých.

3) O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31. mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať.

4) Do prvého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a dosiahlo školskú spôsobilosť.

5) Ak nemožno umiestniť dieťa do základnej školy, riaditeľ tejto školy informuje zákonného zástupcu dieťaťa a príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve, ktorý následne určí školu, v ktorej bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku, alebo zabezpečí inú formu jeho vzdelávania podľa tohto zákona

6) Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť a pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok alebo o zaradení dieťaťa do nultého ročníka základnej školy, a to vždy na žiadosť

zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast a odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa alebo o jeho zaradení do nultého ročníka aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Zákonný zástupca má právo rozhodnúť o tom, či dieťa s odloženou školskou dochádzkou bude navštevovať materskú školu alebo nultý ročník.

7) Ak sa u žiaka prvého ročníka základnej školy, ktorý nemal odložený začiatok povinnej školskej dochádzky a neabsolvoval nultý ročník základnej školy, v prvom polroku prvého ročníka dodatočne zistí, že nedosiahol školskú spôsobilosť, môže riaditeľ školy rozhodnúť o dodatočnom odložení plnenia povinnej školskej dochádzky alebo o jeho zaradení do nultého ročníka. Zákonný zástupca má právo rozhodnúť o tom, či dieťa s dodatočne odloženou školskou dochádzkou bude navštevovať materskú školu alebo nultý ročník.

8) Ak dieťa ani po odložení začiatku povinnej školskej dochádzky alebo po dodatočnom odložení plnenia povinnej školskej dochádzky nedosiahol školskú spôsobilosť, najneskôr však 1. septembra, ktorý nasleduje po dni, v ktorom dieťa dovŕšilo ôsmy rok veku, bude zaradené do prvého ročníka alebo so súhlasom zákonného zástupcu do nultého ročníka základnej školy.

9) Ak zákonný zástupca dieťaťa požiada o to, aby jeo na plnenie povinnej školskej dochádzky výnimočne prijaté dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, je povinný k žiadosti predložiť súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

10) Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy a jeho zdravotný stav mu neumožňuje vzdelávať sa, sa vzdelávanie neposkytuje do pominutia dôvodov, a to na základe písomného odporúčenia všeobecného lekára pre deti a dorast a písomného odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

FORMY OSOBITNÉHO SPÔSOBU PLNENIA ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY

- a) individuálne vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje bez pravidelnej účasti na vzdelávaní v škole
- b) vzdelávanie v školách mimo územia Slovenskej republiky,
- c) vzdelávanie v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky so súhlasom zastupiteľského úradu iného štátu,
- d) vzdelávanie v školách, v ktorých sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa medzinárodných programov na základe poverenia ministerstva školstva,
- e) individuálne vzdelávanie v zahraničí pre žiakov základnej školy,
- f) podľa individuálneho učebného plánu.

INDIVIDUÁLNE VZDELÁVANIE

(1) O povolení individuálneho vzdelávania rozhoduje riaditeľ školy, do ktorej je žiak prijatý (ďalej len „kmeňová škola“), na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu maloletého žiaka alebo na základe písomnej žiadosti plnoletého žiaka.

(2) O povolení individuálneho vzdelávania rozhoduje riaditeľ školy v rámci rozhodovania o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy podľa osobitného predpisu²⁷⁾

Individuálne vzdelávanie sa povoľuje

- a) žiakovi školy, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole,
- b) žiakovi prvého stupňa základnej školy,
- c) žiakovi, ktorý je vzatý do väzby alebo je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorému nemožno zabezpečiť účasť na vzdelávaní v škole dlhšie ako dva mesiace.

(3) K žiadosti o povolenie individuálneho vzdelávania podľa odseku 2 písm. a) zákonný zástupca priloží vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

Vzdelávanie žiaka zabezpečuje škola, ktorá rozhodla o povolení individuálneho vzdelávania, a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne.

(4) Vzdelávanie žiaka, ktorému jeo povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. b), zabezpečuje zákonný zástupca žiaka osobou, ktorá spĺňa kvalifikačné predpoklady vysokoškolského vzdelania druhého stupňa ustanovené pre učiteľov I. stupňa základnej školy.

(5) Žiadosť zákonného zástupcu o povolenie individuálneho vzdelávania podľa odseku 2 písm. b) obsahuje 27) § 5 ods. 3 písm. d) a ods. 4 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu žiaka,
- b) ročník, prípadne polrok a obdobie, na ktoré sa má individuálne vzdelávanie povoliť,
- c) dôvody na povolenie individuálneho vzdelávania,
- d) individuálny vzdelávací program, ktorého princípy a ciele vzdelávania musia byť v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona,
- e) popis priestorového a materiálno-technického zabezpečenia a podmienok ochrany zdravia individuálne vzdelávaného žiaka,
- f) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá bude uskutočňovať individuálne vzdelávanie žiaka, ktorému má byť povolené individuálne vzdelávanie a jej doklady o splnení kvalifikačných predpokladov,
- g) zoznam učebníc a učebných textov, ktoré budú pri individuálnom vzdelávaní žiaka používané,
- h) ďalšie skutočnosti, ktoré majú vplyv na individuálne vzdelávanie žiaka.

(6) Žiak, ktorému je povolené individuálne vzdelávanie, koná komisionálne skúšky v kmeňovej škole. Komisionálne skúšky vykoná z príslušného učiva každého povinného predmetu za každý polrok. Na základe výsledkov komisionálnej skúšky vydá škola vysvedčenie.

(7) Pri rozhodovaní o komisionálnej skúške podľa odseku 6 riaditeľ školy zohľadňuje zdravotný stav žiaka.

(8) Žiak, ktorému je povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. a) na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, nevykonáva komisionálnu skúšku. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie a klasifikácia prospechu žiaka.

(9) Na konanie komisionálnych skúšok podľa odseku 6 sa vzťahujú ustanovenia § 57.

(10) Kontrolu úrovne kvality výchovy a vzdelávania pri individuálnom vzdelávaní vykonáva Štátna školská inšpekcia podľa osobitného predpisu. 7) Kontrolu odbornopedagogického a materiálno-technického zabezpečenia výchovy a vzdelávania a ochrany zdravia žiaka vykonáva kmeňová škola. Z tohto dôvodu je zákonný zástupca povinný umožniť vstup a vykonanie kontroly poverenému školskému inšpektorovi a poverenému zamestnancovi kmeňovej školy.

(11) Povolenie individuálneho vzdelávania žiaka riaditeľ školy zruší

- a) na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo plnoletého žiaka,
- b) ak zákonný zástupca žiaka neplní podmienky individuálneho vzdelávania podľa zákona,
- c) ak žiak na konci hodnotiaceho obdobia neprospel,
- d) na návrh hlavného školského inšpektora.

(12) Riaditeľ školy rozhodne o zrušení povolenia individuálneho vzdelávania do 30 dní od začatia konania a zároveň zaradí žiaka do príslušného ročníka základnej školy. Odvolanie proti rozhodnutiu riaditeľa o zrušení povolenia individuálneho vzdelávania nemá odkladný účinok.

(13) O povolenie individuálneho vzdelávania žiaka podľa odseku 2 písm. c) môže požiadať aj príslušný ústav, v ktorom je žiak umiestnený podľa osobitného predpisu. 28) Vzdelávanie žiaka zabezpečuje škola, ktorá rozhodla o povolení individuálneho vzdelávania, a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne. Pre žiadosť príslušného ústavu sa ustanovenia odsekov 4 až 10 použijú primerane na základe písomnej dohody medzi riaditeľom školy a riaditeľom ústavu.

(14) Zákonný zástupca uhradza fyzickej osobe, ktorá uskutočňuje individuálne vzdelávanie žiaka podľa odseku 2 písm. b), finančnú odmenu

PRESTUP ŽIAKA NA INÚ ŠKOLU

(1) V priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu prestúpiť do inej základnej školy. O prestupe žiaka rozhoduje v rámci rozhodovania o prijatí riaditeľ základnej školy, do ktorej sa žiak hlási.

(2) Ak riaditeľ základnej školy prijme žiaka podľa odseku 1, je povinný bez zbytočného odkladu zaslať kópiu rozhodnutia o jeho prijatí riaditeľovi základnej školy, z ktorej žiak prestupuje; obdobne postupuje riaditeľ ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody, do ktorého je prijatý žiak, ktorý má plniť povinnú školskú dochádzku.

Riaditeľ základnej školy, z ktorej žiak prestupuje, je povinný do piatich pracovných dní od doručenia kópie rozhodnutia, zaslať riaditeľovi základnej školy, do ktorej je žiak prijatý, fotokópiu dokumentácie žiaka a túto zmenu nahlási do školského registra podľa § 157 ods. 3 písm. b); ak sa jedná o žiaka, ktorý je vzatý do výkonu väzby alebo

do výkonu trestu odňatia slobody, zasiela sa dokumentácia riaditeľovi ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

(3) Riaditeľ základnej školy môže na základe návrhu triedneho učiteľa a žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo s jeho informovaným súhlasom a na základe odporúčenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie preradiť žiaka zo školského vzdelávacieho programu, ktorý plní príslušná škola, do školského vzdelávacieho programu zodpovedajúceho jeho špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.

(4) Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčenia praktického lekára pre deti a dorast môže riaditeľ základnej školy zo zdravotných dôvodov alebo iných závažných dôvodov rozhodnúť o oslobodení alebo čiastočnom oslobodení žiaka od vyučovania niektorého predmetu, a to na celý školský rok alebo jeho časť; v rozhodnutí určí náhradný spôsob vzdelávania žiaka v čase vyučovania tohto predmetu. Ak je vyučovací predmet zaradený ako prvá alebo posledná vyučovacia hodina dňa, môže byť žiak so súhlasom zákonného zástupcu uvoľnený z výchovy a vzdelávania bez náhrady.

DLHODOBÉ PROJEKTY

REALIZÁCIA ÚLOH NÁRODNÉHO BOJA PROTI DROGÁM

Cieľ projektu :

Využívať potenciál odborníkov a ďalšie zdroje spoločnosti na podporu boja proti drogám, fajčeniu , alkoholizmu ako účinnej zdravotnej výchovy.

Hlavné úlohy:

- zdôrazniť význam primárnej prevencie drogových závislostí
- prostredníctvom ponuky alternatív (spektra výtvarných činností) prispieť k posilňovaniu zdravého životného štýlu bez drog
- pôsobiť na vytváranie aktívneho protidrogového postoja
- v školskom poriadku vymedziť opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí.
- Informovať rodičov o preventívnych aktivitách školy , možnosti pomoci ohrozeným deťom.
- hľadanie a realizovanie v praxi nových foriem a metód práce, ktoré prispievajú k formovaniu vnútorných vzťahov detí, ich vzájomných vzťahov, vzťahov k spoločnosti a ich zaradeniu do nej .

REALIZÁCIA PROJEKTU ŠKOLA PODPORUJÚCA ZDRAVIE

STROM ŽIVOTA

INFORMATIZÁCIA - INFOVEK

Naša škola má zriadenú počítačovú triedu od roku 2002. Od roku 2003 poskytujeme sprístupnenie tejto triedy aj verejnosti a za tieto roky si už obyvatelia obce - dokonca aj mladí ľudia z Považskej Bystrice nevedia predstaviť , že by učebňa nejea v popoludňajších hodinách otvorená. Internetová čajovňa naplno beží a my v jej prevádzkovaní chceme naďalej pokračovať. Počet počítačov v nej nainštalovaných je už dnes 13 a tým pádom máme možnosť sprostredkovať nové informácie viacerým záujemcom. Čo sa týka vyučovacieho procesu, pri vyučovaní s IKT zlepšili vzťahy medzi deťmi v komunite , stávajú sa partnermi, aby dosiahli cieľ musia si pomáhať . Komunikácia učiteľa s deťmi je na báze priateľstva, rešpektovania názorov. Tu sa môže naplno využiť možnosť, že nové vedomosti a zručnosti získavajú žiaci na základe praktických činností.

Týmito formami by sme chceli prispieť k rozvoju sebavedomia žiakov , ktoré je veľmi potrebné pri prezentácii projektov , zviditeľniť našu školu ešte viac v širokom okolí.

Veríme , že spolupráca medzi žiakmi , učiteľmi a rodičmi bude naďalej dobrá , že sa ešte zlepší už aj tak veľmi dobrá spolupráca s mládežou obce, a rodičia sa i naďalej budú radi zapájať do vyučovacieho procesu.

SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTMI

Nadviažeme na doterajšiu dobrú spoluprácu školy a ZRŠ. Uskutočnime 2.plenárne schôdze v termínoch september a máj, 2. triedne schôdze v termínoch január a apríl.

Okrem toho, každý prvý pondelok v mesiaci, bude otvorený deň v škole, kedy si rodičia podľa záujmu môžu po

dohode s tr.uč. pozrieť prácu svojich detí. V spolupráci so ZRŠ finančne i organizačne zabezpečíme väčšie podujatia pre deti-vianočné slávnosti , MDD, výlety, súťaže ap.

ZRŠ prispeje sumou 33.-€ na žiaka na zabezpečenie plaveckého výcviku žiakov 3.ročníka.

Riaditeľka školy sa bude podľa potreby zúčastňovať schôdzok Rady školy ,členovia Rady budú pozývaní na významné školské podujatia.

V triednych kolektívoch sa zvolia zástupcovia RZ, ktorých členovia budú zastupovať rodičov. Budú nápomocní pri riešení problémov týkajúcich sa správania a vedomostí žiakov. Individuálne sa budú riešiť žiaci, ktorí sú zo sociálne slabších skupín, resp. majú iné problémy súvisiace s ich prospechom a správaním. Spoločne sa budeme snažiť dospieť k náprave a pomoci.

Spolupráca s pedagogicko-psychologickou poradňou, so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, s fakultami, športovými zväzmi na základe potreby.

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Aj keď naša škola má také podmienky, aké má, aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na: upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi. Naša škola si preto zvolia na spríjemnenie prostredia v triedach detské motívy, steny tried sú pomalované maľbami z detskej literatúry, školské lavice si vymaľovali sami žiaci.

Nevyhnutnosťou pre uskutočnenie ŠVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia tried a ostatných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem – zodpovedajúca svetelnosť, teplota, nehučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku.

Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov a učiteľov)- na našej škole zabezpečený v budove MŠ. Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov. Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a v okolí a výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a pravidelná bezpečnostná kontrola.

Maximálny počet žiakov na jedného pedagogického zamestnanca počas sústreďení, ktoré sú súčasťou športovej prípravy, je 20 žiakov. Počas plaveckého výcviku 10.

Škola a školské zariadenie je pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné:

Škola má vypracovanú smernic, ktorá stanovuje základne podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov, podmieňujúcich vznik školských úrazov, poškodení zdravia a všeobecné zásady prevencie. Táto smernica je platná v rámci školy a je záväzná pre všetkých žiakov a v nevyhnutnom rozsahu pre zamestnancov školy.

ŠKOLA JE PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ POVINNÁ:

- Prihliadať na základné fyziologické potreby žiakov.
- Vytvárať podmienky na zdravý vývin žiakov.
- Zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov.
- Poskytnúť mu nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

ŽIAK MÁ PRÁVO NA :

- Výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí.
- Organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu v súlade so zásadami psychohygieny.

ŽIAK JE POVINNÝ:

- Neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania.
- Dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy.
- Chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov, nevykonávať činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok.

- Rešpektovať pokyny zamestnancov školy, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a s dobrými mravmi.
- Pred skončením vyučovania bez dovolenia nevychádzať zo školskej budovy, zdržiavať sa v školských priestoroch v čase mimo vyučovania môže žiak len za podmienok, určených školským poriadkom.
- Nenosiť do školy predmety, ohrozujúce seba, zdravie spolužiakov, resp. zamestnancov školy.

OSOBITNÉ POVINNOSTI K ZAISTENIU BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV

ŠKOLA JE POVINNÁ:

- Sústavne zabezpečovať bezpečné a zdraviu nezávadné podmienky v škole a tiež pri mimoškolských činnostiach.
- Zabezpečiť pravidelnú kontrolu priestorov školy, jej vybavenia, inštalácií, zariadení, upozorňovať na zistené nedostatky a zaistiť ich odstránenie.
- Venovať osobitnú pozornosť prevedeniu komunikácií a pomocných konštrukcií (podlahy, schody, zábradlia) sklenené výplne okien a dverí, elektrickej inštalácii, športoviskám a ich vybaveniu.
- Zamedziť žiakom prístup do priestorov, kde im hrozí zvýšené nebezpečenstvo úrazu a poškodenia zdravia (kotelne, povala, sklady).
- Pre mimoškolské aktivity schváliť program, ktorý rešpektuje požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.
- Mimoškolské aktivity organizovať len v bezpečných a nezávadných podmienkach.
- Zabezpečiť výkon dozoru nad žiakmi počas vyučovania, prestávok a mimoškolských akcií.
- Sústavne dohliadať na činnosť a správanie žiakov, upozorňovať, usmerňovať a vhodne organizovať činnosti s ohľadom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.
- Vykonávať oboznamovanie a informovanie žiakov o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia na začiatku školského roka, výučby v odborných učebniach, na športových podujatiach, mimoškolských činnostiach.
- Ochrániť zdravie žiakov pred účinkami tabakového dymu vydaním zákazu fajčenia v škole.
- Zabezpečiť, aby v prípade úrazu žiakov jej dostupné prostriedky prvej pred lekárskej pomoci. Poskytovanie prvej pred lekárskej pomoci má byť v primeranom počte zamestnancami, znalými poskytovať prvú pred lekársku pomoc.
- Zabezpečiť, aby organizovanie výletov, exkurzií, lyžiarskych a plaveckých zájazdov a ďalšie aktivity jej organizované po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka.

OBOZNAMOVANIE O PODMIENKACH ZAISTENIA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV

- Cieľom oboznamovania je zabezpečiť získanie potrebného súboru informácií a vedomostí o zásadách bezpečného správania v škole.
- Oboznamovanie žiakov sa vykonáva na začiatku školského roka t.j. prvý deň nástupu do školy, po závažnom školskom úraze žiaka, pred mimoškolskými akciami, výletmi a exkurziami. Oboznamovanie žiakov vykoná triedny učiteľ a má byť preukázateľné a založené do dokumentácie školy.

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA V ŠKOLE

- Žiaci na vyučovanie prichádzajú pred vyučovaním najskôr ...xx... minút pred začiatkom vyučovania. Na popoludňajšie vyučovanie a záujmovú činnosť prichádzajúxx...minút pred začiatkom vyučovania resp. činnosti.
- Do budovy žiaci prichádzajú hlavným vchodom, pokiaľ nie je stanovené inak.
- Žiaci, ktorí prídu na vyučovanie, výchovnú činnosť skôr, ako je stanovený čas, disciplinovane čakajú na školskom dvore alebo na mieste, ktoré im určuje učiteľ. Vstup do školy bez vedomia vyučujúceho je zakázaný.
- Na činnosti, ktoré organizuje škola, sa žiaci zhromažďujú na mieste a v čase, písomne oznámenom učiteľom a schváleným riaditeľom školy.
- Žiak sa v škole prezúva do zdravotne nezávadnej obuvi, ktorú má označenú. Vychádzkovú obuv žiak necháva v šatni. Po odchode domov žiak necháva prezúvky v škole na určenom mieste.
- Žiaci na bicykli, kolieskových korčuliach a pod. prichádzajú do školy a do jej vonkajších priestorov len na vlastné nebezpečenstvo. Vstup do školy je na týchto športových náradiach zakázaný. Škola za ich poškodenie,

krádež a pod. nenesie zodpovednosť.

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA SA ŽIAKOV PRI VYUČOVANÍ.

- *Žiak je povinný počas vyučovania, prestávok ako aj na školských akciách chrániť svoje zdravie a zdravie svojich spolužiakov.*
- *V prípadoch zvýšeného ohrozenia bezpečnosti a zdravia žiaka pri niektorých činnostiach sú žiaci oboznámení s pokynmi na predchádzanie úrazom. Každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom.*
- *Všetci žiaci sú povinní rešpektovať pokyny dozor konajúcich učiteľov školy.*
- *Žiaci nesmú v škole ani v areáli školy fajčiť, piť alkoholické nápoje, používať toxické látky a drogy.*
- *Žiak dôsledne dodržiava hygienické zásady – dôsledne si umyje ruky po použití WC a tiež pred každým jedlom.*
- *V učebniach aj v ostatných priestoroch školy sú zakázané všetky nebezpečné činnosti, hlavne stúpanie na stoličky, behanie, skákanie, kĺzanie po podlahách.*
- *Zakázané je vykláňanie žiakov z okien, lezenie na parapety a sadanie na ne.*
- *Všetky dvere na nábytku musia byť pozatvárané.*
- *Je potrebné venovať zvýšenú pozornosť rohom a hranám v miestnosti, aby nedošlo k úrazu.*
- *Pred začatím činnosti, pri ktorej vzniká riziko úrazu, je učiteľ povinný preukázateľne poučiť a upozorniť žiakov na ich možné nebezpečenstvo vzniku úrazu.*

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA ŽIAKOV CEZ PRESTÁVKY

- *Žiaci sa pohybujú primerane rýchlo, nerušia a neobmedzujú svojich spolužiakov, bez dovolenia nesmú opustiť budovu školy.*
- *Je zakázané vykláňať sa z okien, vyhadzovať papier, odpadky a iné predmety z okien, behať, skákať, šmýkať sa voziť po zábradlí, skákať po schodoch.*
- *Počas malých prestávok je zakázané opúšťať triedy (s výnimkou hygienických potrieb).*
- *Počas veľkej prestávky sa žiaci prechádzajú po školskom dvore, a rešpektujú pokyny učiteľov, ktorí vykonávajú dozor nad žiakmi. Pri nepriaznivom počasí sa žiaci zdržujú na školských chodbách.*
- *Ak majú žiaci vyučovanie v odborných učebniach, vezmú si potrebné veci a disciplinovane pred koncom prestávky sa presunú pred odbornú učebňu, pokiaľ nie sú dohodnutí s učiteľom o inom postupe presunu.*
- *Pre učebné pomôcky chodia určení žiaci.*
- *Do telocvične chodia žiaci podľa pokynov učiteľov.*
- *Zásady bezpečného správania žiakov cez prestávky kontroluje pedagogický dozor.*

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA V ŠKOLSKÝCH UČEBNIACH

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA ŽIAKOV NA HODINE TELESNEJ VÝCHOVY

- *Prechod žiakov na viacúčelové ihrisko je výlučne v sprievode učiteľa.*
- *Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné predpisy, o ktorých je preukázateľne oboznámení na úvodnej hodine TV.*
- *Sú oboznámení s umiestnením lekárničky pre poskytnutie prvej pomoci.*
- *Žiaci sú povinní cvičiť v dohodnutom cvičebnom úbore.*
- *Pri cvičení s náradím musí byť poskytovaná záchrana školenou osobou a každý cvičenec musí mať zabezpečený dostatočný priestor na cvičenie.*
- *Cvičebné náradie, na ktorom sa bude cvičiť, musí byť skontrolované učiteľom pred každou vyučovacou hodinou. Nedostatky je nutné odstrániť, pokiaľ to nie je možné, je toto náradie potrebné vyradiť z používania.*
- *Vybavenie športoviska musí byť v bezpečnom stave. Podlaha, povrch ihriska, náradie, kryty a pod.).*
- *Pri športových aktivitách je potrebné používať vhodný cvičebný odev a športovú obuv.*

- Zakázané je používať pri cvičení okuliare, hodinky, retiazky, žuvať žuvačky a pod.
- Pri cvičení je nutné zachovávať medzi jednotlivými cvičeniami dostatočné rozostupy.
- Pred začatím každej novej hry, súťaže, či cviku je nutné vysvetliť pravidlá či postup a overiť, či jej žiakmi pochopené. Vhodné je danú činnosť najprv predviesť a umožniť si ju vyskúšať pred samotnou hrou súťažou.

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA ŽIAKOV V UČEBNI INFORMATIKY

- Do učebne smú žiaci vstupovať len v sprievode učiteľa.
- Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné predpisy, o ktorých je preukázateľne oboznámení na úvodnej hodine.
- Učiteľ určí každému žiakovi jeho pracovné miesto pre prácu s počítačom. Žiak sa dostaví na svoje miesto včas a nesmie si ho svojvoľne vymieňať. V prípade, že je na jedno miesto viac žiakov, učiteľ časovo rozdelí prácu na počítači medzi žiakmi.
- Každý žiak je zodpovedný za jemu pridelený počítač.
- Pri práci s počítačom nie je dovolené jesť a piť nápoje a mať ich na pracovnom stole.
- Žiaci nevyrušujú pri práci svojich spolužiakov neprimeraným hlukom a zbytočným pohybom po učebni.
- Žiaci dávajú pozor na elektrické rozvody, elektrické zásuvky. Nezasahujú do elektrického obvodu počítača. Je zakázané pracovať s poškodeným počítačom.
- Žiaci sú povinní nahlásiť každú poruchu počítača alebo príslušenstva učiteľovi.
- Po skončení vyučovacej hodiny žiaci v učebni dôkladne vyčistia priestor okolo počítačov, uložia stoličky, pričom venujú pozornosť elektrickým káblom.
- Učiteľ stav učebne skontroluje, uzamkne a žiaci odchádzajú z učebne spoločne.

ZÁSADY BEZPEČNÉHO SPRÁVANIA PRI MIMOŠKOLSKÝCH ČINNOSTIACH

Každý školský výlet, exkurzia, lyžiarsky a plavecký výcvik alebo iné mimoškolské aktivity konané so žiakmi musia byť dôsledne pripravené a zabezpečené. Plán organizačných opatrení pripraví triedny učiteľ alebo poverený pedagogický zamestnanec, ktorý ho predloží na schválenie riaditeľovi školy v dostatočnom časovom predstihu.

Plán musí obsahovať:

- názov a zámer akcie,
- termín konania akcie,
- trasu a miesto pobytu,
- počet účastníkov (žiakov a sprievodcov), meno vedúceho a počet členov pedagogického zboru,
- miesto a hodinu zrazu a návratu,
- spôsob dopravy,
- program na každý deň,
- podmienky stravovania a ubytovania,
- bezpečnostné opatrenia,
- preukázateľné školenie žiakov z bezpečnosti a ochrany zdravia zamerané na konkrétnu mimoškolskú činnosť.

ZÁSADY BEZPEČNOSTI PRE ŠPORTOVÉ HRY A SÚŤAŽE

- Riaditeľ školy určí zodpovednú osobu za celú akciu.
- Výber akcie musí zodpovedať veku, vyspelosti a počtu účastníkov, druhu súťaže.
- Pri každej súťaži je potrebné zabezpečiť jednu dospelú osobu.
- Preveriť navrhované trasy, športoviská, označiť nebezpečné miesta.
- Na športovisku musí byť preverený hlavne stav povrchu.
- Na začiatku akcie je nutné účastníkov oboznámiť s organizačnými pokynmi, pravidlami súťaže, vymedziť

priestor pre pohyb účastníkov, jej značenie, oboznámiť s dovolenými a zakázanými činnosťami, oboznámiť s postupom v prípade úrazu alebo mimoriadnej činnosti.

ZÁSADY BEZPEČNOSTI ŽIAKOV PRI PLAVECKOM VÝCVIKU

- *Plavecký výcvik organizuje škola v rámci predmetu telesná výchova formou kurzu.*
- *Pedagogický dozor pri dochádzke žiakov do plavárne zabezpečuje učiteľ školy alebo externý zamestnanec, poverený riaditeľom školy.*
- *Plavecký výcvik žiakov sa realizuje len vo vymedzenom priestore bazénu alebo kúpaliska do výšky vodnej hladiny 1,2 m.*
- *Na jedného dospelého cvičiteľa pripadá skupina detí s najvyšším počtom 10 žiakov.*
- *Cvičiteľ plávania zodpovedá za zdravie a bezpečnosť žiakov.*

ZÁSADY BEZPEČNOSTI ŽIAKOV PRI ORGANIZOVANÍ ŠKOLSKÝCH VÝLETOV, EXKURZIÍ

- *Pre žiakov 1. až 4. ročníka sa môže v školskom roku organizovať jeden jednodňový výlet.*
- *Ako súčasť vyučovania môže škola organizovať exkurzie. Miesto a čas exkurzie musia vychádzať z učebných osnov školského vzdelávacieho programu. Žiaci sa v jednom ročníku môžu zúčastniť v školskom roku najviac na troch exkurziách, trvajúcich viac ako 4 vyučovacie hodiny.*

ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

- *Pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac 5 žiakov; ak ide o žiakov nevidiacich, žiakov so zvyškami zraku, žiakov s ťažkým telesným postihnutím alebo žiakov s viacnásobným postihnutím, môže byť s inštruktorom najviac jeden žiak .*
- *Pri školskom výlete je počet žiakov rovnaký alebo nižší, ako počet žiakov v triede alebo vo výchovnej skupine príslušného typu školy.*

BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA PRI DIDAKTICKÝCH HRÁCH

- *Za dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas didaktických hier sú zodpovední vedúci na jednotlivých pracoviskách, ktorí sú povinní :*
 - *oboznámiť žiakov so stanovenými bezpečnostnými opatreniami,*
 - *oboznámiť cvičiacich s nebezpečnými miestami a označiť ich,*
 - *kontrolovať dodržiavanie bezpečnostných opatrení, najmä počas imitácie a praktickej činnosti.*
- *Počas didaktických hier je zakázané :*
 - *prevádzať imitačné prostriedky spoločne s osobami,*
 - *používať nesprávnu či poškodenú techniku a dopravné prostriedky,*
 - *pohybovať sa a zdržiavať sa v miestach presunov a činnosti techniky,*
 - *používať rádiové stanice bližšie ako 100 m od vedenia vysokého napätia, pracovať s nimi bez uzemnenia,*
 - *používať nesprávne a poškodené imitačné prostriedky, používať ich improvizáciu,*
 - *rozmiestňovať značkárov v miestach nebezpečnej imitácie,*
 - *používať zápalné a dymové prostriedky bližšie ako 50 m od osôb a ľahko zápalných látok (materiálov). Dymové prostriedky nepoužívať menej ako 200 m od obydľia a komunikácií,*
 - *uskutočňovať cvičné výbuchy v obytných miestach a na vodných plochách,*
 - *zbierať nepoužitú – nevybuchnutú imitačnú techniku a demontovať ich,*
 - *vykonávať činnosť v zadymených priestoroch bez ochranných pomôcok a zaistenia inou osobou,*
 - *dotýkať sa vodičov elektrickej energie a vodivých kovových predmetov bez preverenia ich odpojenia od elektrickej energie,*
 - *pohybovať sa v nebezpečných miestach,*
 - *vykonávať zemné práce bez súhlasu príslušných územných správnych orgánov,*
 - *rozkladať oheň v lesných porastoch a na miestach s možnosťou vzniku požiaru,*
 - *piť vodu z nepreverených vodných zdrojov.*

- *Na zaistenie bezpečnosti sa musia dodržiavať tieto špecifické opatrenia:*
 - *dodržiavať stanovené bezpečnostné opatrenia pre činnosť v príslušnom objekte,*
 - *pri činnosti v rámci účelového cvičenia zabezpečiť jednotlivé miesta proti poškodeniu,*
 - *zabrániť prípadnému narušeniu inžinierskych sietí a technologických zariadení výrobného procesu,*
 - *uskutočniť prieskum predpokladaných miest účelového pre didaktické hry,*
 - *priestory činnosti označiť stanovenými značkami (tabuľkami),*
 - *nedovoliť prekročenie noriem pobytu a práce v ochranných maskách a iných ochranných prostriedkoch.*

- *Pri činnosti v lesných priestoroch :*
 - *Uskutočniť prieskum a označiť nebezpečné a nepriechodné miesta,*
 - *Zaistiť dodržiavanie všetkých protipožiarnych opatrení,*
 - *Zabezpečiť zdravotnícke opatrenia pri možnom úraze, proti uštipnutiu hadom, otravám a pod.*

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania. Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím.

Vzdelávanie na prvom stupni je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie (ktoré už uplatňuje špecifickejší predmetovo-disciplinárny prístup).

Súčasťou cieľového programu je aj včasná korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. (včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení).

Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

Budeme pokračovať v úspešnej realizácii projektu „Škola podporujúca zdravie“, s cieľom postupne zabezpečiť šírenie myšlienok a aktivít na podporu zdravia nielen v škole ale aj v bežnom živote v obci. Sme začlení do národnej siete ŠPZ.

PEDAGOGICKÝ PRINCÍP ŠKOLY – VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí).

- Naša škola bude vynakladať maximálne úsilie, aby žiaci získavali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich využívali vždy správne použiť.
- Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíja podľa svojich schopností a je mu umožnené zažiť úspech.
- Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované:

SOCIÁLNE KOMUNIKAČNÉ KOMPETENCIE

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokazuje na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch byť schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

KOMPETENCIA V OBLASTI MATEMATICKÉHO A PRÍRODOVEDNÉHO MYSLENIA

- *používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)*
- *dalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,*

KOMPETENCIE V OBLASTI INFORMAČNÝCH A KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGÍÍ

- *vedieť používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,*
- *ovládať základy potrebných počítačových aplikácií,*
- *dokázať primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,*
- *dokázať adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,*
- *vedieť používať rôzne vyučovacie programy,*
- *získať základy algoritmického myslenia,*
- *chápať, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

KOMPETENCIA UČIŤ SA UČIŤ SA

- *osvojiť si základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,*
- *uplatňovať základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,*
- *vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovávať ich a využívať vo svojom učení a v iných činnostiach,*
- *uvedomovať si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,*

KOMPETENCIA RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *vnímať a sledovať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhovať riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,*
- *pri riešení problémov hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overovať správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikovať pri podobných alebo nových problémoch,*
- *problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,*

OSOBNÉ, SOCIÁLNE A OBČIANSKE KOMPETENCIE

- *mať základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,*
- *uvedomovať si vlastné potreby a tvorivo využívať svoje možnosti,*
- *dokázať odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,*
- *uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času*
- *dokázať primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,*
- *uvedomovať si, že má svoje práva a povinnosti,*
- *mať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,*
- *dokázať prijímať nové nápady alebo aj sám prichádzať s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,*
- *uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziludským vzťahom,*

KOMPETENCIA VNÍMAŤ A CHÁPAŤ KULTÚRU A VYJADROVAŤ SA NÁSTROJMI KULTÚRY

- *dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,*
- *dokázať pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho*

vzdelávania),

- *uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,*
- *ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,*
- *rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,*
- *ovládať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,*
- *poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),*
- *správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,*
- *mať osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.*

Osvojovanie kľúčových kompetencií je dlhodobým a zložitým procesom, ktorý začína v predprimárnom vzdelávaní, pokračuje v primárnom a sekundárnom vzdelávaní a postupne sa dotvára v ďalšom priebehu života. Celoživotne sa rozvíjajúce kľúčové kompetencie potrebuje každý jednotlivec na osobné uspokojenie a naplnenie, na rozvoj kompletnej osobnosti, na aktívne občianstvo a na uplatnenie sa vo svete práce. Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby jej schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebahodnotenia a sebahodnotenia žiaka.

Urobíme všetko pre to, aby sme pripravili človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu, aby žiaci získavali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich Využívajú vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, Využívajú si vyhľadávajú informácie, Využívajú prezentovať svoju prácu a pod. Dôležité je, aby sa nezabudlo ani na vedomosti ani na spôsobilosti. To znamená, že ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby Využívajú, o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávajú informácie, musia vedieť, aké informácie majú hľadať a ako ich zaradiť do systému a pod.

Zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole chceme dosiahnuť zaradením informatickej výchovy už od 1. ročníka.

ZAMERANIE ŠKOLY A STUPEŇ VZDELANIA

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia získavali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládame požiadavky ktoré sú na nás ako školu kladené. Tým sú prístupné verejnosti informácie ako škola dosahuje ciele stanovené v koncepcnom zámere rozvoja školy a požiadavky kladené na žiakov.

Autoevaluácia školy je zameraná na nasledovné kľúčové oblasti:

- *plnenie cieľov stanovených v koncepcnom zámere školy a v školskom vzdelávacom programe vypracovanom na základe štátneho vzdelávacieho programu, ich reálnosť a stupeň dôležitosti*
- *oblasti, v ktorých škola dosahuje pozitívne výsledky (silné stránky školy) a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky (slabé stránky školy), návrhy a opatrenia na ich elimináciu*

Pravidelne monitorujeme podmienky na vzdelanie, spokojnosť s vedením školy a učiteľmi, klímu školy, riadenie školy, úroveň celkových výsledkov práce školy. Najdôležitejšou monitorovanou oblasťou je vyučovací proces, využívané metódy a formy, úroveň podpory a spôsob vzdelávania žiakov.

Nástrojom na zisťovanie úrovne kvality školy sú dotazníky pre žiakov a rodičov, dotazníky pre zamestnancov školy, analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, spätná väzba zo strany verejnosti a zriaďovateľa. Na základe týchto zistení sme zostavujeme SWOT - analýzu ako východiskový stav pre zvyšovanie kvality školy. Smerodajným kritériom je spokojnosť žiakov, rodičov a zamestnancov. Podstata SWOT analýzy je v klasifikácii a ohodnotení jednotlivých faktorov ovplyvňujúcich kvalitu školy. SWOT analýza vychádza z predpokladu, že škola dosiahne úspech maximalizáciou predností a možností a minimalizáciou nedostatkov a ohrození.

SWOT analýza

Vnútorne prostredie	<p>SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvalifikovanosť ped. zamestnancov na požadovanej úrovni, • kvalitný manažment školy, • vysoká kreativita, flexibilita, ochota pg. zamestnancov pracovať nad rámec bežných povinností, • dobrá spolupráca Rady školy s vedením školy a rodičmi žiakov, • dobrá klíma pre pedag. zamestnancov a žiakov, • rešpektovanie individuálnych potrieb žiakov, uplatňovanie individuálneho prístupu, • podpora tvorivosti žiakov zo strany učiteľov využívaním metód podporujúcich kreativitu, • netradičné formy vyučovania, • využívanie IKT na vyučovacích hodinách, osobitne internet na vyhľadávanie potrebných informácií, • zapájanie sa do projektov • realizácia vedomostných a športových súťaží na úrovni regiónu a kraja, • stimulácia rozvoja profesijných záujmov žiakov (voľnočasové aktivity), • zapájanie sa do rôznych kultúrnych a športových aktivít, • rozvíjanie sebahodnotenia žiakov, podpora zdravého sebavedomia, korigovanie menejcennosti, 	<p>SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prefeminizovaný učiteľský zbor (chýba mužský vzor), • hygienické podmienky vo vyučovacom procese (zodpovedajúca svetelnosť a dopad svetla, vzdialenosť lavíc od tabule, nehluchosť...), • absencia schválených učebníc a pracovných zošitov, resp. dlhá dodacia doba objednaných titulov. • netypizovaná a zastaralá budova vyžadujúca si finančne náročné rekonštrukcie (úprava podkrovného priestoru, školský dvor), • v škole sa nenachádza telocvičňa s upraveným bezpečným povrchom, využíva sa školský dvor, ihrisko- vzdialené • obmedzené priestory – malé učebne, • prechádzanie medzi budovami (nemáme vlastnú školskú jedáleň – stravovanie v jedálni MŠ),
Vonkajšie prostredie	<p>PRÍLEŽITOSTI, ŠANCE (OPPORTUNITIES)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastný vzdelávací program školy, • zvýšenie záujmu o rozvoj vlastnej osobnosti, celoživot. vzdelávanie • propagácia školy k verejnosti, • možnosť grantových projektov, • nové vzdelávacie metódy a formy práce, • nové kľúčové kompetencie, • prepojenie medzipredmetových a nadpredmetových vzťahov, • návaznosť vzdelávacích cieľov a učebných plánov na praktický a reálny život, • ovplyvniť kvantitu a kvalitu učebnej látky, • zlepšiť individuálny prístup k žiakovi, vzhľadom na jeho osobnosť, • zlepšenie statusu učiteľa a školy smerom k verejnosti 	<p>OBAVY, RIZIKÁ (THREATS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • spájanie ročníkov v dôsledku poklesu počtu žiakov, • demografický pokles populácie, • časový stres (mimoriadne chrípkové prázdniny, chorobnosť), • obmedzené možnosti školy zapájať sa do projektov, ktoré by umožňovali využívať finančné prostriedky na úpravu a údržbu školy, nakoľko škola nie je právny subjekt • nedocenená práca pedagogických zamestnancov zo strany rodičov • podceňovanie vidieckej školy zo strany rodičov

Na základe uvedenej SWOT analýzy chceme urobiť zo Základnej školy Prečín miesto, kde sa v plnom rozsahu uplatňuje humanistický a prosociálny prístup k výchove a vzdelávaniu. Našou základnou filozofiou je otvorenosť a vzájomná spolupráca učiteľov, žiakov a rodičov, ktorí sú si navzájom rovnocennými partnermi a spoločne tvoria „trojuholník“ ako základnú bunku školy.

V triedach s menším počtom žiakov dávame možnosť vyniknúť všetkým žiakom, nadaným v rôznych oblastiach. Na vyučovaní vytvárame pozitívnu atmosféru založenú na dôvere, porozumení, empatii, rovnocennej komunikácii, kreativite a podnecovaní žiakov k čo najlepším osobným výkonom. Do výchovno-vzdelávacieho procesu implementujeme i prvky moderných alternatívnych vyučovacích metód a foriem práce (projektové, kooperatívne a prosociálne vyučovanie, prezentácie, zavádzanie informačno-komunikačných technológií, výučbové programy).

Škola kladie veľký dôraz na mimoškolskú činnosť a spoluprácu s inými organizáciami a širokou verejnosťou nielen z radov rodičov prostredníctvom krúžkovej činnosti, projektov, exkurzií, výletov, besied či zábavných popoludní.

PRE VŠETKÝCH ŽIAKOV PONÚKAME:

- *rodinný typ školy*
- *možnosť pracovať s počítačmi na vyučovaní už od 1. Ročníka*
- *projekty zamerané na zavádzanie moderných vzdelávacích metód do vyučovania*
- *výučbu anglického jazyka od 1. ročníka formou konverzácií a s využívaním počítačov*
- *krúžkovú činnosť*
- *školský klub detí*
- *zdravé stravovanie sa v školskej jedálni*
- *výučbu informatiky*
- *projektové a kooperatívne vyučovanie*
- *školu hrou – riešenie úloh pomocou počítača a internetu*
- *vyučovanie pomocou výukových programov*
- *spoluprácu s materskou školou*
- *zážitkové vyučovanie*
- *individuálne i kolektívne športové súťaže*
- *exkurzie, výlety*

III. PROFIL ABSOLVENTA

Profil absolventa plní dve podstatné a nezastupiteľné funkcie:

- je to všeobecný cieľ štúdia,
- je východiskom pre koncepciu a obsahom všetkých ďalších častí ŠKVP,
- má informačnú funkciu na vstupe vzdelávania (pre žiakov a rodičov pri voľbe vzdelávacieho programu) a výstupe vzdelávania (pre kontinuálne štúdium, príp. pre zamestnávateľov o dosiahnutej kvalifikácii v rámci daného povolania a pre žiakov o rozhodovaní sa o voľbe ich profesionálnej kariéry a celoživotného vzdelávania).

CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobúda základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získava predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby dokazuje ústretovo komunikovať a spolupracovať

Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Absolvent 1.stupňa ZŠ by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole

- na základe predchádzajúceho skúmania svojho najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia by mal mať rozvinutú predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- mal by poznať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti
- mal by mať osvojené základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- mal by mať základy kognitívnych procesov a spôsobilostí kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- mal by mať rozvinuté spôsobilosti dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- mal by mať osvojené intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, mať rozvinutú sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- byť tolerantný a akceptovať iných ľudí, ich duchovno-kultúrne hodnoty,
- uplatňuje svoje práva a súčasne plní svoje povinnosti, nie je zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chráni a upevňuje.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí základ pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania. Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

SOCIÁLNE KOMUNIKAČNÉ KOMPETENCIE (SPÔSOBILOSTI)

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokazuje určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokazuje na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

KOMPETENCIA (SPÔSOBILOŠŤ) V OBLASTI MATEMATICKÉHO A PRÍRODOVEDNÉHO MYSLENIA

- *používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)*
- *je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,*

KOMPETENCIE (SPÔSOBILOSTI) V OBLASTI INFORMAČNÝCH A KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGÍÍ

- *vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,*
- *ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,*
- *dokazuje primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,*
- *dokazuje adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,*
- *vie používať rôzne vyučovacie programy,*
- *získava základy algoritmického myslenia,*
- *chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,*
- *vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

KOMPETENCIA (SPÔSOBILOŠŤ) UČIŤ SA UČIŤ SA

- *má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,*
- *uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,*
- *vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,*
- *uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,*

KOMPETENCIA (SPÔSOBILOŠŤ)RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,*
- *pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia*
- *problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,*
- *pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápatým a spolupracujúcim) spôsobom,*

OSOBNÉ, SOCIÁLNE A OBČIANSKE KOMPETENCIE (SPÔSOBILOSTI)

- *má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,*
- *uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,*
- *dokazuje odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,*
- *uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času*
- *dokazuje primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,*
- *uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,*
- *má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,*
- *dokazuje prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,*
- *uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním*
- *prispieva k dobrým medziludským vzťahom,*

KOMPETENCIA (SPÔSOBILOŠŤ) VNÍMAŤ A CHÁPAŤ KULTÚRU A VYJADROVAŤ SA NÁSTROJMI KULTÚRY

- *dokazuje sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,*
- *dokazuje pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho*

vzdelávania),

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokazuje vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Snažíme sa vzdelávanie robiť tak, aby žiaci mali potrebné vedomosti a zručnosti, ale aby všetky svoje vedomosti, zručnosti, schopnosti dokazovali aj správne využiť pri realizácii úloh.

Sme škola a ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent je aj usilovný, svedomitý, samostatný, čestný.

Vymedzujete systém vedomostí, zručností, schopností, postojov a hodnotovej orientácie, ktoré má absolvent v čase ukončenia štúdia osvojené. **Obsahový štandard** je základné kritérium úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a schopností. Vymedzuje úroveň významných vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré má žiak podľa očakávania preukázať po ukončení primárneho vzdelávania. Tu sú kompetencie uvedené všeobecne, konkrétne sú uvádzano pri učebných osnovách jednotlivých predmetov.

- ✓ Kľúčové kompetencie chápeme ako významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania.
- ✓ Všeobecné kompetencie sú základné kognitívne (poznávacie) kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie).
- ✓ Odborné kompetencie sú kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) pracovných činností, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť.

IV. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Pôjde o výber vyučovacích metód, rôznych ciest a spôsobov, ako dosiahnuť cieľ vyučovacieho predmetu, vyučovacích zásad, foriem práce učiteľa a žiaka a pod.

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie, na čo sa môžu využiť všetky dostupné metódy a formy práce.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

V tomto veku je pre deti dôležitá programová možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky prostredníctvom hry a učenia v skupine rovesníkov. Osobitne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti. Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti.

Program primárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke, aby každý z nich získava pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Učiteľ usiluje o to, aby poskytoval podnety pre aktivitu žiakov rôznymi formami a metódami, hlavne skupinovým, projektovým, diferencovaným vyučovaním; návštevou hudobných podujatí, formou besied, využíva zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; ako o špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačnú a kombinovanú metódu, informačnoreceptívnu metódu, improvizáciu.

Okrem činností, ktoré priamo vyplývajú z učebných plánov a sú pre vyučujúce záväzné, budeme sa vo zvýšenej miere venovať praktickým činnostiam so žiakmi, skúmaniu a pozorovaniu prírody, vedeniu záznamov o pokusoch, zakladaniu herbárov rastlín nášho regiónu, návšteve chránených území, exkurziám a vychádzkam k chráneným prírodným výtvorom..

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

PROJEKTOVÁ VÝUČBA

Podstatou tejto organizačnej formy je riešenie určitej úlohy komplexného charakteru – projektu, ktorý buď vychádza z praktických potrieb, alebo je s praxou úzko spätý. Projekt musí byť pre žiakov zaujímavý a natoľko významný, aby sa s jeho riešením mohli identifikovať, aby ich práca bavila a jea pre nich zmysluplná.

PROBLÉMOVÉ VYUČOVANIE

Problémové vyučovanie využíva predovšetkým metódy problémového výkladu, heuristickú a výskumnú. Učiteľ systematicky zapája žiakov do procesov hľadania a nachádzania riešenia problémov, vďaka čomu sa žiaci učia nové poznatky nadobúdať samostatne, používať už osvojené vedomosti a získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti.

Systém VUC v koncepcii tvorivo-humanistickej výchovy, má charakter problémového vyučovania.

Problémové vyučovanie spočíva v tom, že v procese riešenia špeciálne vypracovaného systému problémov a problémových úloh žiaci získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti, prebieha tvorivé osvojovanie poznatkov a spôsobov činnosti.

PROBLÉMOVÁ SITUÁCIA

je prekážka, ktorú si subjekt uvedomuje, ku ktorej prekonaniu potrebuje tvorivé vyhľadávanie nových poznatkov, nových spôsobov činnosti. Ak subjekt nemá východiskové údaje pre hľadanie postupov k prekonaniu prekážky, potom problémovú situáciu na riešenie neprijíma.

Uvažovanie začína okamžikom uvedomenia si problému a jeho formuláciou, prijatím problémovej situácie na riešenie na základe existujúceho fondu vedomostí, zručností a schopností. V tomto prípade problémová situácia prerastá do

problému. Každý problém obsahuje problémovú situáciu, ale nie každá problémová situácia sa mení na problém.

(http://www.tuke.sk/kip/_prezriet/didaktika/blasko9.doc)

SKUPINOVÉ A KOOPERATÍVNE VYUČOVANIE

Pre **skupinové vyučovanie** je charakteristické rozdelenie žiakov do skupín podľa rôznych hľadísk, napríklad podľa záujmu, druhu činnosti, náročnosti úloh ap. Skupinu tvoria dvaja až siedmi žiaci. Môže vzniknúť odčítaním, náhodným alebo zámerným delením, podľa záujmu žiakov – spontánne. Práca v skupine zlepšuje priebeh učenia a využíva sa často najmä vo fáze precvičovania a upevňovania poznatkov a zručností.

Práca v skupinách

Existujú rôzne spôsoby rozdeľovania žiakov do pracovných skupín. Niektoré sú efektívne a atraktívne, žiaci pri nich zapájajú svoje emócie. Iné sú menej atraktívne, ale rýchlo použiteľné v rôznych etapách hodiny. Niektoré spôsoby vám predstavíme.

V úvode musíme upozorniť na niekoľko úskalí. Pri začiatočnom zavádzaní rozdeľovania do skupín v triede, ktorá nie je zvyknutá na skupinový spôsob práce, musíme rátať s veľkým návalom emócií. Môžu sa objaviť žiaci, ktorí budú dávať hlasno najavo, že s daným spolužiakom nechcú spolupracovať. Naopak, môžu sa objaviť žiaci, ktorí budú jasať, že budú vo dvojici s obľúbeným spolužiakom. Vopred je vhodné žiakom vysvetliť zmysel losovania do skupín. I v bežnom živote musíme pracovať s ľuďmi, ktorí nám nemusia byť sympatickí. Ani rodičia si v práci nevyberajú svojich kolegov a musia byť schopní s nimi vychádzať. Ide predovšetkým o úlohu, prácu, ktorú musíme spoločne zvládnuť, nie o sympatie či nesympatie. Je veľmi užitočnou kompetenciou, ak dokážeme pracovať s kýmkoľvek.

- **molekuly** – žiaci sa voľne prechádzajú v priestore, potom rýchlo vytvárajú päťice, trojice alebo šesticie a posledným číslom (napr. štyri), ktoré oznámite, ich rozdelíte do potrebných skupín (v našom prípade do štvoric).
- **farebné lepiace papieriky** – žiaci majú na chrbáte nalepené farebné papieriky. Ich úlohou je sa nonverbálne dohovoriť a nájsť svojich rovnako farebných kolegov. Tu aj priestor pre učiteľovu manipuláciu, pretože pri lepení môže vopred ovplyvniť zloženie skupín tak, aby boli skupiny vyrovnané alebo aby spolu pracovali alebo nepracovali určití žiaci.
- **rozstrihané obrázky alebo pohľadnice** – podľa počtu skupín si predpripravíme rôzne obrázky a tie rozstriháme podľa požadovaného počtu žiakov v skupine.
- žiaci sa môžu **zoradiť** (opäť bez možnosti rozprávania, s využitím iných spôsobov komunikácie) podľa **dňa a mesiaca narodenia, čísla domu, abecedne podľa krstných mien, abecedne zostupne podľa priezvisk** a podobne.
- pre prácu v dvojiciach (resp. trojiciach) si môžeme pripraviť **kartičky, ktoré vychádzajú priamo z vášho predmetu**, napríklad: slon africký, kyselina sírová, lipa veľkolistá; **literárne alebo večerníčkové dvojice**: Robinson Crusoe a Piatok, Arabela a Rumburak, Janko a Marienka, Kremienok a Chocholúšik, Matka a Kubko; **protiklady; synonymá, autori a ich diela** a veľa ďalších možností.

Vyššie uvedené spôsoby rozdelenia do skupín uvoľnia atmosféru, rozvíjajú myslenie a emocionálne prežívanie, ale majú aj svoje nevýhody. Nehodia sa pre všetky fázy a druhy vyučovania, sú náročné na prípravu a vymýšľanie nových obmien. Môžu zaberáť aj príliš dlhý časový úsek vo vyučovaní. Pri pokročilejšom vyučovaní potrebujeme pracovať v skupinách i niekoľkokrát za hodinu a žiakov rozdeľovať do rôzne početných skupín. Na takúto prácu sú vhodné losovacie kartičky s menami žiakov.

- **losovacie kartičky** – na každej kartičke je väčším písmom napísané meno žiaka a pod ním menším písmom jeho priezvisko. Nenápadne, ale viditeľne tým zvýrazňujeme oslovenie žiakov krstnými menami. Losovanie je veľmi jednoduché, či už žiaci majú pracovať v dvojiciach, trojiciach alebo päťiciach. Výhody, ktoré kartičky prinášajú:
- **žiaci si zvyknú pracovať s kýmkoľvek v triede**. Ak losovacie kartičky používame pravidelne, žiaci veľmi rýchlo zvyknú a sú schopní pracovať so všetkými spolužiakmi bez väčších problémov. Považujú tento spôsob za spravodlivý, pretože rozhoduje osud a nie učiteľ, ktorý by vopred určil kto s kým bude pracovať,
- **žiaci sa na hodinách začínajú dôsledne oslovovať menami**. Pri losovaní by mal učiteľ nahlas hovoriť: „S Petrom bude pracovať Zuzana a Juraj, s Patrikom Hana a Eva.“ Kartičky fixujú správnu podobu mena a žiaci tak neskľzavajú k osloveniu priezviskom alebo prezývkou,
- **učiteľ má istotu, koho oslovuje**. Ak začínate učiť v novej triede alebo učíte vo viacerých triedach s veľkým počtom žiakov, trvá dlhšie, kým si zapamätáte mená žiakov. Situácia, kedy chcete osloviť žiaka, ale neviete presne, ako sa volá, je nepríjemná, ale prirodzená. Kartičky v týchto situáciách veľmi pomôžu – jednoducho losujete, kto bude hovoriť, odpovedať, prezentovať svoje výsledky. I v tomto prípade považujú žiaci losovanie ako spravodlivejší spôsob, pretože učiteľ nevyvoláva stále rovnakých hlásiacich sa žiakov a všetci vedia, že môžu byť vybraní,

- „**odhalenie**“ **neznámych žiakov**. Kartičky sa dajú použiť aj pri suplovaní v neznámej triede,
- **úspora času**. Rozlosovanie je veľmi rýchle pre akýkoľvek počet žiakov a akokoľvek početné skupiny. Po vylosovaní zostanú kartičky ešte chvíľu na stole alebo na zemi a žiaci si môžu pri práci vo väčšej skupine overiť, s kým naozaj pracujú.

Losovanie môžeme využiť aj na rozdelenie úloh v skupinách. Prví vylosovaní budú zapisovatelia (zabezpečia papier pre skupinu a zapisujú myšlienky), druhí vylosovaní budú hovorcovia (hovorí za skupinu, prezentujú výsledky), tretí organizátori (organizujú prácu, zodpovedajú za prácu celej skupiny) a štvrtí časomerači (strážia čas).

Kooperatívne vyučovanie je skupinovým vyučovaním, v ktorom sú zdôrazňované sociálne aspekty. Nejde iba o skvalitnenie tradičných postupov a foriem školskej práce, ktoré súvisia s cieľmi týkajúcimi sa oblasťou vedomostí a zručností. Do popredia sa dostávajú sociálne – komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá (aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, maximálne osobné nasadenie – výkon), súťaživosť je nahradzovaná spoluprácou.

(Kovaliková, 1995)

Spolupráca je pri dosahovaní cieľov najdôležitejšia. Výsledky jednotlivca sú podporované činnosťou celej skupiny a celá skupina profituje z práce svojich členov. Základnými **pojmi** kooperatívneho vyučovania sú – **zdieľanie, spolupráca, podpora**. Medzi základné **znaky** patrí **vzájomná pozitívna závislosť, interakcia členov skupiny, osobná zodpovednosť, formovanie a využitie interpersonálnych zručností, reflexia skupinovej činnosti**.

INTEGROVANÉ TEMATICKÉ VYUČOVANIE (ITV)

Medzi organizačné formy je možné zaradiť aj ucelený vzdelávací program **INTEGROVANÉHO TEMATICKÉHO VYUČOVANIA** (ďalej **ITV**), ktorý je na Slovensku overovaný deväť rokov (od 1992 do 2001) a jeho prepracovanosť by mohla pri výchovno-vzdelávacích snahách výrazne pomôcť. Inovačný edukačný program **ITV** zohľadňuje aktuálne otázky občianskeho a etického rozmeru súčasnej spoločnosti, ktorá samu seba charakterizuje ako informačnú, učiacu sa a humanistickú. Predstavuje komplexný program, ktorý v sebe integruje všetky princípy efektívneho učenia. Model vychádza z biológie učenia posledných desaťročí. Dôraz kladie nielen na vedomosti, ale v rovnakej miere aj na rozvoj osobnosti dieťaťa. V našich podmienkach je pre svoju otvorenosť tvorivo rozvíjaný a modifikovaný. Základnými prvkami modelu **ITV** sú mozgovokompatibilné zložky učebného prostredia. Patria sem: **neprítomnosť ohrozenia a podporujúce prostredie, zmysluplný obsah, možnosť výberu, obohatené prostredie, spolupráca, adekvátny čas, okamžitá spätná väzba, dokonalosť, cielený pohyb**. (Kovaliková, Olsenová, 1996) Ďalšími charakteristickými znakmi sú **aplikačné úlohy, Gardnerova teória viacnásobných inteligencií, Bloomova taxonómia vzdelávacích cieľov, kľúčové učivo, vyučovacie bloky**.

NIEKTORÉ METÓDY VÝUČBY

Stručne opíšeme a predstavíme niektoré z metód aktívneho učenia.

Základom aktívneho učenia je kritické myslenie (ide najmä o porovnávanie, skúmanie, tvorbu otázok a odpovedí, rôzne stratégie zisťovania informácií a záverov). Nevyhnutnosťou je podpora zo strany učiteľa. Pri metódach aktívneho učenia kladíme dôraz najmä na samostatnosť, spoluprácu, zodpovednosť, tvorivosť a kritické myslenie.

Pokúsime sa k vybraným kompetenciám priradiť niekoľko metód alebo stratégií, ktoré ich rozvíjajú.

Stratégie a metódy rozvíjajúce sociálne a komunikačné kompetencie:

- rozpoznávanie hlavných myšlienok a kľúčových slov (zhlukovanie, filter, pyramída, pojmové mapy),
- trojfázový model učenia E – U – R (evokácia – uvedomenie si významu informácií – reflexia),
- kooperatívne učenie,
- skupinová práca (skladačkové učenie),
- hranie rolí, simulácie, modelové situácie, dramatizácia textu,
- čítanie s porozumením (I.N.S.E.R.T., riadené poznámky), kritické čítanie,
- prevod (spracovanie textu do podoby posteru, grafu, tabuľky a opačne),
- kladenie otázok.

Stratégie a metódy rozvíjajúce kompetencie riešiť problémy:

- kooperatívne učenie,
- medzipredmetové projekty, tematické a projektové dni,

- trojfázový model učenia E – U – R,
- spájanie k sebe patriaceho, vyradenie z radu, tvorba logických reťazcov.

Stratégie a metódy rozvíjajúce pracovné kompetencie:

- kooperatívne učenie,
- práca so sebahodnotiacimi hárkami,
- autentické učenie sa – návšteva divadelných predstavení, práca v múzeu, tvorba časopisu, prispievanie do detských relácií, tvorba predstavení, programov, výstav.

E – U – R

V úvode stručného opisu stratégií a metód aktívneho učenia sa budeme venovať predstaveniu trojfázového modelu učenia E – U – R (evokácia – uvedomenie si významu informácií – reflexia).

E – U – R slúži ako model pre našu predstavu o tom, čo sa deje, keď sa niekto učí nové poznatky. Je to model využívaný pedagogickým konštruktivismom a myslí predovšetkým na to, čo a v akom poradí má pri učení robiť žiak, aby sa skutočne niečo naučil, tým máme na mysli pochopil to a vedel to použiť. Aj tradičná pedagogika má svoje modely pre výučbu. V týchto modeloch je východiskom pre plánovanie učivo a učiteľova činnosť, nie žiakovo učenie. Napriek vonkajšej podobnosti s takýmito opismi výučby (napr. opakovanie - motivácia – expozícia – zhrnutie – upevnenie – kontrola) je E – U – R podstatne iný model.

Je pomôckou pre plánovanie a realizáciu takej výučby, v ktorej chceme, aby sa žiaci učili aktívne, aby výučba bola účinná a mala hlavu aj päť. Nie je to predpis ani zaručene platný zákon. Neslúži ako záväzný vzor s predpísaným obsahom. Má pomáhať, nie zväzovať.

Je to rámec pre naše chápanie uceleného priebehu učenia – učebnej situácie. Nie je metódou vyučovania! Jednotlivými vyučovacími metódami len tento rámec napĺňame.

Je to model odvodený z psychologických výskumov učenia a výskumov o fungovaní mozgu. Výskumy prebiehali v ostatných sto rokoch po celom svete. E – U – R nie je novota podľa cudzích vzorov alebo podľa západnej módy. Nejde ani o výmysel jednotlivého teoretika, ani o model, ktorý vymyslel nejaký učiteľ z praxe.

E – U – R umožňuje aj vo väčšej triede individualizovať žiakovi učenie, pretože u každého jednotlivého žiaka nadväzuje jeho učenie v tom bode, kde žiak so svojimi vedomosťami, schopnosťami a postojmi práve je. Aj v rámci rovnakých činností a práce s tými istými zdrojmi umožňuje mnoho rôznych ciest k pochopeniu látky. Nie je to jednotný tematický plán pre celú triedu naraz.

Model E – U – R je vhodný predovšetkým pre učebné situácie, v ktorých si majú žiaci osvojiť nové poznatky, usporiadať ich do nových súvislostí, prepojiť so svojimi skúsenosťami, zážitkami. Zároveň umožňuje plánovať výcvik v sociálnych a kognitívnych schopnostiach, či priamo kompetenciách. Pre realizáciu zážitkového učenia alebo učenia postaveného na vlastnom vývoji je lepšie siahnuť po iných plánovacích modeloch, napr. po tzv. Kolbovom cykle.

Trochu podrobnejšie si opíšeme jednotlivé fázy modelu E – U – R.

EVOKÁCIA

Vo fáze evokácie pripravuje učiteľ žiakom príležitosť k tomu, aby si spomenuli a utriedili svoje doterajšie predstavy o téme, ktorou sa budú na hodine zaoberať. Zadania pre evokáciu môžu byť rôzne. Dôležité je, aby evokácia prepájala doterajšie znalosti, skúsenosti, či predstavy učiaceho sa žiaka s cieľom učenia pre danú hodinu.

Pokiaľ učiteľ zvolí najjednoduchšiu formu evokácie a žiakov sa priamo pýta, čo už o téme vedia, je zásadné, aby sa zadanie podávalo formou: „Prečo myslíte...? Ako podľa vás...? Zažili ste niekedy...? Ako ste sa cítili, keď...? Uvedte viacero rôznych riešení či odpovedí...“ – teda tak, aby zadanie nevylučovalo z hry žiakove prekoncepty (správne alebo falošné). Evokované prekoncepty fungujú v procese učenia dvojakým spôsobom: jednak pomáhajú žiakovi nejako spracovať, chápať novú látku, ale zároveň sami seba v tomto procese spochybňujú a menia sa. Inak povedané, prekoncepty sú nástroje, ktoré umožňujú porozumieť novému. Zároveň sa sami pri tom čiastočne dopĺňajú, vyvracajú, prestávajú,...

UVEDOMENIE SI VÝZNAMU INFORMÁCIÍ

V tejto fáze žiaci:

- pracujú s vedúcim zdrojom informácií,
- porovnávajú to, na čo si spomenuli a prediskutovali v evokácii s tým, čo im poskytuje nový zdroj,
- zdroj spracovávajú aktívne a samostatne (pomocou metód aktívneho učenia)

- upravujú doterajšiu poznávaciu (kognitívnu) štruktúru danej témy vo svojej mysli podľa novo získaných informácií,
- budujú si chuť učiť sa, pretože v tejto fáze môžu zažívať pocity úspechu a uspokojenia z vlastných objavov.

Vo fáze uvedomenia si významu žiaci k svojej práci priberajú informácie, ktoré pochádzajú zo zdroja, ktorý žiaci môžu považovať v danú chvíľu za zdroj informovanejši, poučenejší ako sú oni sami. Vhodným zdrojom informácií v škole môže byť text, učiteľov výklad, rozprávanie pamätníka alebo experta či znalca z radov žiakov (žiak, ktorého záľubou je daná problematika a veľa o nej vie), experiment, videoprojekcia, návšteva múzea alebo galérie, skanzenu, rezervácie, zoo, divadelné predstavenie, film, ukážkové riešenie výpočtu,...

Žiaci vlastnou činnosťou získavajú odpovede na svoje otázky z evokácie z tohto autoritatívneho zdroja informácií alebo si v ňom overujú, či to, na čo prišli v evokácii, je pravda – potvrdzujú si to, či si to vyvracajú alebo si rozširujú pochopenie témy – dozvedia sa úplne niečo iné.

Dôležité je, že sa žiaci učia informácie nielen prijímať, ale súčasne premýšľať o tom, kam s nimi a akú hodnotu pre nich vlastne tá ktorá informácia má. A to je práve to uvedomenie si významu novo získaných informácií.

Najčastejším zdrojom informácií býva písaný text. Chceme s textami čo najčastejšie pracovať, aby sa ich žiaci naučili spoľahlivo spracovávať a nachádzať v nich požadované informácie a zároveň aby dokázali spoľahlivosť informácií posúdiť. Stretávame sa s námietskami, že žiaci nemôžu využívať texty ako zdroj informácií, pretože zle čítajú. Tu prevažuje zodpovednosť za predanie informácií nad zodpovednosťou za tréning tak dôležitej životnej zručnosti. Práve preto, že žiaci zle čítajú, musia v škole čo najviac čítať. Keď to zvládnu, budú schopní nájsť i tie informácie, ktoré im škola buď nedala alebo ich už zabudli.

Z hľadiska motivácie je pre žiakov dôležité, aby zvládli prácu s textom tak, aby aspoň nejaké informácie našli. Kvôli tým žiakom, ktorí čítajú s obtiažami, by mal text v úvode obsahovať dosť jasné hlavné informácie, mal by mať hneď za tým svoju zásadnú časť, ktorú by mali stihnúť prečítať všetci, a pre rýchlejších žiakov by mali byť jednak v druhej časti textu alebo i v priebehu hlavnej časti, ale nejako odčlenené, dodatočné, prehľbujúce údaje, ilustrácie, grafy, aplikácie.

Čas na načerpanie informácií by mal byť primeraný na zvládnutie každým žiakom, ale nie každý žiak musí jednotne zvládnuť celý objem.

Upozorňujeme, že na chuti a zručnosti čítania musí škola pracovať od samotného začiatku, od 1. triedy, a to nehovoríme len o technike čítania.

Najčastejšie omyly vo fáze uvedomenia si významu informácií:

- zo strachu z neúspechu hodiny si niekedy učitelia plánujú a dávajú do tejto fázy také texty alebo úlohy, ktoré sú vlastne len opakovaním alebo precvičovaním už známej látky. To však v triede nemôže fungovať a žiaci sa nudia a vymýšľajú neplechu.
- inokedy sa obávame ponúknuť žiakom texty a informácie sporné, vhodné na pochybovanie a overovanie i vyvracanie. Všetky texty zaručene správne nie sú pre žiakov zvedavosť dosť príťažlivé – žiaci vycítia, že správnosť prevážila nad hľadaním odpovedí a vzdajú to. Navyše zaručene správny text neučí žiakov pochybovať, dokazovať a vyvracať – teda myslieť a nakoniec si z neho neodnesú ani požadované informácie na zapamätanie.
- V snahe hodinu oživiť niektorí učitelia zaraďujú aj to tejto fázy metódy (napr. Kocka), ktoré neprinášajú novú informáciu.

REFLEXIA

V evokácii si žiak spomenul na svoje doterajšie znalosti a porozumenie téme (prekoncept), v uvedomení ho konfrontoval s novými informáciami a využil k ich pochopeniu (niektoré si spojil s doterajšími, iné odložil ako pochybné). Pritom sa mu rozrušilo pôvodné chápanie témy alebo problému.

V reflexii zostavuje svoj nový obraz študovanej veci, to znamená že stavia novú štruktúru z pôvodných i nových poznatkov a otázok, obaľuje ich podrobnosťami, ujasňuje si súvislosti.

Reflexia sa týka cieľov učenia vecného obsahu (o čom sme sa učili, čo sme mali pochopiť alebo zvládnuť). Môže sa týkať aj procesu učenia (ako som sa učil). Nie na každej hodine sa reflexia procesov učenia naplno prejaví.

Najčastejšie omyly vo fáze reflexie:

- ponáhľame sa – úlohy vedúce k reflexii sú pomerne náročné na premýšľanie, ale nie vždy na ne zostáva v závere hodiny dostatok času,
- robíme výklad – učitelia vsúvajú do reflexie svoje správne alebo nutné informácie, prípadne ich nadiktujú v záverečnom zhrnutí. Tento postup je však neprípustný,
- kontrolujeme – niekedy učitelia zadávajú úlohy, ktoré slúžia pre ich kontrolu. Nesprávne. Rozdiel medzi kontrolou a reflexiou je v tom, že vo fáze reflexie sa žiak ešte stále učí – konštruje svoje poznanie a trvalé porozumenie,

- *vyrušujeme – žiaci k tomu, aby dobudovali svoje poznanie potrebujú pokoj a sústredenie. Ak sa učiteľ snaží triede ešte rýchlo niečo dorozprávať, dovysvetľovať, zadať domácu úlohu a podobne, narúša tento proces. Individuálne stretnutia učiteľa a žiaka bez rušenia ostatných sú možné. Každý žiak musí byť však zvyknutý, že mu nič neuniká, keď práve nepočúva, čo učiteľ v priebehu reflexie hovorí v konzultácii niekomu druhému.*

Ukážky hodín s využitím modelu E – U – R nájdete v odbornom časopise MEDEA, napr. č. 1/09 s. 7, 1/10 s. 1, 3, č. 2/10 s. 1, 3, 6, č. 3/10 s. 5.

BRAINSTORMING

Pomerne veľa pozornosti venujeme brainstormingu a jeho rôznym podobám. Nepochybujeme o tom, že túto metódu väčšina učiteľov pozná. Dôležité je, aby ste si so žiakmi stanovili pravidlá, ktoré budú záväzné tak pre nich, ako aj pre učiteľa.

Základné pravidlá brainstormingu:

- *zákaz kritiky alebo akéhokoľvek hodnotenia prinášaných nápadov, či už zo strany zúčastnených alebo zo strany učiteľa,*
- *uvolnenie fantázie – napomáha vedomie, že nápady nebudú kritizované,*
- *vzájomná inšpirácia – prínosná je práca v skupinách,*
- *brainstormingu sa venujeme po celú dobu, ktorú sme si vopred stanovili – najlepšie nápady prichádzajú vo chvíli, keď si myslíme, že nás už nič nenapadne.*

Postup učiteľa pri brainstormingu:

- *zoznámte žiakov s metódou,*
- *napíšte tému alebo otázku na veľký papier (tabuľu) tak, aby ju každý žiak dobre videl,*
- *požiadajte žiakov o ich nápady, myšlienky a asociácie,*
- *zdržte sa vlastného prejavu, nechajte hovoriť účastníkov,*
- *v prípade, že sa nápady opakujú, stimulujte žiakov k príkladom z iného uhla pohľadu, položte doplňujúcu otázku,*
- *výsledky brainstormingu použite ako východisko pre ďalšie premýšľanie alebo riešenie problému.*

NEŠTRUKTÚROVANÝ BRAINSTORMING

Po celú stanovenú dobu píšeme k téme všetko, čo vás napadne, bez triedenia, opravovania, (seba)cenzúry.

Najskôr môže prebiehať ako individuálny, potom sa môžu žiaci vo dvojici podeliť o to, na čo prišli (môžu získať ďalšiu inšpiráciu) a naďalej sa môže nabaľovať vo väčších a väčších skupinách, až napokon v celej triede.

Ukážka (v našom prípade sme účastníkom kurzu zadali tému STÔL

Stôl, stolička, drevený, jedlo, počítač, sedieť, rodina, obrus, kvety, sklenený, sex, neporiadok, papiere, tanier, pracovný, obed, dobrá nálada, pohoda, nohy, hostia.

BRAINSTORMINGOVÉ METÓDY (BURZA DOBRÝCH NÁPADOV)

V metóde brainstormingu sa dôraz kladie na čo najrýchlejšie zhromaždenie a zapísanie nápadov, námetov, informácií. Cieľom je vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase. Brainstorming je prínosný v začiatkových fázach preberania jednotlivých tém, keď učiteľ potrebuje v krátkom čase zistiť, aké poznatky žiaci o daných skutočnostiach majú, prípadne aké informácie im chýbajú. Získané informácie môžu byť východiskom pre ďalšiu prácu učiteľa.

PARTICIPATÍVNE METÓDY

*Participovať znamená zúčastniť sa na niečom, mať na niečom osobný podiel. Participatívne metódy využívajú prirodzené potreby každého človeka komunikovať s inými ľuďmi, a tak sa učiť. Patria sem **dialóg a diskusia, situačné či prípadové štúdie, inscenačné metódy, brainstormingové metódy.***

***Dialóg a diskusia** prebiehajú vo väčšej alebo menšej skupine. Učiteľ sa tejto aktivity môže zúčastňovať ako diskutujúci alebo facilitátor. Niektoré, predovšetkým čiastkové problémy si môže skupina vyriešiť aj bez učiteľa, ktorý je pozorovateľom. Diskusie môžu viesť k zvýšeniu individuálneho porozumenia, prípadne k dosiahnutiu skupinového konsenzu alebo je ich hlavnou témou riešenie konkrétnych problémov.*

SITUAČNÉ (PRÍPADOVÉ) METÓDY

Ich podstata spočíva v riešení problémovej úlohy na základe konfrontácie vedomostí, zručností, názorov a postojov aktérov – žiakov. Očakáva sa, že z ponúknutých riešení vyberú to najdokonalejšie riešenie na základe schopnosti správne sa rozhodnúť. Problémové situácie si vyžadujú aj medzipredmetový prístup, čo je ďalší prínos tejto metódy.

INSCENAČNÉ METÓDY (METÓDY HRANIA ROL)

Spočívajú v simulácii stanovených situácií, keď sa riešenie realizuje prostredníctvom hrania rol. Žiaci musia pochopiť podstatu inscenácie aj podstatu – charakter jednotlivých postáv. Hranie rol pomáha žiakom vyjadriť vlastné osobné postoje a myšlienky a v prípade slobodnej možnosti výberu či výmeny roly so spolužiakom, dochádza u väčšiny žiakov k identifikovaniu sa s danou rolou. Rolové hry odrážajú rôzne uhly pohľadov na určitú situáciu alebo problém.

KOGNITÍVNE, ZÁŽITKOVÉ A SKÚSENOSTNÉ METÓDY ROZVÍJANIA KOMPETENCIÍ

Kognitívne metódy – využívanie rozumového spracovania informácií, ktoré sú sprostredkované výkladom inej osoby, prostredníctvom textov, inými médiami. Budujú na prechádzajúcich skúsenostiach a vedomostiach, nabádajú na riešenie problémov, hľadanie súvislostí, analyzovanie...

Zážitkové metódy – vytváranie zážitku, emocionálne prežívanie skutočnej situácie na vlastnej koži. Takýto spôsob učenia vedie často k silným zážitkom a spontánnemu učeniu sa.

Skúsenostné metódy – spájanie emocionálnej investície a vedomé kognitívne spracovávanie diania. Tieto metódy sa veľmi približujú realite – zámerné učenie sa.

VOĽNÉ PÍSANIE

Žiak píše o téme po celý stanovený čas (obvykle 5 – 10 minút). Drží sa témy, prípadne sa k nej snaží vracieť, formuluje myšlienky. Zapisuje všetky myšlienky, ktoré mu práve napadajú. Niekedy to môže byť „Dnes je ale krásny deň. Nič ma momentálne nenapadá. Čo tu budem písať.“ „Učí sa od seba samého“, sám odhaľuje, čo všetko o téme vie, ale bežne si to neuvedomuje. Pri písaní sa neprihliada na formu ani krásu písania, nehodnotíme pravopis. V priebehu písania sa nevraciam k tomu, čo sme už napísali, nič nemeníme, nevylepšujeme, neopravujeme.

KOCKA

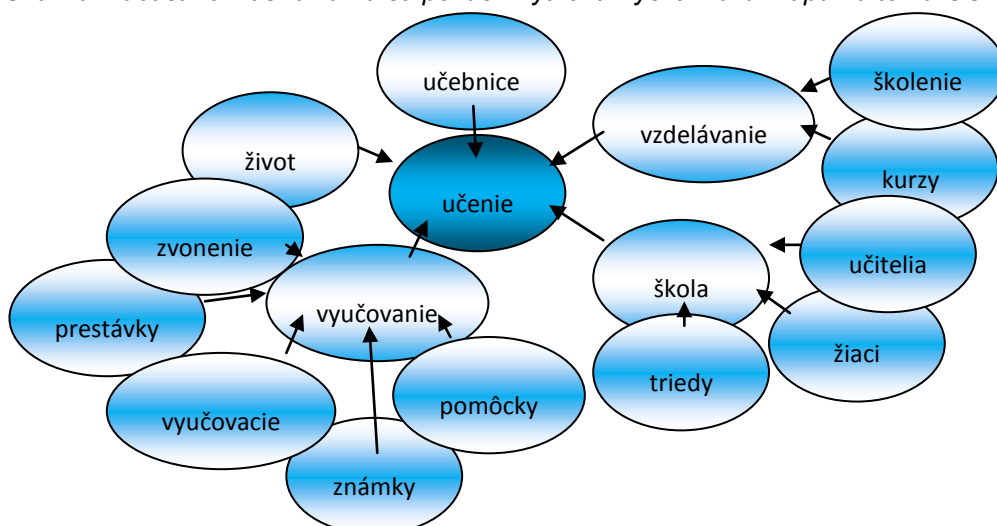
Veľmi podobnou metódou je kocka, ktorá využíva metódu voľného písania. Vedie premýšľanie o danej téme šiestimi smermi (veľmi sa približuje k Bloomovej taxonómii):

- opíš,
- porovnaj, urči, čomu sa to podobá,
- asociuj, povedz, čo ťa pri myšlienke na danú tému napadá, na čo si spomenieš,
- aplikuj, použi, povedz, na čo slúži alebo by mohlo slúžiť,
- analyzuj, označ, z čoho sa to skladá,
- vyhodnoť, povedz, čo je na tom dobré, čo zlé, aké dobré a menej dobré stránky téma má.

ZHLUKOVANIE – MYŠLIENKOVÉ MAPY

Ide vlastne o graficky organizovaný brainstorming, pri ktorom sa už nápady štruktúrujú. K hlavnej téme (zapísanej v bubline v strede papiera/tabule) sa pripájajú ďalšie bubliny, v ktorých sú zachytené časti (zložky) hlavnej témy, k nim sa pripájajú zase ďalšie bubliny s podzložkami atď. myšlienková mapa môže slúžiť ako pomôcka pre vytvorenie dobre usporiadaného textu.

Ukážka – účastníci nášho kurzu sa pokúsili vytvoriť myšlienkovú mapu na tému UČENIE:

KMENE A KORENE

Žiakov rozdelíme do skupín asi po päť. Skupiny si vylosujú úlohu, na ktorú majú vyčerpávajúco odpovedať. Každá skupina si zvolí svoj kmeň – toho, kto bude zapisovať, čo mu prinesú korene. Korene sa snažia vyživiť svoj kmeň tým, že v miestnosti zistia názory čo najväčšieho počtu osôb na problematiku, ktorú má ich skupina riešiť. Keď sa zdá, že všetci mali šancu opýtať sa všetkých a naopak, všetci si povedali, čo chceli povedať, skupina si sadne k svojmu stolu a pripraví prezentáciu možných riešení zadanej otázky. Metódu môžeme využiť aj pri riešení toho istého problému alebo zadania, ak chceme docieľiť kreatívne návrhy.

V kurze sme si vyskúšali túto metódu pri tvorbe rozprávky ZAKLIATA STOLIČKA. Podmienkou bolo využitie štyroch kľúčových slov: ruža, žaba, lavička, škola (kľúčové slová sú ďalšou z metód aktívneho učenia). Ako pomôcka slúžili štyri otázky:

Kto zvyčajne vystupuje v rozprávke?

Koľkokrát sa väčšinou hrdina pokúša získať princeznú?

Ako princ obyčajne získava pomocníkov?

Ako rozprávky končievajú?

Výsledkom boli dve krásne, ale úplne odlišné rozprávky o zakliatej stoličke.

ŠTYRI ROHY

Na štyri papiere umiestnené v rohoch miestnosti učiteľ napíše vždy po jednej otázke. Žiaci individuálne prechádzajú od papiera k papieru a píše svoje odpovede. Ku každému papieru sa môžu niekoľkokrát vrátiť a prečítať si, čo zapísali spolužiaci. To môže podnietiť ďalšie nápady.

DOOKOLA

Veľmi podobná metóda so štyrmi rohmi. Každá skupina žiakov dostane na stôl veľký papier s otázkou, prediskutuje ju a zapíše všetky možné odpovede, ktoré ju napadnú. Po niekoľkých minútach sa papiere pošlú ďalej a ďalšia skupina po prečítaní pridá, čo napadlo ju. Takto sa papiere posúvajú, kým sa nevrátia pôvodnej skupine.

Ukážku ďalšieho využitia uvedenej metódy nájdete v odbornom časopise MEDEA, napr. č. 1/10 s. 3.

PÄŤLÍSTOK

Päťlístok je silno štruktúrovaný brainstorming. Touto metódou sa snažíme vyjadriť podstatné aspekty témy, o ktorej premýšľame. Vyžaduje veľmi zhustené vyjadrenie, vyzerá trochu ako básnička v piatich riadkoch:

Téma

Áká téma je (dve slová, ktoré vystihujú vlastnosti témy, nemusia spolu súvisieť)

Čo sa s témou môže diať, čo téma robí (tri slová, ktoré nemusia navzájom súvisieť)

Súvislý výraz (veta), ktorý vystihuje podstatu témy (štyri slová)

Obrazné vystíhnutie témy,
jednoslovné, metafora

Téma VÍKEND:

Víkend
predĺžený pracovný
plynie zaujíma vzdeláva
Školenie k tvorbe ŠkVP.
Inšpirácia

AKROSTICH

vzniká tak, že ľubovoľné slovo (meno, názov...) napíšeme po hláskach pod seba a každá hláska sa stane začiatočným písmenom nového slova, verša alebo vety.

Napr.:

1. základom akrostichu je rodné meno a úlohou napísať svoje momentálne pocity

Jojkajúci
Ospalý
Zívajúci
Elegantný
Fajnový

2. meno rozprávkovej postavy a stručná parafráza príbehu

Moja nevlastná sestra je zlá a macocha... čo vám budem hovoriť!

A v zime si zmysleli, že chcú fialky voňať, čerstvé jahody jesť a nakoniec aj voňavých jabĺčok sa im zachce.

Rada–nerada, musela som splniť ich želania.

Uvidia som v hore dvanástich mesiačikov, ktorí mi pomohli.

Šialená Helena s macochou jej pažravé, tak sa vyberá do hory samé.

Keďže jej drzé k mesiačikom, zamrzli tam na mieste.

A nakoniec mi ostal domček a kravička, na jar prišiel švárny Janko a je ho hej!

(Lucia, príma OG)

Akrostich môžeme využiť ako rozcvičku na začiatku vyučovacej hodiny i ako jej hlavnú časť. Osvedčil sa pri písaní charakteristiky osoby (študenti pri ňom objavujú úplne netušené vlastnosti dotyčného...), precvičovaní slovných druhov, rozvíjaní logickej nadväznosti rozprávania a pod. Fantázii sa pri zadávaní úloh medze naozaj nekladú.

CINQUAIN

Metóda, prostredníctvom ktorej môžeme dosiahnuť syntézu vedomostí, reflektovať porozumenie danej témy a vytvoriť k nej svoj postoj, je cinquain. Pomenovanie pochádza z francúzštiny a je odvodené od slova cinq – päť. Ide o päťveršovú "báseň" zhŕňajúcu informácie, zachytávajúcu myšlienky, pocity a presvedčenia v podobe stručných a výstižných výrazov, ktoré opisujú alebo reflektujú tému. **Pravidlá na zostavenie básne sú nasledovné:**

1. verš: jednoslovné pomenovanie témy - podstatné meno.
2. verš: dvojslovný opis témy - dve prídavné mená.
3. verš: trojslovné vyjadrenie činnosti - tri slovesá.
4. verš: štvorslovné vyjadrenie pocitu, emocionálneho vzťahu k téme.
5. verš: jednoslovné synonymum témy

- Napr.: **Informácia**

- Ukážka 1:

- Informácia
potrebná, nenahraditeľná
vzdeláva, vychováva, provokuje,
spája nové so starým
progres

- Ukážka 2:

- Informácia
poučujúca, šteklivá
konfrontuje, triedi, pretvára,
buduje mosty k poznaniu
budúcnosť

INZERÁT

alebo stručné tlačové oznámenie má za cieľ na malej ploche povedať a vystihnúť všetko dôležité. Dbáme na to, aby

inzerát obsahoval slovesá typické pre tento druh textov: hľadám, kúpim, vymením, ponúkam a pod. Žiak by mali použiť maximálne 8 – 12 slov.

Napr. Skupinka hľadačov pokladov hľadá gazdinú na trvalý úväzok. **Sedem trpaslíkov**

JEDNOSLABIČNÉ SLOVÁ

cieľom tohto cvičenia je napísať vetu alebo súvislý text, ktorý bude pozostávať výhradne z jednoslabičných slov tak, aby dávali zmysel.

Ukážky práce:

- Ja som dnes pred ním a ty si za ním.
- Ber len to, čo ti zem dá!
- Dom má pec a na nej spí zlý pes.
- Ty tík, tak sa už aj vzchop!

POSLEDNÉ SLOVO MÁM JA

na posilnenie uvažovania a reflexie o prečítanom. Poskytuje rámec pre diskusiu triedy o prečítanom texte, či už je rozprávačský alebo výkladový .

Prvá strana kartičky Doslovné výpisky z textu – citát	Druhá strana kartičky Žiakov komentár k výpisom (citátu) – je písaný súvislým textom
(odsek, veta, niekoľko slov, jedno slovo,...) žiaci uvedú stranu a riadok textu	(veta, niekoľko viet, odsek) Žiak píše, prečo si vybral to, čo si vybral, usiluje sa o presné vyjadrenie, aby dostatočne vystíhol svoje myšlienky (žiak vie, že pri poslednom slove už nebude môcť ani nič doplniť, spresniť, ani inak komentovať)

Postup:

1. Pri čítaní textu majú žiaci nájsť jeden alebo niekoľko úsekov, ktoré považujú za veľmi zaujímavé a ktoré stoja za komentár.
2. Žiak napíše myšlienku na kartičku, pričom nezabudne uviesť stranu.
3. Na druhú stranu kartičky žiak napíše svoj komentár k tejto myšlienke. Môže vyjadriť svoj nesúhlas s touto myšlienkou, môže ju rozvinúť a pod.
4. Na druhú hodinu žiaci prinesú svoje kartičky. Vyvolaný žiak prečíta z kartičky myšlienku (je dobré, keď žiak povie, na ktorej strane ten úryvok je, takže ho spolužiaci môžu sledovať.)
5. Po prečítaní učiteľ vyzve ostatných žiakov, aby povedali svoj názor alebo inú reakciu na myšlienku. Treba dbať na to, aby sa udržala diskusia v rámci témy a obmedzovať komentáre, ktoré sa zdajú byť hádavé alebo triviálne. Aj učiteľ môže vysloviť svoj názor o citovanej myšlienke.
6. Na konci diskusie o danej myšlienke prikáže učiteľ žiakovi, ktorý myšlienku vypísal z knihy, aby prečítal svoj komentár. A tu je jeden háčik! Ďalej už nesmie byť nijaká diskusia alebo argumentácia. Tento žiak má totiž posledné slovo. (Žiaci majú radi posledné slovo v diskusii, lebo je to proti obvyklej vyučovacej praxi, keď majú učiteľia posledné slovo. Pre nás učiteľov bude niekedy ťažké vyhnúť sa vysloveniu záverečnej poznámky. Ale tým by sme porušili pravidlá pre túto aktivitu.)
7. Potom nasleduje ďalší žiak, ktorý prečíta svoju myšlienku a celý proces sa začína odznova. Nie je možné, aby sa za hodinu dostali na rad všetci žiaci so svojimi myšlienkami. Učiteľ vždy vyberie len niekoľkých.
8. Tento postup je obzvlášť užitočný, keď chceme aktivizovať tichších a váhavejších žiakov.

I.N.S.E.R.T.

Používame ju pri individuálnej práci žiakov s textom. Pri čítaní si žiak v texte označuje informácie znamienkami (ukážka):

- ✓ známe informácie,

- + nové informácie,
- myšlienky, s ktorými nesúhlasí,
- ? informácie, o ktorých sa chce dozvedieť viac.

Ukážka:

✓ Minerálne látky nie sú síce zdrojom energie, ale sú neodlučiteľnou súčasťou všetkých buniek. V niektorých tkanivách sa hromadia a dodávajú im tvrdosť.

Vo väčšom množstve potrebuje človek zlúčeniny vápnika a fosforu, v menšom množstve zlúčeniny sodíka, draslíka, horčíka, jódu, chlóru a ďalších prvkov.

+ Niektoré minerálne látky človeku postačujú len v minimálnom alebo stopovom množstve, ale napriek tomu sú nevyhnutné (napr. zlúčeniny železa pre tvorbu červeného krvného farbiva hemoglobínu, jód pre správnu funkciu štítnej žľazy).

Vitamíny sú pre náš život nenahraditeľné, pretože sa zúčastňujú na priebehu dejov v bunkách. Prijímame ich v malých dávkach buď už hotové alebo ich základ (provitamín), z ktorého si telo vitamín dotvorí. Vitamíny majú rôzne zloženie a hlavné z nich sa označujú veľkými písmenami abecedy.

Pre dobré trávenie a vstrebávanie látok má veľký význam príjemné prostredie a vkusné pokojné stolovanie.

+ Potravou sa do nášho tela dostávajú i rôzne nežiaduce látky (ťažké kovy, zvyšky rôznych chemikálií používaných v poľnohospodárstve, v potravinárskom a inom priemysle).

? Tieto látky ovplyvňujú zdravie nepriaznivo. Môžu vyvolať poruchy jednotlivých častí tráviacej sústavy, narušovať zloženie a funkciu krvi i tkanív tela, do ktorých sú krvou rozvádzané.

Výsledkom je tabuľka s prehľadne usporiadanými informáciami. Nasleduje diskusia k prečítanému textu a tabuľke.

✓	+	–	?
Základné sú tuky, cukry a bielkoviny. Denne by sme mali vypiť až 3 litre tekutín. Do potravy patria aj vitamíny.	Cukry nazývame aj sacharidy. Stopové prvky sú niečo, čo jeme vo veľmi malom množstve a sú dôležité. V potrave jeme aj veľa nežiaducich látok.		Patria k nežiaducim látkam éčka?

ČÍTANIE S PREDVÍDANÍM

Čítaný text na vhodnom mieste prerušíme a rozpútame diskusiu vhodnou otázkou. Môžeme ponúknuť aj niekoľko možností, ako bude text pokračovať.

Účastníci si metódu vyskúšali na texte krátkej poviedky. Žiaci dostanú tri samostatné papiere. V prvej časti bude text prerušený a nasleduje otázka: „Čo asi niekto urobil?“ Žiaci navrhujú možné pokračovania textu, ktoré vychádzajú z informácií získaných v texte, ale aj so svojich vlastných skúseností a dovolíme si tvrdiť, že aj predsudkov. V druhej časti ponúkneme niekoľko možností, ako by mohol text pokračovať. Tretia časť predstavuje akési rozuzlenie záhady – dokončenie poviedky.

PODVOJNÝ DENNÍK

Metódu využívame pri práci s textom.

Na ľavú stranu si žiak vypíše pasáž (časť textu), ktorá na neho zapôsobila (pripomenula mu vlastný zážitok, predstavuje pre neho záhadu, nemôže s ňou súhlasiť,...).

Na pravú stranu žiak napíše komentár j zvolenej pasáži (prečo si zapísal práve to, čo mu pripomenula, aké otázky v ňom vyvolala, s čím nesúhlasí,...).

MATEMATICKÝ DENNÍK

Žiak súvislým textom formuluje svoje porozumenie. Presne hovorí, čomu porozumel a kde sa jeho porozumenie zastavilo. V svojej práci nájde miesta, ktorými môže zdokladovať porozumenie i neporozumenie. Pomenuje, čo mu pomohlo v učení, pomenuje, akú pomoc by bol potreboval k lepšiemu pochopeniu. Identifikuje svoje

d'alšie ciele v učení (čo by sa potreboval ešte naučiť).

SKLADAČKOVÉ UČENIE

Túto metódu uplatňujeme pri úlohách, ktoré sa dajú rozložiť na čiastkové úlohy alebo pri úlohách, ktoré vedú k tomu istému zisteniu.

Podstatou tejto metódy je práca v domovských a expertných skupinách.

Žiakov rozdelíme do domovských skupín (počet žiakov volíme v závislosti od počtu čiastkových problémov). Každá skupina dostáva tú istú úlohu, ktorá je rozdelená do čiastkových úloh. Každý člen domovskej skupiny je zodpovedný za vyriešenie jednej podúlohy. V texte úlohy môžu byť jednotlivé podúlohy odlišené farebne. Takže jeden žiak bude mať modrú podúlohu, druhý zelenú podúlohu, ďalší červenú apod.

Žiaci odchádzajú riešiť svoje úlohy do expertných skupín – napr. modrá skupina zoskupuje všetkých žiakov, ktorí majú riešiť modrú podúlohu. V expertnej skupine žiaci spoločne vyriešia úlohu, dohodnú sa na stratégiu, ako problém objasnia ostatným žiakom v domovskej skupine. Z expertnej skupiny neodchádza žiadny žiak s vedomím, že niečomu nerozumel.

Po návrate do domovských skupín si žiaci odovzdávajú získané informácie a objasňujú riešenie „svojho“ problému. Následne sa skupina dohodne na vyriešení celej komplexnej úlohy.

Ukážku sme pre ušetrenie času urobili na príklade pre prvý stupeň ZŠ – slovná úloha z matematiky, ktorej predchádzala hravá forma úvodu do problematiky. Každá domovská skupina dostala úlohu:

V jednom mori si spokojne žili žraloky, chobotnice, veľryby a medúzy. Báli sa len rybárskych lodí a rybárov.

Pán Žralok sa preto so svojimi piatimi deťmi a manželkou odsťahoval do susedného mora. V našom mori tak zostali len tri dospelé žraloky. Jeden z nich sa staral o tri deti, druhý o jedno a tretí o dve deti.

Chobotniciam sa v mori páčilo. Otecko s mamičkou si pokojne plávali so svojimi dvoma deťmi a aby im bolo veselšie, pozvali na návštevu tetu so synom a babičkou.

Veľryb bolo v mori pätnásť, ale niektoré však rybári chytili. Odviezli šedého veľrybáka s bratom a jeho dvoma deťmi, ale tiež slečnu veľrybu s mamičkou a babičkou.

Otecko a mamička medúza si lode vôbec nevšimli. Radovali sa zo svojich troch dospelých synov, dvoch vnučiek a jedného vnuka.

Koľko živočíchov žije teraz v našom mori?

Členovia domovských skupín si rozdelia úlohu na podúlohy – zelenú, modrú, oranžovú a ružovú. Odchádzajú do expertných skupín podúlohy vyriešiť – napr. modrá expertná skupina rieši počet chobotníc v mori. Následne sa vracajú do domovských skupín, kde spoločne nájdu odpoveď na poslednú otázku – Koľko živočíchov žije teraz v mori?

Ukážku ďalšieho využitia uvedenej metódy nájdete v odbornom časopise MEDEA, napr. č. 3/09 s. 6.

KLADENIE OTÁZOK

Pre rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov je veľmi dôležité aj kladenie otázok. Dobrá (otvorená) otázka nezačína slovami Čo? Ako? Odpoveď na otázku nesmie byť áno – nie. Pri tvorbe otázok odporúčame začínať slovami Prečo? Na čo? Čo si myslíš?

Našu prednášku sme zakončili písaním odpovede na otázku: V čom bola pre Vás táto prednáška prínosom?

SAMOHLÁSKOVANIE

proces vytvárania viet alebo textov, pri ktorom mohli použiť výhradne tú istú samohlásku. Veta musela pozostávať minimálne zo šiestich slov a musela dávať zmysel.

Ukážky

- Ernest dnes ešte nejde k Petre, je jej zle.
- Peter Využíva, že dnes zje Ele jej džem.
- Toto som ohol skoro po sto rokoch.

SPOLUHLÁSKOVANIE -

pri tomto spôsobe tvorenia zmysluplných viet alebo textov mohli študenti použiť iba slová začínajúce tou istou spoluhláskou.

Ukážky práce žiakov sekundy OG:

- Pracovitý pekár piekol pánovi pekné praclíky.
- Cisár Cyril cmúľal cenný citrónový cukrík.
- Mama mojej mamy miluje moju mačku.

VOĽNÉ PÍSANIE

1. Dohodneme sa so žiakmi na určitom čase (napr. 7 minút).
2. Zadanú tému si žiaci napíšu na papier. Myslia na ňu celý vymedzený čas a píšú voľne všetko, čo ich k danej téme napadne. Vo vymedzenom čase musí byť ruka stále v pohybe, nesmie prestať písať. Ak žiakov nenapadá nová myšlienka, na okraj papiera si môžu "čmárať" - tým si udržiavajú myslenie a napadne ich niečo nové.
3. Počas písania žiaci nemusia myslieť na to, či je to pravopisne správne, ani na to, či je správna gramatická stavba vety. Účelom je dať myšlienky, ktoré sú v hlave, na papier.
4. Keď píšú žiaci, zároveň s nimi píše aj učiteľ. Ak žiaci vidia písať aj učiteľa, považujú písanie za dôležité a nekladú mu otázky. Predchádzame tým vyrušovaniu ostatných a žiaci sa neodpútavajú od témy.
5. Po uplynutí dohodnutého času prekonzultujú žiaci v dvojiciach alebo v skupinách napísané myšlienky.
6. Najlepšie myšlienky dvojice alebo skupiny zapíšeme na tabuľu (príp. na fóliu) a takto vznikne celý súbor nápadov, návrhov a poznatkov, ktoré patria k danej téme. Párová konverzácia alebo konverzácia v skupinách nemusí byť, žiaci môžu individuálne vyberať svoje najlepšie myšlienky.
7. Voľné písanie vyhodnocujeme aj čítaním napísaného a dopĺňujeme to, na čo si nikto nespomenul.
8. Je dôležité nerobiť žiadne posudky a žiaci musia mať istotu, že ich myšlienky nebudú zneužit.

ZHLUKOVANIE - BRAINSTORMING

- Do stredu čistého papiera, tabule alebo fólie napíšeme kľúčové slovo, ktoré zakrúžkujeme.
- Okolo kľúčového slova zapisujeme všetky asociácie, ktoré nás napadnú. Všetky napísané slová zakrúžkujeme. Dôležité je túto činnosť nehodnotiť; nech žiaci značia a zapisujú všetko, čo ich napadne.
- Vymedzíme si určitý čas na zapisovanie asociácií.
- Slová, ktoré spolu súvisia, pospájame čiarami.
- Vytvorí sa nám prehľadný obrazec, kde jasne vidíme súvislosti medzi jednotlivými slovami.

Pri tejto činnosti žiakov požiadame, aby sa pri písaní uvoľnili. Musíme sa vyhnúť hodnoteniu alebo selekcii a necháme žiakov zaznamenávať všetko, čo ich napadne. Vysvetlíme im, že nehodnotíme ani pravopis, pretože chceme zachytiť na papier len svoje myslenie.

Cieľom tejto metódy je pomôcť žiakom uvedomuje si, čo o danej téme vedia, usporiadať si myšlienky pred písaním a získať väčšiu uvoľnenosť pri vyjadrovaní vlastných myšlienok. Táto metóda taktiež rozvíja schopnosť žiakov zaznamenávať svoje myšlienky stručne a heslovite. Žiaci sú aktívni, rozvíjajú si logické myslenie a vizuálnu pamäť.

Zhlukovanie sa môže uskutočňovať individuálne, vo dvojiciach, v skupinách alebo kolektívne.

ROTUJÚCI PREHĽAD

- Na veľké papiere napíšeme otázky alebo úlohy a umiestnime ich okolo miestnosti (na jednom papieri je jedna otázka).
- Žiakov rozdelíme do skupín (tolko skupín, koľko máme pripravených otázok na veľkých papieroch).
- Každá skupina má pridelenú otázku alebo úlohu a premiestni sa k papieru s ich otázkou. Počas niekoľkých minút spoločne diskutujú o otázke a napíšu výsledky diskusie na veľký papier.
- Na znamenie sa jednotlivé skupiny premiestnia k ďalšiemu najbližšiemu papieru, prečítajú si nielen otázku, ale aj informáciu, ktorú tam napíše predchádzajúca skupina. Opäť diskutujú už nielen o otázke, ale aj o informáciách napísaných inou skupinou žiakov a nakoniec pridajú svoje vlastné informácie alebo poznámky

- Žiaci na znamenie učiteľa menia pozície a striedajú sa dovedy, kým sa skupiny nevrátia k svojim pôvodným papierom.

PANTOMIMICKÉ VYJADRENIE

HRÁME SA S ČÍSLOVKOU Napiš čo najviac slov, kde sa vyskytuje číslovka napr. STO /žiaci píšú a zároveň triedia slová podľa slovných druhov/:

- **podstatné mená** stonožka, stožiar, stolík, stodola, stolovanie, stolár, stolica, stomatológ, stoh, sprostosť, Gusto, Vlasto, stokorunačka, stovka, stonanie, stolička, storočie, miesto... **prídavné mená** – prostoreký, obstojný, piestový, plástový, stolnoteniový ...
- **slovesá** – stoj!, nastoknúť, nástojiť, stopovať, odstopkovať, pastovať, pestovať, stotožniť, restovať, rástol, listovať, stočiť, cestovať, testovať, zastoknúť, zdevastovať, zvestovať...
- **príslovky** – ostopäť, postojacky, stojmo ...

• **Úloha č.2:** Napiš vetu, v ktorej všetky plnovýznamové slová budú obsahovať číslovku STO:

- Gusto a Vlasto vystopovali pri stodole stopu stopára a stonali, že nestopnú stomatológa cestou do Námestova.
- **Úloha č.3:** Vytvor kombináciu všetkých hlások slova STO a predstav si, že si zakladáš svoju firmu, ktorá má tieto skratky. Napiš názvy firiem podľa vytvorených skratiek:

STO – Slovenská telekomunikačná obec

OTS – Ochrana tunelárov Slovenska

Úloha č.5: Napiš názvy miest, v ktorých sa nachádza číslovka STO /pomôž si mapou Slovenska/: Námestovo, Hostovice, Kostolná pri Dunaji, Mostová, Brestovany, Kostolany nad Hornádom, ...

Úloha č.5: Poprehadzované hlásky usporiadaj tak, aby vzniklo plnovýznamové slovo:

smieto /miesto/, host /stoh/, topas /stopa/, čakavisto /lastovička/, nostožka /stonožka/...

Úloha č.6: Nakresli ľubovoľný obrázok, kde použiješ iba písmenká STO:

HRA NA SPISOVATEĽOV

zábavnou formou zostavíme rozprávanie, kde použijeme názvy ukážok a mená autorov

ĎALŠIE METÓDY:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- skúsenostné, zážitkové metódy
- hravé čitateľské činnosti (prešmyčky, hádanky,...)
- práca s detskou literatúrou
- práca s kartičkami
- hry so slovami

- *situačné dialógy*

FORMY PRÁCE:

- *individuálna, samostatná práca*
- *práca vo dvojiciach*
- *skupinová práca (v trojiciach, štvoriciach, či väčších skupinkách)*
- *frontálna, hromadná práca*

Úlohou školy je zabezpečiť aj komplexný pohybový režim žiakov. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- *ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),*
- *telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),*
- *rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,*
- *vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),*
- *vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),*
- *pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),*
- *záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),*
- *školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,*
- *kurz základného plávania,*
- *cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).*

V. ZABEZPEČENIE VÝUČBY PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

Podľa zákona má právo na vzdelanie každý jedinec. Škola si nemôže určovať podmienky, ktorému žiakovi vzdelanie umožní a ktorému nie. Primárne vzdelávanie navštevujú žiaci zdraví, ale aj jedinci s rôznym postihom..

ZABEZPEČENIE VÝUČBY PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

1) žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j.

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím)

- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, s oneskoreným alebo nerovnomerným psychomotorickým vývinom), žiak s intelektovým výkonom v hraničnom pásme, žiak s poruchou správania,

2) žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia

3) žiak s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania **žiakov so zdravotným znevýhodnením** je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívajú vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje:

a) v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením; tieto školy sú špeciálne školy,

b) v ostatných školách:

a to aj v triedach alebo výchovných skupinách spolu s ostatnými žiakmi školy; ak má takýto žiak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie; zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

ZÁKLADNÉ PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM V BEŽNÝCH TRIEDACH ZÁKLADNÝCH ŠKÔL (INTEGROVANÉ VZDELÁVANIE)

Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že je mu potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a musí byť na škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Potvrdenie o tom, že žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vydáva podľa kompetencií školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie na základe odborného vyšetrenia.

Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, musí mať vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva škola spoločne so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií.

Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede základnej školy, musí mať zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám.

Riaditeľ školy je povinný pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka zabezpečiť systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Podľa potreby škola môže spolupracovať aj so špeciálnou školou.

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE DETÍ A ŽIAKOV ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

Sociálne znevýhodnené prostredie (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou)

- definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. Spôsobuje sociálno-kultúrnu depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj jednotlivca a z aspektov edukácie ho z týchto dôvodov považujeme za osobu so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Špeciálne edukačné potreby dieťaťa sú požiadavky na špeciálne usporiadanie podmienok, organizácie a realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu tak, aby zodpovedá osobitostiam žiaka, ktorého telesný, psychický alebo sociálny vývin sa výrazne líši od štandardného vývinu.

Sociálne znevýhodnené prostredie je pre žiaka rodina:

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- v ktorej aspoň jeden z rodičov (alebo opatrovník) patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.).

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE ŽIAKOV ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA (ĎALEJ SZP)

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, nedostatočné hygienické návyky...) dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností.

Uskutočňuje sa:

- v školách s nultým ročníkom pre šesťročné deti nedosahujúce školskú spôsobilosť, pre ktoré sa vypracováva individuálny vzdelávací program, v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva; zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť a po absolvovaní nultého ročníka určiť ďalší spôsob vzdelávania žiaka berúc do úvahy výsledky odborných posúdení dosiahnutej úrovne školskej spôsobilosti
- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva; zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

ŠPECIFICKÉ PODMIENKY PRE VZDELÁVANIE DETÍ ZO SZP NA NAŠEJ ZŠ

- zabezpečiť pred vstupom do základnej školy testovanie školskej spôsobilosti výlučne centrom pedagogicko-psychologického poradenstva na základe sociálno-kultúrne nezávislých testov školskej spôsobilosti pre 6 – 7 ročné deti, ktoré rešpektujú špecifiká v oblasti poznania a skúseností detí so sociálne znevýhodneného prostredia, najmä u detí z prostredia národnostných menšín
- znížiť počet žiakov v bežnej triede, aby sa umožnila vyššia miera individuálneho prístupu k žiakovi,
- realizovať celodenný výchovný systém s možnosťou zmysluplného trávenia voľného času a pomoci pri príprave na vyučovanie,
- zabezpečiť asistenta učiteľa, ktorý v prípade detí zo zmiešaného národnostného prostredia ovláda aj ich materinský jazyk ,
- vytvoriť edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí zo SZP
- pri vytváraní školských vzdelávacích programov zohľadňovať sociálne a kultúrne prostredie a potreby detí zo SZP
- realizovať programy orientované na zlepšenie spolupráce rodičov (predovšetkým rómskych) detí so

základnou školou,

- podporiť vzdelávacie programy multikultúrnej výchovy a výchovy proti predsudkom, a programy implementovať ako súčasť školského vzdelávacieho programu,

INDIVIDUÁLNY VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKA SO ŠVP

- je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok ;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôsobiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu. Jedná sa o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a doplňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program môže mať vypracovaný aj žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý je žiakom špeciálnej školy alebo špeciálnej triedy v prípade, že nemôže vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov.

ĎALŠIE PODMIENKY

a) *personálne podmienky:* pedagóg cielene pripravený na vzdelávanie detí zo SZP, spolupráca so špecialistami - špeciálny pedagóg, psychológ, logopéd, terapeut, asistent učiteľa a iní odborníci ,

b) *materiálne podmienky:* špeciálne doplnkové učebné pomôcky, učebnice, pracovné listy, prípadne iné pomôcky,

c) *odborné a organizačné podmienky:* včasná špeciálno-pedagogická, psychologická a sociálna diagnostika, špeciálne metódy a formy vzdelávania - individuálna a skupinová práca kooperatívne učenie, špecifické vyučovacie predmety, vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, spolupráca s poradenskými zariadeniami,

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE DETÍ A ŽIAKOV S NADANÍM

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja Obsahových charakteristík nadania sa kladie dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.

ZÁKLADNÉ PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV S NADANÍM V BEŽNÝCH TRIEDACH ZÁKLADNÝCH ŠKÔL (INTEGROVANÉ VZDELÁVANIE)

Ak si rozvoj nadania žiaka bežnej triedy vyžaduje vytvoriť mu na vzdelávanie špeciálne podmienky, jedná sa o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo musí byť potvrdené odborným vyšetrením. Zaradenie takéhoto žiaka do programu pre nadaných žiakov je možné iba s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu.

Pre integrovaného nadaného žiaka je treba vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, prípadne môže postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania. Za vypracovanie týchto programov je zodpovedný triedny učiteľ v spolupráci s pedagógom špecializovaným na prácu s nadanými žiakmi. Podľa potreby sa na jeho vypracovaní podieľa príslušný odborný pedagóg a zariadenie výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program môže žiakovi v súlade s jeho nadaním umožniť akcelerované vzdelávanie. Okrem postupu do vyššieho ročníka alebo absolvovania dvoch ročníkov v priebehu jedného školského roku možno nadaného žiaka:

- *vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch podľa učebného plánu vyšších ročníkov,*
- *postupovať v konkrétnych predmetoch podľa osnov vyššieho ročníka,*
- *vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch v triedach vyššieho ročníka.*

Vo všeobecnosti sa však dáva prednosť tzv. rozširujúcemu, resp. obohacujúcemu vzdelávaniu, čo znamená:

- *zaradiť do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu predmety, ktoré nie sú v učebnom pláne bežných žiakov,*
- *doplniť záväzné učebné osnovy jednotlivých predmetov o nové témy zodpovedajúce nadaniu žiaka a možnostiam školy, resp. regiónu.*

INDIVIDUÁLNY VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROGRAM

Individuálny výchovno-vzdelávací program nadaného žiaka obsahuje:

- *základné informácie o žiakovi,*
- *špecifikáciu druhu a štruktúry jeho nadania, s opisom silných a slabých stránok žiakovej osobnosti*
- *modifikáciu učebných plánov a učebných osnov,*
- *špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,*
- *špecifiká hodnotenia žiaka,*
- *požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok,*
- *zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi (podľa druhu rozvíjaného nadania).*

Individuálny výchovno-vzdelávací program možno v priebehu školského roka spresňovať formou časovo-tematických plánov. Podľa aktuálneho vývinu nadania žiaka možno program priebežne meniť a upravovať.

V individuálnom výchovno-vzdelávacom programe nadaného žiaka s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (nadaného žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo nadaného žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia) musia byť zohľadnené aj tieto potreby a program má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu nedostatkov žiaka.

SKUPINOVÝ VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROGRAM

Ak sú v bežnej triede integrovane vzdelávaní viacerí žiaci s rovnakým druhom nadania, môžu postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý môže byť formulovaný ako súčasť školského vzdelávacieho programu. Obsahuje:

- *modifikáciu učebných plánov a učebných osnov,*
- *špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,*
- *špecifiká hodnotenia žiakov,*
- *požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok,*
- *zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi (podľa druhu rozvíjaného nadania).*

V individuálnej dokumentácii každého žiaka však musia byť okrem základných informácií o ňom uvedené aj informácie o špecifikácii druhu a štruktúry jeho nadania, s opisom silných a slabých stránok jeho osobnosti.

Ak je v skupine nadaných žiakov žiak s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, musí

postupovať podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

VI.ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Prierezové témy odrážajú vo vyučovacom procese aktuálne problémy súčasného sveta, a preto sú neoddeliteľnou súčasťou základného vzdelania. Z daných prierezových tém sme vytvorili nové predmety a to **Tvorba projektu** na ktorý sme vyčlenili v ŠKVP z disponibilných hodín po jednej hodine v každom ročníku a predmet **Ochrana života a zdravia**, do ktorého sme začlenili aj **dopravnú výchovu** a na jeho vyučovanie je vyčlenená jedna disponibilná hodina. Z ostatných prierezových tém nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale integrujeme ich do všetkých vyučovacích predmetov všetkých ročníkov. Zaradenie určitej prierezovej témy je vyznačené v časovo-tematických plánoch jednotlivých predmetov u každého vyučujúceho.

PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA MEDIÁLNA VÝCHOVA MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezové témy sú súčasťou celého výchovno-vyučovacieho procesu, reprezentujú okruhy aktuálnych problémov súčasného sveta. Pre prierezové témy nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale sú zaradené do vyučovania formou integrácie do vzdelávacích obsahov jednotlivých vyučovacích predmetov. Budeme ich realizovať aj formou projektov, pri realizácii ktorých budú musieť žiaci prezentovať vedomosti a zručnosti z rôznych predmetov. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je použitie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Väčšina tematických okruhov prierezových tém je implementovaná prirodzene a nenásilnou formou tak, aby to žiaci nevnímali ako násilný prvok na vyučovacej hodine. Prierezové témy ISCED1 sú na 1. stupni včlenené do všetkých vyučovacích predmetov. Konkrétne začlenenie- V tematických výchovno-vzdelávacích plánoch pre 1., 2., 3. a 4. ročník ZŠ sú vyznačené konkrétne okruhy učiva, pri ktorých sú začlenené prierezové témy. Viď TVVP.

CIELE PRIEREZOVÝCH TÉM

Osobnostný a sociálny rozvoj

- porozumieť sebe samému a druhým
- zvládať vlastné správanie
- prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu
- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- osvojovať si študijné zručnosti
- osvojovať si vedomosti týkajúce sa duševnej hygieny
- utvárať si pozitívny /nezraňujúci/ postoj k sebe samému a k druhým
- uvedomovať si hodnotu spolupráce

- učiť sa zodpovednosti za svoju prácu, úcte k práci druhých
- uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- uvedomovať si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania
- vzdelávanie k ľudským právam a k rodinnej výchove
- vedieť sa slušne správať pri stolovaní, rozvíjať sociálne spôsobilosti

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny rozvoj.

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, výchovných koncertov, hier, projektov a iných interaktívnych metód.

Aktivity: Mesiac úcty k starším- vystúpenie KD

Protidrogový kvíz v ŠKD- kvíz, tvorba plagátov proti používaniu drog

Deň matiek – vystúpenie v KD

Spôsob realizácie: táto prierezová téma bude súčasťou prípravy darčiekov pre mamičky našich žiakov pod vedením triednych učiteľov, formou triednych besiedok pre mamičky

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

- viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu, k vnímaniu vlastných emocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru blízkeho i vzdialenejšieho okolia.
- podporovať ich sebavedomie a uplatnenie v skupine, motivovať k tvorivosti v interakcii s druhými ľuďmi, hlavne so slabšími a znevýhodnenými.
- poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti sveta. Podnecovať zvedavosť a záujem o okolie.
- viesť žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre.
- rozvíjať sebareflexiu, ktoré vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania vedie k uvedomeniu si koreňov a premien vlastnej kultúrnej identity.
- rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu v krátkodobom horizonte prísť do styku.
- rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí.

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunaživali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z

týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnou výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Multikultúrna výchova je začlenená konkrétne podľa obsahu učiva v TVVP

Aktivity:

Názov: Záleží na tom, ako žijem

Spôsob realizácie: počas celého školského roka žiaci každej triedy si pod vedením triednych učiteľov vyberú jednu tému, ktorú projektovo spracujú a prezentujú pred žiakmi a učiteľmi školy. Témy pre jednotlivé triedy pripraví triedni učiteľia . I. stupeň formou scénok a výtvarného prevedenia, s pomocou IKT

Besedy, projektové úlohy, výtvarné práce (maľba, kresba, koláž, práca s plastelínou, priestorové práce...), tvorba príbehov, básní, príspevkov , tvorenie prezentácií, listy, plagáty.

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY:

les (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie).

pole (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí),

vodné zdroje (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),

more (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého),

tropický dažďový prales (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),

ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky,

urbanizácia - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA:

Voda (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).

Ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).

Pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).

Zachovanie biodiverzity (význam druhovej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

PRÍRODNÉ ZDROJE, ICH VYUŽÍVANIE, OCHRANA

- Význam prírodných zdrojov pre človeka
- Obnoviteľné prírodné zdroje
- Neobnoviteľné prírodné zdroje
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

ĽUDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA-

Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia).

Priemysel a životné prostredie (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti).

Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).

Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v

EÚ a vo svete).

Zmeny v krajine (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia).

Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).

VZŤAH ČLOVEKA K PROSTREDIU-

Naše mesto, obec (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).

Náš životný štýl (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).

Lokálne a globálne ekologické problémy (príklad problému, jeho príčina, dôsledok , súvislosť ,možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia).

Prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na

Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Organizačne je vhodné prierezovú tému začleniť do viacerých predmetov prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo urobiť kurzovou formou, napríklad zamerať sa jeden týždeň na environmentálnu výchovu – s teoretickou a praktickou časťou.

Environmentálna výchova je začlenená vo všetkých ročníkoch I. stupňa na hodinách najmä prírodovedy, vlastivedy.

Aktivity:

Deň Zeme – projekt

Ekojarmok – prezentácia práce na Ekojarmoku v PB

Týždeň čistoty v triedach- počas celého školského roka

*Spôsob realizácie: táto prierezová téma sa prelína všetkými predmetmi. Realizujeme ju formou **projektového a najmä zážitkového vyučovania**. Cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú pre nich vhodné a im primerané – chrániť rastliny, zvieratá, mať k nim kladný vzťah, chrániť životné prostredie.*

Mediálna výchova

- **Čo je médium:** Druhy médií a masmédií (printové – noviny, časopisy... elektronické - televízia, rozhlas...digitálne)
- **Čo je reklama?:** Reklama, druhy reklamy, ciele reklamy, podstatné znaky reklamy
- **Môj obľúbený (rozprávkový) hrdina:** Filmová rozprávka, jej podstatné znaky, charakteristika....
- **Ja a počítač (internet):** Internet ako zdroj informácií a zábavy. Detské webové stránky. Riziká a nebezpečenstvá na internete. Zásady správania sa v prostredí internetu.

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnosť a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty

Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch etická výchova, informatická výchova, slovenský jazyk, cudzie jazyky, formou triednických hodín **projekt Ovce**.

Mediálna výchova ako prierezová téma bude súčasťou celoročného projektu ,v ktorom žiaci si prakticky vyskúšajú prácu novinárov a vytvoria v skupinách z nazbieraného materiálu film v Power Pointe. Najlepšie príspevky budú uverejnené na školskej stránke a v miestnych novinách.

Spôsob realizácie: Redakčné rady sú založené na vzájomnej diskusii členov rady, na ich spolupráci a kreatívnej činnosti. Cieľom je, aby žiaci získali isté zručnosti v oblasti vyjadrovania sa či už slovo alebo písmom, aby dokázali rozlíšiť informácie, triediť ich, ale aj vyhľadávať z rôznych zdrojov.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

I. ROČNÍK

RIEŠENIE MIMORIADNYCH SITUÁCIÍ – CIVILNÁ OCHRANA

- naša obec – všeobecná charakteristika;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
- horľaviny a ich následky.

ZDRAVOTNÁ PRÍPRAVA

- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
- privolanie pomoci k zranenému;
- význam symbolu Červený kríž.

POHYB A POBYT V PRÍRODE

- orientácia v mieste školy a jej okolí;
- určenie svetových strán podľa slnka;
- významné budovy a ich účel – zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad;
- historické objekty našej obce – pamätné domy, zrúcaniny, pamätníky, múzea, galérie;
- poznávanie zelene v okolí obce;
- správanie sa k osamelým zvieratám.

II. ROČNÍK

RIEŠENIE MIMORIADNYCH SITUÁCIÍ – CIVILNÁ OCHRANA

- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch;
- zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h), určenie veľkosti;
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom;
- protipožiarne stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania;

- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením;
- zápalky, zapaľovače a horľaviny.

ZDRAVOTNÁ PRÍPRAVA

- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska;
- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach;
- pomoc lekárov chorým a zraneným;
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie;
- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešťa, uštipnutí zmijou, osou a včelou.

POHYB A POBYT V PRÍRODE

- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody;
- jedovaté rastliny, jedovaté huby;
- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode;
- zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty;
- značenie turistických chodníkov.

III. ROČNÍK

RIEŠENIE MIMORIADNYCH SITUÁCIÍ – CIVILNÁ OCHRANA

- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia – prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy;
- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení;
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania;
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia.

ZDRAVOTNÁ PRÍPRAVA

- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup;
- hygiena tela, bielizne, šiat;
- správna životospráva – jedlo, spánok, oddych, učenie;
- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakťa, oka, hlavy.

POHYB A POBYT V PRÍRODE

- okolie našej obce, stanovište našej školy;
- orientácia podľa poludňajšieho tieňa;
- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa svetových strán;
- tvary zemského povrchu – rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie;
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí.

IV. ROČNÍK

RIEŠENIE MIMORIADNYCH SITUÁCIÍ – CIVILNÁ OCHRANA

- nebezpečné látky v okolí školy (amoniak, chlór a pod.), zásady ochrany, prvá pomoc pri zasiahnutí organizmu;
- použitie detskej ochrannej masky, nasadzovanie spolužiakovi (DM-1, CM3-3/h);
- význam a použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany – protichemickej a protiradiačnej;
- ukážka detského ochranného vaku (DV-75) a detskej kazajky (DK-88);
- činnosť pri varovných signáloch CO;
- zásady vykonania čiastočnej hygienickej očisty.

ZDRAVOTNÁ PRÍPRAVA

- starostlivosť o vitálne ústroje ľudského organizmu;
- zdravie a choroby, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi;
- obväzovanie nohy, kolena, lýtka, stehna;
- jednoduché obväzovanie ovínadlami a šatkami pri povrchovom poranení rúk, nôh, prstov.

POHYB A POBYT V PRÍRODE

- určovanie hraníc SR a susediacich štátov na mape;
- určovanie nadmorských výšok na mape okolia;
- jednoduchý odhad krátkych vzdialeností;
- jednoduchý náčrt pochodu, kresba okolia stanovišťa – panoráma;
- čítanie z mapy – podľa farieb a topografických značiek;
- určovanie svetových strán na mape a podľa mapy;
- starostlivosť o lesné zvieratá a vtáctvo;
- význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu;
- zásady uhasenia ohniska.

Ochrana života a zdravia sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody. Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Ako prierezová téma sa realizuje prostredníctvom učebných plánov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier na prvom stupni.

Spôsob realizácie- 1-krát v šk. roku zorganizovať DH v trvaní 4 hodín, napísať trasu a cieľ DH, vyhodnotenie

Termín- september 2011

Názov: Svetový deň zdravej výživy

Termín: október 2011

Spôsob realizácie: beseda so žiakmi, učiteľmi a rodičmi v školskej jedálni, spojená s praktickou ukážkou zdravých jedál a ochutnávkou

Názov: **Pitie bylinkových čajov- priebežne**

Termín: december 2011

Spôsob realizácie: táto prierezová téma sa bude realizovať formou rozhovorov o zdravej výžive a je spojená s pitím bylinkových čajov ako prevencie rôznych ochorení. Ako aj prípravou zdravých pokrmov.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

- naučiť sa prezentovať svoju prácu, vážiť si prácu iných, nepodceňovať ju
- rozvíjať u žiakov schopnosť komunikovať, argumentovať
- vedieť používať informácie a pracovať s nimi
- učiť sa riešiť problémy
- poznať sám seba a svoje schopnosti
- učiť sa spolupracovať v skupine
- vedieť prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine
- naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt - zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Názov: Moja prezentácia

Termín: priebežne

Spôsob realizácie: táto prierezová téma bude súčasťou žiackych celoročných projektov, ktoré budú žiaci vytvárať pod vedením svojich učiteľov na jednotlivých vyučovacích predmetoch. Tieto projekty budú žiaci prezentovať v rámci svojich tried, vystavené na nástenkách školy.

Názov: Vystúpenie pre dôchodcov

Deň matiek

Termín: október 2011, máj 2012

Aktivita: projekty na vystúpenia

Spôsob realizácie: táto prierezová téma bude súčasťou prípravy žiakov pod vedením triednych učiteľov na vystúpenia žiakov, pripravovaných pre rodičov a verejnosť.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky simulovaním rôznych dopravných situácií osvojovať zásady bezpečného správania v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Na úrovni primárneho vzdelávania bola začlenená prierezová téma Dopravná výchova vo všetkých predmetoch v 1. – 4. ročníku a prakticky formou kurzu na [DDI v Pov. Bystrici](#).

Spôsob realizácie: po dohode s detským dopravným ihriskom zrealizujeme kurz dopravnej výchovy pre chodcov, cyklistov, korčuliarov a cestujúcich. Žiakov na miesto realizácie dopravíme autobusom.

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

TEMATICKÝ CELOK: MÔJ RODNÝ KRAJ

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,

- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne,
- umelecké produkty, tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu,
- miestne a regionálne jazyky.

TEMATICKÝ CELOK: OBJAVUJEME SLOVENSKO

- spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov Slovenska v oblasti ľudových tradícií,
- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna na Slovensku,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovomelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

TEMATICKÝ CELOK: TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania (vzorcov správania), ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvarom.

Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Tradičná ľudová kultúra ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, nástrojom tolerancie, občianskej súdržnosti a porozumenia medzi národmi. Je súčasťou materiálneho a duchovného bohatstva Slovenskej republiky. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

TRADIČNÁ HMOTNÁ KULTÚRA:

- ľudové stavitelstvo,
- domáce a tradičné remeselné výrobky,
- tradičné remeslá (ich história),
- produkcia potravín a strava,
- odev (kroje na dedine),
- výtvarné umenie a i.,

TRADIČNÁ NEHMOTNÁ KULTÚRA:

- ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),
- interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),
- spoločenské praktiky, zvyky,
- rituály a slávnostné udalosti,
- tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
- zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,

- folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

V tejto prierezovej téme regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra využívame rôzne formy a metódy vyučovania.

Sú to najmä: besedy s významnými osobnosťami , beseda v knižnici, školské výlety a exkurzie , návšteva múzea , projekty na vyučovaní

- Zapájanie žiakov do súťaží, účasť na recitačných súťažiach - Hviezdoslavov Kubín, Šaliensky Matko, účasť na literárnych súťažiach - Rozprávkové vretienko, Prečo mám rád Slovensko, Európa v škole, tvorba rôznych ilustrácií , Veľká noc – zdobenie kraslíc – tvorivé dielne

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

TÉMATICKÝ CELOK ČLOVEK VO SFÉRE PEŇAZÍ

- financiami ako prostriedku zabezpečenia životných potrieb
- hodnota ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- problematika bohatstva, chudoby a dedenia chudoby
- problematika jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti
- hospodárny život

TÉMATICKÝ CELOK FINANČNÁ ZODPOVEDNOSŤ A PRIJÍMANIE ROZHODNUTÍ

- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov

TÉMATICKÝ CELOK ZABEZPEČENIE PEŇAZÍ PRE USPOKOJOVANIE ŽIVOTNÝCH POTRIEB

- príjem a práca
- poznať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov

TÉMATICKÝ CELOK PLÁNOVANIE A HOSPODÁRENIE S PENIAZMI

- Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti
- osobný finančný plán
- spôsob používania rôznych metód platenia
- spotrebiteľské zručnosti pri nákupe

TÉMATICKÝ CELOK ÚVER A DLH

- požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu
- opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť

TÉMATICKÝ CELOK SPORENIE A INVESTOVANIE

- finančná prosperita
- plnenie finančných cieľov investovaním do majetku

TÉMATICKÝ CELOK RIADENIE RIZIKA A POISTENIE

- pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík
- vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny
- zabezpečenie pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby
- význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

UPLATŇOVANIE PRIEREZOVÝCH TÉM ENVIRONMENTÁLNEJ A REGIONÁLNEJ VÝCHOVY V ŠKVP

I. STUPEŇ – PODĽA ROČNÍKOV

I. ROČNÍK

Výtvarná výchova

- Príbehová rozprávková a fantastická architektúra – rozhovor o domove, domovine, ochrane prírody, o zveľaďovaní vlastných príbytkov
- Rozprávkový fantastický stroj – rozhovor o strojoch, ktoré nepoškodzujú prírodu, hra na architektov, dizajnérov
- Rozprávkový fantastický nábytok – rozhovor o detských výmysloch, ktoré chránia a šetria prírodu
- Dizajn a ľudské telo – rozhovor o folklóre, dedinských zvykoch (karneval, divadlo), o výrobe masiek z prírodných materiálov
- Farbenie a vykrývanie – práca s ukážkami ľudových remesiel (modrotlač, kraslice,..) – návrat k starým ľudovým technikám, rozhovor o ľudových remeslách a remeselníkoch (Tibor Kobliček)
- Veľkonočné pozdravy – význam recyklácie (použitie už použitých veľkonočných pozdravov) – ochrana lesa, ľudové remeslá
- Základné operácie s počítačom – ochrana lesa, šetrenie papiera
- Poznávanie a porovnávanie rôznych médií – práca so starými rodinnými fotografiami (úcta k svojim predkom), vzťah k rodičom – rodostrom, význam prírodných materiálov
- Vzorkovníček (múzeum) – hra na botanika (vzťah človeka s jeho životným prostredím, ochrana životného prostredia)
- Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby – počúvanie skladby Štyri ročné obdobia – rozhovor o zmenách v prírode, hra na výtvarného umelca, prežívanie hudby
- Synestetické podnety (hmat) – rozprávanie o energii v našich domácnostiach, hra na slepú babu, rozhovor o nevidomých ľuďoch, o pomoci, význam hmatu
- Oživené písmená a čísla – rozhovor o poznávaní sveta, o ochrane prírody (sebareflexia), ja a príroda
- Výtvarné reakcie na prostredie školy – rozhovor o ochrane okolia školy ako súčasť prírody, o skrášľovaní triedy, školy, životného prostredia
- Kultúra krajiny – rozprávanie o krajine, o škole, o triede ako prostredí, šetrenie školských pomôcok, neznečisťovanie prírody
- Obraz v galérii – modernizácia, zútulňovanie životného prostredia – rozhovor, hra
- Výtvarné hry (stigmografické kreslenie) – rozprávanie o hrách, ktoré sa žiaci hrajú v prírode, rozhovor o ochrane prírody

Telesná výchova

Pri výuke pohybových hier, hier v prírode, turistických vychádzkach, OZO – realizácia prvkov ENV priamo v prírode (podľa prostredia a situácie)

Hudobná výchova

- **Spi dieťaťko, spiže** – rozhovor o domove, o mamičke, o prostredí domova, v ktorom žijeme, o ochrane prírody (žiaci rozprávajú o svojom byte, záhradke,..)
- **Mám ručníček, mám** – rozprávanie žiakov o vlastných kamarátoch, o prírode (lúke), kde sa hrávajú, o ručníčku (z čoho je vyrobený – bavlna – ako a kde sa pestuje...), hra
- **Išla sova na tanec** – rozhovor o lesných zvieratkách, ochrane lesa, prikrmovaní lesných zvierat počas zimy – hra na lesné zvieratká
- **Akvárium** – rozprávanie zážitkov, ktoré žiaci zažili pri mori, rozprávanie o potôčikoch, o živote rýb, práca s obrázkom akvária – rozhovor o starostlivosti o akvárium
- **Fialôčka, fiala** – rozhovor o rastlinách v byte, o kvitnúcich rastlinách, o fialke – o starostlivosti o rastliny, úžitku pre človeka
- **Prosil líšku vlčík** – rozhovor o starostlivosti o vlastný chrup, o zubných pastách a kefkách, o lesných zvieratách, práca s ilustráciou (vlk, líška), ochrana živej prírody
- **Haju, haju, hajušky** – rozprávanie o tom, čo nám poskytuje domov, o láske matky k dieťaťu
- **Vršok, dolina** – rozprávanie o krásach našej vlasti, o ochrane prírody, o ľudovom umení (kroje, výšivky,..)
- **Prší, prší** – práca s ilustráciou, rozhovor: kolobeh vody v prírode, význam dažďa pre človeka
- **Vlak, Vlak sa rozbieha** – železnice v krajine, rozhovor o tom, ako ľuďom pomáhajú, či nepoškodzujú životné prostredie (znečisťovanie starými lokomotívami), vývoj techniky – modernizácia – symbióza človeka a prírody
- **Zrelá fazuľa** – zdravá výživa (strukoviny), starostlivosť o záhradu (vlastné zážitky žiakov pri pestovaní strukovín)
- **Maličká som** – pomoc v rodine (pasenie husí), ochrana prírody, starostlivosť o trávniky, o zvieratá, pomoc rodičom, úcta k rodičom
- **Ťuki, ťuki, ťukalo** – starostlivosť o mláďatká zvierat (rozhovor o domácich zvieratách, ich úžitku pre človeka)
- **Tanec kuriatok v škrupinkách** – starostlivosť o zvieratá (vlastné zážitky), práca s ilustráciou
- **Pieseň o trúbke** – rozhovor o hygiene vlastného tela, o upratovaní v detskej izbe, o pomoci rodičom, o čistote
- **Na dvore býva sliepočka naša** – rozhovor o domácich zvieratách, o starostlivosti a úžitku pre človeka
- **Káčer na doline** – starostlivosť o zvieratá, práca s pojmom šachorina (vlastné plavecké zážitky), rozhovor o čistej vode v potoku, jazere,..
- **My sme malí muzikanti** – potreba a význam hudby pre človeka, rozhovor o ľudových kapelách z rôznych regiónov Slovenska, hra na muzikantov, improvizácia
- **Hymna SR** – rozhovor o domove, o vlasti, o rodičoch, o rodákoch, o krásach rodného kraja, o láske a úcte k Slovensku, o ochrane prírody

Prírodoveda

Prvky ENV realizujem priebežne počas celého školského roka v jednotlivých tematických celkoch a zároveň na každej vyučovacej hodine, čo vyplýva z charakteru tohto predmetu.

- **Moja rodina** – práca s ilustráciou (ľudské rasy), rozhovor o ľudských príbytkoch, o symbióze – človek – príroda, o mieste človeka v prírode
- **Môj čas**
- **Môj školský deň** – rozhovor o dennom režime, o jednotlivých domácnostiach, ich vybavení, o životnom prostredí, práca s ilustráciou, vlastný výtvarný prejav žiakov
- **Ja a moje zdravie**
- **Čo a kedy jedávame** – rozprávanie o zdravom životnom štýle, o vyváženej strave, o potrave z prírody, starostlivosti o vlastné zdravie, o význame vitamínov (ovocie, zelenina)
- **Vianoce u nás doma** – význam lesa pre človeka (smrek, jedľa, borovica), ochrana lesa. Cesnak, med, ovocie – dary

prírody – význam pre naše zdravie

- **Ja a veci okolo mňa** – spoznávanie prírody zmyslovými orgánmi, ochrana prírody, boj proti znečisťovaniu prírody, nebezpečenstvo globálneho otepľovania
- **Ako sa príroda počas roka mení** – realizácia ENV formou vychádzok a priameho pozorovania prírody, zážitkového učenia, zmyslového vnímania; práca s ilustráciou, rozhovor so žiakmi
- **Môj kalendár prírody** – formou pozorovania zmien v prírode, pozorovania počasia, správania sa živočíchov, obliekania ľudí
- **Zvieratá a človek**
- **Viem rozoznať zvieratá** – žiaci rozprávajú o vlastných zážitkoch starostlivosti o zvieratá, práca s encyklopédiou zvierat – priame pozorovanie domácich zvierat v obci
- **Učíme sa pozorovať zvieratá** – prezeranie obrázkov, priame pozorovanie doma, v prírode, premietanie filmu, zhotovenie skladačky
- **Rastliny okolo nás** – vychádzka do okolia školy, pozorovanie rastlín v školskej záhrade, v okolitých záhradách, v domácom a školskom prostredí (izbové rastliny) – starostlivosť o ne, význam pre človeka – ochrana prírody
- **Od kvetu k plodu** – pozorovanie, experimentovanie, pojmy: puk – kvet – nezrelý plod – zrelý plod (aj formou zážitkového učenia)
- **Voda v prírode** – vychádzka k potoku, čistenie potôčika, pozorovanie zvierat, rastlín v blízkosti potoka, rozhovor o význame vody pre človeka
- **Potrebujeme čistú vodu** – vychádzka k čistiarni odpadových vôd, priame pozorovanie s výkladom, rozhovor o ochrane vodných zdrojov, ako neplyvať pitnou vodou
- **Škola v prírode** – zážitkové učenie, čistenie lesného chodníka, zber a triedenie odpadkov, ochrana prírody

Matematika

Nápomocné sú ilustrácie v učebniciach a pracovných zošitoch a priebežne využívame prvky ENV pri slovných úlohách, kedy zadanie úloh smerujem priamo do prírody (žiaci sčítavajú, odčítujú napríklad zvieratká, kvety, stromy,).

Jazyk slovenský

Priebežne na každej druhej strane učebnice a pracovného zošita sú ilustrácie, na základe ktorých môžeme rozvíjať vedomosti žiakov o prírode. Využívame na to prácu s ilustráciou aj textom – rozhovor o autách (neumývať v prírode!), ochrana prírody, rozprávanie o bývaní (svetlý byt – zdravie) , o športe (turistika..), význam pobytu v prírode pre zdravie , rozhovor o ročných obdobiach, o význame les, rozprávanie vlastných zážitkov, význam a šetrenie s vodou, odpad....

Etická výchova

rešpektovanie jeden druhého, vzájomná pomoc, hovorenie pravdy, ochrana svojích vecí, sebaovládanie, prekonávanie prekážok – je to základ správania sa v kolektíve, kde každý žiak ja zodpovedný sám za seba a musí dbať na prácu v kolektíve, v ktorom je jedným z článkov. Žiaci sa naučia spolupracovať a vzájomne si pomáhať a rešpektovať sa.

2. ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA:

- **hláska a písmeno** - tvorenie slov na danú hlásku – téma príroda
- **rozlišovacie znamienka** – používanie slov s rozlišov. znamienkami - zvieratá
- **samohlásky** – rozvoj slov. zásoby pri hre a dramatizácii- Koza odratá a jež
- **samohlásky** – rozvoj sl. zásoby – tvorenie slov na danú samohlásku- súťaž
- **samohlásky** – sloh – Nadpis – tvorenie nadpisu k príbehu: Cesta do školy
- **dvojhásky** – tvorenie slov – zvieratá a ich mláďatá (káča- kačiatko)
- **dvojhásky** – práca v skupine – vytvorenie príbehu

- **spoluhlásky** – delenie spoluhlások – tvorba slov na dané spoluhlásky - precvičovanie spoluhlások pri dopĺňaní slov na tabuľu
- **tvrdé spoluhlásky** – dopĺňanie **y,ý** do textu s témou príroda
 - rozprávanie podľa obrázkov- ochrana prírody
 - tvorenie viet na tematiku - zdravý vzduch
- **sloh** – Ako sa dá rozprávať príbeh pomocou obrázkov – Malé psíča
- **mäkké spoluhlásky** – vyhľadávanie slov s týmito spoluhláskami (ďateľina, motýlik...)
- **vety** – tvorenie viet na tému – ochrana prírody, apríl mesiac lesov, čistota životného prostredia

ČÍTANIE:

V tematickom celku **Slovensko – moja vlasť** - Utváranie národného povedomia v rôznych článkoch a básňach. Poznať históriu niektorých hradov a zámkov v okolí. Prehlbovať lásku k vlasti v článkoch: Demänovská jaskyňa, Šťastie, Krásne je žiť. Naučiť žiakov pojem **-slovenská ľudová tvorba** – Po nábreží koník beží, príslovia, porekadlá...

Aktívne sa podieľať na príprave programu Október – mesiac úcty k starším.

V tematickom celku **Svet rád chodí do prírody** sa žiaci oboznámili s rôznymi žánrami ľudovej slovesnosti -Kubov zajac, Rozprávka o hore, Ako vlk ťahal koňa do hory, Pávia kráľovná, Hruška a mravček.

V tematickom celku **Prišla jeseň** sme sa oboznámili s umelou a ľudovou piesňou, ľudové prirovnania, ľudová pranostika.

V tematickom celku **Keď sme boli malí** vedieť sa podeliť s inými deťmi o všetko – Najsladšia mandarínka (neodhadzovať odpadky v prírode), pomoc starším -Pohár vody.

V tematickom celku **Zavítala zima** zvyky a tradície k Vianociam, ochrana prírody,starostlivosť o zvieratká v zime – články – Najmenší Mikuláš, Mama pečie, Hádanky o zime, Vianočná rozprávka, V jasliach na slame.

V tematickom celku **Novoročné vinše** - zvyky a tradície -Na hrade, Naše hlavné mesto, Rozprávka o Košiciach - láska k vlasti, národné povedomie.

Starostlivosť o zvieratá v zime – Nezabudnite na vtáčatka, O sýkorke z kokosového domčeka, Srnka Cupilupka.

V tematickom celku **Veselo je cez fašiangy**- zvyky a tradície na Slovensku – Fašiangy, Turíce. Láska k domovine – Juraj Jánošík, Horí ohník, Jánošíkova výzbroj.

V tematickom celku **Kniha priateľ človeka** – šetrenie majetku osobného i školského – Knižka, Dom rozprávok.

V tematickom celku **Ukáž jar svoju tvár** – prebúdajúca sa príroda, jej ochrana – Jar, Hádanka v zobáčku, Kohút, Dievčatko a snežienky.

V tematickom celku **Medzi zvieratkami** - ochrana prírody -Strachoško, Ďateľ lekár našich hôr, Žirafa Veronika, Vrabec.

V tematickom celku **Svet ako farebný kvet** – ochrana životného prostredia – Maľujem Táninu izbu, Deň matiek.

V tematickom celku **Deti a ich rodičia** – starostlivosť o mláďatá – pomoc slabšiemu- Rozprávka o slávikovi, Meno pre bábätko, Žabiatko, Včely, Ako zajka uvítali doma.

V tematickom celku **Prichádza k nám leto** – zdravá a čistá príroda- naša životné prostredie- Zatúlaný zajko, O lesnej studničke, Kuriatko a obláčik.

V tematickom celku **Tešíme sa na prázdniny** -šetrenie prírody – Rozprávka o zvončeku.

MATEMATIKA:

- Slovné úlohy zamerané na ochranu prírody.
- Reťazové počítanie viacerých čísel – Ťahal dedko repku
- Dopĺňanie čísel v kalendári, Stupeň – porovnávanie teploty- pracovné listy so zameraním na ochranu životného prostredia
- Riešenie slovných úloh zameraných na ochranu prírody – sčítacie a odčítacie rodinky

PRÍRODOVEDA:

Environmentálna výchova sa prelína všetkými témami, ktoré sa školskom roku preberajú.

Jeseň – farby jesene, znaky jesene, správanie sa ľudí, **Vietor, kalendár** -príroda- ročné obdobia – ich znaky, dni, mesiace, týždne, (značenie znakov počasia)

Zelenina -zdravá strava, hygienické návyky, význam zeleniny v strave pre človeka.

Ovocie a ovocné stromy – poznať význam, vitamíny v strave pre človeka, delenie plodov, starostlivosť o svoje zdravie.

Včela medonosná – poznať význam včiel a zaujímavosti z ich života, rešpektovať okolitú prírodu a ochraňovať ju.Vytvorenie projektu – Včela medonosná.

Izbové rastliny – starostlivosť o rastliny- zdravé životné prostredie.

Vianočné sviatky -zvyky a tradície – vianočná výzdoba- šetrenie lesov, ochrana prírody.

Zvieratá okolo nás -starostlivosť o zvieratá v zime – pomoc slabším, kladný vzťah k prírode.

Zdravie a choroba -u lekára – ochrana zdravia, význam vitamínov, význam lekárskej služby aj pre zvieratá. Chrániť sa pred úrazmi.

Rastliny a živočíchy v lese – ochrana prírody, starostlivosť o prírodu.

VLASTIVEDA:

Aj v tomto predmete sa ENV prelína všetkými témami celý rok.

Škola a jej okolie -návrh plánu na zlepšenie okolia školy - beseda – význam čistého potoka v obci.

Objavujeme premeny okolo nás -ako sa mení príroda na jeseň – rešpektovať prírodu, jej zákonitosti a podieľať sa na jej ochrane.

Zvyky a tradície -Spomíname na predkov – pamiatka zosnulých -rodina ako základ spoločnosti – tvorba stromu rodiny.

Cesta do školy a domov -zásady bezpečného správania sa pri príchode a odchode zo školy – čistota chodníkov, neodhadzovať odpadky po chodníku – čistota životného prostredia.

Objavujeme premeny okolo nás -kalendárny a školský rok – vnímať zmeny prírody v jednotlivých ročných obdobiach – čistota a pohyb v prírode.

Zvyky a tradície - Vianoce – príprava domácnosti na tento sviatok – čisté životné prostredie, pomoc zvieratám v lese.

Objavujeme premeny okolo nás – zima a jej premeny – starostlivosť o zvieratá v zime, pozorovať stopy v snehu, vnímať krásu zimnej prírody- vychádzka.

Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje -starostlivosť o zdravie – hygienické návyky, zdravý spôsob stravovania – chrániť sa pred chorobami.

Objavujeme premeny okolo nás -Jarné premeny – čo sa v prírode zmenilo, obnova života (zvieratá a ich mláďatá), aké bude počasie, čistenie lesných studničiek a prameňov.

Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje – História obce – regionálna výchova – význam, moji predkovia.

Objavujeme premeny okolo nás – prírodné a ľudské výtvyry – čo pre nás vytvorila príroda – ochrana prírody.

Objavujeme premeny okolo nás - životné prostredie, ako triedime odpad, ochrana prírody pred negatívnymi vplyvmi človeka.

ETICKÁ VÝCHOVA:

ENV sa prelína celoročným vyučovaním – žiaci sa učia správaniu, počúvať a vnímať jeden druhého, vedieť si navzájom pomáhať a rešpektovať sa, vedieť sa obdarovať, vychádzať si v ústrety, dokázať riešiť problémy – dbať na čistotu svojho pracovného prostredia.

HUDOBNÁ VÝCHOVA:

Rozvíjanie kamarátskych vzťahov- vedieť si pomáhať – Septembrová pesnička, Adam v škole nesedel, Krásna- krásna

Poznať ľudové hry, piesne a zvyky -Na slepú babu, Listové tajomstvo, Zebra – čistota a poriadok v parku, v prírode, ochrana prírody.

Poznať ľudové tradície a zvyky -koledy – Do hory ,do lesa valasi, Krbová, Dajže, ó Bože...

Ochrana prírody v piesňach - Zjedzte ma vlčky, zjedzte,Rýmy zimy,

Ochrana prírody – starostlivosť o zvieratá, čistota prírody – Snehuliak, Ženilo sa Motovidlo.

Poznať ľudové tradície a zvyky – Karneval, Bol jeden gajdoš, Uspávanky- Dobrú noc má milá, Riekanka o mamkách.

TELESNÁ VÝCHOVA:

Rozvoj telesných schopností a otužovanie sa, dbať o svoje zdravie – beh,, gymnastika, pohybové hry, atletika – celkovo rozvíjať fyzickú zdatnosť žiakov.

3. ROČNÍK

Matematika

- riešenie slovných úloh na násobenie a delenie ale aj sčítovanie aj odčítovanie s envirotematikou
- štvorec, obdĺžnik, kružnica, kruh- trávniky toho tvaru

Jazyk slovenský

- Vybrané slová- priamo slová súvisiace so životným prostredím a odvodené slová
- Slovné druhy- slová súvisiace so životným prostredím
- Abeceda – hláskovať slová s envirotematikou- abecedné čítanie
- Spisovná slovenčina
- Názvy všetkých miest na mape, názvy pohorí
- SLOH:
- Rozprávanie príbehu- Dva góly jednou ranou, podľa osnovy
- Správa- poznávanie rôznych kultúrnych tradícií v mestách
- Oznámenie
- Inzerát – poznávanie tradičných odevov v regiónoch
- Opis predmetu- vplyv odpadu na životné prostredie
- Opis ilustrácie

Výtvarná výchova

Všetky témy na tematické kreslenie- lesy, život okolo nás, sviatky, obľúbené zvieratá, kvety, hračka, zátišia s ovocím a zeleninou, zbery úrody z polí, krajiny podľa ročných období, dopravné značky, rodina, jarne kvety, stromy, šport

Telesná výchova

každá hodina- upevňovanie zdravia- telovýchova

Informatická výchova a práca s počítačom

- **Skicár + Baltík** - témy: Kvetinová lúka, Doprava, Život v mori, Veselé zvieratká, ZOO, Domček, Vianoce, V lese
- **Textový editor** – prepis básne s envirotematikou
- **3. +4. roč.-** vekuprimerané PPT prezentácie s envirotematikou

Prírodoveda:

Environmentálna výchova sa prelína všetkými preberanými témami a podtémami:

- Témy o ľudskom tele
- Témy o rastlinách

- Témy o živočíchoch
- Témy o ochrane životného prostredia, chránené rastliny a živočíchy

Vlastiveda:

- Uplatňovanie prvkov environmentálnej výchovy v učive o našej krajine a obci
- Vytváranie kladného vzťahu ku krajine, v ktorej bývam
- Predstavenie najkrajších kútov blízkeho a vzdialenejšieho okolia
- Jaskyne a chránené oblasti Slovenska

Hudobná výchova

Poznať význam ľudovej tvorivosti a slovesnosti v hrách a ľudových piesňach – Ide, ide poštový panáček, Pieseň pre tvoje uši, My sme sestry veselé, Čie sú to kone, A ja som z Oravy debnár – ťažký život aj v iných regiónoch, odchod do cudziny za prácou – národné povedomie, láska k vlasti.

Spievanky, spievanky, Prší, prší, Dú valasi, dú, Sniežik – ochrana prírody, ľudová slovesnosť

Zvyky a tradície – koledy- Pásli ovce valasi, Čas radosti, veselosti, My tré králi prišli sme k vám, vianočné upratovanie – čistota životného prostredia

Zelená sa bučina, Uspávanka, skúsme to ináč – rozdelenie ľudových piesní do skupín- regionálna výchova – ťažký život v dávnych dobách.

Fašiangy, Turíce, Hela, Hela, Helička, Na zelených lúkach šibeničky, -zvyky a tradície- veselý i smutný život v dávnych dobách.- regionálna výchova.

Anglický jazyk

Sa tiež svojimi témami podieľa na obohacovaní environmentálnej výchovy. Ide o témy so zvieratkami: Nájdi slona, Šťastný hroch, Vidíš slona? Čia je to klieťka? alebo téma doprava: To je balón, Kaviareň pri rieke, Je to lietadlo?

4. ROČNÍK

Environmentálna výchova má dôležité postavenie v procese ovplyvňovania detí vo vzťahu k prírode, životnému prostrediu i k sebe samému. Žiaci by mali dosiahnuť základné minimum poznatkov o prírode, naučiť sa chápať vzťahy v prírode a následne potom i ekologicky myslieť. Je potrebné zvýšiť ekologické vedomie detí, získať väčšiu osobnú zodpovednosť za svoje správanie vo vzťahu k životnému prostrediu, zaujať a motivovať žiakov k riešeniu problémov životného prostredia a naznačiť im cesty, ktorými je možné tieto riešenia dosiahnuť. Východiskom by mohla byť aj integrácia environmentálnych tém do jednotlivých vyučovacích predmetov. Vo svojich predmetoch to vidím takto:

Slovenský jazyk

Uplatňovanie environmentálnej výchovy a RLK v slovenskom jazyku je náročné, no určitú príležitosť na výchovné pôsobenie v tejto oblasti umožňujú učivá gramatiky, slohovej výchovy a čítania v konkrétnych témach. Nachádzajú sa tu texty, ktoré by mohli napomáhať vytváraniu pozitívnych hodnotových postojov žiakov. Ide o nasledovné tematické celky:

Vybrané slová, Zvukovo podobné slová, Slovo tvorba, Návnik priamej reči, Spisovné a nespisovné slová, Podstatné mená, Prídavné mená, Slovesá, Syntax – holé a rozvité vety, Slovosled vety.

Str. 4 – bio ovocie, zelenina

Str. 9 – tradície a zvyky v rôznych krajinách

Str. 13- 36 – B, M - vplyv dopravy na žp, naša krajina, obrábanie pôdy, význam vody, nebezpečenstvo chemikálií, odpad a jeho triedenie, P- vplyv výroby na žp, zvyky a tradície v rodine, význam vody, R- ochrana zvierat, S- vtáky, PET fľaše, V- zvieratá v lese, krajina na jeseň, Z- zdravá výživa, ekologické produkty

Str. 37- vtáky, str. 42- vzduch, str. 53- škodlivosť technických výrobkov na žp, na človeka, str. 61- naša krajina, str. 62- 64- iné krajiny, rešpektovanie iných národností, zvyky a tradície v iných krajinách, str. 65- vesmír, str. 67- rôznorodosť zvierat a ich ochrana, str. 71- počítače, str. 79- význam vody, 124- spracovanie odpadu, 127- význam lesa, str. 131- život zvierat, str. 137- obrábanie pôdy, str. 145- krajina v minulosti a dnes, str. 151- ochrana žp, str. 155- materiály a ich využitie, str. 162- železničná doprava, str. 168- zdravá výživa, str. 170- lúka

Sloh

Čo prezrádza naše telo, Má aj zebra svoje rebrá?, Veda a technika žihľavou preniká, Krt obyčajný, Spoločníčky vo fraku, Zo života stromov, Poradíme turistovi, Ako horár zachránil mláďa kuny.

Čítanie

Vlast', V tej našej dedinke, Pieseň o rodnej zemi, Ako ide rok, Vtáčie hádanky, Popoluška preberá hrach, Pokloniť sa hore, Tatranské víly, Povešť o tatranskom zlatom jeleňovi, O jablčkovej princeznej, Sadol komár na konár, Komár, Podsitnianska poľovačka, Stretli sa dve mulice, Matka Zem, Atómové elektrárne, Horská studnička, Prečo sa krtice vydávajú za krtov, Dvaja drevorubači a víla, Ako sa vtáci spriatelili, Smädná vrana, O pastierikovi, Z vianočných zvykov, Vianoce, Zimné pranostiky, Zákaz stavania snehuliakov, Na zimnom potoku, Pec, Bacilonosiči, Rolandova studňa, Najvyšší bratislavský dom, Buď blahoslavená Bratislava, Mačka s hrkálkami, Pytačky, Čierne striebro Fatima, Ja som sa nazdala, Horúčka, Záhradník a synovia, Jar, Jarnej zemi, Hore Váhom, Pyšný Váh, Rieka, Vodník a Zuzana, Staré veľkonočné zvyky, Ľudové hádanky, Narodil sa pod Oravskou priehradou, Voňavé ovce, Na cudzom mlieku, Kvety, Obor v ohrození, Máj, Sirôtka, Zem je čarovná, Liek na každú boľáčku, Svetelný lúč, Labuť šťuka a rak, Ako sa dá zmúdiť, Hôrne parádnice, Báseň o chlebových dierkach, Deti slnka, Príbeh o dlhom putovaní.

Matematika

Prepojenie environmentálnej výchovy v predmete matematika vidíme hlavne v učivách o sčítaní, odčítaní, násobení, delení, porovnávaní a usporiadaní, v odhadoch a zaokrúhľovaní, približných výpočtoch, predovšetkým námetmi jednoduchých a zložených slovných úloh a motiváciou pri zavedení určitých pojmov. V geometrickej časti ide o učivá jednotiek dĺžky, rovinné útvary, rysovanie štvorca a obdĺžnika, obvod a obsah štvorca, obdĺžnika a trojuholníka, v utváraní predstáv o pojmoch a ich porozumeniu prepojením s prírodou v činnostiach v prírode, čo je príkladom ako využiť matematiku v bežnom živote s ohľadom na env. výchovu.

Hudobná výchova

V hudobnej výchove je veľmi veľa možností využitia prvkov environmentálnej aj regionálnej výchovy. Hudobná výchova rozvíja citový svet žiakov prostredníctvom hudobného materiálu, ako sú piesne ľudové i umelé, piesne o prírode, napr. U susedov tam je topoľ, Išli tri panenky z Turca, o zvieratkách napr. Slonia pesnička, Ženích pre slečnu myšku, o ročných obdobiach a ich charakteristických znakoch, napr. Snehuliak, Fašiangy sa krátia, či piesne určené na počúvanie, napr. Aká si mi krásna, Keď sa vlci zišli, Let čmeliaka, Tanec kuriatok v škrupe, Namrzený papagáj alebo skladby na počúvanie z výchovného koncertu Viktora Gulvaša. Radosť zo spevu, z pohybu, z tanca prebúdzajú lásku k ľuďom, k prírode a obohacujú tak poznanie a prežívanie žiakov.

Výtvarná výchova

Environmentálna výchova vo výtvarnej výchove má snáď najširšie uplatnenie. Je implementovaná do každej témy predmetu, či je to estetické osvojovanie prírody, zobrazovanie svojho vlastného postoja k prírode a spoločnosti vôbec, fantazijné zobrazovanie, výtvarné rozprávanie o ochrane a tvorbe životného prostredia, reálne zobrazovanie skutočnosti – prírodné zákony, farebná premenlivosť prírody v rôznych ročných obdobiach, práca s prírodnými materiálmi, modelovanie či využitie odpadového materiálu z domácnosti vo výtvarných činnostiach a pod.

Pracovné vyučovanie

V pracovnom vyučovaní má environmentálna výchova tiež nemalú možnosť k aplikácii. Žiaci sa prostredníctvom pracovných činností učia chápať podstatu javov, ich zákonitosti, využívanie prírodného bohatstva s ohľadom na racionálne zaobchádzanie, poznávajú vzťahy medzi živou a neživou prírodou. Učia sa pracovať efektívne, ekonomicky, zodpovedne, bezpečne, atď., pracujú s odpadovým materiálom. V pestovateľských prácach poznávajú úžitkové a okrasné rastliny a ich pestovanie, robia pokusy a pozorovania zdôvodňujúce pestovateľské postupy a vzťahy medzi živou a neživou prírodou a prácou človeka.

Etická výchova

Je ďalším predmetom, v ktorom environmentálna výchova má svoje opodstatnenie. Predmet pomáha podchytiť a rozvíjať záujem žiakov o prírodu a poznávanie vzťahov v nej prostredníctvom týchto etických tém:

Sloboda a zodpovednosť, Pozitívne a negatívne vplyvy TV, PC hier, Pozitívny vplyv ľudí na seba navzájom, Osobnostné kvality využívané pre dobro spoločnosti, Tvorivosť a iniciatíva pri riešení každodenných problémov, Podpora záujmov – rozvoj osobnostných kvalít na ochranu prírody, Práva a povinnosti, Iniciatíva pri poznávaní vlastného regiónu, Ekologické správanie, Vzťah k faune a flóre regiónu, Objavovanie tradícií.

Ak sú u detí rozvíjané kladné vzťahy k sebe, k ľuďom navzájom, ak sa naučia rešpektovať názory iných, ak sú orientované k prírode a nie od nej, tak to je najlepšia cesta k tomu, aby nedošlo k úplnému odcudzeniu človeka k prírode, a tým postupne k likvidácii nenahraditeľných prírodných hodnôt.

Vlastiveda: v tem. celkoch Krajina, v ktorej žijem, Mestá a dediny, Cestujeme, Ako pretvárame krajinu, Tradície a zvyky, V súlade s prírodou

- Uplatňovanie prvkov environmentálnej výchovy v učive o našej krajine a obci
- Vytváranie kladného vzťahu ku krajine, v ktorej bývam
- Predstavenie najkrajších kútov blízkeho a vzdialenejšieho okolia
- Jaskyne a chránené oblasti Slovenska
- Vplyv dopravy na životné prostredie
- Priemysel, podzemné bohatstvo
- Vplyv ťažby na žp
- Les
- Tradície a zvyky v rôznych regiónoch
- Krajina v minulosti a dnes
- Význam vody, lesa

Prírodoveda:

Environmentálna výchova sa prelína všetkými preberanými témami a podtémami:

- Témy o ľudskom tele
- Témy o rastlinách
- Témy o živočíchoch
- Témy o vode, ochrane životného prostredia, chránené rastliny a živočíchy
- Témy o sile- elektrická energia, jej význam, využitie, nebezpečenstvo, vplyv na žp

PRIEREZOVÉ TÉMY A ICH ZAČLENENIE V PREDMETE INFORMATIKA

Prierezová téma	Skratka	Vzdelávacie stratégie
Multikultúrna výchova	MUV	realizácia medzinárodných projektov - komunikácia s rovnocennými partnermi z rôznych krajín porovnávanie rôznych kultúr, ich história, zvyky, tradície, rozvoj afektívnych zložiek osobnosti (postoje, prežívanie, hodnotovú orientáciu), prejav osobnosti, rozvoj komunikačných zručností, medziľudské vzťahy v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou - rovnoprávny prístup k všetkým žiakom pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Mediálna výchova	MDV	naučiť žiakov pracovať s informáciami, oboznámiť s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, analýzou, hodnotením a tvorbou, t.j. s manipuláciami s údajmi, budovanie informatickej kultúry, , t.j. žiaci sú vychovávaní k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov .
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR	rozvíjať schopnosti kooperácie a komunikácie (naučia sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, zostaviť plán práce, špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať), nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t.j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém, získať informácie z primeraných zdrojov, hľadať riešenie a príčinné súvislosti, sformulovať písomné a ústne názor, diskutovať o ňom, robiť závery), rozvíjať si formálne a logické myslenie, naučia sa viaceré metódy na riešenie problémov. rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, za osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojim obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).
Environ-mentálna výchova	ENV	realizácia rôznych projektov s environmentálnym zameraním, vyjadrovať vlastné názory na rôzne globálne témy.
Dopravná výchova	DVA	žiaci majú možnosť získať rôzne informácie právneho (zákony), technického (technický stav a údržba vozidiel ...) a informačného charakteru. oboznamujú s dopravnými značkami (prostredníctvom grafického editoru), simulovaním rôznych dopravných situácií si osvojujú zásady bezpečného správania v cestnej premávke.
Ochrana človeka a zdravia	OZO	žiaci majú možnosť získať prostredníctvom siete internet Informácie o rôznych globálnych problémoch a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka, možnosť získať hlavne teoretické vedomosti o sebaochrane a o poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života rozvoj morálnych vlastností žiakov tvoriacich základ vlasteneckého a národného cítenia.
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TBZ	naučiť sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získať potrebné informácie, spracovať ich, aby vedeli hľadať problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod., naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím IKT.
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	RLK	oboznamovať sa cez obrázky a texty na internete s tradíciami a zvykmi v regiónoch

Prierezové témy sa na 1. stupni ZŠ využívajú priebežne na vyučovacích hodinách vo forme rozprávania, rozhovoru, pracovných listov, besied, kurzov...

VII.VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTORLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV PRÁCE ŽIAKOV

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvláda danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

- Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidiným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce kratšie ako 10 min nie je učiteľ povinný oznamovať dopredu. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru. Termín takejto písomnej práce oznamuje žiakovi týždeň vopred.

HODNOTENIE PROSPECHU A SPRÁVANIA

Na hodnotenie prospechu učiteľia využívajú pri písomnom a grafickom prejave žiaka stupnicu bodového hodnotenia, stupnicu %-álneho hodnotenia. Pri ústnej odpovedi stupnicu zodpovedajúcu prospechovej stupnici. Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokazuje s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokazuje žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojuje vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokazuje využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokazuje opraviť ani s pomocou učiteľa.

Percentuálna stupnica písomného a grafického prejavu žiaka:

100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Bodová stupnica písomného a grafického prejavu žiaka **Príloha 3**

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý stupeň základnej školy uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň, pre druhý stupeň sa vypíše slovom.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý ročník až štvrtý ročník základnej školy môže hodnotiť slovne stupňami:

- dosiahol veľmi dobré výsledky,

- o dosiahol dobré výsledky,
- o dosiahol uspokojivé výsledky,
- o dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokazuje vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokazuje hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokazuje používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokazuje len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojuje vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokazuje ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokazuje uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

- o Súčasťou vysvedčenia prvého až štvrtého ročníka môže byť slovný komentár za každý polrok, v ktorom je súhrn zhodnotenia vedomostí, zručností, návykov a postojov žiaka. Obsah slovného komentára nesmie obsahovať negatívne odsudzujúce výroky, aby nepôsobil deštruktívne, ale vždy konštruktívne a povzbudzujúco, má byť zameraný na pozitívnu motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- o 1 – veľmi dobré,
- o 2 – uspokojivé,
- o 3 – menej uspokojivé,
- o 4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vypracovávanie a realizácia projektov
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).
- Hodnotenia učiteľov žiakmi

Vzor hodnotenia pedagogického zamestnanca

Príloha 4

VIII. ŠKOLSKÝ RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	splnenie podmienky na začatie plnenia povinnej školskej dochádzky podľa § 19 školského zákona
Spôsob ukončenia štúdia:	
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou
Poskytnutý stupeň vzdelania¹):	ICSED 1
Možnosti ďalšieho štúdia, príp. pracovného uplatnenia absolventa:	ISCED 2
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín za 1.-4. Roč.		
		ŠVP	ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	<i>Slovenský jazyk a literatúra ŠVP</i>	26	4	30
	<i>Anglický jazyk</i>	6	3	9
Príroda a spoločnosť	<i>prírodoveda</i>	3	3	6
	<i>vlastiveda</i>	3	0	3
Človek a hodnoty	<i>etická výchova /náboženská výchova</i>	4	0	4
Matematika a práca s informáciami	<i>matematika</i>	14	1	15
	<i>informatická výchova</i>	3	1	4
Človek a svet práce	<i>pracovné vyučovanie</i>	1	0	1
Umenie a kultúra	<i>výtvarná výchova</i>	4	0	4
	<i>hudobná výchova</i>	4	0	4
	<i>Detské hudobné divadlo</i>	0	1	1
Zdravie a pohyb	<i>telesná výchova</i>	8	0	8
	<i>Ochrana života a zdravia</i>	0	3	3
	<i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>	0	4	4
Povinná časť + vol. hodiny		76	20	96

- Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov prvého a druhého ročníka nesmie byť vyšší ako 23, pre žiakov tretieho a štvrtého ročníka nesmie byť vyšší ako 26.

¹ Podľa platnej legislatívy SR a klasifikácie ISCED

- *Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojim vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.*
- *Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa podmienok školy. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.*
- *Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. vyučovacie bloky.*
- *Vyučovanie predmetov s hodinovou dotáciou môže prebiehať každý druhý týždeň v dvojhodinových blokoch.*
- *Predmet Ochrana života a zdravia sa vyučuje formou dvojhodinových blokov a 4- hodinových kurzov.*
- *Podľa § 19 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov môže škola poskytovať vzdelávanie v rámci primárneho vzdelávania aj v nultom ročníku. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v nultom ročníku je 22. Učebný plán a učebné osnovy pre nultý ročník vypracuje škola podľa potrieb a rozvojových možností konkrétnej skupiny žiakov, vychádzajúc zo štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne a pre primárne vzdelávanie (ISCED 0 a ISCED 1).*
- *Voliteľné hodiny používa naša škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Časť z nich používa na tvorbu nových predmetov, časť na dotáciu vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu, tieto hodiny rozširujú a prehlbujú obsah predmetov.*
- *Vyučovacie predmety, ktoré si škola zvolia a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.*
- *Rámcový plán je zostavený na základe Rámcového učebného plánu pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským schváleným Ministerstvom školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18674:1-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2011.*
- *Vzhľadom na nízky počet žiakov, aby sme predišli zrušeniu školy bolo vyučovanie upravené nasledovne: hlavné predmety sa vyučujú v ročníkoch samostatne a výchovné predmety a vlastné predmety školy sa vyučujú v spojených ročníkoch. Spájajú sa triedy 1. a 4. ročník, 2. a 3. ročník. Ročníky sa spájajú na predmetoch OZO, TBZ, VYV, HUV, TEV. Počet žiakov v spojenom ročníku nemže presiahnuť počet 24 žiakov.*

IX. UČEBNÉ OSNOVY SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Časový rozsah výučby	990 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Ako integrujúci prvok sme do SJL zahrnuli po 1 vyučovacej hodine tvorivého písania a čitateľskej gramotnosti z disponibilných hodín ŠkVP. Tvorivé písanie považujeme za prostriedok pomáhajúci preniknúť do významovej a estetickéj hĺbky literárneho diela. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, v neposlednom rade aj čítania. Ide teda o akési spojené nádoby, kde vedomostná úroveň a zručnosti sa spätne využívajú v jednotlivých zložkách predmetu. Tvorivé písanie predstavuje súbor aktivít, ktoré menia žiaka z jednoduchého príjemcu na spoluautora textu. Každému mladému človeku je prirodzený duch bádania, je prirodzená túžba objavovať, zvedavosť a záujem o nové, dosiaľ nepoznané. Tvorivým písaním, čiže aktívnou účasťou žiaka na vyučovacom procese, prežívaním vlastných tvorivých postupov, sa žiak vychováva ku flexibilitě, k objavovaniu nových súvislostí, k originalite, k nezávislosti myslenia, k experimentovaniu, k iniciatíve. Vďaka tvorivému písaniu sa žiaci môžu zbaviť strachu a zábran pri vlastnom ústnom prejave, získavajú istotu a sebadôveru, žiaci strácajú obavy z neznáma, neboja sa vyjadriť svoj vlastný názor, strácajú zábrany prezentovať pred spolužiakmi výsledky svojich tvorivých pokusov. Čitateľská gramotnosť na 1. stupeň základnej školy má dôležitú úlohu: učiť žiakov, učiť sa a pracovať s textom. Čítanie s porozumením je dôležitou podmienkou jej zvládnutia. Má zaberat' rovnaké miesto, ako zdokonaľovanie techniky čítania, nadobúdanie počítačových zručností, rozvíjanie komunikačných schopností či tvorivosti. A nemalo by sa obmedzovať len na vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry, ale malo by sa stať aj súčasťou vyučovania prírodovedy a vlastivedy. V minulosti, chápeme tým obdobie posledných desaťročí, sa kládol v materinskom jazyku akcent najmä na zvládnutie jazykovej zložky predmetu, kde učiteľ zdôrazňoval potrebu ovládať pravopis jazyka (syntax, morfológiu, lexikológiu), pričom písomná a ústna komunikácia jea podhodnotená.

Jazyk slovenský ako vyučovacia jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, v televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať z viacerých

aspektov. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poľahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)
- vytvárať intelektuálne predpoklady k chápaniu iných kultúr, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií.
- formovať kultúrne vzťahy k ľuďom a svetu, vytvárať hodnotové postoje
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov ako jednej z kľúčových kompetencií,
- rozvíjať kompozično-štylizačné zručnosti žiakov,
- rozvíjať faktory tvorivého myslenia – fluencie, flexibility a originality, verbálnu kreativitu žiakov,
- prostredníctvom literatúry chápať svet, v ktorom žije, a jeho časové podoby.
- pozitívne formovať sebavedomie dieťaťa prostredníctvom literatúry
- literatúrou viesť žiakov k estetickému vnímaniu sveta, k spoznávaniu jeho mnohoznačnosti, mnohostrannosti, spoznaniu jeho krásy,
- literatúrou udržiavať živé tradície a učiť zachovávať hodnoty minulých generácií,
- vzbudzovať etické a estetické cítenie

INŠTITUCIONÁLNE:

- čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
- odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice
- zapamätať si písmená a číslice a vedieť ich použiť v praxi
- v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ
- v prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v slabikárovom /nácvičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.
- Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka I,

stupňa ZŠ.

- *Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov*
- *Naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni)*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *osvojovať si a zdokonaľovať techniku a kvalitu čítania pri:*
 - o *hlasových a dychových cvičeniach,*
 - o *nácviku správnej artikulácie,*
 - o *nácviku spisovnej výslovnosti,*
 - o *uplatňovaní suprasegmentálnych javov,*
 - o *hlasnom čítaní*
 - o *tichom čítaní,*
 - o *správnom a plynulom čítaní,*
 - o *uvedomenom čítaní,*
 - o *výberovom čítaní,*
 - o *nácviku rôznych spôsobov čítania,*
 - o *výraznom (estetickom) čítaní, pokuse o umelecký prednes,*
- *počúvať a čítať literárne texty,*
- *reprodukovať literárny text (verná, voľná, výberová reprodukcia, dotváranie na základe vlastnej fantázie...),*
- *neverbálne reprodukovať - kresba, pantomimická hra,*
- *svojim žiakom ponúknuť netradičný, ale pritom skutočne efektívny spôsob ako sa učiť slovenský jazyk a literatúru,*
- *upustiť od direktívnych metód nútiacich memorovať učivo a naučiť žiakov vlastnému mysleniu, pociťovaniu, spomínaniu, uvažovaniu, tvoreniu, tvorivému učeniu sa,*
- *analyzovať dej, konanie postáv, rozprávač...,*
- *pracovať s ilustráciou, komiksom,*
- *uplatňovať tvorivú dramatikú,*
- *sledovať literárne dielo vo filme, televízii, videu, rozhlase...,*
- *orientuje sa v knižnici.*
- *Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)*
- *Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner*
- *Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.*
- *Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)*
- *Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukuje.*
- *Zdokonaľovať písomné zručnosti, rozširovať slovnú zásobu žiakov a rozvíjať ich komunikačné schopnosti*
- *Dodržiavať základné parametre písma*

AFEKTÍVNE

- *Vedieť zaujať vlastný postoj k literárnej postave /kladný, záporný vzťah/*
- *vedieť posúdiť čitateľský prejav pri hlasnom a plynulom čítaní spolužiaka, pri grafickom prejave*
- *byť sebakritický pri svojom čitateľskom výkone, grafickom prejave*
- *viesť žiaka k poznávaniu svojich pocitov, skúseností, názorov, hodnôt*
- *vytvárať pre žiakov motivujúce prostredie – výzdoba, zvuky, netradičné usporiadanie lavíc...*
- *využívať všetky druhy umenia – výtvarné, hudobné, dramatické*
- *využívať tvorivé písanie na sebaopoznávanie, rozvíjanie kritickosti, sebakritickosti a sebavedomia*
- *uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii verbálnej a neverbálnej*
- *akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis*
- *zažiť a precítiť estetický zážitok z kontaktu s umeleckým dielom*
- *pochopiť systémovú nadväznosť vo vývine umeleckých smerov a umelekej literatúry, charakteristiku literárnych období a smerov*
- *vedieť rozlíšiť kladné a negatívne správanie rozprávkových a televíznych hrdinov a uvedomuje si ich vplyv na osobnosť žiaka*
- *dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri grafickom prejave*
- *hodnotiť správanie kvalitu ústneho, grafického prejavu spolužiaka i sám seba*
- *vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa*
- *používať vhodnú slovnú zásobu pri komunikácii*
- *dodržiavaním základných parametrov písma vytvárať estetický grafický prejav*

PSYCHOMOTORICKÉ

- *použiť moderné technológie/ dig. fotoaparát, PC/*
- *spracovať získaný materiál na IKT*
- *napísať list, pohľadnicu, plagát, reklamu, vizitku*
- *vytvoriť leporelo, zdramatizovať, zinscenovať literárnu ukážku*
- *uveřejňovať a vystavovať práce žiakov, zapájať sa do literárnych súťaží*
- *napísať vlastnú inscenáciu*

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete SJL využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- *vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,*
- *dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,*
- *spôsobilosť prijímať a spracovať informácie, vyhľadávať ich a odosielať*
- *formulovať svoj názor, argumentovať a verbálne i neverbálne vyjadriť vôľu*
- *reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,*
- *podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,*
- *vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,*
- *štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam, plagát, vizitka), vyplňovať formuláre (korešpondenčný lístok, pohľadnica),*
- *osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,*

- spracovávať písomné textové informácie (osnova,)
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom jazyku
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokazuje na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie /časopis, internet, detská kniha/
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- stimulovať originalitu, nové myšlienky a prístupy,
- experimentovať a nachádzať alternatívne riešenia,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách čítania a písania,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *na odstránenie problémov v jazykovom vyučovaní využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné jazykové pravidlá,*
- *získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti slovenského jazyka a literatúry*
- *zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,*
- *určovať najzávažnejšie problémy v jazykovom vyučovaní, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,*
- *vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,*
- *poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, rozprávanie, vyučovanie),*
- *spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *realizácie a vyhodnocovanie projektov,*
- *rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,*
- *poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov*
- *uplatňovať priebežnú kontrolu a diagnostiku v písomnom*
- *využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave*
- *pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri uplatňovaní pravopisných javov v praxi myslieť systémovo a komplexne,*
- *pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,*
- *sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,*
- *pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,*
- *v slohovej výchove, čítaní – pri dramatizácii životných situácií chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania,*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov na slovenskom jazyku a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,*
- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní slovenského jazyka,*
- *komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,*
- *evidovať, triediť a uchovávať informácie z jazykového vyučovania tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*
- *chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,*
- *posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*
- *uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete slovenský jazyk a literatúra,*
- *byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých - sloh, dramatizácia,*

- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s IKT, obsahová analýza, happening, dramatizácia námetu, výtvarné spracovanie.
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda, problémový výklad
 - názorné- demonštrácia, pozorovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické práce, didaktické hry, práca s CD, internetom,
 - motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
 - expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
 - fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie
- **metódy tvorivého písania:**
 - **Akrostich** vzniká tak, že ľubovoľné slovo (meno, názov...) napíšeme po hláskach pod seba a každá hláska sa stane začiatočným písmenom nového slova, verša alebo vety.

Napr.:

3. základom akrostichu je rodné meno a úlohou napísať svoje momentálne pocity

Jojkajúci
Ospalý
Zívajúci
Elegantný
Fajnový

4. meno rozprávkovej postavy a stručná parafráza príbehu

Moja nevlastná sestra je zlá a macocha... čo vám budem hovoriť!

A v zime si zmysleli, že chcú fialky voňať, čerstvé jahody jesť a nakoniec aj voňavých jablčok sa im zachce.

Rada—nerada, musela som splniť ich želania.

Uvidia som v hore dvanástich mesiačikov, ktorí mi pomohli.

Šialená Helena s macochou jej pažravé, tak sa vyberá do hory samé.

Keďže jej drzé k mesiačikom, zamrzli tam na mieste.

A nakoniec mi ostal domček a kravička, na jar prišiel švárný Janko a jeo hej!

(Lucia, príma OG)

Akrostich môžeme využiť ako rozcvičku na začiatku vyučovacej hodiny i ako jej hlavnú časť. Osvedčil sa pri písaní charakteristiky osoby (študenti pri ňom objavujú úplne netušené vlastnosti dotyčného...), precvičovaní slovných druhov, rozvíjaní logickej nadväznosti rozprávania a pod. Fantázii sa pri zadávaní úloh medze naozaj nekladú.

- **Cinquain** Metóda, prostredníctvom ktorej môžeme dosiahnuť syntézu vedomostí, reflektovať porozumenie danej témy a vytvoriť k nej svoj postoj, je cinquain. Pomenovanie pochádza z francúzštiny a je odvodené od slova cinq – päť. Ide o päťveršovú "báseň" zhŕňajúcu informácie, zachytávajúcu myšlienky, pocity a presvedčenia v podobe stručných a výstižných výrazov, ktoré opisujú alebo reflektujú tému. **Pravidlá na zostavenie básne sú nasledovné:**

6. verš: jednoslovné pomenovanie témy - podstatné meno.
7. verš: dvojslovný opis témy - dve prídavné mená.
8. verš: trojslovné vyjadrenie činnosti - tri slovesá.
9. verš: štvorslovné vyjadrenie pocitu, emocionálneho vzťahu k téme.
10. verš: jednoslovné synonymum témy

- Napr.: **Informácia**

- Ukážka 1:

- *Informácia
potrebná, nenahraditeľná
vzdeláva, vychováva, provokuje,
spája nové so starým
progres*

- Ukážka 2:

- *Informácia
poučujúca, šteklivá
konfrontuje, triedi, pretvára,
buduje mosty k poznaniu
budúcnosť*

- **Inzerát** alebo stručné tlačové oznámenie má za cieľ na malej ploche povedať a vystihnúť všetko dôležité. Dbáme na to, aby inzerát obsahoval slovesá typické pre tento druh textov: hľadám, kúpim, vymením, ponúkam a pod. Žiak by mali použiť maximálne 8 – 12 slov.

Napr. Skupinka hľadačov pokladov hľadá gazdinú na trvalý úväzok. **Sedem trpaslíkov**

- **Jednoslabičné slová** - cieľom tohto cvičenia je napísať vetu alebo súvislý text, ktorý bude pozostávať výhradne z jednoslabičných slov tak, aby dávali zmysel.

Ukážky práce:

- *Ja som dnes pred ním a ty si za ním.*
- *Ber len to, čo ti zem dá!*
- *Dom má pec a na nej spí zlý pes.*
- *Ty tík, tak sa už aj vzchop!*

- **Posledné slovo mám ja** na posilnenie uvažovania a reflexie o prečítanom. Poskytuje rámec pre diskusiu triedy o prečítanom texte, či už je rozprávačský alebo výkladový .

Postup:

9. Pri čítaní textu majú žiaci nájsť jeden alebo niekoľko úsekov, ktoré považujú za veľmi zaujímavé a ktoré stoja za komentár.
10. Žiak napíše myšlienku na kartičku, pričom nezabudne uviesť stranu.
11. Na druhú stranu kartičky žiak napíše svoj komentár k tejto myšlienke. Môže vyjadriť svoj nesúhlas s touto myšlienkou, môže ju rozvinúť a pod.

12. Na druhú hodinu žiaci prinesú svoje kartičky. Vyvolaný žiak prečíta z kartičky myšlienku (je dobré, keď žiak povie, na ktorej strane ten úryvok je, takže ho spolužiaci môžu sledovať.)
13. Po prečítaní učiteľ vyzve ostatných žiakov, aby povedali svoj názor alebo inú reakciu na myšlienku. Treba dbať na to, aby sa udržala diskusia v rámci témy a obmedzovať komentáre, ktoré sa zdajú byť hádavé alebo triviálne. Aj učiteľ môže vysloviť svoj názor o citovanej myšlienke.
14. Na konci diskusie o danej myšlienke prikáže učiteľ žiakovi, ktorý myšlienku vypísal z knihy, aby prečíta svoj komentár. A tu je jeden háčik! Ďalej už nesmie byť nijaká diskusia alebo argumentácia. Tento žiak má totiž posledné slovo. (Žiaci majú radi posledné slovo v diskusii, lebo je to proti obvyklej vyučovacej praxi, keď majú učitelia posledné slovo. Pre nás učiteľov bude niekedy ťažké vyhnúť sa vysloveniu záverečnej poznámky. Ale tým by sme porušili pravidlá pre túto aktivitu.)
15. Potom nasleduje ďalší žiak, ktorý prečíta svoju myšlienku a celý proces sa začína odznova. Nie je možné, aby sa za hodinu dostali na rad všetci žiaci so svojimi myšlienkami. Učiteľ vždy vyberie len niekoľkých.
16. Tento postup je obzvlášť užitočný, keď chceme aktivizovať tichších a váhavejších žiakov.

- **Samohláskovanie**- proces vytvárania viet alebo textov, pri ktorom mohli použiť výhradne tú istú samohlásku. Veta musela pozostávať minimálne zo šiestich slov a musela dávať zmysel.

Ukážky

- Ernest dnes ešte nejde k Petre, je jej zle.
- Peter Využíva, že dnes zje Ele jej džem.
- Toto som ohol skoro po sto rokoch.

- **Spoluhláskovanie** - pri tomto spôsobe tvorenia zmysluplných viet alebo textov mohli študenti použiť iba slová začínajúce tou istou spoluhláskou.

Ukážky práce žiakov sekundy OG:

- Pracovitý pekár piekol pánovi pekné pračlíky.
- Cisár Cyril cmúľal cenný citrónový cukrík.
- Mama mojej mamy miluje moju mačku.

- **Voľné písanie**

9. Dohodneme sa so žiakmi na určitom čase (napr. 7 minút).
10. Zadanú tému si žiaci napíšu na papier. Myslia na ňu celý vymedzený čas a píšú voľne všetko, čo ich k danej téme napadne. Vo vymedzenom čase musí byť ruka stále v pohybe, nesmie prestať písať. Ak žiakov nenapadá nová myšlienka, na okraj papiera si môžu "čmárať" - tým si udržiavajú myslenie a napadne ich niečo nové.
11. Počas písania žiaci nemusia myslieť na to, či je to pravopisne správne, ani na to, či je správna gramatická stavba vety. Účelom je dať myšlienky, ktoré sú v hlave, na papier.
12. Keď píšú žiaci, zároveň s nimi píše aj učiteľ. Ak žiaci vidia písať aj učiteľa, považujú písanie za dôležité a nekladú mu otázky. Predchádzame tým vyrušovaniu ostatných a žiaci sa neodpútavajú od témy.
13. Po uplynutí dohodnutého času prekonzultujú žiaci v dvojiciach alebo v skupinách napísané myšlienky.
14. Najlepšie myšlienky dvojice alebo skupiny zapíšeme na tabuľu (príp. na fóliu) a takto vznikne celý súbor nápadov, návrhov a poznatkov, ktoré patria k danej téme. Párová konverzácia alebo konverzácia v skupinách nemusí byť, žiaci môžu individuálne vyberať svoje najlepšie myšlienky.
15. Voľné písanie vyhodnocujeme aj čítaním napísaného a dopĺňujeme to, na čo si nikto nespomenul.
16. Je dôležité nerobiť žiadne posudky a žiaci musia mať istotu, že ich myšlienky nebudú zneužit.

- **Zhlukovanie - brainstorming**

- Do stredu čistého papiera, tabule alebo fólie napíšeme kľúčové slovo, ktoré zakrúžkujeme.

- Okolo kľúčového slova zapisujeme všetky asociácie, ktoré nás napadnú. Všetky napísané slová zakrúžkujeme. Dôležité je túto činnosť nehodnotiť; nech žiaci značia a zapisujú všetko, čo ich napadne.
- Vymedzíme si určitý čas na zapisovanie asociácií.
- Slová, ktoré spolu súvisia, pospájame čiarami.
- Vytvorí sa nám prehľadný obrazec, kde jasne vidíme súvislosti medzi jednotlivými slovami.

Pri tejto činnosti žiakov požiadame, aby sa pri písaní uvoľnili. Musíme sa vyhnúť hodnoteniu alebo selekcii a necháme žiakov zaznamenávať všetko, čo ich napadne. Vysvetlíme im, že nehodnotíme ani pravopis, pretože chceme zachytiť na papier len svoje myslenie.

Cieľom tejto metódy je pomôcť žiakom uvedomuje si, čo o danej téme vedía, usporiadať si myšlienky pred písaním a získať väčšiu uvoľnenosť pri vyjadrovaní vlastných myšlienok. Táto metóda taktiež rozvíja schopnosť žiakov zaznamenávať svoje myšlienky stručne a heslovite. Žiaci sú aktívni, rozvíjajú si logické myslenie a vizuálnu pamäť.

Zhlukovanie sa môže uskutočňovať individuálne, vo dvojiciach, v skupinách alebo kolektívne.

o Rotujúci prehľad

- Na veľké papiere napíšeme otázky alebo úlohy a umiestnime ich okolo miestnosti (na jednom papieri je jedna otázka).
- Žiakov rozdelíme do skupín (tolko skupín, koľko máme pripravených otázok na veľkých papieroch).
- Každá skupina má pridelenú otázku alebo úlohu a premiestni sa k papieru s ich otázkou. Počas niekoľkých minút spoločne diskutujú o otázke a napíšu výsledky diskusie na veľký papier.
- Na znamenie sa jednotlivé skupiny premiestnia k ďalšiemu najbližšiemu papieru, prečítajú si nielen otázku, ale aj informáciu, ktorú tam napíše predchádzajúca skupina. Opäť diskutujú už nielen o otázke, ale aj o informáciách napísaných inou skupinou žiakov a nakoniec pridajú svoje vlastné informácie alebo poznámky.
- Žiaci na znamenie učiteľa menia pozície a striedajú sa dovedy, kým sa skupiny nevrátia k svojim pôvodným papierom.

o Pantomimické vyjadrenie

o Hráme sa s číslovkou Napíš čo najviac slov, kde sa vyskytuje číslovka napr. STO /žiaci píšú a zároveň triedia slová podľa slovných druhov/:

- **podstatné mená** stonožka, stožiar, stolík, stodola, stolovanie, stolár, stolica, stomatológ, stoh, sprostosť, Gusto, Vlasto, stokorunáčka, stovka, stonanie, stolička, storočie, miesto... **prídavné mená** – prostoreký, obstojný, piestový, plástový, stolnoteniový ...
- **slovesá** – stoj!, nastoknúť, nástojiť, stopovať, odstopkovať, pastovať, pestovať, stotožniť, restovať, rástol, listovať, stočiť, cestovať, testovať, zastoknúť, zdevastovať, zvestovať...
- **príslovky** – ostopäť, postojacky, stojmo ...

- **Úloha č.2:** Napíš vetu, v ktorej všetky plnovýznamové slová budú obsahovať číslovku STO:

- Gusto a Vlasto vystopovali pri stodole stopu stopára a stonali, že nestopnú stomatológa cestou do Námestova.

- **Úloha č.3:** Vytvor kombináciu všetkých hlások slova STO a predstav si, že si zakladáš svoju firmu, ktorá má tieto skratky. Napíš názvy firiem podľa vytvorených skratiek:

STO – Slovenská telekomunikačná obec

OTS – Ochrana tunelárov Slovenska

Úloha č.5: Napíš názvy miest, v ktorých sa nachádza číslovka STO /pomôž si mapou Slovenska/: Námestovo, Hostovice, Kostolná pri Dunaji, Mostová, Brestovany, Kostolany nad Hornádom, ...

Úloha č.5: Poprehadzované hlásky usporiadaj tak, aby vzniklo plnovýznamové slovo:

smieto /miesto/, host /stoh/, topas /stopa/, čkalavisto /lastovička/, nostožka /stonožka/...

Úloha č.6: Nakresli ľubovoľný obrázok, kde použiješ iba písmenká STO:

o **Hra na spisovateľov** zábavnou formou zostavíme rozprávanie, kde použijeme názvy ukážok a mená autorov

• **d'alsie metódy:**

- o motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- o didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- o problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- o rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- o demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- o heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- o výklad učiteľa
- o prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- o samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- o skúsenostné, zážitkové metódy
- o hravé čitateľské činnosti (prešmyčky, hádanky,...)
- o práca s detskou literatúrou
- o práca s kartičkami
- o hry so slovami
- o situačné dialógy

b) formy práce:

- individuálna, samostatná práca
- práca vo dvojiciach
- skupinová práca (v trojiciach, štvoriciach, či väčších skupinkách)
- frontálna, hromadná práca

ÚLOHY NA 1. PROCES ČÍTANIA S POROZUMENÍM

1. proces čítania s porozumením:

Porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie.

Príklad zatvorenej polytomickej úlohy (s výberom odpovede):

Čo je zmenšený obraz krajiny?

- a) znak
- b) mierka
- c) mapa
- d) sever

Riešenie:

1. Nájsť v texte kľúčové slová zmenšený obraz krajiny.
2. Určiť, že je to mapa.

Hodnotenie:

- o Správna odpoveď: c)

- o Možné nesprávne odpovede: a) b) d)

Príklad zatvorenej dichotomickej úlohy (výber odpovede spomedzi ÁNO – NIE):

Je mapa zmenšený obraz krajiny?

ÁNO

NIE

Riešenie:

1. Nájsť v texte kľúčové slová mapa a zmenšený obraz krajiny.
2. Určiť, že mapa je zmenšený obraz krajiny.

Hodnotenie:

- o Správna odpoveď: áno
- o Možné nesprávne odpovede: nie

Príklad zatvorenej prirad'ovacej úlohy:

Prirad' k slovám na ľavej strane správne výrazy z pravej strany (na čiaru napíš číslo odpovede):

a) mapa	1. nížiny
b) sever	2. zmenšený obraz krajiny
c) zelená farba	3. rieky a jazerá
d) modrá farba	4. horný okraj mapy

Riešenie:

1. Nájsť v texte kľúčové slová mapa, sever, zelená farba, modrá farba.
2. Priradiť k nim správne výrazy.

Hodnotenie:

- o Správna odpoveď: a) – 2 b) – 4 c) – 1 d) – 3
- o Možné nesprávne odpovede: Iné kombinácie.

Príklad produkčnej otvorenej úlohy so stručnou odpoveďou:

Ako nazývame zmenšený obraz krajiny?

Riešenie:

1. Nájsť kľúčové slová zmenšený obraz krajiny.
2. Určiť, že zmenšený obraz krajiny je mapa.

Hodnotenie:

- o Správna odpoveď: mapa
- o Možné nesprávne odpovede: Iné slová, slovné spojenia a vety.

Príklad doplňovacej otvorenej úlohy so stručnou odpoveďou:

V nasledujúcej vete doplň chýbajúce slová:

..... je zmenšený krajiny.

Riešenie:

1. Nájsť v texte kľúčové slová zmenšený a krajiny.
2. Určiť, že vo vete chýbajú slová mapa a obraz.

Hodnotenie:

- o Správna odpoveď: mapa, obraz
- o Možné nesprávne odpovede: Iné slová a slovné spojenia.

Úlohu obmeníme, ak žiakovi ponúkneme možnosti odpovedí:

V nasledujúcej vete doplň chýbajúce slová:

..... je zmenšený krajiny.

- a) Mapou, obrazy
- b) mapa, obrazom
- c) Mapa, obraz
- d) Mapy, obrazy

Riešenie:

1. Zistiť, že možnosti a), b), d) sú gramaticky nesprávne.
2. Vylúčením nesprávnych odpovedí dospieť k správne riešeniu.

Hodnotenie:

- o Správna odpoveď: c)
- o Možné nesprávne odpovede: a) b) d)

Vo všetkých úlohách 1. procesu čítania s porozumením stačí nájsť kľúčové slová a pomocou nich získať požadovanú informáciu.

UČEBNÉ ZDROJE

audiatívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, reklamné materiály, prezentácia

audiovizuálne: DVD, videozáznam

taktilné: reálie (múzeum)

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Učebnice slovenského jazyka, čítanky, pracovné zošity, slovníky, encyklopédie ,

Webové stránky s obsahom slovenského jazyka a literatúry – napr.:

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

<http://www.smolkova.szm.com/slovensky%20jazyk.htm>

<http://www.infovek.sk/predmety/slovincina/index.php?k=73>

detské časopisy a knihy,

kol. autorov: **Na stole slovám**, príručka tvorivého písania pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry

PaedDr. Mariana Kamenská: **Tvorivé písanie vo výučbe slovenského jazyka a literatúry a príbuzných predmetov**

D. Kovárová, A. Kurtulíková: **Mimočítankové čítanie pre 3. ročník**

Kesselová: **Rozviazané jazýčky**

PaedDr. E. Germušková, Mgr. M. Vincová, A. Jurinová, T. Tkáčová: **Naše čítanie** (doplnková literatúra pre 2. a 3. ročník ZŠ)

J. Pavlovič, R. Smatanová: **Čítajte si s nami** (doplnkové texty pre 2. a 3. ročník ZŠ)

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh. edukačné CD,

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	264	198	198	198	858
ŠkVP	33	33	33	33	132
Spolu	297	231	231	231	990

I. ROČNÍK

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky- spoluhlásky- dvojhlásky,

samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne)

spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky)

dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka

melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej

slabikotvorné hlásky l, í, r, ř

výslovnosť a výskyt ä

SYNTAKTICKÁ/SKLADOBNÁ ROVINA:

jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu na: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie

SLOH

pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne

OBSAH 1. ROČNÍK:

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti.

Príklady variabilnosti členenia jednej vyučovacej hodiny jazyka slovenského v 1. ročníku:

1. čítanie – písanie,
2. písanie – čítanie,
3. písanie – čítanie – písanie.

Ostatné zložky slovenského jazyka – **literatúra, jazyková výchova a sloh** sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek, a preto na ne nie sú vyčlenené osobitné hodiny. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka,
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú,
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania,
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE,

- prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vedie so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

ČÍTANIE

Prípravné obdobie

V súčasnosti sa na vyučovaní čítania v 1. ročníku používajú vzhľadom na **platné** používané učebnice dve základné metódy:

- hlásková analyticko – syntetická
- syntetická metóda

Preto zaradenie základného učiva v jednotlivých obdobiach nácviku čítania, najmä jeho časové zaradenie, si musí prispôbiť samotný učiteľ, podľa toho, ktorú metódu používa.

Prehľad základných tematických celkov prípravného obdobia podľa používaných metód.

Rozdielne obsahy prípravného obdobia, ktoré sú uvádzané pri jednotlivých metódach nepredstavujú súbor povinného učiva, ale ich treba chápať ako prostriedok týchto metód na dosiahnutie cieľa: naučiť žiakov čítať.

Pre hláskovú analyticko- syntetickú metódu :

Zvuková stránka jazyka a pravopis

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností
2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika
3. Grafické delenie slov na slabiky
4. Určovanie pozície hlások v slove
5. Detailná analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove
6. Poznávanie písmen
7. Čítanie slov po písmenách

Syntax

1. Grafické znázorňovanie vety

Pre syntetickú metódu:

Zvuková stránka jazyka a pravopis

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností
2. Veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach
3. Analytické činnosti – len analýza slova na slabiky – v praktických činnostiach rozlišovanie a určovanie prvej hlásky slova
4. Cvičenie sluchového a zrakového rozlišovania
5. Zoznamovanie sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápovedných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova
6. Sluchová syntéza hlások do slabiky
7. Písanie veľkých tlačených písmen – ako podpora pochopenia princípu čítania
8. Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov

Syntax

1. Veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach

Nácvičné /šlabikárové/ obdobie

Cieľom nácvičného obdobia je osvojovanie si čítania v týchto tematických celkoch:

1. Využívanie písmen veľkej tlačenej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania
2. Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy - v závislosti na poradí ako sú uvedené v používaných platných učebniciach
3. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove
4. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky
5. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou
6. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu.
7. Čítanie slabík, slov viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r - ř, l – í.
8. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov

Ďalšie ciele plnené v rámci zložky čítanie:

1. V praktických činnostiach oboznámiť žiakov s funkciou týchto interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník
2. V praktických činnostiach rozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, text, nadpis, riadok, autor.
3. V praktických a hrových činnostiach viesť žiakov k uvedomovaniu si významu a špecifických funkcií čítania a písania v každodenných životných situáciách

Čítankové obdobie

Slabikárovým obdobím je ukončený nácvik čítania a písania. Čítankové obdobie treba chápať ako obdobie zdokonaľovania nadobudnutých zručností (spôsobilosti), ale najmä obdobím ich využívania pri čítaní s porozumením v praktických i vzdelávacích činnostiach.

Ciele čítankového obdobia sú zamerané na:

1. Zdokonaľovanie techniky čítania
2. Čítanie s porozumením
3. Cvičenie správnej intonácie
4. Voľná reprodukcia prečítaného textu
5. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom /smutné, zábavné, poučné.../ - vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov
6. Príprava na prechod k tichému čítaniu

VZDELÁVACIE VÝSTUPY/ STRATÉGIE:

Žiak má

- poznať a vedieť prečítať všetky písmená slovenskej abecedy
- v praktických činnostiach, pri čítaní spájať hlásky do slabík a prečítať všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách
- pri čítaní dlhého menej obvyklého slova si pomôcť prečítaním po slabikách bez zbytočného opakovania slova a bez tichého hláskovania (tzv. dvojitého čítania)
- chápať význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak) – je potrebná tolerancia k deťom s iným materinským jazykom,
- chápať obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,
- v prípade zabudnutia menej frekventovaného písmena si poradiť vyhľadáním písmena pomocou nápovedného obrázka,

- rozlišovať pri čítaní pojmy : text, riadok, článok, nadpis,
- v praktických činnostiach poznať funkciu interpunkčných znamienok: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník,
- intonačne správne čítať izolované krátke oznamovacie a opytovacie vety

Poznámka: väčšina detí 1. ročníka číta niektoré vety v súvislých textoch čiastočne intonačne nesprávne kvôli neschopnosti predvídať koniec vety – najmä pri prvom čítaní textu. Táto schopnosť je závislá na technike a rýchlosti čítania, ktoré sa plne rozvinie až v ďalších ročníkoch.

Výkonový štandard:

Žiak

- pozná a prečíta všetky písmená slovenskej abecedy
- pri čítaní spojil hlásky do slabík a prečíta všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách
- pri čítaní dlhého menej obvyklého slova si pomohol prečítaním po slabikách bez zbytočného opakovania slova a bez tichého hláskovania (tzv. dvojitého čítania)
- chápe význam prečítaného slova (priraduje slovo k obrázku a naopak)
- chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,
- v prípade zabudnutia menej frekventovaného písmena si poradil vyhľadáním písmena pomocou nápovedného obrázka,
- pri čítaní rozlišuje pojmy: text, riadok, článok, nadpis,
- v praktických činnostiach pozná funkciu interpunkčných znamienok: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník,
- intonačne správne prečíta izolované krátke oznamovacie a opytovacie vety

PÍSANIE

Prípravné obdobie

Obsah písania v prípravnom období je zameraný na získavanie a zdokonaľovanie predpokladov na konkrétne písanie v neskoršom - v nácvičnom období. Spočíva predovšetkým v plnení nasledujúcich cieľov:

1. systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na:
zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie.
2. nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie.
3. Rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách, čo eliminuje často neprimerané množstvo cvičného písania.

Nácvičné obdobie

Čítanie a písanie nemusí nutne prebiehať súčasne, v zmysle čo čítame, to píšeme. Vo vyučovacom procese je možné, najmä vtedy, keď je proces nácviku čítania podporovaný písaním veľkých tlačených písmen neviazať písanie na postup v čítaní, ktorý je prirodzene rýchlejší.

Cieľom písania v nácvičnom období je osvojovanie si písania v týchto tematických celkoch:

Poznámka: Jednotlivé tematické celky v tomto prípade neprebiehajú v časovom slede za sebou, ale súbežne!

1. Osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek
2. Spájanie písmen do slabík a slov
3. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet

4. Prepis tlačенých písmen, slabík, slov a viet
5. Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania
6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačenu abecedou

Pravopísne javy:

1. Správna skladba slova /týka sa vynechávania a zámeny hlások/.
2. Veľké písmeno na začiatku vety.
3. Ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety.
4. Písanie osobných mien.
5. Označovanie dlhej samohlásky.

Čítankové obdobie

Ciele písania v čítankovom období sú zamerané na:

1. Zdokonaľovanie techniky písania.
2. Odpis a prepis textu.
3. Písanie podľa diktovania.
4. Precvičovanie pravopísnych javov predpísaných pre 1. ročník.
5. Vytváranie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.

VZDELÁVACIE VÝSTUPY/ STRATÉGIE:

- používať písmená písanej abecedy a arabské číslice v nasledujúcich činnostiach:
- čitateľne napísať písmená písanej abecedy a arabských číslic.

Alternatíva pre žiakov s poruchou jemnej motoriky:

žiakom s oneskoreným vývinom a poruchou jemnej motoriky potvrdenou psychológom umožňujeme vyjadrovať sa písomne pomocou veľkých tlačенých písmen, ktoré kladú na jemnú motoriku ruky podstatne menšie nároky.

Žiak:

- správne spájať písmená v slovách,
- z písanej predlohy čitateľne a správne odpísať slová a krátky primeraný text,
- v praktických činnostiach (pri písaní) členiť vety na slová, slová na slabiky tak, aby výsledkom je správne napísané slovo alebo veta,
- podľa diktovania napísať slová bez vynechávania písmen,
- podľa diktovania napísať jednoduché krátke vety,
- k známemu obrázku napísať jeho pomenovanie (tzv. autodiktát), bez vynechávania písmen (ostatné chyby tolerujeme),
- správne umiestniť dĺžeň,
- vlastné mená osôb písať s veľkým začiatočným písmenom,
- na začiatku vety písať veľké písmeno,
- pri písaní rozlišovať oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu.

Výkonový štandard:

Žiak:

- používa písmená písanej abecedy a arabské číslice v nasledujúcich činnostiach:

- čitateľne píše písmená písanej abecedy a arabských číslíc.
- správne spája písmená v slovách,
- z písanej predlohy čitateľne a správne odpíše slová a krátky primeraný text,
- v praktických činnostiach (pri písaní) člení vety na slová, slová na slabiky tak, aby výsledkom je správne napísané slovo alebo veta,
- podľa diktovania píše slová bez vynechávania písmen,
- podľa diktovania napíše jednoduché krátke vety,
- k známemu obrázku napíše jeho pomenovanie (tzv. autodiktát), bez vynechávania písmen (ostatné chyby tolerujeme),
- správne umiestni dĺžeň,
- vlastné mená osôb píše s veľkým začiatočným písmenom,
- na začiatku vety píše veľké písmeno, pri písaní rozlišuje oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu.

TVORIVÉ PÍSANIE

Prípravné obdobie

Obsah tvorivého písania v prípravnom období je zameraný na získavanie a zdokonaľovanie predpokladov na konkrétne písanie v neskoršom - v nácvičnom období. Spočíva predovšetkým v plnení nasledujúcich cieľov:

- systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na: zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie.
- **rozvíjať** kreativitu, myslenie a vnímanie žiakov,
- **motivovať** k tvorivému učeniu sa,
- **podporovať** záujem o tvorivé aktivity,
- **prehlbovať** fantáziu,
- **umožňovať** prežívať pocity z vlastnej kreativity a celého tvorivého procesu, ktorý podporuje sebavedomie, seberealizáciu a s tým spojené sociálne učenie a sociálne oceňovanie

Nácvičné obdobie

Čítanie a písanie nemusí nutne prebiehať súčasne, v zmysle čo čítame, to píšeme. Vo vyučovacom procese je možné, najmä vtedy, keď je proces nácviku čítania podporovaný písaním veľkých tlačených písmen neviazať písanie na postup v čítaní, ktorý je prirodzene rýchlejší.

Cieľom tvorivého písania v nácvičnom období je osvojovanie si písania v týchto tematických celkoch. Jednotlivé tematické celky v tomto prípade neprebiehajú v časovom slede za sebou, ale súbežne!

- Hra s písmenami slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek
- Hra so slovom
- Dramatizácia
- Tvoríme vety, príbeh

Čítankové obdobie

Ciele tvorivého písania v čítankovom období sú zamerané na:

- Zdokonaľovanie techniky čítania a písania.
- **aktivizovanie**, rozvíjanie a **rozširovanie** slovnej zásoby žiakov,
- nenásilným spôsobom **vedenie** žiakov k precvičovaniu už naučených tvarov písaných a tlačených písmen a číslíc s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad pri písaní.
- rozvíjanie a pestovanie záujmu o zmysluplné aktivity so schopnosťou tvorivo myslieť a pracovať.

VZDELÁVACIE VÝSTUPY/ STRATÉGIE:

- používať hru s písmenom, slovom ako prostriedok na zdokonaľovanie pisateľských zručností a návykov:
- pohybom, dramatizáciou znázorňovať písmená, slová, vyjadrovať sa umeleckými prostriedkami
- podporovať záujem o tvorivé aktivity a prehlbovať fantáziu
- rozvíjať kreativitu, myslenie a vnímanie žiaka, umožňovať prežívanie pocitov z vlastnej kreativity
- **aktivizovať**, rozvíjať a rozširovať slovnú zásobu žiakov,
- nenásilným spôsobom **viesť** žiakov k precvičovaniu už naučených tvarov písaných a tlačených písmen a číslíc s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad pri písaní.
- rozvíjať pestovanie záujmu o zmysluplné aktivity so schopnosťou tvorivo myslieť a pracovať.

Výkonový štandard:

Žiak:

- používa hru s písmenom, slovom a zdokonaľoval sa tak v pisateľských zručnostiach a návykoch
- pohybom, dramatizáciou znázorňoval písmená, slová, vyjadroval sa umeleckými prostriedkami
- rozvíja si záujem o tvorivé aktivity a prehlbuje v nich svoju fantáziu
- rozvíja si kreativitu, myslenie a vnímanie, prežíva pocity z vlastnej kreativity
- **aktivizoval**, rozvíja a rozširoval si formou hier svoju slovnú zásobu,
- nenásilným spôsobom **si** precvičoval už naučené tvary písaných a tlačených písmen a číslíc s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad pri písaní.
- Rozvíja si záujem o zmysluplné aktivity, tvorivo myslel a pracoval

Sloh

pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne

VZDELÁVACIE VÝSTUPY/ STRATÉGIE:

Žiak má

- osvojiť si základy spoločenského kontaktu
- v praktických činnostiach, pri komunikácii používať pravidlá slušného správania: pozdraviť, poďakovať, vykať, tykať, predstaviť sa, privítať, rozlúčiť sa, poprosiť.....
- Osvojiť si vyjadrenie stanoviska k danej problematike: vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu
- chápať význam prečítaného primeraného textu a zreprodukovať ho, (priradiť slovo k obrázku a naopak)

Výkonový štandard:

Žiak

- si osvojuje základy spoločenského kontaktu
- v praktických činnostiach, pri komunikácii používa pravidlá slušného správania: zdraví, poďakoval, vykal, tykal, predstavil sa, privítal, rozlúčil sa, poprosí.....
- osvojuje si vyjadrenie stanoviska k danej problematike: vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu
- chápe význam prečítaného primeraného textu a zreprodukuje ho, (priraduje slovo k obrázku a naopak)

Presný počet hodín v jednotlivých tematických celkoch predmetu SJL nie je vymedzený, nakoľko dochádza k integrácii jazykového vyučovania, slohu, čítania, písania a literárnej výchovy a tvorivého písania.

II. ročník

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Hláska a písmo Tlačené, písané písmená 10 h	<i>Precvičiť si zrozumiteľnú výslovnosť tlačených a písaných písmen.</i> <i>Vedieť prepísať tlačený text do písanej podoby.</i> <i>Precvičiť výslovnosť hlások a písmen v slovách.</i> <i>Pozornosť pri písmenách ch, dz a dž počujeme jednu hlásku, ale zapisujeme ju dvoma písmenami.</i> <i>Poznať rozdiel medzi hláskou i písmenom, sluchová a vizuálna analýza slov, prostredníctvom artikulačných orgánov.</i>	<i>Žiak zrozumiteľne vyslovuje tlačené a písané písmená, prepíše tlačený text do písanej podoby, žiak spoznáva hlásku a písmeno v daných slovách, určí počet písmen a hlások.</i> <i>Rozlíši fakt, že v niektorých prípadoch existuje len jedna hláska, ktorá sa skladá z dvoch písmen (dz, dž, ch).</i>
Zvuková stránka jazyka a pravopis	SI Rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky 8h	<i>Formou hádaniek, básničiek a cvičení zameraných na správnu výslovnosť dbať na správnu výslovnosť slov a rozoznávať rozlišovacie alebo diakritické znamienka v grafickom prejave.</i> <i>V textoch správne aplikovať rozlišovacie znamienka a vedieť ich pomenovať.</i>	<i>Žiak napíše a vysloví rozlišovacie znamienka:</i> <ul style="list-style-type: none"> - dĺžeň - mäkčeň - dve bodky..
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Samohlásky krátke: a, ä, e, i, y, o, u Samohlásky dlhé: á, é, í, ó, ú, ý 9h	<i>Žiak vie: rozlišovať v texte krátke a dlhé samohlásky, počúvať, správne vyslovovať a písať krátke a dlhé samohlásky. V textoch vie rozlišovať slová, v ktorých kvantita samohlásky mení význam slov napr. (latka – látka, sud - súd). Vie správne vyslovovať samohlásku ä a zvládnuť jej pravopis. Uplatniť základy fonetiky pri písaní domácich slov</i>	<i>Žiak rozlíši v texte krátke a dlhé samohlásky, správne ich vysloví, správne vysloví samohlásku ä a zvláda jej pravopis.</i>
Zvuková stránka jazyka	Dvojhlásky Výslovnosť, písanie	<i>Žiak vie správne artikulovať a písať dvojhlásky v domácich slovách: ia, ie, iu, ô. Vie rozoznať vzťah medzi písaním</i>	<i>Žiak správne artikuluje a píše dvojhlásky v domácich slovách: ia, ie, iu, ô. Rozozná vzťah medzi písaním dvojhlásky a výslovnosťou. Vie</i>

<p>a pravopis</p>	<p>dvojhlasok: ia, ie, iu, ô. Zmena krátkej samohlás-ky na dvojhlasuku.</p> <p>4h</p>	<p>dvojhlasuky a výslovnosťou. Dokazuje zmeniť krátku samohlásku na dvojhlasuku, aby slovo malo význam.</p> <p>Žiak má ovládať: výslovnosť a písanie dvojhlasok: ia, ie, iu, ô, písanie ja- já, je, ju- jú na začiatku i na konci slova príponu písmen na konci slova- ou - vie zdôvodňuje pravopis v slove s dvojhlasukou: ia, ie, iu ô.</p> <p>- využíva zručnosť písania samohlások aj dvojhlasok.</p> <p>Dokazuje kooperovať pri práci v skupine a riešiť jednoduché úlohy zamerané na pravopis dvojhlasok.</p> <p>Rozvíjať pamäťové kompetencie, logické myslenie. Rozvíjať vytrvalosť prostredníctvom tímovej práce.</p>	<p>zmeniť krátku samohlásku na dvojhlasuku tak, aby slovo malo význam.</p> <p>Využíva zručnosť písania samohlások aj dvojhlasok. Kooperuje pri práci v skupine a rieši jednoduché úlohy zamerané na pravopis dvojhlasok. Žiak ovláda spamäti dvojhlasuky.</p>
<p>Zvuková stránka jazyka a pravopis</p>	<p>Mäkké spoluhlásky Výslovnosť a písanie i / í po mäkkých spoluhláskach a y/ ý v koreni domácich slov.</p> <p>11h</p>	<p>Žiak vie rozpoznať a správne vyslovovať mäkké spoluhlásky. Vnímať výslovnosť mäkkých spoluhlások. Prostredníctvom pravopisných cvičení verbalizovať a rozoznávať mäkké spoluhlásky. Postupne utvárať základy správnej gramatickej tvorby slova.</p> <p>Žiak dbá na výslovnosť d, t, ň, l pred samohláskou i, e a pred dvojhlasukami ia, ie, iu – vie odlíšiť písanú podobu od výslovnosti. Slovo dokazuje dôsledne prečítať, analyzovať a tak získať presnú sluchovú a zrakovú predstavu.</p> <p>V Pravopisnej stránke jazyka vie správne písať i/í po mäkkých spoluhláskach.</p>	<p>Žiak rozpoznáva a správne vyslovuje mäkké spoluhlásky. V pravopisných cvičeniach verbalizuje a rozoznáva mäkké spoluhlásky.</p> <p>Správne vyslovuje d, t, ň, l pred samohláskou i, e a pred dvojhlasukami ia, ie, iu –odlíši písanú podobu od výslovnosti. Slovo prečíta, analyzuje. V Pravopisnej stránke jazyka vie správne napísať i/í po mäkkých spoluhláskach.</p>
<p>Zvuková stránka jazyka a pravopis</p>	<p>Tvrde spoluhlásky Výslovnosť a písanie y/ ý po tvrdých spoluhláskach v koreni domácich slov.</p> <p>9h</p>	<p>Žiak vie správne vyslovovať tvrdé spoluhlásky, správne písať. V sluchovo- artikulačných cvičeniach vie rozoznať mäkké a tvrdé spoluhlásky. Získava zručnosť pri písaní i/ í a y/ý v slovách, ktoré obsahujú tvrdé a mäkké spoluhlásky</p> <p>Vie slovo prečítať, analyzovať, aby získava jeho presnú sluchovú aj zrakovú predstavu. Vie dopĺňať y/ý do slov, správne písať slová a spájať ich do viet.</p>	<p>Žiak správne vyslovuje tvrdé spoluhlásky, správne ich napíše. V sluchovo- artikulačných cvičeniach rozoznáva mäkké a tvrdé spoluhlásky. Získava zručnosť pri písaní i/ í a y/ý v slovách, ktoré obsahujú tvrdé a mäkké spoluhlásky</p> <p>Správne dopĺňa y/ý do slov, vie správne písať slová a spájať ich do viet.</p>

Zvuková stránka jazyka a pravopis	Slabika. Delenie slabík. Jednoslabičné slová, viacslabičné slová. Spájanie slabík do slov. Delenie slov na slabiky. Rozdeľovanie slov na konci riadku. 14h	Žiak realizuje jazykovú analýzu slova. Spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, spájať spoluhlásky a dvojhásky do slabík. Dopĺňať chýbajúce slabiky, vyhľadávať slová podľa slabík, pracovať s ilustráciami, rozdeľovať slová podľa slabík na jednoslabičné a viacslabičné. Rozoznávať krátke a dlhé slabiky. Vie deliť slová na konci riadka podľa slabík.	Žiak vie urobiť jazykovú analýzu slova. Spája spoluhlásky a samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky do slabík. Dopĺňa chýbajúce slabiky, vyhľadáva slová podľa slabík, rozdeľuje slová podľa slabík na jednoslabičné a viacslabičné. Rozoznáva krátke a dlhé slabiky. Rozdeľuje slová na konci riadka podľa slabík.
Syntax	Jednoduchá veta, druhy viet. Písanie veľkých písmen na začiatku vety a interpunkčných znamienok na konci vety. Druhy viet: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie. 12h	Žiak vie tvoriť gramaticky správne vety. Rozlíšiť na základe melódie oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu, želaciu a zvolaciu vetu. Vie tvoriť rôzne typy otázok odpovedí. Spoznáva druhy viet a vie napísať vhodné interpunkčné znamienko na konci vety. Vie sformulovať želanie. V ústnom prejave aj v čítaní vie rozlíšiť melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. Vie sformulovať otázku k prečítanému alebo počutému textu. Formou hier so slovami vie tvoriť vety z rozsypaných slov, zamieňať poradie slov vo vete, dokončiť začatú vetu podľa návodu alebo vlastnej predstavy.	Žiak vytvára gramaticky správne vety. Vytvára rôzne typy otázok a odpovedí. Vie sformulovať želanie. V ústnom prejave aj v čítaní rozlišuje melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. Sformuluje otázku k prečítanému alebo počutému textu. V hre so slovami vytvára vety z rozsypaných slov, zamieňa poradie slov vo vete, dokončuje začatú vetu podľa vlastnej predstavy.

Slohová zložka – 22h			
Téma. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Reprodukcia	Reprodukcia prečítaného textu	Žiak dokazuje: rozprávať dej, reprodukovať prečítaný text,	Žiak porozpráva dej, zreprodukuje prečítaný text,
Rozprávanie	Rozprávanie podľa série obrázkov, rozprávanie vlastného alebo vymysleného zážitku	Žiak vie porozprávať vlastný zážitok, porozprávať príbeh podľa série obrázkov, Vie porozprávať krátky príbeh zo života alebo z prečítaného textu.	Žiak porozpráva vlastný zážitok, príbeh podľa série obrázkov, porozpráva krátky príbeh zo života alebo z prečítaného textu.

Verbálna a neverbálna komunikácia	Komunikačné činnosti. Pozdrav Oslovenie a predstavenie sa. Tykanie, Vykanie Privítanie, Rozlúčenie. Prosba ,želanie Poďakovanie. Ospravedlnenie ústne, s vysvetlením. Súhlas, Nesúhlas. Blahoželanie – ústne, písomne. Súkromný list. Pohľadnica. žiadosť o informáciu. Rozhovor . Telefonický	Žiak dokazuje: - oznámiť niekomu niečo, informovať niekoho o niečom, pozvať niekoho niekam, napísať list s určitým zámerom, vyhľadať potrebné informácie v slovníku alebo v encyklopédii, vytvoriť nadpis k príbehu, vzájomne sa počúvať, vytvárať priestor na vzájomný dialóg, vytvárať priestor na vyjadrenie vlastných pocitov. Vie používať pravidlá slušného správania sa v rodine, v škole, v spoločenskom styku. Vie zablahoželať blízkym, rodinným príslušníkom, ale i spolužiakom. Vie sformulovať blahoželanie aj písomne (pohľadnica, list). Žiak sa vie predstaviť do telefónu a vie telefonicky komunikovať.. Žiak vie napísať krátku sms pre rodičov alebo kamarátov (SMS), prípadne cez počítač odoslať e-mailovú správu	Žiak vie oznámiť niekomu niečo, informovať ho o niečom, pozvať niekam, napísať list vyhľadať potrebné informácie v slovníku alebo v encyklopédii, vytvoriť nadpis k príbehu, Používa pravidlá slušného správania sa v rodine, v spoločenskom styku. Sformuluje blahoželanie, zablahoželať aj písomne (pohľadnica, list). Žiak sa predstaví do telefónu a správne telefonicky komunikuje.. Napíše krátku správu pre rodičov alebo kamarátov (SMS), cez počítač odošle e-mailovú správu učiteľovi.
Opis	Opis ilustrácie, predmetu	Žiak vie opísať ilustráciu alebo jednoduchý predmet.	Opíše v rámci svojich možností ilustráciu, predmet.

Tvorivé písanie

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hra so slovom 10 hodín		Žiak vie tvoriť nové slová, písať ich a triediť podľa vopred určeného kritéria, aplikovať vedomosti, pracovať s fantáziou, rozvíjať fluenciu, flexibilitu, originalitu myslenia, učí sa hrať so slovami, meniť ich význam	Žiak tvorí nové slová, píše ich a triedi podľa určených kritérií, aplikuje vedomosti, pracuje s fantáziou, rozvíja fluenciu, flexibilitu, originalitu myslenia, učí sa hrať so slovami, meniť ich význam (napr. vyhľadáva čo najviac slov, kde sa vyskytuje sto)
Rotujúci prehľad 8 hodín		Žiak sa vie pozeráť na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory, rozlišovať problémy, ktoré môžeme vyriešiť samostatne a ktoré vyžadujú spoluprácu, schopnosť modifikovať stanovené pravidlá formou diskusie a dosiahnutím konsenzu a konať tak, aby je dosiahnutý spoločný cieľ, spolupracovať, komunikovať a vzájomne sa hodnotiť, aktivovať svoje pôvodné vedomosti, prepájať informácie z iných zdrojov a analyzovať informácie predstavené inými žiakmi.	Žiak diskutuje s inými, pristupuje k úlohe zodpovedne, berie do úvahy iné názory, získava informácie z nových zdrojov, spolupracuje, komunikuje, aplikuje svoje vedomosti a prepája ich s novými informáciami, analyzuje informácie iných, využíva svoju fantáziu

Hráme sa na spisovateľov 7 hodín		Žiak sa vie na hodinách hrať na malého spisovateľa, zábavnou formou zostaviť rozprávanie, kde použije názvy ukážok a mená autorov z prebratého učiva literárnej výchovy,	Žiak pristupuje k úlohe zodpovedne, získava informácie z nových zdrojov, spolupracuje, komunikuje, aplikuje svoje vedomosti a prepája ich s novými informáciami, analyzuje informácie iných, využíva svoju fantáziu a tvorí nové dielo
Voľné písanie 8 hodín		Žiak pomocou voľného písania vie aktivizovať uvažovania, súčasne zapájať proces myslenia i písania, vie dostať myšlienky na papier, lepšie si zapamätať. Využívaním voľného písania sa učí systematickejšie pracovať, byť dôslednejší.	Žiak si napíše na papier tému, myslí na ňu celý vymedzený čas a píše voľne všetko, čo ho k danej téme napadne. Vo vymedzenom čase stále píše. Dával na papier všetky nové myšlienky

Písanie

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Malé a veľké písmená písanej abecedy podľa tvarových skupín 13 hodín		Žiak vie písať písanou latinkou, má si osvojiť a upevniť písmo. Položiť základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestovať si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Má si zautomatizovať písací pohyb, t. j. schopnosť správne písať písmena a ich spoje.	Žiak píše písanou latinkou, osvojí si a upevní písmo, čitateľný, primerane rýchly, úhľadný rukopis a vypestuje si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Zautomatizuje si písací pohyb.
Písanie krátkych jednoduchých viet 15 hodín		Žiak má vedieť písať vety, osvojiť si a upevniť ich pravopis. Položiť základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestovať si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Má si zautomatizovať písací pohyb, t. j. schopnosť správne písať vety.	Žiak píše vety, osvojí si a upevní ich pravopis. Píše čitateľne,, primerane rýchleho,úhľadne, vypestuje si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Zautomatizuje si písací pohyb, správne píše vety.
Písanie vlastných mien osôb, miest 5 hodín		Žiak sa má oboznámiť s písaním vlastných mien, najbližších obcí a miest má sa informatívne oboznámiť s pravopisom mien len v súvislosti s učivom slohu - list. Položiť základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestovať si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu.	Žiak sa oboznámi s písaním vlastných mien, mien najbližších obcí a miest informatívne sa oboznámi s pravopisom mien len v súvislosti s učivom slohu - list. Položí základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestuje si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu.

Slovenský jazyk a literatúra (čítanie a literatúra)

Tém. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Žánre ľudovej slovesnosti</p> <p align="center">19</p> <p>Tematické osnovanie</p> <p align="center">18h</p>	<p>Text</p> <p>Báseň</p> <p>Nadpis</p> <p>Autor, spisovateľ/spisovateľka</p> <p>Čitateľ</p> <p>Kniha, knižnica</p> <p>Ilustrácia</p> <p>Hádanka</p> <p>Ludová pieseň</p> <p>Vyčítanka</p> <p>Rozprávka</p> <p>Bábkové divadlo</p> <p>Zdrobnenina</p> <p>Noviny</p> <p>Časopis</p>	<p>Žiak vie definovať veľmi výstižne čo je text. Vie vyhľadať texty v učebnici, v čítanke alebo iných tlačovinách (noviny, časopisy).</p> <p>Vie definovať báseň. Rozozná báseň od iných literárnych útvarov, identifikuje veršovaný básnický útvar od neveršovaného. Vie povedať čím sa navzájom líšia. Pozná primerané básne, vie ich zarecitovať.</p> <p>Žiak vie charakterizovať nadpis. Ovláda jeho krátku definíciu. Vie vyhľadať rôzne nadpisy v textoch. Sám vie vytvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým)</p> <p>Žiak ovláda definície pojmov autor, spisovateľ/spisovateľka, čitateľ, kniha, knižnica. Vie, že všetky pojmy veľmi úzko navzájom súvisia. Vie správne vyhľadať autora v textoch. Pozná najznámejších spisovateľov, ktorí píšu knihy pre deti. Vie, kde sa nachádza knižnica v mieste bydliska žiaka. Vie sa v knižnici zorientuje, sám si vie knihu vypožičať aj vrátiť. Vie sa v knižnici slušne správať. Žiak získava pozitívny vzťah k čítaniu a ku knihám. Váži si knihy a vie sa k nim primerane správať. Je schopný vytvoriť si samostatne alebo za pomoci učiteľa/rodiča čitateľský denník a robiť si doňho zápisy z prečítanej literatúry.</p> <p>Žiak vie vnímať ilustrácie k textom v čítanke a iných detských knihách.</p> <p>Vie o ilustrácii porozprávať. Vie vyhľadať mená ilustrátorov nielen v čítanke, ale i v iných učebniciach. Vie vytvoriť ilustráciu v súvislosti s dejom prečítaného textu.</p> <p>Pozná mená najznámejších ilustrátorov. Vie sám nakresliť hlavnú, vedľajšiu literárnu postavu. Žiak ovláda pojem krátkych ľudových útvarov – hádanky, ľudovej piesne a vyčítanky. Vie ich odlíšiť od iných textov ľudovej slovesnosti. Dokazuje ich vyhľadať v knihách, v detských časopisoch, na internete. Dokazuje ich predniesť</p>	<p>Žiak definuje výstižne čo je text. Vyhľadá texty v učebnici, v čítanke alebo iných tlačovinách .</p> <p>Definuje báseň. Rozozná báseň od iných literárnych útvarov, veršovaný básnický útvar od neveršovaného. Uvedie čím sa navzájom líšia. Zarecituje báseň. Charakterizuje nadpis, ovláda jeho krátku definíciu. Vyhľadá rôzne nadpisy v textoch, vytvorí nadpis k rôznym textom.</p> <p>Žiak ovláda definície pojmov autor, spisovateľ/spisovateľka, čitateľ, kniha, knižnica. Správne vyhľadá autora v textoch. Pozná spisovateľov, ktorí píšu knihy pre deti. Vie, kde sa nachádza knižnica v obci, vie sa v knižnici zorientuje, sám si knihu vypožiča aj vráti. V knižnici sa slušne správa. Žiak získava pozitívny vzťah k čítaniu a ku knihám.</p> <p>Žiak o ilustrácii porozpráva, vyhľadá mená ilustrátorov nielen v čítanke, ale i v iných učebniciach, vytvorí ilustráciu v súvislosti s prečítaným textom.</p> <p>Pozná mená najznámejších ilustrátorov.</p> <p>Žiak ovláda pojem hádanka, ľudová pieseň a vyčítanka. Odlíši ich od iných textov ľudovej slovesnosti. Vyhľadá ich v knihách, v detských časopisoch, na internete. Prednesie vyčítanku, hádanku, zaspieva pieseň. Žiak ovláda krátku definíciu rozprávky, povie v krátkosti dej, Pozná názvy niekoľkých rozprávkových kníh, meno nášho rozprávkara P. Dobšinského, vyhľadá rozprávky v detských časopisoch.</p> <p>Žiak zadefinuje pojem bábkové divadlo, „bábky“, vyrobí bábkú, zahrá bábkovú hru.</p> <p>Žiak ovláda jednoduchú definíciu zdrobneniny, vyhľadá ju v texte, tvorí vety, v ktorých sa nachádza viac zdrobnenín.</p> <p>Pozná a identifikuje niektoré detské časopisy. Pozná aké články/rubriky obsahujú, pozná aj niektoré tituly novín.</p>

<p>Poézia Slovenských a svetových autorov 18h Rozprávky slovenských i svetových autorov. 20h Príbehy zo života detí 18 Rozprávka v divadle a vo filme 6h</p>		<p>(vyčítanku), porozprávať (hádanku) alebo zaspievať (pieseň). Žiak ovláda krátku definíciu rozprávky. Vie aké postavy v rozprávke vystupujú. Vie povedať v krátkosti dej. Pozná názvy niekoľkých rozprávkových kníh. Pozná meno nášho najznámejšieho rozprávkara P. Dobšinského. Vie vyhľadať rozprávky v detských časopisoch. Vie ich interpretovať Žiak vie zdefinovať pojem bábkové divadlo. Vie, kde sa realizuje. Vie čo sú „bábky“. Na základe prečítanej bábkovej hry vie vyrobiť bábkú, ktorá sa mu najviac páčila. Spolu so spolužiakmi vie zahrať bábkovú hru Žiak ovláda jednoduchú definíciu zdobneniny. Vie ju vyhľadať v texte. Vie tvoriť vety, v ktorých sa nachádza viac zdobnenín. Pokúsi sa vytvoriť krátky literárny text, v ktorom použije čo najviac zdobnenín. Žiak ovláda výstižnú definíciu pojmu. Pozná a vie identifikovať niektoré najznámejšie detské časopisy. Vie načo slúžia. Pozná aké články/rubriky obsahujú. Okrem toho pozná aj niektoré tituly novín, najmä tie, s ktorými sa stretáva doma. Vie ich priniesť do školy. Pozná najzaujímavejšie rubriky v časopise, ktorý odoberá.</p>	
---	--	---	--

III. ročník

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Syntax	Jednoduchá veta, druhy viet. Písanie veľkých písmen na začiatku vety a interpunkčných znamienok na konci vety. Druhy viet: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie. 3h	Žiak vie tvoriť gramaticky správne vety. Rozlíšiť na základe melódie oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu, želaciu a zvolaciu vetu. Vie tvoriť rôzne typy otázok odpovedí. Spoznáva druhy viet a vie napísať vhodné interpunkčné znamienko na konci vety. Vie sformulovať želanie. V ústnom prejave aj v čítaní vie rozlíšiť melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. Vie sformulovať otázku k prečítanému alebo počutému textu. Formou hier so slovami vie tvoriť vety z rozsypaných slov, zamieňať poradie slov vo vete, dokončiť začatú vetu podľa návodu alebo vlastnej predstavy.	Žiak vytvorí gramaticky správne vety. Vytvorí rôzne typy otázok a odpovedí. Sformuluje želanie. V ústnom prejave aj v čítaní rozlíši melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. Sformuluje otázku k prečítanému alebo počutému textu. V hre so slovami vytvorí vety z rozsypaných slov, zamení poradie slov vo vete, dokončí začatú vetu podľa vlastnej predstavy.
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Abeceda Slovník Druhy slovníkov Encyklopédia Telefónny zoznam 6h	Žiak vie zrozumiteľne vyslovovať tlačené a písané písmená, vie ich správne pomenovať. Vie prepísať tlačенý text do písanej podoby. Žiak vie zoradiť slová podľa abecedy, v slovníku vie vyhľadať slová podľa abecedy Poznatky s abecedou vie využívať v praxi – vyhľadávanie na internete, poštové smerovacie číslo, vyhľadávanie nových informácií v tlačovej podobe...	Žiak zrozumiteľne vyslovuje tlačené a písané písmená, prepíše tlačенý text do písanej podoby. Žiak zoradí slová podľa abecedy, v slovníku, encyklopédii vyhľadá slová podľa abecedy Poznatky s abecedou využíval v praxi – vyhľadáva na internete, encyklopédiách, vyhľadáva nové informácie v tlačovej podobe...
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Slabikotvorné hlásky I, Í, r, ř Písanie a výslovnosť spoluhlások I, Í a r, ř bodky 7h	Žiak realizuje jazykovú analýzu slova. Spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, spájať spoluhlásky a dvojhásky do slabík. Dopĺňať chýbajúce slabiky, vyhľadávať slová podľa slabík, pracovať s ilustráciami, rozdeľovať slová podľa slabík na jednoslabičné a viacslabičné. Rozoznávať krátke a dlhé slabiky. Pomocou I, Í, r, ř vie vytvoriť slabiku nahradením samohlásky.	Žiak urobí jazykovú analýzu slova. Spája spoluhlásky a samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky do slabík. Doplní chýbajúce slabiky, vyhľadá slová podľa slabík, rozdelí slová podľa slabík na jednoslabičné a viacslabičné. Rozoznáva krátke a dlhé slabiky. Pomocou I, Í, r, ř vytvorí slabiku nahradením samohlásky.

Zvuková stránka jazyka a pravopis	Tvrde, mäkké, obojaké spoluhlásky. Obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f 1h	Žiak vie: rozlišovať v texte obojaké spoluhlásky, počúvať, správne vyslovovať a písať ich. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý	Žiak rozlišuje v texte obojaké spoluhlásky, správne ich vyslovuje a píše. Vie ich vymenovať a vie že po nich píšeme alebo i, í alebo y, ý
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z, Príbuzné slová 39h	Žiak si má postupne osvojiť pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch. Žiak vie vymenovať vybrané slová po jednotlivých ob. Spoluhláskach okrem f.	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Správne uplatňuje pravopis v príbuzných slovách. Vybrané slová používa nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch. Kooperuje pri práci v skupine a rieši jednoduché úlohy zamerané na pravopis vo vybraných slovách. Žiak ovláda pamäti vybrané slová.
Morfológia	Podstatné mená. Všeobecné a vlastné podstatné mená 6h	Žiak má vedieť zdefinovať podstatné mená, vedieť sa na ne opýtať správnou otázkou, nájsť ich v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Žiak vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, vecí, miest a obcí,	Žiak vie zdefinovať podstatné mená, opýtať sa na ne správnou otázkou, nájsť ich v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Rozlíši všeobecné a vlastné podstatné mená. Aplikuje poznatky o podstatných menách pri tvorbe textov pri písaní vlastných podstatných mien, osôb, zvierat, vecí, miest a obcí..
Morfológia Lexikológia Morfológia Lexikológia	Slovesá Synonymá Prídavné mená Antonymá 10h	Žiak má ovládať definíciu slovesa. Poznať funkciu slovies v texte. Vedieť ich v texte vyhľadať. Vedieť, že sloveso vo vete mení tvar. Žiak má vedieť čo sú synonymá, vedieť ich tvoriť a používať vo vete. Žiak má vedieť zdefinovať prídavné mená, vedieť ich vyhľadať z cvičení, z textu. Žiak má vedieť definovať antonymá, tvoriť ich a používať v cvičeniach. Učiteľ nevyvodzuje príslušné termíny, ale snaží sa u žiakov vzbudiť záujem o slová a ich použitie vo vete, v komunikácií a písanom prejave.	Žiak ovláda definíciu slovesa, pozná ich funkciu v texte, vyhľadá ich v texte. vie, že sloveso vo vete mení tvar. Žiak vie čo sú synonymá, tvorí ich a používa vo vete. Žiak vie zdefinovať prídavné mená, vyhľadať ich v cvičení, v texte. Žiak vie definovať antonymá, tvoriť ich a používať v cvičeniach. Žiak používa antonymá a synonymá vo vete, v komunikácií a písanom prejave.

Morfológia	Zámená 3h	Žiak má ovládať krátku definíciu zámen. Vedieť vymenovať bežne používané zámená, vyhľadať ich v cvičeniach alebo v texte, používať ich pri komunikácii s inými osobami v slovnej aj písomnej komunikácii. Žiaci na základe vlastnej komunikácie vedia selektovať zámená, zameniť ich za iné slovné druhy, ktoré doteraz ovládajú.	Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vymenuje bežne používané zámená, vyhľadá ich v cvičeniach alebo v texte, používa ich pri komunikácii s inými osobami v slovnej aj písomnej komunikácii, zamení ich za iné slovné druhy, ktoré doteraz ovláda.
Morfológia	Číslovky 3h	Žiak má vedieť povedať definíciu čísloviek, vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak má v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky., zapísať číslovky v obore do 100. Väčšie číslovky má vedieť zapísať číslom. Dokazuje prepísať číslom slovne vyjadrené číslovky. Vedomosti o číslovkách má využívať nielen na hodinách slovenského jazyka, ale i v predmete matematika	Žiak vie definíciu čísloviek, vyhľadá základné, radové alebo iné číslovky v cvičeniach, textoch. Žiak používa v bežnej komunikácii slovný druh – číslovky, zapíše číslovky v obore do 100. Väčšie číslovky zapisuje číslom. Dokazuje prepísať číslom slovne vyjadrené číslovky. Vedomosti o číslovkách využíva nielen na hodinách slovenského jazyka, ale i v predmete matematika
Slohová zložka 21h			
Reprodukcia	Reprodukcia prečítaného textu	Žiak dokazuje: rozprávať dej, reprodukovať prečítaný text,	Žiak porozpráva dej, zreprodukuje prečítaný text,
Rozprávanie	Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej životnej situácie	Žiak má porozprávať vlastný zážitok, krátky príbeh zo života podľa osnovy na základe časovej postupnosti. Vie porozprávať príbeh podľa obrázkov a vie napísať k príbehu osnovu.	Žiak porozpráva vlastný zážitok, príbeh podľa série obrázkov, porozpráva krátky príbeh zo života podľa osnovy na základe časovej postupnosti. Napíše osnovu k príbehu.

<p>Verbálna a neverbálna komunikácia</p>	<p>List Oslovenie Podpis Oznam SMS e-mail Korešpondenčný lístok Inzerát Reklama Druhy reklamy pozvánka vizitka</p>	<p>Žiak dokazuje: - oznámiť niekomu niečo, informovať niekoho o niečom, pozvať niekoho niekam, napísať list s určitým zámerom, vzájomne sa počúvať, vytvárať priestor na vzájomný dialóg, vytvárať priestor na vyjadrenie vlastných pocitov. Vie používať pravidlá slušného správania sa v rodine, v škole, v spoločenskom styku. Vie zablahoželať blízkym, rodinným príslušníkom, ale i spolužiakom. Vie sformulovať pozvánku, reklamu, vytvoriť si vizitku a prezentovať sa tak. Žiak vie napísať krátku sms pre rodičov alebo kamarátov (SMS), prípadne cez počítač odoslať e-mailovú správu. Žiak má rozoznať časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Vie sa podpísať svojim menom a priezviskom a napísať oslovenie.</p>	<p>Žiak vie oznámiť niekomu niečo, informovať ho o niečom, pozvať niekam, napísať list. Používa pravidlá slušného správania sa v rodine, v spoločenskom styku. Sformuluje pozvánku, reklamu, vytvorí si vizitku. Napíše krátku správu pre rodičov alebo kamarátov (SMS), cez počítač odošle e-mailovú správu učiteľovi. Žiak rozoznáva časti listu. Písomne zoštylizuje jednoduchý list pod ktorý sa podpíše svojim menom a priezviskom a napíše na úvod oslovenie.</p>
<p>Opis</p>	<p>Opis predmetu písomne, odsek</p>	<p>Žiak vie opísať jednoduchý predmet v písomnej forme, opis má vedieť rozčleniť do odsekov, vie napísať funkciu opisovaného predmetu a jeho praktické využitie.</p>	<p>Opisuje v rámci svojich možností predmet, vie čo je odsek, člení opis na odseky. Aktívne používa slovnú zásobu a rozširuje si ju o nové slová a ich presné používanie</p>
<p>Tvorivé písanie, čitateľská gramotnosť</p>			
<p>Hra so slovom - poézia 10 hodín</p>	<p>Farebné slová Umelecké prostriedky Verše naopak Poézia nonsensu Pred pikolou, za pikolou Tvorenie slov Na stope slovám Slovné druhy Keby som je kameňom Zhlukovanie Hrdina našich čias Ľudová slovesnosť</p>	<p>Žiak má vedieť aplikovať vedomosti o umeleckých jazykových prostriedkoch, pracovať s fantáziou, rozvíjať fluenciu, flexibilitu, originalitu myslenia Má sa hrať so slovami, meniť ich význam a vytvárať verše s novým zmyslom, tvoriť nezmyselnú báseň, rým básne Tvoríť a používať slová s predponami a príponami, logicky zoraďovať výrazy, pracovať so slovníkmi a slovnou zásobou Využívať gramatické kategórie podstatných mien, prepojenie SJ a Lit., čítanie s porozumením Skúmať vlastné asociácie, identifikovať sa s predmetom, rozvíjať myšlienkové postupy Žánre ľudovej slovesnosti- rozprávka, pieseň...spájať staré s novým, tradičné s moderným</p>	<p>Žiak vie napísať báseň podľa fantázie, tvoriť a použiť um. prostriedky v básni, rozmýšľa o život. hodnotách Pokúša sa napísať báseň nonsensu, krátke básnické formy-cinquain, akrostich, napísal báseň alebo minipoviedku. Tvorí odvodené slová, prezentuje svoje dielo Vytvára vlastnú verziu textu známej piesne alebo básne, dopĺňa vety podľa významu, napíše kolektívnu báseň na základe asociácií, tvorí uspávanky, zbojníckej piesne, pranostiky apod. podľa príbehu - váži si ľud.slov.</p>

<p>Hra so slovom - próza</p> <p>10 hodín</p>	<p><i>Dotvorenie záveru</i> <i>Rozprávková dielňa</i> <i>Čo dnes dokazuje vodník?</i> <i>Nie je oko ako oko</i> <i>Viacvýznamové slová</i> <i>Príbeh zvukov /hudby, tónov/</i> <i>Zmyslové vnímanie</i> <i>Pomiešané literárne postavy</i> <i>Rande Popolušky s Terminátorom</i> <i>Moderná rozprávka</i> <i>Obrazyrozprávajú</i> <i>To je moja vec</i> <i>Ešte žijú pranostiky?</i></p>	<p><i>Žiak sa má oboznámiť s osnovou, písaním príbehu – kompozíciou rozprávky, písaním minirozprávky, dotvorením záveru prečítanej rozprávky/ Má vedieť hlavné znaky rozprávky, rozprávaci slohový postup, vyjadriť svoje názory a pocity</i> <i>Pracovať so slovom a jeho významom, so slovníkmi, synonymami, antonymami. Pozorovať a zmyslovo vnímať zvuky vo svojom okolí, tvoriť príbeh motivovaný zvukmi, obrazné pomenovania</i> <i>Interpretovať obsah známych literárnych diel, charakterizovať postavy, písať príbehy. Rozprávať o kompozícii, verbalizovať obrazový materiál, zamyslieť sa nad významom predmetov v našom živote, rozvíjať empatie-list predmetu svojmu majiteľovi</i> <i>Vypestovať si vzťah k ľudovej slovesnosti, pozorovať život okolo seba, pracovať v skupine</i></p>	<p><i>Žiak píše príbeh, vie čo je rozprávanie, časová postupnosť, hlavná a vedľajšie postavy, vyjadruje svoj názor, napíše modernú rozprávku, využíva prvky humoru a originalitu pracuje so slovníkom a i.lit., tvorí básne, bájky, príbehy p.fantázie, používa viacvýznamové slová v pís. a hov.reči, vytvára príbeh podľa fantázie na základe zvukov al. hudby, ilustruje ho , vyjadruje svoje pocity, napíše príbeh s vymenenými lit. postavami, rozvíja si originalitu a fantáziu, ilustruje príbeh, píše text do kresby predmetu, list, reflexiu o hodnotách v živote človeka, zostavuje kalendár moderných pranostík</i></p>
<p>Hra bez slov</p> <p>Dramatizácia</p> <p>7 hodín</p>	<p><i>Dramatizácia literárneho textu – podľa výberu učiteľa alebo žiaka</i> <i>Divadielko našimi očami</i></p>	<p><i>Žiak sa má pokúsiť napísať scenár, nacvičiť krátku scénu a predviesť spolužiakom, verejne vystupovať a vcítiť sa do divadelnej úlohy, vystupovať pred publikom</i></p>	<p><i>Žiak skúša napísať scenár, nacvičiť krátku scénu a predvádza ju spolužiakom, verejne vystupuje a vie sa vcítiť sa do divadelnej úlohy, vystupovať pred publikom</i></p>
<p>Voľné písanie</p> <p>6 hodín</p>		<p><i>Žiak pomocou voľného písania vie aktivizovať uvažovanie, súčasne zapájať proces myslenia i písania, vie dostať myšlienky na papier, lepšie si zapamätať. Využívaním voľného písania sa učí systematickejšie pracovať, byť dôslednejší.</i></p>	<p><i>Žiak myslí na ľubovlnú tému celý vymedzený čas a píše voľne všetko, čo ho k danej téme napadne. Vo vymedzenom čase stále píše. Dáva na papier všetky nové myšlienky</i></p>
<p>Písanie</p>			

<p>Malé a veľké písmená písanej abecedy podľa tvarových skupín</p> <p>13 hodín</p>	<p>Abeceda, slabikotvorné hlásky, samohlásky, spoluhlásky, dvojhásky</p>	<p>Žiak vie písať písanou latinkou, má si osvojiť a upevniť písmo. Položiť základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestovať si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Má si zautomatizovať písací pohyb, t. j. schopnosť správne písať písmená a ich spoje.</p>	<p>Žiak píše písanou latinkou, osvojuje si a upevňuje písmo, čitateľný, primerane rýchly, úhľadný rukopis a pestuje si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Zautomatizováva si písací pohyb.</p>
<p>Písanie krátkych jednoduchých viet</p> <p>10 hodín</p>	<p>Vety opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie, oznamovacie</p>	<p>Žiak má vedieť písať vety, osvojiť si a upevniť ich pravopis. Položiť základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestovať si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Má si zautomatizovať písací pohyb, t. j. schopnosť správne písať vety.</p>	<p>Žiak píše vety, osvojuje si a upevňuje ich pravopis. Píše čitateľne, primerane rýchle, úhľadne, pestuje si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Zautomatizuje si písací pohyb, správne písal vety.</p>
<p>Písanie vlastných mien osôb, miest</p> <p>10 hodín</p>	<p>Morfológia Vlastné podstatné mená</p>	<p>Žiak sa má oboznámiť s písaním vlastných mien, najbližších obcí a miest má sa informatívne oboznámiť s pravopisom mien len v súvislosti s učivom slohu - list. Položiť základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vypestovať si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu.</p>	<p>Žiak sa oboznamuje s písaním vlastných mien, mien najbližších obcí a miest informatívne sa oboznamuje s pravopisom mien len v súvislosti s učivom slohu - list. Získava základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a pestuje si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu.</p>

Slovenský jazyk a literatúra (čítanie a literatúra)		
	Pojmy	
Tematické osnovanie založené na otvorenom a odlišnom pohľade na svet a jeho zobrazenie. 17h Formálne obsah možno organizovať podľa ročných období. Ústrednými témami sú sloboda, priateľstvo, zodpovednosť, ohľaduplnosť, obet', odmena, porozumenie, láska, nenávisť, súcit, ľudskosť	Poézia Próza Verš Odsek Ľudová slovesnosť. Pranostika Ľudová rozprávka Prirovnanie Autorská rozprávka Hlavná postava Vedľajšia postava	<p>Žiak vie zvládnuť techniku čítania a porozumenia prečítaného textu. .</p> <p>Vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice.</p> <p>Má poznať niektorých významných detských autorov.</p> <p>Vie porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo vie povedať jej obsah.</p> <p>Žiak vie rozoznať poéziu od prózy.</p> <p>Vie v literárnom texte identifikovať verš.</p> <p>V prozaickom útvare má rozoznať odseky.</p> <p>Žiak vie, čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Má poznať pranostiku. Svojimi slovami ju vie charakterizovať. Vie vyhľadať pranostiku a niektoré najznámejšie si aj zapamätá a vie ich povedať.</p> <p>Ovláda pojem ľudová rozprávka, vie ju rozlíšiť od autorskej rozprávky.</p> <p>V texte vie vyhľadať prirovnanie,</p> <p>Žiak pozná pojem autorská rozprávka. Pozná rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Vie prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky.</p> <p>Pozná členenie textu rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ.</p> <p>Pozná hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.</p> <p>Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo. Vie vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke. Vie povedať výchovný cieľ príslovia. Žiak má spoznávať frazémy v krátkych literárnych útvaroch, následne ich vie použiť v praxi.</p> <p>Žiak vie čo je povesť. Vie, že existuje viac druhov povesti. Vie v povesti určiť hlavnú myšlienku. Po vypočutí textu vie sformulovať vlastnú reakciu na text. Vie vytvoriť krátke otázky k textu.</p> <p>Žiak sa pokúsi napísať krátky príbeh (povešť) sám.</p>
Žánre ľudovej slovesnosti 19	Príslovie Porekadlo	<p>Žiak zvláda techniku čítania a porozumenia prečítaného textu. Vie vymenovať knihy pre deti a mládež.</p> <p>Pozná niektorých významných detských autorov. Porozpráva krátky dej z prečítanej knihy, povie jej obsah.</p> <p>Rozozná poéziu od prózy.</p> <p>V literárnom texte identifikuje verš.</p> <p>V prozaickom útvare rozoznáva odseky.</p> <p>Žiak vie, čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Poznáva pranostiku. Svojimi slovami ju charakterizuje. Vyhľadáva pranostiku a niektoré najznámejšie si zapamätá.</p> <p>Ovláda pojem ľudová rozprávka, rozlíši ju od autorskej rozprávky.</p> <p>V texte vyhľadáva prirovnanie,</p> <p>Žiak pozná pojem autorská rozprávka, vie rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Prakticky nachádza príklady autorskej rozprávky.</p> <p>Člení texty rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ.</p> <p>Rozlíši hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.</p> <p>Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo, vyhľadáva príslovia a porekadlá v čítanke. Žiak vie čo je povesť, pozná viac druhov povesti. V povesti určí hlavnú myšlienku. Po vypočutí textu sformuluje vlastnú reakciu na text.</p> <p>Tvorí krátke otázky k textu.</p> <p>Žiak sa pokúsi napísať krátky príbeh (povešť) sám.</p>
Prírodná a reflexívna lyrika, obrázky zo života detí, bájky a texty piesní 18h	Povesť Hlavná myšlienka	
Žánre umelecko – náučnej literatúry 17h		
Príbehy zo života detí od Slov. a svet. autorov. 20h		
Divadelná, filmová a rozhlasová tvorba pre deti 8h		

IV. ročník

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Delenie hlások Abeceda Slovné druhy Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z, Príbuzné slová 9h	Žiak si má utvrdiť vedomosti a zručnosti z učiva abeceda a delenie hlások. Má si postupne osvojiť pravopis už v prebratých vybraných slovách a nacvičiť v nových vybraných a odvodených slovách. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch. Žiak vie vymenovať vybrané slová po jednotlivých ob. Spoluhláskach okrem f. Žiak vie zoradiť slová podľa abecedy, v slovníku vie vyhľadať slová podľa abecedy Poznatky s abecedou vie využívať v praxi	Žiak si zopakuje učivo abeceda, delenie hlások, osvojí si pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Správne uplatňuje pravopis v príbuzných slovách. Naučí sa nové vybrané slová a príbuzné slová. Vybrané slová používa nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch. Kooperuje pri práci v skupine a rieši jednoduché úlohy zamerané na pravopis vo vybraných slovách. Žiak ovláda spamäti vybrané slová.
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske 15h	Žiak má získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov. Využitie pravopisu vybraných slov pri tvorbe umeleckého a vecného textu, v rôznych komunikačných situáciách.	Žiak získa pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných a významovo príbuzných slov. Rozšíri si pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov. Využíva pravopis vybraných slov pri tvorbe umeleckého a vecného textu, v rôznych komunikačných situáciách.
Lexikológia	Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony 8h	Žiak má vedieť rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vedieť tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn, identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Má poznať význam nových slov a používať ich vo vetách, v textoch. Žiak má učivo o predponách explicitne používať v slohových útvaroch a rozširovať si slovnú zásobu.	Žiak rozdeľuje slová na predponu a slovotvorný základ. Tvorí nové slová prostredníctvom rôznych predpôn, identifikuje slabičné a neslabičné predpony, pozná význam nových slov a používa ich vo vetách, v textoch. Učivo o predponách používa v slohových útvaroch a rozširuje si slovnú zásobu.
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov 12h	Žiak vie: rozlišovať v texte znelé a neznelé spoluhlásky, počúvať, správne vyslovovať a písať ich. Má ovládať ich pravopis na konci, v strede a na hranici dvoch slov. Vie ich vymenovať. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise vie spoluhlásky zapisovať bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak vie používať nie len teoreticky ale aj prakticky. Vie vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.	Žiak: rozlišuje v texte znelé a neznelé spoluhlásky, správne vyslovuje a píše ich. Ovláda ich pravopis na konci, v strede a na hranici dvoch slov, vymenuje ich. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise zapisuje spoluhlásky bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak používa teoreticky ale aj prakticky. Vie vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.

Zvuková stránka jazyka a pravopis	Priama reč Uvádzacia veta Bodkočiarka Úvodzovky 5h	Žiak má vedieť identifikovať priamu reč v texte, rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči, prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Žiak má správne používať interpunkčné znamienka v priamej reči, rozozná priamu reč v hovorenom slove.	Žiak identifikuje priamu reč v texte, rozlíši uvádzaciu vetu od priamej reči, používa priamu reč v písomnom prejave. Žiak správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči, rozoznáva priamu reč v hovorenom slove.
Morfológia	Ohybné slovné druhy: Podstatné mená. Všeobecné a vlastné podstatné mená, gramatické kategórie – rod, číslo, pád 11h	Žiak má vedieť zdefinovať podstatné mená, vedieť sa na ne opýtať správnou otázkou, nájsť ich v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Žiak vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, Žiak má ovládať jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatných mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo, pád.	Žiak vie zdefinovať podstatné mená, opýtať sa na ne správnou otázkou, nájsť ich v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Rozlišuje všeobecné a vlastné podstatné mená. Aplikuje poznatky o podstatných menách pri tvorbe textov pri písaní vlastných podstatných mien, osôb, zvierat, vecí, miest a obcí.. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vyskloňuje podstatné mená. Ovláda tvary podstatných mien a používa v texte. Určuje gramatické kategórie rod, číslo, pád.
Morfológia	Ohybné slovné druhy: Slovesá Prídavné mená 12h	Žiak má ovládať definíciu slovesa. Poznať funkciu sloves v texte. Vedieť ich v texte vyhľadať. Vedieť, že sloveso vo vete mení tvar. A určiť gramatické kategórie sloves – osoba, číslo, čas, neurčitok a vie slovesá vyčasovať. Žiak má vedieť zdefinovať prídavné mená, vedieť ich vyhľadať z cvičení, z textu, určiť gramatické kategórie rod, číslo, pád na základe zhody s podstatným menom.	Žiak ovláda definíciu slovesa, pozná ich funkciu v texte, vyhľadáva ich v texte. Vie, že sloveso vo vete mení tvar, určuje gramatické kategórie sloves – osoba, číslo, čas, neurčitok a časuje ich. Žiak vie zdefinovať prídavné mená, vyhľadáva ich v cvičení, v texte, určuje gramatické kategórie rod, číslo, pád na základe zhody s podstatným menom.
Morfológia	Ohybné slovné druhy: Zámená 2h	Žiak má ovládať krátku definíciu zámen. Vedieť vymenovať bežne používané zámená, vyhľadať ich v cvičeniach alebo v texte, používať ich pri komunikácii s inými osobami v slovnej aj písomnej komunikácii. Žiaci na základe vlastnej komunikácie vedieť rozdeľovať zámená, na osobné a privlastňovacie.	Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vymenuje bežne používané zámená, vyhľadáva ich v cvičeniach alebo v texte, používa ich pri komunikácii s inými osobami rozdeľuje na osobné a privlastňovacie. Vie že nahrádzajú podst. a príd. Mená.
Morfológia	Ohybné slovné druhy: Číslovky 2h	Žiak má vedieť povedať definíciu čísloviek, vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak má v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky., zapísať číslovky v obore do 100. Väčšie číslovky má vedieť zapísať číslom. Dokazuje prepísať číslom slovne vyjadrené číslovky. Vedomosti o číslovkách má využívať nielen na hodinách slovenského jazyka, ale i v predmete matematika	Žiak vie definíciu čísloviek, vyhľadá základné, radové alebo iné číslovky v cvičeniach, textoch. Žiak používa v bežnej komunikácii slovný druh – číslovky, zapisuje číslovky v obore do 100. Väčšie číslovky zapisuje číslom. Dokazuje prepísať číslom slovne vyjadrené číslovky. Vedomosti o číslovkách využíva nielen na hodinách slovenského jazyka, ale aj matematike.

Morfológia	Neohybné slovné druhy Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia 10h	Žiak má triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Poznať funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vymenovať, identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak má ovládať výslovnosť a pravopis predložiek, vedieť používať spojky, Poznať spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie, prakticky ich používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia má identifikovať v texte, poznať ich funkciu, vymenovať aspoň niektoré a použiť v hovorenom aj písomnom prejave. Má vedieť pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom na,do,v,s/so,z/zo Pravopis a výslovnosť predložiek s/so, z/zo, pravopis a výslovnosť predložiek s/so, k/ku v spojení s osobnými zámenami.	Žiak triedi slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov vymeňa ich, identifikuje v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek, používa spojky, Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie, prakticky ich používa vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia identifikuje v texte, pozná ich funkciu, vymenuje aspoň niektoré a používa v hovorenom aj písomnom prejave.
Slohová zložka 13h			
Reprodukcia	Reprodukcia prečítaného textu	Žiak dokazuje: rozprávať dej, reprodukovať prečítaný text, vie dodržať časovú postupnosť- veci ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.	Žiak porozpráva dej, zreprodukuje prečítaný text, dodržiava časovú postupnosť- veci ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.
Verbálna a neverbálna komunikácia	Umelecký a vecný text, Diskusia Názor Cielený rozhovor - Interview Plagát	Žiak dokazuje: Poznať rozdiel medzi umeleckým a vecným textom, poznať kľúčové slová a následne ich použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť. Žiak vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Má ovládať pojem diskusia. Dôraz klásť na riešenie konfliktnej situácie, vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu, poznať niektoré stratégie riešenia konfliktu. Žiak má poznať definíciu cieleného rozhovoru, poznať jeho cudzí názov – interview, skoncipovať jednoduché otázky a odpovede a zrealizovať krátke interview. Žiak vie zadefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti.	Žiak pozná rozdiel medzi umeleckým a vecným textom, pozná kľúčové slová a následne ich používa v umeleckom alebo vo vecnom texte. K textu vytvorí osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a prakticky ju zrealizuje. Postrehne vecné chyby v počúvanom texte a následne ich opravuje. Žiak diskutuje na určitú tému vybratú učiteľom /žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie na riešenie konfliktnej situácie, vyrieši primeranú konfliktnú situáciu. Žiak pozná definíciu cieleného rozhovoru, pozná jeho cudzí názov – interview, skoncipuje jednoduché otázky a zrealizuje krátke interview. Žiak zadefinuje pojem plagát. Vytvorí jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti.
Opis	Opis osoby ústne písomne, odsek, koncept	Žiak vie charakterizovať opis osoby ,opísať osobu, jej vonkajšie črty, charakterové vlastnosti, povahové črty v písomnej forme, ústnej opis má vedieť rozčleniť do odsekov	Opisuje v rámci svojich možností osobu, vie čo je odsek, člení opis na odseky. Aktívne používa slovnú zásobu a rozširuje si ju o nové slová a ich presné používanie, opis píše najskôr na koncept a potom na čistopis.
Tvorivé písanie , čitateľská gramotnosť			

<p>Hra so slovom - poézia</p> <p>8 hodín</p>	<p><i>Uletené slová. Rozfúkané slová. - Jeseň prírodná lyrika</i> <i>Umelecké prostriedky</i> <i>Hra so slovami</i> <i>Tvorenie nových slov</i> <i>Na stope slovám</i> <i>Gramatické kategórie, slov. druhy</i> <i>Prečo PREČO?</i> <i>O živote trochu inak</i> <i>Práca s textom – čítanie s porozumením</i></p>	<p><i>Žiak sa má naučiť aplikovať vedomosti o umeleckých jazykových prostriedkoch, pracovať s fantáziou, rozvíjať sa fluenciu, flexibilitu, originalitu myslenia, učiť hrať so slovami, meniť ich význam a vytvárať verše s novým zmyslom, tvoriť nezmyselnú báseň, rým básne, pracovať s vopred s pripraveným literárnym textom, ktorý je upravený, vynechané slová, určovať gramatické kategórie podstatných mien, prepojenie SJ a Lit., čítanie s porozumením</i> <i>Žiak sa učí chápať zmysel básnickej otázky a jej tvorbu, prežívať situácie, vyjadriť ich prostredníctvom zmyslov, rozvíjať čitateľskú gramotnosť, tvorivosť</i></p>	<p><i>Žiak sa pokúsi napísať báseň podľa fantázie, tvorí a používa um. prostriedky v básni, rozmýšľa o živote, hodnotách, napíše báseň nonsensu, krátke básnické formy-cinquain, akrostich, tvorí odvodené s., prezentuje svoje dielo, vytvára vlastnú verziu textu známej piesne alebo básne, dopĺňa vety podľa významu, pracuje s obrázkami a otázkami, napíše báseň o jednej životnej udalosti, pozitívnej a negatívnej v živote, rieši tvorivé úlohy, tvorí vlastný jazykový prejav,</i></p>
<p>Hra so slovom - próza</p> <p>12 hodín</p>	<p><i>Nie je oko jako oko – viacvýznamové slová</i> <i>Bájkky dnešných dní</i> <i>Bájka o lyžičke, o telefóne, ...</i> <i>Príbeh zvukov /hudby, tónov/</i> <i>Zmyslové vnímanie</i> <i>Príspevok do časopisu</i> <i>Striháme, lepíme, tvoríme</i> <i>Obrazy rozprávajú</i> <i>Čo hovoria tváre</i> <i>Príspevok do časopisu</i> <i>Stroskotanci na ostrove</i> <i>Príspevok do časopisu</i> <i>Znovu prežívaj</i> <i>Atmosféra počutého</i> <i>Práca s textom</i> <i>Šesť myslíacich klobúkov</i> <i>Naslepo</i> <i>Potápač na púšti</i> <i>Reklamátor</i> <i>Do boja so zlou náladou</i> <i>Príspevok do časopisu</i></p>	<p><i>Žiak sa má oboznámiť s osnovou, písaním príbehu – kompozíciou rozprávky, písaním minirozprávky, dotvorením záveru prečítanej rozprávky/</i> <i>Má vedieť hlavné znaky rozprávky, rozprávací slohový postup, vyjadriť svoje názory a pocity, podstatu bajok, moderná bajka, aplikovať skúsenosti odpozorované zo života</i> <i>Pozorovať a zmyslovo vnímať zvuky vo svojom okolí, tvoriť príbeh motivovaný zvukmi, obrazné pomenovania</i> <i>Pracovať s publicistickým štýlom, správou, jazykovými prostriedkami s literárnym textom, s novinami - titulok</i> <i>Rozprávať o kompozícii, verbalizovať obrazový materiál, zamyslieť sa nad významom predmetov v našom živote,</i> <i>Zamyslieť sa nad slávnymi ľuďmi, porovnávať tváre, opisovať a charakterizovať, Vyhľadávať informácií k zvolenej téme, zdravie, hudba, šport,... Popisovať spomienky zachované v myslí, práca s fotografiou</i> <i>Pozorovať a zmyslovo vnímať zvuky, vytvárať obrazné pomenovania inšpirované zvykmi</i> <i>Čítanie s porozumením ako motivácia tvorivého písania</i> <i>Žiaci sa učia vnímať problém z rôznych uhlov pohľadu, odlišovať emócie od faktov</i> <i>Verbalizácia nevizuálnych vnemov, schopnosť obrazného videnia</i> <i>Postupy pri tvorbe reklamy</i> <i>Vlastné asociácie, pocity vyjadrené slovom i obrazom.</i> <i>Publicistický štál – reklama, inzerát, správa</i></p>	<p><i>Žiak vie napísať príbeh, vie čo je rozprávanie, časová postupnosť, hlavná a vedľajšie postavy, vyjadruje svoj názor, napíše modernú rozprávku, využíva prvky humoru a originalitu pracuje so slovníkom a i.lit., tvorí básne, bajky, príbehy p.fantázie, používa viacvýznamové slová v pís. a hov.reči, vytvára príbeh podľa fantázie na základe zvukov al. hudby, ilustruje ho, vyjadruje svoje pocity, píše príbeh s vymenenými lit. postavami, rozvíja si originalitu a fantáziu, tvorí jednoduché básne z titulok novinových článkov</i> <i>- objavuje viacvýznamovosť slov</i> <i>ilustruje príbeh, píše text do kresby predmetu, list, reflexiu o hodnotách v živote človeka, zostavuje kalendár moderných pranostík</i> <i>zostavuje krátky príspevok</i> <i>- publikuje v školskom časopise, tvorí príbeh, tematiku ľubovoľnú, tvorí reklamy- napíše správu o udalosti v našej škole</i> <i>- tvorí rozprávanie s prvkami opisu, v 1.os. prít. času, priama reč</i> <i>Tvorí súvislý jazykový text, opis prostredia s prvkami rozprávania tvorí slovník vlastných výrazov našej triedy, tvorí slogany, plagáty</i></p>

Hra bez slov Dramatizácia 7 hodín	Dramatizácia literárneho textu – podľa výberu učiteľa alebo žiaka Divadielko našimi očami	Žiak sa má pokúsiť napísať scenár, nacvičiť krátku scénu a predviesť spolužiakom, verejne vystupovať a vcítiť sa do divadelnej úlohy, vystupovať pred publikom	Žiak sa pokúsi napísať scenár, nacvičiť krátku scénu a predvedie ju spolužiakom, verejne vystupuje a vcíti sa do divadelnej úlohy, vystupuje pred publikom
Voľné písanie 6 hodín		Žiak pomocou voľného písania vie aktivizovať uvažovanie, súčasne zapájať proces myslenia i písania, vie dostať myšlienky na papier, lepšie si zapamätať. Využívaním voľného písania sa učí systematickejšie pracovať, byť dôslednejší.	Žiak si napíše na papier tému, myslí na ňu celý vymedzený čas a píše voľne všetko, čo ho k danej téme napadne. Vo vymedzenom čase stále píše. Dáva na papier všetky nové myšlienky
Písanie			
	Je súčasťou všetkých zložiek SJL	Žiak má vedieť písať vety, osvojiť si a upevniť ich pravopis. Upevňovať základy čitateľného, primerane rýchleho, úhľadného rukopisu a vkusnej úpravy grafického prejavu.	Žiak píše vety, osvojuje si a upevňuje ich pravopis. Píše čitateľne, primerane rýchle, úhľadne, má vkusnú úpravu grafického prejavu.

Slovenský jazyk a literatúra (čítanie a literatúra)			
	Pojmy		
Tematické osnovanie zamerané na budovanie literárnej vzdelanosti- orientované na dedičstvo a overené hodnoty Slovenskej a setovej literatúry s ciešom dotvárať hodnotové literárne vedomie žiaka . 20h	Umelecká literatúra Divadelná hra	Žiak vie zvládnuť techniku čítania a porozumenia prečítaného textu, pojem umelecká literatúra. Vie ho odlišiť od vecnej poézie, vie že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokazuje predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz má klásť na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese.	Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry nadobúda lepšie čitateľské zručnosti Vie vymenovať knihy pre deti a mládež. Pozná niektorých významných detských autorov divadelných hier, bajok. Porozpráva krátky dej z prečítanej knihy, povie jej obsah. Rozozná poéziu od prózy. V prozaických dielach upevňuje čitateľské kompetencie zamerané najmä na čítanie s porozumením, Vyjadruje pocity, zážitky z prečítanej literatúry. Nadobúda zručnosti vo vyhľadávaní detskej literatúry – orientácia v knižnici. Talentovaní žiaci sa zúčastňujú rôznych literárnych súťaží. Zručnosti využíva pri prezentácii v rámci školskej slávnosti. Žiak ovláda pojmy divadelná hra, rozhlas , televízia , film - kino
Žánre ľudovej slovesnosti 24h	Rozhlas Televízia Film - kino	Žiak má ovládať pojem divadelná hra, vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra. Vie povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Má poznať významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier, vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov. Môže vytvoriť sám kratšiu divadelnú hru zo života detí, spoločne ju zahrať.	Dialog, kapitola, strofa, rým, bajka ,komiks , vie ich navzájom odlišiť, poznať ich charakteristické znaky, vie ich identifikovať v texte a niektoré prakticky zrealizovať.
Poézia Slovenských a svetových autorov – texty určené deťom, no aj presah do neintencionálnej literatúry(texty piesní, reflexívna lyrika 20h	Dialóg Kapitola Strofa Rým	Žiak má poznať pojem rozhlas, televízia, film (médiá), vie ich pomenovať a navzájom od seba odlišiť, poznať charakteristické znaky. Film v minulosti a dnes. Žiak vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak má poznať niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré jej sfilmované, vie sa	
Poviedky zo života detí a dospelých 22h			

<p>Divadelná, filmová a rozhlasová tvorba pre deti 13 h</p>	<p>Bájka , rozprávka, poveš'</p> <p>Komiks</p>	<p><i>primerane správať v kine.</i></p> <p><i>Žiak vie pojem dialóg, vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokazuje ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.</i></p> <p><i>Žiak má ovládať pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, strofu, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.</i></p> <p><i>Žiak má ovládať pojem bájka. Poznať text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Mal by poznať meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a tiež meno J. Záborského – nášho významného bájkara.</i></p> <p><i>Žiak má ovládať pojem komiks, odlíšiť ho od iného druhu detskej literatúry, prečítať dej komiksu, poznať postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám nakresliť komiks a napísať k nemu text.</i></p>	
--	--	---	--

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnu formou, písomnou, hádanky, doplňovačky, test, odpis, prepis textu, diktáty, päťminútovky, samostatné práce, výstupné písomné práce, texty na zisťovanie čitateľskej gramotnosti...) a prostriedky hodnotenia (klasifikácia, pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Formálne hodnotenie, na ktoré bude žiak vopred upozornený.

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (kresba, výtvarné dielo, literárne dielo, prezentácia, napísaný text, naučená báseň, čítanie....).

Keďže ide o klasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je známka, aj keď sa využíva i slovné hodnotenie.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Ústne skúšanie: odpoveď (umožňuje hodnotiť hĺbku žiakových vedomostí).

Písomné skúšanie: didaktické testy, diktáty, päťminútovky, samostatné práce, doplňovačka, písomné práce, výstupné práce.

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

V predmete **Tvorivé písanie** hodnotenie žiaka musí byť komplexné, otvorené a založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti, čo umožní žiakovi samostatnejšie využiť svoju individualitu a vlastnú tvorivosť a v konečnom dôsledku dospieť k sebahodnoteniu vlastnej účasti na procese výučby. Prevládajúcim znakom smerom k žiakovi je pozitívne hodnotenie a pravidelné oboznamovanie žiakov s výsledkami hodnotenia.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho schopností. Výkon žiaka je hodnotený vzhľadom na jeho možnosti. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa viei ohodnotiť sami, ale dokazujú ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Hodnotenie tvorivého písania si teda vo zvýšenej miere vyžaduje individuálny a diferencovaný prístup učiteľa k žiakovi.

Hodnotí sa tiež veku primerané ovládanie ortoepickej, ortografickej a pravopisnej normy (posledná sa ešte nezakladá na ucelených poznatkoch z morfológie) materinského jazyka. Zároveň sa hodnotí schopnosť reprodukovať prečítaný text, reprodukovať vlastný zážitok či rozprávanie inej osoby, vytvoriť jednoduchý, veku primeraný vlastný text. Pri hodnotení písania učiteľ zohľadňuje správne tvary písmen a primeranú výšku, správne pripojenie nasledujúceho písmena, čitateľnosť, úhľadnosť a plynulosť písania i estetizáciu zošitov. Žiaka na nedostatky upozorní, dá mu ich precvičiť na tabuľu alebo do zošita. Do príslušných zošitov žiakov učiteľ zasahuje len v malej miere, opraví žiakom chyby, no neškrťá, nezapisuje počet chýb, zapíše iba slovný komentár k zvládnutiu cvičení a úloh, prípadne svoje odporúčania k zlepšeniu výkonov žiaka.

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: ▪ žiak je iniciatívny a tvorivý vo vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ▪ žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita), ▪ žiak ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ▪ žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ▪ žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, ▪ žiak preukazuje vedomosti z oblasti SJL primerané edukačným úlohám, ▪ zrozumiteľne vyslovuje tlačené a písané písmená, prepíše tlačený text do písanej podoby, ovláda výslovnosť hlások a písmen v slovách, pozná rozdiel medzi hláskou i písmenom. ▪ Ovláda rozlišovacie znamienka, ▪ rozlíšil v texte krátke a dlhé samohlásky, dvojhásky, tvrdé a mäkké spoluhlásky, správne ich vysloví, a zvládne ich pravopis. ▪ Vytvára gramaticky správne vety. Vytvára rôzne typy otázok a odpovedí. Sformuluje želanie. ▪ V ústnom prejave aj v čítaní rozlíši melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. ▪ Sformuluje otázku k prečítanému alebo počutému textu. ▪ Porozpráva dej, zreprodukuje prečítaný text, porozpráva vlastný zážitok, príbeh podľa série obrázkov, porozpráva krátky príbeh zo života alebo z prečítaného textu ▪ Píše písanou latinkou, osvojil si a upevnil písmo, čitateľný, primerane rýchly, úhľadný rukopis a vypestoval si návyk vkusnej úpravy grafického prejavu. Zautomatizoval si písací pohyb. ▪ Osvojil si a upevnil pravopis písania viet. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti čítania a literatúry, správne a plynulo číta bez chýb, intonuje. ▪ Ovláda pravopis vybraných slov, správne uplatňuje pravopis v príbuzných slovách, ovláda pamäť vybrané slová. ▪ Zadefinuje podstatné mená, prídavné mená, slovesá, zámená, číslovky opýta sa na ne správnou otázkou, nájde ich v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Rozlíši druhy. ▪ Delí slová na predponu a slovtvorný základ. Tvorí nové slová prostredníctvom rôznych predpôn, identifikuje slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a používa ich vo vetách, v textoch. ▪ Identifikuje priamu reč v texte, rozlišuje uvádzaciu vetu od priamej reči, prakticky používa priamu reč v písomnom prejave, správne používal interpunkčné znamienka v priamej reči. ▪ Triedi slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov vymenuje ich, identifikuje v cvičeniach, v texte, ovláda výslovnosť a pravopis predložiek, používa spojky, Vie pravopis predložiek a ich správnou výslovnosť. 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka

chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, je samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa plynulo s občasnými menšími nedostatkami, v písomnej podobe sa vyjadruje správne s občasným zaváhaním. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti čítania a literatúry, správne a plynulo číta s menšími chybami, intonuje. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy výborne, nechýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, rozširuje svoju flexibilitu, osvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, nepodlieha predsudkom a stereotypom. 	
dobry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého a druhého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa plynulo s občasnými menšími nedostatkami, v písomnej podobe sa vyjadruje s pravopisnými chybami. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti čítania a literatúry na dobrej úrovni, číta s chybami, nie vždy správne intonuje. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, slabšie si osvojuje nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. ▪ Nevláda pojmy a definície z oblasti čítania a literatúry, číta s väčšími chybami, nesprávne intonuje. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy podpriemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyučovací proces. 	<p><i>používať stupeň len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu)</i></p>

SAMOTNÝ PROCES TVORBY:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

VÝSLEDNÝ PRODUKT:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň
- Ⓢ napodobňujúce kritériá (realita a ilúzia, skutočné a idealizujúce zobrazenie života, ...)

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov

a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

PREHĽAD O POČTE PÍSOMNÝCH PRÁC A DIKTÁTOV

Cvičné diktáty (neklasifikované) sa píše podľa potreby. Nemusia ísť o súvislé texty. Môžu to byť slová, slovné spojenia, samostatné vety. Kontrolné diktáty (klasifikované) sa píše po prebratí daného učiva, na ktoré je diktát zameraný. Môže ísť o súvislý text alebo o samostatné vety. V 1. ročníku sa zámerne neuvádza ani počet kontrolných diktátov, ani ich zameranie, pretože tento ročník je špecifický. Preto je v kompetencii vyučujúceho, aby objektívne zvážil, koľko kontrolných diktátov so žiakmi napíše a na čo budú zamerané. Dôležité je, aby nedošlo k predimenzovaniu počtu týchto diktátov.

DRUHY DIKTÁTOV

DIKTÁT PO ZRAKOVEJ A SLUCHOVEJ PRÍPRAVE – DIKTÁT S UPOZORNENÍM

Učiteľ napíše pred hodinou text diktátu na tabuľu (môže to byť aj text v učebnici) a graficky v ňom zvýrazní isté pravopisné javy. Žiaci text čítajú, analyzujú ho a pravopisné javy odôvodňujú (v 3. a v 4. ročníku pracujú samostatne). Po rozbore učiteľ text zakryje a diktuje ho. Po napísaní text odkryje, žiaci porovnávajú napísané s predlohou a opravujú si chyby.

Náročnejšie pre žiakov je, keď sa analýza pravopisu robí len ústne. Pripravený text učiteľ číta, žiaci ho opakujú a analyzujú pravopisné javy v každom slove.

KOMENTOVANÝ DIKTÁT

Učiteľ najprv prečíta celý text, žiaci ho pozorne počúvajú a pritom si uvedomujú pravopisné javy. Potom učiteľ diktuje text veľmi pomaly, aby žiaci mohli súbežne s písaním nahlas komentovať pravopis.

VIDENÝ (ZRAKOVÝ) DIKTÁT

Žiaci si pred napísaním smi prečítajú text, potom učiteľ text zakryje a diktuje ho.

AUTODIKTÁT

Žiaci spamäti píše text, ktorý najprv prebrali ako cvičenie po zrakovej a sluchovej príprave. Text sa naučia doma spamäti a potom ho doslova reprodukovujú. Pri kontrole diktátu hodnotíme zvlášť reprodukciu textu, zvlášť pravopisnú stránku. Ako autodiktát sú vhodné prozaické texty hodnotné obsahom i štýlom, v ktorých sa nevyskytujú dosiaľ neprebraté pravopisné javy.

VÝBEROVÝ DIKTÁT

Žiaci počúvajú text po predbežnej zrakovej a sluchovej príprave, ale zapisujú si iba slová, v ktorých je preberaný pravopisný jav. Výberové cvičenia sú veľmi efektívne, lebo umožňujú precvičovať viacero pravopisných javov súčasne. Sú náročné na pozornosť a postreh žiakov, no rýchlo spôsobujú únavu. Preto by výberové cvičenia nemali byť zbytočne dlhé.

VYSVETĽOVACÍ DIKTÁT

Diktát s výkladom (polokontrolný). Tvorí prechod medzi nácvičným a kontrolným diktátom. Zaradujeme ho na záver nácviku istého pravopisného javu. Rozbor textu sa robí zásadne po diktovaní, oprava hneď po vysvetlení pravopisných javov.

PRÍPRAVNÝ DIKTÁT

Ide o spojenie kontrolného diktátu so zrkavým. Žiaci najprv odpíšu vopred rozoberaný text a na druhý deň ho píšú ako kontrolný diktát.

VOĽNÝ DIKTÁT

Tvorí prechod k reprodukcii. Pred diktovaním učiteľ zopakuje so žiakmi pravopisné poučky, ktoré budú musieť použiť pri písaní textu. Až potom prečíta text. Po druhom prečítaní (pomaly a po častiach) žiaci píšú text bez diktovania podľa toho, ako si ho zapamätali.

TVORIVÝ DIKTÁT

Slúži ako pravopisná príprava na samostatnú slohovú prácu. Žiaci píšú príbeh podľa danej osnovy, v ktorej sú slová s pravopisnými problémami. Tieto slová musia vo svojom písanom texte použiť. Nie je to teda diktát v pravom zmysle slova, ale slohové cvičenie.

ODPISOVANIE KRÁTKEHO TEXTU

Je to druh nácvičného diktátu. Jeho zmyslom je presvedčiť žiaka o tom, aká dôležitá je pri písaní pozornosť. „Ak nedáš pozor, urobíš chybu aj tam, kde vôbec nemusíš premýšľať o tom, čo je správne.“

Učiteľ číta text po vetách. Po každej vete kladie žiakom otázku (rôzne štylizovanú): „S ktorým slovom by si si neporadil? Prečo je to pre teba ťažké? Podme si ho napísať na tabuľu...“ učiteľ pracuje výlučne iba s návrhmi žiakov. Zmyslom takejto práce je, aby si žiak zvykol okamžite reagovať na pravopisnú problematiku počutého textu. No až výsledok kontrolného diktátu ukáže, do akej miery sa pozornosť venovaná niektorým pravopisným javom vyplatila.

Ročník	Zameranie diktátov
II.	Rozlišovacie znamienka, Samohlásky krátke +dlhé+dvojhĺsky, Tvrdé spoluhlásky, Mäkké spoluhlásky, Druhy viet, Výstupný diktát
III.	Vybrané slová b, vybrané slová m, vybrané slová p, vybrané slová r, vybrané slová s, vybrané slová v,z, Výstupný diktát
IV.	Vybrané slová b,m, Vybrané slová s,v,z ,Vybrané slová p,r, Spodobovanie spoluhlások, Podstatné mená , Výstupný diktát

PREHĽAD O POČTE KONTROLNÝCH PÍ SOMNÝCH PRÁC:

- ☆ vstupná písomná práca- október
- ☆ polročná písomná práca- január
- ☆ výstupná písomná práca- jún

Vo štvrtom ročníku píšú žiaci výstupné písomné práce riaditeľské na zistenie úrovne vedomostí. Priebežné písomné práce si zostavuje triedny učiteľ.

Diktáty	Percentuálne hodnotenie
0 – 1 chyba = 1	100% - 90% =1
2 – 4 chyby = 2	89% - 75% = 2
5 – 7 chýb = 3	74% - 50% = 3
8 – 10 chýb = 4	49% - 25% =4
11 a viac = 5	24% - 0% =5

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie slovenského jazyka je úzko späté s ostatnými vyučovacími predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych jazykových návykov, napr. hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, ako aj ostatné spoločenskovedné predmety.

Vyučovanie slovenského jazyka najmä z hľadiska výberu textov je potrebné koordinovať s prvoukou, vlastivedou a prírodovedou. Správne jazykové návyky zasa uľahčujú prácu na iných vyučovacích predmetoch, skvalitňujú výchovno-vzdelávací proces ako celok.

Celkovo vyučovanie slovenského jazyka vedie k odhaľovaniu základných funkcií jazyka - funkcie komunikatívnej, kognitívnej, reprezentatívnej a estetickej. Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch.

PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDO VÁ KULTÚRA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

X. UČEBNÉ OSNOVY ANGLICKÝ JAZYK

Názov predmetu	Anglický jazyk
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Časový rozsah výučby	297 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života. V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti, je prioritnou požiadavkou pre nových členov EÚ.

Znalosť cudzieho jazyka podporuje mobilitu v európskom vzdelávacom priestore a na trhu práce, zvyšuje konkurencieschopnosť a dáva predpoklad pre vytvorenie silného ekonomického priestoru. Problematika výučby cudzích jazykov odráža potrebu vytvorenia efektívnych podmienok pre celoživotné vzdelávanie, pričom základnou filozofiou reforiem v oblasti jazykovej politiky je podporovať vznik multikultúrnej európskej spoločnosti, čo predpokladá dosiahnutie komunikačných kompetencií minimálne v dvoch cudzích jazykoch.

Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skúsenosti, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa
- otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr
- odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie
- pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu
- uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

Cieľom vyučovania anglického jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na stredne pokročilej úrovni. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje jazykové zručnosti pri hovorení, počúvaní, či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie. V čase rozvoja počítačovej techniky je písanie a čítanie v anglickom jazyku medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírené. Preto je úlohou základnej školy, umožniť žiakovi:

- získať pevné základy, na ktorých budú budovať svoje rečové zručnosti až do najvyššej možnej formy zvládnutia s dostatočným uplatnením v praxi
- získať samostatnosť v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu
- používať rôzne materiály na štúdium a vedieť pracovať so slovníkmi
- dosiahnuť prechod z reproduktívnej do produktívnej formy komunikácie

- Všeobecným cieľom je zabezpečiť dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (ďalej len SERR) v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR na konci strednej školy.
 - **základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
 - **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná **Samostatný používateľ**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň) a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),
 - **pokročilá úroveň C** nazvaná **Skúsený používateľ**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň C1** (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte) a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

PREDPOKLADY SKORÉHO VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka sa musí zabezpečiť vyučujúcimi na vysokej odbornej úrovni

- v oblasti výslovnosti (veľká schopnosť imitácie u detí)
- v oblasti používania všetkých sociálnych foriem práce (práca vo dvojici, skupinová práca, a i. - socializácia detí)
- v oblasti všetkých druhov detskej literatúry (radosť a ochota detí recitovať a dramatizovať)
- v oblasti pedagogiky primárneho stupňa, ako aj metodiky skorého vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka nebude pravidlom, ale skôr výnimkou - alternatívnou formou. Je vhodný pre deti, ktorých intelekt a osobnosť dovoľujú väčšiu záťaž. Preto je dôležité nielen pred prvým ročníkom urobiť starostlivý a citlivý výber pod dohľadom odborníkov - psychológov, metodikov a skúsených učiteľov, ale aj naďalej pozorne sledovať vývin dieťaťa, aby nedošlo k strate záujmu, k frustrácii z neúspechu a k negatívnemu postojú k cudziemu jazyku.

ŠPECIFICKÉ:

VŠEOBECNÉ

- osvojiť si elementárne vedomosti z prvého cudzieho jazyka v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma v cudzom jazyku
- získať základné poznatky o zvukovej stránke cudzieho jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti v cudzom jazyku
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa v cudzom jazyku
- viesť žiakov k presnému mysleniu v cudzom jazyku a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)
- vytvárať intelektuálne predpoklady k chápaniu iných kultúr, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií.
- vzbudzovať etické a estetické cítenie
- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,

INŠTITUCIONÁLNE

- čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v cudzom jazyku
- odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice v cudzom jazyku
- Zapamätať si písmená, slová a číslice v cudzom jazyku a vedieť ich použiť v praxi
- V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ

- *Pri nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládať analýzy slov, podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.*
- *Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a správnu výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka I, stupňa ZŠ.*
- *Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov*
- *Naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni)*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *osvojiť si a zdokonaľovať techniku a kvalitu čítania v cudzom jazyku na úrovni A 1.1 pri:*
 - hlasových a dychových cvičeniach,*
 - nácviku správnej artikulácie,*
 - nácviku správnej výslovnosti,*
 - hlasnom čítaní*
 - tichom čítaní,*
 - správnom a plynulom čítaní,*
 - uvedomenom čítaní,*
 - výberovom čítaní,*
 - nácviku rôznych spôsobov čítania,*
- *počúvať a čítať základné frázy v cudzom jazyku,*
- *reprodukovať krátky text v cudzom jazyku (verná, voľná, výberová reprodukcia,...),*
- *neverbálne reprodukovať - kresba, pantomimická hra,*
- *analyzovať dej, konanie postáv, rozprávač...,*
- *pracovať s ilustráciou, komiksom,*
- *uplatňovať tvorivú dramatikú,*
- *sledovať literárne dielo vo filme, televízii, videu, rozhlase v cudzom jazyku ...,*
- *používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,*
- *vedieť predstaviť seba a iných,*
- *porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,*
- *jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,*
- *dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.*
- *používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,*
- *získať základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,*
- *ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,*
- *odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,*
- *identifikovať známe slová,*
- *identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,*
- *porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,*
- *porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,*
- *porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,*

- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

AFEKTÍVNE

- Vedieť zaujať vlastný postoj k literárnej postave /kladný, záporný vzťah/
- vedieť posúdiť čitateľský prejav pri hlasnom a plynulom čítaní spolužiaka, pri grafickom prejave
- byť sebakritický pri svojom čitateľskom výkone, grafickom prejave
- uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii verbálnej a neverbálnej
- akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis
- dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri grafickom prejave
- vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa
- používať vhodnú slovnú zásobu pri komunikácii
- dodržiavaním základných parametrov písma vytvárať estetický grafický prejav
- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľadupnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba.

PSYCHOMOTORICKÉ

- použiť moderné technológie/ dig. fotoaparát, PC/
- spracovať získaný materiál na IKT
- napísať jednoduchý list, pohľadnicu, plagát, reklamu, vizitku v cudzom jazyku
- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,
- ospravedlniť sa,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov
- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,

- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- pracovať podľa jednoduchých pokynov k práci na vyučovacej hodine,
- pracovať s jednoduchými pokynmi,
- chápať jednoduchým otázkam na známe témy, odpovedať na ne,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.
- identifikovať hlásky,
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Vo vyučovacom predmete ANJ využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

Spôsobilosti a funkcie komunikácie stanovené **pre úroveň A1 až B2** podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky uvádza nasledujúca tabuľka.

V rámci primárneho vzdelávania sa v cudzích jazykoch rozvíjajú iba spôsobilosti a funkcie špecifikované v časti obsahový štandard, v súlade s výkonovým štandardom v cudzom jazyku pre žiakov mladšieho školského veku.

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jazykovej úrovni A 1.1,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- reprodukovat' a interpretovat' jednoduchý prečítaný alebo vypočítaný text v cudzom jazyku,
- štylizovat' informačné útvary (inzerát, oznam, plagát, vizitka), vyplňovat' formuláre (pohľadnica) v cudzom jazyku
- orientovat' sa, získavat', rozumieť a aplikovat' rôzne jednoduché informácie v cudzom jazyku, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vedieť prijímať a tvoriť jednoduchý text v cudzom jazyku, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom,
- rozlišovat' rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v textoch cudzom jazyku ,
- uplatňovat' ústretovú komunikáciu v cudzom jazyku pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom jednoduchých textov v cudzom jazyku a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- sprostredkovat'jednoduché informácie v cudzom jazyku vhodným spôsobom, aby každý každému porozumel,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

1. <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	<p>Úpútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie</p>
2. <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	<p>Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť</p>
3. <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	<p>Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)</p>
4. <i>Vyjadriť svoj názor</i>	<p>Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas</p>
5. <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	<p>Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</p>
6. <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	<p>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</p>
7. <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	<p>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
8. <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
9. <i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i>	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
10. <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</p>
11. <i>Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz Sľúbiť</p>
12. <i>Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</i>	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>
13. <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
14. <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</p>

	<i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</i> <i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i> <i>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</i> <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<i>Varovať pred niekým/niečím</i> <i>Poradiť</i> <i>Dodať odvalu/ Podporiť</i> <i>Adresovať niekomu svoje želanie</i>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<i>Spomenúť si na niečo/nieкого</i> <i>Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol</i> <i>Pripomenúť</i> <i>Kondolovať</i> <i>Gratulovať</i>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<i>Predstaviť nieкого</i> <i>Predstaviť sa</i> <i>Reagovať na predstavenie nieкого</i> <i>Privítať</i>
18. Viesť korešpondenciu	<i>Viesť korešpondenciu</i> <i>Začať list</i> <i>Ukončiť list</i>
19. Telefonovať	<i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<i>Začať rozhovor</i> <i>Ujať sa slova v rozhovore</i> <i>Vypýtať si slovo</i> <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i> <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<i>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</i> <i>Oboznámiť s obsahom/osnovou</i> <i>Rozviesť tému a osnovu</i> <i>Prejsť z jedného bodu na iný</i> <i>Ukončiť svoj výklad</i>
22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	<i>Podčiarknuť / dať do pozornosti</i> <i>Odbočiť od témy (digresia)</i> <i>Vrátiť sa k pôvodnej téme</i> <i>Uviesť príklad</i> <i>Citovať</i> <i>Parafrázovať</i>
23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať	<i>Navrhnuť novú tému / nové body diskusie</i> <i>Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie</i> <i>Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie</i>
24. Presvedčiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	<i>Presvedčiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i> <i>Presvedčiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i> <i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia</i> <i>Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo</i> <i>Hľadať slovo/vetu</i> <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>
25. Porozprávať niečo	<i>Rozprávať príbeh</i> <i>Začať príbeh, historku, anekdotu</i> <i>Zhrnúť príbeh, historku</i>

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti v oblasti výučby cudzích jazykov,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách anglického jazyka,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,

- *primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,*
- *pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,*
- *samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,*
- *určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení cudzích jazykov, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,*
- *stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,*
- *plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,*
- *overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,*
- *prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,*

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *na odstránenie problémov vo vyučovaní cudzieho jazyka využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné jazykové pravidlá,*
- *získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti cudzieho jazyka ,*
- *zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre vyučovanie cudzieho jazyka najdôležitejšie,*
- *vedieť vybrať vhodné slovíčka a využívať ich pri komunikácii,*
- *poskytovať ľuďom jednoduché informácie v cudzom jazyku (oznamovanie, rozprávanie, vyučovanie),*
- *spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti v cudzom jazyku, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,*
- *využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave*
- *pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri uplatňovaní pravopisných javov v praxi myslieť systémovo a komplexne aj v cudzom jazyku,*
- *pri skupinovej a samostatnej práci v cudzom jazyku rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu jazykovému vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,*
- *sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom jazykovom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov na vyučovaní anglického jazyka a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,*
- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní anglického jazyka,*
- *komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie v cudzom jazyku,*

- *evidovať, triediť a uchovávať informácie z jazykového vyučovania tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *uvedomiť si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*
- *uvedomiť si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete slovenský jazyk a literatúra,*
- *byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problému, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých - sloh, dramatizácia,*
- *uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,*
- *uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/*
- *podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách*

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ si **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Práca vo dvojici (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy),
- **metódy:**
 - *slovné- vysvetľovanie, popis, názorné- demonstrácia, pozorovanie,*
 - *praktické- projekčná činnosť, praktické prezentácie, didaktické hry, práca s CD, internetom,*
 - *motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry*
 - *expozičné: vysvetľovanie, prednášky, prezentácia, práca s ukázkami*
 - *fixačné: skupinová diskusia, diskusia,*

POČÚVANIE S POROZUMENÍM A ÚSTNY PREJAV AKO PRIMÁRNA ČINNOSŤ

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnéj zásoby a komunikačných kompetencií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: počúvanie ako jazykový vzor a zdroj jazykových prostriedkov a produktívne činnosti, ústny prejav, v ktorom dôležitú úlohu zohráva

reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby žiaci musia veľa počúvať. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa by mala byť sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), mala by byť motivujúca, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov sa na tomto stupni realizuje väčšinou imitatívnou formou (opakovanie jazykových štruktúr, alebo len jednotlivých slov).

ZAČIATKY ČÍTANIA A PÍSANIA

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby, ktorú si žiaci osvojili prostredníctvom počúvania. Nácvik čítania s porozumením má byť odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety.

V počiatočnej fáze čítania žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili (rozumejú im po vypočutí, vedú ich vyslovovať, poznajú ich konkrétny význam). V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou / hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiak ho číta s naučenou správnu výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet.

Žiaci začínajú písať po nácviku čítania slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a jednoduchých viet pracujú žiaci pomocou modelového textu. Nácvik čítania a písania v cudzom jazyku musí byť veku primeraný a postupný, čo sa týka obsahu aj nárokov na žiaka.

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot

vizuálne: internet

audiovizuálne: DVD, videozáznam

kombinované: multimédia

Odborná literatúra:

Učebnice anglického jazyka,

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor, digitálny fotoaparát, externá mechanika, skener, USB kľúč, pripojenie na internet, mobil, kamera, video, TV,

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Formatívne hodnotenie v skorom vyučovaní anglického jazyka sa

- má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť (predpísanými) známkami
- majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa
- má učiteľ viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).

Keďže ide o neklasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je slovné hodnotenie.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

OBSAH HODNOTENIA

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také,

ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Žiacke prehovory v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšú vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

SPÔSOBY HODNOTENIA:

Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou: ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).

Hodnotenie spolužiakmi: má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.

Sebahodnotenie: rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty, výsledky testov a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Skúšanie pomocou edukačných CD: program automaticky vyhodnocuje prácu žiaka a vyberá vždy pozitívne slovesá, hoci žiak urobí chybu.

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

ŠVP umožňuje aktuálne reagovať na výchovno-vzdelávací proces. S tým súvisí aj výber medzipredmetových vzťahov a prierezových tém na tému vyučovacej hodiny, zloženie žiakov v triede, aktuálnej situácie. ŠVP umožňuje pružne reagovať a tvorivo vyberať medzipredmetové vzťahy a prierezové témy priamo vo výučbe. Konkrétne prierezové témy a medzipredmetové vzťahy sú uvedené v tematických výchovno – vzdelávacích plánoch.

Vyučovanie anglického jazyka je úzko späté s ostatnými vyučovacimi predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych jazykových návykov, napr. hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, ako aj ostatné spoločenskovedné predmety.

Vyučovanie anglického jazyka najmä z hľadiska výberu textov je potrebné koordinovať s prvoukou, vlastivedou a prírodovedou. Správne jazykové návyky zasa uľahčujú prácu na iných vyučovacích predmetoch, skvalitňujú výchovno-vzdelávací proces ako celok.

Celkovo vyučovanie anglického jazyka vedie k odhaľovaniu základných funkcií jazyka - funkcie komunikatívnej, kognitívnej, reprezentatívnej a estetickej. Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tematických výchovno- vzdelávacích plánoch.

PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

<i>ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA</i>
<i>MEDIÁLNA VÝCHOVA</i>
<i>MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA</i>
<i>DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE</i>
<i>OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA</i>
<i>REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA</i>
<i>TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI</i>

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	0	0	99	99	198
ŠkVP	33	66	0	0	99
Spolu	33	66	99	99	297

I.ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>RODINA A SPOLOČ- NOST</p> <p>11 h</p>	<p>I. Toto som ja Pozdravy</p> <p>II. Osobné údaje (reprezentovanie farieb, obrázkov)</p> <p>III. Rodina a vzťahy Pomrnovanie členov domácnosti, číslovky 1-10</p>	<p>Zistiť úroveň nadobudnutých vedomostí, zručností a schopností, žiak má: zaspievať a opakovať si dané piesne z MŠ. Žiak sa má naučiť frázu, „ Ako sa voláš?“, žiak má: aktívne odpovedať na otázku „Ako sa voláš?“, Má vedieť vyjadriť vlastné názory a pocity, realizovať výslovnosť podľa učiteľa, žiak má mať proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a artikulačné schopnosti : žiak má mať veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností. Žiak má mať rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie. Žiak má efektívne pracovať ako člen skupiny. Porozumieť jednotlivým pokynom: sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher! Rozvíjať u žiakov pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu. Zdôrazňovať význam kladných interpersonálnych vzťahov medzi súrodencami – empatiu.</p>	<p>Žiak vie a ovláda pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno svojho spolužiaka. Pozná a pomenúva veci okolo nás, ich farbu a počet. Vie vyjadriť vzťah k rodinným príslušníkom. Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu. Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It 's Is it ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor. Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one chair, blue pen, Vie počítať do 20. Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don 't like)</p>
<p>ČLOVEK A PRÍRODA</p> <p>6 h</p>	<p>Domáce zvieratká pomenovanie domácich miláčikov</p> <p>Moje hračky jednoduchá slovná zásoba</p>	<p>Rozvíjať kladný vzťah ku svojim hračkám. Starostlivosť o ne. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti. Rozvíjať empatiu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať žiaka po stránke sociálnej a osobnostnej. Rozvíjať komunikačné zručnosti. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať pozitívny vzťah ku športovaniu. Rozvíjať správnu životosprávu. Ochrana života a zdravia.</p>	<p>V začiatočnej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbou: I like/ I don 't like. Žiak vie pomenovať ročné obdobia. Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on. Reaguje na otázku: What's the time please? Žiak vie charakterizovať počasie (It 's sunny) a objekty na oblohe (sun, moon, sky, star). Žiak vie pomenovať hračky (train, car, doll, horse...). Vie reagovať na otázku a vyjadriť vzťah: Do you like car? Yes, I like. No, I don 't like.</p>
<p>DOMOV A BÝVANIE</p> <p>10 h</p>	<p>Dom a jeho časti Jednoduchá slovná zásoba a pomenovanie izieb domu</p> <p>Predmety nachádzajúce sa vdome pomenovanie predmetov vdome</p>	<p>Rozvíjať u žiaka prezentačné zručnosti. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti ku svojmu okoliu.</p>	<p>Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun). Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza. Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú.</p>
<p>LUDSKÉ TELO A STAROSTLIVOSŤ</p> <p>6 H</p>	<p>Časti tela slovná zásoba Časti hlavy pomenovanie častí hlavy a starostlivosť o svoje zdravie</p>	<p>Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Rozvíjať u žiaka aktivitu.</p>	<p>Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách. Vie charakterizovať svoje telo: I 'm big. I 'm small. Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I 'm sad. I 'm happy. Žiak vie spievať pieseň Head and Shoulders.</p>

II. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
RODINA A SPOLOČNOSŤ 8 h	I. Základné informácie Pozdravy II. Osobné údaje (reprezentovanie farieb, obrázkov) III. Rodina a vzťahy Pomrnovanie členov domácnosti, číslovky do 100	Žiak sa má naučiť frázu „Ako sa voláš?“, žiak má: aktívne odpovedať na otázku „Ako sa voláš?“, Má vedieť vyjadriť vlastné názory a pocity, realizovať výslovnosť podľa učiteľa, žiak má mať proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a artikulačné schopnosti : žiak má mať veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností. Žiak má mať rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie. Žiak má efektívne pracovať ako člen skupiny. Porozumieť jednotlivým pokynom: sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher! Rozvíjať u žiakov pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu. Zdôrazňovať význam kladných interpersonálnych vzťahov medzi súrodencami – empatiu.	Žiak vie a ovláda pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno svojho spolužiaka. Pozná a pomenúva veci okolo nás, ich farbu a počet. Vie vyjadriť vzťah k rodinným príslušníkom. Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu. Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It 's Is it ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor. Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one chair, blue pen, Vie počítať do 20. Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don't like)
ČLOVEK A PRÍRODA 8 h	Domáce zvieratká Zvieratá žijúce na farme Pomenovanie zvierat Zvieratá žijúce v ZOO Pomenovanie zvierat jednoduchá slovná zásoba, jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď	Rozvíjať kladný vzťah ku svojim hračkám. Starostlivosť o ne. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti. Rozvíjať empatiu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať žiaka po stránke sociálnej a osobnostnej. Rozvíjať komunikačné zručnosti. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať pozitívny vzťah ku športovaniu. Rozvíjať správnu životosprávu. Ochrana života a zdravia. Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo.. Žiak vie určiť	V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie ich pomenovať. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbou: I like/ I don't like. Žiak vie pomenovať ročné obdobia. Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on. Žiak vie určiť čas – celé hodiny. Reaguje na otázku: What's the time please? Žiak vie charakterizovať počasie (It's sunny) a objekty na oblohe (sun, moon, sky, star). Žiak vie pomenovať hračky (train, car, doll, horse...). Vie reagovať na otázku a vyjadriť vzťah: Do you like car? Yes, I like. No, I don't like. Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo.. Žiak vie určiť miesto, kde zvieratká žijú.
DOMOV A BÝVANIE 8 h	Dom a jeho časti Jednoduchá slovná zásoba a pomenovanie izieb domu Predmety nachádzajúce sa v dome pomenovanie predmetov v dome jednoduchá slovná zásoba	Rozvíjať u žiaka prezentačné zručnosti. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti ku svojmu okoliu.	Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun). Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza. Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú.

LUDSKÉ TELO A STAROSTLIV OSŤ 6h	Ludskét telo Fyzické charakteristiky	Pomenovaní ečastí tela, jednoduché rozkazyt, reakcia na otázky na informácie, kladenie jednoduchých otázok týkajúcich sa témy ako reakcia na získanú informáciu Hygiena a starostlivosť o naše telo Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Rozvíjať u žiaka aktivitu.	Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách. Vie charakterizovať svoje telo: I'm big. I'm small. Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I'm sad. I'm happy. Žiak vie spievať pieseň Head and Shoulders. Žiak vie pomenovať časti tela, tváre. Žiak vie cvičiť podľa pokynov. Vie dávať pokyny k cvičeniu. Žiak vie opísať svoj zovňajšok
VZDELÁVA NIE 8 h	Škola jej zariadenie Pomenovanie častí školy, škola a okolie Učebné predmety, vymenovanie učebných predmetov, pomenovanie vzťahov	Žiak postupne rozumie jednoduchým pokynom, ktoré zadáva učiteľ (sit down, stand up, ...), vie sa pozdraviť a nadviazať kontakt (Hello! My name is...), pýtať sa na meno (What is your name?), vie pomenovať základné veci okolo seba (hračky a iné predmety formou It is ... , otázka Is it... ?), vie pomenovať izby a nábytok, vie pomenovať dopravné prostriedky, budovy, sa vie pýtať na veci (What is this?),	Žiak vie vymenovať niektoré zdravé a nezdravé jedlá a vyjadriť k nim vzťah (like/don't like), vie vymenovať časti oblečenia a povedať, čo ma oblečené (odpočúvaný prítomný priebehový čas: I'm wearing...), vie spievať jednoduché anglické pesničky, ovláda jednoduché anglické rýmovačky (Head and shoulders..., January, February, Happy birthday to you..., We wish you a Merry Christmas, Jingle bells, atd., Four seasons), chápe obsah týchto piesní a rýmovačiek, vie imitovať správnu výslovnosť učiteľa, vie zopakovať slová a jednoduché vety, vie s výraznou pomocou učiteľa dotvoriť otázky a odpovede.
VOĽNÝ ČAS A ZÁLUBY 9h	Záľuby čo mám rád, čo sa mi páči, záľuby hobby, jednotlivé vzťahy k nim, ako trávim svoj voľný čas	Žiak vie pomenovať aktivity a činnosti, ktoré dokáže alebo nedokáže vykonávať. Vie rozprávať o svojom dennom režime.	V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Prítom majú u začiatkovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - hot dog, desk, pen atd.).
STRAVOVAN IE 12 h	Zdravé stravovanie Jedlá	Žiak má vedieť pomenovať jedlo, prečo sa treba zdravo stravovať, čo mám rád, zásady správneho stravovania a stolovania, vymenovanie mojich obľúbených jedál, jednotlivé kuchyne podľa národností. Jednotlivé farby a tvary jedla, vedieť byť slušný.	Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar. vie pomenovať jedlá a popísať stolovanie vie charakterizovať čo má rád. pozná pomenovanie jednotlivých aktivít a činností, vie rozprávať o svojom dennom režime, vie vyjadriť svoje schopnosti (can/ can't),
MULTIKULT UNA SPOLOČNO SŤ 3H	Cudzíe jazyky Vymenovanie nejpoužívanějších jazykov a ich kultú Rodinné sviatky Vymenovanie rodinných sviatkov, čo je pre ne typické	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku, vie porovnať sviatky. Žiak vie spievať jednoduché vianočné piesne. Vie vyrobiť anglický vianočný pozdrav. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas and Happy New Year.	Žiak vie vyznať mamke svoju lásku básňou. Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety. Vie spievať pieseň Happy birthday! Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať ockovi svoju lásku: I love, my Dad. Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.

ŠPORT 5h	Druhy športu Zimné letné aké poznám druhy športov a ich jednoduchá charakteristika Individuálne a kolektívne jednotlivé športy, umietnenie hry	Žiak má vedieť pomenovať druhy športu a ich rozlíšenie. Kolektívne hry chlapčenské a dievčenské. Charakterizovanie zaradenia do športových hier, vedieť vysvetliť rozdiel kolektívnych a jednotlivých športov.	žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo vie vyhľadať informáciu o športe a vie na dnú tému reagovať
--------------------	---	--	--

<h2 style="color: #4F81BD;">III. ROČNÍK</h2>			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
RODINA A SPOLOČNOSŤ 10 h	I. Základné informácie Pozdravy II. Osobné údaje (reprezentovanie farieb, obrázkov) III. Rodina a vzťahy Pomrnovanie členov domácnosti ,číslovky do 100	Žiak sa má naučiť frázu,, Ako sa voláš?,, žiak má: aktívne odpovedať na otázku „Ako sa voláš?,, Má vedieť vyjadriť vlastné názory a pocity, realizovať výslovnosť podľa učiteľa, žiak má mať proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a artikulačné schopnosti : žiak má mať veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností. Žiak má mať rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie. Žiak má efektívne pracovať ako člen skupiny. Porozumieť jednotlivým pokynom: sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher! Rozvíjať u žiakov pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu. Zdôrazňovať význam kladných interpersonálnych vzťahov medzi súrodencami – empatiu.	Žiak vie a ovláda pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno svojho spolužiaka. Pozná a pomenúva veci okolo nás, ich farbu a počet. Vie vyjadriť vzťah k rodinným príslušníkom. Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu. Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It 's Is it ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor. Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one chair, blue pen, Vie počítať do 20. Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don't like
ČLOVEK A PRÍRODA 8 h	Domáce zvieratká pomenovanie, rozširovanie si slovnej zásoby Zvieratá žijúce na farme Zvieratá žijúce v ZOO	Rozvíjať kladný vzťah ku svojim hračkám. Starostlivosť o ne. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti. Rozvíjať empatiu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať žiaka po stránke sociálnej a osobnostnej. Rozvíjať komunikačné zručnosti. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať pozitívny vzťah ku športovaniu. Rozvíjať správnu životosprávu. Ochrana života a zdravia. Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo.. Žiak vie určiť, Pomenovaní e zvierat jednoduchá slovná zásoba, jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď	V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie ich pomenovať. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbu: I like/ I don't like. Žiak vie pomenovať ročné obdobia. Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on. Žiak vie určiť čas – celé hodiny. Reaguje na otázku: What's the time please? Žiak vie charakterizovať počasie (It's sunny) a objekty na oblohe (sun, moon, sky, star).

DOMOV A BÝVANIE 11 h	Dom a jeho časti Predmety nachádzajúce sa v dome	Rozvíjať u žiaka prezentačné zručnosti. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti ku svojmu okoliu.	Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun). Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza. Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú, pomenovanie predmetov v dome jednoduchá slovná zásoba, jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď
LUDSKÉ TELO A STAROSTLIVOSŤ 10 h	Ľudské telo Pomenovanie častí tela, jednoduché rozkazyt Fyzické charakteristiky	Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Rozvíjať u žiaka aktivitu.	Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách. Vie charakterizovať svoje telo: I'm big. I'm small. Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I'm sad. I'm happy. Žiak vie spievať pieseň Head and Shoulders. Žiak vie pomenovať časti tela, tváre., Žiak vie cvičiť podľa pokynov. Vie dávať pokyny k cvičeniu. Žiak vie opísať svoj zovňajšok, reakcia na otázky na informácie, kladenie jednoduchých otázok týkajúcich sa témy ako reakcia na získanú informáciu Hygiena a starostlivosť o naše telo
DOPRAVA A CESTOVANIE 6 h	Dopravné prostriedky	Žiak má vedieť rolíšiť dopravný prostriedok a pomenovať, priradiť správne farbu. Vedieť pomenovať mapu a základné práce s ňou. Krajiny a ich základná charakteristiky. Moje najobľúbenejšie miesta a mestá.	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky. Vie určiť ich farbu aj počet. Vie sa pýtať na počet a farbu How many? What colour? osobná doprava, vymenovanie dopravných prostriedkov, cestovanie, príprava na cestu a cestovanie
VZDELÁVANIE 10 h	Škola jej zariadenie Pomenovanie častí školy,škola a okolie Učebné predmety, vymenovanie učebných predmetov, pomenovanie vzťahov	Žiak postupne rozumie jednoduchým pokynom, ktoré zadáva učiteľ (sit down, stand up, ...), vie sa pozdraviť a nadviazať kontakt Hello! My name is...) pýtať sa na meno (What is your name?), vie pomenovať základné veci okolo seba (hračky a iné predmety formou It is, otázka Is it... ?), vie pomenovať izby a nábytok, vie pomenovať dopravné prostriedky, budovy, sa vie pýtať na veci (What is this?),	Žiak vie vymenovať niektoré zdravé a nezdravé jedlá a vyjadriť k nim vzťah (like/don't like), vie vymenovať časti oblečenia a povedať, čo ma oblečené (odpočúvaný prítomný priebehový čas: I'm wearing...), vie spievať jednoduché anglické pesničky
VOĽNÝ ČAS A ZÁĽUBY 9h	Záľuby čo mám rád, čo sa mi páči, záľuby hobby, jednotlivé vzťahy k nim, ako trávim svoj voľný čas	Žiak vie pomenovať aktivity a činnosti, ktoré dokáže alebo nedokáže vykonávať. Vie rozprávať o svojom dennom režime.	V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Prítom majú u začiatkovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - hot dog, desk, pen atď.).

STRAVOVANIE 6h	Zdravé stravovanie prečo sa treba zdravo stravovať, čo mám rád. Jedlá vymenovanie mojich obľúbených jedál, jednotlivé kuchyne podľa národností	Žiak má vedieť pomenovať jedlo, zásady správneho stravovania a stolovania. Jednotlivé farby a tvary jedla, vedieť byšľušný	Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar. vie pomenovať jedlá a popísať stolovanie vie charakterizovať čo má rád. pozná pomenovanie jednotlivých aktivít a činností, vie rozprávať o svojom dennom režime, vie vyjadriť svoje schopnosti (can/ can't),
MULTIKULTURNA SPOLOČNOSŤ 5h	Cudzí jazyky Vymenovanie najpoužívanejších jazykov a ich kultú Rodinné sviatky Vymenovanie rodinných sviatkov, čo je pre ne typické	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku, vie porovnať sviatky. Žiak vie spievať jednoduché vianočné piesne. Vie vyrobiť anglický vianočný pozdrav. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas	Žiak vie vyznať mamke svoju lásku básňou. Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety. Vie spievať pieseň Happy birthday! Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať ockovi svoju lásku: I love, my Dad. Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.
ŠPORT 6h	Druhy športu Zimné letné aké poznám druhy športov a ich jednoduchá charakteristika Individuálne a kolektívne jednotlivé športy, umietnenie hry	Žiak má vedieť pomenovať druhy športu a ich rozlíšenie. Kolektívne hry chlapčenské a dievčenské. Charakterizovanie zaradenia do športových hier, vedieť vysvetliť rozdiel kolektívnych a jednotlivých športov	žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo vie vyhľadať informáciu o športe a vie na dnú tému reagovať
OBCHODY 8h	Obchody a nakupovanie Nákupné centrá, jednoduchý rozhovor pri nákupe, výber oblečenia	Žiak si má rozšíriť slovnú zásobu používať frázy pri nakupovaní. Vedieš vybrať tovar a aj ho zaplatiť, slušné nakupovanie a výber oblečenia a darčeka pre priateľa. Žiak má vedieť pomenovať obchody, ich rozlíšenie, ná vedieť nakupovať a porozumieť predavajúcemu a naopak.	Žiak vie pomenovať obchody, ich rozlíšenie, ná vedieť nakupovať a porozumieť predavajúcemu a naopak. vyjadriť svoju vôľu vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať) reagovať pri stretnutí, vyjadriť svoju schopnosť, stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá vypočúť si a podať informácie (informovať sa), predstaviť svoje záľuby a vkus, vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok), reagovať na príbeh alebo udalosť, vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)
KRAJINY A MESTA A MIESTA 5 h	Moja krajina a moje mesto Rozšírenie slovnej zásoby, kde bývam, kde som sa narodil, vedieť viesť jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď, moje najobľúbenejšie miesta a mestá, cestovanie, kde všade som bol, práca s mapou.	Žiak si vie vypočúť a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)	Žiak vie cestovať a orientovať sa v meste, rozumie a vie sa vyjadriť kam a čo chce. Vie rozdelenie Európy a svetadiely. Má a vie charakterizovať svoje najobľúbenejšie miesta a mestá. Vie sa v nich orientovať.

VZORY 5 h	Dieťa a jeho vzory Rozšírenie slovných zásob, o žiakovi ako o osobe, vedieť viesť jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď, odpoveď na otázku: čím chcem byť, keď budem veľký, a prečo? povolanie mojich rodičov.	Rozšírenie slovných zásob, o žiakovi ako o osobe, vedieť viesť jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď, odpoveď na otázky: čím chcem byť, keď budem veľký, a prečo? povolanie mojich rodičov.	Žiak vie pomenovať a vyjadriť sa o vzore svojej osobnosti. Vie jednoduchý opis tejto osoby, forma otázka a odpoveď, jednoduchý dialóg. Vie charakterizovať povolanie svojich rodičov.
--------------------------------	--	---	---

IV. ROČNÍK			
Téma celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
RODINA A SPOLOČNOSŤ 10 h	I. Základné informácie Pozdravy II. Osobné údaje (reprezentovanie farieb, obrázkov) III. Rodina a vzťahy Pomnovanie členov domácnosti , číslovky do 100	Zistiť úroveň nadobudnutých vedomostí, zručností a schopností. Žiak ovláda frázu „Ako sa voláš?“, žiak má: aktívne odpovedať na otázku „Ako sa voláš?“, Má vedieť vyjadriť vlastné názory a pocity, realizovať výslovnosť podľa učiteľa, žiak má mať proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a artikulačné schopnosti : žiak má mať veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností. Žiak má mať rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie. Žiak má efektívne pracovať ako člen skupiny. Porozumieť jednotlivým pokynom: sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher! Rozvíjať u žiakov pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu. Zdôrazňovať význam kladných interpersonálnych vzťahov medzi súrodencami – empatiu.	Žiak vie a ovláda pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno svojho spolužiaka. Pozná a pomenúva veci okolo nás, ich farbu a počet. Vie vyjadriť vzťah k rodinným príslušníkom. Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu. Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It's Is it ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor. Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one chair, blue pen, Vie počítať do 20. Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don't like
ČLOVEK A PRÍRODA 8 h	Domáce zvieratká Zvieratá žijúce na farme Zvieratá žijúce v ZOO Pomenovanie zvierat jednoduchá slovná zásoba, jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď	Rozvíjať kladný vzťah ku svojim hračkám. Starostlivosť o ne. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti. Rozvíjať empatiu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať žiaka po stránke sociálnej a osobnostnej. Rozvíjať komunikačné zručnosti. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať pozitívny vzťah ku športovaniu. Rozvíjať správnu životosprávu. Ochrana života a zdravia. Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo.. Žiak vie určiť	V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie ich pomenovať. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbu: I like/ I don't like. Žiak vie pomenovať ročné obdobia. Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on. Žiak vie určiť čas – celé hodiny. Reaguje na otázku: What's the time please? Žiak vie charakterizovať počasie (It's sunny) a objekty na oblohe (sun, moon, sky, star).

DOMOV A BÝVANIE 11 h	Dom a jeho časti Predmety nachádzajúce sa v dome pomenovanie predmetov, izieb v dome jednoduchá slovná zásoba, jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď	Rozvíjať u žiaka prezentačné zručnosti. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti ku svojmu okoliu.	Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun). Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza. Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú.
Ľudské telo a starostlivosť o zdravie 10 h	Ľudskét telo Pomenovani ečastí tela, jednoduché rozkazyt Fyzické charakteristiky reakcia na otázky na informácie , kladenie jednoduchých otázok týkajúcich sa témy. Hygiena a starostlivosť o naše telo	Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Rozvíjať u žiaka aktivitu.	Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách. Vie charakterizovať svoje telo: I'm big. I'm small. Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I'm sad. I'm happy. Žiak vie spievať pieseň Head and Shoulders. Žiak vie pomenovať časti tela, tváre., Žiak vie cvičiť podľa pokynov. Vie dávať pokyny k cvičeniu. Žiak vie opísať svoj zovňajšok
Doprava a cestovanie 6 h	Dopravné prostriedky vymenovanie dopravných prostriedkov, cestovanie, príprava na cestu a cestovanie	Žiak má vedieť rolšiť dopravný prostriedok a pomenovať, priradiť správne farbu. Vedieť pomenovať mapu a základné práce sňou. Krajiny a ich základná charakteristiky. Moje najobľúbenejšie miesta a mestá.	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky. Vie určiť ich farbu aj počet. Vie sa pýtať na počet a farbu How many? What colour?
Vzdelávanie 10 h	Škola jej zariadenie Pomenovanie častí školy,škola a okolie Učebné predmety, vymenovanie učebných predmetov, pomenovanie vzťahov	Žiak postupne rozumie jednoduchým pokynom, ktoré zadáva učiteľ (sit down, stand up, ...), vie sa pozdraviť a nadviazať kontakt Hello! My name is...) pýtať sa na meno (What is your name?), vie pomenovať základné veci okolo seba (hračky a iné predmety formou It is, otázka Is it... ?), vie pomenovať izby a nábytok, vie pomenovaťdopravné prostriedky, budovy, sa vie pýtať na veci (What is this?),	Žiak vie vymenovať niektoré zdravé a nezdravé jedlá a vyjadriť k nim vzťah (like/don't like), vie vymenovať časti oblečenia a povedať, čo ma oblečené (odpočúvaný prítomný priebehový čas: I'm wearing...), vie spievať jednoduché anglické pesničky

Voľný čas a záľuby 9h	Záľuby čo mám rád, čo sa mi páči, záľuby, hobby, jednotlivé vzťahy k nim, ako trávim svoj voľný čas	Žiak vie pomenovať aktivity a činnosti, ktoré dokáže alebo nedokáže vykonávať. Vie rozprávať o svojom dennom režime.	V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - hot dog, desk, pen atď.).
Stravovanie 16h	Zdravé stravovanie Jedlá	Žiak má vedieť pomenovať jedlo, zásady správneho stravovania a stolovania. Jednotlivé farby a tvary jedla, vedieť byľušný	Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar. vie pomenovať jedlá a popísať stolovanie vie charakterizovať čo má rád. pozná pomenovanie jednotlivých aktivít a činností, vie rozprávať o svojom dennom režime, vie vyjadriť svoje schopnosti (can/ can't),
Multikultúrna spoločnosť 5h	Cudzíe jazyky Vymenovanie nejpoužívanějších jazykov a ich kultúru Rodinné sviatky Vymenovanie rodinných sviatkov, čo je pre ne typické	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku, vie porovnať sviatky. Žiak vie spievať jednoduché vianočné piesne. Vie vyrobiť anglický vianočný pozdrav. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas	Žiak vie vyznať mamke svoju lásku básňou. Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety. Vie spievať pieseň Happy birthday! Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať ockovi svoju lásku: I love, my Dad. Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.
Šport 6h	Druhy športu Zimné letné aké poznám druhy športov a ich jednoduchá charakteristika Individuálne a kolektívne jednotlivé športy, umietnenie hry	Žiak má vedieť pomenovať druhy športu a ich rozlíšenie. Kolektívne hry chlapčenské a dievčenské. Charakterizovanie zaradenia do športových hier, vedieť vysvetliť rozdiel kolektívnych a jednotlivých športov	žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo vie vyhľadať informáciu o športe a vie na dnú tému reagovať
Obchody 8h	Obchody a nakupovanie Nákupné centrá, jednoduchý rozhovor pri nákupe, výber oblečenia	Žiak si má rozšíriť slovnú zásobu a používať frázy pri nakupovaní. Vedieši vybrať tovar a aj ho zaplatiť, slušné nakupovanie a výber oblečenia a darčeka pre priateľa. Žiak má vedieť pomenovať obchody, ich rozlíšenie, ná vedieť nakupovať a porozumieť predavajúcemu a naopak.	Žiak vie pomenovať obchody, ich rozlíšenie, ná vedieť nakupovať a porozumieť predavajúcemu a naopak. vyjadriť svoju vôľu vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať) reagovať pri stretnutí vyjadriť svoju schopnosť stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá vypočuť si a podať informácie (informovať sa) predstaviť svoje záľuby a vkus vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok) reagovať na príbeh alebo udalosť vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)

<p>Krajiny, mestá a miesta 5 h</p>	<p>Moja krajina a moje mesto Rozšírenie slovnnej zásoby, kde bývam, kde som sa narodil, vedieť viesť jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď, moje najobľúbenejšie miesta a mestá, cestovanie, kde všade som bol, práca s mapou.</p>	<p>Žiak si vie vypočuť a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)</p>	<p>Žiak vie cestovať a orientovať sa v meste, rozumie a vie sa vyjadriť kam a čo chce. Vie rozdelenie Európy a svetadiely. Má a vie charakterizovať svoje najobľúbenejšie miesta a mestá. Vie sa v nich orientovať.</p>
<p>Vzory 5h</p>	<p>Dieťa a jeho vzory Rozšírenie slovnnej zásoby, o žiakovi ako o osobe, vedieť viesť jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď, odpoveď na otázky: čím chcem byť, keď budem veľký, a prečo? povolanie mojich rodičov.</p>	<p>Rozšírenie slovnnej zásoby, o žiakovi ako o osobe, vedieť viesť jednoduchý rozhovor, otázka a odpoveď, odpoveď na otázky: čím chcem byť, keď budem veľký, a prečo? povolanie mojich rodičov.</p>	<p>Žiak vie pomenovať a vyjadriť sa o vzore svojej osobnosti. Vie jednoduchý opis tejto osoby, forma otázka a odpoveď, jednoduchý dialóg. Vie charakterizovať povolanie svojich rodičov.</p>

XI. UČEBNÉ OSNOVY MATEMATIKA

Názov predmetu	Matematika
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Časový rozsah výučby	495 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. ročník ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU MATEMATIKA

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a inforatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa na 1. stupni ZŠ bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Vzhľadom k obsahu učiva sme predmet matematika v 3. ročníku dotovali jednou vyučovacou hodinou, ktorá bude zameraná na rozvoj **matematickej gramotnosti**. **Matematickú gramotnosť** chápeme ako schopnosť každého žiaka porozumieť primeranému matematickému textu (slovnému, symjeickému, obrázkovému podnetu), jeho schopnosť využívať získané základné vedomosti a potrebné pojmy, postupy a jeho zručnosť riešiť primerané neproblémové úlohy. Ďalej ako schopnosť jedinca identifikovať a chápať úlohu, ktorú matematika zohráva vo svete, robiť kvalifikované súdy a využívať a uplatňovať matematiku takými spôsobmi, ktoré spĺňajú potreby života človeka ako konštruktívneho, angažovaného a reflektívneho občana.

CIELE MATEMATICKEJ GRAMOTNOSTI:

Cieľom vzdelávania v matematike je **osvojenie si matematickej gramotnosti ako schopnosti používať matematiku vo svojom budúcom živote.**

- Rozvíjať u žiakov logické a kritické myslenie,
- schopnosť argumentovať a komunikovať,
- spolupracovať v skupine pri riešení problému,
- spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- vedieť prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom a podnetom používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, diagramy),
- rozvíjať schopnosť orientácie v rovine a priestore,
- rozvíjať ich algoritmické myslenie,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- schopnosť správne používať matematickú symjeiku, znázorňovanie,
- schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- podieľať sa narozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií.
- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

OBSAH VZDELÁVANIA MATEMATICKEJ GRAMOTNOSTI V JEDNOTLIVÝCH TEMATICKÝCH OKRUHOCH

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** sa vytvára pojem prirodzeného čísla, oboznamujú sa s algoritmami počtových výkonov v obore do 10 000 a zavedením písmena()premennej).

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- Používa prirodzené čísla pri opise reálnej situácie,
- zobrazí čísla na číselnej osi,
- vykonáva spamäti aj písomne základné počtové výkony(sčítanie, odčítanie, naásobenie a delenie),
- zaokrúhľuje čísla,vykonáva odhady, kontroluje správnosť výpočtov,
- pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadreniacelok- časť(prirodzeným číslom, zlomkom),
- matematizuje a rieši reálne situácie,
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch.

V tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** objavuje kvantitatívne priestorové vzťahy v realite. Zoznamuje sa s prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- Vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, čísel,
- vztvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel,
- objavuje pravidlo postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa zoznamuje s rovinnými a priestorovými geometrickými tvarmi a ich rysovaním. Učí sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- Rozozná, pomenuje, vymodeluje a popíše jednotlivé priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
- pozná, vie popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné geometrické tvary,
- pozná meracie prostriedkydĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

V tematickom okruhu **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** žiaci úlohy riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti).Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- Prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného kritéria,
- vykonáva zber, zápis, interpretáciu údajov,
- je schopný orientuje sa v množine údajov,
- vie posudzovať realitu, v jednoduchých prípadoch vie rozlíšiť istý a nemožný jav.

V tematickom okruhu **Logika, dôvodenie, dôkazy** rieši úlohy, v ktorých posudzuje z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných a svojho okolia.Tento tematický okruh sa prelína celým matematickým učivom. Žiaci rozvíjajú svoju schopnosť logicky argumentovať, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- V jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom z blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia,
- dokazuje sa presne vyjadrovať a formulovať otázky,
- dokazuje logicky argumentovať,
- uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí.

Na 1. stupni ZŠ je potrebné dať žiakom základy **matematickej gramotnosti**, ktoré sa budú ďalej rozvíjať a dopĺňať.

CIELE MATEMATIKY:

SPOLOČENSKÉ:

- Získať základné elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti potrebné v ďalšom živote,
- matematikou napomáhať, vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom,
- osvojiť si základy matematického a informatického poznania,
- poskytovať bohaté skúsenosti rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine matematického poznávania,
- osvojiť si základné pravidlá získavania matematických poznatkov, zručností a postojov,
- osvojiť si využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- vytváraním presných učebných návykov dosiahnuť rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- poznávať matematické prostriedky a vedieť ich využívať v matematickom systéme,
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa, správne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symjeiku,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej),
- vytvárať intelektuálne predpoklady k chápaniu iných kultúr, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií,
- formovať kultúrne vzťahy k ľuďom a svetu, vytvárať hodnotové postoje,
- rovíjaním matematickej gramotnosti viesť žiakov k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,
- prostredníctvom matematiky chápať svet, v ktorom žije, a jeho časové podoby,
- pozitívne formovať sebavedomie dieťaťa prostredníctvom matematického obsahu a hier,
- matematikou viesť žiakov k estetickému vnímaniu sveta, k spoznávaniu jeho mnohoznačnosti, mnohostrannosti, spoznaniu jeho krásy.

INŠTITUCIONÁLNE:

- Vedieť používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek),
- správne aplikovať matematickú symjeiku,
- vedieť využívať tabuľky, grafy, diagramy
- rozvíjať numerické zručnosti žiakov (prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke),
- riešením úloh (problémových úloh) budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou,
- viesť žiakov k získaniu nových vedomostí, zručností a postojov (využitie indukčných metód),

- rozvíjať u žiakov matematické, logické a kritické myslenie,
- viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- približovať žiakom dennú prax,
- poznávať obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a využiť ich na popis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné počtové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch,
- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce,
- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorni ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivosťnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia,
- rozvíjaním matematickej gramotnosti vo všetkých tematických okruhoch rozvíjať schopnosť logicky argumentovať, usudzovať, modelovať, interpretovať, hľadať chyby, presne sa vyjadrovať.

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

Na dosiahnutie kognitívnych cieľov má ovládať:

- Čítať a písať arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
- pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel,
- sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky,
- riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh,
- tvorenie textov k numerickým príkladom,
- riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh,
- riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom,
- násobenie a delenie v obore násobilky,
- propedeutiku zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...),
- počítanie spamäti, automatizácia spojov,
- násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100,

- komutatívnosť násobenia (propedeutika),
- propedeutiku úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou,
- násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika),
- riešenie slovných úloh na násobenie a delenie,
- výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika),
- riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom,
- riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu. $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$, $a + a \cdot b$; $a + a : b$;
- $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$,
- slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika),
- nepriamo sformulované slovné úlohy,
- tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100,
- rysovanie – základné zásady rysovania,
- rysovanie priamky, úsečky, polpriamky,
- vyznačovanie bodov na priamke, polpriamke, úsečke,
- rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán,
- obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika),
- súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika),
- rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom,
- vlastnosti kruhu a kružnice,
- premieňanie jednotiek dĺžky, premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky,
- stavbu telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka),
- kreslenie plánov stavieb z kociek,
- propedeutiku pravdivých a nepravdivých výrokov,
- vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi,

AFEKTÍVNE

- Vedieť zaujať vlastný postoj k matematickému výkonu,
- vedieť posúdiť správnosť a nesprávnosť matematickému výkonu pri hlasnom a pri písomnom prejave spolužiaka,
- byť sebakritický pri svojom matematickom výkone,
- uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii verbálnej a neverbálnej na vyučovaní matematiky,
- akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis,
- dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri grafickom prejave v aritmetike aj geometrii,
- hodnotiť správanie, kvalitu ústneho, písomného prejavu spolužiaka i sám seba,
- vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa,
- používať vhodnú matematickú terminológiu na vyučovaní matematiky,
- dodržiavaním základných parametrov písma a čísel vytvárať estetický grafický prejav,

PSYCHOMOTORICKÉ

- Použiť moderné technológie/ projektor, PC/
- spracovať získaný materiál na IKT/tabuľky, grafy/
- správne pracovať s rysovacími pomôckami,
- vytvoriť stavbu z telies a kociek,
- nakresliť vlastný plán stavby z kociek,
- rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
- poznávať základné vlastnosti rovinných geometrických útvarov a rozvíjať zručnosti pri ich rysovaní rôznymi spôsobmi,
- zoznámiť sa a vedieť používať v praxi jednotky dĺžky a hmotnosti,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce (nožnice, kružidlo),
- riešiť problémové situácie.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete matematika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- vyjadrovať sa matematicky a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočítaný text v materinskom jazyku,
- podať výklad a popis riešenia matematickej úlohy,
- správne vyplňovať tabuľky a grafy, vyplňovať formuláre (korešpondenčný lístok, pohľadnica), v ktorých sa používajú číslice,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové matematické informácie ,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne matematické informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať adekvátne matematické postupy a prostriedky pri riešení zadaných úloh,
- vedieť tvoriť text, chápať matematické vzťahy,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať matematické a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém,
- Používa vhodné výrazy a argumenty,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz matematických textov a bežne používaným prejavom komunikácie a sústredene načúvať a adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť matematické informácie,
- sprostredkovať matematické informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,

- *pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie,*
- *oboznámiť sa s motivačnými matematickými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na rozvoj matematickej gramotnosti a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie.*

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- *Významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,*
- *samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,*
- *overovať a interpretovať získané údaje, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii,*
- *rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách matematiky,*
- *rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,*
- *primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,*
- *pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, / a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,*
- *samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,*
- *určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,*
- *stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,*
- *plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,*
- *overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,*
- *prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.*

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *Na odstránenie problémov v matematickom vyučovaní využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné matematické pravidlá,*
- *získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti matematiky,*
- *zhodnotiť význam rozmanitých matematických informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,*
- *určovať najzávažnejšie problémy v matematickom vyučovaní, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,*
- *vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,*
- *poskytovať ľuďom informácie,*
- *aktívne pracovať na úlohe, preniknúť do jej podstaty,*
- *spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *Realizácie a vyhodnocovanie projektov,*
- *rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,*

- *poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov,*
- *uplatňovať priebežnú kontrolu v matematických postupoch,*
- *využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave*
- *pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri uplatňovaní matematických vedomostí a zručností v praxi myslieť systémovo a komplexne,*
- *pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,*
- *sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,*
- *pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,*
- *v rôznych matematických situáciach chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania.*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov na matematike a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností a rozvíjaní matematickej gramotnosti,*
- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní matematiky,*
- *komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,*
- *evidovať, triediť a uchovávať informácie z matematiky tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*
- *chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,*
- *posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *Uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*
- *uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete matematika,*
- *byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých,*
- *uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,*
- *uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/*

- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do matematických súťaží, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni .

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier a tým prispievať k rozvíjaniu matematickej gramotnosti,

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, , práca s IKT, manipulačné spracovanie, práca s modelmi.
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, problémový výklad,
 - názorné- demonštrácia, pozorovanie, modelovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické manipulatívne práce, didaktické hry, práca s CD, internetom,
 - motivačné: motivačný rozhovor, didaktické hry,
 - expozičné: výklad, vysvetľovanie, pri sprístupňovaní nového učiva,
 - fixačné: pri upevňovaní učiva,
 - reprodukívne,
 - informatívno-receptívna (učiteľ prezentuje učivo/informácie a žiaci uvedomele vnímajú, zapamätávajú si)- žiaci sú pasívni, učiteľ v krátkom čase prezentuje viac informácií (napríklad pri algoritmoch písomného počítania,
 - reprodukívna (pri upevňovaní učiva, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, je to viackrát opakovaná činnosť)- žiaci riešia úlohy, kde reprodujú naučené vedomosti, nerozvíja sa tvorivosť, sú to len typové úlohy, žiaci sú aktívni/samostatná práca/,
 - produktívne,
 - problémová (je zadaná úloha, žiaci ju nedokážu vyriešiť, hľadajú riešenie, príprava na projekty),
 - heuristická (metóda riadeného rozhovoru)- žiaci na základe odpovedí na otázky sami dospejú, k novému pojmu, objaviteľská- žiaci sú aktívni, náročná z pohľadu učiteľa: otázky musia logicky nasledovať, stručné, jasné, jednoznačné, nemajú nabádať na správnu odpoveď, nie odpoveď áno-nie, odpovedať majú všetci žiaci, ak žiak odpovie nesprávne, U má naviesť žiaka na správnu odpoveď,
 - výskumná- tvorivá činnosť žiaka, napr. zisti údaje: výška všetkých členov rodiny, ceny tovaru- žiaci zbierajú údaje, robia tzv. prieskum (4. ročník).

LOGICKÉ METÓDY

- analytická- postup od celku k časti, od neznámeho známeho, od hľadaného k danému,)
- syntetická- (postup od častí k celku, do známeho k neznámemu, od daného k hľadanému)- rozvíjajú sa počtárske zručnosti + - . : (spamäti a písomné algoritmy), slovné úlohy bez rovnice $8+\square=20$,
- analyticko-syntetická (riešenie zložitých úloh: 2 počtové operácie a viac)- v 1. etape použijeme analýzu: rozklad zložitej slovnej úlohy na čiastkové úlohy. V 2. etape syntetickú m.- riešim čiastkové úlohy,

- *induktívna (inductio = návod- je postup od jednotlivých faktov ku všeobecným záverom)- využíva sa pri všetkých pojmoch. Najprv napíšeme konkrétne príklady pri riešení nového pojmu až potom to zovšeobecníme,*
- *deduktívna (deductio = odvodzovanie- prechod od všeobecných poznatkov ku konkrétnym vlastnostiam, javom, vzťahom),*
- *genetická (vývojová)- daný pojem vysvetľujeme spolu s historickými poznatkami, ktoré sa týkajú daného pojmu (napr. jednotky dĺžky),*
- *dogmatická - nový pojem je sprístupnený bez akýchkoľvek odôvodnení napr. operácia násobenia má prednosť pred sčítaním.*

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program,

vizuálne: knihy, , doplnková prezentácia,

audiovizuálne: DVD, PC,

kombinované: multimédiá,

demonštračné: počítadlo, modely geometrických tvarov a telies, rysovacie demonštračné pomôcky ,kocky.

Odborná literatúra:

Učebnice matematiky, pracovné zošity, encyklopédie ,

Webové stránky s obsahom matematiky – napr.:

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

detské časopisy a knihy, ,

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD,

edukačné CD: Alík, Matematika na divokom západe, Matematika s Ferdom

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	132	132	99	99	495
ŠkVP	0	0	33	0	0
Spolu	132	132	132	99	495

I. ROČNÍK

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Prírodné čísla 1 až 20 /40 hodín/

Prírodné čísla 0 – 20.

Predstavy o prirodzenom čísle.

Počítanie počtu vecí,..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ... o danom počte v obore do 20.

Priraďovanie predmetov, ktoré k sebe patria.

Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20.

Číselný rad v obore do 20.

Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20.

Písanie znakov.

Riešenie slovných úloh na porovnávanie.

Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam).

II. Sčítanie a odčítanie /67 hodín/

Sčítanie a odčítanie

- najskôr v obore 1 – 5

- neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním.

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania.

Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu).

Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.

- určenie súčtu, keď sú dané sčítance,

- zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,

- určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec,

- zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,

- porovnávanie rozdielom.

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

III. Geometria /12 hodín/

Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar.

Geometrické tvary a útvary – kreslenie.

Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie /13 hodín/

Názorný úvod k učivu z logiky.

Pravdivé a nepravdivé výroky.

Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania.

Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov.

Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel.

Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach.

Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov.

Jednoduché hry na pravdepodobnosť.

Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.

I.ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prírodné čísla 1 až 20 <i>/40 hodín/</i>	Prírodné čísla 0 – 20. Predstavy o prirodzenom čísle	Žiak vie rozlišovať a používať pojmy hore, dole, vpravo, vľavo, veľký malý, najväčší, najmenší, vpredu, vzadu, pred, za, pravda, nepravda.	Žiak používa odporúčané pojmy hore, dole, vpravo, vľavo, veľký malý, najväčší, najmenší, vpredu, vzadu, pred, za, pravda, nepravda.
Prírodné čísla 1 až 20	Počítanie počtu vecí po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria.	Žiak vie rozlišovať a používať pojmy skupina, počet predmetov, vecí, prvkov, jeden, dva, pár, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za. Určiť počet predmetov v obore 0 – 20. Priradiť obore 0 – 20 k číslu správny počet predmetov. Určovať správne poradie predmetov a čísel v obore 0 – 20.	Žiak rozlišuje a používa pojmy skupina, počet predmetov, vecí, prvkov, jeden, dva, pár, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za. Určuje počet predmetov v obore 0 – 20. Priraduje v obore 0 – 20 k číslu správny počet predmetov. Určuje správne poradie predmetov a čísel v obore.
Prírodné čísla 1 až 20	Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20. Číselný rad v obore do 20.	Orientuje sa v číselnom rade od 0 do 20 a na číselnej osi. Znázorniť číslo na číselnej osi v obore od 0 do 20. Čítať a písať čísla od 0 do 20. Graficky znázorniť a zapísať dvojciferné čísla od 10 do 20 ako súčet desiatok a jednotiek.	Orientuje sa v číselnom rade od 0 do 20 a na číselnej osi. Znázorňuje číslo na číselnej osi v obore od 0 do 20. Číta a píše čísla od 0 do 20. Graficky znázorňuje a zapisuje dvojciferné čísla od 10 do 20 ako súčet desiatok a jednotiek.
Prírodné čísla 1 až 20	Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov.	Žiak vie rozlišovať a používať pojmy menej, viac, rovnako, znaky <, >, =, poradie, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za,... Porovnávať dve čísla a výsledok porovnania zapísať znakmi <, >, =. Určiť správne poradie čísel v obore do 20. Vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad.	Žiak rozlišuje a používa pojmy menej, viac, rovnako, znaky <, >, =, poradie, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za,... Porovnáva dve čísla a výsledok porovnania zapisuje znakmi <, >, =. Určuje správne poradie čísel v obore do 20. Vymenuje stúpajúci a klesajúci číselný rad.
Prírodné čísla 1 až 20	Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Tvorenie slovných úloh k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam).	Žiak vie riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej, rovnako (riešenie pomocou nerovnosti napr. $5 < 8$ alebo $10 > 9$) v obore do 20. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.	Žiak rieši aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej rovnako (riešenie pomocou nerovnosti napr. $5 < 8$ alebo $10 > 9$) v obore do 20. Vyrieši jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.

<p>Sčítanie a odčítanie</p>	<p>Sčítanie a odčítanie najskôr v obore 1 – 5 - neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p>	<p>Pochopiť a osvojiť si pojmy množstvo, súčet, rozdiel, jednotky, desiatky,...</p> <p>Pochopiť a osvojiť si význam a funkciu znakov + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel</p> <p>Správne používať znaky + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel.</p>	<p>Chápe a osvojuje si pojmy množstvo, súčet, rozdiel, jednotky, desiatky,...</p> <p>Chápe a osvojuje si význam a funkciu znakov + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel</p> <p>Správne používa znaky + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie <i>/67 hodín/</i></p>	<p>Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním.</p>	<p>Pochopiť a osvojiť si pojmy sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel,...</p> <p>Pochopiť vzťah medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Pochopiť súvislosti medzi zložkami početných výkonov a výsledkom .</p> <p>Vedieť vytvoriť k príkladu na sčítanie (odčítanie) zodpovedajúci príklad na odčítanie (sčítanie).</p>	<p>Žiak chápe a osvojuje si pojmy sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel,...</p> <p>Chápe vzťah medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Chápe súvislosti medzi zložkami početných výkonov a výsledkom.</p> <p>Tvorí k príkladu na sčítanie (odčítanie) zodpovedajúci príklad na odčítanie (sčítanie).</p>
<p>Sčítanie a odčítanie</p>	<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania. Počítanie spamiäť v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu).</p>	<p>Žiak vie sčítavať a odčítavať v obore do 20 pomocou ilustračného obrázka.</p> <p>Vie spamiäť všetky základné spoje sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Vie utvoriť k adekvátnej situácii (podnetu) príklad na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p>	<p>Žiak sčítuje a odčítuje v obore do 20 pomocou ilustračného obrázka.</p> <p>Vie spamiäť všetky základné spoje sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Tvorí k adekvátnej situácii (podnetu) príklad na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie</p>	<p>Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovných úloh k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p>	<p>Žiak má vedieť využívať poznatky o sčítaní a odčítaní v jednoduchých slovných úlohách.</p> <p>Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 na sčítanie typu: - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom.</p> <p>Riešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Vedieť k numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie vytvoriť primeranú slovnú úlohu (aj za pomoci ilustračného obrázka, podnetu).</p>	<p>Žiak využíva poznatky o sčítaní a odčítaní v jednoduchých slovných úlohách.</p> <p>Rieši jednoduchú slovnú úlohu v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 na sčítanie typu: - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určuje súčet, keď sú dané sčítance - určuje jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšuje dané číslo o niekoľko jednotiek - porovnáva rozdielom.</p> <p>Rieši nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Vytvára k numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie primeranú slovnú úlohu (aj za pomoci ilustračného obrázka, podnetu).</p>

Geometria /12 hodín/	Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar.	Žiak vie rozlišovať pojmy priama čiara, krivá čiara, uzavreté a otvorené čiary. Kreslí priame, krivé, uzavreté a otvorené čiary. Rozlišovať priamu a krivú čiaru. Rozlišovať otvorenú a uzavretú čiaru.	Žiak rozlišuje pojmy priama čiara, krivá čiara, uzavreté a otvorené čiary. Kreslí priame, krivé, uzavreté a otvorené čiary. Rozlišuje priamu a krivú čiaru, otvorenú a uzavretú čiaru.
Geometria	Geometrické tvary a útvary – kreslenie.	Žiak vie rozlišovať rovinné geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik. Rozlišovať priestorové útvary: kocka, valec, guľa.	Žiak rozlišuje rovinné geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik, priestorové útvary: kocka, valec, guľa.
Geometria	Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.	Žiak dokazuje manipulovať s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi podľa pokynu (vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší).	Žiak manipuluje s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi podľa pokynu (vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší, ...).
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie /13 hodín/	Názorný úvod k učivu z logiky. Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania.	Žiak má rozlišovať pojmy pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov. Rozlišovať jednoduché a primerané pravdivé a nepravdivé výroky. Vedieť vytvoriť negáciu jednoduchého výroku. Vedieť sformulovať jednoduchý pravdivý a nepravdivý výrok.	Žiak rozlišuje pojmy pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov. Rozlišuje jednoduché a primerané pravdivé a nepravdivé výroky. Tvorí negáciu jednoduchého výroku. Sformuluje jednoduchý pravdivý a nepravdivý výrok.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov. Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel. Úlohy na pravdivosť v týchto postupnostiach. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Jednoduché hry na pravdepodobnosť. Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.	Žiak má: -ovládať pojmy prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčší, najmenší. -vedieť pracovať (prostredníctvom hier a manipulatívnych činností) s konkrétnym súborom predmetov podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. -triediť predmety, veci, prvky v danej skupine v obore do 20 podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, atď.). -zistiť jednoduché pravidlo vytvárania postupnosti predmetov, vecí, prvkov a čísel. -vedieť dokresliť predmety podľa danej postupnosti. -vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientuje sa v nej. -manipulatívnou činnosťou vedieť nájsť kombinácie predmetov, vecí a prvkov.	Žiak ovláda pojmy prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčší, najmenší, -pracuje prostredníctvom hier a manipulatívnych činností) s konkrétnym súborom predmetov podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. -triedi predmety, prvky v danej skupine v obore do 20 podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, atď.). -zisťuje jednoduché pravidlo vytvárania postupnosti predmetov, vecí, prvkov a čísel. -dokresluje predmety podľa danej postupnosti. -tvorí jednoduchú tabuľku a orientuje sa v nej. -manipulatívnou činnosťou nachádza kombinácie predmetov, vecí a prvkov.

II. ROČNÍK

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 /31 hodín/

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania).

Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel).

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20.

Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:

- určenie súčtu, keď sú dané sčítance,
- zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec,
- zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- porovnávanie rozdielom.

Zloženú slovnú úlohu: $(a + b + c)$.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.

II. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100 /20 hodín/

Prirodzené čísla 20 – 100.

Predstavy o prirodzenom čísle do 100.

Čítanie a písanie čísel 20 – 100.

Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.

Určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.

Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie (aj ako propedeutika nerovníc).

Slovné úlohy na porovnávanie.

III. Geometria /20 hodín/

Bod, priamka, polpriamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke, polpriamke a na danom geometrickom útvere.

Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky.

Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.

IV. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 /51 hodín/

Sčítanie a odčítanie v obore do 100.

Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.

Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.

Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť).

Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne.

Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.

Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie /10 hodín/

Názorný úvod k učivu z logiky.

Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.

Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla.

Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov.

Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.

II. OČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 /31 hodín/	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítan-cov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodz. čísel). Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Žiak vie používať pojmy sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, ... Žiak dokazuje osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ. Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.	Žiak používa pojmy sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, ... Žiak si osvojuje spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ. Vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10	Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: -určenie súčtu, keď sú dané sčítance -zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek -určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec -zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek -porovnávanie rozdielom. Zložená slovná úloha ($a + b + c$).	Žiak vie riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Žiak vie riešiť zložené slovné úlohy typu: ($a + b + c$).	Žiak vyrieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určuje súčet, keď sú dané sčítance - zväčšuje dané číslo o niekoľko jednotiek - určuje jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšuje dané číslo o niekoľko jednotiek - porovnáva rozdielom. Žiak vyrieši zložené slovné úlohy typu: ($a + b + c$).
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.	Žiak vie riešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne tvorí k primeranej situácii (podnetu) slovnú úlohu na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Tvorí texty k numerickým príkladom.	Žiak vyrieši nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne vytvorí k primeranej situácii (podnetu) slovnú úlohu na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Tvorí texty k numerickým príkladom.

<p>Vytváranie prírodze-ných čísel v obore do 100 /20 hodín/</p>	<p>Prírodné čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100.</p>	<p>Žiak vie určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet číslom v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Vedieť usporiadať čísla od 20 do 100 utvoriť číselný rad z daných čísel. Pomenovať v čísle čo sú jednotky a desiatky.</p>	<p>Žiak určuje počet predmetov v danej skupine a vyjadruje tento počet číslom v obore do 100. Priradzuje príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Usporiadava čísla od 20 do 100, tvorí číselný rad z daných čísel. Pomenováva v čísle čo sú jednotky a desiatky.</p>
<p>Vytváranie prírodze-ných čísel v obore do 100</p>	<p>Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.</p>	<p>Žiak má vedieť používať pojmy prvý, druhý...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie,...v číselnom rade v obore do 100. Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov <, >, = (aspoň pomocou znázornenia).</p>	<p>Žiak používa pojmy prvý, druhý...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie,...v číselnom rade v obore do 100. Číta a píše čísla v obore do 100. Rozloží dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapisuje dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorňuje. Porovnáva a zapisuje čísla v obore do 100 pomocou znakov <, >, = (aspoň pomocou znázornenia).</p>
<p>Vytváranie prírodze-ných čísel v obore do 100</p>	<p>Určovanie počtu, po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.</p>	<p>Žiak má vedieť určovať počet, po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, daný počet zapísať číslom. Orientuje sa v číselnom rade v obore do 100.</p>	<p>Žiak určuje počet, po jednom, po dvoch, desiatich, utvára skupiny vecí, daný počet zapisuje číslom. Orientuje sa v číselnom rade v obore do 100.</p>
<p>Vytváranie prírodze-ných čísel v obore do 100</p>	<p>Porovnávanie čísel.Riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.</p>	<p>Žiak má porovnať dvojciferné čísla pomocou radu čísel. Porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov <, >, =. Určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.). Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov.</p>	<p>Žiak porovnáva dvojcif. čísla pomocou radu čísel. Porovnáva pomocou znázornenia a zapisuje dvojice dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov <, >, =. Určuje správne poradie čísel a pozná vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.). Vyrieši aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapíše pomocou znakov</p>
<p>Geometria /20 hodín/</p>	<p>Bod, polpriamka, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvere..</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy bod, polpriamka, priamka, úsečka, leží, neleží,... Vyznačovať body na priamke (polpriamke, úsečke) a v rovine (na útvere). Označovať ich veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.) Rysovať a označovať úsečku, polpriamku a priamku. Rysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy bod, polpriamka, priamka, úsečka, leží, neleží. Vyznačuje body na priamke (polpriamke, úsečke) a v rovine (na útvere). Označuje ich veľkým tlačným písmom (A, B,) Rysuje a označuje úsečku danej dĺžky (v cm), polpriamku a priamku.</p>

Geometria	Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky ú-sečky. Porovnávanie ú-sečiek podľa ich dĺžky.	Žiak má poznať jednotky dĺžky – cm, dm, m ako pomôcku na meranie. Odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnať úsečky podľa ich dĺžky.	Žiak pozná jednotky dĺžky – cm, dm, m ako pomôcku na meranie. Odmerá dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnáva úsečky podľa ich dĺžky.
Geometria	Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.	Žiak má ovládať pojmy: rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu. Žiak dokazuje zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvárať a popísať jednoduché telesá z kociek.	Žiak ovláda pojmy: rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu. Žiak zostavuje jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvára a popisuje jednoduché telesá z kociek.
Sčítanie a odčítanie prírodze-ných čísel v obore do 100 <i>/51 hodín/</i>	Sčítanie a odčítanie v obore do 100. Sčítanie dvoj-ciferného a jed-nociferného čís-la bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jedno-ciferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Vlastností sčíta-nia (komutatívnosť, asociatív-nosť). Písomné sčíta-nie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a pí-somne. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správ-ností.	Žiak má ovládať pojmy :sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. Sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne). Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne použiť pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatív-nosť). Urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.	Žiak ovláda pojmy: sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. Sčítava spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Spamäti odčítuje jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Rieši všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne). Pozná vlastnosti sčítania a správneich používa pri riešení príkladov (komutatívnosť, asocia-tívnosť). Urobí skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.
Sčítanie a odčítanie prírodze-ných čísel v obore do 100	Riešenie jedno-duchých, zlože-ných úloh, ktoré vedú k zá-pisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$. Riešenie nepria-mo sformulova-ných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.	Žiak má vedieť riešiť jednoduché a zložené úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$; v obore do 100. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.	Žiak vyrieši jednoduché a zložené úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$; v obore do 100. Vyrieši nepriamo sformu-lované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie <i>/10 hodín/</i>	Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.	Žiak má ovládať pojmy : pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,... Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý).	Žiak ovláda pojmy : pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,... Primerane rozlišuje istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý).

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.	Žiak má triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.). Vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti. Vedieť pokračovať vo vytvorenej postupnosti.	Žiak triedi predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.). Nachádza jednoduché pravidlo postupnosti. Pokračuje vo vytvorenej postupnosti.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.	Žiak má vedieť nájsť všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov). Vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.	Žiak nachádza všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov). Vytvára systém pri hľadaní a všetky možnosti zapisuje. Tvorí zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.

III. ROČNÍK

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20 /20 hodín/

Zavedenie násobenia.

Súvislosť medzi násobením a sčítaním.

Nácvik násobenia v obore do 20.

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Riešenie slovných úloh na násobenie.

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20.

Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20.

Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako preopedeutika) v obore do 20.

Zavedenie delenia.

Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...).

Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla.

Nácvik delenia v obore do 20.

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Súvislosť medzi delením a násobením.

Riešenie slovných úloh na delenie.

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20.

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

II. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000 /17 hodín/

Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel oboru do 10 000.

Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky.

Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave.

Číselná os.

Nerovnice (propedeutika).

Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000.

Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km.

Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.

III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 /23 hodín/

Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel.

Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom.

Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.

Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh.

Tvorenie textov k numerickým príkladom.

Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.

Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom.

IV. Geometria / 20 hodín/

Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch.

Meranie väčších vzdialeností: približne (napr. krokmi), s presnosťou na metre.

Odhad dĺžky: kratšej v centimetroch (milimetroch), dlhšej v metroch.

Rysovanie – základné zásady rysovania.

Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvere.

Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti.

Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov vo štvorcovej sieti.

Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka).

Kreslenie plánu stavby z kociek.

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie / 19 hodín/

Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov

z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosťou a symjemi).

Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.

Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných, ale aj neistých udalostí a nemožných udalostí).

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi.

Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.

VI. Matematická gramotnosť/33 hodín/

Násobilka a delilka v obore do 20.

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Hráme sa s číslami v obore do 10 000.

Zábavné slovné úlohy.

Jednotky dĺžky v našom živote- zábavné meranie.

Zábavná geometria.

Úlohy na propedeutiku kombinátoriku.

Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti.

III. ROČNÍK			
Temat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Násobenie a delenie prírodze-ných čísel v obore do 20 <i>/20 hodín/</i>	Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spa-mäti. Automa-tizácia spojov.	<i>Žiak má ovládať pojmy sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia(.), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac,...</i> <i>Pohotovo počítat' po 2, 3, 4, 5,</i> <i>Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov.</i> <i>Poznať znak násobenia (.).</i> <i>Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20.</i> <i>Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát.</i> <i>Vedieť násobiť číslom 1 a 0.</i> <i>Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.</i>	<i>Žiak ovláda pojmy sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia(.), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac,...</i> <i>Pohotovo počíta po 2, 3, 4, 5,</i> <i>Chápe násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov.</i> <i>Pozná znak násobenia (.).</i> <i>Vie spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20.</i> <i>Zväčšuje dané číslo násobením niekoľkokrát.</i> <i>Násobí číslom 1 a 0.</i> <i>Chápe princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.</i>
Násobenie a delenie prírodze-ných čísel v obore do 20	Riešenie slovných úloh na násobenie. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatrickou motiváciou. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako propedeutika) v obore do 20.	<i>Žiak má ovládať pojmy slovná úloha, zápis slovnej úlohy správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď.</i> <i>V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu:</i> <i>1. určiť súčet rovnakých sčítancov,</i> <i>2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát.</i> <i>Matematizovať primerané reálne situácie.</i> <i>Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</i>	<i>Žiak ovláda pojmy slovná úloha, zápis slovnej úlohy správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď.</i> <i>V obore do 20 rieši jedno-duché slovné úlohy na násobenie typu:</i> <i>1. určí súčet rovnakých sčítancov,</i> <i>2. zväčšuje dané čísla niekoľkokrát.</i> <i>Matematizuje primerané reálne situácie.</i> <i>Overuje správnosť riešenia (výsledku) a formuluje odpoveď.</i>

<p>Násobenie a delenie prirodze-ných čísel v obore do 20</p>	<p>Zavedenie dele-nia. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Návčik delenia v obore do 20. Počítanie spa-mäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia (:), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po),... Odčítať od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Poznať znak delenia (:). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát. Vedieť deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vedieť deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti).</p>	<p>Žiak ovláda pojmy celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia (:), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po),... Odčíta od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Chápe súvislosť medzi odčítaním a delením. Pozná znak delenia (:). Vie spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Delí číslom 1. Vie, že nulou sa nedelí. Zmenšuje dané číslo delením niekoľkokrát. Delí na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí) delí podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti).</p>
<p>Násobenie a delenie prirodze-ných čísel v obore do 20</p>	<p>Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na dele-nie v obore do 20. riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy slovná úloha, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď. V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy slovná úloha, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď. V obore do 20 rieši jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Matematizuje primerané reálne situácie. Overuje správnosť riešenia (výsledku) a formuluje odpoveď. Vyrieši slovné úlohy na násobenie i delenie.</p>
<p>Vytváranie prirodze-ných čísel v obore do 10 000 /17 hodín/</p>	<p>Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné číslo, číselná os, pred, za, rozklad čísla, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, porovnávanie čísel, viac, menej, rovnako, znaky >, <, =, zaokrúhľovanie,... Vedieť čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. Počítat' po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne- t. j. vedieť zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj- a štvorciferné čísla. Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\ 150$, $x > 322$. Získať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Vedieť zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako.)</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné číslo, číselná os, pred, za, rozklad čísla, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, porovnávanie čísel, viac, menej, rovnako, znaky >, <, =, zaokrúhľovanie,... Číta a píše troj- štvorciferné čísla. Počíta po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozloží troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne- t. j. Zapíše pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj- a štvorciferné čísla. Zobrazuje a porovnáva čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Vyrieši v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\ 150$, $x > 322$. Získa prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Zaokrúhľuje prirodzené čísla na desiatky, ovláda algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Vyrieši slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy viac, menej, rovnako.)</p>
<p>Vytváranie prirodze-ných čísel v obore do 10 000</p>	<p>Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek. Vedieť porovnávať jednotky dĺžky. Vedieť pohotovo premieňať jednotky dĺžky.</p>	<p>Ovláda pojmy: jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek. Porovnáva jednotky dĺžky. Pohotovo premieňa jednotky dĺžky.</p>

<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 /23 hodín/</p>	<p>Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: súčet, rozdiel, súčin, podiel. Vedieť sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti. Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti.</p>	<p>Ovláda pojmy: súčet, rozdiel, súčin, podiel. Sčítuje a odčítuje jednoduché príklady aj spamäti. Ovláda algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Pohotovo sčítuje a odčítuje prirodzené čísla v obore do 10 000. Osvojuje si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. Robí kontrolu správnosti.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p>	<p>Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. riešenie slovných úloh s neprázdny m prienikom.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy :jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 1. $a + b + c$ 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$ 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$ 6. $a + (a - b)$ Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy s neprázdny m prienikom v obore do 10 000. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Matematizovať primerané reálne situácie.</p>	<p>Ovláda pojmy :jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšil a zmenšil dané číslo. Rieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Rieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určuje súčet, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšuje o... (o niekoľko viac). Rieši jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určuje jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšuje o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnáva rozdielom. Rieši zložené slovné úlohy typu: 1. $a + b + c$ 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$ 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$ 6. $a + (a - b)$ Vyrieši nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Vyrieši slovné úlohy s neprázdny m prienikom v obore do 10 000. Overuje správnosť riešenia (výsledku) a formuluje odpoveď. Matematizuje primerané reálne situácie.</p>
<p>Geometria /20 hodín/</p>	<p>Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy :štvorcová sieť, rady, stĺpce, rovinný útvar, zmenšiť, zväčšiť. Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik).</p>	<p>Ovláda pojmy :štvorcová sieť, rady, stĺpce, rovinný útvar, zmenšuje, zväčšuje. Rysuje rovinné útvary v štvorcovej sieti, zväčšuje a zmenšuje ich (štvorec, obdĺžnik).</p>

<p>Geometria</p>	<p>Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: priestor, teleso, kocka, kváder, stavba z kociek, plán. Vedieť vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.</p>	<p>Ovláda pojmy: priestor, teleso, kocka, kváder, stavba z kociek, plán. Vytvára z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakreslí plán stavby z kociek.</p>
<p>Geometria</p>	<p>Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch. Meranie väčších vzdialeností: - približne (napr. krokmi) - s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: - kratšej v cm, mm, - dlhšej v metroch. Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvere.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy :bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží, jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad – skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie. Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) – kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Zdokonaľovať rysovanie úsečky danej dĺžky (v cm) a jej označovanie. Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky v mm. Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy :bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží, jednotka dĺžky(mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad – skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie. Merá dĺžku úsečky v mm,cm. Merá a porovnáva dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získava predstavu o dĺžke – kratšej v cm, dlhšej v m a odhaduje tieto vzdialenosti v metroch. Osvojuje si a používa pri rysovaní základné zásady. Narysuje úsečky danej dĺžky (v cm, mm) a ju označí. Zdokonaľuje rysovanie priamok a ich označovanie.</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie /19 hodín/</p>	<p>Úlohy na prope- deutiku kombi- natoriky (vytvá- ranie všetkých možných skupín predmetov z da- ného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosťou a symjemi). Vytváranie sku- pín podľa dané- ho i objaveného pravidla.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symje, systém. Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosťou i symjemi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vedieť si vytvoriť systém pri vypisovaní možností.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symje, systém. Vytvára rôzne skupi- ny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu čin- nosťou i symjemi na zá- klade spoločnej (príp. roz- dielnej)charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objavuje čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vytvára systém pri vypisovaní možností.</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<p>Úlohy na propedeu- tiku pravdepodob- nosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neis- tých udalostí a nemožných udalostí</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná ale neistá udalosť, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepo- dobný, ... Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná ale neistá udalosť, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný, ... a rozlišuje ich .</p>

<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<p>Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiak-mi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motíváciou.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: tabuľka, riadok, stĺpec. Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vedieť zostaviť a prečítať tabuľku.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: tabuľka, riadok, stĺpec. Vyrieši primerané nepriamo sformulované úlohy. Získava a zhromažďuje potrebné údaje. Zo získaných údajov zostavuje tabuľku.</p>
<p>Matematická gramotnosť /33 hodín/</p>	<p>Násobilka a delilka v obore do 20.</p>	<p>Pohotovo počítať po 2, 3, 4, 5, Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát. Vedieť násobiť číslom 1 a 0. Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov Odčítať od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát. Vedieť deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vedieť deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti).</p>	<p>Pohotovo počíta po 2, 3, 4, 5, Chápe násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Vie spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšuje dané číslo násobením niekoľkokrát. Násobí číslom 1 a 0. Chápe princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov Odčíta od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Chápe súvislosť medzi odčítaním a delením. Vie spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Delí číslom 1. Vie, že nulou sa nedelí. Zmenšuje dané číslo delením niekoľkokrát. Delí na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), delí podľa obsahu.</p>
<p>Matematická gramotnosť</p>	<p>Jednotky dĺžky v našom živote-zábavné meranie. Zábavná geometria.</p>	<p>Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) – kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Vedieť vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.</p>	<p>Merá dĺžku úsečky v mm a cm. Merá a porovnáva dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získa predstavu o dĺžke v cm, m a odhadol tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Vytvára z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakreslí plán stavby z kociek.</p>
<p>Matematická gramotnosť</p>	<p>Úlohy na propedeutiku kombinatoriky. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti.</p>	<p>Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosťou i symjemi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vedieť si vytvoriť systém pri vypisovaní možností. Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku.</p>	<p>Vytvára rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosťou i symjemi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objavuje čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu.</p>

Matematická gramotnosť	Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.	<p>V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát. <p>Matematizovať primerané reálne situácie.</p> <p>Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. <p>Matematizovať primerané reálne situácie.</p> <p>Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>Riešiť slovné úlohy na násobenie idelenie.</p>	<p>V obore do 20 rieši jednoduché slovné úlohy na násobenie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. určuje súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšuje dané čísla niekoľkokrát. <p>V obore do 20 rieši jednoduché slovné úlohy typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdeľuje dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí 2. Delí podľa obsahu 3. Zmenšuje dané číslo niekoľkokrát. <p>Matematizuje primerané reálne situácie.</p> <p>Overuje správnosť riešenia a formuluje odpoveď.</p>
Matematická gramotnosť	Hráme sa s čís-lami v obore do 10 000. Zábavné slovné úlohy.	<p>Vedieť čítať a písať troj- a štvorciferné čísla.</p> <p>Počítat' po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách.</p> <p>Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne- t. j. vedieť zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj- a štvorciferné čísla.</p> <p>Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =.</p> <p>Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\ 150$, $x > 322$.</p> <p>Získať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel.</p> <p>Vedieť zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky.</p> <p>Zábavnou formou upevňovať riešenie slovných úloh.</p>	<p>Číta a píše troj- štvorciferné čísla, rozloží ich na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne- t. j. zapíše pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok tieto čísla. Počíta po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách.</p> <p>Zobrazuje a porovnáva čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =.</p> <p>Rieši v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\ 150$, $x > 322$.</p> <p>Získava prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel.</p> <p>Zaokrúhľuje prirodzené čísla na desiatky, ovláda algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky.</p> <p>Zábavnou formou si upevňuje riešenie slovných úloh.</p>

IV. ROČNÍK

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Násobenie a delenie v obore násobilky /32 hodín/

Násobenie a delenie v obore násobilky.

Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...)

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100.

Komutativnosť násobenia (propedeutika).

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika).

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom.

Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).

Tvorenie textov k numerickým príkladom.

Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.

II. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 /26 hodín/

Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky.

Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie.

Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.

Skúška správnosti riešenia.

Riešenie slovných úloh.

Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000.

Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel.

Riešenie jednoduchých nerovníc.

III. Geometria a meranie /22 hodín/

Rysovanie – základné zásady rysovania.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán.

Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).

Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek.

Násobok dĺžky úsečky.

Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.

Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.

Obvod trojuholníka (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).

Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom.

Vlastnosti kruhu a kružnice.

Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.

Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka).

Kreslenie plánov stavieb z kociek.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 19 hodín/

Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.

Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.

Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.

IV. ROČNÍK			
Temat. celok	Team - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Násobenie a delenie v obore násobilky</p> <p>/32 hodín/</p>	<p>Násobenie dele-nie v obore násobilky.Prope-deutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,)Počítanie pamäti.Automatizáci a spojov.</p> <p>Násobenie a de-lenie na kalku-lačke v obore násobilky do 100. Komutatívno-st' násobenia (propedeutika)</p> <p>Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou moti-váciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné mate-matické operá-cie (propedeutika).</p>	<p>Žiak má ovládať dané pojmy: dané číslo niekoľkokrát zväčšiť, dané číslo niekoľkokrát zmenšiť, násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, násobilka,...</p> <p>Vedieť pamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100.</p> <p>Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky.</p> <p>Ovládať algoritmus násobenia.</p> <p>Vedieť pamäti násobiť a deliť 10 a 100.</p> <p>Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke.</p> <p>Vedieť rozlíšiť a použiť správnu početnú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmiami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej.</p> <p>Chápať súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p>	<p>Žiak ovláda dané pojmy: dané číslo niekoľkokrát zväčšuje, zmenšuje, Vie pamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100.</p> <p>Urobí kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovláda algoritmus násobenia.</p> <p>Spamäti násobí a delí 10 a 100.</p> <p>Osvojuje si praktické násobenie a delenie na kalkulačke.</p> <p>Rozlišuje a používa správnu početnú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmiami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej.</p> <p>Chápe súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p>
<p>Násobenie a delenie v obore násobilky</p>	<p>Riešenie slov-ných úloh na násobenie a de-lenie.</p> <p>Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovna-nie podielom.</p> <p>Riešenie slov-ných úloh, ktoré vedú k zápisu:</p> <p>$a + a \cdot b;$ $a + a : b;$ $a \cdot b + c;$ $a \cdot b + c \cdot d$</p> <p>(aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).</p> <p>Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Slovné úlohy na priamu úmer-nosť (propede-utika).</p> <p>Nepriamo sformulované slov-né úlohy.</p> <p>Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a dele-nie v obore násobilky do 100.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy:sčítanec, súčet, o koľko viac, zápis slovnej úlohy, jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, koľkokrát viac – o koľko viac, koľkokrát menej – o koľko menej,...</p> <p>Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie.</p> <p>Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> určiť súčet rovnakých sčítancov, zväčšiť dané číslo niekoľkokrát. <p>Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) Delenie podľa obsahu Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát <p>Vedieť riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom.</p> <p>Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b;$ $a + a : b;$ $a \cdot b + c;$ $a \cdot b + c \cdot d.$</p> <p>Matematizovať primerané reálne situácie.</p> <p>Riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).</p> <p>Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy.</p> <p>Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.</p> <p>Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy:sčítanec, súčet, o koľko viac, zápis slovnej úlohy, jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, koľkokrát viac – o koľko viac, koľkokrát menej – o koľko menej,...</p> <p>Vyrieši jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky do 100 typu:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí súčet rovnakých sčítancov, zväčší dané číslo niekoľkokrát, rozdelí dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na), delí podľa obsahu, zmenší dané číslo niekoľkokrát . <p>Vyrieši jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom, zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b;$ $a + a : b;$ $a \cdot b + c;$ $a \cdot b + c \cdot d.$</p> <p>Matematizuje primerané reálne situácie.</p> <p>Rieši slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika), nepriamo sformulované slovné úlohy.</p> <p>Vytvorí slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky.</p> <p>Overí správnosť riešenia a sformuluje odpoveď.</p> <p>Zostaví zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa.</p>

<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 /26 hodín/</p>	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 pamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy:číselný rad, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné čísla, vzostupný a zostupný číselný rad. Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho pohotovo využívať pri výpočtoch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke. Sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla pamäti. Sčítať a odčítať troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky. Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Vedieť približne počítat so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy:číselný rad, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné čísla, vzostupný a zostupný číselný rad. Pozná algoritmus písomného sčítania a odčítania a pohotovo ho využíva pri výpočtoch. Písomne, pamäti sčítuje a odčítuje prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčíta a odčíta prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke, primerané troj- a štvorciferné čísla pamäti. Chápe súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počíta so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p>	<p>Skúška správnosti riešenia.</p>	<p>Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000.</p>	<p>Vie urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p>	<p>Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc.</p>	<p>Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania. Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec 2. Dané číslo zmenšiť o... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$</p>	<p>Rieši všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Vyrieši slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania. Samostatne zapisuje postup riešenia slovnej úlohy. Overuje správnosť riešenia (výsledku) a formuluje odpoveď. Zostavuje zápis k slovnej úlohe. Mate-matizuje a znázorňuje primerané reálne situácie. Vyrieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, Dané číslo zväčšil o... (o niekoľko viac). Vyrieši jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec 2. Dané číslo zmenšil o... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Vyrieši zložené slovné úlohy typu: 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$</p>

<p>Geometria a meranie /22 hodín/</p>	<p>Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkostí strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protíľahlé strany, vrchol, štvorec, obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok, Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvare). Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.). Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Vedieť narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán). Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vedieť vypočítať násobok dĺžky úsečky. Vypočítať a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protíľahlé strany, vrchol, štvorec, obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok, Osvojuje si a používa pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Vyznačuje body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvare). Narysuje úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označí ju. Označuje strany a vrcholy veľkým tlačným písmom. Pozná vlastnosti štvorca, obdĺžnika a ich charakteristiku. Narysuje štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany. Vie vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vypočíta násobok dĺžky úsečky. Vypočíta a zapíše obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán.</p>
<p>Geometria a meranie</p>	<p>Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkostí strán, propedeutika).</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: trojuholník, strany trojuholníka, vrcholy trojuholníka, dĺžka strany trojuholníka, obvod trojuholníka, jednotky dĺžky, mm, cm, odhad - skutočnosť... Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany Poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán) Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: trojuholník, strany, vrcholy trojuholníka, dĺžka strany trojuholníka, obvod, jednotky dĺžky, mm, cm, odhad – skutočnosť. Narysuje ľubovoľný trojuholník a pomenuje jeho vrcholy a strany Pozná vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán) Odmerá dĺžku úsečky strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm). Porovnáva strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočíta obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán.</p>
<p>Geometria a meranie</p>	<p>Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, kružidlo... Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vedieť vyznačiť polomer kružnice.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, kružidlo... Pozná základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Narysuje ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom, s daným stredom a polomerom. Vyznačí polomer kružnice.</p>
<p>Geometria a meranie</p>	<p>Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.</p>	<p>Žiak má ovládať pojmy: meter (m), decimeter (dm), centimeter (cm), milimeter (mm), kilometer (km), jednotky dĺžky, premena jednotiek dĺžky. Vedieť premieňať jednotky dĺžky. Vedieť premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy: meter, decimeter, centimeter, milimeter, kilometer, jednotky dĺžky, premenu jednotiek dĺžky.. Premieňa jednotky dĺžky. Premieňa zmiešané jednotky dĺžky</p>

Geometria a meranie	Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.	Žiak má ovládať pojmy: priestor, stavba, teleso, vzor - obraz, plán (obrázok), pravidelné a nepravidelné telesá, pohľad spredu, zozadu, sprava, zľava, zhora. Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek. Nakresliť plán stavby z kociek .	Žiak ovláda pojmy: priestor, stavba, teleso, vzor - obraz, plán (obrázok), pravidelné a nepravidelné telesá, pohľad spredu, zozadu, sprava, zľava, zhora. Vytvára (buduje) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvára a opisuje vlastné jednoduché telesá z kociek. Nakreslí plán stavby z kociek
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie /19 hodín/	Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.	Žiak má ovládať pojmy: pravdivý výrok, nepravdivý výrok, pravdivosť, nepravdivosť. Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodňuje pravdivosť – nepravdivosť výroku. .	Žiak ovláda pojmy: pravdivý výrok, nepravdivý výrok, pravdivosť, nepravdivosť. Primerane rozlíši pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vytvára pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Zdôvodňuje pravdivosť, nepravdivosť výroku.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Vytváranie stĺpcovýchdiagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).	.Žiak má ovládať pojmy: aritmetický priemer, stĺpcový diagram, dáta, priemer. Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát.	Žiak ovláda pojmy: aritmetický priemer, stĺpcový diagram, dáta, priemer. Číta a nakreslí stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočíta aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, test, päťminútovky, samostatné práce, výstupné písomné práce, texty na zisťovanie matematickej gramotnosti) a prostriedky hodnotenia (klasifikácia, pochvala – ústna, písomná).

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Formálne hodnotenie, na ktoré bude žiak vopred upozornený.

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Keďže ide o klasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je známka, aj keď sa využíva i slovné hodnotenie.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Ústne skúšanie: odpoveď (umožňuje hodnotiť hĺbku žiakových vedomostí).

Písomné skúšanie: didaktické testy, , päťminútovky, samostatné práce, pracovné listy, písomné práce, výstupné práce.

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Využíva sa hlavne v tematických celkoch Geometria a Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

samotný proces tvorby:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

výsledný produkt:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	<ul style="list-style-type: none">▪ Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:▪ žiak je iniciatívny a tvorivý vo vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,▪ žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita),▪ žiak ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,▪ žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, vedomostí a zručností, vytvárania vlastných koncepcií,▪ žiak preukazuje vedomosti z oblasti MAT primerané edukačným úlohám,▪ vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné počtové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia v danom obore, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov,▪ rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch,▪ vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel,▪ usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislosti medzi týmito údajmi,▪ interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,▪ kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce,▪ v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia,▪ rozvíjaním matematickej gramotnosti vo všetkých tematických okruhoch rozvíjať schopnosť logicky argumentovať, usudzovať, modelovať, interpretovať, hľadať chyby, presne sa vyjadrovať.▪ Správne rysuje geometrické tvary.	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka

chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, je samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa plynulo s občasnými menšími nedostatkami, v grafickej podobe sa vyjadruje s menšími odchýlkami. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti MAT, správne a plynulo, počíta s menšími chybami. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy výborne, nechýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, rozširuje svoju flexibilitu, osvojuje si nové vedomosti a matematické zručnosti, nepodlieha predsudkom a stereotypom. 	
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého a druhého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa váhavo s nedostatkami, v grafickej podobe sa vyjadruje s odchýlkami. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti MAT na dobrej úrovni, počíta s chybami. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, slabšie si osvojuje nové vedomosti a matematické zručnosti, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. ▪ Neovláda pojmy a definície z oblasti MAT, počíta s väčšími chybami, nesprávne rysuje. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy podpriemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, logické myslenie, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyučovací proces. 	

Percentuálne hodnotenie písomných prác
100% - 90% = 1
89% - 75% = 2
74% - 50% = 3
49% - 25% = 4
24% - 0% = 5

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

Písomné práce píše učiteľ podľa uváženia, na konci 4. ročníka sa píše výstupná písomná práca . Úlohy obsiahnuté vo výstupnej práci budú zodpovedať štandardom za ročníky 1.-4.

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Ku komplexnému poznaniu okolitého sveta žiakmi, sa musí budovať jednotný systém poznatkov nielen vnútri samotného didaktického systému matematiky, ale aj vo vzťahu matematiky k ostatným vyučovacím predmetom. Vyučovanie matematiky je úzko späté s ostatnými vyučovacími predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych matematických vedomostí, napr. prírodoveda, vlastiveda, informatická výchova, telesná výchova. Výrazné väzby sú medzi matematikou a slovenským jazykom a literatúrou a to v oblasti aplikácií ale aj motivácií. Správne matematické vedomosti zasa uľahčujú prácu na iných vyučovacích predmetoch(napr.hudobnej výchovy, anglického jazyka), skvalitňujú výchovno-vzdelávací proces ako celok. Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch.

XII. UČEBNÉ OSNOVY INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Informatická výchova
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Časový rozsah výučby	132 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika, a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- Poskytnúť žiakom primárneho vzdelávania moderné a kvalitné vzdelanie formou nového predmetu v primárnom vzdelávaní – informatickej výchovy.
- Klásť dôraz na komplexný rozvoj digitálnej gramotnosti žiakov,
- Pripraviť žiakov pre vykonávanie špecializovaných činností súvisiacich so zavedením informatickej výchovy a informatizáciou vyučovacieho procesu, získať základné zručnosti práce s informačno - komunikačnými technológiami
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči

- osvojiť si elementárne vedomosti a zručnosti v grafickom editore
- osvojiť si elementárne vedomosti a zručnosti v textovom editore
- osvojiť si elementárne vedomosti a zručnosti v tabuľkovom editore
- osvojiť si základné pravidlá práce s IKT
- získať základné poznatky o nástrahách internetu, bezpečne na internete
- osvojiť si návyky správnej práce s PC a IKT
- poznávať IKT a vedieť ich využívať v praxi
- prehľbovať si zručnosť práce s IKT, edukačnými CD, internetom
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti online komunikácie)
- vzbudzovať etické a estetické cítenie
- rozvíjať u žiakov čitateľskú gramotnosť čítaním rozmanitých textov

INŠTITUCIONÁLNE:

- Rozpoznať svoje informačné potreby, uvedomuje si, že vhodné a úplné informácie sú predpokladom správneho rozhodovania,
- lokalizovať relevantné informačné zdroje (kedy a kde hľadať informácie), formulovať svoje čitateľské a informačné požiadavky.
- Nájsť potrebné informácie – poznať a uplatňovať stratégie vyhľadávania informácií v rozličných informačných zdrojoch (inštitucionálnych, dokumentových, dokumentografických, elektronických).
- Nájdene informácie zhodnotiť z hľadiska vlastnej študijnej potreby –určiť vhodnosť, relevantnosť, rozsah a dôveryhodnosť informácií, vybrať tie, ktoré sú vhodné pre riešenie konkrétnej problematiky.
- Nájdene informácie primerane použiť pri učení, diskusii, tvorbe ústneho i písomného prejavu. Používať vhodné stratégie čítania, samostatného učenia. Informácie primeranou formou zaznamenať, citovať a použiť pri tvorbe ústnych i písomných prejavov.
- Získané informácie i vlastné produkty sprostredkovať aj iným primeraným štýlom a v primeraných formách a podobách (ústnou, písomnou, multimediálnou prezentáciou v grafickom, textovom, tabuľkovom editore, Power Pointe, Movie Makeri),
- naučiť žiaka poznať a používať IKT v bežnom živote

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- osvojiť si a zdokonaľovať základné pravidlá práce s IKT
- osvojiť si a zdokonaľovať elementárne vedomosti a zručnosti v grafickom editore
- osvojiť si a zdokonaľovať elementárne vedomosti a zručnosti v textovom editore
- osvojiť si a zdokonaľovať elementárne vedomosti a zručnosti v tabuľkovom editore
- osvojiť si a zdokonaľovať elementárne vedomosti a zručnosti v Power Pointe, Movie Maker
- uplatňovať v praxi základné poznatky o nástrahách internetu

- *zdokonaľovať sa v čitateľskej gramotnosti,*
- *počúvať a čítať literárne texty online, na CD, DVD,*
- *reprodukovat' literárny text (verná, voľná, výberová reprodukcia, dotváranie na základe vlastnej fantázie...), uvádzať vždy zdroj informácií – autorské práva*
- *orientuje sa v počítači, svojich zložkách, jednotlivých editoroch, na internete.*
- *zdokonaľovať písomné zručnosti oboznámením sa s klávesnicou a písaním na nej, základy strojopisu*
- *Dodržiavať základné parametre písma, estetika písomného prejavu na PC*

AFEKTÍVNE

- *Vedieť zaujať vlastný postoj k informáciám na internete /kladný, záporný vzťah/*
- *vedieť posúdiť prejav spolužiaka pri prezentácii*
- *byť sebakritický pri svojom výkone, grafickom prejave, prezentácii*
- *dodržiavať a uplatňovať základné pravidlá prezentácie vlastnej tvorby – asertivita, očný kontakt, sebavedomie*
- *dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri práci s PC aj pri prezentačnom prejave*
- *hodnotiť správanie, kvalitu ústneho, grafického prejavu spolužiaka i sám seba*
- *vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa*
- *používať vhodnú slovnú zásobu pri komunikácii, prezentácii*
- *dodržiavaním základných parametrov písma vytvárať estetický grafický prejav*

PSYCHOMOTORICKÉ

- *použiť moderné technológie/ dig. fotoaparát, PC/*
- *spracovať získaný materiál na IKT formou prezentácie v Power Pointe*
- *spracovať fotografický materiál z prijímania, akadémie v Movie Maker a odprezentovanie v triede*
- *prezentácie v Movie Maker napáliť na CD, uložiť na USB*
- *napísať list, pohľadnicu, vytvoriť vizitku a odoslať elektronicky ako prílohu e-mailu*
- *vytvoriť si vlastnú e-mailovú schránku a komunikovať so spolužiakmi, učiteľom prostredníctvom nej*
- *vytvoriť si účet na jednej zo sociálnych sietí – facebook, twitter, dodržiavať bezpečnostné pravidlá správania sa na sociálnej sieti, komunikovať s priateľmi, rodinou na sociálnej sieti*
- *upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,*
- *vložiť obrázok cez schránku,*
- *vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,*
- *sa orientuje v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,*
- *si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,*
- *s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,*
- *e-maily posielat' a prijat',*
- *používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,*
- *rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,*

- *napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,*
- *si samostatne spustiť hru z internetu,*
- *na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,*
- *pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,*
- *získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,*
- *riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,*
- *vytvoriť jednoduchý multimedialný projekt,*
- *pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,*
- *samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,*
- *samostatne text uložiť a otvoriť,*
- *upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,*
- *vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene,*
- *upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,*
- *používať nástroje na úpravu textov,*
- *vkladať obrázky do textu cez schránku,*
- *vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,*
- *pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,*
- *narábať s multimedialnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,*
- *zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,*
- *pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,*
- *zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,*

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete Informatická výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- *vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou, grafickou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania s použitím dostupných IKT*
- *dokázať určitý čas sústredene načúvať, sledovať náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor /napr. pri prezentácii v Power Pointe, Movie Maker/*
- *štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam, vizitka), vyplňovať formuláre (korešpondenčný lístok, pohľadnica), s využitím dostupných IKT*
- *osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,*
- *orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie získané na internete, posúdiť ich význam v osobnom živote,*
- *vedieť kopírovať a pretvoriť text,*
- *rozlišovať rôzne druhy a techniky spracovania informácií s využitím IKT*

- *uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu online, pri elektronickej komunikácii e-mail, mobil sms,*
- *na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,*
- *kriticky hodnotiť informácie získané na internete*
- *sprostredkovať zaujímavé informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie, / preposlať kamarátovi len link, nie prekopírovanú celú stránku/*
- *pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,*
- *oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.*

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- *vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť, následne spracovať s využitím IKT*
- *overovať a interpretovať získané údaje z internetu*
- *rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie aj pri využívaní IKT, overovať si dôveryhodnosť informácií*
- *primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri zadeľovaní čiastkový úloh rozsiahlejšieho projektu pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,*
- *pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ niest' zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,*
- *samostatne pracovať a zapájať sa do spoločnej práce kolektívu, riešením čiastkových úloh*
- *určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste a následne ich odstraňovať*
- *stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,*
- *plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,*
- *overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,*
- *prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,*

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *na odstránenie problémov v informatickej výchove využívať za týmto účelom rôzne informácie. IFV je predmet, kde dnešné informácie zajtra nemusia byť aktuálne.*
- *získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti informatickej výchovy*
- *zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre žiaka najdôležitejšie,*
- *určovať spôsoby spracovania projektu, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,*
- *pri práci s IKT vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,*
- *poskytovať ľuďom informácie (prezentácie v užšom i širšom kolektíve),*
- *spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi napríklad aj online komunikáciou.*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- realizácie a vyhodnocovanie projektov,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom pri prezentácii svojho projektu
- poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov
- uplatňovať priebežnú kontrolu a diagnostiku , ukladanie dokumentov a priebežné zabezpečovanie pred stratou a znehodnotením
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri prezentačnom prejave,
- pri práci vo dvojici ovplyvňovať druhých a koordinovať jeho úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia, aby výsledný projekt je vypracovaný v čo najlepšej kvalite,
- pri samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj svoju zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia, informatizácia spoločnosti
- sledovať a hodnotiť vlastný projekt, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,
- pri online hrách chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania,

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- Zoznámiť sa s počítačom, získať základné informácie, rozlíšiť software, hardware,
- vedieť správne vypnúť, zapnúť počítač, vložiť, zapnúť, vybrať CD
- zoznámiť sa s rôznymi editormi: grafický, textový, tabuľkový
- zoznámiť sa s programami na spracovanie prezentácií Power Point
- zoznámiť sa s programom na spracovanie fotografií a videa Movie Maker
- zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- sa orientuje v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, naučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- samostatne si spustiť hru z internetu,

- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- získať základy algoritmickeho myslenia – príkazy v priamom režime,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- vytvoriť jednoduchý multimediálny projekt,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní všetkých predmetov,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,
- naučiť sa organizácii a poriadku v PC evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby sa neskôr mohol ku nim vrátiť a využívať
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov, informácie získane na internete
- uvedomuje si, že informácie, ktoré zverejnia na internete jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete informatická výchova,

- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých – prezentácie, informácie o vlastnej osobe na internete,

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Významné miesto v informatickej výchove má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Učiteľ si **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Práca vo dvojici (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s CD, práca s IKT,
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, názorné- demonštrácia, pozorovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické prezentácie, didaktické hry, práca s CD, internetom,
 - motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
 - expozičné: vysvetľovanie, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
 - fixačné: skupinová diskusia, diskusia,

UČEBNÉ ZDROJE

1. auditívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot
2. vizuálne: internet
3. audiovizuálne: DVD, videozáznam
4. kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Učebnice informatická výchova ,

Webové stránky s obsahom podľa zvolenej témy vyučovania

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

www.ocve.sk

www.bezpecnenainternete.sk

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor, digitálny fotoaparát, externá mechanika, skener, USB kľúč, pripojenie na internet, mobil, kamera, video, TV,

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh.

edukačné CD: Matematika na divokom západe, Alenka v ríši divov, Myšiak Bonifác, Krížom krážom stáletiami, Jak veci fungujú, Didakta, Prírodoveda 1.-5., a iné,

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	<i>I.roč.</i>	<i>II.roč.</i>	<i>III.roč.</i>	<i>IV.roč.</i>	<i>Spolu</i>
ŠVP	0	33	33	33	99
ŠkVP	33	0	0	0	33
Spolu	33	33	33	33	132

I.ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
INFORMÁCIE OKOLO NÁS 12 h	<p>I.Práca s grafikou a spracovanie grafických informácií</p> <p>II.Pochopenie spôsobov reprezentácie základných typov informácií (reprezentovanie farieb, obrázkov)</p> <p>III. Pomocou IKT dokázať realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.</p>	<p>Žiak sa má vedieť orientuje v prostredí jednoduchého grafického editora, vedieť s ním samostatne pracovať, aplikovať efektívne nástroje v graf. editore pri riešení úloh, nakresliť samostatne i podľa návodu obrázkov, má vytvoriť jednoduchý projekt vo forme obrázku, vypracovať v grafickom editore obrázkov a použiť vyfarbovanie, premiestňovanie, natahovanie, skladanie, zmena tvaru, žiak má nakresliť a napísať osvojené písmenká.</p> <p>Žiak má nakresliť geometrické tvary pomocou nástrojov. Má ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, rozprávať o svojom konaní a správaní pri práci s počítačom, odpovedať na kladené otázky, pracovať ako efektívny člen skupiny alebo ako jedinec na projekte, prezentovať svoju prácu- projekt, dokončiť začatú prácu.</p>	<p>Orientuje sa v prostredí jednoduchého grafického editora, samostatne s ním pracuje, aplikuje efektívne nástroje v graf. editore pri riešení úloh, nakreslí samostatne i podľa návodu obrázkov, vytvorí jednoduchý projekt vo forme obrázku, vypracúva v editore obrázkov a používa vyfarbovanie, premiestňovanie, natahovanie, skladanie, zmenu tvaru, nakreslí a napíše osvojené písmenká, geometrické tvary pomocou nástrojov. Ovláda zásady správneho sedenia pri počítači, rozpráva o svojom konaní a správaní pri práci s počítačom, odpovedá na kladené otázky, pracuje ako efektívny člen skupiny alebo ako jedinec na projekte, prezentuje svoju prácu- projekt, dokončí začatú prácu.</p>
POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLÉNIE 5 hodín	<p>Algoritmy – riadenie elementárnych príkazov /Upratovanie/</p> <p>Programy- programovací jazyk Baltík</p>	<p>Žiak má získať a osvojiť si základné algoritmické myslenie- príkazy v priamom režime, vyriešiť problémovú úlohu- Upratovanie.</p> <p>Žiak má ovládať postavičku v jednoduchom programovacom jazyku/ pohybovať, sadiť, trhať, polievať, tvoriť obrázky/, osvojiť si základné pravidlá programovania prostredníctvom programovacieho jazyka Baltík, pochopiť základný princíp fungovania programu Baltík, pochopiť rozdiel medzi hotovou hrou a jej vytváraním, žiak má aplikovať logické myslenie a pamäť v programe Pexeso- Baltík</p>	<p>Žiak získava a osvojuje si základné algoritmické myslenie príkazy v priamom režime, vyrieši problémovú úlohu- Upratovanie.</p> <p>Žiak ovláda postavičku v jednoduchom programovacom jazyku / pohybuje, sadiť./, osvojuje si zákl. pravidlá programovania prostredníctvom programovacieho jazyka Baltík, chápe základný princíp fungovania programu Baltík, chápe rozdiel medzi hotovou hrou a jej vytváraním, žiak aplikuje logické myslenie a pamäť v programe Pexeso- Baltík.</p>
PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT 11	<p>Základné periférie na ovládanie PC myš, klávesnica</p> <p>Základné info o PC a operačnom syst. základná zostava, vypínanie, zapínanie, pracovná plocha, okno</p> <p>CD –výučbové programy, starostlivosť o CD mechaniku</p> <p>Internet funkcia internetu, bezpečnosť</p>	<p>Žiak má poznať základné časti počítača, samostatne ho zapnúť a vypnúť, pracovať s myšou, klávesnicou, má sa oboznámiť s funkciami kláves , uchopiť a spustiť správnym spôsobom CD, vyberať ho správnym spôsobom z obalu, vedieť otvárať a zatvárať CD mechaniku, žiak má vkladať výučbové CD správne do mechaniky. Žiak má vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho, pochopiť rozdielny princíp medzi tahaním a klikaním myšou, medzi klikom a dvojklikom, má správne používať pravé a ľavé tlačidlo na myši, má sa vedieť orientovať v jednoduchých hrách na internete a vo výučbových CD, žiak oboznámiť sa s využitím internetu v rôznych oblastiach VVP</p>	<p>Žiak pozná základné časti PC, samostatne ho zapne a vypne, pracuje s myšou, klávesnicou, oboznamuje sa s funkciami kláves , uchopí a spustí správnym spôsobom CD, správne ho vyberie, správne otvorí a zatvorí CD mechaniku. Žiak zminimalizuje a zmaximalizuje pracovné okno, zatvorí ho, chápe rozdielny princíp medzi tahaním a klikaním myšou, medzi klikom a dvojklikom, správne používa pravé a ľavé tlačidlo na myši, orientuje sa v jednoduchých hrách na internete a vo výučbových CD, oboznamuje sa s využitím internetu v rôznych oblastiach VVP</p>
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ 5 hodín	<p>Informačná spoločnosť – Voľný čas a IKT PC hry, hudba, filmy</p> <p>Informačná spoločnosť – škola</p> <p>Bezpečnosť počítača, správne</p>	<p>Žiak sa má oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, pochopiť kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT , používať interaktívne médiá zodpovedne, využívať IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objaviť a využiť rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak má efektívne využiť komunikačné možnosti IKT v škole, spoznať</p>	<p>Žiak sa oboznamuje s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, chápe kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT , používa interaktívne médiá zodpovedne, využíva IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objavuje a využíva rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak efektívne využíva komunikačné možnosti IKT v škole, spoznáva</p>

	<p>používanie hesiel, riziká</p> <p>Vzdelávanie: didaktické hry</p>	<p>rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/ výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak má vedieť prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne zhodnotiť svoje vlastné učenie</p>	<p>rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/ výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak vie prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie</p>
--	---	--	--

II. ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>INFORMÁCIE OKOLO NÁS</p> <p>9 hodín</p>	<p>I. Práca s grafikou a spracovanie graf. informácií</p> <p>II. Textový editor, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty</p> <p>III. Pomocou IKT dokázať realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.</p> <p>IV. Pochopenie spôsobov reprezentácie základných typov informácií</p>	<p>Žiak má vedieť orientuje sa v prostredí jednoduchého grafického editora, samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore- vystrihovanie, prilepovanie, kopírovanie, aplikovať efektívne nástroje v graf. editore pri riešení úloh, nakresliť samostatne i podľa návodu obrázok, žiak má vytvoriť jednoduchý projekt vo forme obrázku, vypracovať v grafickom editore obrázok a použiť ďalšie nástroje a úkony: kopírovanie, otáčanie, doplnenie a zmena nápisu, tlač, základný postup práce s jednoduchou prezentáciou. Má nakresliť geom. tvary do formy obrázku, uložiť dokončený obrázok a otvoriť ho. Žiak má spoznať jednoduchý textový editor, samostatne otvoriť textový editor, spoznať zásady správneho písania klávesnicou, spoznať znakovú časť klávesnice: písanie malých a veľkých písmen v textovom editore, spoznať číselnú časť klávesnice a šípky, použiť správne klávesy na potvrdenie, vymazanie, zrušenie, medzera medzi slovami....., formátovanie písma/ typ, veľkosť, farba, centrovanie/, upraviť jednoduchý text, správne uložiť informácií do súborov, kombinovať text a obrázok, ovládať zásady správneho sedenia pri počítači. Žiak má rozprávať o svojom konaní a správaní pri práci s PC, odpovedať na kladené otázky, pracovať ako efektívny člen skupiny alebo jedinec na projekte, prezentovať svoj projekt, dokončiť začatú prácu.</p>	<p>Žiak sa orientuje v prostredí jednoduchého grafického editora, samostatne pracuje s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore- vystrihuje, priliepa, kopíruje, aplikuje efektívne nástroje v graf. editore pri riešení úloh, nakreslí samostatne i podľa návodu obrázok, vytvorí jednoduchý projekt vo forme obrázku, vypracuje v grafickom editore obrázok a použije ďalšie nástroje a úkony: kopírovanie, otáčanie, doplnenie a zmena nápisu, tlač, základný postup práce s jednoduchou prezentáciou. Nakreslí geom. tvary do formy obrázku, uloží dokončený obrázok a otvorí ho. Žiak spoznáva jednoduchý textový editor, samostatne otvorí textový editor, spoznáva zásady správneho písania klávesnicou, spoznáva znakovú časť klávesnice: písanie malých a veľkých písmen v textovom editore, číselnú časť klávesnice a šípky, používa správne klávesy na potvrdenie, vymazanie, zrušenie, medzera medzi slovami....., formátovanie písma/ typ, veľkosť, farba, centrovanie/, upravuje jednoduchý text, správne uloží informácie do súborov, kombinuje text a obrázok, ovláda zásady správneho sedenia pri počítači. Žiak rozpráva o svojom konaní a správaní pri práci s PC, odpovedá na kladené otázky, pracuje ako efektívny člen skupiny, jedinec na projekte, prezentuje svoj projekt, dokončí začatú prácu</p>

<p>KOMUNIKÁ-CIA PROSTREDNÍCTVOM IKT 7 hodín</p>	<p>I. Bezpečnosť, zásady správanie sa v prostredí internetu. II. e-mail, e-mailová adresa, adresár III. www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe, detské webové stránky</p>	<p>Žiak má spustiť internetový prehliadač, pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, napísať v správnom tvare internetovú adresu web stránky, vhodné detské web stránky- vzdelávacie, zábavné, náučné, samostatne si spustiť hru z internetu, osvojiť si jednoduché zásady etikety, písanie emailov, nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov, poslať emaily a prijať, poslať a prijať s emailom aj prílohy, založiť si vlastnú e-mailovú schránku s pomocou učiteľa, naučiť sa pracovať s elektronickou poštou, pochopiť primerané spôsoby a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, osvojiť si základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT- rozhovory, okamžité správy,</p>	<p>Žiak spúšťa internetový prehliadač, chápe základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, píše v správnom tvare internetovú adresu web stránky -detskej web stránky vzdelávacie, zábavné, náučné, samostatne si spustí hru z internetu, osvojuje si jednoduché zásady etikety, písanie emailov, nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov, posiela emaily a prijíma, posiela a prijíma s emailom aj prílohy, založí si vlastnú e-mailovú schránku s pomocou učiteľa, pracuje s elektronickou poštou, chápe primerané spôsoby a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, osvojuje si základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT- rozhovory, okamžité správy,</p>
<p>POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE 7 hodín</p>	<p>Programy- detský programovací jazyk / Baltík</p>	<p>Žiak má získať a osvojiť si základné algoritmicke myslenie: príkazy v priamom režime, vyriešiť problémovú úlohu- Upratovanie, má ovládať postavičku v jednoduchom programovacom jazyku/ pohybovať, sadiť, trhať, .../, má si osvojiť základné pravidlá programovania prostredníctvom programovacieho jazyka Baltík, pochopiť základný princíp fungovania programu Baltík, pochopiť rozdiel medzi hotovou hrou a jej vytváraním, usporiadať rozhádzané písmenká do slova-Baltík, roztriediť rozhádzané kocky podľa Baltíkovho príkazu</p>	<p>Žiak získava a osvojuje si základné algoritmicke myslenie: príkazy v priamom režime, rieši problémovú úlohu- Upratovanie, ovláda postavičku v jednoduchom programovacom jazyku/ pohybuje, sadiť, trhá./, osvojuje si základné pravidlá programovania prostredníctvom programovacieho jazyka Baltík, chápe základný princíp fungovania programu Baltík, chápe rozdiel medzi hotovou hrou a jej vytváraním, usporiadať rozhádzané písmenká do slova-Baltík, triedi rozhádzané kocky podľa Baltíkovho príkazu</p>
<p>PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT 6 hodín</p>	<p>I. Súborový systém získavanie zákl. zručností pri práci so súbormi a priečkami- vysvetlenie, vytvorenie, ukladanie, pomenovanie, spätné otváranie, skopírovanie, domáce úlohy/ II. CD- výučbové programy</p>	<p>Žiak má popísať základné časti počítača, samostatne zapnúť a vypnúť počítač, pracovať s myšou, klávesnicou, pracovať so správnymi klávesmi pre jednotlivú funkciu, uchopiť a spustiť správnym spôsobom CD, vyberať správnym spôsobom CD z obalu, vedieť otvárať a zatvárať CD mechaniku, vkladať výučbové CD správne do mechaniky, minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho, pochopiť rozdielny princíp medzi ťahaním a klikaním myšou, medzi klikom a dvojklikom, správne používať pravé a ľavé tlačidlo na myši, orientuje sa v jednoduchých hrách na internete a vo výučbových CD, oboznámiť sa s využitím internetu v rôznych oblastiach VVP, uložiť potrebné informácie do súboru- otvorenie, premenovanie, zrušenie, vytvárať a pomenovať priečinky, ukladať do priečinkov.</p>	<p>Žiak popisuje základné časti počítača, samostatne zapína a vypína počítač, pracuje s myšou, klávesnicou, pracuje so správnymi klávesmi pre jednotlivú funkciu, uchopí a spustí správnym spôsobom CD, vyberá správnym spôsobom CD z obalu, otvára a zatvára CD mechaniku, vkladá výučbové CD správne do mechaniky, minimalizuje a maximalizuje pracovné okno, zatvára ho, chápe rozdielny princíp medzi ťahaním a klikaním myšou, medzi klikom a dvojklikom, správne používa pravé a ľavé tlačidlo na myši, orientuje sa v jednoduchých hrách na internete a vo výučbových CD, oboznamuje sa s využitím internetu v rôznych oblastiach VVP, ukladá potrebné informácie do súboru- otvára, premenúva, ruší, vytvára a pomenováva priečinky, ukladá do priečinkov.</p>

<p>INFORMAČ-NÁ SPOLOČ-NOSŤ</p> <p>4 hodiny</p>	<p>Informačné technológie v škole (edukačné programy, komunikácia)</p>	<p>Žiak sa má oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, pochopiť kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT, používať interaktívne médiá zodpovedne, využívať IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objaviť a využiť rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak má efektívne využiť komunikačné možnosti IKT v škole, spoznať rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak má vedieť prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne zhodnotiť svoje vlastné učenie</p>	<p>Žiak sa oboznamuje s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, chápe kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT, používa interaktívne médiá zodpovedne, využíva IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objavuje a využíva rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak efektívne využíva komunikačné možnosti IKT v škole, spoznáva rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak vie prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie</p>
--	---	--	--

III. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>INFOR-MÁCIE OKOLO NÁS</p> <p>9 hodín</p>	<p>I. Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií</p> <p>II. Práca s grafikou a spracovanie grafických informácií</p> <p>III. Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové</p> <p>IV. Animácia</p> <p>V. Prezentovanie výsledkov vlastnej práce</p>	<p>Žiak sa má vedieť orientuje v prostredí jednoduchého grafického editora- vystrihovať a prilepovať, používať efekty, kresliť podľa návodu, spoznať jednoduchý textový editor, vytvoriť jednoduchú pozvánku, oznam, príbeh, reklamu, použiť správne pomôcky na úpravu textov, realizovať kopírovanie textu, vložiť vhodný obrázok zo súboru, z klipartu, formátovať správne obrázok, použiť wordart, adekvátne upraviť text pomocou farieb, efektov, samostatne uložiť a otvoriť súbor, ovládať výučbový SW, vyhľadať na internete obrázky a animácie, ukladať ich, kopírovať a upravovať v grafickom editore, vypracovať jednoduchú prezentáciu k učivu, rozprávať o svojom konaní a správaní sa pri práci s PC, odpovedať na kladené otázky, pracovať ako efektívny člen skupiny, jedinec na projekte, prezentovať svoju prácu- projekt, dokončiť začatú prácu.</p>	<p>Žiak sa orientuje v prostredí jednoduchého grafického editora- vystrihuje a priliepa, používa efekty, kreslí podľa návodu, spoznáva jednoduchý textový editor, vytvára jednoduchú pozvánku, oznam, príbeh, reklamu, používa správne pomôcky na úpravu textov, realizuje kopírovanie textu, vkladá vhodný obrázok zo súboru, z klipartu, formátuje správne obrázok, používa wordart, adekvátne upravuje text pomocou farieb, efektov, samostatne uloží a otvorí súbor, ovláda výučbový SW, vyhľadáva na internete obrázky a animácie, ukladá ich, kopíruje a upravuje v grafickom editore, vypracováva jednoduchú prezentáciu k učivu, rozpráva o svojom konaní a správaní sa pri práci s PC, odpovedá na kladené otázky, pracuje ako efektívny člen skupiny, jedinec na projekte, prezentuje svoju prácu- projekt, dokončí začatú prácu.</p>

<p>KOMUNIKÁ-CIA PROSTREDNÍCTVOM IKT</p> <p>5 HODÍN</p> <p>KOMUNIKÁ-CIA PROSTREDNÍCTVOM IKT</p>	<p>e-mail, vyhľadávanie na webe, bezpečnosť,</p>	<p>Žiak má spustiť internetový prehliadač, pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, napísať v správnom tvare internetovú adresu, poznať vhodné detské web stránky- vzdelávacie, zábavné, náučné, spustiť si samostatne hru z internetu, osvojiť si jednoduché zásady etikety, písanie emailov, nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov, poselať a prijať emaily, aj s prílohami, založiť si vlastnú e-mailovú schránku s pomocou učiteľa, pochopiť významnú stránku komunikácie cez internet, pozitíva i negatíva, naučiť sa pracovať s elektronickou poštou, pochopiť primerané spôsoby a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, osvojiť si základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT- rozhovory, okamžité správy, spoznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti/ internetový obchod/, poslať a prijať jednoduchý list, vyhľadať potrebné informácie a obrázky na internete pomocou webového vyhľadávača, použiť správne kľúčové slovo, vedieť čo je to email a čo je nevyhnutné pre jeho posielanie, vedieť postupný proces vstupu do vlastnej schránky, otvoriť prijatý email, žiak má odpovedať odkazom Odpovedz, žiak má vedieť napísať znak @</p>	<p>Žiak spustí internetový prehliadač, chápe základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, píše v správnom tvare internetovú adresu, pozná vhodné detské web stránky- vzdelávacie, zábavné, náučné, spúšťa si samostatne hru z internetu, osvojuje si jednoduché zásady etikety, písanie emailov, nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov, poselať a prijíma emaily, aj s prílohami, zakladá si vlastnú e-mailovú schránku s pomocou učiteľa, chápe významnú stránku komunikácie cez internet, pozitíva i negatíva, pracoval s elektronickou poštou, chápe primerané spôsoby a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, osvojuje si základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT- rozhovory, okamžité správy, spoznáva niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti/ internetový obchod/, poselať a prijíma jednoduchý list, vyhľadáva potrebné informácie a obrázky na internete pomocou webového vyhľadávača, používa správne kľúčové slovo, vie čo je to email a čo je nevyhnutné pre jeho posielanie, vie postupný proces vstupu do vlastnej schránky, otvorí prijatý email, žiak odpovedá odkazom Odpovedz, žiak napíše znak @</p>
<p>POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉ-MOV, ALGORIT- MICKÉ MYSLENIE</p> <p>6 hodín</p>	<p>I. Postup, návod, recept</p> <p>II. Programy- detský programovací jazyk / Baltík</p>	<p>Žiak má uplatňovať základné algoritmické myslenie príkazy v priamom režime, ovládať postavičku v jednoduchom programovacom jazyku tvoriť obrázky- cirkus šaša Tomáša/, osvojiť si základné pravidlá programovania prostredníctvom Baltík, základný princíp fungovania programu Baltík, vypracovať najjednoduchšiu úroveň práce s Baltíkom- skladať scénu, pochopiť podstatné pojmy: scéna, banka predmetov, pohyb, vkladanie, odstraňovanie, presúvanie predmetov, zmazanie scény, žiak má vytvoriť návod, recept podľa zadaných pokynov.</p>	<p>Žiak uplatňuje základné algoritmické myslenie príkazy v priamom režime ovláda postavičku v jednoduchom programovacom jazyku tvorí obrázky- cirkus šaša Tomáša/, osvojuje si základné pravidlá programovania prostredníctvom Baltík, chápe základný princíp fungovania programu Baltík, vypracuje najjednoduchšiu úroveň práce s Baltíkom- skladať scénu, chápe podstatné pojmy: scéna, banka predmetov, pohyb, vkladanie, odstraňovanie, presúvanie predmetov, zmazanie scény, vytvorí návod, recept podľa zadaných pokynov.</p>

<p>PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT</p> <p>7 hodín</p>	<p>I. Internet s internetovým prehliadačom</p> <p>II. CD- výučbové programy</p> <p>III. Tlačiareň, skener,</p> <p>IV. CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika,</p> <p>V. Ukladanie informácií, súbor, meno súboru,</p> <p>VI. Súborový systém: získavanie základných zručností pri práci so súborami a priečinkami-</p> <p>VII. Softvér- práca v prostredí edukačného softvéru</p>	<p>Žiak má popísať základné časti počítača, správne zapnúť a vypnúť počítač pracovať s myšou, klávesnicou, pracovať s CD mechanikou, minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, pracovať s viacerými oknami naraz, otvoriť okná vedľa seba, pod sebou ,správne používať pravé a ľavé tlačidlo na myši, orientuje sa v jednoduchých hrách na internete a vo výučbových CD, oboznámiť sa s využitím internetu v rôznych oblastiach VVP, uložiť potrebné informácie do súboru, otvoriť ho, premenovať, zrušiť, vytvárať a pomenovať priečinky, zmeniť ikonu, ukladať do priečinkov, správne používať USB kľúč, čítať a zapisovať potrebné informácie na USB kľúč, vysvetliť funkciu tlačiarne, skenera, USB, externej mechaniky, použiť správny postup pri tlačení a skenovaní, objektívne hodnotiť svoje vlastné učenie.</p>	<p>Žiak popisuje základné časti počítača, správne zapína a vypína počítač pracuje s myšou, klávesnicou, pracuje s CD mechanikou, minimalizuje a maximalizuje pracovné okno, pracuje s viacerými oknami naraz, otvorí okná vedľa seba, pod sebou ,správne používa pravé a ľavé tlačidlo na myši, orientuje sa v jednoduchých hrách na internete a vo výučbových CD, oboznamuje sa s využitím internetu v rôznych oblastiach VVP, ukladá potrebné informácie do súboru, otvorí ho, premenováva, ruší, vytvára a pomenováva priečinky, mení ikonu, ukladá do priečinkov, správne používa USB kľúč, číta a zapisuje potrebné informácie na USB kľúč, vysvetľuje funkciu tlačiarne, skenera, USB, externej mechaniky, používa správny postup pri tlačení a skenovaní, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie.</p>
<p>INFORMAČ-NÁ SPOLOČ-NOSŤ</p> <p>6 hodín</p>	<p>I. IKT v škole edukačné programy, komunik,</p> <p>II. Voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),</p> <p>III. Bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel</p>	<p>Žiak sa má oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, pochopiť kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT , používať interaktívne médiá zodpovedne, využívať IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objaviť a využiť rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak má efektívne využiť komunikačné možnosti IKT v škole, spoznať rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/ výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak má vedieť prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne hodnotiť svoje vlastné učenie</p>	<p>Žiak sa oboznamuje s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, chápe kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT , používa interaktívne médiá zodpovedne, využíva IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objavuje a využíva rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak efektívne využíva komunikačné možnosti IKT v škole, spoznáva rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/ výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak vie prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie</p>

IV. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>INFOR-MÁCIE OKOLO NÁS</p> <p>9 hodín</p> <p>INFOR-MÁCIE OKOLO NÁS</p>	<p>I. Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií</p> <p>II. Práca s grafikou a spracovanie grafických informácií</p> <p>III. Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové IV. Animácia</p> <p>V. Pochopenie spôsobov reprezentácie základných typov informácií</p> <p>VI. Prezentovanie výsledkov vlastnej práce</p> <p>VII. Základy postupu práce v programe Power Point, jednoduchá prezentácia</p>	<p>Žiak má ovládať výučbový SW, orientuje sa v prostredí o grafického editora vystrihovať a prilepovať, používať efekty, kresliť podľa návodu, spoznať jednoduchý textový editor, vytvoriť jednoduchú pozvánku, oznam, príbeh, reklamu, použiť správne pomôcky na úpravu textov, kopírovať text, vložiť vhodný obrázok zo súboru, z klipartu, z internetu, formátovať obrázok, upraviť text pomocou farieb, efektov, požiť pomôcky na úpravu textu, automatické tvary, pozadie, knižnice obrázkov, pracovať s dvoma oknami kopírovanie z jedného do druhého, samostatne uložiť a otvoriť súbor, aplikovať osvojené zručnosti a vedomosti z graf. i text. editoru, vypracovať jednoduchú prezentáciu k učivu, osvojiť si základný postup práce v programe Power Point, Movie Maker, aplikovať osvojené zručnosti z graf. a text. editoru do prezentácie v Power Pointe, aplikovať osvojené postupy práce pri tvorení jednoduchej prezentácie, internetový obrázok, animáciu, text, digitálnu fotografiu do prezentácie v Power Pointe, Movie Maker v kombinácii so zvukmi, vypracovať projekt na dané učivo, rozprávať o svojom konaní a správaní pri práci s počítačom, odpovedať na kladené otázky, pracovať ako efektívny člen skupiny, jedinec na projekte, prezentovať svoj projekt, dokončiť začatú prácu.</p>	<p>Žiak ovláda výučbový SW, orientuje sa v prostredí grafického editora vystrihuje a priliepa, používa efekty, kreslí podľa návodu, spoznáva jednoduchý textový editor, vytvorí jednoduchú pozvánku, oznam, príbeh, reklamu, používa správne pomôcky na úpravu textov, kopíruje text, vkladá vhodný obrázok zo súboru, z klipartu, z internetu, formátuje obrázok, dig. Fotografiu, upravuje text pomocou farieb, efektov, používa pomôcky na úpravu textu, automatické tvary, pozadie, knižnice obrázkov, pracuje s dvoma oknami kopírovanie z jedného do druhého, samostatne ukladá a otvorí súbor, aplikuje osvojené zručnosti a vedomosti z graf. i text. editoru, vypracuje jednoduchú prezentáciu k učivu, osvojuje si základný postup práce v programe Power Point, Movie Maker, aplikuje osvojené zručnosti z graf. a text. editoru do prezentácie v Power Pointe, aplikuje osvojené postupy práce pri tvorení jednoduchej prezentácie, internetový obrázok, animáciu, text, digitálnu fotografiu do prezentácie v Power Pointe, Movie Maker v kombinácii so zvukmi, vypracuje projekt na dané učivo, rozpráva o svojom konaní a správaní pri práci s počítačom, odpovedá na kladené otázky, pracuje ako efektívny člen skupiny, jedinec na projekte, prezentuje svoj projekt, dokončí začatú prácu.</p>

<p>KOMUNIKÁ-CIA PROSTREDNÍTVOM IKT</p> <p>5 hodín</p>	<p>I. e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár II. www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe III. sms správy IV. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu,</p>	<p>Žiak má spustiť internetový prehliadač, uplatňovať základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, napísať v správnom tvare internetovú adresu, samostatne si spustiť hru z internetu, osvojiť si jednoduché zásady etikety, písanie emailov, nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov na internete na sociálnych sieťach, žiak má posielat a prijat emaily aj s prílohami, využívat vlastnú e-mailovú schránku, pochopiť významnú stránku komunikácie cez internet, pozitíva i negatíva, poslat sms správy, pracovat efektívne s internetovým prehliadačom, pracovat s elektronickou poštou, pochopiť primerané spôsoby a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, získať vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT- rozhovory, okamžité správy, poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti/internetový obchod/, poslat a prijat jednoduchý list, vyhľadať potrebné informácie a obrázky na internete pomocou webového vyhľadávača, použiť správne kľúčové slovo, vedieť čo je to email a čo je nevyhnutné pre jeho posielanie, žiak má vedieť postupný proces vstupu do vlastnej schránky, žiak má otvorit došlý email, žiak má odpovedať odkazom Odpovedz, žiak má vedieť napísať znak @</p>	<p>Žiak spustí internetový prehliadač, uplatňuje základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, napíše v správnom tvare internetovú adresu, samostatne si spustí hru z internetu, osvojuje si jednoduché zásady etikety, písanie emailov, nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov na internete na sociálnych sieťach, žiak posielat a prijíma emaily aj s prílohami, využíva vlastnú e-mailovú schránku, chápe významnú stránku komunikácie cez internet, pozitíva i negatíva, posielat sms správy, pracuje efektívne s internetovým prehliadačom, pracuje s elektronickou poštou, chápe primerané spôsoby a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, komunikuje prostredníctvom IKT komunikátorov: ICQ, SKYPE, TANGO, okamžité správy, pozná niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti/internetový obchod/, posielat a prijíma jednoduchý list, vyhľadáva potrebné informácie a obrázky na internete pomocou webového vyhľadávača, používa správne kľúčové slovo, vie čo je to email a čo je nevyhnutné pre jeho posielanie, žiak má vie postupný proces vstupu do vlastnej schránky, žiak otvorí došlý email, žiak odpovedá odkazom Odpovedz, žiak napíše znak @</p>
<p>POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉ-MOV, ALGORIT- MICKÉ MYSLENIE</p> <p>6 hodín</p>	<p>I. Postup, návod, recept II. Programy- detský programovací jazyk / Baltík III. Skladanie podľa návodov (stavebnice, origami, hlavolamy</p>	<p>Žiak má vypracovať najjednoduchšiu úroveň práce s Baltíkom- skladať scénu, pochopiť podstatné pojmy: scéna, banka predmetov, pohyb, vkladanie, odstraňovanie, presúvanie predmetov, zmazanie scény, pochopiť druhú úroveň čarovania scény- dávať pokyny pomocou príkazov, má objaviť vhodné tlačidlá pre zadanie príkazov, vytvorit návod, recept podľa zadaných pokynov, návod, recept podľa zadaných pokynov, vyriešiť zadané hlavolamy.</p>	<p>Žiak vypracuje najjednoduchšiu úroveň práce s Baltíkom- skladať scénu, chápe podstatné pojmy: scéna, banka predmetov, pohyb, vkladanie, odstraňovanie, presúvanie predmetov, zmazanie scény, chápe druhú úroveň čarovania scény- dával pokyny pomocou príkazov, objavuje vhodné tlačidlá pre zadanie príkazov, vytvorí návod, recept podľa zadaných pokynov, návod, recept podľa zadaných pokynov, vyrieši zadané hlavolamy</p>

<p>PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT</p> <p>PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT</p> <p>7 hodín</p>	<p>I. Internet s internetovým prehliadačom</p> <p>II. CD- výučbové programy</p> <p>III. Tlačiareň, skener,</p> <p>IV. CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika,</p> <p>V. Ukladanie informácií, súbor, meno súboru,</p> <p>VI. Súborový systém: __získavanie základných zručností pri práci so súborami a priečinkami-</p> <p>VII. Hardvér</p> <p>VIII. Softvér- práca v prostredí edukačného softvéru</p> <p>IX. Operačný systém</p> <p>X. Digitálny fotoaparát</p>	<p>Žiak má popísať základné časti počítača, ovládať základné úkony, vytvárať a pomenovať priečinky, ukladať do priečinkov, správne používať USB kľúč, iné externé zariadenia, čítať a zapisovať potrebné informácie na USB kľúč, žiak má vysvetliť funkciu tlačiarne a skenera, použiť správny postup pri tlačení a skenovaní, objektívne zhodnotiť svoje vlastné učenie, vedieť pracovať v prostredí konkrétneho operačného systému, digitálnym fotoaparátom odfoťiť spolužiaka, uložiť digitálnu fotografiu do priečinku za pomoci učiteľa, vytlačiť, spracovať v Movie Maker fotografiu, má ovládať samostatne výučbový SW, objektívne zhodnotiť svoje vlastné učenie</p>	<p>Žiak popisuje základné časti počítača, ovláda základné úkony, vytvára a pomenováva priečinky, ukladá do priečinkov, správne používa USB kľúč, iné externé zariadenia, číta a zapisuje potrebné informácie na USB kľúč, žiak má vysvetľuje funkciu tlačiarne a skenera, používa správny postup pri tlačení a skenovaní, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie, vie pracuje v prostredí konkrétneho operačného systému, digitálnym fotoaparátom odfoťil spolužiaka, ukladá digitálnu fotografiu do priečinku za pomoci učiteľa, vytlačil, spracuje v Movie Maker fotografiu, ovláda samostatne výučbový SW, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie</p>
<p>INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ</p> <p>6 hodín</p>	<p>I. IKT v škole edukačné programy, komunik,</p> <p>II. Voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),</p> <p>III. Bezpečnosť počítača, __správne používanie hesiel</p> <p>IV. Kritický postoj</p>	<p>Žiak sa má oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, pochopiť kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT, používať interaktívne médiá zodpovedne, využívať IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objaviť a využiť rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak má efektívne využiť komunikačné možnosti IKT v škole, spoznať rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/ výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak má vedieť prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne zhodnotiť svoje vlastné učenie</p>	<p>Žiak sa oboznamuje s využitím IKT v najrôznejších oblastiach, chápe kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám pri používaní IKT, používa interaktívne médiá zodpovedne, využíva IKT na kultúrne, sociálne alebo profesionálne účely, objavuje a využíva rôzne typy edukačných programov pre predmety.</p> <p>Žiak efektívne využíva komunikačné možnosti IKT v škole, spoznáva rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier/ výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač.../, žiak vie prečo a pred kým chrániť počítač, objektívne hodnotí svoje vlastné učenie</p>

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Hodnotenie bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy hlavne praktické výstupy: pozvánka, list, e-mail, e-mail s prílohou, opis, recept, sms, vizitka, digitálna fotografia, úroveň 1 a Baltík, prezentácia v Poer Pointe, Movie Makeri.

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať. V informatickej výchove formatívne hodnotenie používa PC pri dokončení každej úlohy.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce pri práci s PC, digitálnymi technológiami

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (prezentácia, napísaný text, obrázok v skicári, film....).

Keďže ide o neklasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je slovné hodnotenie. Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Skúšanie pomocou edukačných CD: program automaticky vyhodnocuje prácu žiaka a vyberá vždy pozitívne slovesá, hoci žiak urobí chybu.

Praktické skúšanie. V rámci informatickej výchovy zohráva najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti: Pri prezentácii sa hodnotí aj prejav žiaka, kontakt s publikom, jeho vyjadrovacie prostriedky, zvládnutie prezentácie, postoj.

samotný proces tvorby:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

výsledný produkt:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň
- Ⓢ napodobňujúce kritériá (realita a ilúzia, skutočné a idealizujúce zobrazenie života, ...)

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za praktické práce,

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: ▪ žiak je iniciatívny a tvorivý v práci s IKT, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ▪ žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti práce s IKT, ▪ žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ▪ žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ▪ žiak dokáže veku primerane spracovávať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, ▪ žiak preukazuje vedomosti z oblasti IKT primerané edukačným úlohám), ▪ žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, ▪ - žiak zrealizoval projekt, film, fotografiu, prezentáciu, tabuľku, textový a grafický dokument primerane svojmu veku a schopnostiam. 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch (procesu)

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

ŠVP umožňuje aktuálne reagovať na výchovno-vzdelávací proces. S tým súvisí aj výber medzipredmetových vzťahov a prierezových tém na tému vyučovacej hodiny, zloženie žiakov v triede, aktuálnej situácie. ŠVP umožňuje pružne reagovať a tvorivo vyberať medzipredmetové vzťahy a prierezové témy priamo vo výučbe. Konkrétne prierezové témy a medzipredmetové vzťahy sú uvedené v tématických výchovno – vzdelávacích plánoch.

XIII. UČEBNÉ OSNOVY PRÍRODOVEDA

Názov predmetu	Príroda a spoločnosť
Vzdelávacia oblasť	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	198
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.-4.ročník ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjajú aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Vzhľadom k rozsahu učiva sme predmet prírodoveda dotovali hodinami zo ŠkVP, aby si žiaci mohli upevniť znalosti a zručnosti pri pokusoch, na vychádzkach a priamej práci s prírodninami.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich
- pozorovať zmeny, ktoré sa dejú v prírode, vnímať pozorované javy ako časti komplexného celku prírody
- rozvíjať schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvíjať schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne
- opisovať, porovnávať a klasifikovať informácie získané pozorovaním
- rozvíjať schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- nazerať na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvoriť a modifikovať pojmy a predstavy, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- naučiť sa potreby prírodu chrániť a aktívne sa zapájať do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.

- *poznávať fungovania ľudského tela, rešpektovať vlastné zdravie a aktívne ho ochraňovať prostredníctvom zdravého životného štýlu.*

INŠTITUCIONÁLNE:

- *vedieť, že rastliny patria medzi živé organizmy, poznať ich životné prejavy a základné podmienky pre rast*
- *ovládať stavbu rastlinného tela / koreň, stonka, list, kvet/ a rozmnožovanie rastlín*
- *vysvetliť zmeny v prírode počas ročných období*
- *poznať možnosti presného merania času / hodiny, kalendár /*
- *chápať rozdiel medzi živočíšnymi druhmi na základe rozmnožovania, potravy, pohybu a podmienok života*
- *porovnať živočíchy podľa vonkajších znakov organizmov, podľa spôsobu ich života a zaradiť ich do skupiny / obojživelníky, plazy, vtáky, ryby, cicavce /*
- *opísať spôsob života mravca a včely*
- *vnímať vodu ako priestor pre rastliny a živočíchy, poznať jej význam a skupenstvá vedieť, že niektoré látky sa vo vode, objasňujú rozdiel medzi rozpúšťaním a roztápaním*
- *poznať pojmy filtrácia a kryštalizácia*
- *vedieť vysvetliť rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi a obojživelníkmi v spojitosti s vodou*
- *vymenovať niekoľko špecifických zástupcov rýb žijúcich v stojatých, tečúcich*
- *vodách a moriach, opísať spôsob ich života*
- *vedieť, že voda obsahuje aj živočíchy neviditeľné voľným okom*
- *vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými prírodnými objektmi*
- *vymenovať niektoré základné vlastnosti materiálov (priesvitné, priehľadné, tvrdé, mäkké, ohybné a pod.) a vedieť predmety podľa týchto vlastností triediť,*
- *osvojiť si pojmy plynná, kvapalná a pevná látka a vie ich porovnať*
- *vedieť, že fyzický svet je tvorený rôznymi hmotami, ktorá môžu byť v plynnom, kvapalnom a pevnom skupenstve a poznať ich vlastnosti*
- *pochopiť, že hmota sa mení na rôzne skupenstvá*
- *poznať, že hlavným zdrojom svetla je slnko*
- *oboznámiť sa s pojmami hmotnosť, objem, hustota*
- *vysvetliť zmeny hustoty látok*
- *pochopiť, ako nám jednoduché stroje pák, kladka, naklonená rovina a ozubené koliesko uľahčujú prácu*
- *spoznávať vybraných zástupcov lúčneho porastu.*
- *vymenovať /nazvať rodovými názvami/ 5 typických zástupcov slovenských lúk*
- *vymenovať /pomenovať rodovým menom/ 5 zástupcov živočíchov, ktoré žijú na lúkach, poliach*
- *vedieť vysvetliť pojmy teplo a teplota*
- *ovládať, ktoré objekty sú zdrojom tepla*
- *poznať spôsoby merania teploty prostredia, vody, ľudského tela*
- *vedieť vysvetliť funkciu a vymenovať súčasti tráviacej, vylučovacej, dýchacej, opornej a pohybovej sústavy*
- *poznať základy správnej životosprávy*
- *vedieť vysvetliť funkciu zmyslových orgánov, nervovej, cievnej a rozmnožovacej sústavy*

- osvojiť si pojem tepelný izolant
- vysvetliť význam a výrobu elektrickej energie
- osvojiť si pojem sila – gravitačná, magnetická
- pochopiť pojem vesmír a javy, ktoré súvisia s pohybom Zeme a vesmírneho telesa

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- vedieť vymenovať, kde všade rastú rastliny, uviesť, že rastliny rastú aj vo vode, na skalách, vo veľmi chladných oblastiach, vo veľmi teplých oblastiach, v močariskách, ale aj na iných rastlinách
- vedieť, že rastliny sú živými súčasťami prírody
- poznať, že rastliny sú si podobné základnou stavbou: koreň, stonka, listy, plody a vie ich identifikovať na drevine, byline, machu a spôsobom života pre ktorý potrebujú svetlo, teplo, vodu, vzduch a živiny
- uviesť príklady rastlín, ktoré žijú vo vode/ lekno, žaburienka /, a rastlín, ktoré žijú na miestach s malým množstvom vody / skalnice, kaktusy /
- poznať rastliny, ktoré rastú a kvitnú na jar alebo jeseň / snežienka, red'kovka, chryzantéma, paprika/
- poznať 10 rastlín zo svojho okolia a vysvetliť na základe ktorých znakov rozpozná, že ide
- o daný druh
- vysvetliť dve základné funkcie koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde
- vedieť, že rastliny sa odlišujú stonkou
- vedieť rozdeliť rastliny na byliny, dreviny a kry
- osvojiť si základné časti listu a vedieť vysvetliť ich funkciu – príjem slnečného svetla
- osvojiť si časti kvetu – lupienky, tyčinky, piestik a vysvetliť funkciu kvetu- po jeho opelení pomocou vetra a opelovačov / včely, čmele, motýle/ vzniká plod, ktorý obsahuje semená
- rozpoznávať zrelé a nezrelé plody
- vedieť, že rastliny sa rozmnožujú hl'uzami, poplazmi, a odrezkami, ktoré neobsahujú semená
- vysvetliť, prečo sú niektoré rastliny jednoročné, dvojročné a trváce
- vymenovať typické druhy lúčnych rastlín – vlčí mak, zvonček konáristy, rumanček roľný, nevädza poľná, lípnica lúčna a opísať ich zhodné a rozdielne znaky
- vymenovať typické druhy živočíchov žijúcich na lúkach – koník lúčny, lienka sedembodková, voška ružová, mlynárik kapustný, kvetárík dvojtvarý a opísať ich zhodné a rozdielne znaky
- vedieť, že poľia si vytvorí človek pre svoju obživu
- vymenovať typické druhy živočíchov žijúcich na poliach – zajac poľný, králik
- poľný, sokol sťahovavý, hraboš poľný a škrečok poľný
- poznať najvýznamnejšie poľné plodiny – kukurica, repka olejná, slnečnica, cukrová repa, obilie
- rozpoznať najčastejšie používané liečivé byliny – repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šíповá, skorocel kopijovitý
- opísať zmeny v prírode počas ročných období na listnatom a ihličnatom strome a vybraných bylinách
- vedieť, že vek stromov možno zistiť z letokruhov

- vedieť, že čas je možné merať pomocou udalostí, ktoré sa neustále opakujú
- vysvetliť fungovanie presýpacích hodín
- vysvetliť fungovanie slnečných hodín na základe pohybu tieňa predmetov
- ovládať rozdelenie roka / 365 dní / na mesiace, týždne, dni, časové úseky zajra, pozajtra, včera, predvčerom
- ovládať celé hodiny a poznať, že deň má 24 hodín
- opísať všetky základné štádiá vývinu motýľa / pomenovať dva najčastejšie sa vyskytujúce druhy /mlynárik, babôčka/ a žaby – mláďatá sa nepodobajú na dospelých jedincov
- uviesť príklady, keď sa mláďatá podobajú na svojich rodičov – kôň a zrieďba, pes a šteňa, vysvetliť to aj na príklade človeka
- oboznámiť sa so živočíchmi, ktoré sa liahnu z vajec – mravce, včely, korytnačky, tučniaky/
- vedieť vývojové štádiá človeka
- poznať, že živočíchy sa odlišujú spôsobom získavania potravy
- vymenovať živočíchy, ktoré sa živia rastlinnou potravou / bylinožravce/ - dážd'ovka, slimák, mlynárik, včela, kapor, hus, zajac, myš, veverica, srna, kôň, krava
- vymenovať živočíchy, ktoré sa živia živočíšnou potravou /mäsožravce/ a vysvetliť, ako sa k získavaniu tejto potravy prispôbili – pavúk, kobylka, užovka, žaba, šľuka, sokol, vlk, líška, medveď, rys
- vedieť, že pohyb živočíchov zabezpečujú rôzne časti tela, podľa toho ich kategorizovať / krídla, plutvy, končatiny/
- vymenovať živočíchy, ktoré žijú v rôznych prostrediach – súš, pôda, vzduch, voda, veľmi chladné miesta, tropické púšte
- vedieť opísať vonkajšie znaky mačky a spôsob života
- vymenovať typických zástupcov suchozemských živočíchov žijúcich v pôde – krt a dážd'ovka
- vedieť na lastovičke popísať spôsob života suchozemských lietajúcich živočíchov
- vedieť na kaprovi obyčajnom popísať spôsob života vodných živočíchov
- vedieť na vši detskej vysvetliť, ako sa niektoré živočíchy prispôbili životu na iných živočíchoch
- vedieť zaradiť živočíchy medzi obojživelníky, plazy, vtáky, ryby, cicavce
- vymenovať a opísať skupinu plazov – užovka, vretenica, jašterica
- vymenovať a opísať skupinu vtákov – vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť
- vysvetliť význam zhlukovania niektorých živočíchov- vlk, kone, lastovičky
- ovládať spôsob života mravcov, rozmnožovací cyklus, získavanie potravy a orientáciu v priestore
- ovládať spôsob života včiel, rozmnožovací cyklus, získavanie potravy a orientáciu v priestore
- vysvetliť, aký úžitok človek u poskytuje chov včely, kravy, ovce, sliepky, koňa
- vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú v priehradách a rybníkoch, vedieť ich vizuálne rozpoznať – kapor, šľuka, vážka, potočník, potápnik, korčuliarka, pijavica, žaba, kačica, labuť, riasy- žaburinka, trstie, vrba
- oboznámiť sa so zmenou kvapalnej vody zahrievaním na vodnú paru
- vysvetliť, ako vzniká ľad a sneh
- vymenovať rôzne zdroje vody – prameň, potok, rieka, rybník, priehrada, pleso, more
- a vedieť opísať rozdiel v kvalite vody v týchto zdrojoch
- vysvetliť význam prítomnosti vody v pôde

- vysvetliť kolobeh vody v prírode
- vysvetliť význam dodržiavania pitného režimu
- vedieť, čo sa deje s niektorými látkami vo vode – rozpúšťanie, ako je možné vyčistiť vodu – filtrácia, ako získať z vody rozpustné látky – kryštalizácia
- vedieť vysvetliť čo je vodný kameň a ako vzniká
- ovládať poznatok o tom, že morská voda je slaná, ako je možné získať z morskej vody soľ
- vedieť a vysvetliť, že pevná látka sa skladá z drobných častíc a zahrievaním mení na kvapalnú
- poznať spôsob dýchania vodných a suchozemských živočíchov
- vymenovať, vizuálne rozpoznať a opísať spôsob života zástupcov vodných živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú slovenských potokoch – pstruh, šklábka, rak, krivák, pijavica
- vymenovať, a opísať spôsob života zástupcov rýb v stojatých vodách – kapor, štika, úhor, sumec
- vymenovať, vizuálne rozpoznať a jednoducho opísať spôsob života zástupcov morských živočíchov – žralok, treska, losos, raja, morský koník, medúza, sépia, koraly
- opísať spôsob života užovky obyčajnej a skokana zeleného
- opísať životný cyklus žaby a objasniť na ňom pojem obojživelník
- vizuálne rozpoznať – skokana, ropuchu, rosničku a mloka
- poznať rozmnožovací cyklus komára a vážky
- opísať, čo je bunka
- vymenovať niektoré základné životné prejavy organizmov – príjem potravy, vody, vylučovanie, rast, pohyb, rozmnožovanie
- vysvetliť vlastnosti a uviesť príklady pevného, kvapalného a plynného skupenstva
- vymenovať najčastejšie používané materiály – drevo, kovy, sklo, plast, opísať aký majú pôvod, z čoho sa získavajú
- vymenovať základné vlastnosti materiálov / priesvitný, priehľadný, tvrdý, mäkký, ohybný/
- vysvetliť zmenu pevného skupenstva na kvapalnú zvyšovaním teploty
- poznať aj nehmotné skutočnosti – svetlo, že jeho hlavným zdrojom je slnko, ale aj hviezdy, žiarovky, oheň
- uvedomuje si, že vietor je pohybujúci sa vzduch – plynná látka, môže byť teplý a studený, obsahuje rôzne súčasti
- poznať ďalšie plynné látky – zemný plyn, hélium, kyslík
- osvojiť si pojem stojatá voda, vedieť, že niektoré látky vodu znečisťujú a ako znečistenie z vody odstrániť
- vymenovať ďalšie kvapalné látky – benzín, ocot...
- vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti
- uvedomuje si, že z rôznych druhov kameňov vznikajú rôzne druhy pôdy
- vymenovať ďalšie pevné látky a vedieť ich triediť podľa rôznych vlastností
- vedieť merať hmotnosť a objem látok
- osvojiť si, že okrem slnka vyžaruje teplo radiátor, žehlička, žiarivka a že teplo vzniká horením
- vedieť, že teplo je produkované horením rôznych látok, je možné ho vyrobiť elektrickými zariadeniami, trením rôznych materiálov, že zdrojom tepla je láva zo sopky a človek sa môže zahriať teplým oblečením
- vedieť, že niektoré látky sú horľavé

- vedieť odmerať teplotu teplomerom, rozlíšiť lekársky a meteorologický a teplomer na meranie teploty vody
- vedieť, že niektoré látky zadržiavajú teplo a preto sa využívajú pri udržiavaní tepla
- vysvetliť, aký význam má izolácia domu
- vedieť, že teplo stúpa hore
- vysvetliť princíp rôznej hustoty látok, ako sa mení hustota pri zmene teploty vody, vysvetliť povrchové napätie vody
- vysvetliť rozpustnosť látok
- poznať látky, ktoré plávajú na povrchu vody – olej, nafta, benzín
- vedieť jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, že rôzne druhy potravín poskytnú človeku rôzne množstvo energie a obsahujú vitamíny A, B, C, D, E
- poznať základné časti tráviacej sústavy – ústna dutina, hltan, žalúdok, črevá, konečník
- poznať aj potraviny, ktoré obsahujú jedovaté látky – hnilé ovocie a zelenia, plesnivý chlieb...
- ovládať vylučovaciu sústavu- obličky, močovody, močový mechúr a vysvetliť, ako vzniká moč
- vedieť, že potom sa organizmus ochladzuje
- vedieť, že dýchame pľúcami a dôležitú úlohu kyslíka
- poznať, že pohyb je jedným zo základných prejavov organizmov, že ho zabezpečujú svaly upnuté na kostru
- vymenovať najzákladnejšie kosti v tele, vedieť, že obsahujú vápnik
- vedieť, že niektoré pohyby ovládame vôľou a niektoré nie
- poznať funkciu zrkového orgánu a pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť
- vysvetliť fungovanie ucha – zvuk ako chvenie sa prenáša na ušný bubienok
- jednoducho vysvetliť, ako funguje čuch a chuť
- vedieť vysvetliť hmatovú funkciu kože
- vysvetliť ako funguje reflex, akú má funkciu mozog
- vedieť, že srdce je sval, kde sa nachádza a akú má úlohu
- opísať základné zložky krvi – červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky
- vysvetliť, že krv prúdi po tele v cievach, rozvádza kyslík
- vedieť, že srdcová činnosť sa na tele prejavuje tepom a tlakom krvi, vysvetliť, čo je to
- vedieť, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu
- ovládať a opísať vývoj dieťaťa v tele matky, narodenie a vývoj narodeného jedinca
- vie popísať páku ako jednoduchý nástroj a spôsob jeho využitia, vymenovať predmety, kde sa páka využíva – nožnice, kliešte, hojdačka, veslo, kľučka
- vie popísať naklonenú rovinu ako jednoduchý nástroj a spôsob jeho využitia, vymenovať predmety, kde sa využíva- serpentíny, sekera, skrutka
- popísať využitie sily pri naklonenej rovine a jej meranie silomerom
- vie popísať kladku ako jednoduchý nástroj a spôsob jeho využitia, vymenovať predmety, kde sa využíva – žeriav, lanovka, horolezectvo
- vie popísať ozubené koleso ako jednoduchý nástroj, jeho funkciu vysvetliť na bicyklových prevodoch, vymenovať predmety, kde sa využíva – bicykel, hodiny, ručný mixér, vodný a veterný mlyn
- vedieť vysvetliť pôsobenie gravitačnej sily

- vedieť vysvetliť výrobu a význam elektrickej energie, spôsob rozvádzania do domácností
- zostrojiť jednoduchý elektrický obvod
- vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote
- vedieť, že blesk je elektrický výboj, vysvetliť funkciu hromozvodu
- jednoducho vysvetliť kedy a kde vzniká statická elektrina
- vedieť čo je magnet, že má dva póly a ako pôsobí na rôzne materiály
- vysvetliť funkciu kompasu
- vysvetliť, čo je trenie a kde sa všade využíva
- opísať, čo je vesmír prostredníctvom jeho súčastí
- vysvetliť rozdiel medzi planétou – Zem a hviezdou – Slnko, Slnčnou sústavou, galaxiou a súhvezdím
- ovládať zloženie Slnčnej sústavy – osem planét, Mesiac je prirodzená družica Zeme
- vysvetliť striedanie dňa a noci, svetla a tmy, pohyb Zeme okolo osi a Slnka
- vysvetliť čo je umelá družica, vesmírna stanica a spôsoby skúmania vesmíru

AFEKTÍVNE

- Spoznávať životné prostredie, pozorovať zmeny, ktoré sa v ňom dejú, vnímať pozorované javy ako časti komplexného celku prírody
- Cítlivo sa správať k živej prírode
- Všímnuť si, spozorovať kladné aj záporné stránky svojho životného prostredia – pracovného (školského), obytného (určeného na bývanie), rekreačného (určeného na odpočinok) a mať záujem negatíva postupne odstraňovať
- Reagovať a prispôbiť sa zmenám životného prostredia
- Prijat' svoj diel zodpovednosti za úpravu (úroveň) svojho životného prostredia
- Rozvíjať schopnosť získať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním
- Venovať pozornosť informáciám z rôznych zdrojov
- Spozorovať spojitost' medzi vlastnými prírodovednými poznatkami a vedeckými poznatkami
- Rozvíjať schopnosť pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne
- Komunikovať a argumentovať so spolužiakmi o pozorovaných javoch, detailoch, vzťahoch
- Hodnotiť pozorované javy, detaily, vzťahy pozorované prostredníctvom všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov a pozitívne prispôbovať, meniť svoj postoj k nim
- Opisovať, porovnávať a klasifikovať informácie získané pozorovaním
- Obhájiť vlastné tvrdenia pred spolužiakmi
- Rozvíjať schopnosť realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- Prevziať zodpovednosť za správnosť, presnosť, dodržanie postupov realizovaného experimentu
- Vzájomne diskutovať, pomáhať si, podporovať sa počas realizácie prírodovedného experimentu
- Vypočúť si, venovať pozornosť rôznym návrhom, modelovým situáciám, ktoré smerujú k riešeniu problému
- Reagovať na návrhy, podnety, variácie riešenia problému, prijať ich alebo odmietnuť a svoje rozhodnutie vysvetliť
- Meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvnený logickou argumentáciou

- *Tvoriť a modifikovať pojmy a predstavy, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie*
- *Pomáhať tvoriť pojmy a predstavy, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie*
- *Chápať, že každá skutočnosť je vysvetliteľná*
- *Uvedomuje si potrebu prírodu chrániť a aktívne zapojiť sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje*
- *Vypočúť si a akceptovať rôzne návrhy ako môžeme prírodu chrániť*
- *Poznať fungovanie ľudského tela, rešpektovať vlastné zdravie a aktívne ho ochraňovať prostredníctvom zdravého životného štýlu*
- *Reagovať na potrebu (názor) dodržiavať alebo nedodržiavať zdravý životný štýl. Vyhnúť sa, vyvarovať sa poškodzovaniu vlastného zdravia na základe poukázania dôsledkov pri nedodržaní zdravého životného štýlu (negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu, drog, nesprávnej výživy)*
- *Správať sa podľa dohodnutých noriem (počas vyučovania, prestávok, na výletoch, exkurziách, v školskej jedálni,...) a zároveň predchádzaním úrazov ochraňovať svoje zdravie a zdravie iných*
- *Dokázať si vzájomne pomáhať pri spoločnom zhotovovaní jednoduchého pokrmu (ovocnom, zeleninovom šaláte,...)*

PSYCHOMOTORICKÉ

- *Pozorne zhromažďovať informácie o svojom životnom prostredí, prírode svojho najbližšieho prostredia*
- *Navrhnuť spôsoby ochrany životného prostredia v blízkom okolí školy, mesta*
- *Orientuje sa v priestore, v čase*
- *Zhromažďovať a aplikovať rôzne zdroje informácií (knihy, tlač, atlasy, internet, elektronické médiá...)*
- *Porovnávať predstavy o javoch so získanými informáciami z rôznych informačných zdrojov a uskutočniť výstupy*
- *Rozoznať a vnímať zvuky, farby, vône, pohyby, materiály, zmeny,... . Používať zmysly na zisťovanie vlastností látok.*
- *Vyjadriť svoje predstavy o javoch obrazom a slovom (napísať, nakresliť, zostrojiť graf, schému, diagram, krížovku, tajničku, vytvoriť, skladať, konštruovať, zaznačiť znakmi,...)*
- *Tvoriť zbierky, porovnávať, triediť, priradovať prírodniny, ľudské výtvy*
- *Používať a tvoriť jednoduché meracie prístroje (dĺžky, času, hmotnosti, sily, teploty,...)*
- *Demonštrovať jednoduchý experiment podľa vopred dohodnutého postupu (pripraviť si potrebné pomôcky, vykonať experiment, vyhotoviť záznam, spracovať výsledky – sumarizovať, kontrolovať a vyvodiť záver)*
- *Meniť, upravovať a navrhovať nové riešenia experimentov*
- *Manipulovať s didaktickými pomôckami, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie*
- *Zbierať a triediť druhotné suroviny v triede, v škole, (doma)*
- *Šetriť elektrickou energiou, vodou, papierom*
- *Pozorovať vlastné telo*
- *Demonštrovať ukážku správneho stolovania, precvičovanie správneho čistenia ústnej dutiny a hygienických návykov a bezpečnostných pravidiel správania sa*

Vo vyučovacom predmete *Prírodoveda* využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- vyplňovať formuláre (tabuľky),
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokazuje na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- kriticky hodnotiť informácie /časopis, internet, náučná literatúra/
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách prírodovedy
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,

- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOŠŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti prírodovedy
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie problémy, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- realizácie a vyhodnocovanie projektov,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov
- uplatňovať priebežnú kontrolu
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- myslieť systémovo a komplexne,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,
- pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,

SPÔSOBILOŠŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov na prírodovede a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní prírodoveda
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie z jazykového vyučovania tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT

- graficky znázorňovať úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov
- uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,
- orientuje sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s IKT, obsahová analýza, výtvarné spracovanie, vychádzky, besedy a rozhovory, exkurzie
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda, problémový výklad
 - názorné- demonštrácia, pozorovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické práce, didaktické hry, práca s CD, internetom,
 - motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
 - expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
 - fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie
 - Aktívna výučba formou skupinových vyučovacích metód
 - Brainstorming (búrka mozgov) – má veľmi široké využitie: na úvod ako motiváciu, k zisťovaniu vedomostí, na zisťovanie názorov, postojov k téme, ako záverečné opakovanie... Učiteľ napíše na tabuľu danú tému, on alebo zapisovateľ zapisuje na tabuľu (alebo veľký papier – potom sa z toho dá vytvoriť pojmová mapa) „príspevky“. Žiaci voľne uvádzajú, čo k danej téme vedia, svoje postoje, názory, návrhy postupov, tak ako sa im vynárajú v mysli. Zapisovateľ zapisuje názory tak, ako boli vyriešené, v jazyku žiakov. Po ukončení aktívnej časti metódy sa návrhy žiakov roztriedia podľa stanovených kritérií a ďalej sa využijú na vyučovaní

- *Snowballing (snehová guľa) – možno využiť ako spôsob opakovania a rozvoja znalostí, môže ale tvoriť aj jadro celej hodiny. Téma sa napíše na tabuľu, učiteľ rozdá jednotlivým žiakom pracovný materiál (otázky, text, záznam...). v prvej fáze pracuje každý žiak sám, po uplynutí stanoveného času vytvoria žiaci dvojice, pokračujú v práci, učiteľ im zadá čiastkový cieľ, porovnávajú svoje zistenia, ďalej pokračujú v spracovávaní a riešení problému, potom sa vytvoria 4, zase pokračujú v práci, môžu sa spájať ďalej, to už záleží na učiteľovi. Po ukončení práce v skupinách nasleduje prezentácia výsledkov práce – výkresy, plagáty, bodový zápis, tabuľky...Hodnotenie*
- *Role play (hranie rolí) – využíva sa pri teoretických, ale aj praktických vyučovacích predmetov. Táto metóda obvykle tvorí jadro hodiny. Učiteľ vytvorí scenár, poprípade podkladový materiál pre žiakov, aby si scenár vytvorili sami. Žiakov rozdelíme do skupín. Buď je scenár vyhotovený učiteľom, alebo sa na príprave podieľa celá skupina. Rozdelia si úlohy, vymyslia spôsob prevedenia scény. Všetky skupiny prehrávajú svoje scenáre. Po „vystúpení“ žiaci vysvetlia zdôvodnia svoj prístup k stvárneniu zadaných rolí, vyjadria svoje pocity... Na záver učiteľ zhodnotí správnosť stvárnenia.*
- *Rounds (kolieska) – najjednoduchšia skupinová vyučovacia metóda, rýchlo ňou vieme zistiť vedomosti žiakov, preveriť, či žiaci porozumeli novému učivu, a či si ho osvojili... Učiteľ zapíše na tabuľu danú tému. Usporiada účastníkov do skupín (koliesok), alebo ich nechá v laviciach (v radoch). Skupiny pracujú súčasne, snažia sa, aby sa vzájomne nerušili. Každá skupina má svojho zapisovateľa. Učiteľ vyzve žiakov, aby postupne odpovedali, môžu si pri tom podávať loptičku. Zapisovateľ zapisuje odpovede. Žiaci, ktorí nevedeli, nechceli odpovedať sú na záver opäť vyzvaní k odpovedi. Po prebehnutom „koliesku“ učiteľ odpovede zrekapituluje, zhodnotí, zhmie, príp. doplní. Ak sa jedná o nové učivo, poslúži k ďalšej práci.*
- *Návštevníci – práca s touto metódou si vyžaduje celú vyučovaciu hodinu Učiteľ rozdelí žiakov do skupín, najlepšie je vytvoriť v triede 4 až 5 družstiev. Na každom stanovišti učiteľ umiestni veľký kus baliaceho papiera s vymedzenou pracovnou oblasťou. Učiteľ prideli skupinám jednotlivé návštevné miesta, vysvetlí spôsob práce. Žiaci začnú pracovať, snažia sa odpovedať na položenú otázku, vyriešiť zadaný problém... diskutujú, argumentujú, počúvajú, dopĺňajú. Po uplynutí stanoveného času, ukončia prácu a v smere hod. ručičiek sa presunú k ďalšiemu stanovištu. Jeden z členov tímu však zostane na pôvodnom stanovišti ako hosťiteľ. Poskytne prichádzajúcej skupine základné informácie o probléme, ktorý sa rieši, k čomu dospeli, čo stihli... Noví návštevníci pokračujú v začatej práci, po uplynutí urč. doby sa opäť presúvajú na ďalšie stanovište.... až sa dostanú na pôvodné stanovište. Na záver sa koná prezentácia. Žiaci hodnotia prácu v skupinách, na záver nasleduje hodnotenie učiteľa.*
- *Ďalšie metódy: diskusia, debata, Case study (prípadová štúdia), Goldfish bowl (akvárium) – vhodnejšie pre starších žiakov.*
- *Mentálne mapovanie (myšlienkové mapy, pavučina, vedomostné mapy)Jedná sa o grafické znázornenie myšlienok a pojmov v ich súvislostiach. Tento spôsob práce môžeme použiť pre celú triedu, pre skupiny, pre všetky vzdelávacie úrovne (aj pre MŠ – deti miesto písania kreslia). Každá skupina bude potrebovať veľký kus baliaceho papiera, farebné fixy. V skupinách si určia hovorca, zapisovateľa (grafika), pracovníka s informáciami, pozorovateľa atď. túto techniku môžeme využiť buď pri opakovaní, pri novom učive, alebo pri riešení problému. Učiteľ zadá buď jednu, alebo viacero tém a deti usporadúvajú svoje nápady, názory, vedomosti do pojmovej mapy. Jednotlivé údaje farebne odlišujú.... Myšlienkové (pojmové) mapy môžu slúžiť potom ako rôzne prehľady, typy riešení, učebné pomôcky, nápovedy, ...*

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program- Prirodoveda1,2

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál, fotografie, prezentácia, ,

audiovizuálne: DVD, videozáznam

taktilné: reálie (múzeum)

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Učebnice prírodovedy, pracovné zošity, slovníky, encyklopédie, atlasy zvierat a rastlín, prírodniny

Webové stránky z prírodovedy – napr.:

www.zborovna.sk, www.ekoskola.sk, www.stromy.sk, www.sovs.sk, www.bezkriedy.sk, www.nahuby.sk

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, DVD, CD, edukačné CD,

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	16.5	16,5	33	33	99
ŠkVP	16,5	16,5	33	33	99
Spolu	33	33	66	66	198

I.ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čas ŠVP – 3 hod. ŠkVP – 3 hod.	Ročné obdobia Zmeny v prírode počas ročných období	Žiak vie vysvetliť a správne v poradí vymenovať štyri ročné obdobia a vie, že tvoria jeden rok. Vie vysvetliť rozdiely medzi jarnou, letnou, jesennou a zimnou prírodou. Vedieť, že deň je v zime kratší ako v lete a teplota prostredia aj preto zostáva v zime na nižších teplotách (slnko kratšie hreje). Vie rozpoznať listnaté a ihličnaté stromy, vie pomenovať ich časti tela. Ovládať pomocou znakov zaznačiť počasie.	Žiak vysvetľuje a správne v poradí vymenuje štyri ročné obdobia a vie, že tvoria jeden rok. Vysvetľuje rozdiely medzi jarnou, letnou, jesennou a zimnou prírodou. Vie, že deň je v zime kratší ako v lete a teplota prostredia aj preto zostáva v zime na nižších teplotách (slnko kratšie hreje). Rozpozná listnaté a ihličnaté stromy, pomenováva ich časti tela. Ovláda pomocou znakov zaznačiť počasie.
Rastliny ŠVP -2 hod. ŠkVP – 1 hod	Vplyv zmien roztredia na rastliny	Žiak vie porovnať rastliny podľa tvaru a spôsobu života- kde rastú. Vie vysvetliť, ako sa rastliny menia vekom – rastú, menia tvar a menia sa aj vplyvom počasia. Vedieť opísať zmeny počas roka na listnatom a ihličnatom strome	Žiak porovnáva rastliny podľa tvaru a spôsobu života- kde rastú. Vysvetľuje, ako sa rastliny menia vekom – rastú, menia tvar a menia sa aj vplyvom počasia. Opisuje zmeny počas roka na listnatom a ihličnatom strome.

<p>Teplota a teplota</p> <p>ŠVP -1,5 hod.</p> <p>ŠkVP – 0,5 hod</p>	<p>Zmena ročných období</p> <p>Teplotné zmeny počas roka</p> <p>Slnko ako zdroj svetla a tepla</p>	<p>Žiak vie opísať zmeny ročných období v závislosti od zmeny teploty prostredia.</p> <p>Vysvetlíť, že v lete je teplo preto, lebo slnko počas dňa svieti dlhšie a intenzívnejšie ako počas zimy /dni sú v zime kratšie/. Vie vysvetliť, že zdrojom tepla a svetla je slnko.</p> <p>Vie rozpoznať, že pomocou svetla sa viac zohrievajú tmavšie predmety ako svetlé a vie daný poznatok dokázať praktickým skúmaním. Vie vymenovať ďalšie zdroje tepla – radiátor, žiarovka, žehlička. Vie uviesť, že teplo vzniká horením.</p>	<p>Žiak opisuje zmeny ročných období v závislosti od zmeny teploty prostredia.</p> <p>Vysvetľuje, že v lete je teplo preto, lebo slnko počas dňa svieti dlhšie a intenzívnejšie ako počas zimy /dni sú v zime kratšie/. Vysvetľuje že zdrojom tepla a svetla je slnko.</p> <p>Rozpozná, že svetlom sa viac zohrievajú tmavšie predmety ako svetlé a vie daný poznatok dokázať praktickým skúmaním. Vymenuje ďalšie zdroje tepla – radiátor, žiarovka, žehlička.</p> <p>Uvedie, že teplo vzniká aj pri horení.</p>
<p>Živočích</p> <p>ŠVP – 5 hod.</p> <p>ŠkVP – 4 hod</p>	<p>Úžitkové zvieratá:</p> <p>Včely</p> <p>Kravy</p> <p>Ovce</p> <p>Sliepky</p> <p>Kone</p>	<p>Žiak vie vymenovať spôsoby získavania potravy človekom – pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale čiastočne aj zberom rastlín a ich plodov a lovom divo žijúcich živočíchov.</p> <p>Vie vysvetliť, aký úžitok človeku poskytuje chov nasledujúcich zvierat – včely, kravy, ovce, sliepky, kone.</p> <p>Jednoducho opísať, ako sa vyrába a získava od včiel med, ako sa včelár stará o včely.</p> <p>Vysvetliť, ako sa vyrába z kravského mlieka syr a maslo.</p> <p>Vysvetliť, ako sa vyrába vlna, ako sa z oviec získava. Vymenovať aj iné produkty oviec.</p> <p>Vysvetliť, aký úžitok nám dáva sliepka.</p> <p>Vysvetliť, aký úžitok poskytuje chov ťažných, športových a rekreačných koní. Vie rozlíšiť domáce a voľne žijúce zvieratá, oboznámiť sa so základnými zvieracími rodinkami – pes, mačka, krava, ovca, sliepka, kôň.</p>	<p>Žiak vymenuje spôsoby získavania potravy človekom – pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale čiastočne aj zberom rastlín a ich plodov a lovom divo žijúcich živočíchov.</p> <p>Vysvetľuje, aký úžitok človeku poskytuje chov nasledujúcich zvierat – včely, kravy, ovce, sliepky, kone.</p> <p>Jednoducho opisuje, ako sa vyrába a získava od včiel med, ako sa včelár stará o včely.</p> <p>Jednoducho popisuje, ako sa vyrába z kravského mlieka syr a maslo.</p> <p>Vysvetľuje, ako sa vyrába vlna, ako sa z oviec získava. Vymenuje aj iné produkty oviec.</p> <p>Popisuje, aký úžitok nám dáva sliepka.</p> <p>Porozpráva, aký úžitok poskytuje chov ťažných, športových a rekreačných koní.</p> <p>Rozlišuje domáce a voľne žijúce zvieratá, oboznamuje sa so základnými zvieracími rodinkami – pes, mačka, krava, ovca, sliepka, kôň.</p>
<p>Rastliny</p> <p>ŠVP – 3 hod.</p> <p>ŠkVP – 3 hod</p>	<p>Druhovú rozmanitosť rastlín</p> <p>Základná stavba rastlinného tela</p> <p>Funkcia kvetov</p> <p>Opelovače</p> <p>Význam vody pre rastliny</p> <p>Vodné rastliny, suchomilné rastliny</p>	<p>Žiak vie vymenovať znaky rastlín, ktorými sa odlišujú od zvierat. Vymenovať 10 rastlín, ktoré bežne pozoruje vo svojom okolí. Detailne pozorovať rôzne rastlinné druhy.</p> <p>Vie pomenovať základné časti rastlinného tela – koreň, stonka, list, kvet, plod.</p> <p>Vie porovnávaním zistiť, že kvety majú rôzne tvary, veľkosti, vie, že kvet obsahuje vo vnútri tyčinky s peľom, poznať proces premeny kvetu na plod a úlohu včely pri tomto procese.</p> <p>Vie vysvetliť dôležitosť vody v živote rastlín.</p> <p>Oboznámiť sa s rastlinami, ktoré žijú vo vode – lekno, žaburinka a rastlinami, ktoré sa vyskytujú na miestach s malým množstvom vody – skalnice, kaktusy.</p>	<p>Žiak vymenuje znaky rastlín, ktorými sa odlišujú od zvierat. Uvedie 10 rastlín, ktoré bežne pozoruje vo svojom okolí. Detailne pozoruje rôzne rastlinné druhy.</p> <p>Pomenováva základné časti rastlinného tela – koreň, stonka, list, kvet, plod.</p> <p>Porovnávaním zisťuje, že kvety majú rôzne tvary, veľkosti, zoznamuje sa so skutočnosťou, že kvet obsahuje vo vnútri tyčinky s peľom, pozná proces premeny kvetu na plod a úlohu včely pri tomto procese.</p> <p>Vysvetlil dôležitosť vody v živote rastlín.</p> <p>Oboznamuje sa s rastlinami, ktoré žijú vo vode – lekno, žaburinka a rastlinami, ktoré sa vyskytujú na miestach s malým množstvom vody – skalnice, kaktusy.</p>
<p>Ľudské telo</p> <p>ŠVP – 1 hod.</p> <p>ŠkVP – 3 hod</p>	<p>Potrava ako zdroj energie</p>	<p>Žiak vie ukázať na svojom tele vonkajšie časti, vysvetliť význam osobnej hygieny.</p> <p>Jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť – aby mal energiu a výživné látky potrebné pre rast . Poznať pravidlá správneho stravovania, vedieť rozlíšiť zdravé a nezdravé potraviny, poznať a určiť</p>	<p>Žiak ukáže na svojom tele vonkajšie časti, vysvetľuje význam osobnej hygieny.</p> <p>Jednoducho vysvetľuje, prečo musí človek jesť – aby mal energiu a výživné látky potrebné pre rast . Je oboznámený s pravidlami správneho stravovania,</p>

		bežný druh ovocia a zeleniny.	rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny, pozná a určí bežný druh ovocia a zeleniny.
Voda ŠVP – 1 hod. ŠkVP – 2 hod	Pitný režim	Žiak vie zdôvodňuje, prečo človek musí vypiť určité množstvo tekutiny, vysvetlí, aké tekutiny sú pre doplnenie zásob najvhodnejšie. Vie ohodnotiť vhodnosť pitia rôznych tekutín vzhľadom na zdravie, vedieť odkiaľ tekutiny pochádzajú, alebo ako sa pripravujú – voda z vodovodu, minerálna voda, čaj, káva, mlieko, kakao, malinovka, kola.	Žiak zdôvodňuje, prečo človek musí vypiť určité množstvo tekutiny, vymenuje, aké tekutiny sú pre doplnenie zásob najvhodnejšie. Dokazuje ohodnotiť vhodnosť pitia rôznych tekutín vzhľadom na zdravie, uvedie odkiaľ tekutiny pochádzajú, alebo ako sa pripravujú – voda z vodovodu, minerálna voda, čaj, káva, mlieko, kakao, malinovka, kola.

II. ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čas ŠVP – 3 hod. ŠkVP -2hod	Kalendár Rok Mesiac roka Týždeň Pracovné dni a dni oddychu	Žiak vie rozdeliť rok / 365 dní/ na mesiace, vie ich vymenovať, ako nasledujú za sebou v školskom aj kalendárnom roku. Vie priradiť mesiace k ročnému obdobiu. Rozdeliť mesiace na týždne a dni. Vymenovať dni v poradí, určiť, ktoré dni sú pracovné a ktoré sú dni oddychu. Orientuje sa v kalendári, napísať správne dátum. Poznať časové údaje zajtra, pozajtra, včera, predvčerom.	Rozdeľuje rok / 365 dní/ na mesiace, vymenuje ich, ako nasledujú za sebou v šk. aj kalendárnom roku. Priradzuje mesiace k ročnému obdobiu. Rozdeľuje mesiace na týždne a dni. Vymenuje dni v poradí, určuje, ktoré dni sú pracovné a ktoré sú dni oddychu. Orientuje sa v kalendári, napíše správne dátum. Pozná časové údaje zajtra, pozajtra, včera, predvčerom.
Ludské telo ŠVP – 2 hod. ŠkVP – 2hod	Potrava ako zdroj energie a stavebného materiálu pre obnovu organizmu Potrava s rôznym obsahom výživných látok Obezita Vitamíny	Žiak vie jednoducho vysvetliť dôležitosť prijímania potravy, jej obsah, kde sa v organizme spracováva, na čo sa v organizme využíva. Vie porovnať človeka, živočíchy a rastliny a ich potrebu prijímať potravu. Vie porovnať rôzne druhy potravín na základe – chuti, tvaru, pôvodu a obsahu živín. Vie vymenovať, čo obsahujú potraviny –cukry, tuky, vitamíny. Vysvetlí, kedy človek priberá na váhe – vzniká obezita. Vie označovať vitamíny veľkými tlačenými písmenami – A,B,C,D,E.	Jednoducho vysvetľuje dôležitosť prijímania potravy, jej obsah, kde sa v organizme spracováva, na čo sa v organizme využíva. Porovnáva človeka, živočíchy a rastliny a ich potrebu prijímať potravu. Porovnáva rôzne druhy potravín na základe – chuti, tvaru, pôvodu a obsahu živín. Vymenuje, čo obsahujú potraviny – cukry, tuky, vitamíny. Vysvetľuje, kedy človek priberá na váhe – vzniká obezita. Označoval vitamíny veľkými tlačenými písmenami – A,B,C,D,E.
Živočíchy ŠVP – 3 hod. ŠkVP – 3hod	Živočíšne spoločenstvá Mravec Spôsob života spoločenstva Včela Spôsob života spoločenstva	Žiak vie vysvetliť čo je spoločenstvo a aký má význam pre živočíchy – svorka vlkov, stáda koní, krdle lastovičiek. Vie opísať život mravca, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Vymenovať členov rodiny. Vie zhodnotiť význam spoločenstva pre mravce. Vie opísať život včely, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Vymenovať členov rodiny- matka, trúdy, robotnice. Vie zhodnotiť význam spoločenstva pre mravce.	Vysvetľuje čo je spoločenstvo a aký má význam pre živočíchy – svorka vlkov, stáda koní, krdle lastovičiek. Opisuje život mravca, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Vymenuje členov rodiny. Hodnotí význam spoločenstva pre mravce. Opisuje život včely, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Vymenuje členov rodiny- matka, trúdy, robotnice. Hodnotí význam spoločenstva pre mravce.
Voda ŠVP – 0,5 hod. ŠkVP – 0,5 hod	Rozpustnosť a nerozpustnosť látok vo vode Pitná voda	Žiak vie vysvetliť a pokusmi dokázať rozpúšťanie a nerozpúšťanie látok na príklade prípravy sypaného čaju s cukrom a citrónom. Vie popísať, čo sa stalo s rozpustenou látkou. Vie vysvetliť pojem pitná voda.	Vysvetľuje a pokusmi dokazuje rozpúšťanie a nerozpúšťanie látok na príklade prípravy sypaného čaju s cukrom a citrónom. Popisuje, čo sa stalo s rozpustenou látkou. Vysvetľuje pojem pitná voda

<p>Hmota</p> <p>ŠVP – 3 hod. ŠkVP – 3hod</p>	<p>Živé organizmy a neživá príroda</p> <p>Plynné, kvapalné a pevné skupen. hmoty – ich vlastnosti</p> <p>Kvapalné skupenstvo</p> <p>Plynné skupenstvo</p> <p>Pevné skupenstvo</p>	<p>Žiak vie jednoducho vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými prírodnými objektami. Vie vymenovať základné životné prejavy organizmov – príjem potravy a vody, vylučovanie nestrávených zvyškov, rast, pohyb, rozmnožovanie. Vie jednoducho vysvetliť vlastnosti kvapalného skupenstva a vymenovať príklady látok. Vie jednoducho vysvetliť vlastnosti plynn. skupenstva a vymenovať príklady látok – vodná para, vzduch. Vie dokázať prítomnosť vzduchu prievanom, ovievaním. Vie jednoducho vysvetliť vlastnosti pevného skupenstva. Vie vymenovať najčastejšie používané materiály – drevo, kovy, sklo, plasty a porovnávaním zistiť rozdiely v ich vlastnostiach</p>	<p>Jednoducho vysvetľuje rozdiel medzi živými a neživými prírodnými objektmi. Vymenuje základné životné prejavy organizmov – príjem potravy a vody, vylučovanie nestrávených zvyškov, rast, pohyb, rozmnožovanie.</p> <p>Jednoducho vysvetľuje vlastnosti kvapalného skupenstva a vymenuje príklady látok.</p>
<p>Rastliny</p> <p>ŠVP – 5 hod. ŠkVP – 6hod</p>	<p>Rastliny ako živé organizmy</p> <p>Životné prejavy rastlín</p> <p>Základné podmienky pre rast rastlín</p> <p>Základná stavba rastlinného tela- tvar a funkcia stonky</p> <p>Rastlinné plody</p> <p>Semená</p>	<p>Žiak vie vymenovať miesta výskytu rastlín, ako živej súčasti prírody.</p> <p>Vie uviesť základné podmienky ich života svetlo, teplo, voda, vzduch, pôda a zrealizovať ich na pokusoch.</p> <p>V spojení so svetlom vie uviesť rastliny krátkych dní / jarných a jesenných/ a dlhých dní / letných / - snežienky, reďkovka, paprika, chryzantéma.</p> <p>Ovláda rozdeliť rastliny podľa typu stonky na byliny a dreviny / tie na kry a stromy/.</p> <p>Vie všetky rastlinné časti identifikovať na drevine, byline a machu.</p> <p>Žiak vie vysvetliť ako vzniká plod, vie vysvetliť proces opelenia pomocou vetra a opelovačov – včely, čmele, motýle.</p> <p>Vie, že plod obsahuje semená, jednoduchým pozorovaním vie zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien.</p> <p>Vie popísať, akými spôsobmi sa v prírode rozmnožujú semená.</p> <p>Na základe pokusov a pozorovaní vie zistiť, že len zo zreých a nepoškodených semien, ktoré majú dostatok vhodných podmienok – teplo, vodu, vzduch, vzniknú nové plody.</p> <p>Vie rozlíšiť zrelé a nezrelé plody.</p>	<p>Vymenuje miesta výskytu rastlín, ako živej súčasti prírody.</p> <p>Uvedie základné podmienky ich života -svetlo, teplo, voda, vzduch, pôda a zrealizoval ich na pokusoch.</p> <p>V spojení so svetlom uvedie rastliny krátkych dní / jarných a jesenných/ a dlhých dní / letných / - snežienky, reďkovka, paprika, chryzantéma. Rozdeľuje rastliny podľa typu stonky na byliny a dreviny / tie na kry a stromy/. Vie všetky rastlinné časti identifikovať na drevine, byline a machu.</p> <p>Vysvetľuje ako vzniká plod, vysvetľuje proces opelenia pomocou vetra a opelovačov – včely, čmele, motýle. Vie, že plod obsahuje semená, jednoduchým pozorovaním zisťuje, ktoré druhy ovocia a zeleniny vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien.</p> <p>Popisuje, akými spôsobmi sa v prírode rozmnožujú semená.</p> <p>Na základe pokusov a pozorovaní zisťuje, že len zo zreých a nepoškodených semien, ktoré majú dostatok vhodných podmienok – teplo, vodu, vzduch, vzniknú nové plody.</p> <p>Rozlišuje zrelé a nezrelé plody.</p>

III. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ľudské telo ŠVP -8 hod. ŠkVP -4 hod.	<p>Ľudské zmyslové orgány</p> <p>Zrak, zrakový orgán – oko</p> <p>Sluch, sluchový orgán – ucho</p> <p>Čuchové orgány</p> <p>Hmat</p> <p>Funkcie kože</p> <p>Tráviaca sústava</p> <p>Jedy, drogy</p> <p>Vylučovacia sústava</p> <p>Pot</p> <p>Dýchacia sústava</p> <p>Význam čistoty ovzdušia</p> <p>Kostra – opora pre svaly</p> <p>Svaly–pohybová sústava</p> <p>Správna životospráva pre opornú sústavu</p>	<p>Žiak vie vymenovať zmyslové orgány. Vysvetlí dôležitosť každého orgánu pre človeka a porovná so zmyslovými orgánmi živočíchov.</p> <p>Vie jednoducho vysvetliť funkciu zrakového orgánu, na základe skúmania pochopiť, prečo máme dve oči.</p> <p>Vie vysvetliť pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť. Vie vysvetliť fungovanie ucha a pôsobenie zvukov na uši – zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok.</p> <p>Vie vysvetliť fungovanie chuti a čuchu a ich významu pri spoznávaní prostredia. Vie na základe pokusov zistiť význam hmatu pri spoznávaní vlastností prostredia. Objasní funkciu kože.</p> <p>Vymenovať základné súčasti tráviacej sústavy – ústna dutina, hltan, žalúdok, črevá, konečník, vie povedať, čo sa deje s potravou v jednotlivých častiach sústavy. Vie uviesť príklady jedovatých rastlín a ich plodov, jedovatých húb, ale aj zle skladovaných potravín.</p> <p>Vie vysvetliť, kde sa tvorí moč a vymenovať časti vylučovacej sústavy. Vie uviesť, čo človek vylučuje okrem stolice a moču – pot, pri vylučovaní ktorého sa organizmus ochladzuje. Vie pomenovať dôležitú zložku vzduchu pre dýchanie – kyslík a hlavné časti dýchacej sústavy – nosová dutina, hrtan, priedušnica, priedušky, pľúca.</p> <p>Vie, že vdychujeme kyslík a vydychujeme oxid uhličitý. Vie vymenovať základné prejavy dýchania- dvíhanie a klesanie hrudníka Na základe pokusov zisťuje ako sa zrýchľuje dýchanie pri zvyšovaní námahy. Vie vysvetliť dôležitosť čistoty ovzdušia a ako sa dostávajú kašľaním a kýchaním nečistoty z dýchacieho systému. Vie, že pohyb zabezpečujú svaly upnuté na kostru. Uvieť niekoľko príkladov rôznych pohybov. Vie uviesť, že kostra je oporou celého tela. Vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele- lebka, chrbtica – stavce, kostra hrudníka – rebrá, kostra dolnej a hornej končatiny, panva. Vie uviesť, čo obsahujú kosti – vápnik, ktorý treba prijímať v potrave.</p>	<p>Žiak vymenuje zmyslové orgány. Vysvetľuje dôležitosť každého orgánu pre človeka a porovnáva ho so zmyslovými orgánmi živočíchov.</p> <p>Jednoducho vysvetľuje funkciu zrakového orgánu, na základe skúmania chápe, prečo máme dve oči. Vysvetľuje pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť. Vysvetľuje fungovanie ucha a pôsobenie zvukov na uši – zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok. Vysvetľuje fungovanie chuti a čuchu a ich významu pri spoznávaní prostredia. Vie na základe pokusov zistiť význam hmatu pri spoznávaní vlastností prostredia. Objasnil funkciu kože., základné súčasti tráviacej sústavy – ústna dutina, hltan, žalúdok, črevá, konečník, vie povedať, čo sa deje s potravou v jednotlivých častiach sústavy</p> <p>Uvedie príklady jedovatých rastlín a ich plodov, jedovatých húb, ale aj zle skladovaných potravín.</p> <p>Vysvetľuje, kde sa tvorí moč a vymenuje časti vylučovacej sústavy. Uvedie, čo človek vylučuje okrem stolice a moču – pot, pri vylučovaní ktorého sa organizmus ochladzuje. Pomenováva dôležitú zložku vzduchu pre dýchanie – kyslík a hlavné časti dýchacej sústavy – nosová dutina, hrtan, priedušnica, priedušky, pľúca. Vie, že vdychujeme kyslík a vydychujeme oxid uhličitý. Vymenuje základné prejavy dýchania- dvíhanie a klesanie hrudníka Na základe pokusov zisťuje ako sa zrýchľuje dýchanie pri zvyšovaní námahy. Vysvetľuje dôležitosť čistoty ovzdušia a ako sa dostávajú kašľaním a kýchaním nečistoty z dýchacieho systému. Vie, že pohyb zabezpečujú svaly upnuté na kostru. Uvedie niekoľko príkladov rôznych pohybov. Uvedie, že kostra je oporou celého tela. Vymenuje najzákladnejšie kosti v ľudskom tele- lebka, chrbtica – stavce, kostra hrudníka – rebrá, kostra dolnej a hornej končatiny, panva. Vie uviesť, čo obsahujú kosti – vápnik, ktorý treba prijímať v potrave.</p>

<p>Pevné, kvapalné a plynné látky</p> <p>ŠVP- 4 hod. ŠkVP-5 hod</p>	<p>Pôda</p> <p>Meranie objemu látok odmerným valcom</p> <p>Meranie hmotnosti látok váhami</p> <p>Najčastejšie sa vyskytujúce pevné látky</p> <p>Vzduch ako plynná látka / vietor/ - vznik pohybu vzduchu, vlastnosti teplého a studeného vzduchu.</p> <p>Znečistenie vzduchu</p> <p>Ďalšie plynné látky</p> <p>Rozdiel medzi pevnými a kvapalnými látkami</p> <p>Tečúca a stojatá voda</p> <p>Znečistenie vody a dôsledky</p> <p>Najčastejšie sa vyskytujúce kvapalné látky</p>	<p>Žiak vie jednoducho vysvetliť vlastnosti pevného skupenstva a vymenovať príklady látok medzi ktoré patrí aj pôda.</p> <p>Vysvetlí vznik pôdy – dlhodobým rozdrobovaním kameňov, Na základe skúmania hornín zhodnotí ich vlastnosti – tvrdosť, rozpustnosť, vzhľad. Zistí na základe pokusov vlastnosti pôdy – farba, veľkosti častíc, priepustnosť, posúdiť dôležitosť pôdy pre rastliny a rôzne živočíchy a nebezpečenstvo jej znečistenia. Oboznámiť sa s významom pojmov hmotnosť a objem. Merať objem a hmotnosť, používať primerané pomôcky, Pomenovať základné jednotky – kg, liter.</p> <p>Vymenovať ďalšie látky pevného skupenstva, vysvetliť odlišnosť rôznymi vlastnosťami, uvedomiť si, že sú živé a neživé. Na základe tohto kritéria ich triediť. Vysvetliť, že vzduch je hmota, ktorá vyplňa priestor.</p> <p>Zostrojí nástroj na meranie rýchlosti vetra. Jednoduchým pozorovaním zistiť stúpanie teplého vzduchu hore.</p> <p>Uvedomiť si, že vzduchom sa rozširujú rôzne ochorenia, vedieť ako sa správať pri kýchaní, vymenovať zdroje znečistenia vzduchu. Okrem vzduchu uviesť aj iné plynné látky, ktoré pozná zo skúseností, napríklad zemný plyn v kuchynskom sporáku, hélium jarmočnom balóne, kyslík v potápačskom prístroji).</p> <p>Uvedomiť si, že niektoré plyny, ako je zemný plyn v sporáku, sú horľavé a pozná základy bezpečnosti súvisiace s plynovým sporákom. Pri skúmaní látok sledovať prienik látky cez rôzne deravé a pórovité materiály a vytvára závery o rôznych vlastnostiach tekutých a sypkých látok.</p> <p>Osvojiť si pojem stojatá voda, vysvetliť, že ide o vodu, ktorá nemá prítok a odtok, ktorá neprúdi, ktorej nepribúda a neubúda prítokom a odtokom.</p> <p>Informácie vie demonštrovať na pohári, ktorý nemá dierku a na pohári s dierkou, do ktorej vteká voda. Dávať informácie do súvislosti so stojatými vodami v rybníkoch, jazierkach, mlákach a objasňuje si predstavu o pohybe vody v prírode. Vie opísať vlastnosti čistej vody. Vedieť, že niektoré látky, ktoré vodu znečisťujú je vo vode vidieť a niektoré viditeľné nie sú. Vie uviesť príklad s čajom – ak do vody vložíme vrecko s čajom, voda sa zafarbí a zrakom, čuchom a chuťou je možné zistiť, že voda nie je čistá. Ak ale dáme do vody soľ, zrakom a čuchom to nezistíme, zistíme to chuťou. Vedieť, že niektoré látky, ktoré vložíme do vody zostávajú na jej povrchu alebo klesajú ku dnu. Uvedomiť si, že znečistenie vody môže byť nebezpečné – zárodky ochorenia.</p>	<p>Jednoducho vysvetľuje vlastnosti pevného skupenstva a vymenuje príklady látok medzi ktoré patrí aj pôda.</p> <p>Vysvetľuje vznik pôdy – dlhodobým rozdrobovaním kameňov, Na základe skúmania hornín hodnotí ich vlastnosti – tvrdosť, rozpustnosť, vzhľad a uvedomuje si, že z rôznych druhov kameňov môžu vznikáť rôzne druhy pôdy. Zisťuje na základe pokusov vlastnosti pôdy – farba, veľkosti častíc, priepustnosť.</p> <p>Vie posúdiť dôležitosť pôdy pre rastliny a rôzne živočíchy a nebezpečenstvo jej znečistenia. Oboznamuje sa s významom pojmov hmotnosť a objem. Merá objem a hmotnosť, používa primerané pomôcky, Pomenováva základné jednotky – kg, liter. Vymenováva ďalšie látky pevného skupenstva, vysvetľuje odlišnosť rôznymi vlastnosťami, uvedomuje si, že sú živé a neživé. Na základe tohto kritéria ich vie triediť. Vysvetľuje, že vzduch je hmota, ktorá vyplňa priestor.</p> <p>Uvedomuje si, že vietor je pohybujúci sa vzduch, ktorý čím rýchlejšie sa hýbe, tým dokáže hýbať s väčšími predmetmi.</p> <p>Zostrojí nástroj na meranie rýchlosti vetra. Jednoduchým pozorovaním zisťuje stúpanie teplého vzduchu hore.</p> <p>Uvedomuje si, že vzduchom sa rozširujú rôzne ochorenia, vie ako sa správať pri kýchaní, vie vymenovať zdroje znečistenia vzduchu. Okrem vzduchu uvádza aj iné plynné látky, ktoré pozná zo skúseností, napríklad zemný plyn v kuchynskom sporáku, hélium jarmočnom balóne, kyslík v potápačskom prístroji).</p> <p>Uvedomuje si, že niektoré plyny, ako je zemný plyn v sporáku, sú horľavé a pozná základy bezpečnosti súvisiace s plynovým sporákom. Pri skúmaní látok sleduje prienik látky cez rôzne deravé a pórovité materiály a vytvára závery o rôznych vlastnostiach tekutých a sypkých látok.</p> <p>Osvojuje si pojem stojatá voda, vysvetľuje, že ide o vodu, ktorá nemá prítok a odtok, ide o vodu, ktorá neprúdi, ktorej nepribúda a neubúda prítokom a odtokom. Informácie demonštruje na pohári, ktorý nemá dierku a na pohári s dierkou, do ktorej vteká voda. Dáva informácie do súvislosti so stojatými vodami v rybníkoch, jazierkach, mlákach a objasňuje si predstavu o pohybe vody v prírode. Opisuje vlastnosti čistej vody. Vie, že niektoré látky, ktoré vodu znečisťujú je vo vode vidieť a niektoré viditeľné nie sú. Vie uviesť príklad s čajom – ak do vody vložíme vrecko s čajom, voda sa zafarbí a zrakom, čuchom a chuťou je možné zistiť, že voda nie je čistá. Ak ale dáme do vody soľ, zrakom a čuchom to nezistíme, zistíme to chuťou. Vie, že niektoré látky, ktoré vložíme do vody zostávajú na jej povrchu alebo klesajú ku dnu. Uvedomuje si, že znečistenie vody môže byť nebezpečné – zárodky ochorenia.</p>
---	--	---	---

<p>Vlastnosti látok</p> <p>ŠVP- 1 hod. ŠkVP-1 hod.</p>	<p>Tepelný izolant Vodivosť tepla rôznymi látkami</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem tepelný izolant / chápe ho ako látku, ktorá zabraňuje úniku tepla/, vie pomenovať látky, ktoré zadržiavajú teplo, alebo zabraňujú prieniku tepla k predmetom.</p> <p>Vie vysvetliť význam izolácie domu prostredníctvom porovnávania vonkajšej a vnútornej teploty. Pozorovaním overiť stúpanie tepla hore a na toho zdôvodňuje, prečo sa v miestnostiach nachádzajú vyhrievacie telesá dolu.</p>	<p>Vysvetľuje pojem tepelný izolant / chápe ho ako látku, ktorá zabraňuje úniku tepla/, pomenováva látky, ktoré zadržiavajú teplo, alebo zabraňujú prieniku tepla k predmetom.</p> <p>Vysvetľuje význam izolácie domu prostredníctvom porovnávania vonkajšej a vnútornej teploty. Pozorovaním overuje stúpanie tepla hore a na toho zdôvodňuje, prečo sa v miestnostiach nachádzajú vyhrievacie telesá dolu.</p>
<p>Teplo a teplota</p> <p>ŠVP- 2 hod. ŠkVP-2 hod.</p>	<p>Tepelné zdroje Horľavé látky Teplo a teplota Rôzne teplomery Zmeny teploty ľudského tela</p>	<p>Žiak vie vymenovať spôsoby vzniku tepla – horenie horľavých látok, výroba elektrickými zariadeniami, pri rozklade látok, trením, teplým oblečením.</p> <p>Vie uviesť spôsoby zapálenia horľavých látok, potrebu vzduchu pri horení, nebezpečenstvo požiaru a možnosť ako sa zachovať pri požiari.</p> <p>Vie odmerať teplotu lekársym teplomerom, vysvetliť, kedy sa musí zvyšovať alebo znižovať teplota tela. Uviesť využitie meteorologického teplomeru, bod varu - 100°C, bod mrazu 0°C.</p> <p>Vie skonštruovať jednoduchý teplomer.</p>	<p>Vymenuje spôsoby vzniku tepla – horenie horľavých látok, výroba elektrickými zariadeniami, pri rozklade látok, trením, teplým oblečením.</p> <p>Uvedie spôsoby zapálenia horľavých látok, potrebu vzduchu pri horení, nebezpečenstvo požiaru a možnosť ako sa zachovať pri požiari.</p> <p>Merá teplotu lekársym teplomerom, vysvetľuje, kedy sa musí zvyšovať alebo znižovať teplota tela. Uvedie možnosti využitia meteorologického teplomeru, bod varu - 100°C, bod mrazu 0°C.</p> <p>Skonštruuje jednoduchý teplomer.</p>
<p>Voda</p> <p>ŠVP- 3 hod. ŠkVP- 2hod.</p>	<p>Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov</p> <p>Zmena skupenstva vody –</p> <p>mrznutie, vyparovanie</p> <p>Zdroje vody</p> <p>Kolobeh vody</p> <p>Význam vody</p>	<p>Žiak vie vysvetliť význam vody pre rastliny a živočíchov. Má vymenovať rôzne zdroje vody- prameň, potok, rieka, jazero, rybník, priehrada, pleso, more. Vie vysvetliť rozdiel medzi pitnou vodou a ostatnými druhmi vody. Má si osvojiť pojmy podzemná voda a povrchová voda. Má vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov vyskytujúcich sa v priehradách, rybníkoch a vie ich vizuálne rozoznať – kapor, štika, vážka, potočník, potápnik, korčuliarka, pijavica, žaba, kačica, labuť, riasy, trstie, vrba. Vie vysvetliť a pokusom dokázať zmenu kvapalnej vody/ skupenstva/ na plynné – zahrievaním. Na základe vyparovania pochopiť a vedieť vysvetliť kolobeh vody v prírode. Vie vysvetliť ako a kde vzniká ľad, teda mení sa kvapalné skupenstvo na pevné. Vie jednoduchým pokusom dokázať prítomnosť vody v rastline a vysvetliť dôležitosť vody pre rastliny, živočíchov a človeka.</p>	<p>Vysvetľuje význam vody pre rastliny a živočíchov. Vymenuje rôzne zdroje vody- prameň, potok, rieka, jazero, rybník, priehrada, pleso, more. Vysvetľuje rozdiel medzi pitnou vodou a ostatnými druhmi vody. Osvojuje si pojmy podzemná voda a povrchová voda. Vymenuje zástupcov rastlín a živočíchov vyskytujúcich sa v priehradách, rybníkoch a vie ich vizuálne rozoznať – kapor, štika, vážka, potočník, potápnik, korčuliarka, pijavica, žaba, kačica, labuť, riasy, trstie, vrba. Vysvetľuje a pokusom dokazuje zmenu kvapalnej vody/ skupenstva/ na plynné – zahrievaním. Na základe vyparovania chápe a vie vysvetliť kolobeh vody v prírode. Vysvetľuje ako a kde vzniká ľad, teda mení sa kvapalné skupenstvo na pevné. Pokusom dokazuje prítomnosť vody v rastline a vysvetľuje dôležitosť vody pre rastliny, živočíchov a človeka.</p>
<p>Čas</p> <p>ŠVP- 2 hod. ŠkVP-3 hod.</p>	<p>Meranie času pomocou pravidelnej sa opakujúcich javov</p> <p>Meranie času hodinami.</p> <p>Hodina, minúta, sekunda.</p> <p>Presýpacie hodiny</p> <p>Slnčné hodiny</p> <p>Kyvadlo</p>	<p>Žiak vie uviesť merateľnosť času pomocou udalostí, ktoré sa opakujú a sú pozorovateľné. Vie vysvetliť, koľko trvá deň / od východu slnka do nového východu /, do roka ich je 365.</p> <p>Vie uviesť, čo používame na meranie kratších časových úsekov- hodina /hodiny/.</p> <p>Vie uviesť, kedy prejde celá hodina, koľko má hodina minút, minúta sekúnd, koľko má deň hodín. Vie vysvetliť fungovanie mechanických hodín /pružina, ozubené kolieska, ručičky/ a porovnať s princípom fungovania presýpacích, slnečných hodín a kyvadla.</p>	<p>Uvedie merateľnosť času pomocou udalostí, ktoré sa opakujú a sú pozorovateľné. Vysvetľuje, koľko trvá deň / od východu slnka do nového východu /, do roka ich je 365.</p> <p>Uvedie, čo používame na meranie kratších časových úsekov- hodina /hodiny/.</p> <p>Popisuje, kedy prejde celá hodina, koľko má hodina minút, minúta sekúnd, koľko má deň hodín. Vysvetľuje fungovanie mechanických hodín /pružina, ozubené kolieska, ručičky/ a porovnáva s princípom fungovania presýpacích, slnečných hodín a kyvadla.</p>

<p>Hmota</p> <p>ŠVP- 2 hod. ŠkVP-2 hod.</p>	<p>Vlastnosti látok a ich zmeny</p> <p>Zmena skupenstva vplyvom tepla</p> <p>Zmena látok pôsobením iných látok – chemická zmena</p> <p>Svetlo ako príklad nehmotnej skutočnosti</p>	<p>Žiak vie vymenovať vlastnosti materiálov- priesvitné, priehľadné, tvrdé, mäkké, ohybnéa vie predmety podľa týchto vlastností triediť.Vie vysvetliť a pokusom dokázať zmenu pevného skupenstva na kvapalnú- topenie / čokoláda, sviečka/.Vie vysvetliť, zmenu hmoty pôsobením inej látky- ponorenie šumivej tabletky do vody, odstránenie vodného kameňa z nádoby pomocou octu, zmena látky pri horení.</p> <p>Žiak vie uviesť aj nehmotné skutočnosti –svetlo. Vie uviesť, čo je jeho hlavným zdrojom- slnko, ale aj žiarovky, oheň.Dokazuje vysvetliť rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi a čo sa deje so svetlom pri dopade na takéto predmety.Vie na základe pokusov vysvetliť, ako vzniká tieň, vysvetliť presmerovanie svetla zo slnka na iné miesto pomocou odrazu od iného predmetu.</p>	<p>Vymenuje vlastnosti materiálov- priesvitné, priehľadné, tvrdé, mäkké, ohybnéa vie predmety podľa týchto vlastností triediť.Vysvetľuje a pokusom dokazuje zmenu pevného skupenstva na kvapalnú- topenie / čokoláda, sviečka/.Vysvetľuje, zmenu hmoty pôsobením inej látky- ponorenie šumivej tabletky do vody, odstránenie vodného kameňa z nádoby pomocou octu, zmena látky pri horení.Uvedie aj nehmotné skutočnosti –svetlo. Vie uviesť, čo je jeho hlavným zdrojom- slnko, ale aj žiarovky, oheň.Vysvetľuje rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi a čo sa deje so svetlom pri dopade na takéto predmety.</p> <p>Na základe pokusov vysvetľuje, ako vzniká tieň, vysvetľuje presmerovanie svetla zo slnka na iné miesto pomocou odrazu od iného predmetu.</p>
<p>Živočíchy</p> <p>ŠVP- 4 hod. ŠkVP-4 hod.</p>	<p>Rozmnožovanie – rodičia a ich potomkovia</p> <p>Životný cyklus motýľa</p> <p>Vtáci životný cyklus</p> <p>Rôznorodosť živočíšnej ríše,</p> <p>Dĺžka života, rast a vývin mláďat rôznych druhov živočíchov</p> <p>Rôzne spôsoby zabezpečovania potravy</p> <p>Bylinožravce</p> <p>Mäsožravce</p> <p>Spôsob a význam pohybu živočíchov</p> <p>Základ systematiky stavovcov</p> <p>Plazy, vtáky</p>	<p>Žiak vie popísať rozmnožovací cyklus motýľa a žaby a na nich dokázať, že mláďatá sa vždy nepodobajú na svojich rodičov.</p> <p>Uviesť príklady živočíchov, kde sa mláďatá podobajú, alebo nepodobajú na svojich rodičov.</p> <p>Vymenovať vybrané druhy motýľ – mlynárík, babôčka. Vlastným pozorovaním zistiť, ktoré živočíchy sa liahnu z vajec..Vie, že živočíchy sa dožívajú rôzneho veku a dospievajú rýchlejšie.</p> <p>Vie vymenovať odlišné spôsoby získavania potravy a druhy potravy, ktorou sa živia – rastliny, odumreté živočíchy a rastliny, ulovené živočíchy. Vie uviesť príklady. Vie uviesť niekoľko živočíchov, ktoré sa živia rastlinnou potravou a ako sa prispôsobili získavaniu potravy – dáždovka zemná, slimák záhradný, mlynárík kapustný, včela medonosná, kapor obyčajný, hus domáca, zajac poľný, myš poľná, veverica obyčajná, srna hôrna, kôň, krava.Vie uviesť niekoľko živočíchov, ktoré sa živia živočíšnou potravou a ako sa prispôsobili získavaniu potravy – pavúk, kobyľka, užovka, žaba, štika, sokol, vlk, liška, medveď, rys.</p> <p>Vie uviesť odlišnosti pohybu živočíchov a kategorizovať ich podľa toho, ktorou časťou tela sa pohybujú.</p> <p>Vie živočíchy porovnať na základe určitých znakov zadeliť medzi obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, ryby.</p> <p>Vie vymenovať a opísať zástupcov plazov – užovka, vretenica, jašterica.</p> <p>Vie vymenovať a opísať zástupcov vtákov – vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť.</p>	<p>Popisuje rozmnožovací cyklus motýľa a žaby a na nich dokazuje, že mláďatá sa vždy nepodobajú na svojich rodičov.</p> <p>Uvedie príklady živočíchov, kde sa mláďatá podobajú, alebo nepodobajú na svojich rodičov.Vymenuje vybrané druhy motýľ – mlynárík, babôčka.Vlastným pozorovaním zisťuje, ktoré živočíchy sa liahnu z vajec..</p> <p>Oboznamuje sa so skutočnosťou, že živočíchy sa dožívajú rôzneho veku a dospievajú rýchlejšie.Vymenuje odlišné spôsoby získavania potravy a druhy potravy, ktorou sa živia – rastliny, odumreté živočíchy a rastliny, ulovené živočíchy. Uvedie príklady. Uvedie niekoľko živočíchov, ktoré sa živia rastlinnou potravou a ako sa prispôsobili získavaniu potravy – dáždovka zemná, slimák záhradný, mlynárík kapustný, včela medonosná, kapor obyčajný, hus domáca, zajac poľný, myš poľná, veverica obyčajná, srna hôrna, kôň, krava.Uvedie niekoľko živočíchov, ktoré sa živia živočíšnou potravou a ako sa prispôsobili získavaniu potravy – pavúk, kobyľka, užovka, žaba, štika, sokol, vlk, liška, medveď, rys.Uvedie odlišnosti pohybu živočíchov a kategorizoval ich podľa toho, ktorou časťou tela sa pohybujú. Porovnáva živočíchy na základe určitých znakov zadeliť medzi obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, ryby.Vymenuje a opisuje zástupcov plazov – užovka, vretenica, jašterica.</p> <p>Vymenuje a opisuje zástupcov vtákov – vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť</p>

<p>Rastliny polí a lúk</p> <p>ŠVP- 5 hod. ŠkVP-7 hod.</p>	<p>Rôznorodosť lúčneho porastu</p> <p>Typické druhy lúčnych rastlín</p> <p>Typické druhy Živočíchov žijúcich na lúkach</p> <p>Poľná monokultúra</p> <p>Typické druhy Živočíchov žijúcich na poliach</p> <p>Zbieranie a uskladňovanie liečivých rastlín</p>	<p>Žiak vie popísať lúku ako priestor rôznorodých rastlín a živočíchov , ktoré sa prispôbili svojou stavbou tela tomuto prostrediu.</p> <p>Vie vymenovať zástupcov rastlín slovenských lúk a opísať ich zhodné a rozdielne znaky- vlčí mak, zvonček konársky, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna.</p> <p>Vie vymenovať zástupcov živočíchov slovenských lúk a opísať ich zhodné a rozdielne znaky- koník lúčny, lienka sedembodkovaná, voška ružová mlynárik kapustný, kvetárik dvojtvarý.</p> <p>Vie uviesť príklady rastlín, ktoré človek pestuje na poliach a vysvetlí, prečo ich pestuje – kukurica, repka olejná, slnečnica, cukrová repa, obilie. Vie dané rastliny opísať s zdôvodňuje ich využitie. Vie rozpoznať liečivé byliny, kde ich nájsť a ktorá časť sa z nich zbiera – repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šípová a skorocel kopijovitý.</p> <p>Vie na základe skúmania pripraviť bylinkový čaj / použitie teplej alebo studenej vody/.</p>	<p>Popisuje lúku ako priestor rôznorodých rastlín a živočíchov , ktoré sa prispôbili svojou stavbou tela tomuto prostrediu.</p> <p>Vymenuje zástupcov rastlín slovenských lúk a opisuje ich zhodné a rozdielne znaky- vlčí mak, zvonček konársky, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna.</p> <p>Vymenuje zástupcov živočíchov slovenských lúk a opisuje ich zhodné a rozdielne znaky- koník lúčny, lienka sedembodkovaná, voška ružová mlynárik kapustný, kvetárik dvojtvarý.</p> <p>Uvedie príklady rastlín, ktoré človek pestuje na poliach a vysvetľuje, prečo ich pestuje – kukurica, repka olejná, slnečnica, cukrová repa, obilie. Opisuje dané rastliny s zdôvodňuje ich využitie. Rozpozna liečivé byliny, vie, kde ich nájsť a ktorá časť sa z nich zbiera – repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šípová a skorocel kopijovitý.</p> <p>Na základe skúmania pripraví bylinkový čaj / použitie teplej alebo studenej vody/.</p>
<p>Jednoduché stroje</p> <p>ŠVP- 2 hod. ŠkVP-3 hod.</p>	<p>Páka</p> <p>Naklonená rovina</p> <p>Kladka</p> <p>Ozubené koleso</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, ako si pomocou páky vie uľahčiť prácu. Vie vymenovať predmety, kde sa páka využíva- rovníramenná hojdačka, rovníramenné váhy, nožnice, kliešte, veslo, kľučka. Žiak vie vysvetliť, ako si pomocou naklonenej roviny vie uľahčiť prácu. Vie vymenovať predmety, kde sa naklonená rovina využíva- serpentíny, skrutky, klin. Vie dokázať použitie sily pri práci na naklonenej rovine a odmerať ju silomerom. Žiak vie vysvetliť, ako si pomocou kladky vie uľahčiť prácu. Vie vymenovať predmety, kde sa kladka využíva- žeriav, posilňovacie stroje, lanovka, pri horolezectve. Vie uviesť dve typy kladky, vie opísať rozdiel v konštrukcii – voľná a pevná. Žiak vie vysvetliť, ako pomocou ozubených kolies zmeniť smer pohybu a rýchlosť predmetov – súkolesie / využitie viac kolies/ Vie vymenovať predmety, kde sa ozubené kolesá využívajú- bicykel, hodinky, ručný mixér, ručná vŕtačka, vodný a veterný mlyn.</p>	<p>Vysvetľuje, ako si pomocou páky vie uľahčiť prácu. Vymenuje predmety, kde sa páka využíva- rovníramenná hojdačka, rovníramenné váhy, nožnice, kliešte, veslo, kľučka. Vysvetľuje, ako si pomocou naklonenej roviny uľahčil prácu. Vymenuje predmety, kde sa naklonená rovina využíva- serpentíny, skrutky, klin. Dokazuje použitie sily pri práci na naklonenej rovine a odmerať ju silomerom. Vysvetľuje, ako si pomocou kladky vie uľahčiť prácu. Vymenuje predmety, kde sa kladka využíva- žeriav, posilňovacie stroje, lanovka, pri horolezectve. Uvedie dve typy kladky, opisuje rozdiel v konštrukcii – voľná a pevná. Vysvetľuje, ako pomocou ozubených kolies zmeniť smer pohybu a rýchlosť predmetov – súkolesie / využitie viac kolies/ Vymenuje predmety, kde sa ozubené kolesá využívajú- bicykel, hodinky, ručný mixér, ručná vŕtačka, vodný a veterný mlyn.</p>

IV. ROČNÍK

Témat. celok	Téma -učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ludské telo ŠVP - 4 hod. ŠkVP - 4hod.	Funkcia reflexu Nervová sústava a mozog Srdce a jeho funkcia v tele Funkcia a zloženie krvi Krvný obeh Rozmnožovanie človeka	<p>Žiak vie vysvetliť fungovanie reflexu –prenos informácie zo zmyslových orgánov pomocou nervovej sústavy do mozgu. Vie opísať, akú funkciu má mozog. Vie popísať srdce ako sval s funkciou pumpy na krv, jeho veľkosť, tvar a umiestnenie v tele. Vie popísať základné zložky krvi- červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky a vymenovať látky, ktoré sa v krvi nachádzajú – voda, cukor, soľ, vitamíny, ktoré sú krvou rozvádzané do celého tela. Vie vysvetliť fungovanie krvného obehu v cievnom systéme – okysličená a odkysličená krv. Osvojiť si pojem srdcový tep a krvný tlak ako prejavy srdcovej činnosti. Vie vysvetliť zvyšovanie tlaku a tepu v závislosti od zvyšovania námahy. Vie pomenovať orgán v tele potrebný na splodenie nového potomka – rozmnožovacia sústava. Vie popísať a určiť dĺžku vývoja dieťaťa pred narodením v tele matky. Vie vymenovať vývinové etapy človeka po narodení</p>	<p>Vysvetľuje fungovanie reflexu –prenos informácie zo zmyslových orgánov pomocou nervovej sústavy do mozgu. Opisuje, akú funkciu má mozog. Popisuje srdce ako sval s funkciou pumpy na krv, jeho veľkosť, tvar a umiestnenie v tele. Vymenuje základné zložky krvi- červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky a vymenuje látky, ktoré sa v krvi nachádzajú – voda, cukor, soľ, vitamíny, ktoré sú krvou rozvádzané do celého tela. Vysvetľuje fungovanie krvného obehu v cievnom systéme – okysličená a odkysličená krv. Osvojuje si pojem srdcový tep a krvný tlak ako prejavy srdcovej činnosti. Vysvetľuje zvyšovanie tlaku a tepu v závislosti od zvyšovania námahy. Pomenováva orgán v tele potrebný na splodenie nového potomka – rozmnožovacia sústava. Popisuje a určuje dĺžku vývoja dieťaťa pred narodením v tele matky. Vymenuje vývinové etapy človeka po narodení.</p>
Voda ŠVP- 10 hod. ŠkVP- 9hod	Filtrácia Kryštalizácia Tvrdá voda Mäkká voda Minerálna voda Vodný kameň Morská voda Rozpúšťanie a roztápanie Vodné a suchozemské živočíchy Tečúca a stojatá voda Vodný ekosystém – fauna Obojživelníky Mikroorganizmy Bunka ako stavebná jednotka organizmov Vodný ekosystém- flóra	<p>osvojiť a pokusmi demonštrovať filtráciu a kryštalizáciu. Jednoduchým skúmaním – kryštalizáciou zistiť prítomnosť rôznych látok v minerálnych vodách. Jednoducho vysvetliť, čo je vodný kameň a ako sa dá z nádob odstrániť. Vie uviesť vlastnosti morskej vody a spôsoby ako sa z nej získava soľ. Vysvetliť pojmy rozpúšťanie a roztápanie na topení cukru v čaji- kedy sa drobné častice z cukru dostanú medzi častice inej látky, splynú a topení cukru na karamel, kedy sa látka nemení, zmení sa len jej skupenstvo. Vedieť jednoducho vysvetliť rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi na základe dýchania. Vie vysvetliť rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou, putovanie vody od prameňa až do mora. Vie vymenovať zástupcov vodných živočíchov žijúcich v potokoch a opísať ich spôsob života- pstruh, šklabka, rak, krivák a pijavica. Vie vymenovať zástupcov vodných živočíchov žijúcich v stojatých vodách a opísať ich spôsob života- kapor, štika, úhor, sumec. Vie vymenovať zástupcov vodných živočíchov žijúcich v moriach – žralok, treska, raja, morský koník, medúza, sépia, koral. Vie vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú vo vode, pri vode, alebo sa vo vode rozmnožujú – skokan, mlok, potočník, komár, vážka, kačica, hus, pre ktoré je voda zdrojom potravy. Vie opísať spôsob života užovky obyčajnej a skokana zeleného. Vie pomenovať živočicha, ktorý žije vo vode aj na súši – obojživelník –žaba / na nej vysvetliť tento pojem/. Vie rozoznať ďalšie druhy obojživelníkov – skokan, rosnička, ropucha, mlok. Vie popísať rozmnožovací cyklus komára, vážky a potočníka, ktorí potrebujú na rozmnožovanie vodu. Má poznatok o prítomnosti živočíchov a rastlín voľným okom neviditeľných vo vode – mikroorganizmov, siníc, rias ktoré môžu spôsobiť aj vážne ochorenia. Vie jednoducho popísať, čo je to bunka, z ktorej sú tieto živočíchy zložené.</p>	<p>Osvojuje si a pokusmi demonštroval filtráciu a kryštalizáciu. Jednoduchým skúmaním – kryštalizáciou zisťuje prítomnosť rôznych látok v minerálnych vodách. Jednoducho vysvetľuje, čo je vodný kameň a ako sa dá z nádob odstrániť. Uvedie vlastnosti morskej vody a spôsoby ako sa z nej získava soľ. Vysvetľuje pojmy rozpúšťanie a roztápanie na topení cukru v čaji- kedy sa drobné častice z cukru dostanú medzi častice inej látky, splynú a topení cukru na karamel, kedy sa látka nemení, zmení sa len jej skupenstvo. Jednoducho vysvetľuje rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi na základe dýchania. Vysvetľuje rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou, putovanie vody od prameňa až do mora. Vymenuje zástupcov vodných živočíchov žijúcich v potokoch a opisuje ich spôsob života- pstruh, šklabka, rak, krivák a pijavica. Vymenuje zástupcov vodných živočíchov žijúcich v stojatých vodách a opisuje ich spôsob života- kapor, štika, úhor, sumec. Vymenuje zástupcov vodných živočíchov žijúcich v moriach – žralok, treska, raja, morský koník, medúza, sépia, koral. Vymenuje príklady živočíchov, ktoré žijú vo vode, pri vode, alebo sa vo vode rozmnožujú – skokan, mlok, potočník, komár, vážka, kačica, hus, pre ktoré je voda zdrojom potravy. Opisuje spôsob života užovky obyčajnej a skokana zeleného. Vie pomenovať živočicha, ktorý žije vo vode aj na súši – obojživelník –žaba / na nej vysvetľuje tento pojem/. Rozoznal ďalšie druhy obojživelníkov – skokan, rosnička, ropucha, mlok. Popisuje rozmnožovací cyklus komára, vážky a potočníka, ktorí potrebujú na rozmnožovanie vodu. Mal poznatok o prítomnosti živočíchov a rastlín voľným okom neviditeľných vo vode – mikroorganizmov, siníc, rias ktoré môžu spôsobiť aj vážne ochorenia. Jednoducho popisuje, čo je to bunka, z ktorej sú tieto živočíchy zložené.</p>

<p>Živočích</p> <p>ŠVP- 5 hod. ŠkVP- 5hod.</p>	<p>Rôzne podmienky života živočíchov</p> <p>Suchozemské živočích</p> <p>Parazity</p>	<p>Žiak vie vymenovať živočíchov z rôzneho prostredia a porovnať ich spôsob života - súš – zajac, pôda- dážďovka, vzduch – sokol, voda- kapor, chladné miesta- mrož, tropické púšte – škorpión.</p> <p>Vie opísať spôsob života a vonkajšie znaky mačky ako zástupcu suchozemských živočíchov. Vie opísať spôsob života krta a dážďovky ako zástupcov suchozemských živočíchov žijúcich v pôde. Vie opísať spôsob života lastovičky ako zástupcu suchozemských lietajúcich živočíchov. Vie opísať spôsob života kapra obyčajného ako zástupcu vodných živočíchov.</p> <p>Oboznámiť sa s pojmom parazit a vysvetliť tento jav na vší detskej.</p>	<p>Vymenuje živočíchov z rôzneho prostredia a porovnáva ich spôsob života -súš – zajac, pôda- dážďovka, vzduch – sokol, voda- kapor, chladné miesta- mrož, tropické púšte – škorpión.</p> <p>Opisuje spôsob života a vonkajšie znaky mačky ako zástupcu suchozemských živočíchov.</p> <p>Opisuje spôsob života krta a dážďovky ako zástupcov suchozemských živočíchov žijúcich v pôde.</p> <p>Opisuje spôsob života lastovičky ako zástupcu suchozemských lietajúcich živočíchov.</p> <p>Opisuje spôsob života kapra obyčajného ako zástupcu vodných živočíchov.</p> <p>Oboznamuje sa s pojmom parazit a vysvetľuje tento jav na vší detskej.</p>
<p>Rastliny</p> <p>ŠVP- 3 hod. ŠkVP-3 hod.</p>	<p>Koreň</p> <p>Listy</p> <p>Kvety</p> <p>Rozmnožovanie</p> <p>Dĺžka života rastlín</p>	<p>Žiak vie vysvetliť funkcie koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Vie porovnať a vysvetliť rôzne tvary a dĺžky koreňov. Osvojiť si poznatok o zásobnej funkcii koreňa – koreňová zelenina. Vie pomenovať časti listu- stopka a listová čepeľ. Na listovej čepeli jednoducho vysvetliť funkciu listov na rastline – príjem slnečného svetla.</p> <p>Vie pomenovať časti kvetu – lupene – okvetné lístky, vo vnútri sú tyčinky a piestik. Vie pomenovať zoskupenie kvetov na jednej rastline – súkvetia.</p> <p>Vie vysvetliť funkciu kvetu – vývoj plodov so semenami. Vie uviesť ďalšie spôsoby rozmnožovania kvetov okrem semien –hľuzami / zemiak/, poplazmi / jahoda/, odrezkami / malina/.</p> <p>Vie rozdeliť rastliny podľa dĺžky života na jednoročné, dvojročné a trváce. Oboznámiť sa so zisťovaním veku trvácich rastlín – stromov – letokruhy.</p>	<p>Vysvetľuje funkcie koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Porovnáva a vysvetľuje rôzne tvary a dĺžky koreňov. Osvojuje si poznatok o zásobnej funkcii koreňa – koreňová zelenina.</p> <p>Pomenováva časti listu- stopka a listová čepeľ. Na listovej čepeli jednoducho vysvetľuje funkciu listov na rastline – príjem slnečného svetla.</p> <p>Pomenováva časti kvetu – lupene – okvetné lístky, vo vnútri sú tyčinky a piestik. Pomenováva zoskupenie kvetov na jednej rastline – súkvetia. Vysvetľuje funkciu kvetu – vývoj plodov so semenami.</p> <p>Uvedie ďalšie spôsoby rozmnožovania kvetov okrem semien –hľuzami / zemiak/, poplazmi / jahoda/, odrezkami / malina/.</p> <p>Rozdeľuje rastliny podľa dĺžky života na jednoročné, dvojročné a trváce</p> <p>Oboznamuje sa so zisťovaním veku trvácich rastlín – stromov – letokruhy.</p>
<p>Sily</p> <p>ŠVP- 3 hod. ŠkVP- 3hod</p>	<p>Gravitačná sila</p> <p>Magnetická sila</p> <p>Elektrická energia</p> <p>Trenie</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem gravitačná sila- jej pôsobenie, veľkosť, smer a ako by sa správali predmety, keby nejeo gravitačnej sily na Zemi. Vie vysvetliť, čo je magnet – má dva póly. Na základe pokusov vie vysvetliť správanie sa magnetov k sebe v rôznych pozíciách. Skúmaním zisťovať, ktoré predmety sú magnetické a nie sú magnetické. Vie vysvetliť funkciu kompasu v závislosti od magnetického poľa Zeme a vie zostrojiť jednoduchý kompas.</p> <p>Vie vysvetliť význam elek. energie, miesto výroby a spôsoby dopravy do domácností. Dokázať zostrojiť jednoduchý elektrický obvod. Dokázať uviesť príklady elektrického vodiča a príklady elektrického izolantu- nevodiča. Oboznámiť sa s čítaním a zakresľovaním jednoduchú schému elektrického obvodu. Dokázať opísať spôsoby bezpečného zaobchádzania s elektrickým zariadením spôsobom ochrany pred bleskom. Vie jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina. Vie jednoducho vysvetliť, čo je trenie a kde sa všade využíva.</p>	<p>Vysvetľuje pojem gravitačná sila- jej pôsobenie, veľkosť, smer a ako by sa správali predmety, keby nejeo gravitačnej sily na Zemi.</p> <p>Vysvetľuje, čo je magnet – má dva póly. Na základe pokusov vysvetľuje správanie sa magnetov k sebe v rôznych pozíciách.</p> <p>Skúmaním zisťoval, ktoré predmety sú magnetické a nie sú magnetické.</p> <p>Vysvetľuje funkciu kompasu v závislosti od magnetického poľa Zeme a zostrojil jednoduchý kompas. Vysvetľuje význam elek. energie, miesto výroby a spôsoby dopravy do domácností. Dokazuje zostrojiť jednoduchý elektrický obvod. Dokazuje uviesť príklady elektrického vodiča a príklady elektrického izolantu- nevodiča. Oboznamuje sa s čítaním a zakresľovaním jednoduchú schému elektrického obvodu. Dokazuje opísať spôsoby bezpečného zaobchádzania s elektrickým zariadením spôsobom ochrany pred bleskom.</p> <p>Jednoducho vysvetľuje, kedy a kde vzniká statická elektrina.</p> <p>Jednoducho vysvetľuje, čo je trenie a kde sa všade využíva.</p>

<p>Vesmír</p> <p>ŠVP- 6 hod. ŠkVP-7 hod</p>	<p>Vesmír</p> <p>Planéta</p> <p>Hviezda</p> <p>Slnecná sústava</p> <p>Striedanie dňa a noci</p> <p>Striedanie ročných období</p> <p>Podmienky života vo vesmíre</p>	<p>Vie vysvetliť, čo je vesmír prostredníctvom .opisu jeho súčastí – nie je tam vzduch – ale vákuum nepôsobí tam gravitačná sila, je to miesto čiernych dier.</p> <p>Vie vysvetliť rozdiel medzi planétou- Zem a hviezdou – Slnko.</p> <p>Vie vysvetliť pojem Slnecná sústava a vymenovať jej planéty.</p> <p>Vie pomenovať Mesiac – prirodzená družica Zeme.</p> <p>Vie vysvetliť pojem galaxia / Mliečna dráha/, súhvezdie, kométa.</p> <p>Vie vysvetliť na základe rotácie zemegule okolo vlastnej osi a jej sklonu striedanie dňa a noci a ročných období.</p> <p>Vie zdôvodňuje, prečo živé organizmy neprežijú vo voľnom vesmíre.</p> <p>Vie vysvetliť pojem umelá družica, vesmírna stanica a ich funkcie.</p>	<p>Vysvetľuje, čo je vesmír prostredníctvom opisu jeho súčastí – nie je tam vzduch – ale vákuum nepôsobí tam gravitačná sila, je to miesto čiernych dier.</p> <p>Vysvetľuje rozdiel medzi planétou- Zem a hviezdou – Slnko.</p> <p>Vysvetľuje pojem Slnecná sústava a vymenuje jej planéty.</p> <p>Pomenováva Mesiac – prirodzená družica Zeme.</p> <p>Vysvetľuje pojem galaxia / Mliečna dráha/, súhvezdie, kométa.</p> <p>Vysvetľuje na základe rotácie zemegule okolo vlastnej osi a jej sklonu striedanie dňa a noci a ročných období.</p> <p>Zdôvodňuje, prečo živé organizmy neprežijú vo voľnom vesmíre.</p> <p>Vysvetľuje pojem umelá družica, vesmírna stanica a ich funkcie.</p>
<p>Vlastnosti látok – Hustota</p> <p>ŠVP- 2 hod. ŠkVP- 2hod</p>	<p>Hustota látok</p> <p>Nadľahčovanie</p> <p>Vztlaková sila</p> <p>Povrchové napätie vody</p> <p>Rozpustnosť pevných a kvapalných látok vo vode</p> <p>Zmena hustoty pri zmene skupenstva</p>	<p>Na jednoduchých pokusoch –plávanie a klesanie ľahkých látok na vode pochopiť pojem hustota / pomer hmotnosti a objemu/.Vlastným skúmaním dospieť k záverom, ktoré predmety na vode alebo v iných kvapalinách plávajú alebo nie, ktoré predmety môžeme požiť na nadľahčovanie /duté, plné vzduchu/. Na základe jednoduchých pokusov vie vysvetliť menšiu hustotu teplej vody ako studenej. Vie zovšeobecniť jav pôsobenia vztlakovej sily vo vode a vysvetliť, ako súvisí veľkosť sily od hustoty danej kvapaliny. Vie vysvetliť, ako sa mení hustota vody pri zmene teploty vody. Vie vysvetliť, ako sa prejavuje povrchové napätie vody.Cielene skúmať správanie sa pevných a kvapalných látok a predmetov vo vode a vysvetliť, prečo niektoré látky klesli ku dnu, alebo sa stali neviditeľnými. Cielene skúmať správanie sa vzduchu vo vode a oboznamuje sa so skutočnosťou, že vzduch z vody uniká / je ľahší/. Vie vysvetliť, že zahrievaním látky zväčšujú svoj objem a pri ochladzovaní znižujú – výnimkou je zamrznutá voda.</p>	<p>Na jednoduchých pokusoch –plávanie a klesanie ľahkých látok na vode chápe pojem hustota / pomer hmotnosti a objemu/.</p> <p>Vlastným skúmaním dospel k záverom, ktoré predmety na vode alebo v iných kvapalinách plávajú alebo nie, ktoré predmety môžeme požiť na nadľahčovanie /duté, plné vzduchu/.</p> <p>Na základe jednoduchých pokusov vie vysvetliť menšiu hustotu teplej vody ako studenej.</p> <p>Zovšeobecnil jav pôsobenia vztlakovej sily vo vode a vysvetľuje, ako súvisí veľkosť sily od hustoty danej kvapaliny.</p> <p>Vysvetľuje, ako sa mení hustota vody pri zmene teploty vody.</p> <p>Vysvetľuje, ako sa prejavuje povrchové napätie vody.</p> <p>Cielene skúmal správanie sa pevných a kvapalných látok a predmetov vo vode a vysvetľuje, prečo niektoré látky klesli ku dnu, alebo sa stali neviditeľnými.</p> <p>Cielene skúmal správanie sa vzduchu vo vode a oboznamuje sa so skutočnosťou, že vzduch z vody uniká / je ľahší/.</p> <p>Vysvetľuje, že zahrievaním látky zväčšujú svoj objem a pri ochladzovaní znižujú – výnimkou je zamrznutá voda</p>

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, hádanky, doplňovačky, test, odpis, prepis textu, , samostatné práce, ...) a prostriedky hodnotenia (klasifikácia, pochvala – ústna, písomná....)

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Formálne hodnotenie, na ktoré bude žiak vopred upozornený.

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (kresba, výtvarné dielo, literárne dielo, prezentácia, napísaný text, naučená báseň, čítanie....).

Keďže ide o klasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je známka, aj keď sa využíva i slovné hodnotenie.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Ústne skúšanie: odpoveď (umožňuje hodnotiť hĺbku žiakových vedomostí).

Písomné skúšanie: didaktické testy, samostatné práce, doplňovačka, písomné práce,

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

samotný proces tvorby:

- Ⓞ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓞ prístup k riešeniu
- Ⓞ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓞ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓞ preukázanie originality

výsledný produkt:

- Ⓞ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓞ zvládnutie postupov
- Ⓞ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň
- Ⓞ napodobňujúce kritériá (realita a ilúzia, skutočné a idealizujúce zobrazenie života, ...)

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: ▪ žiak je iniciatívny a tvorivý vo vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ▪ žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) , ▪ žiak ovláda vedomosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ▪ žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie, vedomostí a zručností a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ▪ žiak preukazuje vedomosti z oblasti PDA primerané edukačným úlohám, ▪ Porozpráva, zreprodukuje prečítaný text, o živočíchoch, prírode, človeku, zdraví.... ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti PDA, správne, plynulo a bez chýb sa vyjadruje na danú tému. 	jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, je samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa plynulo s občasnými menšími nedostatkami, v písomnej podobe sa vyjadruje správne s občasným zaváhaním. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti PDA, správne, plynulo s menšími chybami sa vyjadruje na danú tému. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy výborne, nechýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, rozširuje svoju flexibilitu, osvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, vedomosti a zručnosti, nepodlieha predsudkom a stereotypom. 	

dobrý	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate splňa kritériá prvého a druhého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa s nedostatkami, v písomnej podobe sa vyjadruje s podstatnými chybami. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti PDA na dobrej úrovni, vyjadruje sa s chybami, nie vždy správne reaguje. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, slabšie si osvojuje nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. ▪ Neovláda pojmy a definície z oblasti PDA, odpovedá s väčšími chybami. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy podpriemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vedomosti a zručnosti, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyučovací proces. Neovláda učivo z PDA na predpísanej úrovni, má veľké nedostatky. 	

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

Je len na zvážení učiteľa, či na zistenie úrovne vedomostí žiakov využije písomnú prácu, test. Všetky písomné práce budú hodnotené podľa uvedenej tabuľky.

Percentuálne hodnotenie písomných prác
100% - 90% = 1
89% - 75% = 2
74% - 50% = 3
49% - 25% = 4
24% - 0% = 5

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie prírodovedy je úzko späté s ostatnými vyučovacimi predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych prírodovedných poznatkov, napr. výtvarná výchova, etická výchova, matematika aj ostatné spoločenskovedné predmety.

Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch.

XIV. UČEBNÉ OSNOVY VLASTIVEDA

Názov predmetu	Vlastiveda
Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
Časový rozsah výučby	99 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, významných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj „Objavujeme Slovensko“ je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti „Príroda Slovenska“ je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- Spoznávať sociokultúrny priestor v ktorom dieťa vyrastá, genézu tohto priestoru a toto poznanie rozvíjať
- objavovať prírodné ľudské výtvy v blízkom i vzdialenom okolí
- osvojiť si orientáciu v čase a priestore
- naučiť sa narábať s historickými prameňmi, orientuje sa v nich a hodnotiť ich na svojej primeranej úrovni
- vnímať a zaujímať postoj k multikultúrnej otvorenosti

- naučiť sa odlišiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole.
- osvojiť si elementárne vedomosti o prírode, človeku, spoločenstve a odlišovať to čo vytvorila príroda a čo človek
- získať základné poznatky o Slovensku, významných mestách, významných ľuďoch
- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientuje sa v priestore a čase,
- orientuje sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí

INŠTITUCIONÁLNE:

- poznať obec Prečín, v ktorej žiak žije, blízke mesto Považská Bystrica
- orientuje sa v obci, blízkom okolí, orientuje sa v čase
- Zapamätať si základné informácie o Slovensku, veľkých mestách, najbližších mestách
- Orientuje sa v prírode podľa mapy, kompasu
- Rozvíjať si vzťah ku svojej obci, jej historickým, kultúrnym a prírodným skvostom (skala s krížom, kostol, pamätník padlým hrdinom...)
- Orientuje sa v historických prameňoch obce, školy – kronika
- Získavať zaujímavé informácie z najbližšieho okolia a spracovať ich
- Zdroje informácií využívať pri bežnej komunikácii a priebežne si ich rozširovať

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- osvojovať si základné informácie o obci, jej histórii, čerpať aj z povestí,
- počúvať rozprávanie pamätníkov z obce a čítať historické pramene o obci,
- neverbálne reprodukovať - kresba, pantomimická hra rôzne výjavy z histórie,
- analyzovať dej, konanie ľudí, históriu blízku i vzdialenú...,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí, škole, triede, obci
- rodina a príbuzní, poznať príbuzenské vzťahy, uvedomuje si potrebu domova a rodiny
- prejavovať úctu k starším
- vedieť pracovať s náčrtmi napr. triedy, školy, blízkeho okolia, ktoré vedú k zručnosti pracovať s plánom obce, orientuje sa
- zakresliť do náčrtu alebo plánu obce budovy. Orientuje sa na náčrte alebo pláne obce, ktoré domy sú na akej ulici
- dodržiavať pravidlá cestnej premávky
- spoznávať rastliny v okolí školy, v regióne
- pracovať s atlasom, mapou, kompasom,
- ukázať na mape pohoria, rieky, veľké mestá
- pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú v bezprostrednej blízkosti

- vyhľadať v kalendári významné dni a sviatky uznávané na Slovensku
- osvojiť si časti dňa, dni v týždni, mesiace, počasie a ikony, poznať školský a kalendárny rok
- vedieť popísať typické znaky ročných období
- popísať zmeny v prírode na jeseň, v zime a na jar
- pozorovanie a zaznamenávanie počasia, ľudové pozorovania a pranostiky
- rozpoznať časti krajiny vytvorené prírodou a človekom
- vnímať jedinečnosť prírodných výtvorov v okolí a rozvíjať záujem objavovať a vysvetľovať
- vedieť rozprávať o svojom rodnom kraji
- rozumieť znakom, ikonám
- ochrana životného prostredia
- oboznámiť sa so svetovými stranami, poludňajším tieňom, sledovanie pohybu tieňa
- uplatňovať tvorivú dramatikú vo vyučovaní,
- orientuje sa na časovej osi,
- orientuje sa v Prečine podľa svetových strán a významných budov
- veku primerane charakterizovať svoju obec
- Porozprávať historický príbeh o známych mestách podľa povesti
- Spoznávať prírodné krásy v okolí Prečína
- Oboznámiť sa s atraktívnymi časťami regióna, vzdialenejšieho okolia napríklad vhodným výberom výletného miesta na konci šk. roka
- Vnímať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich
- Poznať čísla pre záchranu (112). Vypracovať zoznam nebezpečenstiev ako sa pred nimi chrániť
– neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie

AFEKTÍVNE

- Vedieť zaujať vlastný postoj k obci /kladný, záporný vzťah/
- Pestovať si kladný vzťah k príbuzným, obci i Slovensku, byť hrdý na svoje korene
- vedieť posúdiť prostredie obce, čistotu, vzťahy medzi ľuďmi
- uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty v obci i mimo nej
- akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis
- vedieť rozlíšiť pekné a škaredé budovy v obci a uvedomuje si ich vplyv na celkový pohľad na obec z pohľadu cudzinca

PSYCHOMOTORICKÉ

- použiť moderné technológie/ dig. fotoaparát, PC/ a spracovať prezentáciu o obci
- prezentovať spracovaný materiál na IKT pred spolužiakmi, školou
- vytvoriť reklamu na zviditeľnenie obce Prečín,
- zdramatizovať, zinscenovať literárnu ukážku /povešť podľa vlastného uváženia/
- nakresliť plán obce a vyznačiť na ňom významné budovy
- na vychádzke do prírody sa orientuje podľa kompasu

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovanom predmete Vlastiveda využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, triediť informácie, pamätať si dôležité fakty
- reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý výklad,
- popísať konkrétny objekt, historickú osobu, historickú udalosť,
- vyjadrovať sa stručne, zrozumiteľne a výstižne, nezabúdať na dôležité fakty
- štylizovať svoju ústnu odpoveď
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova,) príprava na vlastné učenie
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote ,
- vyhľadávať a využívať nové informácie pri riešení zadaných úloh a tém,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokazuje na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie /časopis, internet, kronika/
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách vlastivedy,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti Vlastivedy o Slovensku, obci, blízkom okolí
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie o obci, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich, (napríklad orientácia v priestore)
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- realizácie a vyhodnocovanie projektov,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov
- uplatňovať priebežnú kontrolu a diagnostiku v písomnom i ústnom prejave
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,
- pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- pri dramatizácii životných situácií, historických udalostí chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania,

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov vo Vlastivede a využívať ich pri upevňovaní a osvojovaní vedomostí a zručností ,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo Vlastivede,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie o obci, Slovensku tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci

- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet, akceptovať názor spolužiakov
- uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete Vlastiveda,
- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých - dramatizácia,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s IKT, obsahová analýza, happening, dramatizácia námetu, výtvarné spracovanie.
- **Metódy :** Vyučovacou metódou vo vlastivede na 1. stupni základnej školy rozumieme zámernú a cieľavedomú modifikáciu a usporiadanie ich spoločenskovedného a prírodovedného učebného obsahu a z toho vyplývajúcej zvláštností; ako špecifické didaktické činnosti učiteľa a žiakov vo vyučovacom procese súhlasne s didaktickými princípmi, rozvíjajúce poznanie a pôsobiace výchovne, ktoré smerujú k splneniu stanovených vzdelávacích a výchovných cieľov vlastivedy

Metóda	Problematika	Činnosť vykonávaná žiakom
aplikácia	žiak rieši problém s použitím informácie a vhodného zovšeobecnenia	zmeň, použi... novým spôsobom, ukáž, ako robiť; nakresli obrázok, ktorý ukazuje, ako použiť; uveď príklad, zdôvodni, povedz, ako je v tomto príklade použité...
analýza	žiak rozkladá informácie na jednotlivé časti	rozdeľ do skupín; povedz, v čom sú... a ... podobné, odlišné; povedz prečo si myslíš, že ... spôsobilo; povedz, čo je pravdivé, skutočné; povedz, čo si sa naučil z ..., Vymenuj charakteristické znaky vodstva, ...
hodnotenie	žiak posudzuje informácie na základe určitých kritérií:	povedz, prečo je... horší, spravodlivejší; povedz, prečo súhlasíš, nesúhlasíš s..., povedz, ktoré dáš na 1., 2., 3. miesto, porovnaj, rozhodni, povedz, čo sa stane, urob súhrn; dokáž, posúď Povedz, čo sa ti páči a čo obdivuješ vo svojej obci ... vo svojom regióne...
syntéza	žiak rieši problém tak, že spája rôzne informácie, čo vyžaduje originálne tvorivé myslenie	povedz, napíš príbeh nový o ...; vyrob nové ...; postav, poskladaj čo iné by ... mohol urobiť; povedz, ako lepšie by sa dal urobiť...; kombinuj; vynájdi; plánuj; predstav si, že..., Naplánuj exkurziu do múzea, ... kaštieľa... Vytvorte knihu pre turistov o svojej obci..., náučný chodník
Mapa mysle	1. Komunita 2. Odkiaľ prišli Slovania 3. Čo si sa dozvedel 4. O kráľovi 5. Del'ba práce 6. Čo už viem	

Metóda	Problematika	Činnosť vykonávaná žiakom
Študijno-praktické metódy	(metódy priameho zmyslového poznávania vecí a javov a bezprostrednej manipulácie)	Pozorovanie Demonštrácia Pokus Laboratórne práce Projektové práce Konštrukčné práce Grafické práce Praktické práce – práce v kútiku živej prírody, práce na školskom pozemku Morfológické cvičenia Zemepisné cvičenia
Slovné metódy	(metódy, ktoré vedú k sprostredkovanému poznávaniu vecí, javov, dejov prírodnej a spoločenskej reality)	Rozhovor Beseda Vysvetľovanie (výklad) Opis Rozprávanie Návodná inštrukcia Didaktická hra
Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov a názorov		Metódy práce s dvojrozmernými pomôckami Metódy práce s trojrozmernými pomôckami Metódy práce s audiovizuálnymi vyučovacími pomôckami Metódy práce so symbolickými názornými pomôckami Spôsoby použitia školskej tabule Metódy práce so štatistickými údajmi, grafmi, tabuľkami a diagramami
Metódy práce s knihou a učebným textom		Práce žiakov s učebnicou a učebným textom Práce žiakov s pracovnými listami a pracovným zošitom Metóda práce s informačnými fondami (časopisy, encyklopédie)
Metódy heuristického charakteru		Problémová metóda Metódy čiastočne výskumné Programované vyučovanie Heuristická metóda Metóda riešenia úloh Metóda zoznamu kontrolných otázok Metóda brainstorming
Vlastivedné pozorovanie	žiaci vedú písomné alebo grafické záznamy o pozorovaných veciach a javoch, učia sa porovnávať, analyzovať, usudzovať, skúmať príčiny zmien.	Pozorovanie dĺžky dňa a noci, pozorovanie vrcholenia Slnka Pozorovanie miestnej krajiny v skutočnosti a na pláne, mape Pozorovanie prírodných pomerov Pozorovanie hospodárskych a spoločenských pomerov
Demonštračné metódy	Opierajú sa o priamy názor pri sprostredkovaní poznatkov a o poznávanie javov bez aktívneho pôsobenia na ne. Pri praktických metódach je prameňom poznávania prax, práce žiakov, manipulácia s predmetmi a javmi skutočností.	Inštrukcia. Je to kombinovaná metóda, ktorá pozostáva z vysvetľovania, predvážania a vlastného nácviku činnosti
Zemepisné cvičenia	orientácia podľa svetových strán	Pri práci s kompasom nestačí iba demonštrovať, kompas sa musí dostať do rúk všetkým žiakom
Slovné metódy		rozprávanie, ktorým učiteľ farbisto vykresľuje situácie a pôsobí na city žiakov; je to metóda, pri ktorej učiteľ zrozumiteľnými slovami vysvetľuje historické udalosti. Je dopĺňané pomôckou, čítaním historických prameňov, - opisovanie, ktoré má za úlohu triediť, charakterizovať a zaraďovať predmety a javy do určitých poriadkov, systémov; opisujeme spôsob života určitej vrstvy, osobnosti, príbeh určitých udalostí, - vysvetľovanie, ktoré akcentuje pri výklade vzťahy a závislosti javov a procesov, podstatu zákonov, zákonitosti, metóda rozhovoru, dialóg, beseda
Metóda práce s mapou a plánom	Cvičenie lokalizácie na mape je najjednoduchšou formou práce s mapou. Spočíva vo vyhľadávaní a ukazovaní objektov na mape. 2. Meranie a určovanie vzdialenosti je dôležitou prípravou na čítanie mapy. 3. Určovanie svetových strán 4. Čítanie mapy je najdôležitejšou formou práce s mapou. Za čítanie mapy sa pokladá taká práca s mapou, pri ktorej sa vyhľadávajú a určujú v mape	Ukáž na mape Slovenska svoj kraj, krajské mesto, okresné mesto (určenie jednoduchej polohy územia a miest v štáte). Ukáž, ktoré rieky pretekajú tvojim krajom (úloha rozšírená o polohu územia vzhľadom k hydrografickým pomerom). Zhodnoť polohu svojho kraja vzhľadom k susedným krajom (charakteristika polohy územia vzhľadom k povrchovým

	<i>zakreslené zemepisné javy.</i>	<i>celkom, riekam, mestám)</i>
Aktivizujúce metódy a prostriedky vo vyučovaní vlastivedy		<i>báseň, úryvok z knihy, pieseň, hudobná skladba, hádanky, prešmyčky, skrývačky, kvízy, . didaktické hry, metódy samostatnej práce žiakov individuálna hromadná skupinová pracovné listy , hranie rolí a dramatická hra</i>

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový, televízny spot

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, reklamné materiály, prezentácia, atlasy a mapy

audiovizuálne: DVD, videozáznam

taktilné: reálie (múzeum)

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Učebnica vlastivedy, pracovné zošity, slovníky, encyklopédie ,

Webové stránky miest a obcí Slovenskej republiky

www.zborovna.sk , www.interaktivnaskola.sk

detské časopisy a knihy M. Ferko: Nové povesti slovenské, M. Ďuričková: Bratislavské povesti, Š. Meliš: Kráľ Matej pod Manínom

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh.

edukačné CD, atlasy a mapy, plány miest

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	0	33	33	33	99
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	0	33	33	33	99

II. ROČNÍK

Téma, celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kraj, kde žijem Škola a jej okolie Môj rodný kraj	Moja trieda a okolie školy. Začíname s vlastivedou . Prvá vlastivedná vychádzka Správanie sa v škole, bezpečnosť v škole, v triede.	Žiak má Poznať, kde sa nachádza jeho škola, trieda. Vedieť sa orientuje v škole. Poznať blízke okolie školy. Opísať prostredie triedy, školy. Zakresliť na plánik rozloženie tried na chodbe, v triede rozloženie stolov, tabule a pod. Vyhodnotiť miesta nebezpečné v triede a v škole a určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj bezpečnosť spolužiakov.	Žiak opisuje konkrétne miesto, kde sa nachádza jeho škola , opisuje správnu cestu ako sa dostane do školy a zo školy. V škole sa orientuje správne, pozná cestu do svojej triedy, vie určiť, kde sa nachádzajú ostatné triedy a školské objekty. Opisuje blízke okolie školy, čo sa okolo školy nachádza.
Cesta do školy a domov Okolie školy Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). Povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia. Čo rastie v našom okolí, rieka, potok. Ako sa mení okolie školy počas roka.	oznávanie cesty do školy. Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). Nakreslím si cestu do školy, povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia, rieka, potok .Čo rastie v našom okolí. Ako sa staráme o naše okolie (a o životné prostredie).	Žiak má: Poznať významné objekty v miestnej krajine. sa starať o životné prostredie v obci. Pozorovať vesmírnu prírodu. Nakresliť schému cesty do školy Vyznačiť na nej objekty, zaujímavé miesta Vyhodnotiť nebezpečné miesta, Zakresliť na ceste priechody, križovatky, dopravné značky, semaforey. Opísať prostredie školy, určiť čo sa nachádza pred školou, za školou – budovy, stromy...Opísať podľa vlastných záznamov z prieskumu, čo rastie v okolí školy, v obci, aké rastliny stromy, vedieť ich porovnať, v čom sa líšia podľa obrázkov popísať rastlinyUrobiť si atlas z fotografií alebo kresieb alebo listov stromovTvoríť zbierku, analyzovať, triediť. Vyhodnotiť miesta v obci alebo v škole, ktoré sú znečistené a navrhnúť vylepšenie stavu v školeNa základe vlastného prieskumu zistiť, v ktorých častiach obce sú ○ zdevastované lavičky, cesty, zničené ○ a pokreslené budovy, vyrúbané stromy.	Žiak porozpráva o starostlivosti o životné prostredie v obci. Porozpráva, čo pozoruje z vesmírnej prírody, čo je pre neho zaujímavé, nakreslí schému cesty do školy, zakreslí na nej prechody, značky.
Objavujeme premeny okolo nás Príroda	Čo vytvorí príroda a čo človek. Kalendár – jeseň, zima, jar, leto . Čím je zaujímavý kalendárny rok a čím školský rok . Pozorujeme oblohu(pranostiky , počasie a predpoveď počasia).Pozorujeme oblohu (slnko, mesiac a hviezdy sú na oblohe). Môj tieň smeruje na sever (svetové strany).	Žiak má: Určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa. Určiť svetové strany v krajine. Pozorovať vesmírnu prírodu. Pomenovať v okolitej krajine čo vytvorí príroda a čo človek. Odlíšiť prírodné prvky od vyrobených človekom. Vymenovať časti dňa, pracovný a voľný deň, polohu slnka počas dňa, dni v týždni Naučiť sa popísať rozdiely medzi školským a kalendárnym rokom. Pomenovať typické znaky ročných období Pomenovať zmeny v prírode na jeseň, v zime, na jar a v lete Pozorovať a zaznamenávať počasie, pranostiky Vedieť vymenovať mesiace v kalendárnom roku a školskom roku.	Žiak určuje sever podľa poludňajšieho tieňa a ostatné svetové strany v krajine. Rozlišuje v okolitej krajine prírodné výtvary od ľudských výtvarov. Vymenuje mesiace v kalendárnom a školskom roku a čím sú zaujímavé.

Cestujeme po Slovensku	Orientácia v mape a pláne mesta	Žiak má zakresliť budovy v sídle do plánu obce. Orientuje sa na mape, ktoré domy sú na akej ulici, ktorá cesta a cez aké ulice, okolo ktorých budov vedie k vybranej lokalite.	Žiak zakreslí budovy v sídle do plánu obce. Orientuje sa na mape, ktoré domy sú na akej ulici, ktorá cesta a cez aké ulice, okolo ktorých budov vedie k vybranej lokalite.
Objavujeme Slovensku Cestujeme po Slovensku	Naša obec, jej história a súčasnosť, čo sa deje v našom okolí obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra	Žiak má zozbierať informácie o významných ľuďoch obce, vytvoriť portfólio významných miest alebo zaujímavých miest – nakreslených alebo odfotografovaných	Žiak zozbiera informácie o významných ľuďoch obce, vytvoriť portfólio významných miest alebo zaujímavých miest – nakreslených alebo odfotografovaných.
Čo a ako sa deje v našom okolí Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky).		Žiak má poznať čísla pre záchranu (112). Vypracovať zoznam nebezpečenstiev a ako sa pred nimi chrániť – neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie.	Žiak pozná čísla pre záchranu (112). Vypracuje zoznam nebezpečenstiev a spôsoby ako sa pred nimi chráni – neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie.
Čo a ako sa deje v našom okolí	Rodina a príbuzní. Moje mesto alebo moja dedina. Ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším). Čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra). Zdravie a bezpečnosť . Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky). Životné prostredie.	Žiak má: určiť, ktorým mesiacom sa začína jar, leto, jeseň, zima. Povedať názov svojej obce i presnú adresu, opísať svoju obec. Opísať spôsob života obyvateľov obce. Privolať pomoc, poznať telefónne čísla na tiesňové linky. Povedať názov svojej obce aj presnú adresu, opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice- ktoré poznať aj vymenovať, blízku rieku, kopec, ai.) Zakresliť do náčrtu alebo plánu obce budovy. Orientuje sa na náčrte alebo pláne obce, mesta, ktoré domy sú na akej ulici, ktorá cesta vedie k vybranej lokalite, cez aké ulice a okolo ktorých budov prechádza. Vytvoriť zbierku informácií o významných ľuďoch obce, Vytvoriť portfólio významných miest o alebo zaujímavých miest – o nakreslených, odfotografovaných Vysvetliť zásady slušného správania sa o na ulici a k obyvateľom obce. Poznať zásady zdravého životného štýlu Poznať čísla pre záchranu (112). Vypracovať zoznam nebezpečenstiev o a ako sa pred nimi chrániť o – neznámi ľudia, o prírodné nebezpečenstvá – blesk, o búrka, silné slnečné žiarenie Porozprávať o starostlivosti o životné prostredie	Žiak porozpráva o ročných obdobiach a pomenováva kalendárne mesiace v ročných obdobiach. Pomenováva názov svojej obce ,vie svoju presnú adresu. Pomenováva významné objekty v obci, rieky, kopce. Porozpráva o spôsobe života obyvateľov obce aj ako by privolať pomoc, pozná telefónne čísla na tiesňové linky.

Zvyky a tradície	Pripomíname si našich predkov. Zvyky a tradície na jeseň. Vianočný čas (Aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Zvyky a tradície na jar. Tešíme sa na prázdniny.	Žiak má: Pripomenúť si svojich predkov Vedieť vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, -Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci.	Žiak: Vymenuje známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opisuje, aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci.
Čo sa mi v našom kraji najviac páči		Žiak: má porozprávať o svojom najbližšom okolí a upriamiť pozornosť na zaujímavosti v krajine o ktorej rozpráva. Napísať, nakresliť príbeh na tému čo sa mi v našej obci páči a čo sa mi nepáči	Žiak: porozpráva o svojom najbližšom okolí a upriamil pozornosť na zaujímavosti v krajine, o ktorej rozpráva.

III. ROČNÍK			
Tematický celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Objavujeme Slovensko – Slovensko moja vlasť	Ako sa vyznať vo svojom okolí Krajina, svetové strany, povrch, obraz krajiny.	Žiak má opísať (porozprávať vlastnými slovami) obraz pozorovanej krajiny. Porovnať rôzne obrazy krajiny. Vedieť určiť svetové strany podľa poludňajšieho tieňa. Všimnúť si zaujímavosti krajiny a jej zmeny.	Žiak opisuje (porozpráva vlastnými slovami) obraz pozorovanej krajiny. Porovnáva rôzne obrazy krajiny. Vie určiť svetové strany podľa poludňajšieho tieňa. Všimne si zaujímavosti krajiny a jej zmeny.
Objavujeme Slovensko – Slovensko moja vlasť	Plán Mapa	Žiak vie nakresliť rozmiestnenie nábytku v triede (vytvoriť plán triedy). Žiak má ovládať význam plánu, mapové znaky, orientácia podľa plánu, čítať plán podľa mapových znakov, orientuje sa podľa plánu. Vytvorí plán známeho prostredia. Vyhľadáva ďalšie znaky na pláne (podľa vysvetliviek) a opísať, čo na danej mape zobrazujú. Podľa mierky vie odmerať skutočnú vzdialenosť objektov zobrazených na pláne.	Žiak nakreslí rozmiestnenie nábytku v triede (vytvorí plán triedy). Žiak ovláda význam plánu, mapové znaky, orientácia podľa plánu, číta plán podľa mapových znakov, orientuje sa podľa plánu. Vytvorí plán známeho prostredia. Vyhľadáva ďalšie znaky na pláne a opisuje, čo na mape zobrazujú. Podľa mierky merá skutočnú vzdialenosť objektov na pláne.

<p>Objavujeme Slovensko – Slovensko moja vlasť</p>	<p>ovensko na mape a obrazoch</p> <p>Glóbus</p> <p>Za tajomstvami prírody Slovenska</p>	<p>Žiak vie určiť Slovensko na glóbose alebo mape sveta ,určiť na mape pohoria, ktoré sa nachádzajú v okolí trás z Bratislavy do Košíc. Vyhladať o nich ďalšie dostupné informácie, prezentovať ich. Pomenovať na mape chránené územia, národné parky. Zdôvodňuje, prečo sú chránené. Naučiť sa pravidlá „správania sa“ v chránených oblastiach. Ukázať na mape najznámejšie slovenské rieky. Vysvetliť, prečo si ľudia stavali príbytky pri riekach, prečo pri riekach existujú rekreačné zariadenia, prečo stavajú priehrady. Opísať ako vznikli jazerá a plesá. Porozprávať ako sa staráme o rieky a vodné plochy. Pomocou textu vytvoriť pojmovú mapu. Vysvetliť pojem les, zaradiť strom do príslušného druhu lesa a poznať niektoré živočíchy, žijúce v konkrétnych lesoch. Vedieť pravidlá slušného správania sa v lese. Zhodnotiť svoje správanie sa v prírode na príkladoch, čo je dobré, čo nie je dobré. Podľa mapových znakov na mape ukázať slovenské jaskyne, kúpeľné mestá a minerálne pramene. Vysvetliť ich význam. Opísať pravidlá slušného správania sa v jaskyni a zdôvodňuje ako nevhodné správanie sa v jaskyni môže prispieť k zničeniu výnimočného prírodného útvaru. Napláňovať si v skupine výlet, orientuje sa na turistickej mape podľa mapových znakov a pripraviť si všetky potrebné veci na výlet so zreteľom na špecifiká horského prostredia a počasia. Pripraviť si aj pravidlá správania sa na výlete a zdôvodňuje.</p>	<p>Žiak určuje Slovensko na glóbose alebo mape,určuje na mape pohoria, vyhladať o nich ďalšie dostupné informácie. Pomenováva na mape chránené územia, národné parky. Zdôvodňuje, prečo sú chránené. Naučil sa pravidlá „správania sa“ v chránených oblastiach. Ukáže na mape najznámejšie slovenské rieky,vysvetľuje prečo si ľudia stavali príbytky pri riekach, prečo stavajú priehrady. Opisuje ako vznikli jazerá a plesá. Vie ako sa staráme o rieky a vodné plochy. Vysvetľuje pojem les, zaradil strom do príslušného druhu lesa a pozná niektoré živočíchy, žijúce v konkrétnych lesoch. Ovláda pravidlá slušného správania sa v lese. Podľa mapových znakov na mape vie nájsť slovenské jaskyne, kúpeľné mestá a minerálne pramene. Vysvetľuje ich význam. Napláňuje si v skupine výlet, orientuje sa na turistickej mape podľa mapových znakov a pripraví si všetky potrebné veci na výlet so zreteľom na špecifiká horského prostredia a počasia. Pripraví si aj pravidlá správania sa na výlete a zdôvodňuje ich.</p>
<p>Poznávame dejiny Slovenska</p>	<p>Ako chápať časové súvislosti. Minulosť, prítomnosť, budúcnosť</p>	<p>Žiak vie: rozlíšiť minulosť, prítomnosť, budúcnosť podľa udalostí. Zostaviť časovú priamku udalostí podľa rokov alebo storočí a podľa časovej priamky a povedať, čo sa stalo skôr a čo neskôr.</p>	<p>Žiak rozlišuje minulosť, prítomnosť, budúcnosť podľa udalostí. Zostavuje časovú priamku udalostí podľa rokov, storočí a určuje, čo sa stalo skôr a čo neskôr.</p>
<p>Poznávame dejiny Slovenska</p>	<p>Prečo sa ľudia usadili na našom území. Osídľovanie</p>	<p>Žiak má vedieť povedať v chronologickom poradí, ako prebiehalo osídľovanie. Vedieť z textu určiť, aké jej príčiny jednotlivých etáp.</p>	<p>Žiak hovorí v chronologickom poradí, ako prebiehalo osídľovanie. Vie z textu určiť, aké jej príčiny jednotlivých etáp.</p>
<p>Poznávame dejiny Slovenska</p>	<p>redmety, ako svedkovia doby. Múzeum</p>	<p>Žiak vie vyjadriť vzťah k historickým predmetom, prečo sú zaujímavé, k čomu sa viažu, o čom podávajú informácie.</p>	<p>Žiak vyjadruje vzťah k historickým predmetom, prečo sú zaujímavé, k čomu sa viažu, o čom podávajú informácie.</p>
<p>Poznávame dejiny Slovenska</p>	<p>vätopluk a jeho sláva</p>	<p>Žiak vie prerozprávať vlastnými slovami povestí o Svätoplukových prútoch. Porozprávať pomocou obrázkov o živote Slovanov, opísať symjey, ktoré sú v povestiach a zhodnotiť, či sa význam vtedajších symjeov prenáša aj do súčasnosti.</p>	<p>Prerozpráva vlastnými slovami povestí o Svätoplukových prútoch. Porozpráva pomocou obrázkov o živote Slovanov, opisuje symjey, ktoré sú v povestiach a hodnotí, či sa význam vtedajších symjeov prenáša aj do súčasnosti.</p>
<p>Poznávame dejiny Slovenska</p>	<p>Prečo chodíme do školy. Mária Terézia.</p>	<p>Žiak má poznať meno významnej panovníčky Uhorska, čím jea významná, čím jea zaujímavá, v akej dobe a v akom prostredí žila. Ktoré miesta na Slovensku sú s ňou spojené. Ako je s ňou spojená školská dochádzka.</p>	<p>Žiak pozná meno významnej panovníčky Uhorska, čím jea významná, čím jea zaujímavá, v akej dobe a v akom prostredí žila. Ktoré miesta na Slovensku sú s ňou spojené. Ako je s ňou spojená školská dochádzka.</p>

Poznávame dejiny Slovenska	Ako vznikol slovenský jazyk. Významní jazykovedci: Ľudovít Štúr a Anton Bernolák	Žiak má vedieť vysvetliť podstatu vzniku spisovného jazyka a poznať významné osobnosti spojené so vznikom slovenského jazyka.	Vie vysvetliť podstatu vzniku spisovného jazyka a pozná významné osobnosti spojené so vznikom slovenského jazyka.
Poznávame dejiny Slovenska	Ako vznikla slovenská hymna.	Poznať text hymny a porovnať text súčasnej hymny s pôvodným textom, nájsť rozdiely a vedieť vysvetliť význam jednotlivých slov. Poznať príležitosti, pri ktorých sa hrá hymna.	Pozná text hymny a porovnáva text súčasnej hymny s pôvodným textom, vie nájsť rozdiely a vysvetľuje význam jednotlivých slov. Pozná príležitosti, pri ktorých sa hrá hymna.
Poznávame dejiny Slovenska	M.R. Štefánik	Žiak má opísať osobnosť M.R. Štefánika a zhodnotiť, čím je významný, čím je zaujímavý, ktoré miesta na Slovensku sú s ním späté a prečo má významné miesto v dejinách Slovenska.	Žiak opisuje osobnosť M.R. Štefánika a hodnotí, čím je významný, čím je zaujímavý, ktoré miesta na Slovensku sú s ním späté a prečo má významné miesto v dejinách Slovenska.
Naše starobylé pamiatky a ich krása	Ako vznikali mestá.	Žiak dokazuje opísať spôsob vzniku miest, kedy a prečo vznikali, porovnať život v meste v minulosti a v súčasnosti. Vytvorí v skupine model mesta.	Opisuje spôsob vzniku miest, kedy a prečo vznikali, porovnáva život v meste v minulosti a v súčasnosti. Vytvorí v skupine model mesta.
Naše starobylé pamiatky a ich krása	Slávne mestá. Život v minulosti a v súčasnosti.	Žiak dokazuje vyhľadať na mape slávne mestá. Vyhľadať rôzne informácie o slávnych mestách z rôznych zdrojov, opísať zaujímavosti. Porovnať život v meste v minulosti a v súčasnosti.	Žiak vyhľadáva na mape slávne mestá. Vyhľadáva rôzne informácie o slávnych mestách z rôznych zdrojov, opisuje zaujímavosti. Porovnáva život v meste v minulosti a v súčasnosti.

IV. ROČNÍK

Téma, celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Krajina, v ktorej žijeme.	Čítanie mapy Slovenska Časová priamka Územné členenie kraja. Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Žiak vie opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky. Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke. Vymenovať podľa mapy kraja SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.	Žiak opisuje a rozlišuje povrch krajiny podľa členitosti. Opisuje polohu pohorí a nížin. Vymenuje a ukáže na mape naše najväčšie rieky. Porovnáva udalosti podľa časovej priamky, určuje, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadáva udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke. Vymenuje podľa mapy kraja SR a ukáže krajské mestá. Vyhľadáva regionálne osobitosti vlastného kraja.
Mestá a dediny.	Charakteristika mesta, dediny. Krajské mestá.	Žiak vie z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody. Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.	Žiak z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opisuje charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnáva ich výhody a nevýhody. Správne priradzuje krajské mestá ku krajom.
Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Vlakové, autobusové a letecké spojenie.	Žiak vie vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientuje sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať na cestovanie a hľadať alternatívne riešenia. Poznať a dodržiavať pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku.	Žiak vyhľadáva rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientuje sa v cestovných poriadkoch, spýtal sa na cestovanie a hľadal alternatívne riešenia. Pozná a dodržiava pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach	Žiak dokazuje z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky itinerár sprevádzania návštevy po týchto mestách.	Žiak vyhľadáva z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraví si krátky itinerár sprevádzania návštevy po týchto mestách
Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch	Žiak má vedieť pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT). Vedieť, kde sa nachádza Dóm sv. Alžbety, čím je zaujímavý gejzír v Herľanoch.	Žiak pripraví plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využíva dostupné cestovné poriadky (IKT). Vie, kde sa nachádza Dóm sv. Alžbety, čím je zaujímavý gejzír v Herľanoch.
Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.	Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi. /napr. rozhovorom, prezentáciou/	Žiak sprostredkoval ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Prezentuje ich rôznymi spôsobmi. /napr. rozhovorom, prezentáciou/
Zaujímavosti zo Slovenska.	Baníctvo na Slovensku	Žiak má porozprávať kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu, ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohráo v našich dejinách, čím je významné. Odraz minulosti v súčasnosti.	Žiak porozpráva kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu, ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohráo v našich dejinách, čím je významné. Odraz minulosti v súčasnosti.
Zaujímavosti zo Slovenska.	Baníctvo na Slovensku	Opísať prácu baníka, aké nástroje používa a porovnať ako sa menia práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Čo nám z baníctva zostalo. Banícke múzeum.	Žiak opisuje prácu baníka, aké nástroje používa a porovnáva ako sa menia práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Čo nám z baníctva zostalo. Banícke múzeum.
Tradície a zvyky.	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš...)	Žiak má poznať historické regióny Slovenska, Orava, Liptov, Šariš, Spiš... Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudových slovesností, internet, prezentácie.	Žiak pozná historické regióny Slovenska, Orava, Liptov, Šariš, Spiš... Používa k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudových slovesností, internet, prezentácie.
Tradície a zvyky.	Zvyky a tradície podľa historických regiónov	Žiak má vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov. /napr. výletov, kníh, literatúry, internetu.../	Žiak zaradil zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov. /napr. výletov, kníh, literatúry, internetu.../
Tradície a zvyky.	Život v stredovekom meste	Žiak dokazuje opísať charakteristické znaky života ľudí v meste v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti.	Žiak opisuje charakteristické znaky života ľudí v meste v minulosti a porovnáva so životom v súčasnosti.
Tradície a zvyky.	Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy.	Žiak dokazuje opísať charakteristické znaky života ľudí na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy a porovnať so životom v súčasnosti.	Žiak opisuje charakteristické znaky života ľudí na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy a porovnáva so životom v súčasnosti.
Tradície a zvyky.	Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme.	Žiak má vedieť porozprávať o skanzenoch, na čo slúžia, prečo ich máme zachovávať.	Žiak porozpráva o skanzenoch, na čo slúžia, prečo ich máme zachovávať

V súlade s prírodou	Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Poznať pravidlá a zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí, vedieť na čo slúži horská služba.	Pozná základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Pozná pravidlá a zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí, vie na čo slúži horská služba.
V súlade s prírodou	Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes	Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávili voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu.	Porovnáva na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávili voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujal vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu
V súlade s prírodou	Kráľova hoľa, Kriváň – povesť, výber	Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramaturgiu.	Žiak reprodukuje obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvorí krátku dramaturgiu
V súlade s prírodou	Vznik riek. Jazerá, gejzíry.	Žiak má opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka, formovanie územia riekou. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný gejzír.	Žiak opisuje rôzne podoby, ktoré môže mať rieka, formovanie územia riekou. Posúdi ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukáže oblasti jazier. Opisuje v čom je výnimočný gejzír.
V súlade s prírodou	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove	Žiak má opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé. Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja	Žiak opisuje vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé. Opisuje vybrané úseky Dunajca, porovnáva ich s úsekmi Dunaja.
V súlade s prírodou	Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber	Žiak má vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.	Žiak vysvetľuje rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uvedie príklady a vie povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
V súlade s prírodou	Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom Výber	Žiak má vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.	Žiak vysvetľuje rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uvedie príklady a vie povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
Mini projekt o vlastnom kraji	Súčasnosť a minulosť v našom kraji	Žiak má poznať významné udalosti a osobnosti späté krajom žiaka, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracovať vo forme miniprojektu.	Žiak pozná významné udalosti a osobnosti späté krajom žiaka, uvedie zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracuje vo forme miniprojektu.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, hodnotia sa aj činnostné zložky učiva, najmä čítanie z mapy, samostatné práce, písomné práce, a prostriedky hodnotenia (klasifikácia, pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa na vlastivede kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Formálne hodnotenie, na ktoré bude žiak vopred upozornený.

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (kresba, výtvarné dielo týkajúce sa vlastivedného učiva, prezentácia, napísaný text napr. vymyslená povesť, jej prerozprávanie, vytvorená báseň atď..

Keďže ide o klasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je známka, aj keď sa využíva i slovné hodnotenie/ústna a písomná pochvala/.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Ústne skúšanie: odpoveď (umožňuje hodnotiť hĺbku žiakových vedomostí).

Písomné skúšanie: didaktické testy, samostatné práce, dopĺňovačky, písomné práce.

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka/projekt, atď./.. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

samotný proces tvorby:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

výsledný produkt:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov pri tvorbe vlastného diela, prezentácie
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň
- Ⓢ napodobňujúce kritériá (realita a minulosť, realita a ilúzia, skutočné a idealizujúce zobrazenie života)

Percentuálne hodnotenie písomných prác
100% - 90% =1
89% - 75% = 2
74% - 50% = 3
49% - 25% =4
24% - 0% =5

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: ▪ žiak je iniciatívny a tvorivý vo vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ▪ žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita), ▪ žiak ovláda vedomosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ▪ žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie, vedomostí a zručností a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ▪ žiak preukazuje vedomosti z oblasti VLA primerané edukačným úlohám, ▪ Porozpráva, zreprodukuje prečítaný text o Slovensku, slovenských mestách, prírode, histórii Slovenska, obci, človeku, zdraví.... ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti VLA, správne, plynulo a bez chýb sa vyjadruje na danú tému. 	<p><i>proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka</i></p>
chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, je samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí drobné chyby z nepozornosti. Vyjadruje sa plynulo s občasnými menšími nedostatkami, v písomnej podobe sa vyjadruje správne s občasným zaváhaním. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti VLA, správne, plynulo s menšími chybami sa vyjadruje na danú tému. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy výborne, nechýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, rozširuje svoju flexibilitu, osvojuje si nové vedomosti z oblasti VLA, nepodlieha predsudkom a stereotypom. 	
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého a druhého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, robí chyby. Vyjadruje sa s nedostatkami, v písomnej podobe sa vyjadruje s podstatnými chybami. ▪ Ovláda pojmy a definície z oblasti VLA na dobrej úrovni, vyjadruje sa s chybami, nie vždy správne reaguje. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, slabšie si osvojuje nové vedomosti a zručnosti z VLA, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. ▪ Neovláda pojmy a definície z oblasti VLA, odpovedá s väčšími chybami. ▪ Žiak realizuje edukačné úlohy podpriemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vedomosti a zručnosti, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyučovací proces. Neovláda učivo z VLA na predpísanej úrovni, má veľké nedostatky. 	

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie vlastivedy je úzko späté s ostatnými vyučovacími predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych vlastivedných vedomostí a zručností napr .slovenský jazyk a literatúra vedie žiakov k rozvíjaniu komunikatívnej kompetencie, rozvíja čitateľskú gramotnosť, hudobná výchova učí poznávať piesne a skladateľov v danom regióne, výtvarná výchova zase umelcov a ich výtvarné diela, etická výchova sa zameriava na pestovanie úcty a dobrých vzťahov, matematika ozrejmuje sled udalostí, s ktorými sa žiaci zoznamujú ako aj ostatné spoločenskovedné a prírodovedné predmety..

Celkovo vyučovanie vlastivedy vedie k rozvíjaniu takých funkcií ako sú - funkcia komunikatívna, kognitívna, reprezentatívna a estetická, ktoré vedú k uceleným vedomostiam žiaka. Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch.

XV. UČEBNÉ OSNOVY NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Náboženská výchova
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Časový rozsah výučby	132 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Kedže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedeckými a náboženskými (kresťanskými) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Návrh nových učebných osnov kladie dôraz na žiaka a rozvinutie jeho kompetencií, ktoré sú potrebné pre jeho osobný život a život v spoločnosti.

Špirálové usporiadanie obsahu učiva umožňuje postupne prehĺbovanie učiva v nasledujúcich ročníkoch vždy na náročnejšej úrovni. V lineárnej štruktúre je potrebné rozdelenie obsahov učiva do podstatných línií, ktoré v nasledujúcich ročníkoch prehĺbujú kognitívne, afektívne a psychomotorické ciele, potrebné na osvojenie kľúčových kompetencií žiakov. Predkladaný projekt rozdeľuje obsah učiva do troch lineárnych oblastí ktoré sú zamerané na:

1. trojičný rozmer (v každom ročníku primerane spoznávať všetky tri božské osoby prostredníctvom Božieho zjavenia – Svätého písma, tradície a učenia Cirkvi)
2. kristologický rozmer (v každom ročníku primerane veku sprístupňovať tajomstvo vykupiteľského diela Ježiša Krista)
3. rozmer spoločenstva (primerane veku postupne spoznávať biblické dejiny, dejiny cirkvi, význam slávenia spoločenstva, poslanie človeka s dorazom na osobne dejiny spásy).

Lineárne oblasti sa opakujú v celej špirále, výsledkom čoho je postupne rozširovanie učiva a jeho prehĺbovanie primerane veku žiakov. Obsah učiva predstavuje dejiny spásy, je zameraný na osobne dejiny spásy vychovávaného. Dejiny spásy rozvíjame v špirále cez postojovú orientáciu, ktorú zviditeľňuje ročníková téma. Predkladaný výber a usporiadanie ročníkových tém predstavuje cieleňú výchovu k čnostiam. Poznávaním lásky, ktorá náš presahuje, môže vychovávaný rásť v plnej zrelosti osobnosti. Uvedomenia si žiaka, že je milovaný (1. ročník ZŠ) po objavení poslania žiť život v láske – stotožniť sa so životným štýlom kresťana (4. ročník ZŠ).

Prvý ročník ZŠ je zameraný na radosť zo života. Prvák cez radosť a nadšenie zo všetkého stvoreného spoznáva toho, kto ho nekonečne miluje. Len ten, kto si je vedomý, že je milovaný, učí sa dôverovať (2. ročník ZŠ). Cesta dôvery vedie k viere. Komu človek dôveruje, tomu začína veriť (3. ročník ZŠ). Viera prináša do života nadej (4. ročník ZŠ). Štvrták začína pravidelne prístupovať k sviatosti zmierenia s Bohom, ktorá mu prináša do života novú nadej.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- *položiť základy zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti*
- *strániť sa pôžitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.*
- *rozvíjať základné kľúčové kompetencie*
- *spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona.*
- *rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery.*
- *budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.*

INŠTITUCIONÁLNE:

- *Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku.*
- *Reprodukovať boží zákon a biblické príbehy ľudí, ktorí dôverovali Bohu*
- *Spoznáť cestu viery Božieho ľudu v trojjediného Boha*
- *Spoznávať nádej pochádzajúcu od Boha*
- *Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu.*
- *Budovať postoj dôvery k Bohu.,*
- *Formovať cnosť nádeje prostredníctvom sviatosti, modlitby a účasti na liturgickom slávení*
- *Vedieť zaujať vlastný postoj k Bohu /kladný, záporný vzťah/*
- *Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.*
- *Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom a s človekom.*
- *Rozvíjať vieru v Boha formáciou svedomia.*
- *Oceniť potrebu nádeje pre osobný život*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *Popísať a zhodnotiť vlastnosti, ktorými sa líši od ostatných.*
- *Na základe pozorovania vzťahov v okolí uviesť príklad potreby lásky.*
- *Na príklade rozlíšiť využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla*
- *Jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie.*
- *S pomocou učiteľa reprodukovať modlitby*

AFEKTÍVNE

- *Uvedomuje si vlastnú jedinečnosť. Oceniť lásku rodičov k deťom.*
- *Uvedomuje si prejav lásky Boha k človeku v jeho stvorenstve.*
- *Uvedomuje si dôležitosť komunikácie medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom. Vnímať svoje miesto v ľudskej rodine.*

- *Rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a dávania. Vnímať atmosféru adventného a vianočného času.*
- *Pozorovať zmeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov.*
- *Dôverovať Ježišovi, ktorý premohol smrť.*
- *Rozvíjať vo svojom živote postoj prehodnocovania pozitívnych a negatívnych skutočností.*
- *Stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti. Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom.*

PSYCHOMOTORICKÉ

- *prostredníctvom sviatosti, modlitby a účasti na liturgickom slávení vyjadrovať lásku k Bohu*
- *praktizovať život v pravde podľa svedomia*
- *Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejavy lásky.*
- *Identifikovať sa s človekom (vzorom), ktorý koná dobro.*
- *Formovať návyk rozlišovania dobra a zla v konkrétnych situáciách.*
- *Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu.*
- *Osvojiť si v praxi správny spôsob komunikácie s ľuďmi (pozdraviť pri stretnutí alebo lúčení, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa).*
- *S pomocou učiteľa písomne sformulovať ďakovnú modlitbu (za rodičov, za rodinu).*
- *Prejaviť radosť a vďačnosť z daru. Pripraviť darček pre obdarovanie.*
- *Formovať návyk bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).*

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

V náboženskej výchove využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- *formulovať a vyjadrovať svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadrovať sa výstižne, súvisle a kultivovane*
- *účinne sa zapájať do diskusie, obhajovať svoj názor a vhodne argumentovať*
- *využívať informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu*
- *využívať získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi*
- *objavovať zmysel symjeického vyjadrovania, rozumieť symjeickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.*

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- *účinne spolupracovať v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňovať kvalitu spoločnej práce*
- *podieľať sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispievať k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytnúť pomoc alebo o ňu požiadať*
- *prispievať k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápať potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňovať skúsenosti druhých ľudí*
- *angažovať sa a uskutočňovať vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky*
- *vytvárať si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj*
- *ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby je so sebou spokojný a vážil si sám seba*

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *vnímať, rozpoznávať a pochopiť problém, premyslieť a naplánovať riešenie problému, samostatne riešiť problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi*
- *robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotiť výsledky svojich činov*
- *chápať vlastné tradície a chápať postoje inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí a predchádzať tak konfliktom*
- *postoj vzájomnej tolerancie vnímať ako základnú zásadu vlastného konania*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *objavovať zmysel pravdy, spravodlivosti*
- *osvojiť si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijímať sám seba, byť pripravený na tomto základe si stanoviť nové životné ciele*
- *uznávať dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon*
- *vysvetliť hodnotu individuálneho ľudského života*
- *objavovať hranice človeka – utrpenie a smrť, byť otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponuka kresťanská viera*
- *objavovať zmysel života, preberať sebariadenie, preberať zodpovednosť za sebaurčenie rozumieť psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života byť otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku*
- *vytvárať si rebríček hodnôt a osvojovať si životný štýl na základe etických princípov, analyzovať dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka*
- *vnímať vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti*
- *posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetliť význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní náboženskej výchovy*
- *komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,*
- *evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*
- *posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT, negatívne ovplyvňovanie osobnosti*

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *vedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*
- *vedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v živote*
- *uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/*

- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Výučba predmetu náboženstvo/náboženská výchova má byť zaujímavá a stimulujúca. Má žiakov učiť riešiť praktické otázky osobného a spoločenského života na základe morálnych princípov, ktoré sú nemenné. Výučba má žiakov aktivizovať a pripraviť na život v spoločnosti, ktorá môže kultúrne rásť len aktivitou uvedomelých a zodpovedných občanov s vysokým morálnym kreditom.

Vychováva nielen svojim obsahom učiva ale aj klímou triedy. Klíma jednotlivých tried vytvára klímu celej školy. Výučba predmetu cielene posilňuje triednu i školskú klímu. Metódy a formy práce vyplývajú zo vzdelávacích a výchovných potrieb žiakov, z ich veku a životných skúseností. Doporučuje sa využívať aktivizujúce vyučovacie metódy, vhodné projektové vyučovanie v spolupráci so všeobecno-vzdelávacími predmetmi. formy: Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s IKT, obsahová analýza, happening, dramatizácia námety, výtvarné spracovanie.

• metódy:

- slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda, problémový výklad
- názorné- demonštrácia, pozorovanie,
- praktické- projekčná činnosť, praktické práce, didaktické hry, práca s CD, internetom,
- motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
- expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
- fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD,

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, prezentácia

audiovizuálne: DVD, videozáznam

taktilné: reálie (kostol, kaplnka)

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra: Učebnice náboženskej výchovy

Webové stránky s obsahom slovenského jazyka a literatúry – napr.: www.zborovna.sk www.interaktivnaskola.sk
detské časopisy a knihy, ,

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh., edukačné CD,

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Hodnotenie bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, hádanky, doplňovačky, test, odpis, prepis textu, diktáty, päťminútovky, samostatné práce, výstupné písomné práce, texty na zisťovanie čitateľskej gramotnosti...) a prostriedky hodnotenia (klasifikácia, pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (kresba, prezentácia, napísaný text, naučená modlitba, čítanie...). Keďže ide o neklasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka nie je známka, využíva sa slovné hodnotenie. Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Ústne skúšanie: odpoveď (umožňuje hodnotiť hĺbku žiakových vedomostí).

Písomné skúšanie: samostatné práce, doplňovačka, písomné práce.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie náboženskej výchovy je úzko späté s ostatnými vyučovacími predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych morálnych návykov, napr. hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, ako aj ostatné spoločenskovedné predmety.

Vyučovanie náboženskej výchovy najmä z hľadiska výberu textov je potrebné koordinovať s prvoukou, vlastivedou a prírodovedou.

Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch.

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	33	33	33	33	132
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	33	33	33	33	132

I. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SOM NA SVETE Z LÁSKY 8 hodín	Meno a jedinečnosť Čo dokazujem? (ruky, nohy, zrak, sluch, ...) Patrím do rodiny Svet v ktorom žijem	Žiak si vie uvedomovať vlastnú jedinečnosť, vyjadriť radosť zo života, rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania, správne sa prežehnať, slovné vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom), formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro, na príklade rozlíšiť dobro od zla, odpovedať na otázku z príbehu, vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá), formulovať odprosenie, citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku, starať sa o prírodu (nezahadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.), Žiak vie v skupine nadviazať na a rozhovor, prejavíť odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému, objaviť hranice dobra a zla, objaviť svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia, prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznávať a ochraňovať, objavovať hodnotu rodiny	Žiak uvedomuje si vlastnú jedinečnosť, vyjadruje radosť zo života, rozlišuje prejavy lásky na základe pozorovania, správne sa prežehná, slovné vyjadruje poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom), formuluje spontánnu modlitbu poďakovania, z konkrétneho príbehu vymenuje postavy, ktoré konajú dobro, na príklade rozlišuje dobro od zla, odpovedá na otázku z príbehu, vymenuje najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá), formuluje odprosenie, citlivo vníma krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, stará sa o prírodu (nerozhadzuje odpadky, hrabe lístie, atď.), Žiak v skupine nadväzuje na rozhovor, prejavuje odvahu vyjadriť sa, prezentuje svoj pohľad na predloženú tému, objavuje hranice dobra a zla, objavuje svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia, prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje, objavuje hodnotu rodiny
RODINA OHNISKO LÁSKY 4 hodiny	Komunikácia v rodine Modlitba v rodine rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš)	Žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie, vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny, s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš, definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom, písomne vyjadriť modlitbu vďaky (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby. Žiak dokazuje kultivovane poprosiť, vedieť modlitbu Otče náš a jednoduchým spôsobom, vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny, poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny	Žiak jednoduchým spôsobom vysvetľuje potrebu komunikácie, vymenuje vlastnosti rodiny, reprodukuje modlitbu Otče náš, definuje modlitbu ako rozhovor s Bohom, písomne vyjadruje modlitbu vďaky, modlitbu prosby. Žiak kultivovane poprosí, vie modlitbu Otče náš, vníma dôležitosť a hodnotu rodiny, pozná úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny,
DAR LÁSKY 6 hodín	Legenda o kamennom srdci (sv. Mikuláš) Zvestovanie. Návšteva Alžbety. Zmysel a hodnota daru. Narodenie Ježiša Krista.	Žiak vie opísať dobrotu sv. Mikuláša, intuitívne vnímať v legende symje srdce ako obraz vnútornej skutočnosti človeka, s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania, reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária, opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku, nakresliť aspoň dva symjey Vianoc, vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona), pripraviť darček pre obdarovanie, aktívne a so záujmom počúvať, slovne prejavíť radosť a vďačnosť z obdarovania, intuitívne vnímať obrazy, symje, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu, vnímať potrebu dávania a prijímania, objavovať svoj duchovný rozmer, prežívať atmosféru Vianoc a spájať ju so skutočnosťou Božieho daru pre ľudí	Žiak opisuje dobrotu sv. Mikuláša, reprodukuje biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, podľa obrázkov opisuje udalosti Zvestovania, reprodukuje s modlitbu Zdravas Mária, opisuje narodenie Ježiša ako dar Boha človeku, nakreslí symjey Vianoc, vyjadruje vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona), pripraví darček pre obdarovanie, aktívne a so záujmom počúva, slovne prejavuje radosť a vďačnosť z obdarovania, intuitívne vníma obrazy, symje, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu, vníma potrebu dávania a prijímania, objavuje svoj duchovný rozmer, prežíva atmosféru Vianoc a spája ju so skutočnosťou Božieho daru pre ľudí.
MOC ŽIVOTA A LÁSKY 8 hodín	Šípková Ruženka (uvádzanie do metaforického sp. vyjadrovania metafora	Žiak vie vnímať metaforickú reč rozprávky o Šípkovej Ruženke a pokúsiť sa ju prepojiť s vlastným životom, opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov, jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako	Žiak vníma metaforickú reč rozprávky o Šípkovej Ruženke, opisuje biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, vníma premeny v prírode v jarnom období a prepája ich so slávením veľkonočných sviatkov, jednoduchým spôsobom vysvetľuje veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo zmŕtvychvstanie,

	<p>spánku a prebudenia v rozprávke) Vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša. Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania a</p>	<p>slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou, s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symjey, nakresliť veľkonočný symje vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou, jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania, intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symjeickému úkonu prežehnanja, svojimi slovami reprodukovať biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstani, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu, zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu</p>	<p>s vymenuje, vysvetľuje, nakreslí veľkonočné symjey, vysvetľuje zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania, rozumie neverbálnej komunikácii a symjeickému úkonu prežehnanja, svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstani, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu, zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu</p>
<p>SPOLOČE NSTVO LÁSKY 6 hodín</p>	<p>Zoslanie Ducha Svätého. Cirkev. Legenda o sv. Jurajovi.</p>	<p>Žiak vie na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého, vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny, reprodukovať modlitbu Sláva Otcu, opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom, osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi., intuitívne vnímať symjeickú reč legendy, rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...), spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé, hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...)</p>	<p>Žiak na základe prerozprávania učiteľa reprodukuje udalosti zoslania Ducha Svätého, vysvetľuje jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny, reprodukuje modlitbu Sláva Otcu, opisuje víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi, osvojuje si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi., rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...), spontánne a samostatne sumarizuje vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé, hľadal možnosti ako vychádzal v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...)</p>

II. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh mi dôveruje 6 hodín	Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody Svet – prejav dôvery Boha voči človeku Obraz rajskej záhrady Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie	Žiak vie porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet, vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti, prejavíť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny environprojekt (triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, a pod.), reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade, na príkladoch rozlíšiť dobro od zla, vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím, objaviť zmysel symjeického spôsobu komunikácie, získať zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete, rozvíjať sebareflexiu, spoznávať sám seba, svoje dobré a slabé stránky	Žiak porovnáva človeka s ďalšími Božími dielami uvedie príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, zdôraznil jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet, vníma stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti, prejavuje radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhuje a realizoval triedny environprojekt, reprodukuje biblický príbeh o rajskej záhrade, rozlišuje dobro od zla, vníma krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím, objavuje zmysel symjeického spôsobu komunikácie, získa zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete, rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky
Dôverujem bohu	Abrahám povolenie Abraháma, odpoveď na božiu výzvu Modlitba cvičenie ticha, modlitba ako posväcovanie života Boh a jeho meno Oslavujem Boha Sviatočný deň s TV a bez TV	Žiak vie na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery, reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom, vnímať potrebu človeka niekomu veriť, vnímať Božiu lásku prostredníctvom sveta okolo nás, na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby, stíšiť sa a načúvať, vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať, jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami, vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe, vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty, s úctou volať spolužiakov po mene, vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti, prejavíť úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha, pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku, jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka, objaviť zmysel slávenia nedele a zapojiť sa do jej slávenia, vlastnými slovami vyjadriť svoje vnútorné pocity, myšlienky v práci v skupinách, budovať vzťahy dôvery, formovať zdravé sebedovomie, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanskej nedele, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu.	Žiak opisuje hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery, reprodukuje biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepája so svojim životom, vníma potrebu človeka niekomu veriť, na príklade rozhovoru opisuje potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby, vníma Boha ako toho, ktorému verí a o všetkom mu povedal, jednoduchým spôsobom formuluje modlitbu vlastnými slovami, vysvetľuje potrebu pravidelnosti v modlitbe, vysvetľuje význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty, s úctou volal spolužiakov po mene, vysvetľuje význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti, prejavuje úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha, pozoruje životný rytmus striedania práce a odpočinku, opisuje nedeľu ako Boží dar pre človeka, objavuje zmysel slávenia nedele a zapojil sa do jej slávenia, budoval vzťahy dôvery, formoval zdravé sebedovomie, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanskej nedele, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu.

Dôvera v rodine	Božie pozvanie do ľudskej rodiny - Legenda o Lucii Pozvanie do Božej rodiny (krst) Človek ako neopakovateľné Božie dielo Rodina ako spoločenstvo, Úlohy a role v rodine Jakub a Ezau (vzťah medzi pravdou a dôverou)	Žiak vie • prostredníctvom legendy opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery, jednoducho nakresliť symjey krstu, s pomocou učiteľa vysvetlí jednotlivé krstné symjey, naformulovať vzťah medzi krstným menom a krstným patrónom, reprodukuje príbeh o Jakubovi a Ezauovi, pomocou biblického príbehu nájst súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch, používať zdvorilé oslovenie ako prejav úcty voči rodičom a iným ľuďom, formulovať modlitbu za rodičov, konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, svojimi slovami vyjadrovať svoje pocity, objavovať svoju hodnotu a jedinečnosť hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery, uvedomuje si svoju úlohu v rodine, mať pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)	Žiak opisuje rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery, nakreslí symjey krstu, vysvetľuje jednotlivé krstné symjey, naformuluje vzťah medzi krstným menom a krstným patrónom, reprodukuje príbeh o Jakubovi a Ezauovi, pomocou biblického príbehu vie nájst súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch, používa zdvorilé oslovenie ako prejav úcty voči rodičom a iným ľuďom, formuluje modlitbu za rodičov, objavuje svoju hodnotu a jedinečnosť hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery, uvedomuje si svoju úlohu v rodine, mal pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)
Dôverujem e si navzájom	Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu) Čisté srdce Osobný majetok Boháč a Lazár	Žiak vie na modelovej situácii zdôvodňuje význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov, posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepojiť so svojim životom, na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca, uviesť príklady osobného a spoločného majetku, navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku, v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným, prispôsobiť svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii, v komunikácii používať vhodné slová a výrazy objaviť hodnotu pravdy, vnímať hodnotu majetku: osobného a spoločného, vážiť si majetok, správne zaobchádzať s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)	Žiak na modelovej situácii zdôvodňuje význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov, posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepája so svojim životom, na modelovej situácii vyjadruje potrebu čistého srdca, uvedie príklady osobného a spoločného majetku, navrhuje rôzne spôsoby ochrany majetku, v skupine realizoval jednoduchý triedny projekt pomoci iným, prispôsobil svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii, v komunikácii používa vhodné slová a výrazy objavuje hodnotu pravdy, vníma hodnotu majetku: osobného a spoločného, vážil si majetok, správne zaobchádzal s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)
Desatoro – Pozvanie k slobode a dôvere	Uzatvorenie zmluvy na Sinaji Desatoro ako pravidlá	Žiak vie reprodukovat príbeh o Mojžišovi, chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu, určiť kľúčový moment a pointu príbehu, opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu, reprodukovat Desatoro s pomocou učiteľa, sumarizovať, aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé prikázania, na konkrétnych modelových situáciách vnímať a načúvať hlasu svedomia, hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím, rozvíjať vnímanie a načúvanie hlasu svedomia, objaviť pravdu desatora, vnímať Desatoro ako pravidlá, ktorými Boh ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a vzájomnej dôvere, objavovať hodnotu dôvery dodržiavaním Božieho zákona, rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro - zlo), spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé, vnímať potrebu dôvery v ľudskom spolunažívaní, rešpektovať potreby a práva ostatných	Žiak reprodukuje príbeh o Mojžišovi, chronologicky usporadúva podľa obrazov dej príbehu, určuje kľúčový moment a pointu príbehu, opisuje udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu, reprodukuje Desatoro s pomocou učiteľa, sumarizuje, aplikuje nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé prikázania, na konkrétnych modelových situáciách vníma a načúva hlasu svedomia, sumarizuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím, rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia, objavuje pravdu desatora, vníma Desatoro ako pravidlá, ktorými Boh ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a vzájomnej dôvere, objavuje hodnotu dôvery dodržiavaním Božieho zákona, rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro - zlo), spontánne a samostatne sumarizuje vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé, vníma potrebu dôvery v ľudskom spolunažívaní, rešpektuje potreby a práva ostatných

Pozvanie na hostinu	Milosrdný otec /márnotratný syn Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom Hostina lásky - sviatosť zmierenia	Žiak vie intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symjeickej reči, otvoriť sa pre dobrého Boha, reprodukovať biblický príbeh milosrdného otca a márnotratného syna, jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnotratného syna a vlastným rozhodovaním sa, aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život, reprodukovať ľútosť márnotratného syna na základe porozumenia príbehu, objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, vyjadriť radosť z odpustenia, vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravednenie sa, priznanie si chyby, formulovať následky konania zla na život človeka, formulovať vlastnými slovami ľútosť	Žiak kultivovaným spôsobom poprosí o odpustenie, aktívne a so záujmom počúva, objavuje hodnotu odpustenia, sviatosť zmierenia chápe ako kresťanskú ponuku pre človeka a ako pomoc v situácii mravného zlyhania, aktívne sa podieľa na príprave k sviatosti zmierenia, intuitívne vníma silu odpustenia pre svoj vnútorný pokoj, rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta, rozvíja vnímanie milosti odpustenia otvorením sa pre kresťanskú nádej, objavuje postoj zodpovednosti za iných, rozvíja kritické myslenie pokusom o analýzu modelovej situácie príbehu otca a syna, intuitívne vníma posolstvo biblického textu, vníma odpustenie ako múdrosť človeka,
------------------------	---	---	--

XVI. UČEBNÉ OSNOVY ETICKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Etická výchova
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Časový rozsah výučby	132 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávaci program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávaci program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania *primerané veku*
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov

INŠTITUCIONÁLNE:

- vedieť spolupracovať v spoločenstve, riadiť sa podľa dohodnutých pravidiel, ktoré možno prehodnocovať a doplňovať
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti
- učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi
- osvojiť si kultivované správanie k osobám opačného pohlavia
- osvojiť si prvky úcty k vlastným rodičom, spolužiakom a učiteľom
- uvedomuje si hodnotu dobra, ochrany a lásky zo strany rodiny

- *vedomuje si využitie tvorivosti v bežnom živote*
- *vedieť využiť iniciatívu v správnych situáciách*
- *učiť sa city vyjadrovať, ale aj akceptovať prežívanie citov u iných*
- *osvojiť si sociálne zručnosti- asertivitu, empatiu*
- *vedomuje si svoju omylnosť*
- *vedieť pomôcť druhým*
- *osvojiť si schopnosť správneho výberu medzi prosociálnym a negatívnym vzorom*
- *spoznávať a budovať hrdosť na rodisko, región*
- *vedieť sa vzájomne zblížiť, spoznať*
- *byť ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu*
- *pomôcť pri formovaní spolupracujúceho spoločenstva*
- *naučiť sa mať pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou*
- *vedieť spojiť správne myslenie a správne konanie*
- *naučiť sa vytvárať prosociálne spoločenstvo detí*
- *vedieť prijímať iných v ich rozdielnosti, akceptovať ich názory, ochotne prijať kompromis*
- *mať svoju vlastnú identitu, byť sám sebou*
- *určovať správanie osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti*
- *mať zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady – schopnosť správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách*
- *prežívať radosť z napĺňania potreby byť akceptovaný inými a mať rád iných*
- *konať v súlade so svojimi zásadami, ale aj citovou zaangažovanosťou*
- *vedomovať si, že bez určitého stupňa iniciatívy nie je možné osvojiť si a uplatňovať sociálne zručnosti*
- *vedieť posúdiť prospešnosť alebo škodlivosť iniciatívy adresovanej mojej osobe*
- *naučiť sa odmietnuť iniciatívu ohrozujúcu zdravie a osobnú bezpečnosť*
- *určovať správanie osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami*
- *vytvárať schopnosť, nenásilným spôsobom usmerňovať city.*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *poznať spolužiakov po mene*
- *poznať spôsob, ako vyjadriť pozdrav, vďačnosť, prosbu*
- *vedieť vysvetliť, čo je to úcta k starším ľuďom*
- *vedieť pomenovať svoje dobré vlastnosti.*
- *vedieť slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch z okolia*
- *identifikovať a slovne vyjadriť rodinné vzťahy*
- *vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu*
- *poznať svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy*
- *vedieť vysvetliť, čo je tvorivosť*
- *vysvetliť, čo je iniciatíva, komunikácia, súcitiť, omyl, odpúšťanie, pomoc*
- *vysvetliť význam citov v živote človeka*

- podporovať vzájomnú dôveru a priateľstvo
- vysvetliť základné rozdiely medzi pohlaviami
- poznať pozitívne a negatívne vzory správania
- poznať pojmy ľudské práva a práva dieťaťa
- vedieť nadviazať prvé kontakty v triede
- osvojiť si reč rúk a tela
- vedieť aj neverbálne prijímať a odovzdávať informácie
- naučiť sa vnímať neverbálne signály v komunikácii, počúvať ich a učiť sa ich identifikovať
- učiť sa byť iniciatívny v sebapoznaní
- vedieť vyjadriť a prejavíť pozitívny aj negatívny citový postoj
- rozvíjať schopnosť ovládať negatívne city

AFEKTÍVNE

- chápať význam komunikácie pre dobré spolužitie v spoločenstve
- chápať potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spolužitia v skupine
- cítiť potrebu potvrdzovania vlastnej hodnoty inými
- tešiť sa z dobra a odmietat' zlo
- chápať a vnútorne akceptovať význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy
- uvedomovať si potrebu rešpektovania odlišnosti iných
- učiť sa vnímať situáciu chorých, starých a zdravotne postihnutých
- rozumieť významu odpúšťania a práva na omyl
- mať ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode, snaha ochraňovať životné prostredie
- poznať situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete

PSYCHOMOTORICKÉ

- vedieť sa predstaviť a prezentovať sám seba
- vedieť opätovať dobro prípravou darčeka
- podieľať sa na vytváraní tvorivých úloh
- aktívne riešiť problémy v triede
- prejavíť pochopenie a ochotu pomôcť spolužiakom, chorým, zdravotne postihnutým
- aktívne prezentovať školu
- aktívne sa podieľať na ochrane prírody a životného prostredia
- dožadovať sa svojich práv

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete ETV využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,

- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- vyjadrovať sa a zdôvodňovať svoje názory
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- navrhovať návrhy k činnostiam,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom bežne používaných prejavoch neverbálnej komunikácie a dokázať na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,

- *zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,*
- *určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,*
- *vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ich,*
- *poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),*
- *vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),*
- *spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *realizácie a vyhodnocovanie projektov,*
- *rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,*
- *poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov*
- *využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave*
- *pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,*
- *sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,*
- *pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,*

SPÔSOBILOŠŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,*
- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní etickej výchovy*
- *komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line komunikácie,*
- *evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*
- *chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,*
- *posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

SPÔSOBILOŠŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*

- *uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť,*
- *byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých,*
- *uvedomovať si vlastnú kultúru, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,*
- *uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte*
- *chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia*
- *konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,*
- *podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách*

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s IKT, obsahová analýza, happening, dramtizácia námetu, výtvarné spracovanie.
- **metódy:**
 - *slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda, problémový výklad*
 - *názorné- demonštrácia, pozorovanie,*
 - *praktické- projekčná činnosť, praktické práce, didaktické hry, práca s CD, internetom,*
 - *motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry*
 - *expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami*
 - *fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie*

UČEBNÉ ZDROJE

- **auditívne:** CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot
- **vizuálne:** knihy, časopisy, obrázkový materiál, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, reklamné materiály, prezentácia, pastelky, výkresy, maľušky
- **audiovizuálne:** DVD, videozáznam
- **kombinované:** multimédia

Odborná literatúra:

pracovné zošity, slovníky, encyklopédie ,literatúra o ľudských právach

Webové stránky s obsahom etickej výchovy – napr.: www.zborovna.sk , www.interaktivnaskola.sk

detské časopisy a knihy,

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, edukačné CD,

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov v tomto predmete je slovné. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, hádanky, doplňovačky,) a prostriedky hodnotenia (pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Formálne hodnotenie, na ktoré bude žiak vopred upozornený.

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (kresba, výtvarné dielo, literárne dielo, prezentácia, napísaný text, naučená báseň, čítanie....).

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none">• Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:• žiak je iniciatívny a tvorivý uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom,• dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita),• ovláda zručnosti ETV podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,• žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií,• chápe význam komunikácie pre dobré spolužitie v spoločnosti• Využíva v bežnom živote sebaúctu, autonómne cítenie a myslenie,• hodnotí, zaujíma stanoviská, rozlišuje dobro od zla• spoznáva prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,• pozná a uplatňuje zásady dobrých medziľudských vzťahov,• využíva prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,• rozvíja sociálne zručnosti,	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka

Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje dobro od zla, neosvojuje si nové pravidlá správania sa a komunikácie, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyuč. proces. 	<i>používať stupeň len vo výnimočných prípadoch</i>

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie etickej výchovy je úzko späté s ostatnými vyučovacími predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych návykov, napr. hudobná výchova, výtvarná výchova, slovenský jazyk ako aj ostatné spoločenskovedné predmety.

Vyučovanie etickej výchovy najmä z hľadiska výberu textov je potrebné koordinovať s vlastivedou a prírodovedou. Správne jazykové návyky zasa uľahčujú prácu na iných vyučovacích predmetoch, skvalitňujú výchovno-vzdelávací proces ako celok.

Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch.

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	<i>I.roč.</i>	<i>II.roč.</i>	<i>III.roč.</i>	<i>IV.roč.</i>	<i>Spolu</i>
ŠVP	33	33	33	33	132
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	33	33	33	33	132

I. ROČNÍK

Téma, celok/ časová dotácia	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziludských vzťahoch /6 hod./	<p>Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie</p> <p>Prvé kontakty v triede a v škole</p> <p>Komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu</p> <p>Pravidlá podporujúce spolužitie v skupine</p>	<p>Žiak si vie uvedomiť hodnotu svojho mena, predstaviť sa, zoznámiť sa.</p> <p>Vie sa naučiť vzájomne oslovovať.</p> <p>Naučiť sa dodržiavať pravidlá v spoločenstve. Prezentovať sám seba.</p> <p>Uvedomovať si, že pozdrav je prostriedok na vytváranie a vyjadrovanie vzťahu.</p> <p>Dokazuje sa podieľať spoločne na tvorbe pravidiel pre fungujúce spoločenstvo.</p> <p>Dodržiava vytvorené pravidlá pri práci.</p>	<p>Žiak uvedomuje si hodnotu svojho mena. Zvláda sa predstaviť.</p> <p>Vie sa zoznámiť.</p> <p>Naučil sa vzájomne oslovovať.</p> <p>Dodržiava pravidlá v spoločenstve.</p> <p>Zvláda prezentovať sám seba.</p> <p>Uvedomuje si, že pozdrav je prostriedok na vytváranie a vyjadrovanie vzťahu.</p> <p>Podieľa sa spoločne na tvorbe pravidiel pre fungujúce spoločenstvo.</p> <p>Dodržiava vytvorené pravidlá a pracuje podľa nich.</p>
Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve /6 hod./	<p>Vzájomná úcta pri komunikácii</p> <p>Úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro</p> <p>Vzájomná pomoc medzi spolužiakmi, členmi rodiny</p>	<p>Žiak vie pracovať so základnými prejavmi vzájomnej úcty pri komunikácii. Osloviť a pozdraviť., použiť neverbálnu komunikáciu. Používať základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii, uvedomovať si význam slov prosím, prepáč, ďakujem. Dodržiava pravidlá hry. Vysvetliť význam slovaohľadupnosť.</p>	<p>Žiak sa oboznamuje so základnými prejavmi vzájomnej úcty pri komunikácii. Správne oslovuje a zdraví. Vie použiť neverbálnu komunikáciu. Osvojuje si základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii, uvedomuje si význam slov prosím, prepáč, ďakujem. Uvedomuje si zmysel triedneho spoločenstva a rodiny. Dodržiava pravidlá hry. vysvetľuje význam slova ohľadupnosť.</p>
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta /6 hod./	<p>Uvedomenie si vlastnej hodnoty</p> <p>Poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti</p> <p>Vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok</p>	<p>Žiak vie, že naša jedinečnosť je vo viacerých odlišnostiach. Reálne vidieť a prijímať seba samého, prijať svoj vzhľad. Vie byť voči sebe kritický. Rozvíjať sebaúctu a vytvárať základy pre dôstojnosť ľudskej osoby. Rrozvíjať pozitívne sebahodnotenie, vyjadriť a prijať pochvalu.</p> <p>Vysloviť vďaku za vykonané dobro, oceňovať iných, prijať sa navzájom</p>	<p>Žiak uvedomuje si, že naša jedinečnosť je vo viacerých odlišnostiach.</p> <p>Reálne vidí a prijíma seba samého, prijíma svoj vzhľad. Vie byť voči sebe kritický, rozvíjať sebaúctu a vytvárať základy pre dôstojnosť ľudskej osoby.</p> <p>Rozvíja pozitívne sebahodnotenie, vyjadruje a prijíma pochvalu. Naučil sa vysloviť vďaku za vykonané dobro, Vie oceňovať iných, prijať sa navzájom.</p>
Pozitívne hodnotenie iných /6 hod./	<p>Človek a jeho hodnota</p> <p>Verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých</p> <p>Prehodnocovanie negatívnych skutočností</p> <p>Postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí</p>	<p>Spoznávať pozitívne vlastnosti blízkych, spolužiakov. Uvedomovať si zmeny v priebehu rokov.</p> <p>Prisudzovať pozitívne vlastnosti iným, oceňovať a byť ocenený. Byť všímavý a pozitívne podporiť. Primerane citovo reagovať na rozmanité situácie.</p> <p>Uvedomiť si význam neverbálnej komunikácie, potrebu pomoci v neznámej alebo sťaženej situácii.</p> <p>Zvládne sa naučiť ohľadupnosti, spolucíteniu a vzájomnému prijatiu sa.</p> <p>Naučiť sa pozitívne prijať aj menej sympatického človeka, prijať sa navzájom bez ohľadu na mieru vzájomnej sympatie.</p>	<p>Žiak spoznáva pozitívne vlastnosti blízkych, spolužiakov.</p> <p>Uvedomuje si, ako sa meníme v priebehu rokov.</p> <p>Dokáže sa naučiť prisudzovať pozitívne vlastnosti iným, oceňovať a byť ocenený. Je všímavý a vie pozitívne podporiť. Primerane citovo reaguje na rozmanité situácie. Uvedomuje si význam neverbálnej komunikácie, potrebu pomoci v neznámej alebo sťaženej situácii. Naučil sa ohľadupnosti, spolucíteniu a vzájomnému prijatiu sa.</p> <p>Pozitívne prijíma aj menej sympatického človeka, prijať sa navzájom bez ohľadu na mieru vzájomnej sympatie.</p>
Naša rodina /9 hod./	<p>Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť</p> <p>Príbuzenské vzťahy</p>	<p>Žiak vie rozvíjať cit pre rodinu, poznať členov rodiny, vie, akú majú úlohu v rodine.</p> <p>Vysvetliť hodnotu rodiny z hľadiska starostlivosti a vzájomnej pomoci.</p> <p>Vie vysvetliť hodnotu svojich najbližších, vie všeobecné pravidlá, platiace v rodine,</p>	<p>Žiak rozvíja cit pre rodinu, pozná členov rodiny vie, akú majú úlohu v rodine.</p> <p>Dokáže vysvetliť hodnotu rodiny z hľadiska starostlivosti a vzájomnej pomoci.</p> <p>Vysvetľuje hodnotu svojich najbližších, vie všeobecné pravidlá, platiace v rodine,</p>

	<p>Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa</p> <p>Úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny</p> <p>Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca</p>	<p>pochopiť ich význam pre fungovanie rodiny.</p> <p>Vysvetliť potrebu starostlivosti a vzájomnej pomoci v rodine.</p> <p>Vie pochopiť dôležitosť rodičovskej lásky v živote dieťaťa, použiť neverbálnu komunikáciu ako prostriedok vyjadrenia emocionálnych prejavov.</p> <p>Vie si osvojiť prejavy vzájomnej úcty v komunikácii. Vie používať slovíčka dôvera, spoľahlivosť, vie pochopiť ich význam v živote rodiny.</p> <p>Identifikovať hodnoty vzoru z rodinného prostredia – komu sa chcem podobať.</p> <p>Vie vysvetliť prijatie blízkeho človeka ako pozitívneho vzoru</p>	<p>chápe ich význam pre fungovanie rodiny.</p> <p>Vysvetľuje potrebu starostlivosti a vzájomnej pomoci v rodine.</p> <p>Chápe dôležitosť rodičovskej lásky v živote dieťaťa.</p> <p>Dokáže použiť neverbálnu komunikáciu ako prostriedok vyjadrenia emocionálnych prejavov.</p> <p>Osvojuje si prejavy vzájomnej úcty v komunikácii.</p> <p>Používa slovíčka dôvera, spoľahlivosť, chápe ich význam v živote rodiny.</p> <p>Identifikuje hodnoty vzoru z rodinného prostredia – komu sa chcem podobať.</p> <p>Vysvetľuje prijatie blízkeho človeka ako pozitívneho vzoru.</p>
--	--	---	---

II. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Postoje a spôsobilosti medziľud-ských vzťahov / 6 hod. /</p>	<p>Pripomenutie si tém a z nich vyplývajúceho správania z prvého ročníka</p> <p>Počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce</p> <p>Sebaovládanie pri prijímaní informácii o sebe od iných</p> <p>Základy spolupráce v skupinách</p>	<p>Žiak vie zoznámiť sa, vzájomne oslovovať. - naučiť sa dodržiavať pravidlá.</p> <p>Dokáže neverbálne komunikovať.</p> <p>Vie použiť pozdrav ako prostriedok na vytváranie a vyjadrovanie vzťahu.</p> <p>Vie vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy</p> <p>Vie dodržiavať pravidlá v spoločenstve</p> <p>Dokáže oceňovať iných a prijímať informácie o sebe.</p> <p>Vie hovoriť o svojich pozitívach.</p> <p>Vie sa prijať navzájom a prekonať antipatiu.</p> <p>Pracovať v skupine, rozvíjať súdržnosť skupiny, uvedomuje si práva a povinnosti v skupine.</p>	<p>Žiak sa zoznamuje, vzájomne sa oslovuje.</p> <p>Dodržiava pravidlá v spoločenstve</p> <p>Neverbálne komunikuje.</p> <p>Používa pozdrav ako prostriedok na vytváranie a vyjadrovanie vzťahu.</p> <p>Vysvetľuje dôležitosť počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy</p> <p>Dodržiava pravidlá v spoločenstve</p> <p>Dokáže oceňovať iných a prijíma informácie o sebe. Hovorí o svojich pozitívach. Vie sa prijať navzájom a prekonať antipatiu.</p> <p>Pracuje v skupine, rozvíja súdržnosť skupiny, uvedomuje si práva a povinnosti v skupine.</p>
<p>Tvorivosť / 7 hod. /</p>	<p>Objavovanie vlastných daností – talentu – pozitívnych stránok</p> <p>Rozvoj fantázie a pozorovacích schopností</p> <p>Tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní</p> <p>Tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje</p> <p>Využitie tvorivosti v živote triedy</p>	<p>Žiak vie využiť vlastné tvorivé schopnosti a tvorivé schopnosti ostatných detí.</p> <p>Vie uplatniť vlastnú fantáziu a originalitu, uvedomuje si jej možnosti.</p> <p>Dokáže uplatniť tvorivosť v nezvyčajných situáciách.</p> <p>Vie prijať tvorivosť iných v našej blízkosti, vyjadriť a prejavíť radosť.</p> <p>Dodržiavať vytvorené práva a povinnosti v skupine a rozvíjať súdržnosť spoločenstva.</p>	<p>Žiak využíva vlastné tvorivé schopnosti a tvorivé schopnosti ostatných detí.</p> <p>Uplatňuje vlastnú fantáziu a originalitu, uvedomuje si jej možnosti.</p> <p>Uplatňuje tvorivosť v nezvyčajných situáciách.</p> <p>Prijíma tvorivosť iných v našej blízkosti, vyjadruje a prejavuje radosť.</p> <p>Dodržiava práva a povinnosti v skupine a rozvíja súdržnosť spoločenstva.</p>

<p><i>Iniciatíva</i> <i>/ 7 hod. /</i></p>	<p><i>Iniciatíva v sebaopoznaní</i></p> <p><i>Iniciatíva vo vzťahu k iným</i></p> <p><i>Hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom a ich realizácia</i></p> <p><i>Iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými</i></p> <p><i>Iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná</i></p> <p><i>Iniciatíva ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť</i></p> <p><i>Iniciatíva vo vzťahu k iným</i></p>	<p>Žiak vie vytvoriť svoj sebaobraz.</p> <p>Vie rozvíjať sebaakceptáciu prostredníctvom stotožnenia s vlastným menom, telom.</p> <p>Dokáže sa naučiť byť iniciatívny v prospech iných.</p> <p>Vie si uvedomiť význam prosociálneho správania, potrebu vzájomnej ohľaduplnosti a pomoci medzi ľuďmi.</p> <p>Vie si osvojiť prejavy vzájomnej úcty, byť všímavý k svojmu okoliu.</p> <p>Vie pochopiť rozdiel medzi žalovaním a spoluprácou s dospelými.</p> <p>Vyvarovať sa napodobňovať nevhodné správanie iných - navádzanie na klamstvo, ohováranie, podvádzanie.</p> <p>Vie sa naučiť oslabiť strach z vlastných chýb správnym myslením a konaním.</p> <p>Uvedomuje si istú podmienenosť reagovania a precvičiť odolávanie tejto podmienenosti.</p> <p>Vie si uvedomiť škodlivosť niektorých iniciatív pre zdravie – fajčenie, alkohol, drogy, naučiť sa takéto iniciatívy odmietajú, vysvetliť negatívne následky dopadu na život jedinca.</p>	<p>Žiak vytvorí svoj sebaobraz.</p> <p>Rozvíja sebaakceptáciu prostredníctvom stotožnenia s vlastným menom, telom.</p> <p>Dokáže sa naučiť byť iniciatívny v prospech iných.</p> <p>Uvedomuje si význam prosociálneho správania, potrebu vzájomnej ohľaduplnosti a pomoci medzi ľuďmi.</p> <p>Osvojuje si prejavy vzájomnej úcty, je všímavý k svojmu okoliu.</p> <p>Chápe rozdiel medzi žalovaním a spoluprácou s dospelými.</p> <p>Nenapodobňuje nevhodné správanie iných - navádzanie na klamstvo, ohováranie, podvádzanie.</p> <p>Ovláda strach z vlastných chýb správnym myslením a konaním.</p> <p>Uvedomuje si istú podmienenosť reagovania a precvičuje si odolávanie tejto podmienenosti.</p> <p>Uvedomuje si škodlivosť niektorých iniciatív pre zdravie – fajčenie, alkohol, drogy, naučil sa takéto iniciatívy odmietajú, vysvetľuje negatívne následky dopadu na život jedinca.</p>
<p><i>Vyjadrovanie citov</i> <i>/ 7 hod. /</i></p>	<p><i>Vyjadrenie vďačnosti, oho-ty, láskavosti, obdivu verbálne</i></p> <p><i>Vyjadrenie vďačnosti, oho-ty, láskavosti, obdivu neverb.</i></p> <p><i>Úcta k žene –matke, sestre, spolužiačke</i></p> <p><i>Úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi</i></p> <p><i>Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov</i></p> <p><i>Akceptovanie citov iných</i></p>	<p>Žiak vie verbálne aj neverbálne vyjadriť prežívané city.</p> <p>Vie si uvedomuje, že cez city prežívame vzťah ku skutočnostiam okolo nás – ľudia, veci, ja sám.</p> <p>Vie vyjadriť náklonnosti a sympatie.</p> <p>Ujasniť si predstavy o dievčatách.</p> <p>Vie vysvetliť úlohu ženy a muža v našom živote, rovnocennosť ženy a muža.</p> <p>Vie pochopiť dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba i iných.</p> <p>Vie si uvedomiť dopad citových prejavov - hnev, odpor, smútok, závisť na komunikáciu.</p> <p>Vie primerane reagovať na prejavy citov iných.</p>	<p>Žiak verbálne aj neverbálne vyjadruje prežívané city.</p> <p>Uvedomuje si, že cez city prežívame vzťah ku skutočnostiam okolo nás – ľudia, veci, ja sám.</p> <p>Vyjadruje náklonnosti a sympatie.</p> <p>Ujasňuje si predstavy o dievčatách.</p> <p>Uvedomuje si rovnocennosť ženy a muža.</p> <p>Vysvetľuje úlohu ženy a muža v našom živote.</p> <p>Chápe dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba i iných.</p> <p>Uvedomuje si dopad citových prejavov - hnev, odpor, smútok, závisť na komunikáciu.</p> <p>Primerane reaguje na prejavy citov iných.</p>

<p>Naša trieda – spoločen-stvo detí / 6 hod. /</p>	<p>Správanie sa medzi sebou</p> <p>Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami</p> <p>Kamarátstvo a priateľstvo</p> <p>Úprimné a falošné priateľstvo</p> <p>Dodržiavanie pravidiel správania v triede</p> <p>Podpora vzájomnosti a spokojnosti, tolerancie a spolupráce</p>	<p>Žiak vie vysvetliť potrebu slušného správania medzi spolužiakmi.</p> <p>Vie pochopiť význam slov <i>ohľaduplnosť, slušnosť, čestnosť, dôležitosť porozumenia a spolupatričnosti</i>.</p> <p>Vie pozitívne prijať etnicky a národnostne odlišné osoby. Vie pochopiť osobitosti chlapcov a dievčat a podieľať sa na utváraní vzájomných, priateľských vzťah.</p> <p>Dokáže si uvedomiť si zmysel triedneho spoločenstva a silu priateľstva, pochopiť, čo je dôležité pre priateľstvo.</p> <p>Vie oceniť dobrého priateľa a rozvíjať túžbu byť dobrým priateľom.</p> <p>Vie si uvedomiť opodstatnenosť príkazov a zákazov / práv a povinností/, ktoré podmieňujú slobodu nášho konania.</p> <p>Dodržiava vytvorené pravidlá a pracovať podľa nich.</p> <p>Vie byť všímavý k nedodržiavaniu pravidiel.</p> <p>Vie vytvárať dobrú klímu v triede – upravovanie pravidiel, práca na sebe samom.</p> <p>Vysvetlí potrebu vzájomnej spolupráce a tolerancie pre vytváranie radostnej a uvoľnenej atmosféry v triede.</p> <p>Vie prijať názor, že nikto nie je dokonalý.</p>	<p>Žiak vysvetľuje potrebu slušného správania medzi spolužiakmi.</p> <p>Chápe význam slov <i>ohľaduplnosť, slušnosť, čestnosť, dôležitosť porozumenia a spolupatričnosti</i>.</p> <p>Pozitívne prijíma etnicky a národnostne odlišné osoby. Chápe osobitosti chlapcov a dievčat a podieľa sa na utváraní vzájomných, priateľských vzťahov.</p> <p>Dokáže si uvedomiť zmysel triedneho spoločenstva a silu priateľstva, chápe, čo je dôležité pre priateľstvo.</p> <p>Oceňuje dobrého priateľa a rozvíja túžbu byť dobrým priateľom.</p> <p>Uvedomuje si opodstatnenosť príkazov a zákazov / práv a povinností/, ktoré podmieňujú slobodu nášho konania.</p> <p>Dodržiava vytvorené pravidlá a pracuje podľa nich.</p> <p>Je všímavý k nedodržiavaniu pravidiel.</p> <p>Podieľa sa spoločne na vytváraní dobrej klímy v triede – upravovanie pravidiel, práca na sebe samom.</p> <p>Vysvetľuje potrebu vzájomnej spolupráce a tolerancie pre vytváranie radostnej a uvoľnenej atmosféry v triede.</p> <p>Prijíma názor, že nikto nie je dokonalý.</p>
--	---	--	--

III. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov / 7 hod./	<p>Dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania</p> <p>Kvalita otvorenej komunikácie</p> <p>Asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem „komunikácia. Vedieť pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť. Poznať význam slova „pravda. Vie správne reagovať v rôznych situáciách, vie použiť odpoveď „nie“. Vie, ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa. Uvedomuje si, že k skresľovaniu informácií dochádza z rozličných príčin. Reálne vidieť a prijímať seba samého aj iných. Odmietnuť iniciatívu ohrozujúcu zdravie a bezpečnosť. Uvedomiť si dôsledky agresívneho správania medzi deťmi, učiť sa odmietnuť ho.</p>	<p>Žiak vysvetľuje pojem „komunikácia. Vie pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť. Vie, čo znamená slovo „pravda. Správne reaguje v rôznych situáciách, vie použiť odpoveď „nie“. Vie, ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa. Uvedomuje si, že k skresľovaniu informácií dochádza z rozličných príčin. Reálne vidí a prijíma seba samého aj iných. Odmietna iniciatívu ohrozujúcu zdravie a bezpečnosť. Uvedomuje si dôsledky agresívneho správania medzi deťmi, učí sa odmietnuť ho.</p>
Vcítanie sa do prežívania iných - empatia / 7 hod./	<p>Hľadanie dôvodu na radosť a smútok u seba a u iných</p> <p>Pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov</p> <p>Odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku u najbližších</p> <p>Záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí</p>	<p>Žiak vie pomenovať svoje pocity. Vie si uvedomiť seba samého vo vzťahu k iným. Pochopiť a prijať osobitosti iného. Vie čo znamenajú pojmy „veselosť, ústretovosť, údiv, hnev, odpor, odvaha, strach, ...“ Vie vysvetliť pojem „smútok, radosť, vďačnosť. Vie vysvetliť pojem a rozumie mu „spolucítenie, Vie rozpoznať čo spôsobuje radosť a vie ju poskytnúť. Vie spolupísať s postihnutými a rozpoznať ich potreby. Vie vyjadriť pozornosť a empatiu voči iným.</p>	<p>Žiak pomenováva svoje pocity. Uvedomuje si seba samého vo vzťahu k iným. Chápe a prijíma osobitosti iného. Vie, čo znamenajú pojmy „veselosť, ústretovosť, údiv, hnev, odpor, odvaha, strach, ...“ Vysvetľuje pojem „smútok, radosť, vďačnosť. Vysvetľuje pojem „spolucítenie, rozumie pojmu „spolucítenie. Rozpozná, čo spôsobuje radosť a vie ju poskytnúť. Spolucíti s postihnutými a rozpoznať ich potreby. Vyjadruje pozornosť a empatiu voči iným.</p>
Riešenie konfliktov – výchova k zmlievaniu / 6 hod. /	<p>Právo na omyl a možnosti nápravy</p> <p>Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch</p> <p>Rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti a sebaúcty</p> <p>Súťaživosť a kooperácia</p>	<p>Žiak vie, čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania na svoj omyl i na omyl iných. Vie ako reagovať na svoj omyl i na omyl ostatných. Vie nájsť kompromis, uvedomuje si význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Vie vysvetliť pojem „kritika. Vie vysvetliť pojmy „spolupráca, súťaživosť“. Vie spolupracovať s druhými, ponúknuť tvorivé nápady. Vie rozvíjať spoluprácu, prijímať kritiku, dohodnúť sa. Vie pochopiť súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou.</p>	<p>Žiak vie, čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania na svoj omyl i na omyl iných. Reaguje na svoj omyl i na omyl ostatných. Vie nájsť kompromis, uvedomuje si význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Vysvetľuje pojem „kritika. Vysvetľuje pojmy „spolupráca, súťaživosť“. Spolupracuje s druhými, ponúka tvorivé nápady. Rozvíja spoluprácu, prijíma kritiku, dohodol sa. Chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou.</p>
Pomoc, darovanie, delenie sa / 6 hod. /	<p>Vnímanie a prežívanie prosociálnosti – starostlivosť o prírodu</p> <p>Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou</p> <p>Podelenie sa, darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu</p>	<p>Žiak vie vysvetliť dôležitosť počúvania v živote človeka. Vie vysvetliť slovo pomoc a pozná rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Vie uviesť ich príklady. Vie zdôvodňuje najvhodnejšie správanie sa v prospech prírody. Vie vysvetliť slovo „pomoc“. Vie vymenovať konkrétne produkty pomoci v rámci rodiny, školy. Vie reagovať na pomoc (prijatie, odmietnutie)</p>	<p>Žiak vysvetľuje dôležitosť počúvania v živote človeka. Vysvetľuje slovo pomoc a pozná rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Uvedie ich príklady. Zdôvodňuje najvhodnejšie správanie sa v prospech prírody. Vie zdôvodňuje najvhodnejšie správanie sa v prospech prírody. Vysvetľuje slovo „pomoc“. Vymenuje konkrétne produkty pomoci v rámci rodiny, školy. Reaguje na pomoc (prijatie, odmietnutie) Vníma prírodu zmyslami.</p>

	Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými	Vie vnímať prírodu zmyslami. Vie vyjadriť záujem a starostlivosť o druhého. Vie si uvedomuje si potrebu ohľaduplnosti k chorým.	Vyjadruje záujem a starostlivosť o druhého. Uvedomuje si potrebu ohľaduplnosti k chorým. vysvetľuje slovo „pomoc“. Vymenuje konkrétne produkty pomoci v rámci rodiny, školy. Reaguje na pomoc (prijatie, odmietnutie) Vníma prírodu zmyslami. Vyjadruje záujem a starostlivosť o druhého. Uvedomuje si potrebu ohľaduplnosti k chorým.
Naša škola / 7 hod./	Poznávanie kvalít a predností školy Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole - osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety Účasť žiakov na živote a úspechoch školy	Žiak vie povedať, čo sa mu v škole páči a čo nepáči, vie hovoriť o kvalitách školy. Vie súvislo porozprávať určitý príbeh zo života školy. Vie vysvetliť, čo znamená spoločenstvo rodiny a školy. Vie zdôvodňuje svoj postoj k predmetom. Dokáže vytvoriť návrh školského poriadku, aj vyhodnotiť dodržiavanie pravidiel v škole. Vie aktívne prispieť k prezentácii školy.	Žiak povedal, čo sa mu v škole páči a čo nepáči, hovorí o kvalitách školy. Súvislo porozpráva určitý príbeh zo života školy. Vysvetľuje, čo znamená spoločenstvo rodiny a školy. Zdôvodňuje svoj postoj k predmetom. Dokáže vytvoriť návrh školského poriadku, aj vysumarizuje dodržiavanie pravidiel v škole. Aktívne prispieval k prezentácii školy.

IV. ROČNÍK

Témat. celok	Téma- učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sociálne postoje a zručnosti v medziľud-ských vzťahoch / 6 hod./	Tolerancia vo vzťahoch Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom Dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch Kultivované správanie k osobám iného pohlavia	Žiak vie vysvetliť pojmy rovnoprávnosť pohlaví, rás... Vie vysvetliť základné rozdiely medzi pohlaviami, kultivovane prijať a rešpektovať opačné pohlavie Má vedieť znenie Zlatého pravidla ľudskosti. Dokázať v komunikácii so spolužiakmi prejavovať prvky tolerancie. Vie rešpektovať a tolerovať osobné práva druhého človeka Dokáže si vážiť názory iných. Vie prejavovať úctu k druhým ľuďom. Vie sa naučiť prekonať antipatiu. Vie si uvedomuje, že každé rozhodnutie má pozitívny alebo negatívny dôsledok.	Žiak vysvetľuje pojmy rovnoprávnosť pohlaví, rás... Vysvetľuje základné rozdiely medzi pohlaviami, kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie Ovláda znenie Zlatého pravidla ľudskosti. Dokáže v komunikácii so spolužiakmi prejavovať prvky tolerancie. Rešpektuje a toleruje osobné práva druhého človeka Dokáže si vážiť názory iných. Prejavuje úctu k druhým ľuďom Učí sa prekonať antipatiu. Uvedomuje si, že každé rozhodnutie má pozitívny alebo negatívny dôsledok.
Reálne a zobrazené vzory / 6 hod./	Sloboda a zodpovednosť Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, PC hier Prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa Čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov	Žiak si vie zodpovedne vybrať a riadiť sa vzorom, ktorý prijíma s pozitívami i negatívami. Vie sa orientuje v literárnych vzoroch a riadiť sa ich príkladom. Vie rozpoznať hodnoty kamarátstva, vie sa stotožniť s jeho pozitívami. Dokáže sa naučiť analyzovať a hodnotiť ponúkané programy vysielané médiami. Dokáže vysvetliť pojmy vzor, vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správania. Vie verbálne prezentovať aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor. Vie používať čitateľské návyky. Vie sa naučiť vnímať možnosti pozitívneho ovplyvnenia cez literatúru. Vie, že kniha je dobrým zdrojom mnohých pozitívnych vzorov.	Žiak si zodpovedne vyberá a riadi sa vzorom, ktorý prijíma s pozitívami i negatívami. Zorientuje sa v literárnych vzoroch a riadi sa ich príkladom. Rozpozná hodnoty kamarátstva, vie sa stotožniť s jeho pozitívami. Analyzuje a hodnotí ponúkané programy vysielané médiami. Vysvetlí pojmy vzor, vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správania. Verbálne prezentuje aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor. Vníma možnosti pozitívneho ovplyvnenia cez literatúru. Vie, že kniha je dobrým zdrojom mnohých pozitívnych vzorov.

<p>Rozvoj tvorivosti a iniciatívy / 7 hod./</p>	<p>Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality Osobnostné kvality využíva-né pre dobro jednotlivca i pre celú spoločnosť Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každo-denných probl.</p>	<p>Žiak si vie uvedomiť, že dodržiavanie pravidiel je podmienkou spolužitia bez konfliktov Vie využiť tvorivosť ako prostriedok na spravodlivé riešenie problému. Vie vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia.</p>	<p>Žiak si uvedomuje, že dodržiavanie pravidiel je podmienkou spolužitia bez konfliktov Využíva tvorivosť ako prostriedok na spravodlivé riešenie problému. Vymenúva iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia.</p>
<p>Naplnenie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa / 7 hod./</p>	<p>Súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratic-kých krajinách Podiel UNESCO na ochrane dieťaťa Opčný protokol k právam dieťaťa Práva dieťaťa v slovenskom práv. poriadku Solidarita a prijatie odlišností</p>	<p>Žiak vie rozlišovať rozdiel medzi želaniami a potrebami. Vie si uvedomiť rozdiel medzi individuálnymi a skupinovými právami, utvárať názorový konsenzus. Vie vysvetliť pojmy „mám právo“ a „mám povinnosť“ Vie si uvedomiť spôsob vlastného správania sa na prijatie inými, že nie na všetko, čo si želám, mám aj právo. Vie vysvetliť pojmy „ práva dieťaťa a ľudské práva „ . Vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa. Vie vymenovať aspoň 3 situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete.</p>	<p>Žiak rozlišuje rozdiel medzi želaniami a potrebami. Uvedomuje si rozdiel medzi individuálnymi a skupinovými právami, utvárať názorový konsenzus. Vysvetľuje pojmy „mám právo“ a „mám povinnosť“ Uvedomuje si, ako je dôležitý spôsob vlastného správania sa na prijatie inými, že nie na všetko, čo si želám, mám aj právo. Vysvetľuje pojmy „ práva dieťaťa a ľudské práva „ . Vymenúje aspoň 5 práv dieťaťa. Vymenúje aspoň 3 situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete.</p>
<p>Náš región – vlast / 7 hod. /</p>	<p>Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu- k svojej vlasti Iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu Ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu</p>	<p>Žiak vie byť iniciatívny pri pozitívnom ovplyvňovaní svojho regiónu Vie vymenovať a rozlíšiť rastliny a živočíchy v našom regióne. Vie zaradiť svoje bydlisko do lokality. Vie vymenovať aspoň jednu pozitívnu skutočnosť, ktorá sa viaže na jeho región, rovnako aj jednu známu osobnosť, na ktorú môže byť hrdý. Vie uviesť čo nášmu regiónu chýba, čo sa dá vylepšiť . Vie vymenovať tradície v regióne</p>	<p>Žiak je iniciatívny pri pozitívnom ovplyvňovaní svojho regiónu Vymenúje a rozlišuje rastliny a živočíchy v našom regióne. Zaradil svoje bydlisko do lokality. Vymenúje aspoň jednu pozitívnu skutočnosť, ktorá sa viaže na jeho región, rovnako aj jednu známu osobnosť, na ktorú môže byť hrdý Uvedie čo nášmu regiónu chýba, čo sa dá vylepšiť . Vymenúje tradície v regióne</p>

XVII. UČEBNÉ OSNOVY PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Časový rozsah výučby	33 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Vzdelávacia oblasť *Človek a svet práce* zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti *Človek a svet práce* vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť *Človek a svet práce* sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- získať vzťah k technike (hodnoty, postoje),
- získať vedomosti o technike ,
- získať pracovné návyky, zručnosti prostredníctvom techniky,
- uvedomuje si to, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárne vnímať techniku (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjať mravné vedomie a konanie v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjať osobnostné vlastnosti,
- uplatňovať tvorivosť a vlastné nápady,
- vytvárať postoj k hodnotám vo vzťahu k práci človeka, zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvíjať asertivitu pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvíjať autonómnu pozíciu človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedávania atd.).

INŠTITUCIONÁLNE:

Žiak má

- *zisťovať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním*
- *dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálmi a pracovnými nástrojmi,*
- *zapamätať si základné symjey pri technickom náčrte*
- *v grafickom prejave aplikovať normu náčrtu,*
- *vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určitého modelu*
- *ovládať pojmy elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič, rozlišovať vodivé*
- *a nevodivé materiály, mať základné znalosti o elektrickom obvode*
- *vedieť spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu*
- *vedieť zásady bezpečnej mobility*
- *vedieť pravidlá cestnej dopravy na úrovni cyklistu*
- *poznať základné nároky črepníkových rastlín, okrasných rastlín, zeleniny na životné*
- *podmienky , vedieť ich význam v živote človeka*
- *vedieť význam pokrmov pre život človeka*
- *udržiavať poriadok a bezpečnosť pri každej práci*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *pracovať s technickým náčrtom vedieť rozdiel medzi prerušovanou a plnou čiarou,*
- *počúvať a čítať črepníkových rastlinách, úžitkových rastlinách, zelenine,*
- *reprodukovať voľne, informácie o rôznych druhoch črepníkových, úžitkových rastlinách,*
- *rastlinách vhodných na aranžovanie, zelenine...),*
- *sledovať informácie o technike, v televízii, videu, rozhlase...,*
- *orientuje sa v pravidlách cestnej premávky*
- *zdokonaľovať pracovné zručnosti*
- *poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli*
- *vedieť zistiť technický stav svojho bicykla, vedieť urobiť jednoduchú údržbu*
- *poznať základné podmienky života rastlín črepníkových, úžitkových, poznať ich význam pre skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia*
- *poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín*
- *poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby, poznať jej význam pre zdravú životosprávu*
- *poznať semená úžitkových rastlín na základe vonkajších vlastností*
- *poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody.*
- *poznať niektoré druhy okrasných rastlín, rastliny vhodné na aranžovanie s cieľom vytvárať krajšie prostredie*
- *rozširovať slovnú zásobu a komunikačné zručnosti o odborné názvy rastlín*

AFEKTÍVNE

- *Vedieť zaujať vlastný postoj k manuálnej práci*
- *vedieť posúdiť technický náčrt svoj i spolužiaka*
- *vedieť vypestovať črepníkovú rastlinu zo stonkových a listových odrezkov, vedieť upravovať a odoberať stonkové a listové odrezky*
- *vedieť zatriediť okrasné vonkajšie rastliny do pestovateľských skupín*

- vedieť význam zeleniny pre zdravú výživu
- byť sebakritický pri svojom pracovnom výkone
- uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty pri práci v skupine
- vedieť vhodne sa správať pri stolovaní
- dodržiavať pravidlá stolovania
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v kuchyni
- dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri práci
- vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa
- používať vhodné pracovné nástroje, materiály
- dodržiavaním základných postupov pri práci sa dopracovať k výslednému produktu

PSYCHOMOTORICKÉ

- získavať pracovných skúseností a zručnosti v kľúčových oblastiach techniky, spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získavať pracovné zručnosti pri opracovaní technických materiálov, spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- vypestovať črepníkovú rastlinu zo stonkových alebo listových odrezkov, pestovať črepníkové rastliny, okrasné vonkajšie rastliny, niektoré druhy zeleniny
- vytvoriť jednoduchý predmet s uplatnením vlastnej fantázie
- nakresliť technický náčrt
- zostaviť jednoduchý elektrický obvod podľa návodu
- založiť kútik živej prírody
- spracovať vzorkovnicu semien
- založiť jednoduchý pokus na overenie základných životných podmienok rastlín
- vytvoriť aranžovanú ozdobu pri príležitosti Vianoc – adventný veniec
- pripraviť jednoduchý ovocný šalát

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete pracovné vyučovanie využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, pracovať
- podať popis konkrétnej črepníkovej rastliny, zeleniny, postupu pri rozmnožovaní
- vyjadrovať sa stručne, jasne a výstižne,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie o rastlinách a posúdiť ich význam v osobnom živote,
- orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať informácie o elektrine, posúdiť ich význam v osobnom živote,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje o elektrike, dopravných predpisoch, základy stolovania, rastliny,
- pri praktických činnostiach v kútiku prírody, príprave jedál, rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukčné myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri praktických činnostiach pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci pracovnými nástrojmi niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s nimi,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastných, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- získavať samostatným prácou základy pracovných
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie problémy pri práci, zvažovať rôzne možnosti postupov, ich klady a zápory, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho postupu,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, rozprávanie, názorná ukážka, pracovný postup),
- spolupracovať pri práci s inými ľuďmi.

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- chápať prácu a pracovné činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, seba vzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia
- orientuje sa v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- realizovať a vyhodnocovať projekty,
- rozvíjať u žiakov pracovné návyky a manuálne zručnosti,
- poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov
- uplatňovať priebežné pozorovanie
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- pri uplatňovaní pracovných postupov v praxi myslieť systémovo a komplexne,
- pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj práci, uvedomovať si význam práce v živote človeka,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech pri praktických činnostiach, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov, a tešiť sa na viditeľné výsledky – konečný produkt

- pri skupinových prácach, pri spolupráci robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich v pracovnom vyučovaní – pracovné postupy, pravidlá, predpisy
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie na výmenu informácií s kamarátmi
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- uvedomuje si a rešpektovať, že pracovné návyky osobnosti sú dôležité
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri praktických činnostiach,
- byť tvorivý, pracovitý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých ,
- uznávať pracovné návyky, chápať ich ako pomoc rodičom
- pestovať si pozitívny vzťah k práci

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Pracovné vyučovanie je veľmi špecifické a učiteľ viac menej opakuje neustále hlavne nasledovné formy práce a metódy

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, práca s IKT, obsahová .
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, názorné- demonštrácia, pozorovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické práce, práca s modelom, práca so živým materiálom – rastliny, potraviny, metóda demonštrovania, skúsenostná metóda
 - motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
 - expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prezentácia, práca s ukážkami

UČEBNÉ ZDROJE

5. vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál , doplnkový text, fotografie, prezentácia

6. audiovizuálne: DVD, videozáznam

7. kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

encyklopédie ,

Webové stránky

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, DVD, plagáty, pracovné náradie, rastliny, zemina, potraviny - ovocie, zelenina, bicykel, elektrická stavebnica, rôzne materiály – papier, textilie, drevo, nite,

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	<i>I.roč.</i>	<i>II.roč.</i>	<i>III.roč.</i>	<i>IV.roč.</i>	<i>Spolu</i>
ŠVP	0	0	0	33	33
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	0	33	33

IV. ROČNÍK

Témata celok/ časová dotácia	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Tvorivé využitie technických materiálov</p> <p>7 hodín</p>	<p>Poznávanie vlastnosti materiálov Papier a kartón Praktické činn: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie Textil Praktické činn: navliekanie nite do ihly, robenie uzlika, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu Drevo Praktické činn: skúmanie vl. drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľov.</p>	<p>Žiak má nadobudnúť poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne stretáva, porovnávať, pozorovať, bádať a experimentovať, poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov, získať odbornú - špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov Žiak má skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh...), skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách., skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať dreveniny v okolí, skúmať, kde sú poškodené dreveniny a akým spôsobom. Žiak má vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie, dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi, vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia, vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.</p>	<p>Žiak nadobúda poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne stretáva, porovnáva, pozoruje, báda a experimentuje, pozná, rozlišuje a popisuje štruktúru a vlastnosti technických materiálov, získava odbornú - špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov. Vytvorí jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie, dodržiava zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi, vytvára pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia.</p>
<p>Základy konštruovania</p> <p>8 hodín</p>	<p>Konštrukcie okolo nás Skúmanie konštr okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka Elektr. obvod, zdroje el, en. Technické komunikačné prostriedky Technika v doprave</p>	<p>Žiak si má všimnúť celku i detaily, pokúsiť sa navrhnuť technický objekt na zhotovenie zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo). Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič, rozlišovať vodivé a nevodivé materiály, poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu, vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Žiak sa má oboznámiť s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC), skúmať ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi, využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií. Oboznámiť sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjať cestovateľskú mobilitu. Rozvíjať konštruktérске schopnosti, konštrukciu bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli, poznať pravidlá bezpečnej jazdy.</p>	<p>Žiak si všimne celku i detaily, navrhuje technický objekt na zhotovenie zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo). Pozná pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič, rozlišuje vodivé a nevodivé materiály, pozná spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu, zostavuje funkčné elektrické obvody podľa návodu. Pozná zásady bezpečnej mobility. Pozná pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli, zisťuje technický stav vlastného bicykla, urobí jednoduchú údržbu bicykla.</p>
<p>Starostlivosť o životné prostredie</p>	<p>Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín,</p>	<p>Žiak má poznať nároky rastlín na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia, ošetrovať črepníkové rastliny (umiestniť podľa nárokov na svetlo a teplo, polievať, očistiť rastlín, kypriť, rosiť, prihnojovať, presádzať), rozmnožovať semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami, hlúzami.. hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín).</p>	<p>Žiak založí kútik živej prírody využíva ho na pestovateľské pokusy, pozná a pomenováva 10 druhov črepníkových rastlín, pozná ich nároky na základné životné podmienky a správne ich ošetruje, založí jednoduchú množiareňku, reguluje podmienky pre zakorenenie odrezkov, Pozná spôsoby vegetatívneho rozmnož. rastlín pestovaných</p>

8 hodín	<p>Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu).</p> <p>Pokusy a pozorovania Podmienky klíčenia semien</p> <p>Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okr. rastliny, trvalky).</p> <p>Rez a úprava kvetín do váz Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy).</p>	<p>Žiak má poznať úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach, Zatriediť poznávané druhy zelenín do pestovateľských skupín, poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu, pestovať zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p> <p>Žiak má vedieť význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kričková, hrach). Rýchliť rast rastlín teplotou, zakoreniť stonkové a listové odrezky a poznať význam pestovateľských podmienok na zakorenenie odrezkov (teplota, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke), vedieť vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).</p> <p>Pestovať letničky z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), vysádzať ich do črepníkov, na záhony, ošetrovať.</p> <p>Žiak má poznať zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu, základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín, aranžovať kvety a doplnkovú zeleň do váz a plochých misiek, viazať kytice, vence.</p> <p>Poznať zásady ošetrovania rezaných kvetov.</p>	<p>v KŽP, odoberá a upravuje stonkové odrezky a listové odrezky, sadí do črepníkov rozmnožené rastliny, osvojuje si základy hydroponického pestovania</p> <p>Pozná 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišuje ich konzumné časti a plody.</p> <p>Spracuje vzorkovnicu semien a pozná ich na základe vonkajš. vlastností.</p> <p>Pozná pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach), pozná význam predpestovania rastlín, založí jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín.</p> <p>Pozná 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín, vie ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky).</p> <p>Dopestuje okrasné rastliny, pomenováva a využíva náradie a pomôcky, osvojuje si postupy bezpečnej práce.</p> <p>Pozná vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie, osvojuje si základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu.</p> <p>Vytvorí slávnostné aranžmá.</p>
Stravovanie a príprava jedál 6 hodín	<p>Technika v kuchyni jej význam.</p> <p>Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí.</p> <p>Výber, nákup a skladovanie potravín.</p>	<p>Žiak sa má vedieť vhodne správať počas stolovania, dodržiavať pravidlá stolovania a spoločenského správania, poskytnúť (zabezpečiť) pomoc pri úraze, vedieť pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie, samostatne pripraviť jednoduchý pokrm, jednoduchú nepečenú tortu, udržiavať poriadok na pracovnom stole počas prípravy jedla, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti pri práci. zdravá výživa, poznať potraviny rastlinného pôvodu, živočíšneho pôvodu, potraviny v iných krajinách, potraviny v supermarketoch, poznať obalové mater. a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa,</p>	<p>Žiak pripraví stôl pre jednoduché stolovanie, samostatne pripraví jednoduchý pokrm, jednoduchú nepečenú tortu, udržiaval poriadok na pracovnom stole počas prípravy jedla, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti pri práci, pozná údaje na obalových materiáloch potravín, doba spotreby, výroby...</p>
Ľudové tradície a remeslá 4 hodiny	<p>Skúmanie vlastnej kultúry objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií</p> <p>Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami</p> <p>Spoznávanie ľudových remesiel</p>	<p>Žiak má skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií, skúmať vlastné tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami, navrhnuť, vytvoriť vianoč. (veľkonoč.) ozdôb a doplnkov, poznávať základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ... skúmať históriu týchto remesiel, zhotoviť produkty starých ľudových remesiel, používať rôzne druhy technických a prírodných materiálov.</p>	<p>Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov), zhotovuje produkt symbolizujúci túto tradíciu, pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.</p>

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, hádanky, doplňovačky, test, odpis, prepis textu, diktáty, päťminútovky, samostatné práce, výstupné písomné práce, texty na zisťovanie čitateľskej gramotnosti...) a prostriedky hodnotenia (klasifikácia, pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri práci.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky, pracovné výtvary

Keďže ide o neklasifikovaný predmet, výsledným hodnotením je slovné hodnotenie. Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva hodnotenie ich výsledných prác a pokusov.

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,

samotný proces tvorby:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

výsledný produkt:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň
- Ⓢ napodobňujúce kritériá (realita a ilúzia, skutočné a idealizujúce zobrazenie života, ...)

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, • dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita), • ovláda zručnosti PVC podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • zaujíma vlastný postoj k manuálnej práci • dokáže posúdiť technický náčrt svoj i spolužiaka • vie vypestovať črepnikovú rastlinu zo stonkových a listových odrezkov, upraviť ju a odobrať stonkové a listové odrezky • triedi okrasné vonkajšie rastliny do pestovateľských skupín, pozná význam zeleniny pre zdravú výživu • je sebakritický pri svojom pracovnom výkone, uplatňuje základné prejavy vzájomnej úcty pri práci v skupine • dodržiava pravidlá stolovania, vhodne sa správa pri stolovaní 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, neovláda potrebné pravidlá, neosvojuje si nové pravidlá správania sa a komunikácie, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyuč. proces. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vzdelávanie v oblasti Človek a svet smeruje k vytváraniu kľúčových kompetencií, ktoré sa prepájajú s učebnými predmetmi : Prírodoveda, Vlastiveda, Výtvarná výchova. Celkovo vyučovanie pracovného vyučovania vedie k odhaľovaniu základných životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach, rozvíja sa funkcie komunikatívnej, kognitívnej, reprezentatívnej a estetickkej. Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno-vzdelávacích plánoch.

PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

XVIII. UČEBNÉ OSNOVY TVORBA PROJEKTU

Názov predmetu	Tvorba projektov
Vzdelávacia oblasť	
Časový rozsah výučby	13
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet tvorba projektov a prezentačné zručnosti spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii školy. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Tento predmet sa na nasej škole vyučuje od roku 2008, v rámci voliteľných predmetov v „Štátnom vzdelávacom programe“. Žiaci na prvom stupni sa s predmetom stretávajú od prvého ročníka. Úlohou tvorby projektov je rozšíriť poznatky žiakov v rôznych témach preberaných na vyučovaní. Žiaci sa snažia nazbierať množstvo informácií v literatúre a na internete., spracovať tieto témy a v rámci projektového vyučovania aj odprezentovať témy. Z takýchto hodín si žiaci odnášajú množstvo nových poznatkov. Učia sa prezentovať svoje názory, pracovať s literatúrou a diskutovať. Hodiny sú pútavé, bohaté na diskusiu a učiteľ na nich plní úlohu poradcu a usmerňovateľa.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- Primárnym cieľom projektového vyučovania je aktívne zapojiť žiakov do poznávacieho procesu.
- rozvíjať komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka, rozširovať
- slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďovať i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú
- prehľbovať a rozširovať poznanie z oblasti dopravnej výchovy
- osvojiť si postoje a zručnosti medziľudských vzťahov, prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve
- vytvárať si v detskom kolektíve kvalitné medziľudské vzťahy, sociálne spôsobilosti pre osobný a sociálny
- život a spoluprácu,
- osvojiť si základné ľudské práva
- akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú rovinu a rozvíjať toleranciu a rešpekt prosociálneho
- správania
- poznávať základné pravidlá zdravého života a sociálne aspekty zdravia
- viesť žiakov ku kultúrno – historickému vedomiu vytvárať intelektuálne predpoklady k chápaniu iných
- kultúr, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií.

- *formovať kultúrne vzťahy k ľuďom a svetu, vytvárať hodnotové postoje*
- *prostredníctvom médií chápať svet, v ktorom žije, a jeho časové podoby.*
- *Poznávať médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca*
- *formovať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete*
- *vzbudzovať etické a estetické cítenie*
- *udržiavať životné prostredie v rovnováhe a čistote*

INŠTITUCIONÁLNE:

- *osvojiť si základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov*
- *získať základné poznatky o dopravnej disciplíne a dopravných prostriedkoch*
- *osvojiť si návyky správneho správania sa na cestnej komunikácii*
- *osvojiť si elementárne vedomosti o dopravnom značení pre chodcov a cyklistov*
- *vedieť analytickými činnosťami určiť jednotlivé značky – príkazové, zákazové, informatívne, pravidlá správania sa na komunikácii*
- *nadobudnúť základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie*
- *postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov*
- *aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel*
- *pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi*
- *sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,*
- *uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,*
- *spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,*
- *získať schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,*
- *získať schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,*
- *pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,*
- *uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.*
- *v spoločenskom styku aplikovať normu správania sa – ľudskosť, dôstojnosť, sebaúctu, pozitívne hodnotenie iných*
- *vytvárať si v detskom kolektíve kvalitné medziľudské vzťahy, sociálne spôsobilosti pre osobnostný rast*
- *spoznať interiér, exteriér budovy*
- *poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjajú ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie*
- *podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom*
- *viest žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti,*
- *vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach*
- *vnímanie a sledovanie problémových situácií v škole*
- *adekvátne svojej úrovni navrhovať riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností*

- *vedenie si významu pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,*
- *vyjadrovanie sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,*
- *cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu*
- *aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných*
- *uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).*
- *žiak má spoznávať sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíja si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedčovanie.*
- *žiak má prostredníctvom dramatických hier pochopiť tému drogy- ich negatívny dôsledok na zdravie a správanie sa človeka*
- *uznávať hodnoty, zvyky a tradície a uvedomiť si ich význam v živote človeka*
- *chápanie významu rešpektovania kultúrnej rozmanitosti*
- *vedenie si vlastnej potreby a tvorivé využívanie svojich možností*
- *vedenie si významu umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote*
- *cenenie si a rešpektovanie kultúrno-historického dedičstva a ľudových tradícií*
- *možnosť kreatívneho vyjadrovania svojich myšlienok*
- *význam hodnôt, zvykov a tradícií v živote človeka*
- *osvojenie kultivovanej komunikácie a správania sa*
- *lepšie porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovať*
- *dokázať posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce i osobnostný a profesionálny rast žiakov*
- *dokázať si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať*
- *vedieť tvoriť mediálne produkty*
- *prostredníctvom médií sa oboznámiť s vybranými literárnymi žánrami*
- *osvojiť si pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať*
- *rozlíšiť pozitívne a negatívne mediálne programy vhodné pre deti, schopnosť robiť správny výber*
- *prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím*
- *získať vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu žiaci pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie, triediť odpad...*
- *získať prehľad o škodlivých vplyvoch na životné prostredie, žiak má pochopiť ich negatívny dopad na prostredie- prevencia*
- *oboznámiť o spôsoboch likvidácie odpadu, druhy odpadu*
- *spestriť vzdelávací program s cieľom pozitívne ovplyvniť klímu školy*
- *Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka I, stupňa ZŠ.*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *Automatizovať pravidlá správania sa na komunikácii ako chodec, cyklista*
- *nacvičovať prechod cez prechod, orientáciu na komunikácii pomocou značiek*

- rozlišovať príkazové, zákazové, informatívne značky
- prezentovať projekt na tému Doprava
- neverbálne reprodukovať - kresba, pantomimická hra,
- pracovať s ilustráciou, dopravným značením, pravidlami cestnej premávky,
- sledovať dopravné situácie vo filme, televízii, videu,....,
- vedieť sa orientovať v okolí školy podľa dopravného značenia
- v komunikácii so spolužiakmi uplatňovať kvalitné medziľudské vzťahy
- nacvičovať si asertívne správanie v komunikácii
- osvojovať si zdravé sebavedomie a sebaúctu
- pracovať s kultúrnymi a historickými prameňmi
- dodržiavať zdravý životný štýl, hygienu,
- uvedomiť si negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu, drog na zdravie a správanie sa
- žiak má prostredníctvom dramatických hier pochopiť tému drogy- ich negatívny dôsledok na zdravie a správanie sa človeka
- spestriť vzdelávací program s cieľom pozitívne ovplyvniť klímu školy
- zoznámiť žiakov s aktuálnou problematikou týkajúcou sa návykových látok prostredníctvom alternatívnych metód/ skupinová práca, dramatizácia/
- pôsobiť výchovne v rámci danej problematiky
- orientovať sa v mediálnom svete, rozlišovať negatíva a pozitíva médií
- schopnosť urobiť správny výber z mediálnych programov
- chrániť životné prostredie blízke i vzdialené
- poznať spôsoby likvidácie odpadu – recyklovanie, kompostovanie,
- orientovať sa v okolí školy a spoznávať zeleň v jej okolí, správať sa v prírode a chrániť ju,
- objavovať negatívne zásahy človeka do prírody vo svojom okolí, poznať ich dôsledky,
- pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami (separovanie odpadu,...)

AFEKTÍVNE

- Vedieť zaujať vlastný postoj k programom v médiách /kladný, záporný vzťah/
- Vedieť pravidlá fungovania mediálneho sveta, rozlíšiť pozitíva formujúce osobnosť,
- vedieť posúdiť prejav pri prezentácii spolužiaka, pri grafickom prejave
- byť sebakritický pri svojom prezentačnom výkone, grafickom prejave
- uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii verbálnej a neverbálnej
- akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis
- vedieť rozlíšiť kladné a negatívne správanie sa spoluobčanov, spolužiakov k prírode a uvedomiť si ich vplyv pre ďalšie pokolenia
- dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky, dodržiavať zdravú výživu
- dávať prednosť zdravej výžive a zdravému životnému štýlu pred užívaním návykových látok
- poznať negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie sa,
- dodržiavať pravidlá cestnej premávky,
- dodržiavať pri bicyklovaní, ako chodec dopravné značenie,
- poznať nebezpečenstvá hroziace na cestnej komunikácii a vedieť im predchádzať,
- vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa

- používať vhodnú slovnú zásobu pri komunikácii
- pomáhať životnému prostrediu dodržiavaním čistoty vo svojom okolí, separáciou odpadu, ukladaním bioodpadu do kompostu
- vedieť sa pohybovať v prostredí v ktorom žije,
- akceptovať kultúrnu rozmanitosť,
- tolerovať a rešpektovať názor iných, využívať asertívne správanie v komunikácii,
- dávať prednosť slušnému správaniu a kultúrnej komunikácii pred používaním vulgarizmov,
- preferovať kultivované správanie sa v komunikácii, pred agresivitou, šikanou

PSYCHOMOTORICKÉ

- použiť moderné technológie/ dig. fotoaparát, PC/
- nájsť materiál z rôznych zdrojov, vytriediť, spracovať získaný materiál na IKT
- napísať knihu, plagát, reklamu, vizitku, na danú tému
- vytvoriť leporelo, zdramatizovať, zinscenovať
- prezentovať svoje dielo,
- vytvoriť vodičský preukaz žiaka a v školskej autoškole sa pokúsiť získať takýto vodičský preukaz,
- pripraviť si scénu s pozitívnym dopadom, negatívnym dopadom,
- zorganizovať v okolí školy brigádu na odstránenie odpadu,
- udržiavať prostredie školy v čistote a poriadku.
- upozorniť na výskyt výrobkov a potenciálneho odpadu, ktoré môžu nesprávnym naložením negatívne pôsobiť na životné prostredie- plasty/ pozitíva, negatíva/
- zdôrazniť, že životné prostredie netvorí len príroda, ale že sa jedná tiež o spoločenské prostredie/mesto/

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete TVP využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- štylizovať knihu (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam, plagát, vizitka),
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,

- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie /časopis, internet, detská kniha/
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumel,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOŠŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti ochrany životného prostredia
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti dopravnej výchovy
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie problémy v mediálnom vysielaní, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie (prezentácia, film, kniha),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- realizácie a vyhodnocovanie projektov,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,

- *poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov*
- *uplatňovať priebežnú kontrolu a diagnostiku v písomnom*
- *využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave*
- *pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri uplatňovaní pravopisných javov v praxi myslieť systémovo a komplexne,*
- *pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,*
- *sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,*
- *pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,*
- *v slohovej výchove, čítaní – pri dramatizácii životných situácií chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania,*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov na slovenskom jazyku a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,*
- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich pri spracovaní projektov*
- *komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,*
- *evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*
- *chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,*
- *posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *uvedomiť si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*
- *uvedomiť si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich vo svojom živote,*
- *byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých,*
- *uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,*
- *uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/*
- *podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách*

STRATÉGIE VYUČOVANIA

ŠVP umožňuje aktuálne reagovať na výchovno-vzdelávací proces. S tým súvisí aj výber metód a foriem vzhľadom na výber témy vyučovacej hodiny, zloženie žiakov v triede. Metódy a formy budú použité vzhľadom na gramotnosť žiakov a to v súlade s metódami a formami v učebných osnovách pre 1. stupeň zŠ. Nakoľko je vyučovacím predmetom Projektová výchova špecifický už len v integrácii všetkých vzdelávacích oblastí, vyučovacích predmetov i prierezových tém, učiteľ pružne reaguje na výber a aplikáciu metód a foriem práce.

Priebežne budú využívané a aplikované tieto formy a metódy a prostriedky:

formy: individuálne, skupinové, diferencované, frontálne

metódy: slovné- prednáška, vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda, práca s knihou, názorné- demonštrácia, pozorovanie,

exkurzi, praktické- projekčná činnosť, praktické práce, problémový výklad, didaktické hry, práca v teréne, brainstorming

METODIKA PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

PROJEKT MÁ ŠTYRI ZÁKLADNÉ KROKY:

1. **Zámer** – sem patrí samotný podnet a jeho spracovanie (náhoda, náhoda, záujem, motivácia detí, znalosť detí, pohľad na učivo) a formulácia východiska, jadra problému, tj. o čo vlastne pôjde.
2. **Plánovanie** - je vytýčenie základných tém a okruhov, určenie činností a prostriedkov, rozdelenie úloh skupinám, či jednotlivcom, časový plán a pod. V tejto etape preberajú iniciatívu žiaci, učiteľ vystupuje v úlohe konzultanta, poradcu.
3. **Uskutočnenie** – predstavuje vlastné riešenie projektovej úlohy, návrh alternatív, výber optimálneho riešenia, spracovanie podkladov, dokumentácie. Realizujú ho deti, prejavuje sa ich aktivita, tvorivá činnosť, samostatnosť, komunikácia, učia sa spolupracovať, získavajú hodnotovú orientáciu, zodpovednosť a pod. Učiteľ je skôr v pozadí, ale môže podľa potreby zastávať rolu vodcu, organizátora, pomocníka, oponenta, rozhodcu a pod.
4. **Hodnotenie** – orientuje sa hlavne na detské hodnotenie priebehu celej akcie a prezentáciu jej výsledkov. Rovnoco sa tu uplatňuje samozrejme i hodnotenie zo strany učiteľa.

POSTUP PRI RIEŠENÍ PROJEKTU

1. Príprava projektu – učiteľ

a. stanovenie:

- cieľa – musí byť jasný, realizovateľný
- času trvania – nesmie byť príliš krátky alebo príliš dlhý
- miesta realizácie projektu – doma, v škole

b. výber témy – primeraná veku a schopnostiam žiakov, prirodzená, pravdivá, významná pre život, rozvíjajúca záujmy žiakov, využívajúca poznatky z iných predmetov

c. mapovanie témy – príprava pracovných listov, vhodných úloh, literatúry

d. formulácia zadania projektu

e. zostavenie kostry projektu – vypracovanie písomného zadania projektu, v ktorom je uvedený cieľ, obsah, časový harmonogram, doporučená literatúra, spôsob hodnotenia

2. Realizácia projektu – žiak, učiteľ má rolu pomocníka, poradcu

a. prípravná fáza – zbieranie materiálu, meranie, skúmanie problému ...

b. vlastná realizácia

3. Vyhodnotenie výsledkov projektu – prezentácia vlastnej práce a získaných výsledkov (obhajoba)

príame – žiakmi, učiteľmi, ktorí pridelujú body jednotlivým prácam podľa stanovených kritérií, ako sú: obsah, rozsah, výstižnosť, originalita, technické spracovanie

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, reklamné materiály, prezentácia

audiovizuálne: DVD, videozáznam

taktilné: reálie (múzeum)

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

pracovné listy, slovníky, encyklopédie ,

Webové stránky

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

detské časopisy a knihy, ,

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh.

edukačné CD,

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/ I. –IV. ROČNÍK

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	0	0	0	0	0
ŠkVP	1	1	1	1	132
Spolu	33	33	33	33	132

Tematické celky TVP v ročníkoch 1.- 4. ZŠ korešpondujú, zvyšuje sa len náročnosť priebehu tvorby a spracovania výsledného produktu. Napr. škola- 1. ročník- výkres, kniha o škole, 2.-3. ročník- kniha o škole s využitím informácií a obrázkoch z internetu, 4. ročník- tvorba prezentácie o škole na pc, tlač, kniha.

I. ROČNÍK

Témat. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dopravná výchova 4 hod.	<p>Bezpečnosť cestnej premávky-dopravné prostriedky, dopravná disciplína dopravné prostriedky základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov</p> <p>Praktická časť I: do terénu-dopravné značenie v okolí školy dopravné značky pre chodcov a cyklistov, praktická práca na danú tému</p> <p>Projekt a prezentácia práce, spracovanie a hodnotenie</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, použiť geometrické tvary, má vytvoriť primeraný projekt, správne prezentovať svoj produkt a diskutovať o problémoch dopravy</p> <p>žiak má usporiadať závery podľa priorít pre bezpečnosť žiaka</p> <p>žiak má pracovať efektívne ako člen skupiny</p> <p>žiak má správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p><u>Žiak má:</u> vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v doprave, pochopiť daný problém-bezpečnosť človeka a doprava, premýšľať o zistených problémoch v dopravnej situácii a ich príčinách, pochopiť funkcie dopravy, uplatňovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke ,a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec), pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke v praktickom živote, zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli, zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla, poznať vybrané dopravné značky a dopravné prostriedky, osvojiť si samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov, aplikovať osvojené zručnosti a návyky priamo v teréne dopravného ihriska, úspešne prezentovať praktické zručnosti i teoretické vedomosti v teréne, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí-prevenencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu svojho zdravia.</p>	<p>Precvičovanie základov dopravnej výchovy, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1.prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov</p> <p>-premyslená organizácia a pravidiel</p> <p>-rozvrhnutie v čase</p> <p>-alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín – základné informácie, žiacky pracovný zošit o doprave</p> <p>2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú , pripravujú projekt, realizujú</p> <p>/ skladanie pap., kombinovanie, vystrihovanie, odtlačanie, hľadanie tvarov, ich dopĺňanie na plochu výkresu, dotvorenie ,.../ , produkt- <u>bezpečnosť cestnej premávky</u></p> <p>3.vyhodnocovacia: <u>projekt a prezentácia prác</u> a hodnotenie, ukážky dopr. situácie v okolí školy formou projektu, návrhy na zlepšenie dopravy a bezpečnosť žiakov, výstava výsledkov</p>

Človek a hodnota 4 hod.	<p>1.h. Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov</p> <p>Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve</p> <p>Ludská dôstojnosť a sebaúcta:</p> <p>Pozitívne hodnotenie iných</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti, analyzovať priestor školy, zabezpečiť potrebné informácie, primerane použiť čísla, počty okien, žiakov, prezentovať morálne a spoločenské vzťahy v škole, esteticky a výtvarne vyjadriť postoj ku škole, má vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam, správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii, pracovať efektívne ako samostatný jedinec, formulovať svoj vlastný názor, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť.</p> <p>Žiak má svojím projektom prispieť do novej knihy, správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p>Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole, vytvoriť si hodnotový systém, osvojiť si morálne normy a správať sa podľa nich, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu zdravia v budove a jej okolí, spoznať a popísať interiér a exteriér budovy, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: osvojovanie si pozitívnych medziľudských vzťahov, vytváranie kladného vzťahu ku škole, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1V prípravnej fáze: motivácia, / kniha, prezentácia cez dataprojektor / mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia, výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov, premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase</p> <p>prebudenie fantázie: SJL: čítanie z kníh, y, Č- rozprávanie, popis</p> <p>triedenie materiálu, vlastných nápadov, medziľudské vzťahy, prosociálne správanie sa, sebaúcta, pozitívne hodnotenie iných</p> <p>2.realizačná fáza: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka po škole, v okolí školy, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, pripravujú projekt, realizácia /čítanie kníh a tvorba svojej vlastnej knihy, hľadanie motivácie v budove školy, pre inšpiráciu sa vyberú do priestorov školy, na školský dvor,</p> <p>tematické usporiadanie-nenápadné pripravovanie detí na vznik novej vlastnej knihy, zháňanie informácií o tom ako taká kniha vzniká a vyzerá, zoznamovanie sa s novými pojmami, návrhy na knihu,</p> <p>3. h.: tvorba knihy VV, M- výtvarná reakcia na prostredie školy, výtvarné stvárnenie vlastných nápadov, ďalšie využitie témy na iných predmetoch, počítanie oken...</p> <p>vyhodnocovacia: prezentácia a hodnotenie, návrhy na zlepšenie, výstava výsledkov</p> <p>4.h.: verejná prezentácia produktu- vlastnej knihy o škole</p>
	<p>2h.Praktická časť I: do terénu- interiér školy</p> <p>Praktická časť do terénu exteriér školy Zpracovanie-</p> <p>Tradícia a identita kultúrna krajina- výtvarná reakcia na prostredie školy</p>		
	<p>3h Zpracovanie a hodnotenie- Projekt a prezentácia práce</p>		
	<p>4h Zpracovanie a hodnotenie- Projekt a prezentácia práce</p>		

Osobnostný a sociálny rozvoj 4 hod.	1.h Uvedenie si vlastného ja- psychomotorické cvičenia a hry, rozhovor, text Zásady zdravého života-hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia	žiak má na primeranej úrovni pochopiť tému drogy a zdravý život prostredníctvom praktických cvičení a dram. hier , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam , správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne vo dvojici , formulovať svoj vlastný názor na tému drogy, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť TV ako zdroj relaxu, na uvedomovanie si svojho tela , osvojiť si nácvik asertívneho správania-odmietnutie alkoholu a onych drog	EP: nacvičovanie asertívneho správania, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Nácvik asertívneho správania Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka	žiak má svojím projektom prispieť do vytvorenia nového vých.-vzdel. materiálu, učeb. pomůcky , má správne vypracovať projekt na danú tému Žiak sa má: výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi , učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať, využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, chápať rozdiely medzi virtuálnym a skutočným svetom, uvedomiť si významnú stránku zdravého sebavedomia a seba reflexia na osobnostný rozvoj, smerovať k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere, uvedomovať si vlastné potreby a tvorivo využívať svoje možnosti, odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dokázať primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, uvedomovať si, že má svoje práva a povinnosti, aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom, umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, spoznať samého seba, rozvíjať si pozitívnu sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie, osvojiť si adekvátnu zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť sa uplatňovať svoje práva, rešpektovať rôzne názory, potreby a práva ostatných, rozvíjať primerané schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu, nacvičiť si asertívne správanie, pochopiť negatívne dôsledky návykových látok na zdravie a správanie sa	1.prípravná fáza: 1h-motivácia: relaxačné a dychové cvičenia, na uvedomovanie si vlastného ja, svojho tela...-zdravý životný štýl, -ranná komunita: rozprávanie, popis, triedenie vlastných nápadov, mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov, premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase, alternatívne varianty, p riešenia tvorba skupín 2. realizačná fáza: 2h-3h nácvik asertívneho správania: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, príprava: žiaci vizuálne a podvedomím prichádzajú na to, aký rozdiel je medzi ľuďmi, ktorí používajú a nepoužívajú drogy, chápui, čo je na drogách dobré, prečo ich ľudia začnú používať, ale hlavne, čo je na nich zlé, aký negatívny dopad majú na zdravie človeka. Čo všetko patrí medzi drogy. Samostatne pracujú v pracovných listoch Komunita: rozvoj fantazie na tému drogy rozhovorom o čiastkových výkresoch, diskusia, rešpektovanie názorov Spoločná práca: všetky čiastkové výkresy lepia na plagát, dotvorenie
	3h Nácvik asertívneho správania 4. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka		3.vyhodnocovacia: 4h prezentácia a hodnotenie, výstava plagátu.
	4h Projekt a prezentácia práce		

Umenie a kultúra 3 hod.	<p>1h. Kultúrno-historické vedomie</p> <p>Hodnoty, zvyky a tradície- význam v živote človeka</p> <p>Tradičná kultúrna rozmanitosť- rešpekt</p> <p>Kultivovaná komunikácia a správanie sa</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti, na primeranej úrovni pochopiť tému vianoc prostredníctvom praktických cvičení a dramát. Hier, precvičiť zručnosti v čítaní, v praktických činnostiach, smerujúcich na pochopení podstaty vianoc, zvládnuť komunikačné schopnosti- pozdrav, vykanie, prosba, želanie, esteticky a výtvarne vyjadriť postoj k téme Vianoce, vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam</p> <p>Žiak má správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii, pracovať efektívne ako jedinec, formulovať svoj vlastný názor na tému vianoce, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť, vedieť využiť internet ako zdroj informácií</p> <p>Žiak si má osvojiť nácvik emfatického správania, svojím projektom pripraviť darček pre rodinu, správne vypracovať projekt na danú tému, pochopiť a rešpektovať hodnoty iných kultúr, tvorivo vyjadriť svoje myšlienky vybranými prostriedkami výtvarného umenia, hudby, formovať kultivovanú vizuálnu, sluchovú a jazykovú gramotnosť.</p> <p>Žiak má: výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, cení si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, rešpektovať vkus iných ľudí, vyjadriť svoj názor, poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, osvojiť si tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr, pochopiť kultúrne dedičstvo svojho regiónu, kreatívne vyjadriť svoje myšlienky a cítenie k tradíciám a zvykom prostredníctvom výtvarných prostriedkov, pochopiť významovú stránku zvykov a tradícií pre život človeka, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: spoznávanie iných kultúr, osvojenie si rešpektu ich zvykov a tradícií, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1. prípravná fáza: 1h motivácia, hudba s vianočnou tematikou/ mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia, výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov</p> <p>-premyslená organizácia, pravidlá</p> <p>-rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia</p> <p>tvorba skupín- komunita: kultúrno-historické vedomie, zvyky a tradície, kultúrna rozmanitosť, kultúrne správanie sa, zmena triedy na vianočnú, čítanie z kníh, rozprávka,</p> <p>2. realizačná fáza: 2h organizácia práce</p> <p>diferencovanie, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu, realizácia</p> <p>/ pre inšpiráciu hľadať vianočnú tematiku na internete, poskytnúť žiakom rôznych výtvarných materiálov, ...</p> <p>3. vyhodnocovacia: 3h prezentácia prác, výsledných produktov- miniprojektov, prezentačné zručnosti- komunikačné: pozdrav, vykanie, želanie na Vianoce iným.</p>
	<p>2h</p> <p>Kreatívne vyjadrenie myšlienok formou projektu</p>		
	<p>3h</p> <p>Prezentácia práce, výstava</p>		

Mediálna výchova 10. hod.	<p>/ Pochopenie pojmu rozprávka/ 1hteoretická časť: Mediá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 2h Pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať Pozitíva /rozprávka/ a negatíva médií /programy nevhodné pre deti/ , schopnosť robiť správny výber 3h Mediá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 4h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 5h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 6h Projekt a prezentácia výsledkov práce 7h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 8h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 9hPravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať 10hPraktická časť: do terénu-zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu Projekt a prezentácia výsledkov práce</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti, zvoliť vhodné typy kníh, vyhľadať potrebný materiál na internete , pochopiť rozdiely v televíznej a knižnej podobe rozprávky , rozoznať vhodné a nevhodné materiály na internete, v televízii, spoznať pozitívne aj negatívne stránky všetkých médií, zvoliť vhodný sled jednotlivých krokov vo svojej práci , žiak má zvoliť vhodné typy maňušiek do rozprávky , zvoliť vhodný sled situácií v scenári divadla , interpretovať výsledky nácviku divadla pred verejnosťou , zvoliť vhodný materiál pre zhotovenie výrobku , dodržať vhodné pomôcky postup práce pri zhotovovaní výrobku , Žiak má popísať základné rozdiely medzi rozprávkou a realitou ,zvoliť a použiť vhodné nástroje na maľovanie rozprávky v graf.editore Skicár , vyjadriť vlastné estetické poňatie rozprávky v Skicári , žiak má prezentovať svoj projektPri prezentácii sa má výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, vyjadriť svoj názor, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, ovládať základy potrebných počítačových aplikácií, dokázať primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokázať adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, chápať rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, porozumieť mediálnemu svetu a jeho fungovaniu, objavovať hodnotné, pozitívne posolstvá médií, uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy, osvojiť si literárne žánre s pomocou médií, osvojiť si efektívny návyk správnej voľby pri výbere produktov mediálneho sveta, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: zisťovanie zručností v oblasti mediálneho sveta, nacvičovanie správnej orientácie v médiách, nacvičovanie prezentačných zručností .prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovení cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín 2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú , pripravujú projekt, realizujú 3.vyhodnocovacia: prezentácia prác a hodnotenie, , výstava výsledkov Žiaci prinesú do komuniry čo najviac rozpráv.kníh čítajú z nich, pozeranie ilustrácií, výber rozprávky“ chápu rozdiely a protiklady, kladú „provokatívne otázky“- rozvíjajú vedomosti, hádanka a prežívanie Rozoznávajú pravidlá fungovania med. sveta, vedia sa orientovať v ňom, rozoznávajú pozitíva a negatíva médií, vyhľadávajú rozprávky na internete, televízia, cez dataprojektor z cd, porovnávajú s knihou Zbierajú materiál sledujú vlastnosti predmetov- vyhľadávajú maňušky do rozprávky, prostredníctvom nich deti získavajú poznatky o ľudskom tele, čistote. tvoria mediálny nacvičujú divadielko, integrujú aj vlastný scenár, príklady na dynamiku- robia zmeny, odbúravajú strnutosť myslenia prezentujú nacvičené divadielko vyrábajú výzdobu triedy Marec: 8.h. praktic. časť- do terénu-TV: vychádzka do prírody: hľadanie, skúmanie, bádanie, výskumne pracovať- hľadanie rozpráv. analógií na rozprávku, hľadanie rozdielov medzi rozprávkou a realitou 9. h. pravidlá fungovanie mediál. sveta, orientovať sa v ňom-IV: inšpirácia na internete, kresleni e rozprávky v grafickom editore Skicár 10. IV: praktic. časť: zber materiálu, projekt-dokončenie prác v Skicári, tlačenie prác, dotvorenie písaným slovom,prezentácia projektu, umožniť intuitívne vyjadrovanie-schopnosť vyjadriť svoje pocity, emócie, prežívanie.</p>
----------------------------------	---	---	---

Enviromentálna výchova 11 hod.	1h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete	Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, vyhľadať potrebný materiál na internete, vhodne diskutovať o životnom prostredí, vyjadriť svoj vlastný názor na danú tému, správne intonovať vety, vyjadriť svoj súhlas či nesúhlas, osvojiť si zapisovanie údajov do tabuliek, analyzovať potrebné údaje, vyhodnotiť získané informácie a údaje naučiť sa efektívne triediť odpad, pochopiť pozitívne hľadiská triedenia odpadu, aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri prezentácii projektu	EP: zisťovanie a diskutovanie o problémoch v rámci životného prostredia, analyzovanie a vyhodnotenie praktickej činnosti- zber a triedenie odpadu, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, samostatne pozorovať a experimentovať v praktickom živote, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole i mimo nej, rozpoznať a pochopiť daný problém, premýšľať o zistených problémoch a ich príčinách, premyslieť a naplánovať spôsob riešenia problémov, vyhľadávať vhodné informácie na riešenie problému, nenechať sa odradiť od prípadného neúspechu, počúvať jednotlivé názory, reagovať vhodným spôsobom na rôzne názory, účinne sa zapojiť do diskusie, využiť informačné a komunikačné prostriedky a technológie, spolupracovať v skupinovej forme práce, ovplyvňovať pozitívnu atmosféru práce, prispievať do diskusného fóra, rešpektovať rôzne názory, chápať základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, pristupovať k pracovnej činnosti aj z hľadiska ochrany zdravia a ochrany životného prostredia, osvojiť si primerané vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, spoznať životný priestor školy a v jej okolí, zmapovať a zapísať potrebné údaje o negatívnych zásahoch ľudí do životného prostredia, povedať vlastnými slovami, čo je to odpad, vymenovať rôzne druhy odpadu, efektívne triediť odpad vo svojej triede, vypracovať vhodný projekt k danej téme, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu	1. prípravná fáza: motivácia, mapovanie témy, Triedenie reálnych nápadov, redukcia, výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín -2. realizačná fáza: organizácia práce, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu
	3h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		3. vyhodnocovacia: projekt a prezentácia prác a hodnotenie, ukážky výstava výsledkov
	4h Odpad- pevný odpad, vznik odpadu, škodlivé látky v odpade		Zoznámenie žiakov s aktuálnou problematikou týkajúcou sa ľud. aktivít a problémov život. prostredia prostredníctvom alternatívnych metód, pôsobenie výchovne v rámci danej problematiky, utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiaka, zapájanie žiakov do rozhodovacích a posudzovacích procesov, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, pocitov, správna intonácia viet, upozornenie na výskyt výrobkov a potenciálneho odpadu, ktoré môžu nesprávnym naložením negatívne pôsobiť na živ. prostredie- plasty/pozitíva, negatíva/, zdôrazňovanie, že život. prostredie netvorí len príroda, ale že sa jedná tiež o spoločenské prostredie, vytváranie teoretických základov pre prakt. časť projektu, vyjadrenie vlastného názoru na život. prostredie ústnou formou, dramatisáciou, argumentovanie, zhromažďovanie, triedenie, analyzovanie, besedovanie v komunite vyrábanie panelov- úlohy, tabuľky na zápis, priebežne- týždenné hodnotenie, odmeny, navrhovanie modelu košov na odpadky, zavedenie triedenia odpadu- papier, plast, bio odpad, sep. zber- zapisovanie počtu vriec-košov s odpadom podľa druhu do tabuliek na paneloch, tvorenie viet na tému odpadky besedovanie s odborníkmi, maľovanie na chodník, spracovanie priebežných údajov z panelov formou projektu, prezentácia
	5h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	6h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete		
	7h Praktická časť Orientácia v okolí školy a poznávanie zelene v jej okolí, správanie sa, úcta k prírode		
	Negatívne zásahy človeka do prírody v okolí školy, dôsledky		
	8h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	9h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	10h Projekt a prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy		
11h Projekt a prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy			

II. ROČNÍK

Témat. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dopravná výchova 4 hod.	<p>Bezpečnosť cestnej premávky- dopravné prostriedky, dopravná disciplína dopravné prostriedky základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov</p> <p>Praktická časť I: do terénu-dopravné značenie v okolí školy dopravné značky pre chodcov a cyklistov, praktická práca na danú tému</p> <p>Projekt a prezentácia práce, spracovanie a hodnotenie</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, použiť geometrické tvary, má vytvoriť primeraný projekt, správne prezentovať svoj produkt a diskutovať o problémoch dopravy</p> <p>žiak má usporiadať závery podľa priorit pre bezpečnosť žiaka</p> <p>žiak má pracovať efektívne ako člen skupiny</p> <p>žiak má správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p>Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v doprave, pochopiť daný problém- bezpečnosť človeka a doprava, premýšľať o zistených problémoch v dopravnej situácii a ich príčinách, pochopiť funkcie dopravy, uplatňovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke ,a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec), pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke v praktickom živote, zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli, zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla, poznať vybrané dopravné značky a dopravné prostriedky, osvojiť si samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov, aplikovať osvojené zručnosti a návyky priamo v teréne dopravného ihriska, úspešne prezentovať praktické zručnosti i teoretické vedomosti v teréne, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu svojho zdravia.</p>	<p>Precvičovanie základov dopravnej výchovy, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručnosti</p> <p>1.prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov</p> <p>-premyslená organizácia a pravidlá</p> <p>-rozvrhnutie v čase</p> <p>-alternatívne varianty, postupy, riešenia</p> <p>tvorba skupín – základné informácie, žiacky pracovný zošit o doprave</p> <p>2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú , pripravujú projekt, realizujú / skladanie pap., kombinovanie, vystrihovanie, odtlačanie, hľadanie tvarov, ich dopĺňanie na plochu výkresu, dotvorenie ,.../ , produkt- <u>bezpečnosť cestnej premávky</u></p> <p>3.vyhodnocovacia: <u>projekt a prezentácia prác a hodnotenie</u>, ukážky dopr. situácie v okolí školy formou projektu, návrhy na zlepšenie dopravy a bezpečnosť žiakov, výstava výsledkov</p>

Človek a hodnota 4 hod.	1.h. Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti ,analyzovať priestor školy , zabezpečiť potrebné informácie,primerane použiť čísla, počty okien, žiakov, prezentovať morálne a spoločenské vzťahy v škole , esteticky a výtvarne vyjadriť postoj ku škole, má vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam, správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii ,pracovať efektívne ako samostatný jedinec , formulovať svoj vlastný názor, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť .	EP: osvojovanie si pozitívnych medziľudských vzťahov, vytváranie kladného vzťahu ku škole, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností
	Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve	Žiak má svojim projektom prispieť do novej knihy , správne vypracovať projekt na danú tému	1V prípravnej fáze: motivácia, / kniha, prezentácia cez dataprojektor / mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy,stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov ,premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase
	Ľudská dôstojnosť a sebaúcta: Pozitívne hodnotenie iných	Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole, vytvoriť si hodnotový systém, osvojiť si morálne normy a správať sa podľa nich, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu zdravia v budove a jej okolí, spoznať a popísať interiér a exteriér budovy, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie	prebudenie fantazie: SJL: čítanie z kníh, y, Č- rozprávanie, popis
	2h.Praktická časť I: do terénu- interiér školy		triedenie materiálu, vlastných nápadov, medziľudské vzťahy, prosociálne správanie sa, sebaúcta, pozitívne hodnotenie iných
Praktická časť do terénu exteriér školy		2.realizačná fáza: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka po škole , v okolí školy, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, pripravujú projekt, realizácia /čítanie kníh a tvorba svojej vlastnej knihy, hľadanie motivácie v budove školy, pre inšpiráciu sa vyberú do priestorv školy, na školský dvor,	
Zpracovanie a hodnotenie-Projekt a prezentácia práce		tematické usporiadanie-nenápadné pripravovanie detí na vznik novej vlastnej knihy, zháňanie informácií o tom ako taká kniha vzniká a vyzerá, zoznamovanie sa s novými pojmami,návrhy na knihu,	
4h Zpracovanie a hodnotenie-Projekt a prezentácia práce		3. h.: tvorba knihy VV, M- výtvarná reakci na prostredie školy, výtvarné stvárnenie vlastných nápadov, ďalšie využití témy na iných predmetoch, počítanie oken... vyhodnocovacia: prezentácia a hodnotenie, návrhy na zlepšenie, výstava výsledkov 4.h.: verejná prezentácia produktu- vlastnej knihy o škole	

Osobnostný a sociálny rozvoj 4 hod.	1.h Uvedenie si vlastného ja- psychomotorické cvičenia a hry, rozhovor, text Zásady zdravého života-hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia	žiak má na primeranej úrovni pochopiť tému drogy a zdravý život prostredníctvom praktických cvičení a dram. hier , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam , správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne vo dvojici , formulovať svoj vlastný názor na tému drogy, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť TV ako zdroj relaxu, na uvedomovanie si svojho tela , osvojiť si nácvik asertívneho správania-odmietnutie alkoholu a onych drog	EP: nacvičovanie asertívneho správania, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Nácvik asertívneho správania Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka	žiak má svojím projektom prispieť do vytvorenia nového vých.-vzdel. materiálu, učeb. pomůcky , má správne vypracovať projekt na danú tému Žiak sa má: výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi , učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať, využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, chápať rozdiely medzi virtuálnym a skutočným svetom, uvedomiť si významnú stránku zdravého sebavedomia a seba reflexia na osobnostný rozvoj, smerovať k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere, uvedomovať si vlastné potreby a tvorivo využívať svoje možnosti, odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dokázať primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, uvedomovať si, že má svoje práva a povinnosti, aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom, umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, spoznať samého seba, rozvíjať si pozitívnu sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie, osvojiť si adekvátnu zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a seba-vzdelávanie, naučiť sa uplatňovať svoje práva, rešpektovať rôzne názory, potreby a práva ostatných, rozvíjať primerané schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu, nacvičiť si asertívne správanie, pochopiť negatívne dôsledky návykových látok na zdravie a správanie sa	1.prípravná fáza: 1h-motivácia: relaxačné a dychové cvičenia, na uvedomovanie si vlastného ja, svojho tela...-zdravý životný štýl, -ranná komunita: rozprávanie, popis, triedenie vlastných nápadov, mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov, premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase, alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín
	3h Nácvik asertívneho správania 4. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka		2. realizačná fáza: 2h-3h nácvik asertívneho správania: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, príprava: žiaci vizuálne a podvedomím prichádzajú na to, aký rozdiel je medzi ľuďmi, ktorí používajú a nepoužívajú drogy, chápui, čo je na drogách dobré, prečo ich ľudia začnú používať, ale hlavne, čo je na nich zlé, aký negatívny dopad majú na zdravie človeka. Čo všetko patrí medzi drogy. Samostatne pracujú v pracovných listoch
	4h Projekt a prezentácia práce		Komunita: rozvoj fantazie na tému drogy rozhovorom o čiastkových výkresoch, diskusia, rešpektovanie názorov Spoločná práca: všetky čiastkové výkresy lepia na plagát, dotvorenie 3.vyhodnocovacia: 4h prezentácia a hodnotenie, výstava plagátu.

Umenie a kultúra 3 hod.	1h. Kultúrno-historické vedomie	Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti , na primeranej úrovni pochopiť tému vianoc prostredníctvom praktických cvičení a dramati.	EP: spoznávanie iných kultúr, osvojenie si rešpektu ich zvykov a tradícií, nacvičovanie prezentačných zručností
	Hodnoty, zvyky a tradície- ich význam v živote človeka	Hier, precvičiť zručnosti v čítaní. v praktických činnostiach, smerujúcich na pochopení podstaty vianoc ,zvládnuť komunikačné schopnosti- pozdrav, vykание, prosba, želanie ,esteticky a výtvarne vyjadriť postoj k téme Vianoce , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam	1.prípravná fáza: 1h motivácia,/ hudba s vianočnou tematikou/ mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia ,pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín-
	Tradičná kultúrna rozmanitosť- rešpekt	Žiak má správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne ako jedinec , formulovať svoj vlastný názor na tému vianoce , rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť internet ako zdroj informácií Žiak si má osvojiť nácvik emfatického správania, svojím projektom pripraviť darček pre rodinu , správne vypracovať projekt na danú tému , pochopiť a rešpektovať hodnoty iných kultur , tvorivo vyjadriť svoje myšlienky vybranými prostriedkami vyt.umenia, hudby, formovať kultivovanú vizuálnu, sluchovú a jazykovú gramotnosť.	2. realizačná fáza: 2h organizácia práce diferencovanie, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu, realizácia / pre inšpiráciu hľadať vianočnú tematiku na internete, poskytnúť žiakom rôzny výtvarný materiál, ... 3.vyhodnocovacia: 3h prezentácia prác , výsledných produktov- miniprojektov, prezentačné zručnosti-komunikačné: pozdrav, vykание, želanie na Vianoce iným.
2h	Kreatívne vyjadrenie myšlienok formou projektu	Žiak má: výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, ceníť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, rešpektovať vkus iných ľudí, vyjadriť svoj názor ,poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, osvojiť si tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr, pochopiť kultúrne dedičstvo svojho regiónu, kreatívne vyjadriť svoje myšlienky a cítenie k tradíciám a zvykom prostredníctvom výtvarných prostriedkov, pochopiť významovú stránku zvykov a tradícií pre život človeka, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie	
3h	Prezentácia práce, výstava		

Mediálna výchova 10. hod.

<p>/ Pochopenie pojmu rozprávka/ 1hteoretická časť: Médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 2h Pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať Pozitíva /rozprávka/ a negatíva médií /programy nevhodné pre deti/ , schopnosť robiť správny výber 3h Médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 4h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 5h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 6h Projekt a prezentácia výsledkov práce 7h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 8h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 9hPravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať 10hPraktická časť: do terénu-zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu Projekt a prezentácia výsledkov práce</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti, zvoliť vhodné typy kníh, vyhľadať potrebný materiál na internete , pochopiť rozdiely v televíznej a knižnej podobe rozprávky , rozoznať vhodné a nevhodné materiály na internete, v televízii, spoznať pozitívne aj negatívne stránky všetkých médií, zvoliť vhodný sled jednotlivých krokov vo svojej práci , žiak má zvoliť vhodné typy maňušiek do rozprávky , zvoliť vhodný sled situácií v scenári divadla , interpretovať výsledky nácviku divadla pred verejnosťou , zvoliť vhodný materiál pre zhotovenie výrobku , dodržať vhodné pomôcky a postup práce pri zhotovovaní výrobku , Žiak má popísať základné rozdiely medzi rozprávkou a realitou ,zvoliť a použiť vhodné nástroje na maľovanie rozprávky v graf.editore Skicár , vyjadriť vlastné estetické poňatie rozprávky v Skicári „ žiak má prezentovať svoj projektPri prezentácii sa má výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, vyjadriť svoj názor, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, ovládať základy potrebných počítačových aplikácií, dokázať primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokázať adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, chápať rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, porozumieť mediálnemu svetu a jeho fungovaniu, objavovať hodnotné, pozitívne posolstvá médií, uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy, osvojiť si literárne žánre s pomocou médií, osvojiť si efektívny návyk správnej voľby pri výbere produktov mediálneho sveta, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: zisťovanie zručností v oblasti mediálneho sveta, nacvičovanie správnej orientácie v médiách, nacvičovanie prezentačných zručností .prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovení cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín 2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú , pripravujú projekt, realizujú 3.vyhodnocovacia: prezentácia prác a hodnotenie, , výstava výsledkov Žiaci prinesú do komuniry čo najviac rozpráv.kníh čítajú z nich, pozeranie ilustrácií, výber rozprávky“ chápu rozdiely a protiklady, kladú „provokatívne otázky“- rozvíjajú vedomosti, hádanka a prežívania Rozoznávajú pravidlá fungovania med. sveta, vedia sa orientovať v ňom, rozoznávajú pozitíva a negatíva médií, vyhľadávajú rozprávky na internete, televízia, cez dataprojektor z cd, porovnávajú s knihou Zbierajú materiál sledujú vlastnosti predmetov- vyhľadávajú maňušky do rozprávky, prostredníctvom nich deti získavajú poznatky o ľudskom tele, čistote. tvoria mediálny nacvičujú divadielko, integrujú aj vlastný scenár, príklady na dynamiku- robia zmeny, odbúravajú strnutosť myslenia prezentujú nacvičené divadielko vyrábajú výzdobu triedy Marec: 8.h. praktic. časť- do terénu-TV: vychádzka do prírody: hľadanie, skúmanie, bádanie, výskumne pracovať- hľadanie rozpráv. analógií na rozprávku, hľadanie rozdielov medzi rozprávkou a realitou 9. h. pravidlá fungovanie mediál. sveta, orientovať sa v ňom-IV: inšpirácia na internete, kreslení e rozprávky v grafickom editore Skicár 10. IV: praktic. časť: zber materiálu, projekt-dokončenie prác v Skicári, tlačenie prác, dotvorenie písaným slovom,prezentácia projektu, umožniť intuitívne vyjadrovanie-schopnosť vyjadriť svoje pocity, emócie, prežívanie.</p>
--	--	--

Enviromentálna výchova 11 hod.

1h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete	Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, vyhľadať potrebný materiál na internete, vhodne diskutovať o životnom prostredí, vyjadriť svoj vlastný názor na danú tému, správne intonovať vety, vyjadriť svoj súhlas či nesúhlas, osvojiť si	EP: zisťovanie a diskutovanie o problémoch v rámci životného prostredia, analyzovanie a vyhodnotenie parktickej činnosti- zber a triedenie odpadu, nacvičovanie prezentačných zručností
2h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	zapísovatie údajov do tabuliek, analyzovať potrebné údaje, vyhodnotiť získané informácie a údaje naučiť sa efektívne triediť	1.pripravná fáza: motivácia, mapovanie témy, Triedenie reálnych nápadov, redukcia, výber témy, stanovení cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí:
3h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	odpad, pochopiť pozitívne hľadiská triedenia odpadu, aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri prezentácii projektu	premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá
4h Odpad- pevný odpad, vznik odpadu, škodlivé látky v odpade Spôsoby likvidácie odpadu- recyklovanie, kompostovanie organických látok v odpade	Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, samostatne pozorovať a experimentovať v praktickom živote, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať	-rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín –2. realizačná fáza: organizácia práce, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu
5h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	problémové situácie v škole i mimo nej, rozpoznať a pochopiť daný problém, premýšľať o zistených problémoch a ich príčinách, premyslieť a naplánovať spôsob riešenia problémov, vyhľadávať vhodné informácie na riešenie	3.vyhodnocovacia: projekt a prezentácia prác a hodnotenie, ukážky výstava výsledkov Zoznámenie žiakov s aktuálnou problematikou týkajúcej sa ľud. aktivít a problémov život. prostredia
6h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete	problému, nenechať sa odradiť od prípadného neúspechu, počúvať jednotlivé názory, reagovať vhodným spôsobom na rôzne názory, účinne sa zapojiť do diskusie, využiť informačné	prostredníctvom alternatívnych metód, pôsobenie výchovne v rámci danej problematiky, utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiaka, zapájanie
7h Praktická časť Orientácia v okolí školy a poznávanie zelene v jej okolí, správanie sa, úcta k prírode Negatívne zásahy človeka do prírody v okolí školy, dôsledky	a komunikačné prostriedky a technológie, spolupracovať v skupinovej forme práce, ovplyvňovať pozitívnu atmosféru práce, prispievať do diskusného fóra, rešpektovať rôzne názory, chápať základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, pristupovať k pracovnej činnosti aj z hľadiska ochrany zdravia a ochrany životného prostredia, osvojiť si	žiakov do rozhodovacích a posudzovacích procesov, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, pocitov, správna intonácia viet, upozornenie na výskyt výrobkov a potenciálneho odpadu, ktoré môžu nesprávnym naložením negatívne pôsobiť na živ. prostredie- plasty/ pozitíva, negatíva/, zdôrazňovanie, že život. prostredie netvorí len príroda, ale že sa jedná tiež
8h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	primerané vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, spoznať životný priestor školy a v jej okolí, zmapovať a zapísať	o spoločenské prostredie, vytváranie teoretických základov pre praktič. časť projektu, vyjadrenie vlastného názoru na život. prostredie ústnou formou,
9h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	potrebné údaje o negatívnych zásahoch ľudí do životného prostredia, povedať vlastnými slovami, čo je to odpad, vymenovať rôzne druhy odpadu, efektívne triediť odpad vo svojej triede,	dramatizáciou, argumentovanie, zhromažďovanie, triedenie, analyzovanie, besedovanie v komunite vyrábanie panelov- úlohy, tabuľky na zápis, priebežne-týždenné hodnotenie, odmeny, navrhovanie modelu
10h Projekt prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy	vypracovať vhodný projekt k danej téme, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si	košov na odpadky, zavedenie triedenia odpadu- papier, plast, bio odpad, sep. zber- zapisovanie počtu vriec-košov s odpadom podľa druhu do tabuliek na paneloch, tvorenie viet na tému odpadky besedovanie s odborníkmi, maľovanie na chodník, spracovanie priebežných údajov z panelov formou projektu, prezentácia
11h Projekt prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy	významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu	

III. ROČNÍK

Témat. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dopravná výchova 4 hod.	<p>Bezpečnosť cestnej premávky- dopravné prostriedky, dopravná disciplína dopravné prostriedky základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov</p> <p>Praktická časť I: do terénu-dopravné značenie v okolí školy dopravné značky pre chodcov a cyklistov, praktická práca na danú tému</p> <p>Projekt a prezentácia práce, spracovanie a hodnotenie</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, použiť geometrické tvary, má vytvoriť primeraný projekt, správne prezentovať svoj produkt a diskutovať o problémoch dopravy žiak má usporiadať závery podľa priorít pre bezpečnosť žiaka</p> <p>žiať má pracovať efektívne ako člen skupiny žiak má správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p>Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v doprave, pochopiť daný problém- bezpečnosť človeka a doprava, premýšľať o zistených problémoch v dopravnej situácii a ich príčinách, pochopiť funkcie dopravy, uplatňovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke ,a to ako chodec, korčuľiar, cyklista, cestujúci (spolujazdec), pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke v praktickom živote, zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli, zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla, poznať vybrané dopravné značky a dopravné prostriedky, osvojiť si samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov, aplikovať osvojené zručnosti a návyky priamo v teréne dopravného ihriska, úspešne prezentovať praktické zručnosti i teoretické vedomosti v teréne, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu svojho zdravia.</p>	<p>Precvičovanie základov dopravnej výchovy, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1.prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín – základné informácie, žiacky pracovný zošit o doprave</p> <p>2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú , pripravujú projekt, realizujú / skladanie pap., kombinovanie, vystrihovanie, odtlačanie, hľadanie tvarov, ich dopĺňanie na plochu výkresu, dotvorenie ,.../ , produkt-<u>bezpečnosť cestnej premávky</u></p> <p>3.vyhodnocovacia: <u>projekt a prezentácia prác a hodnotenie, ukážky dopr. situácie v okolí školy formou projektu, návrhy na zlepšenie dopravy a bezpečnosť žiakov, výstava výsledkov</u></p>

Človek a hodnota 4 hod.	<p>1.h. Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve Ľudská dôstojnosť a sebaúcta: Pozitívne hodnotenie iných 2h.Praktická časť I: do terénu- interiér školy Praktická časť do terénu exteriér školy Zpracovanie-Tradícia aidentita kultúrna krajina-výtvarná reakcia na prostredie školy 3h Zpracovanie a hodnotenie-Projekt a prezentácia práce 4h Zpracovanie a hodnotenie-Projekt a prezentácia práce</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti ,analyzovať priestor školy , zabezpečiť potrebné informácie,primerane použiť čísla, počty okien, žiakov, prezentovať morálne a spoločenské vzťahy v škole , esteticky a výtvarne vyjadriť postoj ku škole, má vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam, správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii ,pracovať efektívne ako samostatný jedinec , formulovať svoj vlastný názor, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť .</p> <p>Žiak má svojím projektom prispieť do novej knihy , správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p>Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole, vytvoriť si hodnotový systém, osvojiť si morálne normy a správať sa podľa nich, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu zdravia v budove a jej okolí, spoznať a popísať interiér a exteriér budovy, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: osvojovanie si pozitívnych medziľudských vzťahov, vytváranie kladného vzťahu ku škole , integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1V prípravnej fáze: motivácia, / kniha, prezentácia cez dataprojektor / mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy,stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov ,premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase</p> <p>prebudenie fantazie: SJL: čítanie z kníh, y, Č-rozprávanie, popis</p> <p>triedenie materiálu, vlastných nápadov, medziľudské vzťahy, prosociálne správanie sa, sebaúcta, pozitívne hodnotenie iných</p> <p>2.realizačná fáza: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka po škole , v okolí školy, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, pripravujú projekt, realizácia /čítanie kníh a tvorba svojej vlastnej knihy, hľadanie motivácie v budove školy, pre inšpiráciu sa vyberú do priestorv školy, na školský dvor,</p> <p>tematické usporiadanie-nenápadné pripravovanie detí na vznik novej vlastnej knihy, zháňanie informácií o tom ako taká kniha vzniká a vyzereá, zoznamovanie sa s novými pojmami,návrhy na knihu,</p> <p>3. h.: tvorba knihy VV, M- výtvarná reakci na prostredie školy, výtvarné stvárnenie vlastných nápadov, ďalšie využití témy na iných predmetoch, počítanie oken...</p> <p>vyhodnocovacia: prezentácia a hodnotenie, návrhy na zlepšenie, výstava výsledkov</p> <p>4.h.: verejná prezentácia produktu- vlastnej knihy o škole</p>
--------------------------------	--	--	---

Osobnosť a sociálny rozvoj 4 hod.	1.h Uvedenie si vlastného ja- psychomotorické cvičenia a hry, rozhovor, text Zásady zdravého života- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia	žiak má na primeranej úrovni pochopiť tému drogy a zdravý život prostredníctvom praktických cvičení a dramat. hier , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam , správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne vo dvojici , formulovať svoj vlastný názor na tému drogy, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť TV ako zdroj relaxu, na uvedomovanie si svojho tela , osvojiť si nácvik asertívneho správania- odmietnutie alkoholu a onych drog	EP: nacvičovanie asertívneho správania, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Nácvik asertívneho správania Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka	žiak má svojim projektom prispieť do vytvorenia nového vých.-vzdel. materiálu, učeb. pomůcky , má správne vypracovať projekt na danú tému Žiak sa má: výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi , učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať, využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, chápať rozdiely medzi virtuálnym a skutočným svetom, uvedomiť si významnú stránku zdravého sebavedomia a seba reflexia na osobnostný rozvoj, smerovať k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere, uvedomovať si vlastné potreby a tvorivo využívať svoje možnosti, odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dokázať primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, uvedomovať si, že má svoje práva a povinnosti, aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom, umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, spoznať samého seba, rozvíjať si pozitívnu sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie, osvojiť si adekvátnu zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedlávanie, naučiť sa uplatňovať svoje práva, rešpektovať rôzne názory, potreby a práva ostatných, rozvíjať primerané schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno- patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu, nacvičiť si asertívne správanie, pochopiť negatívne dôsledky návykových látok na zdravie a správanie sa	1. prípravná fáza: 1h- motivácia: relaxačné a dychové cvičenia, na uvedomovanie si vlastného ja, svojho tela...-zdravý životný štýl, -ranná komunita: rozprávanie, popis, triedenie vlastných nápadov, mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov, premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase, alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín
	3h Nácvik asertívneho správania 4. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka		2. realizačná fáza: 2h-3h nácvik asertívneho správania: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, príprava: žiaci vizuálne a podvedomím prichádzajú na to, aký rozdiel je medzi ľuďmi, ktorí používajú a nepoužívajú drogy, chápui, čo je na drogách dobré, prečo ich ľudia začnú používať, ale hlavne, čo je na nich zlé, aký negatívny dopad majú na zdravie človeka. Čo všetko patrí medzi drogy. Samostatne pracujú v pracovných listoch
	4h Projekt a prezentácia práce		Komunita: rozvoj fantázie na tému drogy rozhovorom o čiastkových výkresoch, diskusia, rešpektovanie názorov Spoločná práca: všetky čiastkové výkresy lepia na plagát, dotvorenie 3. vyhodnocovacia: 4h prezentácia a hodnotenie, výstava plagátu.

Umenie a kultúra 3 hod.	<p>1h. Kultúrno-historické vedomie</p> <p>Hodnoty, zvyky a tradície- ich význam v živote človeka</p> <p>Tradičná kultúrna rozmanitosť- rešpekt</p> <p>Kultivovaná komunikácia a správanie sa</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti , na primeranej úrovni pochopiť tému vianoc prostredníctvom praktických cvičení a dramát.</p> <p>Hier, precvičiť zručnosti v čítaní. v praktických činnostiach, smerujúcich na pochopení podstaty vianoc ,zvládnuť komunikačné schopnosti- pozdrav, vykvanie, prosba, želanie ,esteticky a výtvarne vyjadriť postoj k téme Vianoce , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam</p> <p>Žiak má správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne ako jedinec , formulovať svoj vlastný názor na tému vianoce , rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť internet ako zdroj informácií Žiak si má osvojiť nácvik emfatického správania, svojím projektom pripraviť darček pre rodinu , správne vypracovať projekt na danú tému , pochopiť a rešpektovať hodnoty iných kultur , tvorivo vyjadriť svoje myšlienky vybranými prostriedkami vyt.umenia, hudby, formovať kultivovanú vizuálnu, sluchovú a jazykovú gramotnosť.</p> <p>Žiak má: výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, ceníť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, rešpektovať vkus iných ľudí, vyjadriť svoj názor ,poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, osvojiť si tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr, pochopiť kultúrne dedičstvo svojho regiónu, kreatívne vyjadriť svoje myšlienky a cítenie k tradíciám a zvykom prostredníctvom výtvarných prostriedkov, pochopiť významovú stránku zvykov a tradícií pre život človeka, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: spoznávanie iných kultúr, osvojenie si rešpektu ich zvykov a tradícií, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1.prípravná fáza: 1h motivácia,/ hudba s vianočnou tematikou/ mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia ,pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín- komunita: kultúrno-historické vedomie, zvyky a tradície, kultúrna rozmanitosť, kultúrne správanie sa, zmena triedy na vianočnú, čítanie z kníh, rozprávka,</p> <p>2. realizačná fáza: 2h organizácia práce diferencovanie, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu, realizácia / pre inšpiráciu hľadať vianočnú tematiku na internete, poskytnúť žiakom rôznych výtvarných materiál, ... 3.vyhodnocovacia: 3h prezentácia prác , výsledných produktov- miniprojektov, prezentačné zručnosti-komunikačné: pozdrav, vykvanie, želanie na Vianoce iným.</p>
	<p>2h</p> <p>Kreatívne vyjadrenie myšlienok formou projektu</p>		
	<p>3h</p> <p>Prezentácia práce, výstava</p>		

Mediálna výchova 10. hod.	<p>/ Pochopenie pojmu rozprávka/ 1h teoretická časť: Médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 2h Pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať Pozitíva /rozprávka/ a negatíva médií /programy nevhodné pre deti/ , schopnosť robiť správny výber 3h Médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 4h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 5h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 6h Projekt a prezentácia výsledkov práce 7h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 8h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 9h Pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať 10h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu Projekt a prezentácia výsledkov práce</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti, zvoliť vhodné typy kníh, vyhľadať potrebný materiál na internete , pochopiť rozdiely v televíznej a knižnej podobe rozprávky , rozoznať vhodné a nevhodné materiály na internete, v televízii, spoznať pozitívne aj negatívne stránky všetkých médií, zvoliť vhodný sled jednotlivých krokov vo svojej práci , žiak má zvoliť vhodné typy maňušiek do rozprávky , zvoliť vhodný sled situácií v scenári divadla , interpretovať výsledky nácviku divadla pred verejnosťou , zvoliť vhodný materiál pre zhotovenie výrobku , dodržať vhodné pomôcky postup práce pri zhotovovaní výrobku , Žiak má popísať základné rozdiely medzi rozprávkou a realitou ,zvoliť a použiť vhodné nástroje na maľovanie rozprávky v graf.editore Skicár , vyjadriť vlastné estetické poňatie rozprávky v Skicári . žiak má prezentovať svoj projekt Pri prezentácii sa má výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápismi a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, vyjadriť svoj názor, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, ovládať základy potrebných počítačových aplikácií, dokázať primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokázať adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, chápať rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, porozumieť mediálnemu svetu a jeho fungovaniu, objavovať hodnotné, pozitívne posolstvá médií, uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy, osvojiť si literárne žánre s pomocou médií, osvojiť si efektívny návyk správnej voľby pri výbere produktov mediálneho sveta, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: zisťovanie zručností v oblasti mediálneho sveta, nacvičovanie správnej orientácie v médiách, nacvičovanie prezentačných zručností prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovení cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín 2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, pripravujú projekt, realizujú 3.vyhodnocovacia: prezentácia prác a hodnotenie, , výstava výsledkov Žiaci prinesú do komunity čo najviac rozpráv.kníh čítajú z nich, pozeranie ilustrácií, výber rozprávky“ chápu rozdiely a protiklady, kladú „provokatívne otázky“- rozvíjajú vedomosti, hádanka a prežívanie Rozoznávajú pravidlá fungovania med. sveta, vedia sa orientovať v ňom, rozoznávajú pozitíva a negatíva médií, vyhľadávajú rozprávky na internete, televízia, cez dataprojektor z cd, porovnávajú s knihou Zbierajú materiál sledujú vlastnosti predmetov- vyhľadávajú maňušky do rozprávky, prostredníctvom nich deti získavajú poznatky o ľudskom tele, čistote. tvoria mediálny nacvičujú divadielko, integrujú aj vlastný scenár, príklady na dynamiku- robia zmeny, odbúrávajú strnutosť myslenia prezentujú nacvičené divadielko vyrábajú výzdobu triedy Marec: 8.h. praktic. časť- do terénu-TV: vychádzka do prírody: hľadanie, skúmanie, bádanie, výskumne pracovať- hľadanie rozpráv. analógií na rozprávku, hľadanie rozdielov medzi rozprávkou a realitou 9. h. pravidlá fungovanie mediál. sveta, orientovať sa v ňom-IV: inšpirácia na internete, kreslení e rozprávky v grafickom editore Skicár 10. IV: praktic. časť: zber materiálu, projekt-dokončenie prác v Skicári, tlačenie prác, dotvorenie písaným slovom,prezentácia projektu, umožniť intuitívne vyjadrovanie-schopnosť vyjadriť svoje pocity, emócie, prežívanie.</p>
----------------------------------	--	---	---

Enviromentálna výchova 11 hod.	1h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete	Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, vyhľadať potrebný materiál na internete, vhodne diskutovať o životnom prostredí, vyjadriť svoj vlastný názor na danú tému, správne intonovať vety, vyjadriť svoj súhlas či nesúhlas, osvojiť si zapisovanie údajov do tabuliek, analyzovať potrebné údaje, vyhodnotiť získané informácie a údaje naučiť sa efektívne triediť odpad, pochopiť pozitívne hľadiská triedenia odpadu, aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri prezentácii projektu	EP: zisťovanie a diskutovanie o problémoch v rámci životného prostredia, analyzovanie a vyhodnotenie praktickej činnosti- zber a triedenie odpadu, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, samostatne pozorovať a experimentovať v praktickom živote, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole i mimo nej, rozpoznať a pochopiť daný problém, premýšľať o zistených problémoch a ich príčinách, premyslieť a naplánovať spôsob riešenia problémov, vyhľadávať vhodné informácie na riešenie problému, nenechať sa odradiť od prípadného neúspechu, počúvať jednotlivé názory, reagovať vhodným spôsobom na rôzne názory, účinne sa zapojiť do diskusie, využiť informačné a komunikačné prostriedky a technológie, spolupracovať v skupinovej forme práce, ovplyvňovať pozitívnu atmosféru práce, prispievať do diskusného fóra, rešpektovať rôzne názory, chápať základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, pristupovať k pracovnej činnosti aj z hľadiska ochrany zdravia a ochrany životného prostredia, osvojiť si primerané vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, spoznať životný priestor školy a v jej okolí, zmapovať a zapísať potrebné údaje o negatívnych zásahoch ľudí do životného prostredia, povedať vlastnými slovami, čo je to odpad, vymenovať rôzne druhy odpadu, efektívne triediť odpad vo svojej triede, vypracovať vhodný projekt k danej téme, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu	1.prípravná fáza: motivácia, mapovanie témy, Triedenie reálnych nápadov, redukcia, výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín -2. realizačná fáza: organizácia práce, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu 3.vyhodnocovacia: projekt a prezentácia prác a hodnotenie, ukážky výstava výsledkov Zoznámenie žiakov s aktuálnou problematikou týkajúcou sa ľud. aktivít a problémov život. prostredia prostredníctvom alternatívnych metód, pôsobenie výchovne v rámci danej problematiky, utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiaka, zapájanie žiakov do rozhodovacích a posudzovacích procesov, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, pocitov, správna intonácia viet, upozornenie na výskyt výrobkov a potenciálneho odpadu, ktoré môžu nesprávnym naložením negatívne pôsobiť na živ. prostredie-plasty/positíva, negatíva/, zdôrazňovanie, že život.prostredie netvorí len príroda, ale že sa jedná tiež o spoločenské prostredie, vytváranie teoretických základov pre praktic.časť projektu, vyjadrenie vlastného názoru na život.prostredie ústnou formou, dramatizáciou, argumentovanie, zhromažďovanie, triedenie, analyzovanie, besedovanie v komunite vyrábanie panelov- úlohy, tabuľky na zápis, priebežne-týždenné hodnotenie, odmeny, navrhovanie modelu košov na odpadky, zavedenie triedenia odpadu- papier, plast, bio odpad, sep. zber- zapisovanie počtu vriec-košov s odpadom podľa druhu do tabuliek na paneloch, tvorenie viet na tému odpadky besedovanie s odborníkmi, maľovanie na chodník, spracovanie priebežných údajov z panelov formou projektu, prezentácia
	3h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	4h Odpad- pevný odpad, vznik odpadu, škodlivé látky v odpade Spôsoby likvidácie odpadu- recyklovanie, kompostovanie organických látok v odpade		
	5h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	6h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete		
	7h Praktická časť Orientácia v okolí školy a poznávanie zelene v jej okolí, správanie sa, úcta k prírode Negatívne zásahy človeka do prírody v okolí školy, dôsledky		
	8h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	9h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	10h Projekt a prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy		
	11h Projekt a prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy		

IV. ROČNÍK

Témat. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dopravná výchova 4 hod.	<p>Bezpečnosť cestnej premávky- dopravné prostriedky, dopravná disciplína dopravné prostriedky základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov</p> <p>Praktická časť I: do terénu-dopravné značenie v okolí školy dopravné značky pre chodcov a cyklistov, praktická práca na danú tému</p> <p>Projekt a prezentácia práce, spracovanie a hodnotenie</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, použiť geometrické tvary, má vytvoriť primeraný projekt, správne prezentovať svoj produkt a diskutovať o problémoch dopravy žiak má usporiadať závery podľa priorít pre bezpečnosť žiaka</p> <p>Žiak má pracovať efektívne ako člen skupiny žiak má správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p>Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v doprave, pochopiť daný problém- bezpečnosť človeka a doprava, premýšľať o zistených problémoch v dopravnej situácii a ich príčinách, pochopiť funkcie dopravy, uplatňovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke ,a to ako chodec, korčuľiar, cyklista, cestujúci (spolujazdec), pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať bezpečné správanie sa v cestnej premávke v praktickom živote, zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli, zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla, poznať vybrané dopravné značky a dopravné prostriedky, osvojiť si samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov, aplikovať osvojené zručnosti a návyky priamo v teréne dopravného ihriska, úspešne prezentovať praktické zručnosti i teoretické vedomosti v teréne, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu svojho zdravia.</p>	<p>Precvičovanie základov dopravnej výchovy, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1.prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase</p> <p>-alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín – základné informácie, žiacky pracovný zošit o doprave</p> <p>2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú , pripravujú projekt, realizujú / skladanie pap., kombinovanie, vystrihovanie, odtlačanie, hľadanie tvarov, ich dopĺňanie na plochu výkresu, dotvorenie ,.../ , produkt-<u>bezpečnosť cestnej premávky</u></p> <p>3.vyhodnocovacia: <u>projekt a prezentácia prác a hodnotenie, ukážky dopr. situácie v okolí školy formou projektu, návrhy na zlepšenie dopravy a bezpečnosť žiakov, výstava výsledkov</u></p>

Človek a hodnota 4 hod.	<p>1.h. Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve Ľudská dôstojnosť a sebaúcta: Pozitívne hodnotenie iných 2h.Praktická časť I: do terénu- interiér školy Praktická časť do terénu exteriér školy Zpracovanie-Tradícia aidentita kultúrna krajina-výtvarná reakcia na prostredie školy 3h Zpracovanie a hodnotenie-Projekt a prezentácia práce 4h Zpracovanie a hodnotenie-Projekt a prezentácia práce</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti ,analyzovať priestor školy , zabezpečiť potrebné informácie,primerane použiť čísla, počty okien, žiakov, prezentovať morálne a spoločenské vzťahy v škole , esteticky a výtvarne vyjadriť postoj ku škole, má vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam, správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii ,pracovať efektívne ako samostatný jedinec , formulovať svoj vlastný názor, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť .</p> <p>Žiak má svojím projektom prispieť do novej knihy , správne vypracovať projekt na danú tému</p> <p>Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole, vytvoriť si hodnotový systém, osvojiť si morálne normy a správať sa podľa nich, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu zdravia v budove a jej okolí, spoznať a popísať interiér a exteriér budovy, vypracovať vhodný projekt k danej téme, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: osvojovanie si pozitívnych medziľudských vzťahov, vytváranie kladného vzťahu ku škole, integrovanie medzipredmetových vzťahov, nacvičovanie prezentačných zručností</p> <p>1V prípravnej fáze: motivácia, / kniha, prezentácia cez dataprojektor / mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy,stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov ,premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase</p> <p>prebudenie fantázie: SJL: čítanie z kníh, y, Č-rozprávanie, popis</p> <p>triedenie materiálu, vlastných nápadov, medziľudské vzťahy, prosociálne správanie sa, sebaúcta, pozitívne hodnotenie iných</p> <p>2.realizačná fáza: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka po škole , v okolí školy, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, pripravujú projekt, realizácia /čítanie kníh a tvorba svojej vlastnej knihy, hľadanie motivácie v budove školy, pre inšpiráciu sa vyberú do priestorv školy, na školský dvor,</p> <p>tematické usporiadanie-nenápadné pripravovanie detí na vznik novej vlastnej knihy, zháňanie informácií o tom ako taká kniha vzniká a vzerá, zoznamovanie sa s novými pojmami,návrhy na knihu,</p> <p>3. h.: tvorba knihy VV, M- výtvarná reakci na prostredie školy, výtvarné stvárnenie vlastných nápadov, ďalšie využití témy na iných predmetoch, počítanie oken...</p> <p>vyhodnocovacia: prezentácia a hodnotenie, návrhy na zlepšenie, výstava výsledkov</p> <p>4.h.: verejná prezentácia produktu- vlastnej knihy o škole</p>
--------------------------------	--	--	--

Osobnostný a sociálny rozvoj 4 hod.	1.h Uvedenie si vlastného ja- psychomotorické cvičenia a hry, rozhovor, text Zásady zdravého života- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia	žiak má na primeranej úrovni pochopiť tému drogy a zdravý život prostredníctvom praktických cvičení a dramat. hier , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam , správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne vo dvojici , formulovať svoj vlastný názor na tému drogy, rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť TV ako zdroj relaxu, na uvedomovanie si svojho tela , osvojiť si nácvik asertívneho správania- odmietnutie alkoholu a onych drog	EP: nacvičovanie asertívneho správania, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Nácvik asertívneho správania Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka	žiak má svojím projektom prispieť do vytvorenia nového vých.-vzdel. materiálu, učeb. pomůcky , má správne vypracovať projekt na danú tému Žiak sa má: výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi , učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať, využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, chápať rozdiely medzi virtuálnym a skutočným svetom, uvedomiť si významnú stránku zdravého sebavedomia a seba reflexia na osobnostný rozvoj, smerovať k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere, uvedomovať si vlastné potreby a tvorivo využívať svoje možnosti, odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dokázať primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, uvedomovať si, že má svoje práva a povinnosti, aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom, umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, spoznať samého seba, rozvíjať si pozitívnu sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie, osvojiť si adekvátnu zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť sa uplatňovať svoje práva, rešpektovať rôzne názory, potreby a práva ostatných, rozvíjať primerané schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno- patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu, nacvičiť si asertívne správanie, pochopiť negatívne dôsledky návykových látok na zdravie a správanie sa	1. prípravná fáza: 1h- motivácia: relaxačné a dychové cvičenia, na uvedomovanie si vlastného ja, svojho tela...-zdravý životný štýl, -ranná komunita: rozprávanie, popis, triedenie vlastných nápadov, mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov, premyslená organizácia a pravidlá, rozvrhnutie v čase, alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín
	3h Nácvik asertívneho správania 4. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie sa- dramatizácia Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka		2. realizačná fáza: 2h-3h nácvik asertívneho správania: organizácia, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, príprava: žiaci vizuálne a podvedomím prichádzajú na to, aký rozdiel je medzi ľuďmi, ktorí používajú a nepoužívajú drogy, chápui, čo je na drogách dobré, prečo ich ľudia začínú používať, ale hlavne, čo je na nich zlé, aký negatívny dopad majú na zdravie človeka. Čo všetko patrí medzi drogy. Samostatne pracujú v pracovných listoch
	4h Projekt a prezentácia práce		Komunita: rozvoj fantázie na tému drogy rozhovorom o čiastkových výkresoch, diskusia, rešpektovanie názorov Spoločná práca: všetky čiastkové výkresy lepia na plagát, dotvorenie 3. vyhodnocovacia: 4h prezentácia a hodnotenie, výstava plagátu.

Umenie a kultúra 3 hod.	1h. Kultúrno-historické vedomie Hodnoty, zvyky a tradície- ich význam v živote človeka Tradičná kultúrna rozmanitosť- rešpekt Kultivovaná komunikácia a správanie sa	Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti , na primeranej úrovni pochopiť tému vianoc prostredníctvom praktických cvičení a dramát. Hier, precvičiť zručnosti v čítaní. v praktických činnostiach, smerujúcich na pochopení podstaty vianoc ,zvládnuť komunikačné schopnosti- pozdrav, vykание, prosba, želanie ,esteticky a výtvarne vyjadriť postoj k téme Vianoce , vytvoriť primeraný projekt k svojim schopnostiam	EP: spoznávanie iných kultúr, osvojenie si rešpektu ich zvykov a tradícií, nacvičovanie prezentačných zručnosti 1. prípravná fáza: 1h motivácia, / hudba s vianočnou tematikou/ mapovanie témy, triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa mysli: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia ,pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín- komunita: kultúrno-historické vedomie, zvyky a tradície, kultúrna rozmanitosť, kultúrne správanie sa, zmena triedy na vianočnú, čítanie z kníh, rozprávka,
	2h Kreatívne vyjadrenie myšlienok formou projektu	Žiak má správne prezentovať svoj produkt, má použiť reálne informácie pri prezentácii , pracovať efektívne ako jedinec , formulovať svoj vlastný názor na tému vianoce , rozvíjať výtvarnú a literárnu tvorivosť , vedieť využiť internet ako zdroj informácií Žiak si má osvojiť nácvik emfatického správania, svojím projektom pripraviť darček pre rodinu , správne vypracovať projekt na danú tému , pochopiť a rešpektovať hodnoty iných kultur , tvorivo vyjadriť svoje myšlienky vybranými prostriedkami vyt. umenia, hudby, formovať kultivovanú vizuálnu, sluchovú a jazykovú gramotnosť.	2. realizačná fáza: 2h organizácia práce diferencovanie, zbieranie informácií a materiálu, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu, realizácia / pre inšpiráciu hľadať vianočnú tematiku na internete, poskytnúť žiakom rôzny výtvarný materiál, ... 3. vyhodnocovacia: 3h prezentácia prác , výsledných produktov- miniprojektov, prezentačné zručnosti-komunikačné: pozdrav, vykание, želanie na Vianoce iným.
	3h Prezentácia práce, výstava	Žiak má: výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, ceníť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, rešpektovať vkus iných ľudí, vyjadriť svoj názor ,poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, osvojiť si tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr, pochopiť kultúrne dedičstvo svojho regiónu, kreatívne vyjadriť svoje myšlienky a cítenie k tradíciám a zvykom prostredníctvom výtvarných prostriedkov, pochopiť významovú stránku zvykov a tradícií pre život človeka, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie	

Mediálna výchova 10. hod.	<p>/ Pochopenie pojmu rozprávka/ 1h teoretická časť: Médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 2h Pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať Pozitíva /rozprávka/ a negatíva médií /programy nevhodné pre deti/ , schopnosť robiť správny výber 3h Médiá ako socializačný faktor ovplyvňujúci hodnoty, postoje a správanie jedinca 4h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 5h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 6h Projekt a prezentácia výsledkov práce 7h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 8h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu 9h Pravidlá fungovania mediálneho sveta a vedieť sa v ňom orientovať 10h Praktická časť: doterénu- zbieranie materiálu a tvorba mediálneho produktu Projekt a prezentácia výsledkov práce</p>	<p>Žiak má správne použiť komunikačné schopnosti, zvoliť vhodné typy kníh, vyhľadať potrebný materiál na internete , pochopiť rozdiely v televíznej a knižnej podobe rozprávky , rozoznať vhodné a nevhodné materiály na internete, v televízii, spoznať pozitívne aj negatívne stránky všetkých médií, zvoliť vhodný sled jednotlivých krokov vo svojej práci , žiak má zvoliť vhodné typy maňušiek do rozprávky , zvoliť vhodný sled situácií v scenári divadla , interpretovať výsledky nácviku divadla pred verejnosťou , zvoliť vhodný materiál pre zhotovenie výrobku , dodržať vhodné pomôcky postup práce pri zhotovovaní výrobku , Žiak má popísať základné rozdiely medzi rozprávkou a realitou ,zvoliť a použiť vhodné nástroje na maľovanie rozprávky v graf.editore Skicár , vyjadriť vlastné estetické poňatie rozprávky v Skicári . žiak má prezentovať svoj projekt Pri prezentácii sa má výstižne vyjadrovať ústnou formou, načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, chápať kultúrnu rozmanitosť, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa aplikovať osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci, vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, rešpektovať rôzne názory, vyjadriť svoj názor, používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, ovládať základy potrebných počítačových aplikácií, dokázať primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokázať adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, chápať rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, porozumieť mediálnemu svetu a jeho fungovaniu, objavovať hodnotné, pozitívne posolstvá médií, uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy, osvojiť si literárne žánre s pomocou médií, osvojiť si efektívny návyk správnej voľby pri výbere produktov mediálneho sveta, úspešne diskutovať o danej téme, úspešne prezentovať svoj projekt a zapájať sa do diskusie</p>	<p>EP: zisťovanie zručností v oblasti mediálneho sveta, nacvičovanie správnej orientácie v médiách, nacvičovanie prezentačných zručností prípravná fáza: motivácia, mapovanie tém, Triedenie reálnych nápadov, redukcia , výber témy, stanovení cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín 2. realizačná fáza: organizácia práce v skupine, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskutujú, pripravujú projekt, realizujú 3.vyhodnocovacia: prezentácia prác a hodnotenie, , výstava výsledkov Žiaci prinesú do komunity čo najviac rozpráv.kníh čítajú z nich, pozeranie ilustrácií, výber rozprávky“ chápu rozdiely a protiklady, kladú „provokatívne otázky“- rozvíjajú vedomosti, hádanka a prežívanie Rozoznávajú pravidlá fungovania med. sveta, vedia sa orientovať v ňom, rozoznávajú pozitíva a negatíva médií, vyhľadávajú rozprávky na internete, televízia, cez dataprojektor z cd, porovnávajú s knihou Zbierajú materiál sledujú vlastnosti predmetov- vyhľadávajú maňušky do rozprávky, prostredníctvom nich deti získavajú poznatky o ľudskom tele, čistote. tvoria mediálny nacvičujú divadielko, integrujú aj vlastný scenár, príklady na dynamiku- robia zmeny, odbúrávajú strnutosť myslenia prezentujú nacvičené divadielko vyrábajú výzdobu triedy Marec: 8.h. praktic. časť- do terénu-TV: vychádzka do prírody: hľadanie, skúmanie, bádanie, výskumne pracovať- hľadanie rozpráv. analógií na rozprávku, hľadanie rozdielov medzi rozprávkou a realitou 9. h. pravidlá fungovanie mediál. sveta, orientovať sa v ňom-IV: inšpirácia na internete, kreslení e rozprávky v grafickom editore Skicár 10. IV: praktic. časť: zber materiálu, projekt-dokončenie prác v Skicári, tlačenie prác, dotvorenie písaným slovom,prezentácia projektu, umožniť intuitívne vyjadrovanie-schopnosť vyjadriť svoje pocity, emócie, prežívanie.</p>
----------------------------------	--	--	--

Enviromentálna výchova 11 hod.	1h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete	Žiak má správne použiť komunikač. schopnosti, vyhľadať potrebný materiál na internete, vhodne diskutovať o životnom prostredí, vyjadriť svoj vlastný názor na danú tému, správne intonovať vety, vyjadriť svoj súhlas či nesúhlas, osvojiť si zapisovanie údajov do tabuliek, analyzovať potrebné údaje, vyhodnotiť získané informácie a údaje naučiť sa efektívne triediť odpad, pochopiť pozitívne hľadiská triedenia odpadu, aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri prezentácii projektu	EP: zisťovanie a diskutovanie o problémoch v rámci životného prostredia, analyzovanie a vyhodnotenie praktickej činnosti- zber a triedenie odpadu, nacvičovanie prezentačných zručností
	2h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami	Žiak má: vyhľadávať a triediť potrebné informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využívať v procese učenia, samostatne pozorovať a experimentovať v praktickom živote, získané výsledky porovnávať, kriticky posudzovať a vyvodzovať z nich efektívne závery pre využitie v budúcnosti, vnímať problémové situácie v škole i mimo nej, rozpoznať a pochopiť daný problém, premýšľať o zistených problémoch a ich príčinách, premyslieť a naplánovať spôsob riešenia problémov, vyhľadávať vhodné informácie na riešenie problému, nenechať sa odradiť od prípadného neúspechu, počúvať jednotlivé názory, reagovať vhodným spôsobom na rôzne názory, účinne sa zapojiť do diskusie, využiť informačné a komunikačné prostriedky a technológie, spolupracovať v skupinovej forme práce, ovplyvňovať pozitívnu atmosféru práce, prispievať do diskusného fóra, rešpektovať rôzne názory, chápať základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, pristupovať k pracovnej činnosti aj z hľadiska ochrany zdravia a ochrany životného prostredia, osvojiť si primerané vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, spoznať životný priestor školy a v jej okolí, zmapovať a zapísať potrebné údaje o negatívnych zásahoch ľudí do životného prostredia, povedať vlastnými slovami, čo je to odpad, vymenovať rôzne druhy odpadu, efektívne triediť odpad vo svojej triede, vypracovať vhodný projekt k danej téme, výstižne sa vyjadrovať ústnou formou, uvedomiť si významovú stránku osvojených zručností a vedomostí- prevencia, uvedomiť si dôležité aspekty pre ochranu	1.prípravná fáza: motivácia, mapovanie témy, Triedenie reálnych nápadov, redukcia, výber témy, stanovenie cieľov, úloh, metód, zdroje, plán projektu- mapa myslí: premyslené logické usporiadanie jednotlivých krokov -premyslená organizácia a pravidlá -rozvrhnutie v čase -alternatívne varianty, postupy, riešenia tvorba skupín -2. realizačná fáza: organizácia práce, zbieranie informácií a materiálu, vychádzka, riešenie čiastkových úloh, žiaci navrhujú postup, diskusia, príprava projektu 3.vyhodnocovacia: projekt a prezentácia prác a hodnotenie, ukážky výstava výsledkov Zoznamenie žiakov s aktuálnou problematikou týkajúcej sa ľud. aktivít a problémov život. prostredia prostredníctvom alternatívnych metód, pôsobenie výchovne v rámci danej problematiky, utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiaka, zapájanie žiakov do rozhodovacích a posudzovacích procesov, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, pocitov, správna intonácia viet, upozornenie na výskyt výrobkov a potenciálneho odpadu, ktoré môžu nesprávnym naložením negatívne pôsobiť na živ. prostredie-plasty/pozitíva, negatíva/, zdôrazňovanie, že život.prostredie netvorí len príroda, ale že sa jedná tiež o spoločenské prostredie, vytváranie teoretických základov pre praktic.časť projektu, vyjadrenie vlastného názoru na život.prostredie ústnou formou, dramatizáciou, argumentovanie, zhromažďovanie, triedenie, analyzovanie, besedovanie v komunite vyrábanie panelov-úlohy, tabuľky na zápis, priebežne-týždenné hodnotenie, odmeny, navrhovanie modelu košov na odpadky, zavedenie triedenia odpadu- papier, plast, bio odpad, sep. zber- zapisovanie počtu vriec-košov s odpadom podľa druhu do tabuliek na paneloch, tvorenie viet na tému odpadky besedovanie s odborníkmi, maľovanie na chodník, spracovanie priebežných údajov z panelov formou projektu, prezentácia
	3h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	4h Odpad- pevný odpad, vznik odpadu, škodlivé látky v odpade Spôsoby likvidácie odpadu- recyklovanie, kompostovanie organických látok v odpade		
	5h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	6h Teoretická časť: Vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, na celom svete		
	7h Praktická časť Orientácia v okolí školy a poznávanie zelene v jej okolí, správanie sa, úcta k prírode Negatívne zásahy človeka do prírody v okolí školy, dôsledky		
	8h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	9h Pomoc životnému prostrediu jednoduchými činnosťami		
	10h Projekt a prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy		
	11h Projekt a prezentácia práce Racionálne argumenty, dôkazy		

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy (ústnou formou, písomnou, hádanky, doplňovačky, odpis, prepis textu, samostatné práce,...) a prostriedky hodnotenia (pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (kresba, výtvarné dielo, literárne dielo, prezentácia, napísaný text,....).

Keďže ide o neklasifikovaný predmet, využíva sa slovné hodnotenie.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Prezentácia: umožňuje hodnotiť vystupovanie žiaka, hĺbku jeho vedomostí, tvorivosť, kreativitu, asertivitu, komunikačné zručnosti a kompetencie.

Čiastkové úlohy: zber informácií, ich triedenie, použitie v praktických činnostiach, vynaliezavosť, spolupráca, trpezlivosť, pomoc, dokončenie úlohy...

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastná tvorba žiaka. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

Proces tvorby projektu:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu, hľadanie, triedenie, sumarizovanie informácií, trpezlivosť
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

Výsledný projekt:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov, zvládnutie vystupovania pred spolužiakmi
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, • dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita), • ovláda zručnosti TBZ podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • vyberá vlastné riešenie projektovej úlohy, navrhuje alternatívy, vyberá optimálne riešenie, spracováva podklady, dokumentáciu. Pri realizácii sa prejavuje jeho aktivita, tvorivá činnosť, samostatnosť, komunikácia, spolupracuje, získava hodnotovú orientáciu, zodpovednosť a pod. 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, neovláda potrebné postupy, neosvojuje si nové pravidlá, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyuč. proces. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie predmetu *Tvorba projektu* je úzko späté so všetkými vyučovacími predmetmi a vzdelávacími oblasťami, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych osobnostných návykov a kompetencií. Z prierezových tématických zostavené okruhy a témy predmetu *Tvorba projektu*.

Celkovo vyučovanie tvorby projektu vedie hlavne k odhaľovaniu základných funkcií jazyka - funkcii komunikatívnej, kognitívnej, reprezentatívnej a estetickej. Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tématických výchovno- vzdelávacích plánoch jednotlivých ročníkov.

PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ TVORBA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

XIX. UČEBNÉ OSNOVY VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Časový rozsah výučby	132 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Výtvarná výchova (ďalej VYV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a seba vyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermedialnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (požívanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby seba vyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

SPOLOČENSKÉ:

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

KOGNITÍVNE CIELE

- *Poznávať jazyk vizuálnych médií.*
- *Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry.*
- *Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.*
- *Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.*

SENZOMOTORICKÉ CIELE

- *Rozvíjať tvorivosť.*
- *Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávať konvenčné schémy a inovovať naučené myšlienkové a zobrazovacie vzorce.*
- *Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.*
- *Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.*

SOCIOAFEKTÍVNE CIELE

- *Formovať kultúrne a postoje.*
- *Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.*
- *Formovať celistvú osobnosť.*
- *Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.*

INŠTITUCIONÁLNE (VEDOMOSTI)

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má získať:

- *základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,*
- *vedomosti o vlastnostiach a možnostiach požívania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastelky, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača,*
- *základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,*
- *základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,*
- *základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,*
- *znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,*
- *prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,*
- *prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,*
- *vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).*

ŠPECIFICKÉ (ZRUČNOSTI A SPÔSOBILOSTI)

KOGNITÍVNE – FORMÁLNE ZRUČNOSTI

Žiak má:

- *tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu),*
- *realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu,*

gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),

- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz;
- operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vyťahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom miery zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).
- získať vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

PSYCHOMOTORICKÉ

TECHNICKÉ ZRUČNOSTI

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievanie reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

MENTÁLNE SPÔSOBILOSTI

rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak má:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie,

vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,

- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

AFEKTÍVNE POSTOJE

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa majú sformovať tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Vo vyučovacom predmete VV využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

Rozvíjané v predmete VYV

- Sústredene počúvať svojho kamaráta, rešpektuje pravidlá rozhovoru,
- dodržiavať pravidlá vytvorené skupinou,
- vybrať najoptimálnejšie riešenie pri príprave výtvarného diela,
- vedieť sa vcítiť do pocitov zvierata alebo rastliny, vnímať dianie okolo seba a reagovať naň svojim výtvarným prejavom, položiť základy schopnosti vcítenia sa cez vlastné výtvarné práce,
- výtvarným jazykom vyjadriť pocity neživých predmetov,
- vyjadrovať sa súvisle a výstižne ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- reprodukovať a interpretovať výtvarný prejav v materinskom jazyku,,

- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne techniky, posúdiť ich estetický význam v osobnom živote i,
- vyhľadávať a využívať výtvarné prostriedky pri riešení zadaných úloh ,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky výtvarného jazyka, ovládať orientáciu sa vo výtvarnom diele a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom jazyku,
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie z masmédií,
- dokázať tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky vybranými prostriedkami výtvarného umenia,

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy na výtvarné prevedenie skutočností,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri výtvarnej práci vi skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /CD- predrávač, PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať(zvládnuť svoje výtvarné dielo) a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- kriticky posudzovať výtvarný prejav, postoje a správanie druhých,

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- na odstránenie problémov využívať ústretovú komunikáciu,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti umenia a kultúry,
- zhodnotiť význam rozmanitých výtvarných informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre ďalšiu prácu najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie problémy vo svojom výtvarnom prejave, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie výtvarným jazykom
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- realizácie a vyhodnocovanie vlastného výtvarného prejavu,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,

- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri výtvarnom prejave,
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu rozvoju, uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom výtvarnom prejave, prijímať hodnotenie výsledkov svojho výtvarného prejavu zo strany učiteľov a spolužiakov,

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi informačných technológií, ktoré možno využiť na vyjadrenie pocitov výtvarným umeleckým jazykom,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní VYV,
- prezentovať svoju výtvarnú prácu pri komunikácii elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať výtvarné informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden estetický pohľad na svet, akceptovať názor spolužiakov
- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy).
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie,
 - názorné- demonštrácia, pozorovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické práce, práca s výukovým CD, internetom,
 - motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov,
 - expozičné: prezentácia, práca s ukážkami

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, reklamné materiály, prezentácia

audiovizuálne: DVD, videozáznam – expozičný pracovný a demonštračný, vizuálny materiál sa nachádza na edukačnom DVD

taktilné: reálie (múzeum), galérie - maliarske, sochárske

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Metodická príloha, edukačné DVD

Webové stránky.:

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh. edukačné CD,

OBSAH

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	33	33	33	33	132
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	33	33	33	33	132

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku.

I. ROČNÍK

Tematic. celok/ časová dotácia	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk - základné prvky výtvarného vyjadrovania	Škrvna a tvar – (vyhľadávanie a dopĺňanie)	Vytvoriť pomocou nástrojov rôzne druhy škvŕn. Rozlíšiť v škrvne významovo čitateľný tvar.	Žiak vytvára štetcom škrvnu, doplňa ju na čitateľný tvar.
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Obrys – (pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov)	Žiak vie vytvoriť obrysové tvary a vie ich rozlíšiť.	Žiak vytvára obrysové tvary a rozlišuje ich.
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Farba – (lokálny tón, zoznámenie s farbou a farebnou hmotou)	Žiak vie správne definovať lokálne farby, vedome používa výrazové možnosti farieb.	Žiak definuje lokálne farby, pomenúva ich. Vedome používa výrazové možnosti farieb. Využíva rôzne možnosti nanášania farby.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Plocha a tvar (vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre)	Naučiť sa spoznať rozmanitosť možných tvarov, obrysov toho istého predmetu. Vedieť nájsť tvar v neartikulovanej štruktúre.	Žiak vie nájsť tvar v neartikulovanej štruktúre. Spoznáva rozmanitosť možných tvarov, obrysov toho istého predmetu.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Vytváranie kompozície (z tvarou písmen)	Žiak vie vytvoriť kompozíciu spájaním rôznych tvarov písmen.	Žiak tvorí kompozíciu spájaním rôznych tvarov písmen.
Podnety výtvarného umenia (médiá, štýly, procesy, techniky, témy)	Akčná maľba – (gesto, škrvna)	Žiak vie postupy akčnej maľby, spontánne reagovať na podnet.	Žiak využíva postupy akčnej maľby – spontánne reaguje na podnet.

Výtvarný jazyk (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Uvedenie si formátu	Žiak vie umiestniť tvar vo formáte. Zobrazovať figúry a veci podľa príbehu a obsadzovať postupne rôzne časti formátu.	Žiak umiestňuje tvar vo formáte. Zobrazuje figúry a veci podľa príbehu a obsadzuje postupne rôzne časti formátu.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Mierka : zmenšovanie a zväčšovanie predmetných tvarov	Žiak vie pozorovať proporcie zobrazovaných prvkov, určiť zmeny v proporciách. Vie vytvoriť variácie tvarov pomocou zmeny v proporcie.	Žiak vie porovnať proporcie zobrazovaných prvkov, určuje zmeny v proporciách. Spoznáva rozmanitosť tvarov toho istého predmetu.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Plocha a tvar – (vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre)	Žiak vie vyhľadať tvary v neartikulovanej textúre. Vie ju dotvoriť kresbou.	Žiak vie vyhľadať tvary v neartikulovanej textúre. Dopĺňa ju kresbou.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Inšpirácia pravekým umením	Žiak vie výtvarne sa vyjadriť prostredníctvom stopy materiálov jednotlivých nástrojov. Prostredníctvom osobného zážitku vie porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu.	Žiak sa výtvarne vyjadruje prostredníctvom stopy materiálov jednotlivých nástrojov. Uvedomuje si hodnoty v živote človeka inej doby.
Podnety filmu a videa	Pohyblivý obraz – (akcia a atrakcia)	Žiak vie charakterizovať základné princípy filmu. Pozná vlastnosti pohyblivého obrázka.	Žiak charakterizuje základné princípy filmu. Oboznamuje sa s výrazovými možnosťami filmu.
Podnety dizajnu	Dizajn a ľudské telo - (telo a jeho doplnky, maska)	Vedieť si uvedomiť výrazu, ktorý dodá časti tela, jej hravú zmenu tvaru a funkcie. Získať zručnosti vo vzťahu k dizajnu a maskám.	Žiak spoznáva možnosti výrazu prostredníctvom zmeny tvaru a funkcie častí tela. Získava zručnosti vo vzťahu k dizajnu a maskám.
Podnety hudby	Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby.	Žiak vie vyjadriť výtvarnými prostriedkami výraz, náladu a rytmus hudby a vie rozlíšiť výrazové možnosti.	Žiak vyjadruje výtvarnými prostriedkami výraz, náladu a rytmus hudby a rozlišuje výrazové možnosti hudby.
Tradícia a identita – (kultúrna krajina)	Výtvarná reakcia na prostredie školy.	Žiak vie dotvoriť prostredie školy výtvarnými prostriedkami.	Žiak dopĺňa prostredie školy výtvarnými prostriedkami.

II. ROČNÍK

Téma. celok/ časová dotácia	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom.	Žiak vie spoznať rôzne možnosti vyjadrenia jedného základného prvku. Žiak vie vytvoriť rôzne druhy línie pomocou rôznych nástrojov – ceruza, štetec ...	Žiak vytvára rôzne druhy liníí pomocou rôznych nástrojov. Osvojuje si a vedome používa výrazové možnosti základných vyjadrovacích podnetov.
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Línia, plocha, tvar – kresba tvarov prostredníctvom liníí z rôznych materiálov a rôznymi nástrojmi	Žiak vie základy technických zručností, využiť výrazové možnosti linky v kresbe, vie hravo experimentovať a chápe rozmanité možnosti vyjadrenia jedného základného prvku.	Žiak ovláda základy technických zručností, využíva výrazové možnosti linky v kresbe, hravo experimentuje, chápe rozmanité možnosti vyjadrenia základného prvku.
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Farba, výraz farby.	Žiak vie vedome používať výrazové možnosti farieb. Vie pomenovať charakter výrazu farieb. Vie vyjadriť náladu, vlastné pocity z farieb.	Žiak vedome používa výrazové možnosti farieb. Pomenováva charakter výrazu farieb. Vyjadruje náladu, vlastné pocity z farieb.

Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Kompozícia – umiestňovanie vo formáte.	Žiak si začína uvedomovať formát radenia prvkov vo formáte (v strede, hore, dole, vľavo, vpravo) voči sebe a priestoru.	Žiak si uvedomuje vzťah zobrazeného tvaru a motívu voči formátu.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Rytmus a pohyb (aritmia a nehybnosť)	Žiak vie vyjadriť pohyb zmnožovaním tvarov, vie experimentovať.	Žiak vyjadruje pohyb zmnožovaním tvarov. Spoznáva možnosti záznamu pohybu.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Symetria a asymetria (tvarov, farieb, plôch, objektov)	Žiak má vedieť vytvoriť zobrazenie symetrické alebo asymetrické radením prvkov. Žiak vie vytvoriť pomocou šablóny symetrické tvary.	Žiak vie vytvoriť symetrické a asymetrické tvary. Spoznáva vlastnosti základných symetrií.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Asambláž	Žiak má vedieť organizovať jednoduché prvky do estetických tvarov alebo výrazových celkov a poznať typické prejavy umenia – asambláž.	Žiak organizuje jednoduché prvky do estetických tvarov alebo výrazových celkov a spoznáva typické prejavy umenia – asambláž.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Surrealizmus – fantastický portrét	Žiak má vedieť spoznať typické prejavy surrealizmu vo výtvarnom umení.	Žiak spoznáva typické prejavy surrealizmu a nové možnosti umeleckého vyjadrenia.
Podnety výtvarného umenia	Inšpirácia archaickými písmami	Žiak má vedieť charakterizovať obrázkové písmo, graficky znázorniť symbol slova.	Žiak charakterizuje obrázkové písmo, graficky znázorňuje symbol slova. Spoznáva mat.a tech.možnosti danej doby.
Podnety fotografie	Koláž – montáž z fotografií	Žiak má vedieť charakterizovať princípy kolážovania.	Žiak vytvára technikou koláže nové kompozície. Výtvarne používa kombináciu rôznych fotografických textúr.
Podnety filmu a videa	Filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	Žiak má vedieť charakterizovať výtvarné prostriedky vyjadrujúce črty filmovej postavy.	Žiak výtvarne zobrazuje črty a vlastnosti vybraného filmového hrdinu.
Podnety architektúry	Architektúra ako skladačka	Žiak dokáže zostrojiť budovu z rozmanitých tvarov geometrických telies.	Žiak rozlišuje materiálové možnosti pri skladbe architektonického tvaru.
Porovnávanie (kombinačné a súhrnné cvičenia)	Triedenie – zobrazenie predmetov podľa kategórií. (Porovnávanie)	Žiak má vedieť vytvoriť zbierku predmetov podľa stanovených kategórií. Pomenovať rozdiely a spoločné znaky predmetov.	Žiak zobrazuje a zoraďuje predmety podľa kategórií, farby, príbuzné tvary, veľkosti
Tradícia a identita	Výtvarná reakcia na prírodniny z okolia	Žiak má vytvoriť objekt z detailov charakteristických pre vlastné prostredie.	Žiak vytvára z predmetov objekt z detailov charakteristických pre vlastné prostredie
Škola v galérii	Socha v galérii – oživená socha	Žiak má vedieť reagovať na podnety sochárskeho umenia, poznať znaky sochy, vytvoriť kópiu sochy.	Žiak vytvára kópiu sochy z papiera alebo prírodného materiálu, nepotrebných predmetov.

III. ROČNÍK

Témat. celok/ časová dotácia	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Plošné geometrické tvary – (figúra, vecné zobrazenie z geometrických tvarov)	Žiak má poznať kompozičné princípy, obrázok vie rozdeliť na geometrické časti, následne ho opäť poskladať.	Žiak spoznáva kompozičné princípy, obrázok rozdeľuje na geometrické časti, následne ho opäť skladá.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície	Tvar – komponovanie novotvaru na základe priemerných rôznych obrysov	Žiak má vyjadriť plošný tvar a obrys podľa fantázie a predstavy. Má si uvedomiť vonkajšie obrysy predmetov	Žiak vyjadruje a vytvára plošný tvar a obrys podľa fantázie a predstavy.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície	Mierka – zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách	Žiak vie pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti.	Žiak chápe priestorové vzťahy, rozvíja pozorovacie a porovnávacie schopnosti.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície	Materiálový reliéf (otlačenie do hlíny, odlievanie do sadry)	Žiak má vedieť realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov) na ploche i v modelovacej hmote.	Žiak realizuje rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov) na ploche i v modelovacej hmote.
Podnety výtvarného umenia	Paketáž	Žiak má spoznať materiálové vlastnosti látok, osvojiť si iné postupy výtvarného zobrazovania, optické vnímanie tvaru.	Žiak spoznáva materiálové vlastnosti látok, osvojuje si iné postupy výtvarného zobrazovania, optické vnímanie tvaru.
Podnety výtvarného umenia (inšpirované dejinami umenia)	Inšpirácia gréckym umením	Žiak má spoznať vzťah medzi výtvarným a literárnym umením a oboznámiť sa s umením antického Grécka, Egypta.	Žiak spoznáva vzťah medzi výtvarným a literárnym umením a oboznamuje sa s umením antického Grécka, Egypta
Podnety fotografie	Dopĺňanie častí fotografie (kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou)	Žiak má tvorivo a esteticky doplniť fotografiu, farebne a tvarovo prispôsobiť originálu.	Žiak používa fantáziu na doplnenie stratenej reality.
Podnety filmu a videa	Priestor filmu, rám, filmová scénografia.	Žiak má poznať ďalšie dôležité pojmy (pole obrazu, rám) a navrhnuť filmové kulisy a scénu.	Žiak spoznáva ďalšie dôležité pojmy (pole obrazu, rám) a navrhuje filmové kulisy a scénu.
Podnety architektúry	Výraz architektúry (architektonický výraz a prostredie)	Žiak má tvorivo stvárať fantazijný, architektonický objekt. Má si rozšíriť obrazotvornosť, priestorovú predstavivosť.	Žiak tvorivo stvára fantazijný, architektonický objekt. A rozširuje si obrazotvornosť, priestorovú predstavivosť.
Podnety dizajnu	Grafický dizajn (symbol, znak)	Žiak má vytvoriť erb svojej rodiny na základe pozorovania erbov dedín, panovníckych rodov.	Žiak vytvára erb svojej rodiny na základe pozorovania erbov dedín, panovníckych rodov.
Podnety dizajnu	Novotvar – skladanie tvaru objektu z iných konkrétnych tvarov	Žiak vie vytvárať novotvary z vystrihnutých obrázkov, tvorí koláž na fantazijný námet.	Žiak vytvára novotvary z vystrihnutých obrázkov, tvorí koláž na fantazijný námet
Podnety tradičných remesiel	Bábkarstvo – príprava bábok	Žiak vie vytvoriť jednoduchú bábkú (vyvážovaním látky, šitím, kaširovaním)	Žiak vytvára jednoduchú bábkú (vyvážovaním látky, šitím, kaširovaním) oboznamuje sa s rôznymi typmi bábok podľa ich vedenia
Elektronické médiá	Kreslenie prostredníctvom počítača	Žiak pozná techniku vytvárania jednoduchých obrazov na počítači, algoritmy počítačovej grafiky.	Žiak spoznáva techniku vytvárania jednoduchých obrazov na počítači, algoritmy počítačovej grafiky.

Porovná-vacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Syntéza rôznych typov obrazu	Žiak vie vytvoriť maľbu auto príbehu s popisom, pozoruje vzťah písma a obrazu prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania, interpretuje psychickú charakteristiku.	Žiak vytvára maľbu auto príbehu s popisom, pozoruje vzťah písma a obrazu prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania, interpretuje psychickú charakteristiku.
Porovná-vacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Zbierka – (vlastný atlas)	Žiak vie pomocou kresby a maľby vyjadriť príbuznosť a rozmanitosť vecí.	Žiak pomocou kresby a maľby vyjadruje príbuznosť a rozmanitosť vecí.
Podnety hudby a literatúry	Analógia medzi zvukmi a tvarmi, textúrami, farbami	Žiak sa pokúša charakterizovať syntetické vzťahy (farba - tvar) voči tónom hudby. Žiak vie vyjadriť hudbu výtvarnými prostriedkami.	Žiak chápe vzťah tvaru a hudobného tónu. Vyjadruje hudbu výtvarnými prostriedkami, pokúša sa charakterizovať syntetické vzťahy (farba – tvar) voči tónom hudby.
Podnety hudby a literatúry	Výtvarné stvárnenie slova, vety, súvetia	Žiak vie tvoriť výtvarný jazyk, rozvíja fantáziu pri zobrazovaní vzťahu tvaru, písmena a obrazu	Žiak vytvára výtvarný jazyk, rozvíja fantáziu pri zobrazovaní vzťahu tvaru, písmena a obrazu
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Podnety prírodovedy : zmeny látok, a ich výtvarné využitie	Žiak si má osvojiť techniku skladania a spájania priestorových tvarov a improvizovaných materiálov – papier rôznej kvality, strihanie, krčenie, lepenie. Vie vytvoriť figuratívny objekt z geometrických tvarov.	Žiak si osvojuje techniku skladania a spájania priestorových tvarov a improvizovaných materiálov – papier rôznej kvality, strihanie, krčenie, lepenie. Vytvára figuratívny objekt z geometrických tvarov.

IV. ROČNÍK

Téma. celok/ časová dotácia	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Bod – hravé činnosti s bodmi	Žiak má pochopiť rozmanité možnosti vyjadrovania jedného základného prvku. Vie využiť výrazové možnosti bodu v kresbe. Má sa oboznámiť s nástrojmi a materiálom. Vie základnú charakteristiku bodu	Žiak chápe rozmanité možnosti vyjadrovania jedného základného prvku. Využíva výrazové možnosti bodu v kresbe, oboznamuje sa s nástrojmi a materiálom
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Šrafúra, tieň – (budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami)	Žiak si má precvičiť základy kresliarskej zručnosti. Žiak vie budovať tvar modelovaním kresby.	Žiak si precvičuje základy kresliarskej zručnosti. Buduje tvar modelovaním kresby.
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Farba – farebné kontrasty (teplá – studená, tmavá – svetlá, doplnkové farby)	Žiak má pochopiť princíp základných farebných kontrastov a naučiť sa ho používať. Naučiť sa cieľavedome miešať farby.	Žiak chápe princíp základných farebných kontrastov a používa ho. Cieľavedome mieša farby.

Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení – základy proporčnosti v kresbe	Žiak vie kresliť podľa obrázka alebo busty, východiskom je pozorovanie, výstavba tvaru na základe pozorovania. Má sa naučiť zásady merania, pozorovať z daného bodu, z rôznych bodov.	Žiak kreslí podľa obrázka alebo busty, východiskom je pozorovanie, výstavba tvaru na základe pozorovania. Ovláda zásady merania, pozoruje z daného bodu, z rôznych bodov.
Výtvarný jazyk – (kompozičné princípy a možnosti kompozície)	Výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení (základy proporčnosti v modelovaní)	Žiak vie modelovať hlavu podľa busty a snaží sa uplatniť poznatky z kresby a doplniť ich o priestorové pozorovanie.	Žiak modeluje hlavu podľa busty a uplatňuje poznatky z kresby a dopĺňa ich o priestorové pozorovanie.
Podnety výtvarného umenia (médiá, štýly, procesy techniky, témy)	Impresionizmus (krajinomal'ba, krajina ako žáner, variácia krajiny v rôznych atmosférach)	Žiak sa má oboznámiť s historickými žánrami a s ich transformovanými polohami v súčasnosti. Má pochopiť rozmanitosť výrazu – mal'ba krajiny v rôznych situáciách a rôznou technikou.	Žiak sa oboznamuje s historickými žánrami a s ich transformovanými polohami v súčasnosti. Chápe rozmanitosť výrazu – Využíva a mauje krajinu v rôznych situáciách.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Inšpirácia umením ďalekého východu (Čína, Japonsko)	Žiak chápe myšlienkové, materiálové a technické možnosti danej kultúry.	Žiak chápe prostredníctvom osobného zážitku inú dobu, jej ľudí, kultúru a výtvarné umenie.
Podnety filmu a videa	Filmový trik, kulisa	Žiak sa postupne oboznamuje s jazykom a výrazovými možnosťami filmu. Vie vyrobiť jednoduché kulisy.	Žiak vyrába jednoduché kulisy. Chápe dané pojmy – filmový trik, kulisy.
Podnety architektúry	Antropo – (zoo, fyto) – morfná architektúra	Žiak má pochopiť architektúru ako jazyk súboru prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje. Žiak si uvedomuje vnútornú štruktúru tela, domu a mesta.	Žiak navrhuje budovu v tvare ľudskej, zvieracej, rastlinnej postavy. uvedomuje si vnútornú štruktúru tela, domu a mesta.
Podnety dizajnu	Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami.	Žiak má pochopiť úžitkové predmety vo svojom prostredí. Ich funkčnosť a úžitkovosť.	Žiak navrhuje predmet inšpirovaný organickými tvarmi a výrazovosťou tela.
Podnety dizajnu	Dizajn inšpirovaný slovom (názvom)	Žiak má navrhnuť tvar predmetu inšpirovaný jeho názvom.	Žiak navrhuje tvar predmetu inšpirovaný jeho názvom.
Elektronické médiá	Maľovanie prostredníctvom počítača	Žiak má kresliť a vyfarbovať plochy, dokáže použiť filter a manipulovať s obrázkom v počítači.	Žiak si osvojuje techniky kreslenia a maľovania v počítači.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozícií (krajiny a zátišia, prípadne portrétu)	Žiak má pochopiť spoločné a rozdielne prvky v rôznych kategóriách vecí, médiách, komunikačných systémoch.	Žiak chápe špecifické i spoločné prvky rôznych médií, druhov a štýlov vyjadrovania.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Možnosti zobrazovania motívu (odklon od schém)	Žiak sa má naučiť objavovať individuálny výraz v zobrazovaných predmetoch.	Žiak objavuje individuálny výraz v zobrazovaných predmetoch.

Podnety hudby	Hudba ako obraz tónov, farebné tóny, farebné stupnice	Žiak vie tvorivo spracovať podnety iných zmyslov na vyjadrovanie hudby. Žiak aktívne reaguje výtvare. Žiak po vypočutí stupňa tónov, k nim priraduje farebné tóny. Namaľovanú stupnicu doplní krátkym komentárom.	Žiak tvorivo spracováva podnety iných zmyslov na výtvare vyjadrenie hudby. Aktívne výtvare reaguje ...
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Podnety Vlastivedy : mapa ako výtvarný prejav	Žiak vie vytvoriť vlastné symboly, určuje fotografiu terénu. Vie prepísať terén do vrstevníc a k mape pripraví komentár.	Žiak vytvára vlastnú mapu daného prostredia : a. cesty do školy b. fantastickej krajinky c. mapy pre blchu na psej hlave
Tradícia a identita (kultúrna krajina)	Výtvarná reakcia na pamiatku (monument obce)	Žiak vie aktívne, mentálne a výtvare spracovať podnety z prostredia, v ktorom žije.	Žiak kreslí pamiatku svojej obce, spracováva podnety z prostredia, v ktorom žije.
Výtvarné hry	Zábavná koláž (montáž, asambláž, roláž ...)	Žiak vie kolážovať do fotografií, ktoré vie vtipne okomentovať.	Žiak využíva kolážovať do fotografií, ktoré vtipne komentuje.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

V rámci novej koncepcii vyučovania výtvarej výchovy na ZŠ, zavádzame v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia žiaka. Naša škola používa na hodnotenie slovné hodnotenie. Nie je nutné hodnotiť každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Žiak má byť hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

PRIEBEH VYTVÁRANIA POSTOJOV:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

PRIEBEH ZÍSKAVANIA ZRUČNOSTÍ A SPÔSOBILOSTÍ:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvareného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť
- analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

PRIEBEH ZÍSKAVANIA VEDOMOSTÍ:

- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvareného umenia súvisiacich s preberanými

- edukačnými úlohami,
- **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;
- **schopnosť realizácie výsledného artefaktu.**

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, • žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, • žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, • žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, • žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), • žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, • žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam. 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania. Vyučovanie VV je úzko späté s danými predmetmi : MAT, ETV, HUV, IFN, SJL, VLA, PDA.

XX. UČEBNÉ OSNOVY HUDBNÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Hudobná výchova
Vzdelávacia oblasť	Kultúra a umenie
Časový rozsah výučby	132 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa. Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietných percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako výchovu človeka.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakom tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

Hudobná výchova ako esteticko-výchovná disciplína kladie dôraz predovšetkým na emócie, zážitok a od neho odvíjajúci sa rozvoj intelektuálnej stránky osobnosti, ktorá sa na druhom stupni základnej školy zintenzívňuje.

Jej úlohou je výchova k hudbe a výchova hudbou, čo v intenciách najnovších výchovno – vzdelávacích trendov znamená výchovu dobrého, múdreho, aktívneho a šťastného človeka.

Hudobná výchova má stimulovať kladný vzťah k hudbe a pomocou konkrétnej činnosti skvalitňovať u žiakov spevacke, hudobno – pohybové, inštrumentálne návyky, rozvíjať ich hudobný sluch, vnímanie, pozornosť, predstavy, pamäť, cit pre hudobnú časomieru a tempo, rytmus, takt), poznávať vlastnosti tónov (výšku, silu, dĺžku, farbu), výrazové prostriedky hudby, spoznávať vokálne, inštrumentálne, vokálno – inštrumentálne, ľudové i umelé slovenské i zahraničné diela, cibriť hudobný vkus a orientáciu v hudbe. Trendom hudobnej výchovy je hudobno – tvorivá aktivita, sledujúca spontánny záujem žiaka o hudbu a cez aktívnu činnosť poznávanie hudobno návykových prvkov vždy v spojení s konkrétnou hudbou, hudobnou činnosťou.

Výučba je postavená na princípoch múzickej a polyestetickej výchovy, využíva spevacký, inštrumentálny, pohybový, tanečný, dramatický, ale i výtvarný a literárny prejav žiaka. V súčasnosti má predovšetkým zážitkový činnosť a tvorivý charakter. Učiteľ rešpektuje rozdielne vrodene dispozície, schopnosti a záujmy, motivuje žiaka k činnosti, ku ktorej inklinuje, využíva hudobné aktivity stimulujúce spontánnosť, radosť, dobrovoľnosť, zvedavosť, záujem „konzultovať“ hudbu v akejkoľvek podobe i mimo školy, t. j. stimuluje u žiaka potrebu ako nevyhnutnej súčasť života.

Poslaním hudobnej výchovy ako výchovno-vzdelávacieho predmetu na ZŠ je vytvárať plnohodnotnú protiváhu k prevažne vzdelávacím, náukovo orientovaným predmetom vyučovania.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi - bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadenie vedomostí.

Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, percepčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov ako aj skúsenosti z riešenia z rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohatia estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť seberealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržíme postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel. Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- *Rozvíjať povedomie vlastnej kultúrnej identity,*
- *rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr,*
- *formovať samostatné a zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde, k subkultúram,*
- *rozvíjať záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu,*
- *osvojiť si elementárne vedomosti o hudbe, literatúre a umení,*
- *osvojiť si základné pravidlá rozhovoru a spoločenského správania,*
- *získať základné poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre,*
- *osvojiť si návyky správnej intonácie,*
- *primerane veku vytvárať vlastné názory a postoje,*
- *uplatňovať kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám,*
- *prostredníctvom literatúry chápať svet, v ktorom žije, a jeho časové podoby,*
- *poznávať umelecké jazykové prostriedky a vedieť ich využívať,*
- *prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa ,*
- *umelecké prostriedky vedieť vzájomne prepájať v umeleckej tvorbe,*
- *viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie,*
- *vytvárať intelektuálne predpoklady k chápaniu, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií,*
- *formovať kultúrne vzťahy k ľuďom a svetu, vytvárať hodnotové postoje,*
- *pozitívne formovať sebavedomie dieťaťa prostredníctvom literatúry a hudby,*
- *hudbou, pohybom a literatúrou viesť žiakov k estetickému vnímaniu sveta, k spoznávaní jeho mnohoznačnosti, mnohostrannosti, spoznaniu jeho krásy,*
- *hudbou, pohybom literatúrou udržiavať živé tradície a učiť zachovávať hodnoty minulých generácií,*
- *vzbudzovať etické a estetické cítenie,*
- *rozvíjať autentické tvorivé riešenia úloh.*

INŠTITUCIONÁLNE:

- *Aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,*
- *pri hre rešpektovať svojich partnerov,*
- *vedieť hudbu precítiť, dodržiavať jej tempo a dynamiku,*
- *vedieť sa sústrediť na prebiehajúcu činnosť,*
uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia, vedieť sa uvoľniť, relaxovať,
- *pri práci s textom vedieť správne dýchať, artikulovať a vyslovovať,*
- *využívať slovnú zásobu pri rôznych typoch hier,*
- *vedieť sa pri speve orientovať v priestore,*
- *.chápať význam umenia a estetických činností a faktorov v každodennom živote,*
- *mať povedomie vlastnej kultúrnej identity a kultúrno- historického povedomia,*
- *rozvíjať poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre,*
- *rozlišovať hlavné umelecké druhy hudby a literatúry,*
- *opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel,*
- *pri ústnom prejave dodržiavať spisovnú výslovnosť*
- *tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky vybranými prostriedkami hudby, výtvarného umenia, písaného a hovoreného slova, pohybového gesta.*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *Prehlbovať vnímanie okolitého sveta zmyslami,*
- *zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,*
- *zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,*
- *zvyšovať schopnosť sústredenia, koncentrácie a relaxácie, uvoľnenia,*
- *pracovať s hudobným textom,*
- *naučiť sa aktívne zúčastňovať spoločnej hry,*
- *uvedomovať si partnera, rešpektovať ho,*
- *pracovať s hudobnými nástrojmi,*
- *správne dýchať, artikulovať a intonovať,*
- *vedieť hudbu precítiť,*
- *vedieť zaspievať pieseň a zatancovať hudobno-pohybovú hru,*
- *upevňovať vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách,*
- *rozvíjať slovnú zásobu, cit pre hudbu a výraz,*
- *zvládnuť základné smery pohybu, orientáciu v priestore v jednoduchej hre,*
- *hrať na detských hudobných nástrojoch, využiť charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,*
- *využiť všetky činnosti pri predvedení dramatického príbehu,*
- *pochopiť morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov,*

AFEKTÍVNE

- *vedieť zaujať vlastný postoj k literárnej postave /kladný, záporný vzťah/*
- *vedieť posúdiť hudobný prejav spolužiaka,*

- byť sebakritický pri svojom hudobno- pohybovom a dramatickom prejave ,
- akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis
- vedieť rozlíšiť kladné a negatívne správanie rozprávkových a televíznych hrdinov a uvedomuje si ich vplyv na osobnosť žiaka
- vedieť sa orientuje v ponuke masmédií a robiť výber,
- dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri grafickom prejave
- hodnotiť kvalitu hudobného, pohybového prejavu spolužiaka i sám seba
- vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa
- používať vhodnú slovnú zásobu pri komunikácii.
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,

PSYCHOMOTORICKÉ

- Prehľbovať vnímanie okolitého sveta zmyslami,
- zvyšovať schopnosť sústredenia, koncentrácie a relaxácie, uvoľnenia,
- hrať na detských hudobných nástrojoch, využiť charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,
- zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,
- uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia,
- zvládnuť základné smery pohybu, orientácie priestore v jednoduchej hre,
- použiť moderné technológie/ fotoaparát, PC/
- spracovať získaný materiál na IKT,
- vyrobiť jednoduché hudobné nástroje.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ si **vyberá** priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- **formy:** Práca vo dvojici (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy),
- **metódy:**
 - slovné- vysvetľovanie, popis, názorné- demonstrácia, pozorovanie,
 - praktické- projekčná činnosť, praktické prezentácie, didaktické hry, práca s CD, internetom,
 - motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
 - expozičné: vysvetľovanie, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
 - fixačné: skupinová diskusia, diskusia,

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot

vizuálne: internet

audiovizuálne: DVD, videozáznam

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Učebnice hudobnej výchovy

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor, digitálny fotoaparát, USB kľúč, pripojenie na internet, mobil, kamera, video, TV, Hudobné nástroje (klavír, keyboard, gitara, zobcová flauta), Orffov kufrík s ľahkoovládateľnými hudobnými nástrojmi, učebnice z hudobnej výchovy.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty.

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	33	33	33	33	132
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	33	33	33	33	132

HUDOBNÝ MATERIÁL

Detské piesne a skladby pre deti inšpirované ich životom v škole, v rodine, prírodou, piesne žartovné, tanečné, pochodové skladby, hudobné príbehy a inštrumentálne hudobné obrázky, ľudové piesne k detským hrám a hudobno-pohybové hry, úryvky zo skladieb na ilustráciu konkrétnych didaktických problémov.

HUDOBNÉ ČINNOSTI

Žiaci si osvojujú uvedené piesne a skladby. Prenikajú do ich obsahu najmä vcítením sa do ich výrazu. Pokračujú v celostnom prístupe na báze hry. Do tejto hry čoraz viac prenikajú pravidlá, racionálne momenty. Využíva sa pritom rodiaci sa zmysel pre tajomstvo, dobrodružstvo(najmä chlapci) a silnejúci zástož rodinných hier (predovšetkým dievčatá). Pri speve piesní a vokálnej participácii na počúvanej hudbe si žiaci zdokonaľujú správne spevácke návyky a rozširujú hlasový rozsah. Spievajú so zmyslom pre celkový charakter a výraz i pre stavbu melódie či hudobnej frázy (motívu). Uvedomujú si význam jednotlivých výrazových prostriedkov pri vzniku hudobného výrazu – správnym používaním dynamiky, agogiky (tempových zmien), presným dodržiavaním rytmu, artikulácie, vhodným zafarbením a doplnením vokálnej sadzby nástrojovým zvukom nielen na detských (ľahkoovládateľných), ale aj klasických melodických nástrojoch (možnosť využiť žiakov ZUŠ). V rámci hudobných hier, kombinujúcich spev a hru na detských nástrojoch, žiaci rozvíjajú svoju tvorivosť v tónovom priestore diatoniky, ku ktorej dospeli v priebehu 1. ročníka cez 3 – 6 tónové typy detskej riekankovej a piesňovej melódiky. V úzkom spojení s jazykom, materinskou rečou (riekanky, detská poézia slovenských autorov) melodizujú a rytmizujú v rámci krátkych motívických a tematických celkov. Zvykajú si na periodické usporiadanie hudobných myšlienok z dvojtaktí, no i na asymetrický princíp periodizácie, ktorý sa často objavuje v detskej ľudovej riekanke, detskej hre, ale aj v iných ľudových piesňach (6-taktia, 3-taktia, 5-taktia ap.).

Hudobné podnety žiaci realizujú v pohybe, tanci, dramatickom geste. Spájajú ich s vokálnymi a inštrumentálnymi aktivitami do hrových celkov. Všímajú si vzťah melódie a sprievodu, vzťahy medzi dvoma-troma znejúcimi hlasmi (nástrojmi), pričom rozlišujú v hudbe opakovanie, variačnú obmenu a kontrast. Orientujú sa stále najmä podľa výrazu (veselo-smutne, žartovne-vážne, ľahko-ťažkopádne ap). Rozoznávajú aj jednotlivé plochy hudby podľa funkcie: predohru, medzihru, dohru, ťažiskové tematické úseky, a tak sa aktívne spoluzúčastňujú na hudobnej forme. Žiaci rozširujú aj svoju znalosť farby a prejavu ďalších hudobných nástrojov a ich zoskupení. Ľudové a umelé detské hudobno-pohybové, napodobňujúce, funkčné a fantastické hry realizujú v súlade s hudobno-dramatickým pozadím: vytvárajú spoločným úsilím hudobné divadlo, inscenujú vnútorný význam, ukryté tajomstvá piesní, skladieb, rozprávok na báze vlastných improvizácií alebo napodobením učiteľom ponúkaných predlôh. Na tomto smerovaní k syntéze sa výrazne podieľajú i ďalšie výchovy (literárno-dramatická, výtvarná). Žiaci sa uvedomene pohybujú v priestore diatonického radu dur, mol, sledujú ho aj v zápise, pričom využívajú aj solmizáciu. Sluchovo si overujú aj

iné typy usporiadania diatonických radov tónov, ktoré sa vyskytujú v niektorých modálnych ľudových piesňach vhodných pre deti (dórska, lýdická, mixolydická).

I.ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálo-intonáčné činnosti 20h	Išla sova na tanec, Skáče žaba po blate, Maličká som, Lietala si lastovička, Hodiny, Húsky biele húsky, Zajačík do lesa, Pôjdeme my do lesíka, Bola babka, Kováč kuje, Pieseň na dvoch tonoch, Mám ručníček mám, Prosil líšku vlčík, Fialočka, fiala, Ťiki, ťuki, ťukalo, Pieseň o trúbke	Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrtová, osminová +pomlčky).	Žiak vie správne zaspievať 20 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Hymna SR. Žiak chápe poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Používa pri nácviku piesní percepčnú metódu.
Inštrumentálne činnosti 3h	Varila myšička kašičku, išla sov ana tane, Akvárium, Vlak, V kvetinovom bufete, Vášok, dolina, čo deťom k šťastiu treba, Hymna SR. Pochod drevenných vojačikov,	Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.	Žiak vie hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek.
Hudobno-pohybové činnosti 4h	Slovenské ľudové piesne (uspávanky, tanečné, regrútske, svadobné, koledy...)	Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Percepčné činnosti 4h	Maličká som, Varila myšička kašičku, Akvárium.	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať naň.	Žiak pozná minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.
Hudobno-dramatické činnosti 2h	Bola babka, my sme malí muzikanti, bude mráz, Varila myšička kašičku,..	Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Žiak má vedieť uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie

II.ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálo-intonáčné činnosti 20h	Septembrová pesnička, Adam v škole nesedel, Ide, ide vláčik, Krásna, krásna, Listové tajomstvo, Náš tatíček, neboštíček, Zebra, Pec nám spadla, Zjedzte ma víčky zjedzte, Rýmy zimy, Milujeme Mikuláša, Snehuliak, Krbová, do hory, do lesa, Dajže Ó Bože, Bol jeden gajdoš, Kukurica, Žaba, žaba, žabisko, Nešťastie, Pletla pančuške,	Rozvíjať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrtová, osminová, polová + pomlčky). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie.	Žiak vie čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania učiteľa a hier so spevom.

Inštrumentálne činnosti 3h	Pieseň pre tvoje uši, Opozdravoch, Rýmy zimy, Milujeme Mikuláša, Snehuliak, Krbová, do hory, do lesa, Dajže Ó Bože, Bol jeden gajdoš, Kukurica, Žaba, žaba, žabisko	Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.	Žiak vie hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek.
Hudobno-pohybové činnosti 4h	Na slepú babu, Ženilo sa motovidlo, Čičence, čičence, Zahrajte mi muzikanti,	Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Pohybom vyjadriť náladu hudby	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Percepčné činnosti 4h	Ušný slimák, Medveď na lyžiach, Uspávanka, Maličká som	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor.	Žiak pozná minimálne 6 hudobné skladby a ich autorov, dokáže vystihnúť náladu hudby.
Hudobno-dramatické činnosti 2h	Dobrá noc má milá, Na sluhu	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor.	Žiak má vedieť uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie

III. ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálno-intonáčné činnosti 20h	Traja susedia, Ide, ide poštová panáčik, My sme sestry veselé, Ty a ja, Pieseň trpaslúšikov, Trpaslíci v makovici, Čia sú to kone, Sniežik, Mikulášku dobrý strýčku, Pásli ovce valasi, Čas radosti veselosti, My tré králi prišli sme k Vám, Pieseň o vybraných slovách, Spievanky,	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. – 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.	Žiak vie čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania učiteľa a hier so spevom.

Inštrumentálna činnosť 3h	<i>Na vlak, Na zelených lúkach,</i>	<i>Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.</i>	<i>Žiak vie hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek.</i>
Hudobno-pohybová činnosť 4h	<i>Ty a ja, Fašiangy, fašiangy,</i>	<i>Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt</i>	<i>Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu.</i>
Percepčné činnosť 4h	<i>Na zelených lúkach,</i>	<i>Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky. Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor.</i>	<i>Žiak pozná minimálne 6 hudobné skladby a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.</i>
Hudobno-dramatická činnosť 2h	<i>Dú valasi dú, Trienčianske hodiny,</i>	<i>Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch. Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor.</i>	<i>Žiak má vedieť uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie etudu ako celok.</i>

IV. ROČNÍK

Téma, celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálno-intonačné činnosti 20h	Dievča, dievča čože to máš, Mobil, Keby mala rozum stonožka, Pred muzikú verbunk, Čo spievajú naši krajanovia, Narodil sa Kristus pán, Radujem sa valasi, Nový rok beží, Nerozhodný motýľ, Už je toho fašánečku, Slonia pesnička, Tom a Jerry, Zoologická,	Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d ² .	Žiak vie čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania učiteľa a hier so spevom. Vie intonovať v durovej diatonike.
Inštrumentálne činnosti 3h	Zahráme sa na básnikov, A vy páni muzikanti,	Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom.	Žiak vie hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek. Žiak vie zahrať jednoduché sprievody k piesňam správnym zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe. Žiak vie zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.
Hudobno-pohybové činnosti 4h	Pôjdeme do ZOO, Fašange se krátia, Močila konope močila,	Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Percepčné činnosti 4h	E. Suchoň: Keď sa vlci zišli, Hymna SR, Kto za pravdu horí, Aká si mi krásna, C. Saint-Saens: Karneval, S. Musorskij: Tanec kuriatok,	Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.	Žiak pozná minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov, vie vystihnúť náladu hudby a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich autor realizoval

Hudobno-dramatické činnosti 2h	<i>Zatancujem si?, Ženích pre slečnu mišku,</i>	<i>Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno- dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch. Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor.</i>	<i>Žiak má vedieť uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie etudu ako celok.</i>
---	---	--	---

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Formatívne hodnotenie

- má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť (predpísanými) známkami
- majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzená potreba dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa

Skúšanie pomocou edukačných CD: program automaticky vyhodnocuje prácu žiaka a vyberá vždy pozitívne slovesá, hoci žiak urobí chybu.

samotný proces tvorby:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
 - Ⓢ preukázanie originality

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: • Vytvoril si elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispieva k optimálnemu stupňu rozvíjania svojej osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej, • vníma zdravie a pohybovú aktivitu ako nevyhnutnú súčasť formovania vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovania v každodennom živote. • Osvojil si elementárne pohybové zručnosti a pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, má optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazuje elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností, • prejavuje záujem o pohybové činnosti, aplikuje ich v každodennom živote, • Formuje si hudobno-pohybové zručnosti, cit pre krásu , estetiku a empatiu, • žiak preukazuje vedomosti z oblasti hudby primerané edukačným úlohám, 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a hudobne zdatný, • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové piesne a tance, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o hudobné aktivity, neguje vyučovací proces, nezapája sa do individuálnych ani kolektívnych hudobných hier a spevu. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

HUV integruje niektoré poznatky a procesy iných predmetov, v hudobnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, matematickými postupmi a podobne. Preto môže HUV vytvárať veľmi prospešnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Vyučovanie HUV je úzko späté s danými predmetmi : DHD, SJL, VLA, PDA, MAT.

Konkrétne prepojenie HUV s inými predmetmi , vzdelávacími oblasťami či nadstavbovými zložkami je uvedený v konkrétnych tematických výchovno- vzdelávacích plánoch.

XXI. UČEBNÉ OSNOVY DETSKÉ HUDBNÉ DIVADLO

Názov predmetu	Detské hudobné divadlo
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Časový rozsah výučby	33 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. ročník ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Detské hudobné divadlo rozvíja žiakovo povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné historické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr, kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť a tvorivosť. Súčasná spoločnosť kladie na nás vysoké nároky, čo sa odzrkadľuje aj vo vyučovacom procese. Žiaci prijímajú kvantá informácií. Je veľmi dôležité aby viei svoje vedomosti využiť v živote. K tomu ich môžeme viesť už aj my, učitelia na základných školách. Hudobno - dramatická výchova predstavuje kvalitatívne odlišný prístup k školskej práci a k dieťaťu vôbec, pretože začína od osobnosti dieťaťa - ako subjektu výchovy. Rozvíja jeho prirodzenosť, túžbu po poznaní a osobnom raste. Využívaním jej metód môžeme vplývať na jeho intelektuálne, psychické a sociálne potreby. V tom je rozdiel oproti bežným postupom, ktoré doteraz v škole výrazne prevažovali. Prostredníctvom hudobno-dramatickej výchovy môžeme poskytnúť každému dieťaťu priestor na sebaujadrnenie, rozvíjať tvorivosť, empatiu, kooperáciu a snažiť sa o integrovanie učiva z jednotlivých predmetov do jedného celku - učebné obsahy slovenského jazyka a literatúry, slohovej výchovy, matematiky, výchovné zložky a to hlavne výtvarnú, hudobnú a telesnú výchovu. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Úlohou Detského hudobného divadla je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť aj hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-dramatického procesu. Hudobno-dramatické činnosti majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobno - dramatické činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou a so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných schopností žiakov. Prostredníctvom obsahu, ktorý je uvedený vo vzdelávacej oblasti sa primerane veku formujú samostatné a zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja sa žiakovo kritické myslenie vo vzťahu k ponuke masmédií a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- Rozvíjať povedomie vlastnej kultúrnej identity,
- rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr,
- formovať samostatné a zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde, k subkultúram,
- rozvíjať záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu,

- osvojiť si elementárne vedomosti o hudbe, literatúre a umení,
- osvojiť si základné pravidlá rozhovoru a spoločenského správania,
- získať základné poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- primerane veku vytvárať vlastné názory a postoje,
- uplatňovať kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám,
- prostredníctvom literatúry chápať svet, v ktorom žije, a jeho časové podoby,
- poznávať umelecké jazykové prostriedky a vedieť ich využívať,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa ,
- umelecké prostriedky vedieť vzájomne prepájať v umeleckej tvorbe,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie,
- vytvárať intelektuálne predpoklady k chápaniu, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií,
- formovať kultúrne vzťahy k ľuďom a svetu, vytvárať hodnotové postoje,
- pozitívne formovať sebavedomie dieťaťa prostredníctvom literatúry a hudby,
- hudbou, pohybom a literatúrou viesť žiakov k estetickému vnímaniu sveta, k spoznávaniu jeho mnohoznačnosti, mnohostrannosti, spoznaniu jeho krásy,
- hudbou, pohybom literatúrou udržiavať živé tradície a učiť zachovávať hodnoty minulých generácií,
- vzbudzovať etické a estetické cítenie,
- rozvíjať autentické tvorivé riešenia úloh.

INŠTITUCIONÁLNE:

- Aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,
- pri hre rešpektovať svojich partnerov,
- vedieť hudbu precítiť, dodržiavať jej tempo a dynamiku,
- vedieť sa sústrediť na prebiehajúcu činnosť,
- uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia, vedieť sa uvoľniť, relaxovať,
- pri práci s textom vedieť správne dýchať, artikulovať a vyslovovať,
- využívať slovnú zásobu pri rôznych typoch hier,
- zvládnuť jazykolamy, básničky, riekanky,
- vedieť sa pri hre orientuje v priestore,
- chápať význam umenia a estetických činností a faktorov v každodennom živote,
- mať povedomie vlastnej kultúrnej identity a kultúrno- historického povedomia,
- rozvíjať poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre,
- rozlišovať hlavné umelecké druhy hudby a literatúry,
- opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel,
- pri ústnom prejave dodržiavať spisovnú výslovnosť
- tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky vybranými prostriedkami hudby, výtvarného umenia, písaného a hovoreného slova, pohybového gesta.

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- Prehľbovať vnímanie okolitého sveta zmyslami,

- zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,
- zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,
- zvyšovať schopnosť sústredenia, koncentrácie a relaxácie, uvoľnenia,
- pracovať s textom,
- neverbálne reprodukovať - pantomimická hra,
- analyzovať dej, konanie postáv,
- naučiť sa aktívne zúčastňovať spoločnej hry,
- uvedomovať si partnera, rešpektovať ho,
- pracovať s ilustráciou, komiksom,
- zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text,
- uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia,
- správne dýchať, artikulovať a vyslovovať,
- vedieť hudbu precítiť,
- vedieť zaspievať pieseň a zatancovať hudobno-pohybovú hru,
- upevňovať vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách,
- rozvíjať slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz,
- zvládnuť jazykolamy, básničky, riekanky,
- zvládnuť základné smery pohybu, orientáciu v priestore v jednoduchej hre,
- zvládnuť jednoduchú kolektívnu hru v imaginárnom priestore,
- navštíviť divadelné predstavenie a knižnicu pre deti a mládež,
- hrať na detských hudobných nástrojoch, využiť charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- využiť všetky činnosti pri predvedení dramatického príbehu,
- pochopiť morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov,
- reprodukovať literárny text (verná, voľná, výberová reprodukcia, dotváranie na základe vlastnej fantázie...).

AFEKTÍVNE

- vedieť zaujať vlastný postoj k literárnej postave /kladný, záporný vzťah/
- vedieť posúdiť čitateľský prejav pri hlasnom a plynulom čítaní spolužiaka,
- byť sebakritický pri svojom hudobno- pohybovom a dramatickom prejave ,
- uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty vo verbálnej a neverbálnej komunikácii
- akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis
- vedieť rozlíšiť kladné a negatívne správanie rozprávkových a televíznych hrdinov a uvedomuje si ich vplyv na osobnosť žiaka
- vedieť sa orientuje v ponuke masmédií a robiť výber,
- dodržiavať hygienické, estetické a pracovné návyky pri grafickom prejave
- hodnotiť kvalitu ústneho, pohybového prejavu spolužiaka i sám seba
- vedieť prijať negatívne hodnotenie zo strany spolužiakov i učiteľa
- používať vhodnú slovnú zásobu pri komunikácii.
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,

PSYCHOMOTORICKÉ

- *Prehlbovať vnímanie okolitého sveta zmyslami,*
- *zvyšovať schopnosť sústredenia, koncentrácie a relaxácie, uvoľnenia,*
- *hrať na detských hudobných nástrojoch, využiť charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,*
- *zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,*
- *zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,*
- *uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia,*
- *zvládnuť základné smery pohybu, orientácie priestore v jednoduchej hre,*
- *použiť moderné technológie/ fotoaparát, PC/*
- *spracovať získaný materiál na IKT,*
- *vyrobiť jednoduché hudobné nástroje.*

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete Detské hudobné divadlo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- *Sústredene počúvať svojho kamaráta, rešpektuje pravidlá rozhovoru,*
- *zoznámiť sa s menami spolužiakov formou hier, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.*
- *dodržiavať pravidlá vytvorené skupinou,*
- *vybrať najoptimálnejšie riešenie pri príprave krátkych improvizácií,*
- *nadviazať kontakt s druhými, zamerať sa na prekonanie ostychu pri pohľade z očí do očí, z oslovenia a fyzického dotyku,*
- *vedieť sa vcítiť do pocitov zvieratá alebo rastliny, vnímať dianie okolo seba a reagovať naň,*
- *položiť základy schopnosti vcítenia sa cez vlastné prežitie v role,*
- *improvizáciou vyjadriť pocity neživých predmetov,*
- *vyjadrovať sa súvisle a výstižne ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,*
- *dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,*
- *reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom jazyku,,*
- *chápať hudobno-pohybovú hru ako najuniverzálnejší prejav človeka, predovšetkým detí, bez ohľadu na ich pôvod či sociálny status,*
- *orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,*
- *vyhľadávať a využívať jazykové a pohybové prostriedky pri riešení zadaných úloh ,*
- *chápať vzťahy medzi rečovou situáciou a pohybovým prejavom,*
- *rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom jazyku,*
- *rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte*
- *uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,*
- *rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,*
- *empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,*
- *na základnej úrovni využívať technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,*

- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie z masmédií,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumie,
- dokázať tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky vybranými prostriedkami hudby, výtvarného umenia, písaného a hovoreného slova, pohybového gesta.

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy na hudobno- pohybové hry,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách detského hudobného divadla,,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri nácviku hudobno- pohybovej hry, pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /CD- predrávač, PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať(zvládnuť svoju rolu) a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- na odstránenie problémov využívať ústretovú komunikáciu,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti umenia a kultúry,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie problémy vo vyučovaní detského hudobného divadla, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- realizácie a vyhodnocovanie projektov,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov,

- uplatňovať priebežnú kontrolu,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom a písomnom prejave,
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- pri predvedení hudobno-dramatickej hry praxi myslieť systémovo a komplexne,
- pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,
- pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- pri dramatizácii životných situácií chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania.

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi informačných technológií, ktoré možno využiť na detskom hudobnom divadle,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní detského hudobného divadla,
- prezentovať svoju prácu z detského hudobného divadla pri komunikácii elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie z detského hudobného divadla tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci pri nácviku rozprávky, alebo hudobno-pohybovej hry,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet, akceptovať názor spolužiakov
- uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete detské hudobné divadlo,
- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých - sloh, dramatizácia,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ vyberá priebežne vo všetkých ročníkoch a aplikuje tieto formy, metódy a prostriedky:

- formy: Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s hudobnými ukážkami, hudobnými ľahko ovládateľnými nástrojmi práca s IKT, obsahová analýza, happening, dramatisácia námetu, výtvarné spracovanie.
- metódy:
 - o slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda,
 - o názorné- demonštrácia, pozorovanie, improvizácia, návšteva hudobných podujatí, divadelných predstavení,
 - o praktické- projekčná činnosť, praktické práce, didaktické hry, práca s CD, internetom, príprava kulís, kostýmov,
 - o motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry
 - o expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami,
 - o fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie .

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program, literárne a hudobné nahrávky,

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, prezentácia , texty piesní,

audiovizuálne: DVD, videozáznam,

taktilné: reálie (divadlo),

kombinované: multimédiá,

Odborná literatúra:

Literárne diela ,

Webové stránky s obsahom literatúry a hudobnej výchovy, dramatickej výchovy, pohybovej kultúry – napr.:

www.zborovna.sk , www.interaktivnaskola.sk

detské časopisy a knihy,

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, kulisy ,kostými, plagáty, obaly kníh.

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	0	0	0	0	0
ŠkVP	0	0	0	33	33
Spolu	0	0	0	33	33

Presný počet hodín v jednotlivých tematických celkoch predmetu DHD nie je vymedzený, nakoľko dochádza k prelínaniu jednotlivých tematických celkov.

Prehľad tematických celkov:

Dramatické hry

Rozprávka

Zmyslové vnímanie

Rytmus

Improvizácia

Prednes

Dramatizácia

IV. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dramatické hry	Zoznamovanie Prázdniny Pravidlá	Zoznámiť sa s menami spolužiakov formou hier, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Prehlbovať vnímanie okolitého sveta zmyslami. Naučiť sa aktívne zúčastňovať spoločnej hry. Vedieť sa sústrediť na prebiehajúcu činnosť. Pri ústnom prejave dodržiavať spisovnú výslovnosť. Žiak vie sústredene počúvať svojho kamaráta, rešpektuje pravidlá rozhovoru. Uvedomovať si partnera, rešpektovať ho. Žiak dodržiava pravidlá vytvorené skupinou.	Zoznamuje sa s menami spolužiakov formou hier, rešpektuje názory, potreby a práva ostatných. Prehlbuje vnímanie okolitého sveta zmyslami. Zúčastňuje sa aktívne spoločnej hry. Vie sa sústrediť na prebiehajúcu činnosť. Pri ústnom prejave dodržiava spisovnú výslovnosť. Sústredene počúva svojho kamaráta, rešpektuje pravidlá rozhovoru. Uvedomoval si partnera, rešpektoval ho. Dodržiava pravidlá vytvorené skupinou.
Rozprávka	Medovníkový domček	Žiak vie zvládnuť základné smery pohybu, orientáciu v priestore v jednoduchej hre, pohybom vyjadrovať pocity. Zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku. Naučiť sa aktívne zúčastňovať spoločnej hry. Rozvíjať slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Pochopiť morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov. Využívať tvorivosť pri dramatizácii rozprávky, spolupracovať v skupine, vo dvojici. Komunikovať, riešiť zadanú úlohu. Položiť základy schopnosti vcítenia sa cez vlastné prežitie v role. Zvládať reprodukovanie svoj text. Vedieť pracovať s textom, analyzovať dej, konanie postáv, rozlíšiť kladné a záporné postavy. Rozlišovať ľudové a autorské rozprávky.	Žiak zvláda základné smery pohybu, orientáciu v priestore v jednoduchej hre, pohybom vyjadroval pocity. Zvláda jednoduchý rytmus a dynamiku. Aktívne sa zúčastňuje spoločnej hry. Rozvíja slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Chápe morálne posolstvo ľudových rozprávok a príbehov. Využíva tvorivosť pri dramatizácii rozprávky, spolupracuje v skupine, vo dvojici. Komunikuje, rieši zadanú úlohu. Získava základy schopnosti vcítenia sa cez vlastné prežitie v role. Reprodukuje svoj text. Pracuje s textom, analyzuje dej, konanie postáv, rozlišuje kladné a záporné postavy. Rozlišuje ľudové a autorské rozprávky.

Zmyslové vnímanie	Sluch Zrak Hmat	Prehľbovať vnímanie okolitého sveta zmyslami. Žiak vie rozlišovať rôzne zvuky, rozlišovať zvuky príjemné a nepríjemné. Naučiť sa vyrábať jednoduché hudobné nástroje /chrastítka/ a robiť s nimi doprovod riekaniak, vyčítaniek. Určiť zvuky rôznych predmetov, využívať zhotovené jednoduché hudobné nástroje ako doprovod pri hudobno-pohybových hrách. Hrou na detských hudobných nástrojoch, prípadne na iných ozvučených predmetoch napodobňuje charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, zo sveta rozprávok. Nadviazať kontakt s druhými, zamerať sa na prekonanie ostychu pri pohľade z očí do očí, z oslovenia a fyzického dotyku. Vybrať najoptimálnejšie riešenie pri príprave krátkych improvizácií.	Prehľbuje vnímanie okolitého sveta zmyslami. Žiak rozlišuje rôzne zvuky, rozlišuje zvuky príjemné a nepríjemné. Vyrába jednoduché hudobné nástroje /chrastítka/ a robí s nimi doprovod riekaniak, vyčítaniek. Určuje zvuky rôznych predmetov, využíva zhotovené jednoduché hudobné nástroje ako doprovod pri hudobno-pohybových hrách. Hrou na detských hudobných nástrojoch, prípadne na iných ozvučených predmetoch napodobňuje charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, zo sveta rozprávok. Nadväzuje kontakt s druhými, zameral sa na prekonanie ostychu pri pohľade z očí do očí, z oslovenia a fyzického dotyku. Vyberá najoptimálnejšie riešenie pri príprave krátkych improvizácií.
Rytmus	Rytmické čítanie	Žiak vie zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti. Zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku. Zvládnuť základné smery pohybu, orientáciu v priestore v jednoduchej hre. Dokázať precítiť hudbu pohybom. Upevňovať vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách. Vedieť zaspievať pieseň a zatancovať hudobno-pohybovú hru. Uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia, správne dýchať, artikulovať a vyslovovať.	Žiak zvláda základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti. Zvláda jednoduchý rytmus a dynamiku. Zvláda základné smery pohybu, orientáciu v priestore v jednoduchej hre. Precituje hudbu pohybom. Upevňuje vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách. Zaspieva pieseň a zatancuje hudobno-pohybovú hru. Uvedomuje si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia, správne dýcha, artikuluje a vyslovuje.
Improvizácia	Vianočný príbeh Vianočná besiedka Vyjadrovanie predstáv Spoločenské chovanie a sociálne zručnosti Rozhovor Reportáž voní Sociálne zručnosti	Žiak vie pracovať s textom. Správne dýchať, artikulovať a vyslovovať. Zvládnuť základné smery pohybu, orientácie priestore v jednoduchej hre. Položiť základy schopnosti vcítania sa cez vlastné prežitie v role. Zvládne pamäti reprodukovať svoj text. Pochopiť morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov. Využiť všetky činnosti pri predvedení dramatického príbehu. Vedieť sa vcítiť do pocitov zvierata alebo rastliny, vnímať dianie okolo seba a reagovať naň. Zvládnuť jednoduchú kolektívnu hru v imaginárnom priestore. Improvizáciou vyjadriť pocity neživých predmetov. Upevňovať vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách. Rozvíjať slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Vedieť si obhájiť svoje rozhodnutie. Dokázať viesť rozhovor, byť taktný, neskákať do reči, vypočuť iných. Zvyšovať schopnosť sústredenia, koncentrácie a relaxácie, uvoľnenia. Uvedomovať si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia. Dokázať správne posúdiť konfliktnú situáciu, riešiť ju na základe etických princípov.	Žiak pracuje s textom. Správne dýcha, artikuluje a vyslovuje. Zvláda základné smery pohybu, orientácie v priestore v jednoduchej hre. Získava základy schopnosti vcítania sa cez vlastné prežitie v role. Zvláda pamäti reprodukovať svoj text. Chápe morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov. Využíva všetky činnosti pri predvedení dramatického príbehu. Vcíti sa do pocitov zvierata alebo rastliny, vníma dianie okolo seba a reagovať naň. Zvláda jednoduchú kolektívnu hru v imaginárnom priestore. Improvizáciou vyjadruje pocity neživých predmetov. Upevňuje si vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách. Rozvíja slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Obháji svoje rozhodnutie. Dokáže viesť rozhovor, je taktný, neskáče do reči, vypočuje iných. Zvyšuje schopnosť sústredenia, koncentrácie a relaxácie, uvoľnenia. Uvedomuje si svoje telo prostredníctvom hry a cvičenia. Správne posúdi konfliktnú situáciu, rieši ju na základe etických princípov.

<p>Prednes</p>	<p>oézia slovenských a svetových autorov</p> <p>Návšteva miestnej knižnice pre deti a mládež.</p>	<p>Žiak vie pracovať s textom. Vedieť rozlíšiť poéziu a prózu. Poznať najznámejších slovenských autorov poézie. Zoznámiť sa s ich dielami. Upevňovať vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách. Rozvíjať slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Zvládnuť jazykolamy, básničky, riekanky. Zvládnuť v správnom rytme a pohybe. Improvizovať obsah textu básne v priestore. empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje, Prezentať svoju prácu spolužiakom. Zoznámiť sa s prácou miestneho knihovníka, s detskou literatúrou v knižnici. Vedieť si požičiavať knihy z miestnej knižnice, rozvíjať čitateľskú zručnosť.</p>	<p>Žiak pracuje s textom. Rozlišuje poéziu a prózu. Pozná najznámejších slovenských autorov poézie. Zoznamuje sa s ich dielami. Upevňuje vedomosti, zručnosti a návyky v rečových, pohybových a slovných hrách. Rozvíja slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Zvláda jazykolamy, básničky, riekanky. Zvláda v správnom rytme a pohybe. Improvizoval obsah textu básne v priestore. empaticky pristupuje k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadroval vlastné názory a postoje, Prezentať svoju prácu spolužiakom. Zoznamuje sa s prácou miestneho knihovníka, s detskou literatúrou v knižnici. Požičiava si knihy z miestnej knižnice, rozvíja čitateľskú zručnosť a gramotnosť.</p>
<p>Dramatizácia</p>	<p>ozprávk /O dvanástich mesiačikoch/</p> <p>Návšteva divadelného predstavenia.</p>	<p>Naučiť sa aktívne zúčastňovať spoločnej hry. Rozvíjať slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Pochopiť morálne poslanstvo hudobných rozprávok a príbehov. Prečítať a rozobrať rozprávku, charakterizovať jednotlivé postavy v rozprávke, pochopiť morálne poslanstvo rozprávky. Využívať tvorivosť pri dramatizácii rozprávky, spolupráca v skupine, vo dvojici. Komunikovať, riešiť zadanú úlohu. Tvoríť kulisy. Zvládnuť jednoduchú kolektívnu hru v imaginárnom priestore. Byť sebakritický pri svojom hudobno- pohybovom a dramatickom prejave , Uplatňovať základné prejavy vzájomnej úcty vo verbálnej a neverbálnej komunikácii Akceptovať názory spolužiakov, ochotne prijať kompromis Vedieť rozlíšiť kladné a negatívne správanie rozprávkových a televíznych hrdinov a uvedomuje si ich vplyv na osobnosť žiaka Hrať na detských hudobných nástrojoch, využiť charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok. Využiť všetky činnosti pri predvedení dramatického príbehu. Navštíviť divadelné predstavenie pre deti a mládež. Vedieť sa správať v divadle.</p>	<p>Aktívne sa zúčastňuje spoločnej hry. Rozvíja slovnú zásobu, cit pre slovo a výraz. Chápe morálne poslanstvo hudobných rozprávok a príbehov. Prečíta a rozoberá rozprávku, charakterizuje jednotlivé postavy v rozprávke, chápe morálne poslanstvo rozprávky. Využíva tvorivosť pri dramatizácii rozprávky, spolupracuje v skupine, vo dvojici. Komunikuje, rieši zadanú úlohu. Tvorí kulisy. Zvláda jednoduchú kolektívnu hru v imaginárnom priestore. Je sebakritický pri svojom hudobno-pohybovom a dramatickom prejave , Uplatňuje základné prejavy vzájomnej úcty vo verbálnej a neverbálnej komunikácii Akceptuje názory spolužiakov, ochotne prijíma kompromis. Rozlišuje kladné a negatívne správanie rozprávkových a televíznych hrdinov a uvedomuje si ich vplyv na osobnosť žiaka. Hrá na detských hudobných nástrojoch, využíva charakteristické zvuky a javy z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok. Využíva všetky činnosti pri predvedení dramatického príbehu. Navštívil divadelné predstavenie pre deti a mládež. Vie sa správať v divadle.</p>

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom i praktickom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,

známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine (pri skupinovej práci).

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri jej vykonávaní.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky (vlastné literárne dielo, prezentácia, naučený text, naučená báseň, čítanie....).

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastný výstup(rola) žiaka. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

samotný proces tvorby:

- Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe v procese tvorby,
- Ⓢ prístup k riešeniu
- Ⓢ vlastná prezentácia úlohy
- Ⓢ zhodnotenia diela žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality

výsledný produkt:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie svojho výstupu
- Ⓢ odozva diela u spolužiakov a ich reakcia naň

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý v dramatickom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, • žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti dramatizácie, • pomocou hudobného divadla si vytvára správne jazykové návyky, rozvíja slovnú zásobu, kreatívne vyjadrovanie svojich myšlienok. • Formuje si hudobno-pohybové zručnosti, cit pre krásu, estetiku a empatiu, • žiak preukazuje vedomosti z oblasti kultúry primerané edukačným úlohám, • žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných. 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Vyučovanie detského hudobného divadla je úzko späté hlavne s jazykovým vyučovaním a literatúrou pri vytváraní správnych jazykových návykov, rozvoja slovnej zásoby, kreatívneho vyjadrovania svojich myšlienok. Spolu s hudobnou a telesnou výchovou výtvarnou výchovou, etickou výchovou formujú hudobno-pohybové zručnosti, cit pre krásu, estetiku a empatiu, ako aj ostatné spoločenskovedné predmety. Vo vyučovaní detského hudobného divadla sú zastúpené aj ostatné spoločenskovedné predmety, ktoré skvalitňujú výchovno-vzdelávací proces ako celok.

Konkrétne uplatnenie medzipredmetových vzťahov je uvedené v Tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

XXII. UČEBNÉ OSNOVY TELESNÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	TELESNÁ VÝCHOVA
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Časový rozsah výučby	264 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvíjajúcej sa osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej,
- vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.
- pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.
- mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností,
- prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote,
- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvíjať zdravotne orientovanej zdatnosti,

- *podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,*
- *uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.*

INŠTITUCIONÁLNE:

- *Získať vedomosti - základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,*
 - *poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,*
- *ovládať elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,*
- *poznať význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,*
- *ovládať základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,*
- *ovládať zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.*
- *základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH - poznať a vedieť pomenovať,*
- *získať základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,*
- *ovládať správnu techniku základných herných činností jednotlivca,*
- *mať poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním, o základných pravidlách realizovaných hier,*
- *vedieť zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach,*
- *vedieť zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.*
- *vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,*
- *poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,*
- *ovládať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.*
- *získať elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,*
- *poznať a vedieť pomenovať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí,*
- *poznať zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.*
- *získať elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,*
 - *turistike a pohybe v letnej prírode – získať elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, cykloturistika ap., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,*
 - *pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, získať elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,*
 - *korčuľovanie a pohyb na ľade – kízanie a hry na ľade, získať elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,*
 - *bicyklovanie – získať elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *rozvíjať proporcionálne pohybové schopnosti prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia),*

- *osvojovať si základné lokomócie v rôznych obmenách, v rôznom priestore,*
- *osvojiť si základy techniky behov, skokov, hodů,*
- *na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,*
- *vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),*
- *osvojiť si základy techniky kotúľov, stojok, skokov.*
- *v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,*
- *uvedomovať si význam pohybu pre zdravie a upevňovať svoje zdravie prostredníctvom každodenného pohybu,*
- *zdokonaľovať svoje športové zručnosti,*
- *realizovať rôzne športy, ktoré mu jeho ohybnosť a telesné dispozície dovoľujú,*
- *vyjadrovať pohybom a tancom svoje pocity, nálady,*
- *zvládať základné*
- *orientovať sa v priestore a v teréne, využívať svoju rýchlosť a ohybnosť,*
- *pamätať si základné pravidlá športových hier,*
- *rozlišovať pravú a ľavú stranu, pokyny vpred, vzad,*
- *rýchlo a správne sa rozhodovať,*
- *rozvíjať všetky pohybové schopnosti prostredníctvom hier,*
- *osvojiť si základné herné činnosti jednotlivca v rôznych obmenách,*
- *osvojiť si rôzne spôsoby manipulácie s náčiním,*
- *realizovať hry v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,*
- *osvojiť si pravidlársky vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať*
- *rozvíjať koordinačné pohybové schopnosti s akcentom na priestorovo-orientačné a rytmické schopnosti,*
- *veku primerane rozvíjať dramatické schopnosti a zručnosti,*
- *osvojiť si základné rytmické a tanečné cvičenia v rôznych obmenách,*
- *osvojiť si základné rytmické a tanečné cvičenia v rôznom prostredí, v rôznych obmenách,*
- *rozvíjať tvorivú improvizáciu, kreativitu, imagináciu, vizualizáciu,*
- *osvojovať si základný psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo-priestorových vzťahoch),*
- *rozvíjať koordinačné pohybové schopnosti a flexibilitu,*
- *vytvárať návyk správneho držania tela v rôznych polohách,*
- *vytvárať návyk vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,*
- *osvojiť si pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť,*
- *osvojiť si pohybové aktivity zamerané na čiastočnú i celkovú relaxáciu.*
- *osvojiť si základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách,*
- *rozvíjať všetky pohybové schopnosti prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít,*
- *rozvíjať sensorické schopnosti – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru,*
- *rozvíjať kultúrno-umelecké schopnosti – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita,*
- *rozvíjať intelektové schopnosti – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami,*
- *realizovať sezónne pohybové aktivity v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.*

AFEKTÍVNE

- *Vedieť zaujať vlastný postoj k hre, športu /kladný, záporný vzťah/*

- *pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia,*
- *správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu, využitie času na cvičenie a športovanie,*
- *prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.*
- *získať základné vedomosti o športe, o efektívnom a zdravom využívaní voľného času,*
- *základné vedomosti o športe vo svete, obci, regióne a ich prínose pre región,*
- *získať základné vedomosti o známych športovcoch z blízkeho okolia,*
- *vytvoriť základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,*
- *získavať poznatky o otázkach vplyvu pohybu na zdravie, a upevňovaní zdravia prostredníctvom každodenného pohybu.*
- *poznať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.*
- *osvojiť si veku primeranú športovú terminológiu*
- *rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,*
- *rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,*
- *získať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka*
- *vedieť posúdiť prejav spolužiaka pri športe,*
- *byť sebakritický pri svojom športovom výkone,*
- *dodržiavať a uplatňovať základné pravidlá športových hier, využívať spoluprácu,*
- *dodržiavať hygienické návyky pri športe a zdravý životný štýl,*
- *hodnotiť správanie, kvalitu športového výkonu spolužiaka i sám seba*
- *vedieť prijať prehru a neúspech v športových aktivitách, nevzdávať sa a byť vytrvalý*
- *používať vhodnú terminológiu,*
- *pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,*
- *dodržiavať zásady fair-play pri realizovaných hrách,*
- *adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,*
- *adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.*
- *pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,*
- *pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,*
- *prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.*
- *pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,*
- *pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.*
- *pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,*
- *formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.*

PSYCHOMOTORICKÉ

- *v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair-play,*
- *akceptovať práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispievať k nerušenému priebehu športovej akcie,*
- *aplikovať elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,*
- *byť tolerantný k súperom pri súťažiach, kooperovať v skupine,*

- *pri spoločných zápasoch získavať materiál, výsledné listiny, fotografie, správanie spoluhráčov*
- *spracovať získaný materiál na IKT formou prezentácie v Power Pointe*
- *vypracovať výsledkovú listinu zo zápasu*
- *upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore, umiestniť na stránku školy*
- *orientovať sa v jednoduchých športových hrách, poznať pravidlá*
- *samostatne si nájsť a prečítať informáciu zo športu na internete, v novinách*
- *vyhľadávať obrázky, informácie o známych športovcoch ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí, využívať pre vlastnú motiváciu*
- *samostatne športovať a využívať tak svoj voľný čas efektívne,*
- *vysvetliť zásady správneho správania fair – play pri športe*

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- *vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,*
- *interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,*
- *dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).*
- *sústredene počúvať svojho kamaráta, rešpektuje pravidlá rozhovoru,*
- *dodržiavať pravidlá vytvorené skupinou,*
- *vybrať najoptimálnejšie a najbezpečnejšie riešenie pri športovom výkone,*
- *vedieť sa vcítiť do pocitov zvieratá alebo rastliny, vnímať dianie okolo seba a reagovať naň svojim tanečným a pohybovým prejavom,*
- *formulovať svoj názor, argumentovať a verbálne i neverbálne vyjadriť pocity*
- *reprodukovať a interpretovať informácie zo športového zápasu, výkonu v materinskom jazyku,*
- *podať výklad a popis konkrétneho zápasu, športového výkonu*
- *uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spoluhráčmi, trénermi, súperom a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza pri športovom výkone do kontaktu,*
- *určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom športovom výkone a osobnostnom raste,*
- *stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, športovej orientácie,*
- *zlepšovať výkony smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,*

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- *významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,*
- *vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy,*
- *overovať a interpretovať získané údaje,*
- *stimulovať originalitu, nové myšlienky a prístupy,*
- *rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru ,*
- *primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri športovej hre pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,*

- *pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, Notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,*
- *samostatne športovať a zapájať sa do kolektívnych športov, riadiť jednoduchšie športové výkony v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za výkon druhých,*
- *určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom športovom výkone, a osobnostnom raste,*
- *stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, športovej orientácie,*
- *plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,*
- *overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých, prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom*

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase,*
- *mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu na odstránenie a predchádzanie problémom pri športovaní využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá pre jednotlivé hry a športy,*
- *získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti športu,*
- *zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,*
- *určovať najzávažnejšie problémy pri športových hrách, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom výkone aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,*
- *vedieť vybrať vhodné a bezpečné postupy a dodržiavať ich,*
- *poskytovať ľuďom informácie o športovom stretnutí, zápase, hre (oznamovanie, rozprávanie,),*
- *spolupracovať pri riešení problémov so spoluhráčmi .*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,*
- *poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych športovcov*
- *využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať prehru*
- *pri kolektívnych športoch ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri uplatňovaní športovej taktiky myslieť systémovo a komplexne,*
- *pri kolektívnom aj samostatnom športovom výkone rešpektovať právo na prehru ale aj zodpovednosť,*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu športovaniu, uvedomovať si význam celoživotného športovania a zdravého životného štýlu,*
- *sledovať a hodnotiť vlastný úspech, prijímať hodnotenie výsledkov svojho športového výkonu zo strany spoluhráčov, súperov, učiteľov a spolužiakov ,*
- *pri kolektívnych športoch pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,*
- *vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí,*
- *byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo svojej športovej príprave*

- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastolovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri individuálnom i kolektívnom športe,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet, akceptovať názor spolužiakov
- uvedomiť si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na konečný športový výkon,
- chápať pojmy fair - play, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich pri športoch kolektívnych i individuálnych,
- byť vytrvalý, nevzdávať sa, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať svojimi výkonmi druhých,

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, voľných priestorov ap.), v prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

UČEBNÉ ZDROJE

Vizuálne – knihy, obrázkový materiál

Kombinované – multimédiá

Odborná literatúra: Metodická príručka TEV

Webové stránky s obsahom TEV – napr.:

www.zborovna.sk

www.interaktivnaskola.sk

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

CD - prehrávač, dataprojektor, TV, digitálny fotoaparát, telovýchovné náradie a náčinie.

OBSAH VZDELÁVANIA /UČIVO/ I. – IV. ROČNÍK

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	66	66	66	66	264
ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu	66	66	66	66	264

Tematický celok (TC)	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Základné lokomócie a nelokomočné pohyb. zručnosti	30%	30%	30%	30%
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	30%	30%	30%	30%
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	15%	15%	15%	15%
Psychomotorické cvičenia a hry	15%	15%	15%	15%
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10%	10%	10%	10%

I. ROČNÍK

Téma. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolína, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).</p>			
<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p> <p>20 hod.</p>	<p>Poradové cvičenie</p> <p>Prípravné hry s atletickými prvkami (štafetové hry a súťaže)</p> <p>Atletika – vysoký štart, rýchly beh, skok do diaľky z miesta</p> <p>Atletika – hod kriketovou loptičkou</p> <p>Atletika – rýchly beh na 20, 30 m</p> <p>Atletika – nízky štart</p> <p>Akrobacia – váľanie bokom, plazenie, stoj zo sedu, kľaku, drepu, bez pomoci rúk</p> <p>Akrobacia – pohybové zručnosti na zvládnutie kotúľov</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účinnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Aktívne si osvojiť základné povely, pokyny, signály. Osvojiť si povely pri nástupe, nástupové a pochodové tvary.</p> <p>Základné hry, techniku behu a skoku, hodu loptičkou, techniku vysokého a nízkeho štartu a rýchly beh, techniku skoku do diaľky z miesta, osvojiť a nacvičiť hod kriketovou loptičkou, techniku hodu.</p> <p>Má si osvojiť základy správnej techniky gymnastických cvičení. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami</p> <ul style="list-style-type: none"> - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia. 	<p>Žiak správne pomenováva základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne technicky predvádza základné lokomócie i základné akrobatické cvičenia v rôznych obmenách. • Uplatňuje základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.
<p>Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.</p>			
<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p> <p>20 hod.</p>	<p>Pohybové hry – na rozvíjanie rýchlostných schopností - s loptou</p> <p>– na rozvíjanie obratnostných schopností - naháňacky</p> <p>– zdokonalenie skokov, behov - kruhové</p> <p>– na rozvíjanie bežeckých schopností</p> <p>Preteky</p> <p>Športové hry – manipulácia s loptou</p> <p>Cvičenia s riekankami</p> <p>Motivované pohyby</p>	<p>Žiak si má vytvoriť základnú predstavu o význame pohybových hier. Má vedieť základné pravidlá realizovaných hier, správnu techniku základných herných činností realizovaných hier, uvedomiť význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, význam hier pre zábavu i zdravie</p> <p>Žiak má zvládnuť základné pohybové aktivity hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.), prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.</p>	<p>Žiak si vytvára základnú predstavu o význame pohybových hier, ovláda základné pravidlá realizov. hier. Pomenováva a pozná základné herné činnosti jednotlivca, poznáva názvy hier realizovaných vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje v hre dohodnuté pravidlá a rešpektuje ich. • Uplatňuje správnu techniku manipulácie s náčiním. • uplatňuje správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. • Využíva naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (ihrisko, príroda, voda) a aplikuje ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).

Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia

<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Hudobno – pohybová hra Rytmická gymnastika Základné cvičenia napätia a uvoľňovania svalov Jednoduché tanečné hry Tanečné kroky Poklony, módna prehliadka</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností, klásť akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami: tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	<p>Správne pomenováva základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, správne technicky predvádza rytmické cvičenia, tanečné kroky, motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. Ladí pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Uplatňuje prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.</p>
---	--	---	--

Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela.

<p>Psycho-motorické cvičenia a hry.</p> <p>10 hod.</p>	<p>Prípravné cvičenia Striedanie napätia a uvoľňovania svalov Dýchacie cvičenia Koordináčne cvičenia Relaxačné cvičenia Cvičenia s riekankami</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Získať základné poznatky o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordináčnymi cvičeniami a hrami, - relaxačnými (uvoľňovacími) cvičeniami a hrami, - aktivitami zameranými na rozvoj dýchania, - naťahovacími (strečingovými) cvičeniami, - cvičeniami na rozvoj flexibility. 	<p>Správne pomenováva základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblastí psychomotoriky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne vykonáva základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonáva psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. <p>Uplatňuje prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania. Žiak koordinuje jednotlivé pohyby tela, rýchle a správne reaguje na podnety od začiatku do skončenia činnosti.
--	--	--	--

Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.

<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry</p>	<p>Sezónne, zimné hry - sánkovanie Hádzanie snehovými guľami Pohybové hry v lese Prekonávanie prekážok v prírode</p>	<p>Žiak má vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiacich s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním ai.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami: - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli, - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch.</p>	<p>Správne pomenováva základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít. • Správne technicky predvedie elementárne pohybové zručnosti vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách. • Uplatňuje prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.</p>
---	---	---	---

II. ROČNÍK

Témat. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolína, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).</p>			
<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p> <p>20 hod.</p>	<p>Poradové cvičenie Hry s atletickými prvkami (štafetové a súťaže) hry Štafetové výbehy Skok do diaľky Hod z miesta Akrobacia – kotúle vpred, vzad, Atletika – skok do diaľky z miesta Atletika – hod kriketovou loptičkou Atletika – rýchly beh na 20, 30 metrov, vytrvalostný beh Atletika – štartové výbehy, prekonávanie jednoduchých prekážok počas behu</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Aktivne si osvojiť základné povely, pokyny, signály. Osvojiť si povely pri nástupe, nástupové a pochodové tvary. Základné hry, techniku behu a skoku, hodu loptičkou, techniku vysokého a nízkeho štartu a rýchly beh, techniku skoku do diaľky z miesta, osvojiť a nacvičiť hod kriketovou loptičkou, techniku hodu. Má si osvojiť základy správnej techniky gymnastických cvičení. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.</p>	<p>Žiak správne pomenováva základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe. • Správne technicky predvádza základné lokomócie i základné akrobatické cvičenia v rôznych obmenách. • Uplatňuje základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.</p>

Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.			
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry 20 hod.	<p>Pohybové hry – na úvodnú časť hodiny, s loptou, rozvíjajúce pohybové schopnosti</p> <p>Preteky družstiev.</p> <p>Pohybové hry – rozvíjanie obratnosti.</p> <p>Športové hry.</p> <p>Dribling.</p> <p>Súťaživé hry</p> <p>Pohybové hry – na rozvíjanie bežeckých schopností, na zohriatie organizmu</p>	<p>Žiak si má vytvoriť základnú predstavu o význame pohybových hier. Má vedieť základné pravidlá realizovaných hier, správnu techniku základných herných činností realizovaných hier, uvedomiť význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, význam hier pre zábavu i zdravie</p> <p>Žiak má zvládnuť základné pohybové aktivity hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.), prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.</p>	<p>Žiak si vytvára základnú predstavu o význame pohybových hier, ovláda základné pravidlá realizov. hier. Pomenováva a pozná základné herné činnosti jednotlivca, poznáva názvy hier realizovaných vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje v hre dohodnuté pravidlá a rešpektuje ich. • Uplatňuje správnu techniku manipulácie s náčiním. • uplatňuje správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. • Využíva naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (ihrisko, príroda, voda) a aplikuje ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).
Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia			
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	<p>Hudobno pohybová hra</p> <p>Základné cvičenie</p> <p>Základné cvičenia napätia a uvoľňovania svalov</p> <p>Chôdza</p> <p>Tanečné kroky, prísuný, poskočný, jednokročka</p> <p>Rytmicko pohybové cvičenia</p> <p>Tanec</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností, klásať akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Oboznámiť sa so zákl. pohybovými aktivitami: tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	<p>Správne pomenováva základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, správne technicky predvádza rytmické cvičenia, tanečné kroky, motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.</p> <p>Ladí pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.</p> <p>Uplatňuje prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.</p>
Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela.			

<p>Psycho-motorické cvičenia a hry.</p> <p>10 hod.</p>	<p>Prípravné cvičenia</p> <p>Hry na striedanie napätia a uvoľňovania svalov</p> <p>Kompenzačné cvičenia</p> <p>Koordináčne cvičenie Dýchacie cvičenia Kondičné cvičenia</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Získať základné poznatky o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordináčnymi cvičeniami a hrami, - relaxačnými (uvoľňovacími) cvičeniami a hrami, - aktivitami zameranými na rozvoj dýchania, - natáhovacími (strečingovými) cvičeniami, - cvičeniami na rozvoj flexibility. 	<p>Správne pomenováva základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne vykonáva základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonáva psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. Uplatňuje prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry. Pozná jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania. Žiak koordinuje jednotlivé pohyby tela, rýchle a správne reaguje na podnety od začiatku do skončenia činnosti.
<p>Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.</p>			
<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry</p>	<p>Sezónne zimné hry – sánkovanie, kĺzanie</p> <p>Sezónne zimné hry – hádzanie snehovými guľami</p> <p>Hry v lese</p>	<p>Žiak má vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiacich s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním ai.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli, - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach. 	<p>Správne pomenováva základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne technicky predvedie elementárne pohybové zručnosti vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách. • Uplatňuje prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.

II. ROČNÍK

Témat. celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolínka, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).</p>			
<p>Základné lokomócie a nelokomóčné pohybové zručnosti</p> <p>20 hod.</p>	<p>Poradová príprava – základné povely poradovej prípravy</p> <p>Akrobacia – kotúl vpred a kotúl vzad</p> <p>Akrobacia – skok do diaľky z miesta, stoj na lopatkách</p> <p>Pohybové zručnosti – cvičenia so švihadlom</p> <p>Cvičenia na náradí – lavičky, rebriny</p> <p>Zoskoky z vyšších polôh – (cvičenie so švédskou debnou)</p> <p>Cvičenie na trampolíne – skoky, poskoky, výskoky</p> <p>Atletika – beh s prekonávaním prekážok</p> <p>Atletika – šplh na tyči</p> <p>Nácvik gymnastickej zostavy Štafetové hry s náčiním – chôdza, beh</p> <p>Atletika – bežecká abeceda rýchlý, vytrvalostný beh</p> <p>Atletika – hod kroketovou loptičkou</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Aktívne si osvojiť základné povely, pokyny, signály. Osvojiť si povely pri nástupe, nástupové a pochodové tvary. Základné hry, techniku behu a skoku, hodu loptičkou, techniku vysokého a nízkeho štartu a rýchly beh, techniku skoku do diaľky z miesta, osvojiť a nacvičiť hod kriketovou loptičkou, techniku hodu. Má si osvojiť základy správnej techniky gymnastických cvičení. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami</p> <ul style="list-style-type: none"> - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia. 	<p>Žiak správne pomenováva základné lokomócie, základné nelokomóčné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne technicky predvádza základné lokomócie i základné akrobatické cvičenia v rôznych obmenách. • Uplatňuje základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.
<p>Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.</p>			
<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p> <p>20 hod.</p>	<p>Skákačky, naháňačky, triafačky</p> <p>Športová hra - vybíjaná</p> <p>Štafetové hry s loptami</p> <p>Modelovaná hra - futbal</p> <p>Športová hra - volejbal</p> <p>Športová hra – futbal</p>	<p>Žiak si má vytvoriť základnú predstavu o význame pohybových hier. Má vedieť základné pravidlá realizovaných hier, správnu techniku základných herných činností realizovaných hier, uvedomiť význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, význam hier pre zábavu i zdravie</p> <p>Žiak má zvládnuť základné pohybové aktivity hry so zameraním namanipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.), prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.</p>	<p>Žiak si vytvára základnú predstavu o význame pohybových hier, ovláda základné pravidlá realizov. hier. Pomenováva a pozná základné herné činnosti jednotlivca, poznáva názvy hier realizovaných vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje v hre dohodnuté pravidlá a rešpektuje ich. • Uplatňuje správnu techniku manipulácie s náčiním. • uplatňuje správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. • Využíva naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (ihrisko, príroda, voda) a aplikuje ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).

Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia

<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p> <p>10 hod.</p>	<p>Hudobno-tanečné pohybové hry Hudobno-tanečné pohybové hry – ľudový tanec Hudobno-tanečné pohybové hry – tanečný krok Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky Tanečná improvizácia Pohybová tvorivosť - improvizácia Hudobno-tanečné pohybové hry – moderný tanec</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností, klásť akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Oboznámiť sa so zákł. pohybovými aktivitami: tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	<p>Správne pomenováva základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, správne technicky predvádza rytmické cvičenia, tanečné kroky, motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. Ladí pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Uplatňuje prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.</p>
---	--	--	--

Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela.

<p>Psycho-motorické cvičenia a hry.</p> <p>10 hod.</p>	<p>Relaxačné cvičenia podľa hudby</p> <p>Pohybové cvičenia – zamerané na koncentráciu Joga</p> <p>Cvičenia napätia a uvoľňovania svalov</p> <p>Strečingové cvičenia na rozvíjať flexibility Cvičenia na rozvíjať rovnováhy a priestorovej orientácie</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Získať základné poznatky o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinačnými cvičeniami a hrami, - relaxačnými (uvoľňovacími) cvičeniami a hrami, - aktivitami zameranými na rozvoj dýchania, - naťahovacími (strečingovými) cvičeniami, - cvičeniami na rozvoj flexibility. 	<p>Správne pomenováva základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne vykonáva základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonáva psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. Uplatňuje prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry. • Pozná jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania. Žiak koordinuje jednotlivé pohyby tela, rýchle a správne reaguje na podnety od začiatku do skončenia činnosti.
--	--	--	--

Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.

<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry</p>	<p>Pohyb v zimnej prírode – hádzanie snehových gúľ Turistika a pohyb v zimnej prírode – prekonávanie terénnych prekážok Sezónne pohybové činnosti – plávanie, plavecký výcvik Účelové cvičenia v prírode Presun v prírode pomocou buzoly Korčuľovanie – zastavenie, obrat</p>	<p>Žiak má vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiacich s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním ai.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami: - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli, - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch.</p>	<p>Správne pomenováva základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít. • Správne technicky predvedie elementárne pohybové zručnosti vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách. • Uplatňuje prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.</p>
---	--	---	---

IV. ROČNÍK

Téma celok	Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolínka, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).</p>			
<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p> <p>20 hod.</p>	<p>Poradové cvičenie Gymnastické zručnosti Atletické disciplíny</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Aktívne si osvojiť základné povely, pokyny, signály. Osvojiť si povely pri nástupe, nástupové a pochodové tvary. Základné hry, techniku behu a skoku, hod loptičkou, techniku vysokého a nízkeho štartu a rýchly beh, techniku skoku do diaľky z miesta, osvojiť a nacvičiť hod kriketovou loptičkou, techniku hodu. Má si osvojiť základy správnej techniky gymnastických cvičení. Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.</p>	<p>Žiak vie základné povely poradovej prípravy naučené v treťom ročníku. Zorganizuje nástup triedy a podá hlásenie učiteľovi, zvládne presun družstva pochodovým krokom za sprievodu hudby, prípadne spevu žiakov. Aktívne poskytne pomoc, záchranu, prípadne veku primeraným spôsobom zabezpečí prvú pomoc pri drobnom poranení spolužiaka. Ovláda základy techniky stojky na lopatkách, preskokov, roznožky a skrčky. Žiak zvláda nízky štart. Strieda rýchly a uvoľnený spôsob behu na šprintárskej rovinke v dĺžke 60-70 m. Zvláda techniku skoku skrčmo s dopadom na obe nohy do prednoženia z rozbehu 12-16 m. Zvládne skok do výšky ľubovoľnou technikou. Vie hádzať z rozbehu 3-4 krokov. Zvládne vytrvalostný beh počas 10-12 minút.</p>
<p>Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.</p>			

<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p> <p>20 hod.</p>	<p>Pohybové hry</p> <p>Prípravné športové hry : basketbal, futbal, hádzaná</p>	<p>Žiak si má vytvoriť základnú predstavu o význame pohybových hier. Má vedieť základné pravidlá realizovaných hier, správnu techniku základných herných činností realizovaných hier, uvedomiť význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, význam hier pre zábavu i zdravie. Žiak má zvládnuť základné pohybové aktivity hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.), prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.</p>	<p>Žiak si vytvára základnú predstavu o význame pohybových hier, ovláda základné pravidlá realizov. hier. Pomenováva a pozná základné herné činnosti jednotlivca, poznáva názvy hier realizovaných vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje v hre dohodnuté pravidlá a rešpektuje ich. • Uplatňuje správnu techniku manipulácie s náčiním. • uplatňuje správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. • Využíva naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (ihrisko, príroda, voda) a aplikuje ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).
<p>Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia</p>			
<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p> <p>10 hod.</p>	<p>Priestorovo orientačné rytmické schopnosti. Základné rytmické a tanečné cvičenia. Tvorivá improvizácia</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností, klásť akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Oboznámiť sa so zákł. pohybovými aktivitami: tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	<p>Správne pomenováva základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, správne technicky predvádza rytmické cvičenia, tanečné kroky, motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. Ladí pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Uplatňuje prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach. Žiak si nacvičuje rovnováhu, rozvíja koordináciu, prísuvný krok, polkový a valčíkový krok. Žiaka si rozvíja takt prostredníctvom rytmických cvičení. Učí sa štylizované tanečné kroky – valašský odzemok a karičku</p>
<p>Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela.</p>			

<p>Psycho-motorické cvičenia a hry.</p> <p>10 hod.</p>	<p>Koordináčn é cvičenia a hry, relaxačné aktivity zamerané na rozvíjanie dýchania, naťahovacie cvičenia a cvičenia rozvíjajúce flexibilitu</p>	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleho pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Získať základné poznatky o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách.</p> <p>Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordináčnymi cvičeniami a hrami, - relaxačnými (uvoľňovacími) cvičeniami a hrami, - aktivitami zameranými na rozvoj dýchania, - naťahovacími (strečingovými) cvičeniami, - cvičeniami na rozvoj flexibility. 	<p>Správne pomenováva základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne vykonáva základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonáva psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. <p>Žiak primerane veku a svojim schopnostiam vykonáva základné psychomotorické cvičenia, pozná ich význam, rozvíja si koordináčn é schopnosti. Relaxuje, správne dýcha, uvedomene využíva dýchací aparát. Osvojuje si strečingové cvičenia a cvičenia na rozvíjanie flexibility.</p>
<p>Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.</p>			
<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry</p>	<p>Plávanie, turistika, korčuľovanie, sánkovanie, lyžovanie</p>	<p>Žiak má vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiacich s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním ai.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Má získať základné poznatky o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode.</p> <p>Oboznámiť sa so základnými pohybovými aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli, - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch. 	<p>Správne pomenováva základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne technicky predvedie elementárne pohybové zručnosti vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách. • Uplatňuje prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase. Žiak správne pomenováva základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít. Správne technicky prevedie pohybové zručnosti vo výučbe sezónnych činností.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia (pochvala – ústna, písomná....)

Formatívne hodnotenie, ktoré umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky, poskytuje mu rady na zlepšenie. Ide o slovné hodnotenie, výsledkom ktorého nie je známka. Na tento typ hodnotenia sa kladie veľký dôraz, pretože pomáha žiakovi napredovať.

Neformálne hodnotenie, cieľom ktorého je pozorovanie žiakových výkonov v triede, v skupine (pri kolektívnej hre).

Priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré predstavujú konečné hodnotenie žiakovej činnosti.

Hodnotenie priebehu, kedy sa hodnotí činnosť žiaka pri športovej činnosti.

Hodnotenie výsledkov, kedy sa hodnotia žiakove hmatateľné výsledky

Keďže ide o neklasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka je slovné hodnotenie.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa využíva:

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu vlastný výkon žiaka. Žiak je z predmetu skúšaný prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

známky alebo slovné hodnotenie za pohybové činnosti,

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: Vytvoril si elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispieva k optimálnemu stupňu rozvíjania svojej osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej, vníma zdravie a pohybovú aktivitu ako nevyhnutnú súčasť formovania vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovania v každodennom živote. Osvojil si elementárne pohybové zručnosti a pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, má optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazuje elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností, prejavuje záujem o pohybové činnosti, aplikuje ich v každodennom živote, Formuje si hudobno-pohybové zručnosti, cit pre krásu, estetiku a empatiu, žiak preukazuje vedomosti z oblasti športu primerané edukačným úlohám, 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a športovo zdatný, Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, ohybnosť, neosvojuje si nové športy a športové disciplíny, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a v jednotlivých športových disciplínach a športoch. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o športové aktivity, neguje vyučovací proces, nezapája sa do individuálnych ani kolektívnych športov ani hier. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

TEV integruje niektoré poznatky a procesy iných predmetov, vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, matematickými postupmi a podobne. Preto môže TEV vytvárať veľmi prospešnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Vyučovanie TEV je úzko späté s danými predmetmi : HUV, SJL, VLA, PDA, MAT.

Konkrétne prepojenie TEV s inými predmetmi , vzdelávacími oblasťami či nadstavbovými zložkami je uvedený v konkrétnych tematických výchovno- vzdelávacích plánoch.

XXIII. UČEBNÉ OSNOVY OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Názov predmetu	Ochrana života a zdravia
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Časový rozsah výučby	99 hodín
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program primárne vzdelávanie
Ročník	1.- 4. roč. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacie jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

„Ochrana života a zdravia“ (OZO) sa realizuje prostredníctvom samostatného predmetu, na ktorý si naša škola vyčlenila disponibilné hodiny v ŠkVP. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré je v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP) a dopravnej výchovy. Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziludské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a zdravia (OŽZ) a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami, evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

CIELE:

SPOLOČENSKÉ:

- pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza
- zvládnuť situácie vzniknuté vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- poskytnúť elementárne vedomosti v rovine ochrany života a zdravia
- zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti viest'

- *správnou životosprávou a hygienou predchádzať chorobám*
- *poskytnúť elementárne vedomosťami o význame ochrany životného prostredia*
- *získať základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke.*

INŠTITUCIONÁLNE:

- *správne reagovať pri vyhlásení signálov mimoriadnych udalostí*
- *osvojiť si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom, živelnom pohromou, haváriou, katastrofou*
- *orientuje sa v mieste školy a jej okolí*
- *osvojiť si vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov*
- *riadiť sa v prírode podľa svetových strán, zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode*
- *poznať význam čistého ovzdušia, vody v živote človeka*
- *poskytovať prvú pomoc pri menších úrazoch*
- *poznať zásady ochrany zdravia*

ŠPECIFICKÉ:

KOGNITÍVNE

- *poznať varovné signály pri ohrození, druhy varovných signálov, spôsob evakuácie*
- *poznať nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami a horľavinami, elektrickým a plynovým zariadením*
- *poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok*
- *poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca*
- *poznať nebezpečné látky – druhy, zásady ochrany*
- *orientácia v mieste školy a jej okolí*
- *určovanie svetových strán*
- *poznať významné budovy v mieste bydliska a školy.*
- *charakterizovať význam vody v prírode.*
- *rozlíši jedovaté a jedlé huby na obrázku*
- *opíši možné následky nesprávneho ukrytia pred bleskom*
- *poznať stanovište a okolie školy*
- *vedieť základné úkony pri práci s mapou.*
- *urči na mape Slovenska najznámejšiu nížinu a vysočinu, nájsť na mape rieky, jaskyne...*
- *rýchlo a správne sa rozhodovať*
- *dodržiavať základné pravidlá správania sa v prírode, pri mimoriadnej udalosti*

AFEKTÍVNE

- *Vedieť zaujať vlastný postoj k riešeniu mimoriadnej udalosti /kladný, záporný vzťah/*
- *vedieť posúdiť hrozbu a nebezpečenstvo pri manipulácii so zápalkami, zapaľovačom a horľavinami*
- *dodržiavať základné pravidlá správania sa v prírode, pri vode, počas dažďa,*
- *preberať na seba zodpovednosť za bezpečie pri evakuácii, mimoriadnom ohrození*
- *dodržiavať základy ochrany svojho zdravia a bezpečnosti*

PSYCHOMOTORICKÉ

- *nakresliť plán obce, významné budovy,*
- *ošetriť spolužiakovi nohu, ruku, preniesť ho do bezpečia*
- *zdramatizovať situáciu u lekára*
- *nakresliť jedovatú hubu*
- *uviesť svoju správnu adresu*
- *zdramatizovať situáciu pri vypuknutí požiaru*

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete SJL využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

KOMUNIKATÍVNE A SOCIÁLNO- INTERAKTÍVNE SPÔSOBILOSTI

- *vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,*
- *dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,*
- *reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočítaný text v materinskom jazyku ,*
- *podať výklad a popis konkrétneho významného objektu obce, veci alebo činnosti,*
- *vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,*
- *orientuje sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,*
- *vyhľadávať a využívať najlepšie postupy pri riešení zadaných úloh a tém,*
- *chápať vzťahy medzi teoretickou situáciou, témou praktickou*
- *uplatňovať ústretovú komunikáciu pri krízových situáciách, mimoriadnych udalostiach pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,*
- *chápať význam rešpektovania pravidiel správania sa v prírode,*

INTRAPERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI

- *významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,*
- *pri riešení mimoriadnych udalostí vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy,*
- *overovať a interpretovať získané údaje,*
- *rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu pri riešení mimoriadnych udalostí, ,*
- *rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,*
- *primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,*
- *samostatne myslieť, hľadať najlepšie riešenia z krízovej situácie, pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, niesť zodpovednosť aj za reakciu druhých,*
- *určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom konaní pri rôznych životných situáciách*
- *stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov,*
- *plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,*
- *overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,*

- *prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom aj pri riešení mimoriadnych udalostí*

SCHOPNOSŤ TVORIVO RIEŠIŤ PROBLÉMY

- *získavať samostatným štúdiom, vlastnými skúsenosťami, všetky nové informácie z oblasti ochrany života a zdravia a riadiť sa nimi*
- *zhodnotiť riziká pri mimoriadnych udalostiach, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,*
- *určovať najnebezpečnejšie mimoriadne udalosti, katastrofy, zvažovať rôzne možnosti riešenia, aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,*
- *vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,*
- *poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, rozprávanie, riadenie),*
- *spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.*

PODNIKATEĽSKÉ SPÔSOBILOSTI

- *realizácie a vyhodnocovanie postupov pri riešení mimoriadnych udalostí,*
- *rozvíjať u žiakov kreativitu pri riešení problému a odolnosť voči stresom,*
- *poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých pri riešení mimoriadnych udalostí,*
- *pri hromadnom riešení mimoriadnych udalostí ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,*
- *pri uplatňovaní dopravných predpisov, požiarnych predpisov v praxi myslieť systémovo a komplexne,*
- *pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť, za každý omyl v živote sa platí*
- *mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,*
- *pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,*
- *pri dramatizácii životných situácií chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných ekonomických, osobnostných a etických aspektoch podnikania,*

SPÔSOBILOSŤ VYUŽÍVAŤ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- *zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností ,*
- *vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní ochrany života a zdravia,*
- *evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,*
- *posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.*
- *vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.*

SPÔSOBILOSŤ BYŤ DEMOKRATICKÝM ČLOVEKOM

- *uvedomuje si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,*
- *konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci*
- *poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet ,akceptovať názor spolužiakov*

- *uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,*
- *chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v predmete ochrana života a zdravia,*
- *byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých ,*

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Rozdielnosť v procese vyučovania učiva OŽZ je, že sa realizuje prevažne mimo učební so špecifickým materiálom a učebnými pomôckami.

Na procese realizácie učiva sa okrem tém vo vybraných povinných predmetoch, didaktických hier podieľajú aj :

- školský režim (disciplinovanosť a kolektivismus),
- civilná ochrana a objektová ochrana,
- **formy:** Skupinová práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy), práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok, práca s IKT, obsahová analýza, happening, dramatizácia námetu, výtvarné spracovanie.
- **metódy:**
 - *slovné- vysvetľovanie, popis, rozprávanie, dialogické- rozhovor, beseda, problémový výklad*
 - *názorné- demonštrácia, pozorovanie,*
 - *praktické- projekčná činnosť, praktické práce, **didaktické hry**, práca s CD, internetom,*
 - *motivačné: brainstorming, motivačný rozhovor, výmena názorov, didaktické hry*
 - *expozičné: výklad, vysvetľovanie, vyučovací rozhovor, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami*
 - *fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie*

UČEBNÉ ZDROJE

auditívne: CD, počítačový program,

vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál, doplnkový text, fotografie, prezentácia, atlasy rastlín a húb, príručka zdravotníka, požiarna ochrana, mimoriadne udalosti

audiovizuálne: DVD, videozáznam

kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

Webové stránky s obsahom požiarna ochrana, civilná obrana, obrazový atlas húb, zdravotná príprava

www.zborovna.sk , www.interaktivnaskola.sk

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh, príroda, masky, edukačné CD,

Časová dotácia	I.roč.	II.roč.	III.roč.	IV.roč.	Spolu
ŠVP	0	0	0	0	858
ŠkVP	0	33	33	33	0
Spolu	0	33	33	33	858

II. ROČNÍK

Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná obrana	<p>Obsah: Možnosti vzniku mimoriadnych udalostí. Druhy varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Spôsob evakuácie. Detská ochranná maska a jej použitie. Pravidlá správania sa v prípade ohrozenia požiarom. Protipožiarne stanovište. Nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami, zapaľovačmi a horľavinami, s elektrickým a plynovým zariadením.</p> <p>Mimoriadne udalosti – možnosti vzniku</p> <p>Požiarna ochrana</p> <p>Prostriedky individuálnej ochrany</p>	<p>Žiak má poznať signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenia vodou“ a činnosť po jeho vyhlásení, vedieť, ako sa dozvie o hrozivom nebezpečenstve, uviesť, aký tón vydáva siréna pri signáli „Všeobecné ohrozenie“, poznať činnosti pri opustení školy v prípade ohrozenia, rozoznať ktoré materiály v škole, triede sú horľavé, poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok, charakterizovať svojimi slovami pojem mimoriadna situácia, udalosť, poznať nebezpečenstvo manipulácie s horľavými látkami. Žiak má poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca.</p>	<p>Žiak vie, čím sa líši signál „Všeobecné ohrozenie“ od signálu „Ohrozenie vodou“, pozná tieto signály, vie sa správať pri evakuácii školy pri vyhlásení cvičného poplachu, vymenuje, ktoré materiály v škole, triede sú horľavé.</p> <p>Uvedie príklad, kedy sa evakuuje škola, Určuje miesto, kde sa v škole nachádzajú hasiace prístroje</p> <p>Žiak vymenuje bežné prostriedky ochrany jednotlivca.</p>
Pohyb a pobyt v prírode	<p>Obsah: Význam vody v prírode a jej konzumácia. Zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode. Jedovaté huby. Značenie turistických chodníkov.</p> <p>Príroda- charakteristika a význam</p> <p>Správanie sa a pobyt v prírode</p>	<p>Žiak má charakterizovať prírodu, význam vody, vedieť možnosti znečistenia vody, poznať jedovaté huby, poznať zásady pobytu v prírode, vedieť správne možnosti ukrytia pred bleskom, poznať výraz turistický chodník.</p>	<p>Žiak sa vie pohybovať v teréne podľa úkazov, vie charakterizovať prírodu, rozlišuje podľa obrázka jedovaté huby, určuje miesto v okolí, kde sa nachádza turistický chodník.</p>
Zdravotná príprava	<p>Obsah: Návšteva lekára v zdravotnom stredisku. Správanie sa v zdravotníckych zariadeniach. Úloha lekára pri pomoci chorým a zraneným. Prevencia pred chorobami a preventívne opatrenia proti uštipnutiu hmyzom.</p> <p>Významné strediská z hľadiska zdravotnej prevencie a liečenia</p> <p>Starostlivosť o zdravie</p> <p>Neprijemné poranenia</p>	<p>Žiak má poznať významné zdravotnícke strediská, vedieť na čo slúžia, poznať zásady starostlivosti o zdravie, charakterizovať pojem lekár, poznať zdravú výživu a vplyv športovania na zdravie, poznať zásady ošetrovania neprijemných poranení, vedieť ako vyťahujeme žihadlo, kedy prikladáme studený obklad, poznať jedovaté hady u nás</p>	<p>Žiak vie kde sa nachádza zdravotné stredisko, vie pravidlá správania sa v čakárni u lekára, uvedie názov jedného jedovatého hada, vymenuje zdravé a výživné potraviny vhodné pre človeka, ukážkou na spolužiakovi ošetril drobné poranenie ruky.</p>
Dopravná výchova	<p>Obsah: chôdza po chodníku, prechádzanie cez cestu a chôdza po ceste, určenie a vyhľadávanie najbezpečnejšej trasy do nejakého cieľa v okolí školy, cestovanie verejnými dopravnými prostriedkami. Dopravné značky – výstražné, zákazové, príkazové, informatívne, priečne čiary, svetelné signály, využitie detských dopravných ihrísk.</p>		

	Správanie sa chodcov na ceste Dopravné značky	Žiak má vedieť, že po chodníku sa chodí po pravej strane, po chodníku pre chodcov nejazdí na bicykli a je nutné zosadnúť, má ovládať chôdzu po ceste – v prípade samotného chodca prípadne dvoch chodcov pri ľavom okraji, pri presune organizovanej skupiny po pravej strane vozovky, vedieť zvoliť správne miesto na prechod cez cestu – priechod, podchod, nadchod, poznať nebezpečenstvo vybiehania na cestu spoza stojaceho autobusu, auta, vedieť určiť čo najbezpečnejšiu cestu do cieľa, poznať najdôležitejšie dopravné značky pre chodcov. Výstražné: Pozor deti, Zákazové: Zákaz vstupu chodcov, Informatívne: Hlavná cesta, Priechod pre chodcov, Parkovisko, označenie zastávok MHD, Prikazové: Cestička pre chodcov Priečne čiar: Priechod pre chodcov Svetelné signály:	Žiak vie, že po chodníku sa chodí po pravej strane, po chodníku pre chodcov sa nejazdí na bicykli, ovláda chôdzu po pri ľavom okraji, pri presune organizovanej skupiny po pravej strane vozovky, zvolí správne miesto na prechod cez cestu, pozná nebezpečenstvo vybiehania na cestu spoza stojaceho auta, určuje najbezpečnejšiu cestu do cieľa, pozná najdôležitejšie dopravné značky pre chodcov, Výstražné: Pozor deti, Zákazové: Zákaz vstupu chodcov Informatívne: Hlavná cesta, Priechod pre chodcov, Parkovisko, označenie zastávok MHD, Prikazové: Cestička pre chodcov Priečne čiar: Priechod pre chodcov Svetelné signály:
--	--	--	--

III. ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Obsah: Charakteristika jednotlivých druhov mimoriadnych udalostí. Druhy a spôsob vyhlásenia varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Možné zdroje ohrozenia vzhľadom na polohu školy. Spôsob evakuácie v prípade ohrozenia školy a jej okolia – havária, živelná pohroma, katastrofa.. Povinnosti žiakov pri organizácii evakuácie.	
Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná obrana	Mimoriadne udalosti – možnosť vzniku Evakuácia Prostriedky individuálnej ochrany	Žiak má poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok, poznať druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlásenia, vedieť, rozdiel medzi pohromou, haváriou, katastrofou, vedieť ako sa zachovať pri vyhlásení mimoriadnej situácie, keď sa nachádza vonku, vedieť postup pri evakuácii z ohrozeného priestoru, vedieť čo si pri evakuácii berie so sebou, vedieť hmotnosť evakuačnej batožiny pre	Žiak vie druhy mimoriadnych udalostí, vie rozdiel medzi katastrofou, haváriou a pohromou, vymenuje požiarne nedostatky a závady doma, škole, vie ako môže byť evakuovaný z ohrozeného priestoru, zúčastňuje sa školskej evakuácie – cvičný poplach.
Pohyb a pobyt v prírode	Orientácia v teréne. Určovanie svetových strán Významné budovy a ich účel Tvárnosť krajiny	Obsah: Okolie obce, chránené územia, objekty a prírodné útvary. Orientácia podľa poludňajšieho tieňa. Hlavné a vedľajšie svetové strany. Významné budovy a dominanty v okolí. Tvary zemského povrchu. Žiak si má osvojiť vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov, poznať najvýhodnejšie miesto v okolí na pozorovanie, poznať svetové strany, vedieť kde je východ a západ, vedieť určovať svetové strany podľa slnka, tieňa, vymenovať hlavné a vedľajšie sv. strany. Poznať významné budovy v mieste bydliska a školy a určiť ich podľa svet. strán, popísať presné miesto, kde sa nachádzajú niektoré budovy, vedieť časti kompasu, určovať podľa kompasu, Žiak vie charakterizovať tvárnosť krajiny, rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou, opísať vysoké pohoria podľa tvárnosti.	Žiak sa vie pohybovať v teréne podľa úkazov, podľa slnka, tieňa, určuje svetové strany vymenuje hlavné a vedľajšie svetové strany, zhotoví jednoduchý náčrt dôležitých budov v okolí školy a mieste bydliska s popisom svetových strán, vie časti kompasu, určuje podľa kompasu, charakterizuje tvárnosť krajiny, pozná rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou, opisuje vysoké pohoria podľa tvárnosti
Zdravotná príprava		Obsah: Zásady ochrany zdravia. Hygiena tela a starostlivosť o chrup. Správna životospráva. Ošetrovanie a obväzovanie rán na prstoch ruky, lakťa, oka a hlavy.	

	Ochrana zdravia Prvá pomoc pri poranení hornej končatiny a hlavy	Žiak má poznať časti ľudského tela a zásady správnej životosprávy, vedieť ako sa má správne starať o svoje zuby, vedieť prečo človek potrebuje pravidelný a dostatočný spánok, zásady správnej životosprávy. Poznať zásady ošetrovania a obväzovania.	Vymenuje hlavné časti ľudského tela, vysvetľuje prečo je potrebné každé poranenie okamžite ošetriť, popisuje, ako by si ošetril povrchové poranenie hlavy, spolužiakovi ošetril odreniny lakťa.
Dopravná výchova	Obsah: bezpečné miesta pre hry, železničné prejazdy - svetelné a zvukové signály, závary, pohyb v blízkosti železničnej trate. Dopravné značky – rozšírenie poznatkov, základná bezpečnostná výbava na bicykli, význam pestrých farieb v cestnej premávke, využitie detských dopravných ihrísk.		
	Železničné prejazdy Dopravné značky Výbava bicykla	Žiak má poznať bezpečné miesto pre hry, dodržiavať bezpečnú vzdialenosť od vozovky pri hre, pohybovať sa na vymedzených miestach, osvojiť si správanie pri železničných prejazdoch, zvukové signály, závary, ovládať kultivované a bezpečné správanie vo verejných dopravných prostriedkoch poznať základnú bezpečnostnú výbavu na bicykli – prilba, chrániče, uvedomuje si význam pestrých farieb v cestnej premávke, Poznať dopravné značky.; Výstražné: Križovatka, Zákazové: Zákaz vjazdu všetkých vozidiel, Zákaz vjazdu bicyklistov, Príkazové: Daj prednosť vjazde! Cestička pre cyklistov, Cestička pre chodcov a cyklistov, Informatívne: Pešia zóna, Nemocnica, Koniec pešej zóny, Priechod pre cyklistov	Žiak pozná bezpečné miesto pre hry, dodržiava bezpečnú vzdialenosť od vozovky pri hre, pohybuje sa na vymedzených miestach, osvojuje si správanie pri železničných prejazdoch, zvukové signály, závary, vo verejných dopravných prostriedkoch sa kultivovane a bezpečne správa, pozná základnú bezpečnostnú výbavu na bicykli, uvedomuje si význam pestrých farieb v cestnej premávke, Pozná dopravné značky: ; Výstražné: Križovatka, Zákazové: Zákaz vjazdu všetkých vozidiel, Zákaz vjazdu bicyklistov; Príkazové: Daj prednosť v jazde! Cestička pre cyklistov, Cestička pre chodcov a cyklistov, Informatívne: Pešia zóna, Nemocnica, Priechod pre cyklistov

IV. ROČNÍK			
Témat. celok	Témy - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná obrana	Obsah: Nebezpečné (zdraviu škodlivé) látky. Možnosti výskytu nebezpečných látok v okolí školy. Predlekárska pomoc v prípade zasiahnutia organizmu zdraviu škodlivými látkami. Opatrenia na ochranu životov, zdravia v prípade vzniku mimoriadnej udalosti. Čiastočná hygienická očista a jej význam pre ochranu zdravia. Detské ochranné prostriedky (ochranná maska, kazajka, vak), ich význam a použitie.		
4 hodiny	Nebezpečné látky – druhy, zásady, ochrana Detské prostriedky individuálnej obrany	Žiak má získať prehľad o nebezpečných látkach vyskytujúcich sa v okolí školy a bydliska, poznať zdraviu škodlivé látky, určiť, v ktorom smere sa šíri nebezpečná látka pri poveternostných podmienkach a ktorým smerom opustíš ohrozený priestor. Poznať základné prostriedky ochrany detí, prostriedky ochrany dýchacích ciest a očí, poznať pojem improvizovaná ochrana	Žiak vymenuje aspoň tri priemyselné podniky (závody), ktoré v okolí školy a bydliska pracujú s nebezpečnými látkami, vie načo môžu byť použité nebezpečné látky v prípade teroristického útoku, vymenuje najzákladnejšie prostriedky detskej ochrany dýchacích ciest a očí, vymenuje najzákladnejšie prostriedky na improvizovanú ochranu celého tela
Pohyb a pobyt v prírode	Obsah: Hranice Slovenskej republiky a ich poloha k susedným štátom na mape. Význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu. Základné zásady pri táborení v prírode. Základné úkony práce s mapou – určovanie svetových strán podľa mapy, čítanie z mapy podľa farieb a základných topografických značiek, určovanie nadmorských výšok a jednoduchý odhad krátkych vzdialeností. Jednoduchý náčrt pochodu, panoramatický náčrt.		
	Mapy, základné činnosti pri práci s mapou Určovanie svetových strán Významné budovy a ich účel Typy náčrtov a zhotovenie jednoduchého náčrtu	Žiak má ovládať základné úkony pri práci s mapou, určiť na mape sever a ostatné svetové strany, vedieť susedné štáty, s ktorými máme spoločné hranice. Poznať základné topografické značky a čítať z mapy, poznať obsah mapy, vedieť kde je na mape sever, poznať výrazy vrstevnice, výškový rozdiel, Zhotoviť jednoduchý náčrt pochodu, nakresliť jednoduchý plán (situačný náčrt) ulice, na ktorej sa nachádza škola, vedieť rozdiel medzi situačným a panoramatickým náčrtom	Žiak ovláda prácu s mapou, ukáže na mape miesto kde žije, vymenuje susedné štáty SR, vie farby ktorými sa označujú na mape rieky, pohoria, nížiny... vie nájsť na mape jaskyne... pozná topografické značky označujúce obec, cestu, železnicu, ukáže na mape vrstevnicu Vie vysvetliť odhad vzdialeností, určuje dĺžku svojho kroku a dvojkroku, opisuje spôsob jednoduchého odhadu vzdialenosti krokovanim.

Zdravotná príprava	Obsah: Základné životné funkcie ľudského organizmu a ich význam. Hodnota zdravia, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi. Pojmy prvej pomoci. Obväzová technika kolena a lýtka. Použitie trojrohej šatky pri znehybnení hornej končatiny. Zásady poskytovania prvej pomoci pri jednoduchých poraneniach.		
	Základné životné funkcie	Žiak má poznať a charakterizovať prvú pomoc, kedy ju druhý potrebuje, vedieť čo patrí k základným životným funkciám, spôsob ako zisťujeme či je zranený pri vedomí, poznať zásady obväzovej techniky, vedieť rozdiel medzi obvinadlom a šatkovým obväzom, spôsob ich použitia, vysvetliť spôsob obväzovania.	Žiak, vie rozdiel medzi šatkovým obväzom a obvinadlom, ukáže na spolužiakovi ošetrovanie lýtka špirálovým obväzom a znehybnenie hornej končatiny, ukáže dva spôsoby upevnenia obvinadla, vie skontrolovať vedomie a nahmatať pulz..
Dopravná výchova	Obsah: križovatky – svetelná signalizácia, policajt a jeho pokyny, dopravné nehody – privolanie polície, záchrannej služby, bicykel – povinné vybavenie bicykla. Využitie detských dopravných ihrísk.		
	Križovatky Bicykel – povinná výbava bicykla Dopravné značky	Žiak má vedieť, čo je križovatka, ako sa prechádza, poznať význam svetelných znamení a správne na ne reagovať, chrániče, vedieť bezpečne na bicykli vychádzať z vozovky, prechádzať križovatkami, vedieť prispôbovať svoju jazdu podmienkam: stavu a typu bicykla, charakteru vozovky, počasia, poznať základné vybavenie bicykla, poznať základné povinnosti účastníka dopravnej nehody – vedieť privolať políciu, záchrannú službu, vedieť využívať praktické skúsenosti a poznatky z dopravného ihriska., Poznať dopravné značky.; Výstražné :Železničné priecestie, Zákazové: Zákaz odbočenia vpravo, vľavo, Zákaz predchádzania, Zákaz státia, zákaz zatavenia, Príkazové: Príkázaný smer jazdy	Žiak vie, čo je križovatka, ako sa prechádza, pozná význam svetelných znamení a správne na ne reaguje, bezpečne na bicykli vychádza z vozovky, prechádzal križovatkami, prispôboval svoju jazdu podmienkam, pozná základné vybavenie bicykla, pozná základné povinnosti účastníka dopravnej nehody vie privolať políciu, záchrannú službu, využíva praktické skúsenosti a poznatky z dopravného ihriska., Pozná dopravné značky.; Výstražné :Železničné priecestie Zákazové: Zákaz odbočenia vpravo, vľavo, Zákaz predchádzania, Zákaz státia, zákaz zatavenia, Príkazové: Príkázaný smer jazdy

Predmet sa vyučuje v dvojhodinových blokoch každý druhý týždeň, na jeseň formou didaktických hier.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Používané metódy rešpektujú bežné didaktické postupy, žiada sa však uplatňovať menej verbálne a viac názorné metódy, cvičenia v prírode, didaktické hry. Dôležitú funkciu plnia aktivizujúce a motivačné hodnotenia, samostatné alebo skupinové činnosti. Žiaci majú v priebehu osvojovania učiva získať poznatky o potrebnosti a nenahraditeľnosti učiva pri vzniku a priebehu mimoriadnej situácie.

Keďže ide o neklasifikovaný predmet, výsledným hodnotením žiaka nie je známka, ale slovné hodnotenie.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,

známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, ,

Praktické skúšanie. V rámci výstupov zohráva vo väčšine prípadov najdôležitejšiu úlohu riešenie situácie. Súčasťou tohto skúšania je i ústne skúšanie, kedy sa posudzuje miera osvojenia vedomostí a ich následné využitie. Pri praktickom hodnotení sa hodnotia dve oblasti:

Príprava akcie:

Ⓢ správne a vhodné rozhodnutie o postupe,

Ⓢ prístup k riešeniu situácie

- Ⓢ riešenie situácie
- Ⓢ zhodnotenia postupu žiakom (osobná interpretácia)
- Ⓢ preukázanie originality pri riešení problému

Samotná akcia:

- Ⓢ preukázanie vedomostí a zručností
- Ⓢ zvládnutie postupov
- Ⓢ odozva postupu u spolužiakov a ich reakcia naň

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
Žiak dosiahol veľmi dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: • Vytvoril si elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispieva k optimálnemu stupňu rozvíjania svojej osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej, • správne reaguje pri vyhlásení signálov mimoriadnych udalostí • osvojil si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom, živelnom pohromou, haváriou, katastrofou • orientuje sa v mieste školy a jej okolí • riadi sa v prírode podľa svetových strán, ovláda zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode • pozná význam čistého ovzdušia, vody v živote človeka • poskytuje prvú pomoc pri menších úrazoch • pozná zásady ochrany zdravia 	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
Dobré výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak v podstate spĺňa kritériá prvého stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a zdatný, • Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vedomosti, podlieha predsudkom a stereotypom. 	
Uspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti. 	
Neuspokojivé výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyučovací proces, nezapája sa do individuálnych ani kolektívnych didaktických hier. 	používať stupeň len vo výnimočných prípadoch

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Zvláštnosťou učiva OZO je viac tematický obsah navzájom nie podobný. Pre osvojovanie vedomostí a zručností sa využívajú najmä didaktické hry, prípadne niektoré vhodné poznatky z iných oblastí vzdelávania. Učivo je spracované a skordinované s učivom vybraných vyučovacích predmetov v medzipredmetových vzťahoch v prospech učiva OZZ. Prvky učiva sú zapracované do učebných osnov povinných predmetov (telesná výchova, vlastiveda, prvouka, výtvarná výchova) a sú ich integrálnou súčasťou. Súčasťou OZO sú prierezové témy dopravná výchova. Zapracované sú taktiež prierezové témy.

I. Všeobecná charakteristika školy	3
Veľkosť a vybavenie školy	3
Priestorové a materiálno–technické podmienky školy	3
Charakteristika žiakov	4
Charakteristika pedagogického zboru.....	4
Pedagogickí zamestnanci:.....	4
Vedúci pedagogickí zamestnanci:.....	4
Rozdelenie úloh pedagogických pracovníkov na škole.....	5
Hodnotenie pedagogických pracovníkov na škole	5
Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov	5
Celoživotné vzdelávanie	7
Ciele	8
Adaptačné vzdelávanie	8
Aktualizačné vzdelávanie	8
Inovačné vzdelávanie	8
Špecializačné vzdelávanie	8
Funkčné vzdelávanie	8
Kvalifikačné vzdelávanie.....	8
Organizácia prijímacieho konania.....	9
Formy osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky	10
Individuálne vzdelávanie	10
Prestup žiaka na inú školu	11
Dlhodobé projekty	12
Realizácia úloh Národného boja proti drogám	12
realizácia projektu Škola podporujúca zdravie	12
Strom života.....	12
Informatizácia - INFOVEK.....	12
Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	12
Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	13

Škola je pri výchove a vzdelávaní povinná:	13
Žiak má právo na :	13
Žiak je povinný:	13
Osobitné povinnosti k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov	14
Škola je povinná:	14
Oboznamovanie o podmienkach zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov	14
Zásady bezpečného správania v škole	14
Zásady bezpečného správania sa žiakov pri vyučovaní.	15
Zásady bezpečného správania žiakov cez prestávky	15
Zásady bezpečného správania v školských učebniach.....	15
Zásady bezpečného správania žiakov na hodine telesnej výchovy	15
Zásady bezpečného správania žiakov v učebni informatiky.....	16
Zásady bezpečného správania pri mimoškolských činnostiach.....	16
Zásady bezpečnosti pre športové hry a súťaže	16
Zásady bezpečnosti žiakov pri plaveckom výcviku	17
Zásady bezpečnosti žiakov pri organizovaní školských výletov, exkurzií	17
Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov so zdravotným postihnutím	17
Bezpečnostné opatrenia pri didaktických hrách	17
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	19
Pedagogický princíp školy – vlastné ciele výchovy a vzdelávania	19
sociálne komunikačné kompetencie	19
kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia	19
kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií.....	20
kompetencia učiť sa učiť sa	20
kompetencia riešiť problémy.....	20
osobné, sociálne a občianske kompetencie	20
kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry.....	20
Zameranie školy a stupeň vzdelania	21
Pre všetkých žiakov ponúkame:	23
III. Profil absolventa	24
Charakteristika absolventa primárneho vzdelávania	24

IV. Pedagogické stratégie	27
Projektová výučba	27
Problémové vyučovanie	27
Problémová situácia	27
Skupinové a kooperatívne vyučovanie	28
Integrované tematické vyučovanie (ITV)	29
Niektoré metódy výučby	29
E – U – R	30
Evokácia	30
Uvedomenie si významu informácií	30
Reflexia	31
Brainstorming	32
Neštruktúrovaný brainstorming	32
Brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov)	32
Participatívne metódy	32
Situačné (prípadové) metódy	32
Inscenačné metódy (metódy hrania rol)	33
Kognitívne, zážitkové a skúsenostné metódy rozvíjania kompetencií	33
Voľné písanie	33
Kocka	33
Zhlukovanie – myšlienkové mapy	33
Kooperatívne metódy brainstormingu	34
Kmene a korene	34
Štyri rohy	34
Dookola	34
Päťlístok	34
metódy tvorivého písania, čítania s porozumením:	34
Akrostich	35
Cinquain	35
Inzerát	35
Jednoslabičné slová	36

Posledné slovo mám ja.....	36
I.N.S.E.R.T.	36
Čítanie s predvídaním.....	37
Podvojný denník.....	37
Matematický denník	37
Skladačkové učenie	38
Kladenie otázok.....	38
Samohláskovanie.....	38
Spoluhláskovanie -	38
Voľné písanie.....	39
Zhlukovanie - brainstorming	39
Rotujúci prehľad.....	39
Pantomimické vyjadrenie.....	40
Hráme sa s číslkou	40
Hra na spisovateľov	40
ďalšie metódy:.....	40
formy práce:	41
V. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami.....	42
Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami	42
Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach základných škôl (integrované vzdelávanie).....	42
Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	43
Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP)	43
Špecifické podmienky pre vzdelávanie detí zo SZP na našej ZŠ	43
Individuálny výchovno-vzdelávací program pre žiaka so ŠVP	44
Ďalšie podmienky	44
Výchova a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním	44
Základné podmienky vzdelávania žiakov s nadaním v bežných triedach základných škôl (integrované vzdelávanie)	45
Individuálny výchovno-vzdelávací program	45
Skupinový výchovno-vzdelávací program	45
VI. Začlenenie prierezových tém	46

Ciele prierezových tém	46
Osobnostný a sociálny rozvoj	46
Multikultúrna výchova.....	47
Enviromentálna výchova	48
Ochrana prírody a krajiny:	48
Zložky životného prostredia:	48
Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana.....	49
Ľudské aktivity a problémy životného prostredia-	49
Vzťah človeka k prostrediu-	49
Mediálna výchova	50
Ochrana života a zdravia	51
I. ročník	51
<i>Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana</i>	51
<i>Zdravotná príprava</i>	51
<i>Pohyb a pobyt v prírode</i>	51
II.ročník.....	51
<i>Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana</i>	51
<i>Zdravotná príprava</i>	52
<i>Pohyb a pobyt v prírode</i>	52
III.ročník.....	52
<i>Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana</i>	52
<i>Zdravotná príprava</i>	52
<i>Pohyb a pobyt v prírode</i>	52
IV.ročník.....	52
<i>Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana</i>	52
<i>Zdravotná príprava</i>	53
<i>Pohyb a pobyt v prírode</i>	53
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.....	54
Dopravná výchova	55
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra.....	55
tematický celok: Môj rodný kraj	55

tematický celok: Objavujeme Slovensko	56
tematický celok: Tradičná ľudová kultúra	56
<i>Tradičná hmotná kultúra:</i>	56
<i>Tradičná nehmotná kultúra:</i>	56
Finančná gramotnosť.....	57
Tematický celok Človek vo sfére peňazí	57
Tematický celok Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	57
Tematický celok Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb	57
Tematický celok Plánovanie a hospodárenie s peniazmi.....	57
Tematický celok Úver a dlh.....	57
Tematický celok Sporenie a investovanie	58
Tematický celok Riadenie rizika a poistenie	58
Uplatňovanie prierezových tém environmentálnej a regionálnej výchovy v ŠkVP	58
I.stupeň – podľa ročníkov	58
1.ročník.....	58
2. ročník.....	60
3.ročník.....	63
4. ročník.....	64
Prierezové témy a ich začlenenie v predmete INFORMATIKA	66
VII. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	68
Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	68
Hodnotenie prospechu a správania	68
Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	71
VIII. Školský Rámcový učebný plán	72
IX. Učebné osnovy Slovenský jazyk a literatúra	74
Charakteristika vyučovacieho predmetu	74
Ciele:	75
Spoločenské	75
Inštitucionálne:	75
Špecifické:	76
Kognitívne	76

Afektívne	76
Psychomotorické	77
Výchovné a vzdelávacie stratégie	77
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	77
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	78
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	79
Podnikateľské spôsobilosti	79
Spôsobilosť využívať informačné technológie	79
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	79
Stratégie vyučovania	80
Úlohy na 1. proces čítania s porozumením	84
Učebné zdroje	86
Obsah vzdelávania /učivo/	86
I. ročník	87
Zvuková stránka jazyka	87
Syntaktická/skladobná rovina:	87
Sloh	87
Obsah 1. ročník:	87
Obsah vzdelávania /učivo/ II. – IV. ročník	94
Metódy a prostriedky hodnotenia	114
Kritériá hodnotenia	115
Samotný proces tvorby:	116
Výsledný produkt:	116
Prehľad o počte písomných prác a diktátov	117
Druhy diktátov	117
Prehľad o počte kontrolných písomných prác:	119
Medzipredmetové vzťahy	119
X. Učebné osnovy Anglický jazyk	120
Charakteristika vyučovacieho predmetu	120
Ciele:	120
Spoločenské:	120

Predpoklady skorého vyučovania anglického jazyka.....	121
Špecifické:.....	121
Všeobecné.....	121
Inštitucionálne.....	121
Špecifické:.....	122
Kognitívne	122
Afektívne	123
Psychomotorické	123
<i>a vzdelávacie stratégie</i>	124
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	124
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	126
Schopnosť tvorivo riešiť problémy.....	127
Podnikateľské spôsobilosti.....	127
Spôsobilosť využívať informačné technológie	127
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	128
Výchovné a vzdelávacie stratégie	128
Stratégie vyučovania	128
Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť	128
Začiatky čítania a písania.....	129
Učebné zdroje	129
Metódy a prostriedky hodnotenia	129
Obsah hodnotenia.....	129
Spôsoby hodnotenia:	130
Medzipredmetové vzťahy	130
Obsah vzdelávania /učivo/.....	131
XI. Učebné osnovy Matematika	142
Charakteristika vyučovacieho predmetu matematika	142
Ciele matematickej gramotnosti:.....	143
Obsah vzdelávania matematickej gramotnosti v jednotlivých tematických okruhoch.....	143
Ciele matematiky:	145
Spoločenské:.....	145

Inštitucionálne:	145
Špecifické:	146
Kognitívne	146
Afektívne	147
Psychomotorické	147
Výchovné a vzdelávacie stratégie	148
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	148
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	149
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	149
Podnikateľské spôsobilosti	149
Spôsobilosť využívať informačné technológie	150
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	150
Stratégie vyučovania	151
LOGICKÉ METÓDY	151
Učebné zdroje	152
Obsah vzdelávania /učivo/	152
I. ročník	152
II.ročník	156
III. ročník	161
IV.ročník	168
Metódy a prostriedky hodnotenia	173
Kritériá hodnotenia	174
Medzipredmetové vzťahy	176
XII. Učebné osnovy Informatická výchova	177
Charakteristika vyučovacieho predmetu	177
Ciele:	177
Spoločenské:	177
Inštitucionálne:	178
Špecifické:	178
Kognitívne	178
Afektívne	179

Psychomotorické	179
Výchovné a vzdelávacie stratégie	180
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	180
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	181
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	181
Podnikateľské spôsobilosti.....	182
Spôsobilosť využívať informačné technológie	182
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	183
Stratégie vyučovania	184
Učebné zdroje	184
Obsah vzdelávania /učivo/	185
Metódy a prostriedky hodnotenia	195
Kritériá hodnotenia.....	196
Medzipredmetové vzťahy	196
XIII. Učebné osnovy Prírodoveda	197
Charakteristika vyučovacieho predmetu	197
Ciele:	197
Spoločenské:.....	197
Inštitucionálne:	198
Špecifické:.....	199
Kognitívne	199
Afektívne	203
Psychomotorické	204
Výchovné a vzdelávacie stratégie	204
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	205
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	205
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	206
Podnikateľské spôsobilosti.....	206
Spôsobilosť využívať informačné technológie	206
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	207
Stratégie vyučovania	207

Učebné zdroje	208
Obsah vzdelávania /učivo/	209
Metódy a prostriedky hodnotenia	220
Kritériá hodnotenia	221
Medzipredmetové vzťahy	222
XIV. Učebné osnovy vlastiveda	223
Charakteristika vyučovacieho predmetu	223
Ciele:	223
Spoločenské:	223
Inštitucionálne:	224
Špecifické:	224
Kognitívne	224
Afektívne	225
Psychomotorické	225
Výchovné a vzdelávacie stratégie	225
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	226
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	226
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	227
Podnikateľské spôsobilosti	227
Spôsobilosť využívať informačné technológie	227
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	227
Stratégie vyučovania	228
Učebné zdroje	230
Obsah vzdelávania /učivo/	230
Metódy a prostriedky hodnotenia	237
Kritériá hodnotenia	239
Medzipredmetové vzťahy	239
XV. Učebné osnovy náboženská výchova	241
Charakteristika vyučovacieho predmetu	241
Ciele:	242
Spoločenské:	242

Inštitucionálne:	242
Špecifické:	242
Kognitívne	242
Afektívne	242
Psychomotorické	243
Výchovné a vzdelávacie stratégie	243
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	243
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	243
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	244
Podnikateľské spôsobilosti	244
Spôsobilosť využívať informačné technológie	244
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	244
Stratégie vyučovania	245
Učebné zdroje	245
Metódy a prostriedky hodnotenia	245
Medzipredmetové vzťahy	246
Obsah vzdelávania /učivo/	246
XVI. Učebné osnovy etická výchova	252
Charakteristika vyučovacieho predmetu	252
Ciele:	252
Spoločenské:	252
Inštitucionálne:	252
Špecifické:	253
Kognitívne	253
Afektívne	254
Psychomotorické	254
Výchovné a vzdelávacie stratégie	254
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	254
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	255
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	255
Podnikateľské spôsobilosti	256

Spôsobilosť využívať informačné technológie	256
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	256
Stratégie vyučovania	257
Učebné zdroje	257
Metódy a prostriedky hodnotenia	258
Kritériá hodnotenia	258
Medzipredmetové vzťahy	259
Obsah vzdelávania /učivo/	259
XVII. Učebné osnovy pracovné vyučovanie	267
Charakteristika vyučovacieho predmetu	267
Ciele:	267
Spoločenské:	267
Inštitucionálne:	267
Špecifické:	268
Kognitívne	268
Afektívne	268
Psychomotorické	269
Výchovné a vzdelávacie stratégie	269
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	269
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	269
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	270
Podnikateľské spôsobilosti	270
Spôsobilosť využívať informačné technológie	271
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	271
Stratégie vyučovania	271
Učebné zdroje	271
Obsah vzdelávania /učivo/	272
Metódy a prostriedky hodnotenia	275
Kritériá hodnotenia	276
Medzipredmetové vzťahy	276
XVIII. Učebné osnovy tvorba projektu	277

Charakteristika vyučovacieho predmetu	277
Ciele:	277
Spoločenské:.....	277
Inštitucionálne:.....	278
Špecifické:.....	279
Kognitívne	279
Afektívne	280
Psychomotorické	281
Výchovné a vzdelávacie stratégie	281
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	281
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	282
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	282
Podnikateľské spôsobilosti.....	282
Spôsobilosť využívať informačné technológie	283
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	283
Stratégie vyučovania	284
Metodika projektového vyučovania	284
Projekt má štyri základné kroky:	284
Postup pri riešení projektu	284
Učebné zdroje	285
Obsah vzdelávania /učivo/ I. –IV. ročník	285
Metódy a prostriedky hodnotenia	310
Kritériá hodnotenia	311
Medzipredmetové vzťahy	311
XIX. Učebné osnovy výtvarná výchova.....	312
Charakteristika vyučovacieho predmetu	312
Ciele:	312
Spoločenské:.....	312
Kognitívne ciele	312
Senzomotorické ciele	312
Socioafektívne ciele.....	313

Inštitucionálne (Vedomosti)	313
Špecifické (Zručnosti a spôsobilosti).....	313
Kognitívne – formálne zručnosti	313
Psychomotorické.....	314
Afektívne Postoje	315
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	315
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	316
Schopnosť tvorivo riešiť problémy.....	316
Podnikateľské spôsobilosti.....	316
Spôsobilosť využívať informačné technológie	317
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	317
Stratégie vyučovania	317
Učebné zdroje	317
Obsah	318
Obsah vzdelávania /učivo/ I. – IV- ročník	318
I. ročník.....	318
II. ročník.....	319
III. ročník.....	321
IV. ročník.....	322
Metódy a prostriedky hodnotenia	324
priebeh vytvárania postojov:	324
priebeh získavania zručností a spôsobilostí:	324
priebeh získavania vedomostí:	324
Kritériá hodnotenia	325
Medzipredmetové vzťahy	325
XX. učebné osnovy hudobná výchova.....	326
Charakteristika vyučovacieho predmetu	326
Ciele:	327
Spoločenské:.....	327
Inštitucionálne:.....	328
Špecifické:.....	328

Kognitívne	328
Afektívne	328
Psychomotorické	329
Stratégie vyučovania	329
Učebné zdroje	329
Obsah vzdelávania /učivo/	330
Hudobný materiál	330
Hudobné činnosti	330
Metódy a prostriedky hodnotenia	335
Kritériá hodnotenia	336
Medzipredmetové vzťahy	336
XXI. Učebné osnovy detské hudobné divadlo	337
Charakteristika vyučovacieho predmetu	337
Ciele:	337
Spoločenské:	337
Inštitucionálne:	338
Špecifické:	338
Kognitívne	338
Afektívne	339
Psychomotorické	339
Výchovné a vzdelávacie stratégie	340
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	340
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	341
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	341
Podnikateľské spôsobilosti	341
Spôsobilosť využívať informačné technológie	342
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	342
Stratégie vyučovania	342
Učebné zdroje	343
Obsah vzdelávania /učivo/	343
Metódy a prostriedky hodnotenia	346

Kritériá hodnotenia	347
Medzipredmetové vzťahy	348
XXII. Učebné osnovy telesná výchova	349
Charakteristika vyučovacieho predmetu	349
Ciele:	349
Spoločenské:.....	349
Inštitucionálne:.....	350
Špecifické:.....	350
Kognitívne	350
Afektívne	351
Psychomotorické	352
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	353
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	353
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	354
Podnikateľské spôsobilosti.....	354
Spôsobilosť využívať informačné technológie	354
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	355
Výchovné a vzdelávacie stratégie	355
Učebné zdroje	355
Obsah vzdelávania /učivo/ I. – IV. ročník.....	356
Metódy a prostriedky hodnotenia	366
Kritériá hodnotenia	367
Medzipredmetové vzťahy	368
XXIII. učebné osnovy ochrana života a zdravia	369
Charakteristika vyučovacieho predmetu	369
Ciele:	369
Spoločenské:.....	369
Inštitucionálne:.....	370
Špecifické:.....	370
Kognitívne	370
Afektívne	370

Psychomotorické	371
Výchovné a vzdelávacie stratégie	371
Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti	371
Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	371
Schopnosť tvorivo riešiť problémy	372
Podnikateľské spôsobilosti.....	372
Spôsobilosť využívať informačné technológie	372
Spôsobilosť byť demokratickým človekom	372
Stratégie vyučovania	373
Učebné zdroje	373
Obsah vzdelávania /učivo/	374
Metódy a prostriedky hodnotenia	377
Kritériá hodnotenia	378
Medzipredmetové vzťahy	378